תנ"ך

תורה

בראשית

בראשית א: 1

- Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.
- Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.
- I řekl Bůh: Buď světlo! I bylo světlo.
- A viděl Bůh světlo, že *bylo* dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy.
- A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první.
- dy od vod!
- I učinil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak.
- I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý.
- Rekl také Bůh: Shromažďte se vody, kteréž jsou pod nebem, v místo jedno, a ukaž se *místo* suché! A stalo se tak.
- 10 I nazval Bůh *místo* suché zemí, shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že to bylo dobré.
- 11 Potom řekl Bůh: Zploď země trávu, *a* bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce podlé pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak.
- 12 Nebo země vydala trávu, a bylinu nesoucí semeno podlé pokolení svého, i strom přinášející ovoce, v němž *bylo* símě jeho, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že to bylo dobré.
- 13 I byl večer a bylo jitro, den třetí.
- 14 Opět řekl Bůh: Buďte světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci, a byla na znamení a rozmě*ření* časů, dnů a let.
- 15 A aby svítila na obloze nebeské, a osvěcovala zemi. A stalo se tak.
- 16 I učinil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; *též* i hvězdy.
- 17 A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvěcovala zemi;

- בָּרָאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֱת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֵץ:
- וָהָאָרֵץ הָיִתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֵׁךְ עַל־פָּנֵי תָהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמְּיִם:
 - וַיֹּאמֶר אֱלֹהָים יָהִי אוֹר וַיָהִי־אוֹר:
- וַיַּרָא אֱלֹהִים אֵת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
 - וַיְהִי־עֶרֶב אָלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לְיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיָהִי־בֹקֵר יוֹם אֲחַד:
- Rekl také Bůh: Buď obloha u prostřed vod, a děl vo- וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִהִי רַקִּיעַ בָּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
 - וַיַּעַשׁ אֵלהִים אָת־הַרַקִיעַ וַיַּבַדֵּל בַּין הַמַּיִם אַשׁר מַתַּחַת לַרַקִּיעַ וּבַין הַמַּיִם אֲשֶׁר מָעַל לַרַקִּיעַ וַיָּהִי־כַן:
 - וַיָּקרָא אֱלֹהִים לַרַקִּיעַ שַׁמַיִם וַיִּהִי־עֵרֶב וַיִּהִי־בֹקֵר יוֹם שֵׁנִי:
 - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יָקווּ הַמַּיִם מְתַּחַת הַשַּׁמַיִם אֱל־מַקוֹם אֶחַד וָתֶרָאֶה הַיַּבַּשָׁה וַיִּהִי־כֶּן:
 - וַיִּקְרַא אֱלֹהִים לַיַּבַּשָׁה אֱרֵץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קַרַא יַמִּים וַיַרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
 - יא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הַאָּרֵץ דְּשֵׁא עֲשֶׂב מַזְרִיעַ זָרַע עֵץ פָּרִי עֹשֵׂה פָּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הַאַרֵץ וַיִּהִי־כֵן:
 - יב וַתוֹצֵא הַאַרֵץ דָשָא עשב מַזְרִיעַ זָרַע לְמִינָהוּ וְעֵץ עשה־פַּרִי אַשֶּׁר זַרעוֹ־בוֹ לְמִינָהוּ וַיַּרָא אֵלהִים כִּי־טוֹב:
 - וַיָהִי־עָרֵב וַיִהִי־בֹקֵר יוֹם שָׁלִישִׁי:
 - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יָהִי מְאֹרת בַּרְקִיעַ הַשַּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיָלָה וְהַיּוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֵדִים וּלְיָמִים וְשַׁנִים:
 - טו וָהַיוּ לְמָאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשַּׁמַיִם לְהַאִיר עַל־הַאָרֵץ וַיִּהִי־כֵן:
 - וַיַּעַשׂ אֵלהִים אֵת־שָׁנֵי הַמָּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֵת־הַמָּאוֹר הַגַּדֹל לְמֵמְשֵׁלֵת הַיּוֹם וָאָת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֵמְשֵׁלֵת הַלַּיִלָה וְאֵת הכוכבים:
 - וַיָּתֵן אֹתָם אֵלהִים בָּרָקִיעַ הַשַּׁמִים לְהַאָיר עַל־הַאַרֵץ:

- 18 A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddělovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.
- 19 I byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.
- 20 Řekl ještě Bůh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a ptactvo, *kteréž* by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou!
- 21 I stvořil Bůh velryby veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podlé pokolení jejich, a všeliké ptactvo křídla mající, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.
- 22 I požehnal jim Bůh, řka: Ploďtež se a množte se, a naplňte vody mořské; též ptactvo ať se rozmnožuje na zemi!
- 23 I byl večer a bylo jitro, den pátý.
- 24 Řekl též Bůh: Vydej země duši živou, *jednu každou* podlé pokolení jejího, hovada a zeměplazy, i zvěř zemskou, podlé pokolení jejího. A stalo se tak.
- 25 I učinil Bůh zvěř zemskou podlé pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zeměplaz podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *bylo* dobré.
- 26 Řekl opět Bůh: Učiňme člověka k obrazu našemu, podlé podobenství našeho, a ať panují nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad hovady, a nade vší zemí, i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi.
- 27 I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je.
- A požehnal jim Bůh, a řekl jim Bůh: Ploďtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi, a podmaňte ji, a panujte nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad všelikým živočichem hýbajícím se na zemi.
- 29 Rekl ještě Bůh: Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající símě, kteráž *jest* na tváři vší země, a všeliké stromoví, *(na němž jest ovoce stromu)*, nesoucí símě; *to* bude vám za pokrm.
- 30 Všechněm pak živočichům zemským, i všemu ptactvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v čemž *jest* duše živá, všelikou bylinu zelenou *dal jsem* ku pokrmu. I stalo se tak.
- 31 A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, *bylo* velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý.

- ּ וְלִמְשׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלֲהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
 - יט וַיָהִי־עָרֵב וַיָהִי־בֹקֵר יוֹם רְבִיעִי:
- כ וַיּאֹמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נָפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשְּׁמְיִם:
- כא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נְפָשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כְּנְף לְמִינֵהוּ וַיַּרִא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
- כב וַיְבָרֶדְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַמִּים וָהָעוֹף יָרֵב בַּאַרֵץ:
 - כג וַיִּהִי־עֵרֵב וַיִּהִי־בֹקֵר יוֹם חַמִּישִׁי:
- כד וַיּאֹמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נָפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמְה וַרְמֵשׁ וְחַיִּתוֹ־אָרֵץ לְמִינַהּ וַיִּהִי־כֵּן:
- כה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָה וְאֶת־הַבְּהֵמְה לְמִינָה וְאֵת כָּל־רֶמֶשׁ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
- ַן יֹאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמִיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׁ הַרֹמֵשׁ עַל־הַאָרֵץ:
- כז וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם בְּצֵלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בְּּרָא אֹתוֹ זַכָר וּנְקֵבָה בַּרָא אֹתַם:
- ח וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיּאֹמֶר לְהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ. אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשָׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשְּׁמִים וּבָכָל־חַיָּה הָרֹמֵשֵׂת עַל־הָאָרֵץ:
- כט וַיּאֹמֶר אֱלהִים הִנֵּה נְתַתִּי לְכֶם אֶת־כְּל־עֵשֶׂב זֹרֵע זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כִּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְּרִי־עֵץ זֹרֵע זָרַע לְכֶם יִהְיָה לְאָכְלָה:
- ל וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשְּׁמֵיִם וּלְכֹל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיִּהִי־כֵּן:
 - לא וַיַּרָא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עְשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיִּהִי־עֵרֵב וַיִּהִי־בֹקֵר יוֹם הַשִּׁשִּׁי:

בראשית ב: 2

- 1 A tak dokonána jsou nebesa a země, i všecko vojsko jejich.
- 2 A dokonal Bůh dne sedmého dílo své, kteréž dělal; a odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal.
- 3 I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, kteréž byl stvořil, aby učiněno bylo.
- 4 Tiť jsou rodové nebes a země, (když stvořena jsou v den, v němž učinil Hospodin Bůh zemi i nebe),
- I každé chrastiny polní, dříve než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než vzcházela; nebo ještě byl nedštil Hospodin Bůh na zemi, aniž byl který člověk, ješto by dělal zemi.
- 6 A *aniž* pára vystupovala z země, aby svlažovala všecken svrchek země.
- 7 I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou.
- 8 Štípil pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam člověka, jehož byl učinil.
- 9 A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohledění libý, a *ovoce* k jídlu chutné; též strom života u prostřed ráje, i strom vědění dobrého a zlého.
- 10 (A řeka vycházela z Eden, k svlažování ráje, a odtud dělila se, a byla ve čtyři hlavní řeky.
- 11 Jméno jedné Píson, ta obchází všecku zemi Hevilah, kdež jest zlato.
- 12 A zlato země té *jest* výborné; tam *jest i* bdelium, a kámen onychin.
- 13 Jméno pak druhé řeky Gihon, ta obchází všecku zemi Chus.
- 14 A jméno řeky třetí Hiddekel, kteráž teče k východní straně Assyrské země. A řeka čtvrtá jest Eufrates.)
- 15 Pojav tedy Hospodin Bůh člověka, postavil jej v ráji *v zemi* Eden, aby jej dělal a ostříhal ho.
- 16 I zapověděl Hospodin Bůh člověku, řka: Z každého stromu rajského svobodně jísti budeš;

- נְיְכֻלּוּ הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם:
- ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עְשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכְּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עְשָׂה:
- ָּנְ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שְׁבַת מִכְּל־מְלַאַכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:
- ר אֵלֶה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְּרְאָם בְּיוֹם עֲשׁוֹת יְהוָה אֵלהִים אূרץ וִשָּׁמַיִם:
- ן כל שִּׁיחַ הַשָּּׁדָה טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשְּּׁדָה טֶרֶם יִבְלּ שִּׁיחַ הַשְּּׁדָה טֶרֶם יִצְמְח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִּן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה:
 - ו וְאֵד יַצְלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנִי־הָאֲדָמָה:
 - וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדְמָה וַיִּפַּח בָּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיִּהִי הָאָדָם לְנֵפֵשׁ חַיָּה:
 - וַיִּשֵּׁע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיִּשֶׂם שְׁם אֶת־הָאָדְם הַ וַיִּשֵּׁע יְבָר:
- ַוַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדְמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְנִיצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מְן־הָאֲדְמָה וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע:
 - י וְנָהָרּ יֹצֵא מֵעֶדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשְׁם יִפְּרֵד וְהִיָה לְאַרְבַּעַה רַאשִׁים:
 - א שׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אַשֵּׁר־שָׁם הזָהַב:
 - יב וּזְהַב הָאָרֶץ הַהָּוֹא טוֹב שָׁם הַבְּּלֹלַח וְאֶבֶן הַשֹׁהַם:
 - יג וְשֵׁם־הַנְּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כְּל־אֶרֶץ כּוּשׁ:
 - יד וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חָדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ קִּדְמַת אַשׁוּר וִהַנָּהַר הַרִבִיעִי הוּא פָרַת:
 - טו וַיָּקַח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנְּחֵהוּ בְגַן־עֵדֶן לְעָבְדָה וּלִשַּמְרַה:
 - שז וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכּּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תּאֹכל:

- 17 Ale z stromu vědění dobrého a zlého nikoli nejez; nebo v který bys koli den z něho jedl, smrtí umřeš.
- býti samotnému; učiním jemu pomoc, kteráž by při něm *byla*.
- 19 (Nebo když byl učinil Hospodin Bůh z země všelikou zvěř polní, i všecko ptactvo nebeské, přivedl je k Adamovi, aby pohleděl na ně, jaké by jméno kterému dáti měl; a jak by koli nazval Adam kterou duši živou, tak aby jmenována byla.
- 20 I dal Adam jména všechněm hovadům, i ptactvu nebeskému, a všeliké zvěři polní; Adamovi pak není nalezena pomoc, kteráž by při něm *byla*.)
- 21 Protož uvedl Hospodin Bůh tvrdý sen na Adama, i usnul; a vyňal jedno z žeber jeho, a to místo vyplnil tělem.
- 22 A z toho žebra, kteréž vyňal z Adama, vzdělal Hospodin Bůh ženu, a přivedl ji k Adamovi.
- 23 I řekl Adam: Teď tato *jest* kost z kostí mých a tělo z těla mého; tato slouti bude mužatka, nebo z muže vzata jest.
- 24 Z té příčiny opustí muž otce svého i matku svou, a přídržeti se bude manželky své, i budou v jedno tělo.
- 25 Byli pak oba dva nazí, Adam i žena jeho, a nestyděli se.

- וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמְנוּ כִּי בִּיוֹם אֲכַלְדְּ מְמֵנוּ מוֹת תַּמוּת:
- 18 Řekl byl také Hospodin Bůh: Není dobré člověku יח וַיּאֹמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עור כנגדו:
 - וַיָּצֵר יָהוָה אֱלֹהִים מְן־הַאַדַמָה כַּל־חַיַּת הַשַּׂדֵה וְאֵת ַ כַּל־עוֹף הַשַּׁמַיִם וַיָּבֵא אֱל־הָאָדַם לְרָאוֹת מַה־יִּקְרַא־לוֹ וָכֹל אַשֶׁר יִקְרַא־לוֹ הַאַדָם נֵפֶשׁ חַיָּה הוּא שָׁמוֹ:
 - וַיִּקְרַא הַאַדַם שֵׁמוֹת לְכַל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשַּׂדֵה וּלְאַדַם לֹא־מַצַא עָזֵר כְּנָגִדּוֹ:
 - כא וַיַּפֶּל יִהוַה אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הַאַדַם וַיִּישַׁן וַיִּקָּח אַחַת מַצַּלְעֹתֵיו וַיָּסָגֹר בַּשַׂר תַּחָתַּנַה:
 - כב וַיָּבֵן יִהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מְן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיִבְאֶהָ אֱלֹ־הַאָּדַם:
 - כג וַיֹּאמֶר הַאַדָם זֹאת הַפַּעַם עֵצֶם מֵעֲצַמֵי וּבַשַּׂר מִבְּשַׂרִי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת:
 - ַכד עַל־כֶּן יַעַזַב־אִישׁ אֵת־אַבִיו וְאֵת־אָמּוֹ וְדַבַק בִּאִשְׁתּוֹ וְהַיוּ לָבַשַּׂר אָחַד:
 - כה וַיִּהִיוּ שָׁנֵיהֶם צֵרוּמִּים הָאָדָם וִאִשְׁתוֹ וִלֹא יִתְבּשַׁשׁוּ:

בראשית ג: 3

- Had pak byl nejchytřejší ze všech živočichů polních, kteréž byl učinil Hospodin Bůh. A ten řekl ženě: אֵלהִים נִיֹאמֵר אֶל־הַאָשָה אַף כִּי־אַמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ Tak-liž jest, že vám Bůh řekl: Nebudete jísti z každého stromu rajského?
- I řekla žena hadu: Ovoce stromů rajských jíme;
- Ale o ovoci stromu, kterýž jest u prostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemřeli.
- I řekl had ženě: Nikoli nezemřete smrtí!
- Ale ví Bůh, že v kterýkoli den z něho jísti budete, otevrou se oči vaše; a budete jako bohové, vědouce dobré i zlé.
- Viduci tedy žena, že dobrý jest strom k jídlu i příjem- וַתַּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא לְעֵינַיִם ný očima, a k nabytí rozumnosti strom žádostivý, vzala z ovoce jeho a jedla; dala také i muži svému s sebou, a *on* jedl.
- Tedy otevříny jsou oči obou dvou, a poznali, že jsou nazí; i navázali lístí fíkového a nadělali sobě věníků.
- A v tom uslyšeli hlas Hospodina Boha chodícího po ráji k větru dennímu; i skryl se Adam a žena jeho před tváří Hospodina Boha, u prostřed stromoví rajského.
- I povolal Hospodin Bůh Adama, a řekl jemu: Kdež
- 10 Kterýžto řekl: Hlas tvůj slyšel jsem v ráji a bál jsem se, že jsem nahý; protož skryl jsem se.
- toho stromu, z něhožť jsem jísti zapověděl?
- 12 I řekl Adam: Žena, kterouž jsi mi dal, aby byla se mnou, ona mi dala z stromu toho, a jedl jsem.
- 13 I řekl Hospodin Bůh ženě: Což jsi to učinila? I řekla žena: Had mne podvedl, i jedla jsem.
- Tedy řekl Hospodin Bůh hadu: Ze jsi to učinil, zlořečený budeš nade všecka hovada a nade všecky živočichy polní; po břiše svém plaziti se budeš, a prach žráti budeš po všecky dny života svého.
- 15 Nad to, nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu.

- וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכּל חַיַּת הַשַּׂדֵה אֱשֵׁר עָשָׂה יִהוָה מכל עץ הגן:
 - וַתּאמֶר הַאָשָׁה אֱל־הַנַּחַשׁ מִפָּרִי עֵץ־הַגַּן נאכֶל:
 - וּמְפָּרִי הַעֵץ אֲשֶׁר בִּתוֹדְ־הַגַּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תאכָלוּ מְמֵנוּ וָלֹא תִגִעוּ בּוֹ פֶּן־תִּמְתוּן:
 - וַיֹּאמֶר הַנַּחַשׁ אֱל־הַאִּשַׁה לֹא־מוֹת תִּמְתוּן:
 - כִּי יִדַעַ אֱלֹהִים כִּי בִּיוֹם אֲכַלְכֵם מִמֵנוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֵם וָהְיִיתֵם כַּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וַרַע:
- וְגַחִמָּד הָעֵץ לְהַשִּׂכִּיל וַתִּקַח מְפִּרִיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַם־לָאָישַה עִמַה וַיּאכַל:
- וַתְפַּקַחָנַה עֵינֵי שִנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירָמָם הֶם וַיִּתְפָּרוּ עֲלֵה תָאֵנָה וַיַּצֵשׂוּ לָהֵם חַגֹּרת:
- וַיִּשָׁמִעוּ אָת־קוֹל יָהוָה אֱלֹהִים מְתָהַלֶּךְ בַּגַּן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיָּתַחַבֵּא הַאַדָם וָאָשָׁתוֹ מַפָּנֵי יָהוָה אֵלֹהִים בַּתוֹךְ עַץ הַגַּן:
 - וַיִּקְרָא יָהוָה אֱלֹהִים אֱלֹ־הָאָדָם וַיֹּאֹמֵר לוֹ אַיֵּכַּה:
 - וַיאֹמֶר אֵת־לֹּלְדְּ שַׁמַעִתִּי בַּגָּן וַאִירָא כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי ואַחבא:
- 11 I řekl Bůh: Kdožť oznámil, že jsi nahý? Nejedl-lis ale z וַיֹּאמֶר מִי הָגִּיד לָּךְ כִּי עֵירֹם אָתָה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִּוִּיתִיף לָבְלָתִּי אֲכַל־מִמֵנוּ אַכַלְתַּ:
 - יב וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֵׁר נָתַתָּה עִמַּדִי הוא נַתְנַה־לִּי
 - וַיּאמֶר יִהוָה אֱלֹהִים לַאִשָּה מַה־זּאת עַשִּׂית וַתּאמֶר הַאָשָה הַנַּחַשׁ הַשִּׁיאַנִי וַאֹכֵל:
 - וַיּאֹמֵר יִהֹוָה אֵלהִים אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתְ זּאֹת אָרוּר אַתְּה מְכַּל־הַבְּהֶמָה וּמִכֹּל חַיַּת הַשַּׂדֵה עַל־גִּחֹנְךְּ תֵלֶךְ וְעַפַּר תּאֹכֵל כַּל־יִמֵי חַיֵּיך:
 - טו וָאֵיבַה אַשִׁית בֵּינָדְ וּבֵין הַאִּשַׁה וּבֵין זַרְעַדְּ וּבֵין זַרְעַה הוּא ישופד ראש ואחה תשופנו עקב:

- 16 Ženě *pak* řekl: Velice rozmnožím bolesti tvé a počínání tvá, s bolestí roditi budeš děti, a pod mocí muže tvého *bude* žádost tvá, a on panovati bude nad tebou.
- 17 Adamovi také řekl: Že jsi uposlechl hlasu ženy své, a jedl jsi z stromu toho, kterýžť jsem zapověděl, řka: Nebudeš jísti z něho; zlořečená země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všecky dny života svého.
- 18 Trní a bodláčí tobě ploditi bude, i budeš jísti byliny polní.
- 19 V potu tváři své chléb jísti budeš, dokavadž se nenavrátíš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátíš.
- 20 Dal pak byl Adam jméno ženě své Eva, proto že ona byla mátě všech živých.
- 21 I zdělal Hospodin Bůh Adamovi a ženě jeho oděv kožený, a přioděl je.
- 22 Tedy řekl Hospodin Bůh: Aj, člověk učiněn jest jako jeden z nás, věda dobré i zlé; pročež nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na věky, *vyžeňme jej*.
- 23 I vypustil jej Hospodin Bůh z zahrady Eden, aby dělal zemi, z níž vzat byl.
- 24 A *tak* vyhnal člověka a osadil zahradu Eden cherubíny k východní straně s mečem plamenným blýskajícím se, aby ostříhali cesty k stromu života.

- טז אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב הַלְדִי בַנִים וָאֵל־אִישֵׁךְ תִּשׁוּקַתֵּךְ וְהוּא יִמִשְׁל־בַּךְ:
- ז וּלְאָדָם אָמַר כִּי־שָׁמַעְהָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּדְּ וַתּאֹכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִידְּ לֵאמר לֹא תֹאכַל מִמֶּנוּ אֲרוּרָה הָאֲדְמָה בַּצֵבוּרֶדְ בְּעִצָבוֹן תֹּאֹכֵלֶנָּה כֹּל יִמֵי חַיֶּידְ:
 - יח וְקוֹץ וְדַרְדֵּר תַּצְמִיחַ לְךְּ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשְּׂדֶה:
- יט בְּזֵעַת אַפֶּיךּ תּאֹכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְדְּ אֶל־הָאֲדְמְה כִּי מִמֶּנְּה לָקָחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תִּשׁוּב:
- כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתוֹ חַוָּה כִּי הִוֹא הָיְתָה אֵם כְּלֹ־חִי:
- כא וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבָּשֵׁם:
- כב וַיּאֹמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לְדַעַּת טוֹב וָרָע וְעַהָּה פֶּּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחֵי לְעֹלְם:
- כג וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדְמָה אֲשֶׁר לִקָּח מִשַּׁם:
- כד וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֶבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:

בראשית ד: 4

- Adam pak poznal Evu ženu svou, kterážto počavši, porodila Kaina a řekla: Obdržela jsem muže na Hospodinu.
- A opět porodila bratra jeho Abele. I byl Abel pastýř ovcí, a Kain byl oráč.
- Po mnohých pak dnech stalo se, že obětoval Kain z úrody zemské obět Hospodinu.
- 4 Ano i Abel také obětoval z prvorozených *věcí* stáda svého, a z tuku jejich. I vzhlédl Hospodin na Abele a na obět jeho.
- til se Kain náramně, a opadla tvář jeho.
- 6 I řekl Hospodin Kainovi: Proč jsi se *tak* rozpálil hněvem? A proč jest opadla tvář tvá?
- nebudeš dobře činiti, hřích ve dveřích leží; a pod mocí tvou bude žádost jeho, a ty panovati budeš nad ním.
- I mluvil Kain k Abelovi bratru svému. Stalo se pak, když byli na poli, že povstav Kain proti Abelovi bratru svému, zabil jej.
- 9 I řekl Hospodin Kainovi: Kdež jest Abel bratr tvůj? Kterýž odpověděl: Nevím. Zdaliž jsem já strážným bratra svého?
- 10 I řekl Bůh: Co jsi učinil? Hlas krve bratra tvého volá :ויֹאמֶר מֵה עָשִׂיתָ קוֹל דָמֵי אָחִיךּ צֹעֵקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה ke mně z země.
- 11 Protož nyní zlořečený budeš i od té země, kteráž otevřela ústa svá, aby přijala krev bratra tvého z ruky tvé.
- 12 Když budeš dělati zemi, nebude více vydávati moci své tobě; tulákem a běhounem budeš na zemi.
- 13 I řekl Kain Hospodinu: Většíť jest nepravost má, než aby mi odpuštěna býti mohla.
- 14 Aj, vyháníš mne dnes z země této, a před tváří tvou skrývati se budu, a budu tulákem a běhounem na zemi. I přijde na to, že kdo mne koli nalezne, zabije
- 15 I řekl mu Hospodin: Zajisté kdo by koli zabil Kaina, nad tím sedmnásobně mštěno bude. Pročež vložil Hospodin znamení na Kaina, aby ho žádný nezabil, kdo by jej koli nalezl.

- וָהָאָדָם יָדַע אֵת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֵד אֵת־קַיִן וַתּאֹמֶר קַנִיתִי אִישׁ אֱת־יִהוַה:
- וַתְּסֵף לָלֵדֵת אָת־אָחִיו אָת־הָבֶל וַיִהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן :הָיָה עֹבֶד אֲדָמָה
- וַיָּהָי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבָא קַיִן מִפָּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה:
- וָהֶבֶל הַבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֶחֶלְבֶהֶן וַיְּשַׁע יְהוַה אל־הבל ואל־מנחתו:
- Na Kaina pak a na obět jeho nevzhlédl. Protož rozlí- ָּנְיִוּ מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנְיוּ אָל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנְיוּ
 - וַיֹּאמֶר יָהוָה אֱל־קִין לַמָּה חַרָה לַךְּ וְלַמָּה נַפְּלוּ פַנֵיךְ:
- Zdaliž nebudeš příjemný, budeš-li dobře činiti? Pakli הַלוֹא אָם־תֵּיטִיב שָּׁאֵת וְאָם לֹא תֵיטִיב לַּפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וָאֶלֵיךְ תִשׁוּקַתוֹ וָאַתַּה תִּמְשֵׁלֹ־בּוֹ:
 - וַיֹּאַמֶר קַיָן אֵל־הֶבֶל אַחִיו וַיִהִי בִּהְיוֹתַם בַּשַּׂדֵה וַיַּקָם קַיָן אַל־הָבֶל אַחִיו וַיַּהַרְגַהוּ:
 - וַיֹּאמֶר יָהוָה אֱל־קַיָן אֵי הֶבֶל אַחִיךּ וַיֹּאמֶר לֹא יַדַעְתִּי השמר אחי אנכי:
 - - וְעַהָּה אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֵדְמָה אֲשֶׁר פָּצִתָה אֶת־פִּיהָ לַקַחַת אַת־דָּמֵי אַחִידְ מַיַּדְדִּ:
 - כִּי תַעֲבֹד אֶת־הַאֲדָמָה לֹא־תֹסֶף תֶת־כֹּחָה לַךְּ נַע וַנַד תָּהְיֵה בַאַרֵץ:
 - יג וַיֹּאמֶר קַיָן אֱל־יִהוָה גַּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא:
 - הן גַרִשִׁתַּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פָּנֵי הַאַדַמַה וּמְפַּנֵיךּ אֵסַתֵר יָהַיִּתִי נַע וַנַד בַּאַרֵץ וְהַיָה כַל־מֹצְאִי יַהַרְגַנִי:
 - טו וַיֹּאמֶר לוֹ יִהוָה לָכֶן כַּל־הֹרֶג קַיִן שְׁבְעַתַיִם יָקָם וַיַּשֵׂם יָהוָה לְקַיָן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כַּל־מֹצְאוֹ:

- 16 Tedy odšed Kain od tváři Hospodinovy, bydlil v zemi Nód, k východní straně *naproti* Eden.
- 17 Poznal pak Kain ženu svou, kterážto počala a porodila Enocha. I stavěl město, a nazval jméno města toho jménem syna svého Enoch.
- 18 I narodil se Enochovi Irád, a Irád zplodil Maviaele, Maviael pak zplodil Matuzaele, a Matuzael zplodil Lámecha.
- 19 Vzal sobě pak Lámech dvě ženy; jméno jedné Ada, a jméno druhé Zilla.
- 20 I porodila Ada Jábale, kterýž byl otec přebývajících v staních a stádo *pasoucích*.
- 21 A jméno bratra jeho Jubal; ten byl otec všech hrajících na harfu a nástroje hudebné.
- 22 A Zilla také porodila Tubalkaina, kterýž byl řemeslník všelikého díla od mědi a od železa. Sestra pak Tubalkainova byla Noéma.
- 23 I řekl Lámech ženám svým, Adě a Zille: Slyšte hlas můj, ženy Lámechovy, poslouchejte řeči mé, že jsem zabil muže k ráně své a mládence k zsinalosti své.
- 24 Jestližeť sedmnásobně pomštěno bude pro Kaina, tedy pro Lámecha sedmdesátekrát sedmkrát.
- 25 Poznal pak ještě Adam ženu svou, i porodila syna a nazvala jméno jeho Set; nebo *řekla*: Dal mi Bůh jiné símě místo Abele, kteréhož zabil Kain.
- 26 Setovi pak také narodil se syn, a nazval jméno jeho Enos. Tehdáž začalo se vzývání jména Hospodinova.

- טז וַיֵּצֵא קַיִן מִלְפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד קִדְמַת־עֵדֶן:
- ז וַיַּדַע קַיִן אֶת־אִּשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בּּנֶה עִיר וַיִּקָרָא שֵׁם הָעִיר כִּשֵּׁם בִּנוֹ חֵנוֹךְ:
- יח וַיִּנְלֵד לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיּיָאֵל יָלַד אֶת־לְמֶךְ: יָלַד אֶת־מְתוּשְׁאֵל וּמְתוּשְׁאֵל יָלַד אֶת־לְמֶךְ:
- יט וַיָּקַח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשְּׁנִית צלה:
 - כ וַתַּלֶּד עָדָה אֶת־יָבָל הוּא הְיָה אֲבִי ישׁב אֹהֶל וּמִקְנָה:
 - כא וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׁ כִּנּוֹר וְעוּגָב:
- כב וְצִלְּה גַם־הִוֹא יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כְּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן נַעֲמְה:
 - כג וַיּאֹמֶר לֶמֶך לְנָשִׁיו עָדָה וְצִלְּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזַנְּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הְרַגְתִּי לְפִּצְעִי וְיֶלֶד לְחַבַּּרָתִי:
 - כד כִּי שִׁבְעָתִים יָקַם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה:
- ַבה וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת בָּה וַיִּדַע אָדָם עוֹד אֶת־לִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶּל כִּי הְרָגוֹ קִיִן:
 - כו וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַלּ לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה:

בראשית ה: 5

- 1 Tato jest kniha rodů Adamových. V *ten* den, v kterémž stvořil Bůh člověka, ku podobenství Božímu učinil ho.
- 2 Muže a ženu stvořil je a požehnal jim, a nazval jméno jejich Adam v *ten* den, když stvořeni jsou.
- 3 Byl pak Adam ve stu a třidcíti letech, když zplodil *syna* ku podobenství svému *a* k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set.
- 4 I bylo dnů Adamových po zplození Seta osm set let, a plodil syny a dcery.
- 5 A tak bylo všech dnů Adamových, v kterýchž byl živ, devět set a třidceti let, i umřel.
- 6 Set pak byl ve stu a pěti letech, když zplodil Enosa.
- 7 A po zplození Enosa živ byl Set osm set a sedm let, a plodil syny a dcery.
- 8 I bylo všech dnů Setových devět set a dvanácte let, i umřel.
- 9 Byl pak Enos v devadesáti letech, když zplodil Kainana.
- 10 A po zplození Kainana živ byl Enos osm set a patnácte let, a plodil syny a dcery.
- 11 I bylo všech dnů Enosových devět set a pět let, i umřel.
- 12 Kainan pak byl v sedmdesáti letech, když zplodil Mahalaleele.
- 13 A po zplození Mahalaleele živ byl Kainan osm set a čtyřidceti let, a plodil syny a dcery.
- 14 I bylo všech dnů Kainanových devět set a deset let, i umřel.
- 15 Mahalaleel pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Járeda.
- 16 A po zplození Járeda živ byl Mahalaleel osm set a třidceti let, a plodil syny a dcery.
- 17 I bylo všech dnů Mahalaleelových osm set devadesáte a pět let, i umřel.
- 18 Járed pak byl ve stu šedesáti a dvou letech, když zplodil Enocha.

- א זָה סֵפֶּר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ:
- ב זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם בִּיוֹם הָבַּרָאָם:
- ג וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת:
- ד וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שְׁנְה וַיּוֹלֵד בַּנִים וּבַנוֹת:
- ה וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חַי הְשֵׁע מֵאוֹת שֶׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שַׁנָה וַיַּמֹת:
 - ַוִיחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֵת־אֵנוֹשׁ:
- ז וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שַׁנָה וַיּוֹלֶד בַּנִים וּבַנוֹת:
- וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שְׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שְׁנָה הַ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־שׁת שְׁתַּים עָשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שְׁנָה וּתְשׁע מֵאוֹת שְּנָה וּתְשׁע מֵאוֹת שְׁנָה וּתְשׁנִה וּתְשִׁע מֵאוֹת שְׁנָה וּתְשׁנִה וּתְשׁע מֵאוֹת שְׁנָה וּתְשׁנִה וּתְשׁע מֵאוֹת שְׁנָה וּתְשׁנִה וּתְשׁע מֵאוֹת שׁנָה וּתְשׁנִה וּתְשׁנִה וּתְשׁע מֵאוֹת שׁנִה וּתְשׁנִה וּתְשׁע מֵאוֹת שְׁנָה וּתְשׁנִה וּתְשׁנִה וּתְשׁנִה וּתְשׁע מֵאוֹת שְׁנָה וּתְשׁנִה וּתְּיִים וּתְּלְּבִּים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְשְׁנִה וּתְשׁנִה וּתְשׁנִים וּתְּיִים וּתְּיִּבְּים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִּים וּתְּיִים וּתְּיִּבְּים וּתְּיִים וּתְיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְיִים וּתְּיִים וּתְיּיִּיִּיִייִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִי
 - ט וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן:
 - י וַיְחִי אֲנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שְׁנָה וּשָׁמֹנֵה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת:
- :וְיָּמָת שָׁנָה נְיָמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת:
 - יב וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מַהְלַלְאֵל:
 - יג וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהַלַלְאֵל אַרְבָּעִים שְׁנָה וּשְׁמֹנֵה מֵאוֹת שֲנָה וַיּוֹלֵד בַּנִים וּבַנוֹת:
 - ד וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת:
 - טו וַיְחִי מַהְלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שְׁנָה וַיּּוֹלֶד אֶת־יָרֶד:
 - טז וַיְחִי מַהָלַלְאֵל אַחֲבִי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶבֶד שְׁלֹשִׁים שְׁנָה וּשְׁמֹנֵה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת:
- יז וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת:
- יח וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שְׁנָה וּמְאַת שְׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ:

- 19 A po zplození Enocha živ byl Járed osm set let, a plodil syny a dcery.
- 20 I bylo všech dnů Járedových devět set šedesáte a dvě létě, i umřel.
- 21 Enoch pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Matuzaléma.
- 22 A chodil Enoch stále s Bohem po zplození Matuzaléma tři sta let, a plodil syny a dcery.
- 23 I bylo všech dnů Enochových tři sta šedesáte a pět let.
- 24 A chodil Enoch stále s Bohem a nebyl více *vidín*; nebo vzal ho Bůh.
- 25 Matuzalém pak byl ve stu osmdesáti sedmi letech, když zplodil Lámecha.
- 26 A po zplození Lámecha živ byl Matuzalém sedm set osmdesáte a dvě létě, a plodil syny a dcery.
- 27 I bylo všech dnů Matuzalémových devět set šedesáte a devět let, i umřel.
- 28 Lámech pak byl ve stu osmdesáti a dvou letech, když zplodil syna,
- 29 Jehož jméno nazval Noé, řka: Tento nám odpočinutí způsobí od díla našeho, od práce rukou našich, kterouž *máme* s zemí, jížto zlořečil Hospodin.
- 30 A živ byl Lámech potom, když zplodil Noé, pět set devadesáte a pět let, a plodil syny a dcery.
- 31 I bylo všech dnů Lámechových sedm set sedmdesáte a sedm let, i umřel.
- 32 A když byl Noé v pěti stech letech, zplodil Sema, Chama a Jáfeta.

- יט וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְּ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בַּנִים וּבַנוֹת:
 - כ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִׁים שֶׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שֶׁנָה וימת:
 - כא וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשְׁלַח:
 - כב וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שלש מאות שנה ויולד בּנים וּבנוֹת:
- כג וַיְהִי כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלשׁ מֵאוֹת שָׁנָה:
 - כד וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים:
 - כה וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שֶׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אַת־לַמֵּך:
 - כו וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שַׁנָה וּשָׁבַע מֵאוֹת שַׁנָה וַיּוֹלֵד בַּנִים וּבַנוֹת:
 - כז וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשֵׁע וְשִׁשִּׁים שְׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שַׁנָה וַיָּמֹת:
 - כח וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שְׁנָה וּמְאַת שְׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן:
- ַנט וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּצְשֵׂנוּ וּמֵעִצְבוֹן נֵי וַיִּקְרָא אֶת־שָׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְהוַה:
 - ל וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲבִי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שְׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בַּנִים וּבַנוֹת:
- לא וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שְׁנָה וּמֹת:
- לב וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וִאֵת־יָפַת:

בראשית ו: 6

- Stalo se pak, když se počali množiti lidé na zemi, a dcery se jim zrodily,
- 2 Že vidouce synové Boží dcery lidské, any krásné jsou, brali sobě ženy ze všech, kteréž oblibovali.
- 3 Pročež řekl Hospodin: Nebude se nesnaditi duch můj s člověkem na věky, proto že také tělo jest, a bude dnů jeho sto a dvadceti let.
- 4 Obrové pak byli na zemi v těch dnech; ano i potom, když vcházeli synové Boží k dcerám lidským, ony rodily jim. To *jsou* ti mocní, kteříž zdávna *byli*, muži na slovo vzatí.
- 5 Ale když viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, *a* že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas,
- 6 Litoval Hospodin, že učinil člověka na zemi, a bolest měl v srdci svém.
- 7 Tedy řekl Hospodin: Vyhladím z země člověka, kteréhož jsem stvořil, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, až i do ptactva nebeského; nebo líto mi, že jsem je učinil.
- 8 Ale Noé našel milost před Hospodinem.
- 9 Tito *jsou* příběhové Noé: Noé muž spravedlivý, dokonalý byl za svého věku, s Bohem ustavičně chodil Noé.
- 10 (Zplodil pak Noé tři syny: Sema, Chama a Jáfeta.)
- 11 Ale země byla porušena před Bohem, a naplněna byla země nepravostí.
- 12 Viděl tedy Bůh zemi, a aj, porušena byla, nebo bylo porušilo všeliké tělo cestu svou na zemi.
- 13 Protož řekl Bůh k Noé: Konec všelikého těla přichází přede mne, nebo naplněna jest země nepravostí od nich; z té příčiny, hle, již zkazím je s zemí.
- 14 Učiň sobě koráb z dříví gofer; příhrady zděláš v tom korábu, a oklejuješ jej vnitř i zevnitř klím.
- 15 A na tento *způsob* uděláš jej: Tří set loktů *bude* dlouhost toho korábu, padesáti loktů širokost jeho a třidceti loktů vysokost jeho.
- Okno uděláš v korábu, a svrchkem na loket *vysokým* zavřeš jej; dvéře také korábu v boku jeho postavíš, a pokoje spodní, druhé i třetí zděláš v něm.

- א וַיְהִי כִּי־הַחֵל הָאָדָם לְרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֵם:
- ב וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הַנָּה וַיִּקְחוּ לַהֵּם נַשִּים מִכּּל אֲשֶׁר בַּחַרוּ:
- ג וַיּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה:
- ד הַנְּפִלִּים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיִלְדוּ לְהֶם הֵמָּה הַגִּבֹּרִים אֵשֵׁר מֵעוֹלַם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם:
- ה וַיַּרָא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לְבּוֹ רַק רַע כַּל־הַיּוֹם:
- ו וַיּנְּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵב אֶל־לְבּוֹ:
- ז ניאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בְּרָאתִי מֵעַל פְּגֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהַמָּה עַד־רֶמֶשׁ וְעַד־עוֹף הַשְּמָיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִם:
 - ּוְנַתַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה:
 - ט אֵלֶה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק מָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּדְ־נֹחַ:
 - יַוֹּלֶד נֹחַ שָׁלשָׁה בַנִים אֵת־שֵׁם אֵת־חַם וְאֵת־יַפֶּת:
 - יא וַתִּשְּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ חְמְס:
 - יב וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כַּל־בַּשַּׁר אֵת־דַּרְכּוֹ עַל־הַאָרֵץ:
 - ג וַיאׄמֶר אֱלהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנֵי כִּי־מְלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ:
- יד עֲשֵׂה לְדָּ תַּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַּרְתָּ אֹתָה מָבַּיִת וִּמְחוּץ בַּכֹּפֵר:
 - טוֹ וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמְּה אֹרֶךְּ הַתַּבְה הַמִשִּׁים אַמָּה רְחְבָּה וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמְתָה:
 - טז צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתַּבָה וְאֶל־אַמָּה מְּכַלֶּנְּה מִלְמַעְלָה וּפֶּתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּה תְּשִׂים תַּחְתִּיִם שְׁנִיִם וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ:

- 17 Já pak, aj, já uvedu potopu vod na zemi, aby zkaženo bylo všeliké tělo, v němž jest duch života pod nebem. Cožkoli bude na zemi, umře.
- 18 S tebou však učiním smlouvu svou; a vejdeš do korábu, ty i synové tvoji, žena tvá i ženy synů tvých s tebou.
- 19 A ze všech živočichů všelikého těla, po dvém z každého uvedeš do korábu, abys je živé zachoval s sebou; samec a samice budou.
- Z ptactva podlé pokolení jeho, a z hovad podlé pokolení jejich, ze všelikého také zeměplazu podlé pokolení jeho, po dvém z každého vejdou k tobě, aby živi zůstali.
- 21 Ty pak nabeř s sebou všeliké potravy, kteráž se jísti může, a shromažď sobě, aby byla tobě i jim ku pokrmu.
- 22 I učinil Noé podlé všeho, jakž mu rozkázal Bůh, tak učinil.

- יז וַאֲנִי הַנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מֵיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשְּׁמִיִם כּל אֵשֶׁר־בָּאַרֵץ יִגוַע:
- יח וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּּרִיתִי אִתְּדְּ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתְּה וּבְנֶידְ וִאִשִׁיִּבְנֵיךְ אִתָּדְ:
 - יט וּמִכְּל־הָחֵי מִכְּל־בְּשֶׂר שְׁנִיִם מִכּׁל תְּבִיא אֶל־הַתַּבְה לְהַחֲיֹת אִתְּדְ זָכָר וּנְקֵבְה יִהְיוּ:
- כ מַהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמְה לְמִינָה מִכּל רֶמֶשׁ הָאֲדְמְה לִמִינֵהוּ שָׁנַיִם מִכּל יָבֹאוּ אֱלֵיףּ לְהַחֵיוֹת:
- כא וְאַסָפְתָּ אֵלֶידּ וְהָיָה לַּהְילָדּ מִבֶּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶידּ וְהָיָה לִדּ וְלַהֵם לָאַכְלַה:
 - כב וַיַּעַשׁ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִּוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה:

7:1 בראשית

- 1 Potom řekl Hospodin k Noé: Vejdiž ty i všecka čeled tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou v národu tomto.
- 2 Ze všech hovad čistých vezmeš sobě sedmero a sedmero, samce a samici jeho, ale z hovad nečistých dvé a dvé, samce a samici jeho.
- 3 Z ptactva také nebeského sedmero a sedmero, samce a samici, aby živé zachováno bylo símě na vší zemi.
- 4 Nebo po dnech ještě sedmi já dštíti budu na zemi za čtyřidceti dnů a čtyřidceti nocí; a vyhladím se svrchku země všelikou podstatu, kterouž jsem učinil.
- 5 Tedy učinil Noé všecko tak, jakž mu přikázal Hospodin.
- 6 (Byl pak Noé v šesti stech letech, když ta potopa přišla na zemi.)
- 7 A protož přišel Noé a synové jeho, i žena jeho, i ženy synů jeho s ním k korábu, pro vody potopy.
- 8 Z hovad *také* čistých i z hovad nečistých, i z ptactva a ze všeho, což se hýbe na zemi,
- 9 Po dvém vešli k Noé do korábu, samec a samice, tak jakž byl rozkázal Bůh Noé.
- 10 Stalo se pak po sedmi dnech, že vody potopy přišly na zemi.
- 11 Léta šestistého věku Noé, druhého měsíce, sedmnáctého dne téhož měsíce, v ten den protrženy jsou všecky studnice propasti veliké, a průduchové nebeští otevříni jsou.
- 12 I byl příval na zemi čtyřidceti dní a čtyřidceti nocí.
- 13 Toho dne všel Noé, Sem a Cham i Jáfet, synové Noé, žena Noé, a tři ženy synů jeho s ním do korábu.
- Oni i všeliký živočich podlé pokolení svého, i všeliké hovado podlé pokolení svého, a všeliký zeměplaz, kterýž se hýbe na zemi, podlé pokolení svého, i všeliké ptactvo vedlé pokolení svého, všelijací ptáci, všecko, což křídla má,
- 15 Vešli k Noé do korábu, po dvém ze všelikého těla, v němž *byl* duch života.

- א וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בּאֹ־אַמָּה וְכָל־בֵּיתְדּ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְדּ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנֵי בַּדּוֹר הַזֶּה:
 - ַ מִכּל הַבְּהֵמְה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךּ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוּא שְׁנַיִם אִישׁ וָאִשְׁתּוֹ:
- ג גַם מֵעוֹף הַשָּׁמִיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זְכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע עַל־פָּנֵי כַל־הַאַרֵץ:
- כִּי לְיָמִים עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וּמְחִיתִי אֶת־כְּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עְשִׂיתִי מֵעַל פָּנֵי הַאֲדַמַה:
 - ה וַיַּעַשׁ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִּוְּהוּ יְהוָה:
- ו וְנֹחַ בֶּּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ:
- ז וַיֶּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אָתּוֹ אֶל־הַתַּבָה מִפְּנֵי מֵי הַמִּבּוּל:
 - ז מְן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנְּה טְהֹרָה וּמִן־הַבְּהַמָּה אָשֶׁר־רֹמֵשׁ עַל־הַאֵּדָמַה:
 - ט שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבְה זָכְר וּנְקֵבְה כַּאֲשֶׁר צַוָּה אַלֹהִים אַת־נֹחַ:
 - י וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ:
 - יא בּשְׁנַת שֵשׁ־מֵאוֹת שְׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עְשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנֹת תָּהוֹם רַבָּה וַאֵּרָבֹּת הַשָּׁמִים נִפָּתָחוּ:
 - ב וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לְיִלָה:
- יג בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ וְאֵשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֵׁת נִשֵּׁי־בָנָיו אָתָּם אֵל־הַתַּבָה:
 - ד הַמְּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָה וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָה וְכָל־הָרֶמֶשׁ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר כַּל־כַּנַף:
 - טו וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכְּל־הַבְּשְׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים:

- 16 A což jich vešlo, samec a samice ze všelikého těla vešli, tak jakž byl přikázal jemu Bůh, a zavřel Hospodin po něm.
- 17 A když byla potopa za čtyřidceti dnů na zemi, tedy rozmnoženy jsou vody, až i vyzdvihly koráb, a vznesly jej od země.
- 18 Nebo zmohly se vody a rozmnoženy jsou velmi nad zemí, i zplýval koráb na vodách.
- 19 A tak náramně rozmohly se vody nad zemí, že přikryty jsou všecky hory nejvyšší, kteréž *byly* pode vším nebem.
- 20 Patnácte loktů zvýší rozmohly se vody, když přikryty jsou hory.
- 21 I umřelo všeliké tělo, kteréž se hýbe na zemi, tak z ptactva, jako z hovad a živočichů, i všelikého hmyzu, kterýž se plazí po zemi, i každého člověka.
- 22 Všecko, což mělo dýchání ducha života v chřípích svých, ze všeho, což bylo na suše, pomřelo.
- 23 A tak vyhladil *Bůh* všelikou podstatu, kteráž byla na tváři země, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, a až do ptactva nebeského, vyhlazeno jest, pravím, z země; a zůstal toliko Noé, a kteříž s ním *byli* v korábu.
- 24 I trvaly vody nad zemí za sto a padesáte dnů.

- טז וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִּוְּה אֹתוֹ אֵלֹהִים וַיִּסִגֹר יִהוָה בַּצֵּדוֹ:
- יז וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתַּבָה וַתְּרָם מֵעַל הָאָרֵץ:
- יח וַיִּגְבָּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַתֵּלֶךְ הַתַּבְה עַל־בְּנִי הַמִּיִם:
 - ט וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיְכָסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־הַשָּׁמְיִם:
- כ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַפְּה מִלְמַעְלָה גָבְרוּ הַפְּיִם וַיְכָסּוּ הֶהָרִים:
- כא וַיִּגְוַע כָּל־בְּשָׂר הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכֹל הָאָדָם:
 - כב כּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפְּיו מִכּל אֲשֶׁר בָּחָרָבָה מתוּ:
- ג וַיִּמַח אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדְמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׁ וְעַד־עוֹף הַשְּׁמֵיִם וַיִּמְחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשְׁאֶר אַדְּ־נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתַּבָה:
 - כד וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם:

8: בראשית ח

- 1 Rozpomenul se pak Bůh na Noé, i všecky živočichy a všecka hovada, kteráž *byla* s ním v korábu; pročež uvedl Bůh vítr na zemi, i zastavily se vody.
- 2 A zavříny jsou studnice propasti i průduchové nebeští, a zastaven jest příval s nebe.
- 3 I navrátily se vody se svrchku země, odcházejíce zase, a opadly vody po stu a padesáti dnech,
- 4 Tak že odpočinul koráb sedmého měsíce, v sedmnáctý den toho měsíce na horách Ararat.
- 5 Když pak vody odcházely a opadaly až do desátého měsíce, prvního *dne* téhož desátého měsíce ukázali se vrchové hor.
- 6 I stalo se po čtyřidcíti dnech, otevřev Noé okno v korábu, kteréž byl udělal,
- 7 Vypustil krkavce. Kterýžto vyletuje zase se vracoval, dokudž nevyschly vody na zemi.
- 8 Potom vypustil holubici od sebe, aby věděl, již-li by opadly vody se svrchku země.
- 9 Kterážto když nenašla, kde by odpočinula noha její, navrátila se k němu do korábu; nebo vody *byly* po vší zemi. On pak vztáhna ruku svou, vzal ji, a vnesl k sobě do korábu.
- 10 A počekal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici z korábu.
- 11 I přiletěla k němu holubice k večerou, a aj, list olivový utržený v ústech jejích. Tedy poznal Noé, že opadly vody se svrchku země.
- 12 I čekal ještě sedm dní jiných, a *opět* vypustil holubici, kterážto nevrátila se k němu více.
- I stalo se šestistého prvního léta, v první *den měsíce* prvního, že vyschly vody na zemi. I odjal Noé přikrytí korábu a uzřel, ano již oschl svrchek země.
- 14 Druhého pak měsíce, v dvadcátý sedmý den téhož měsíce oschla země.
- 15 I mluvil Bůh k Noé, řka:
- 16 Vyjdi z korábu, ty i žena tvá, a synové tvoji, i ženy synů tvých s tebou.

- א וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כְּל־הַחַיָּה וְאֶת־כְּל־הַבְּהֵמְה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתִּבָה וַיִּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיְּשׁכּוּ הַמַּיִם:
 - ב וַיִּפְּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲֻרָבֹּת הַשְּׁמְיִם וַיִּבְּלֵא הַגָּשֶׁם מִן־הַשָּׁמִים:
 - ג וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וְשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקצָה חָמִשִּׁים וּמָאָת יוֹם:
- ר וַתְּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אָרַרַט:
 - ַה וְהַמֵּיִם הָיוּ הָלוֹדְּ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הָהָרִים:
- ַ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עַשַׂה:
- וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יָצוֹא וְשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הַאָרִץ:
 - ּן וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאָתּוֹ לְרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הַאֲדַמַה:
 - י וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מְנוֹחַ לְכַף־רַגְלָה וַתְּשָׁב אֵלְיוּ אֶל־הַמֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְּחֶהְ וַיָּבֵא אֹתָה אֵלְיו אֶל־הַתִּבָה:
 - י וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנְה מַן־הַתָּבַה:
 - יא וַתָּבֹא אֵלְיו הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קַלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:
 - יב וַיִּיְחֶל עוֹד שָׁבְעַת יָמִים אֲחַרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וִלֹא־יַסְפָה שׁוּב־אֵלֵיו עוֹד:
- ָּנְ וַיְהִי בְּאַחָת וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בְּרָאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְּסֵה הַתַּבָה וַיִּרְא וִהִּנֵּה חָרָבוּ פִּנֵי הָאֵדָמָה:
- יד וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ:
 - טו וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר:
 - ַטז צֵא מִן־הַמֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּדּ וּבָנֶידְ וּנְשֵׁי־בָנֶידְ אָתָּדּ:

- 17 Všecky živočichy, kteříž *jsou* s tebou ze všelikého těla, tak z ptactva jako z hovad a všelikého zeměplazu, kterýž se hýbe na zemi, vyveď s sebou; ať se v hojnosti rozplozují na zemi, a rostou a množí se na zemi.
- 18 I vyšel Noé a synové jeho, i žena jeho a ženy synů jeho s ním;
- 19 Každý živočich, každý zeměplaz a všecko ptactvo, všecko, což se hýbe na zemi, po pokoleních svých vyšlo z korábu.
- 20 Tedy vzdělal Noé oltář Hospodinu, a vzav ze všech hovad čistých i ze všeho ptactva čistého, obětoval zápaly na tom oltáři.
- 21 I zachutnal Hospodin vůni *tu* příjemnou, a řekl Hospodin v srdci svém: Nebudu více zlořečiti zemi pro člověka, proto že myšlení srdce lidského zlé jest od mladosti jeho; aniž budu více bíti všeho, což živo jest, jako jsem učinil.
- 22 Nýbrž dokavadž země trvati bude, setí a žeň, studeno i horko, léto a zima, den také a noc nepřestanou.

- יז כְּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּּךּ מִכְּל־בְּשֶׁר בְּעוֹף וּבַבְּהֵמְה וּבְכָל־הָרֶמֶשׁ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ הוצא הַיִּצֵא אִתְּּדְּ וְשְׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ:
 - יח וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אָתּוֹ:
 - יט כְּל־הַחַיָּה כְּל־הָרֶמֶשׁ וְכָל־הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה:
- ב וַיָּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לֵיהוָה וַיִּקֵּח מִכֹּל הַבְּהֵמְה הַטְּהוֹרָה וּמִכֹּל הַנְּהֵמֶה הַטְּהוֹרָה וּמִכֹּל הַעִּבֶּן בַּיִּעָל עלת בַּמִּזְבֵּח:
- כא וַיָּרַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ לֹא־אֹסְף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדְמָה בַּעְבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־אֹסָף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כְּלֹ־חַי כַּאֲשֶׁר עַשִּׂיתִי:
 - כב עד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף וְיוֹם וַלַילָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ:

9: בראשית ט

- 1 Tedy požehnal Bůh Noé i synům jeho a řekl jim: Ploďtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi.
- 2 Strach váš a hrůza vaše buď na všeliký živočich země, a na všecko ptactvo nebeské. Všecko, což se hýbe na zemi, a všecky ryby mořské v ruce vaše dány jsou.
- 3 Všecko, což se hýbe *a* jest živo, bude vám za pokrm; jako *i* bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko.
- 4 A však masa s duší jeho, *kteráž jest* krev jeho, nebudete jísti.
- 5 A zajisté krve vaší, duší vašich vyhledávati budu; z rukou každého hovada vyhledávati jí budu, i z ruky člověka, ano i z ruky každého bratra jeho budu vyhledávati duše člověka.
- 6 Kdo by koli vylil krev člověka, skrze člověka vylita bude krev jeho; nebo k obrazu svému učinil Bůh člověka.
- 7 Vy pak ploďte a množte se; v hojnosti se rozploďte na zemi, a rozmnoženi buďte na ní.
- 8 I mluvil Bůh k Noé a synům jeho s ním, řka:
- 9 Já zajisté vcházím v smlouvu svou s vámi, i s semenem vaším po vás,
- 10 A se všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, z ptactva, z hovad a ze všech živočichů zemských, kteříž *jsou* s vámi, ode všech, kteříž vyšli z korábu, až do všelikého živočicha zemského.
- 11 Protož utvrzuji smlouvu svou s vámi, že nebude vyhlazeno více všeliké tělo vodami potopy; aniž bude více potopa k zkažení země.
- 12 I řekl Bůh: Totoť *bude* znamení smlouvy, kteréž já dávám, mezi mnou a mezi vámi, a mezi všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, po všecky věky.
- 13 Duhu svou postavil jsem na oblaku, a bude na znamení smlouvy mezi mnou a mezi zemí.
- 14 A budeť, když uvedu mračný oblak nad zemí, a ukáže se duha na oblaku,
- 15 Že se rozpomenu na smlouvu svou, kteráž *jest* mezi mnou a mezi vámi a mezi všelikou duší živou v každém těle; a nebudou více vody ku potopě, aby zahladily všeliké tělo.

- א וַיְבֶרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיּאֹמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֵת־הַאַרֵץ:
- ב וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשְּׁמִיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׁ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נְתַּנוּ:
 - ג כָּל־רֶמֶשׁ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נתתי לכם את־כֹּל:
 - ד אַדְּ־בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ:
 - ּן אַךּ אֶת־דִּמְכֶם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כְּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאַדַם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֵדְרֹשׁ אֵת־נַפְשׁ הָאַדַם:
- שֹפֵּךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָמוֹ יִשְׁפֵּךְ כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עְשָׂה אֵת־הָאָדָם:
 - ז וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָה:
 - ז וַיּאמֶר אֱלהִים אֱל־נֹחַ וְאֱל־בָּנָיו אָתּוֹ לֵאמֹר:
 - יַנְאָנִי הַנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם:
 - ְוְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמְה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכּּל יֹצְאֵי הַתִּבְה לְכֹל חַיַּת הָאָרֵץ:
 - א וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכְּרֵת כְּל־בְּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַ הַבְּלִר, בּוֹד מִמֵּי הַ הַבְּוֹל לְשַׁחֵת הָאָרֶץ:
 - יב וַיּאֹמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִהְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלְם:
 - יג אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הַאַרֵץ:
 - יד וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ וְנִרְאֲתָה הַכֶּשֶׁת בֶּעָנָן:
- טו וְזְכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כְּל־נָפֶשׁ חַיָּה בִּכָל־בָּשָׂר וִלֹא־יִהִיֵה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר:

- 16 Nebo když bude duha ta na oblaku, popatřím na ni, abych se rozpomenul na smlouvu věčnou mezi Bohem a mezi všelikou duší živou v každém těle, kteréž *jest* na zemi.
- 17 I řekl Bůh k Noé: Toť jest znamení smlouvy, kterouž jsem utvrdil mezi sebou a mezi všelikým tělem, kteréž jest na zemi.
- 18 Byli pak synové Noé, kteříž vyšli z korábu: Sem, Cham a Jáfet; a Cham byl otec Kanánův.
- 19 Ti tři jsou synové Noé, a ti se rozprostřeli po vší zemi.
- 20 Noé pak obíraje se s zemí, začal dělati vinice.
- 21 A pije víno, opil se, a obnažil se u prostřed stanu svého.
- 22 Viděl pak Cham, otec Kanánův, hanbu otce svého, a pověděl oběma bratřím svým vně.
- 23 Tedy vzali Sem a Jáfet oděv, kterýžto oba položili na ramena svá, a jdouce zpátkem, zakryli hanbu otce svého; tváři pak jich *byly* odvráceny, a hanby otce svého neviděli.
- 24 Procítiv pak Noé po svém víně, zvěděl, co mu učinil syn jeho mladší.
- 25 I řekl: Zlořečený Kanán, služebník služebníků bude bratřím svým.
- 26 Řekl také: Požehnaný Hospodin, Bůh Semův, a buď Kanán služebníkem jejich.
- 27 Rozšiřiž Bůh milostivě Jáfeta, aby bydlil v stáncích Semových, a buď Kanán služebníkem jejich.
- 28 Živ pak byl Noé po potopě tři sta a padesáte let.
- 29 A tak bylo všech dnů Noé devět set *a* padesáte let; i umřel jest.

- טז וְהְיְתָה הַפֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נָפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:
- יז וַיּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּּרִית אֲשֶׁר הַקְמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:
 - יח וַיִּהְיוּ בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתַּבְה שֵׁם וְחָם וָיָפֶת וְחָם הוּא אבי כנען:
 - יט שׁלשָה אֵלֶה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶה נְפְצָה כְל־הָאָרֶץ:
 - כ וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ הָאֲדְמָה וַיִּטַע כָּרֶם:
 - כא וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיֵּין וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַל בְּתוֹךְ אָהֱלֹה:
 - כב וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֵת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי־אֶחְיו בּחוּץ:
 - כג וַיַּקַח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיְּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיִּלְכוּ אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֵת עֶרְוַת אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ:
 - כד וַיִּיקֶץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיַּדַע אֵת אֲשֶׁר־עָשָה־לוֹ בְּנוֹ הַקְּטְן:
 - כה וַיֹּאמֶר אָרוּר כְּנְעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחִיו:
 - כו וַיּאֹמֶר בָּרוּךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶּד לְמוֹ:
- כז יַפְּתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֱלֵי־שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לְמוֹ:
 - כח וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה:
 - כט וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שְׁנָה וַיָּמֹת:

בראשית י: 10

- 1 Tito *jsou* pak rodové synů Noé, Sema, Chama a Jáfeta, jimž se *tito* synové zrodili po potopě.
- 2 Synové Jáfetovi: Gomer a Magog, a Madai, a Javan, a Tubal, a Mešech, a Tiras.
- 3 Synové pak Gomerovi: Ascenez, Rifat, a Togorma.
- 4 Synové pak Javanovi: Elisa a Tarsis, Cetim a Dodanim.
- 5 Od těch rozdělení jsou ostrovové národů po krajinách jejich, každý podlé jazyku svého, vedlé čeledi své, v národech svých.
- 6 Synové pak Chamovi: Chus a Mizraim a Put a Kanán.
- 7 A synové Chusovi: Sába, Evila, a Sabata, a Regma, a Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.
- 8 Zplodil také Chus Nimroda; onť jest počal býti mocným na zemi.
- 9 To byl silný lovec před Hospodinem; protož se říká: Jako Nimrod silný lovec před Hospodinem.
- 10 Počátek pak jeho království byl Babylon a Erech, Achad a Chalne, v zemi Sinear.
- 11 Z země té vyšel do Assur, kdežto vystavěl Ninive, a Rohobot město, a Chále,
- 12 A Rezen mezi Ninive a mezi Chále; toť *jest* město veliké.
- 13 Mizraim pak zplodil Ludim a Anamim, a Laabim, a Neftuim,
- 14 A Fetruzim, a Chasluim, (odkudž pošli Filistinští) a Kafturim.
- 15 Kanán pak zplodil Sidona prvorozeného svého, a Het,
- 16 A Jebuzea, a Amorea, a Gergezea,
- 17 A Hevea, a Aracea, a Sinea,
- 18 A Aradia, a Samarea, a Amatea; a potom *odtud* rozprostřely se čeledi Kananejských.
- 19 A bylo pomezí Kananejských od Sidonu, když jdeš k Gerar až do Gázy; a *odtud* když jdeš k Sodomě a Gomoře, a Adama a Seboim až do Lázy.

- א וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת וַיִּוְּלְדוּ לְהֶם בְּנִים אַחָר הַמַּבּוּל:
 - ב בְּנֵי יֶפֶת גֹמֶר וּמְגוֹג וּמְדֵי וְיָוָן וְתָבָל וּמֶשֶׁדְ וְתִירָס:
 - : וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁבְּנַז וְרִיפַת וְתֹגַרְמָה:
 - ד וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים:
 - ה מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לִלְשׁנוֹ לִמִשִׁפָּחֹתָם בִּגוֹיֵהֵם:
 - ו וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן:
- ז וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעִמָה שָׁבָא וּדָדָן:
 - ן וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הַחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ:
- ט הוּא־הָיָה גִּבּׂר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה עַל־כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרֹד גִּבּּוֹר צַיִד לִפָנִי יִהוָה:
 - י וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְּ וְאַכַּד וְכַלְגֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעֵר:
 - יא מִן־הָאָרֶץ הַהִּוֹא יָצָא אַשׁוּר וַיִּבֶּן אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וָאָת־כַּלַח:
 - יב וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוָה וּבֵין כְּלַח הָוֹא הָעִיר הַגְּדֹלְה:
 - יג וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֵת־נַפַּתַּחִים:
 - יד וְאֶת־פַּתְרָסִים וְאֶת־כַּסְלָחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשֶּׁם פְּלִשְׁתִּים וָאֵת־כַּפִּתֹּרִים:
 - יטו וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת:
 - טז וְאֵת־הַיִבוּסִי וְאֵת־הָאֵמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי:
 - יז וְאֵת־הַחָּוִי וְאֵת־הַעַרְקִי וְאֵת־הַסִּינִי:
 - יח וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמְרִי וְאֶת־הַחֲמְתִי וְאַחַר נְפֹּצוּ מִשְׁפַּחוֹת הַכִּנַעֵנִי:
 - יט וַיְהִי גְּבוּלֹ הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בּּצְכָה גְּרְרָה עַד־עַזָּה בּּצְכָה סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לְשַׁע:

- Ti jsou synové Chamovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.
- 21 Semovi také, otci všech synů Heber, bratru Jáfeta staršího zrozeni jsou *synové*.
- 22 A tito jsou synové Semovi: Elam, a Assur, a Arfaxad, a Lud, a Aram.
- Synové pak Aramovi: Hus, a Hul, a Geter, a Mas.
- Potom Arfaxad zplodil Sále; a Sále zplodil Hebera.
- Heberovi také narodili se dva synové; jméno jednoho Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, a jméno bratra jeho Jektan.
- A Adoráma, a Uzala, a Dikla,
- A Obale, a Abimahele, a Sebai,
- A Ofira, a Evila, a Jobaba; všickni ti jsou synové Jektanovi.
- 30 A bylo bydlení jejich od Mesa, když jdeš k Sefar hoře na východ slunce.
- Tiť jsou synové Semovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.
- 32 Ty *jsou* čeledi synů Noé po rodech svých, v národech svých; a od těch rozdělili se národové na zemi po potopě.

- אלה בני־חם למשפחתם ללשנתם בארצתם בגויהם:
- כא וּלִשֵׁם יָלַד גַּם־הוּא אֵבִי כָּל־בִּנִי־עֵבֵר אַחִי יֵפֵת הַגָּדוֹל:
 - כב בּנֵי שֵם עֵילָם וְאַשוּר וְאַרְפַּכִשִׁד וְלוּד וַאַרָם:
 - כג וּבָנֵי אָרַם עוּץ וְחוּל וְגָתֶר וַמַשׁ:
 - וָאַרְפַּכִשַׁד יַלַד אָת־שַׁלַח וְשֶׁלַח יַלַד אָת־עֵבֶר:
- וּלְעֵבֶר יָלַד שָׁנֵי בַנִים שֵׁם הַאֶּחַד פֶּלֶג כִּי בְיָמֵיו נְפָּלְגַה ּהָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יַקְטַן:
- 26 Jektan pak zpłodił Elmodada, a Salefa, a Azarmota, a וָיָקטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וָאֶת־שָׁלֶף וָאֶת־חֲצַרְמָוֶת וָאֶת־יָרָח:
 - וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֵת־הְקּלַה:
 - כח וָאֶת־עוֹבַל וָאֶת־אֲבִימַאֵל וְאֵת־שָׁבַא:
 - כט ואַת־אוֹפָר ואַת־חַוִילָה ואַת־יוֹבָב כָּל־אֵלֵה בִּנִי יָקְטָן:
 - וַיָּהִי מוֹשַׁבַם מְמֵשָׁא בֹּאֵכָה סְפָּרָה הַר הַקָּדֶם:
 - לא אַלָה בְנִי־שֶׁם לְמִשְׁפַּחֹתֵם לְלְשׁנֹתֵם בַּאַרְצֹתֵם לְגוֹיָהֶם:
 - לב אֵלֶה מִשִׁפָּחֹת בִּנִי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתַם בָּגוֹיֵהֵם וּמֵאֵלֵה נִפְרְדוּ הַגוֹיִם בַּאַרֵץ אַחַר הַמַּבּוּל:

בראשית יא : 11

- Byla pak všecka země jazyku jednoho a řeči jedné.
- I stalo se, když se brali od východu, nalezli pole v zemi Sinear, a bydlili tam.
- A řekli jeden druhému: Nuže, nadělejme cihel, a vypalme je ohněm. I měli cihly místo kamení, a zemi lepkou místo vápna.
- Nebo řekli: Nuže, vystavějme sobě město a věži, jejíž by vrch dosahal k nebi; a tak učiňme sobě jméno, abychom nebyli rozptýleni po vší zemi.
- Sstoupil pak Hospodin, aby viděl to město a věži, kterouž stavěli synové lidští.
- A řekl Hospodin: Aj, lid jeden a jazyk jeden všechněch těchto, a toť jest začátek díla jejich; nyní pak nedadí sobě v tom překaziti, což umínili dělati.
- Protož sstupme a změťme tam jazyk jejich, aby jeden druhého jazyku nerozuměl.
- A tak rozptýlil je Hospodin odtud po vší zemi; i přestali stavěti města toho.
- Protož nazváno jest jméno jeho Bábel; nebo tu zmátl Hospodin jazyk vší země; a odtud rozptýlil je Hospodin po vší zemi.
- 10 Titoť jsou rodové Semovi: Sem, když byl ve stu letech, zplodil Arfaxada ve dvou letech po potopě.
- 11 A byl živ Sem po zplození Arfaxada pět set let; a plodil syny a dcery.
- 12 Arfaxad pak živ byl pět a třidceti let, a zplodil Sále.
- plodil syny a dcery.
- 14 Sále také živ byl třidceti let, a zplodil Hebera.
- 15 A živ byl Sále po zplození Hebera čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery.
- 16 Ziv pak byl Heber čtyři a třidceti let, a zplodil Pelega.
- 17 A živ byl Heber po zplození Pelega čtyři sta a třidceti let; a plodil syny a dcery.
- Peleg pak živ byl třidceti let, a zplodil Réhu.
- A živ byl Peleg po zplození Réhu dvě stě a devět let; a plodil syny a dcery.

- וַיָהִי כָל־הָאָרֵץ שָּׁפָה אֵחָת וּדְבָרִים אֵחָדִים:
- וַיָּהִי בִּנָסִעָם מִקּדֵם וַיִּמִצְאוּ בִקּעָה בִּאֵרֵץ שִׁנִעָר וַיֵּשְׁבוּ ב :שם
 - וַיאמרוּ אִישׁ אֱל־רֵעָהוּ הַבָה נִלְבָּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפַה לְשָׂרֵפָּה וַתִּהִי לָהֵם הַלְּבֵנָה לְאָבֵן וְהַחֵמֶר הָיָה לְהֶם לַחֹמֵר:
 - וַיֹּאמְרוּ הַבָה נִבְנָה־לַנוּ עִיר וּמְגְדַּל וְרֹאשׁוֹ בַשְּׁמִיִם וָנַעֲשֶׂה־לַנוּ שֶׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פָּנֵי כַל־הַאַרֵץ:
- וַיֵּרֶד יִהוָה לְרָאֹת אֵת־הַעִיר וְאֵת־הַמְּגִדַּל אֲשֵׁר בַּנוּ בְּנֵי הַאָּדַם:
- וַיֹּאמֶר יָהוַה הֶן עַם אֱחַד וְשַׂפָה אַחַת לְכַלַּם וְזֵה הַחְלַם לַעֲשׁוֹת וְעַתַּה לֹא־יִבַּצֶר מֶהֶם כֹּל אֲשֶׁר יַזְמוּ לַעֲשׁוֹת:
 - הָבָה וַרָדָה וְנָבִלָּה שָׁם שִׂפָּתָם אֲשֵׁר לֹא יִשִׁמְעוּ אִישׁ
- וַיַּפֵץ יִהוַה אֹתַם מִשַּׁם עַל־פָּגֵי כַל־הַאַרֵץ וַיַּחְדְּלוּ לְבִנֹת П :הַעִיר
 - עַל־כֵּן קָרָא שְׁמְה בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יִהוָה שִּׁפַת בָּל־הַאַרֵץ וּמִשַּׁם הֱפִיצָם יִהוַה עַל־פָּנֵי כַּל־הַאַרֵץ:
- אֶלֶה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן־מְאַת שַׁנָה וַיּוֹלֵד אֵת־אַרְפַּכְשַׁד שנתים אחר המבול:
 - וַיִּחִי־שֶׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֵת־אַרְפַּכִשַּׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שַׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבַנוֹת:
 - וָאַרְפַּכִשַׁד חַי חַמֵּשׁ וּשִׁלֹשִים שַׁנַה וַיּוֹלֵד אֵת־שַׁלַח:
- 13 A po zplození Sále živ byl Arfaxad čtyři sta a tři léta; a וַיִּחִי אַרְפַּכִשַּׁד אַחֵרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֶׁלַח שָׁלשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מָאוֹת שַנָה וַיּוֹלֶד בַּנִים וּבַנוֹת:
 - וְשֶׁלָח חֵי שָׁלשִׁים שַׁנָה וְיּוֹלֵד אֵת־עָבֵר:
 - וַיָּחִי־שֵׁלָח אַחַרֵי הוֹלִידוֹ אַת־עַבֶּר שֵׁלשׁ שַׁנִים וְאַרְבַּע מאות שנה ויולד בנים ובנות:
 - וַיִּחִי־עֵבֶר אַרְבַּע וּשִׁלשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֵת־פַּלֵג:
 - וַיְחִי־עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פֶּלֶג שׁלשִׁים שָׁנָה וִאַרְבַּע מאות שנה ויולד בנים ובנות:
 - וַיִחִי־פֵּלֵג שָׁלשִׁים שַׁנַה וַיּוֹלֶד אֵת־רְעוּ:
 - ַוַיָחִי־פֶּלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֵת־רָעוּ תֵּשַׁע שַׁנִים וּמַאתַיִם שַׁנַה וַיּוֹלֵד בַנִים וּבַנוֹת:

- 20 Réhu také živ byl třidceti a dvě létě, a zplodil Sáruga.
- 21 A po zplození Sáruga živ byl Réhu dvě stě a sedm let; a plodil syny a dcery.
- 22 Živ pak byl Sárug třidceti let, a zplodil Náchora.
- 23 A byl živ Sárug po zplození Náchora dvě stě let; a plodil syny a dcery.
- 24 Náchor pak živ byl dvadceti a devět let, a zplodil Táre.
- 25 A živ byl Náchor po zplození Táre sto a devatenácte let; a plodil syny a dcery.
- 26 Živ pak byl Táre sedmdesáte let, a zplodil Abrama, Náchora a Hárana.
- 27 Tito jsou pak rodové Táre: Táre zplodil Abrama, Náchora a Hárana; Háran pak zplodil Lota.
- 28 Umřel pak Háran prvé než Táre otec jeho v zemi narození svého, *totiž* v Ur Kaldejských.
- 29 I zpojímali sobě ženy Abram a Náchor; jméno ženy Abramovy Sarai, a jméno ženy Náchorovy Melcha, dcera Háranova, *kterýž byl* otec Melchy a Jeschy.
- 30 Byla pak Sarai neplodná, a neměla dětí.
- 31 I vzal Táre Abrama syna svého, a Lota syna Háranova, vnuka svého, a Sarai nevěstu svou, ženu Abrama syna svého, a vyšli spolu z Ur Kaldejských, aby se brali do země Kananejské, a přišli až do Cháran, a bydlili tam.
- 32 A byli dnové Táre dvě stě a pět let; i umřel Táre v Cháran.

- וַיִחִי רִעוּ שָׁתַּיִם וּשָׁלשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֵד אֱת־שְׂרוּג:
- כא וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּג שֶׁבַע שְׁנִים וּמְאתִים שַׁנָה וַיּוֹלֵד בָּנִים וּבָנוֹת:
 - כב וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־נְחוֹר:
- כג וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר מָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבַנוֹת:
 - כד וַיְחִי נְחוֹר הֵשַׁע וְעֶשְׂרִים שְׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־תְּרַח:
- כה וַיְחִי נְחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תֶּרַח תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שְׁנָה וּמְאַת שַׁנָה וַיּוֹלֵד בַּנִים וּבָנוֹת:
 - כו וַיְחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שְׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וָאֵת־הַרָן:
- כז וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת הֶּרַח הָּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְּרָם אֶת־נְחוֹר וִאֵת־הָרָן וִהָּרָן הוֹלִיד אֵת־לוֹט:
 - כח וַיָּמֶת הָרָן עַל־פָּנֵי תָּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר כַּשִׂדִּים:
- כט וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נְשִׁים שׁם אֵשֶׁת־אַבְרָם שָּׂרִי וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־הָרָן אֲבִי־מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה:
 - ל וַתִּהִי שַּׂרֵי צַקַרָה אֵין לַה וַלַד:
 - לא וַיִּקַּח תָּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֵת שְׁרֵי כַּלְּתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתְּם מֵאוּר כַּשְׁדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
 - לב וַיִּהְיוּ יְמֵי־תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאתַיִם שָׁנָה וַיָּמְת תֶּרַח בָּחָרָן:

בראשית יב: 12

- 1 Nebo byl řekl Hospodin Abramovi: Vyjdi z země své a z příbuznosti své, i z domu otce svého do země, kterouž ukáži tobě.
- 2 A učiním tě v národ veliký, a požehnám tobě, a zvelebím jméno tvé, a budeš požehnání.
- 3 Požehnám také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; ano požehnány budou v tobě všecky čeledi země.
- 4 I vyšel Abram, tak jakž mu byl mluvil Hospodin, a šel s ním Lot. (Byl pak Abram v sedmdesáti pěti letech, když vyšel z Cháran.)
- 5 A vzal Abram Sarai manželku svou, a Lota syna bratra svého, a všecko zboží své, kteréhož nabyli, i duše, kterýchž dosáhli v Cháran. A vyšedše, brali se do země Kananejské, až i přišli do ní.
- 6 I prošel Abram tu zemi až k místu Sichem, to jest až k rovině More. A tehdáž Kananejští *byli* v zemi.
- 7 I ukázal se Hospodin Abramovi a řekl: Semeni tvému dám zemi tuto. Tedy vzdělal tu oltář Hospodinu, kterýž se byl ukázal jemu.
- 8 A odtud podal se k hoře, *kteráž leží* na východ od Bethel, kdežto rozbil stan svůj, *tak že mu* Bethel byl na západ, Hai pak na východ; i vzdělal tam oltář Hospodinu, a vzýval jméno Hospodinovo.
- 9 Potom hnul se Abram dále, a odebral se odtud ku poledni.
- 10 Byl pak hlad v té zemi; protož sstoupil Abram do Egypta, aby tam byl pohostinu; nebo veliký *byl* hlad v té zemi.
- 11 I stalo se, že když přicházel blízko k Egyptu, řekl k Sarai manželce své: Aj, nyní znám, že jsi žena krásné tváři.
- 12 A stane se, že když tě uzří Egyptští, řeknou: To *jest* manželka jeho; i zabijí mne, tebe pak živé nechají.
- 13 Prav medle, *že* jsi sestra má, aby mi dobře bylo příčinou tvou, a živa zůstala duše má pro tebe.
- 14 I stalo se, když všel Abram do Egypta, viděli Egyptští ženu, že krásná byla náramně.
- 15 A vidouce ji knížata Faraonova, schválili ji před ním; i vzata jest žena do domu Faraonova.

- א ניאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶּדְּ־לְדְּ מֵאַרְצְדְּ וּמִמּוֹלַדְתְּדְּ וּמִבֵּית אָבִידְ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶדְ:
 - ב וָאֶעֶשְׂדּ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְדּ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶדּ וָהְיֵה בְּּרָכָה:
- ג וַאֲבָרֵכָה מְבָרְכֶיף וּמְקַלֶּלְף אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְּף כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֵדָמָה:
- ר וַיֵּלֶדְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶדְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן:
- ה וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָּׁרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כִּלּ־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עְשׁוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לְלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן:
 - ו וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וָהַכְּנַאַנִי אַז בַּאַרִץ:
 - וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיּאׁמֶר לְזַרְעֲדְּ אֶתַּן אֶת־הָאָרֶץ הַזּאֹת וַיָּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלְיו:
- ז וַיַּעְתַּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֱלֹה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶּן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יִהוַה:
 - ט וַיִּפַע אַבְרָם הָלוֹדְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה:
- י וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לְגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֵץ:
- א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבוֹא מִצְרָיְמֶה וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁרֵי אִשְׁתוֹּ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשֶּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ:
 - יב וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךּ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וִאֹתַךּ יָחֵיוּ:
- יג אָמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב־לִּי בַעֲבוּרֵךְּ וְחְיְתָה נַפְּשִׁי בָּגלַלַךְ:
 - יד וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרָיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשְּׁה כִּי־יַפָּה הָוֹא מֵאֹד:
 - טוֹ וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָּׁרֵי פַּרְעֹה וַיְהַלְּלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה וַתַּקַּח הַאָשָׁה בִּית פַּרְעֹה:

- 16 Kterýžto i Abramovi dobře učinil pro ni; a měl ovce a voly a osly, i služebníky a děvky, též oslice a velbloudy.
- 17 Ale Hospodin trápil Faraona ranami velikými, i dům jeho, pro Sarai manželku Abramovu.
- 18 Protož povolal Farao Abrama a řekl: Cos mi to učinil? Pročežs mi neoznámil, že ona manželka tvá jest?
- ženu. Protož nyní, teď máš manželku svou, vezmi a jdi.
- 20 I poručil o něm Farao mužům, a propustili ho, i manželku jeho i všecko, což měl.

- וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעָבוּרָה וַיִהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֵמֹרִים וַעֶבַדִים וּשָׁפַחֹת וַאֵּתֹנֹת וּגִמַלִּים:
- וְיָנַגַּע יְהוָה אֶת־פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ עַל־דְּבַר שַׂרִי אֱשֶׁת אַבְרַם:
- יח וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לְמָה לא־הגַּדְתָּ לִי כִּי אִשְׁתְּדְּ הִוֹא:
- 19 Proč jsi řekl: Sestra má jest? A vzal jsem ji sobě za לָמָה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הָוֹא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשֶּׁה וְעַתָּה הָנֵּה אַשְׁתַּדְּ קַח וַלֶּדְ:
 - וִיצֵו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתוּ וְאֵת־כַּל־אֵשֵׁר־לוֹ:

בראשית יג: 13

- Vstoupil tedy Abram z Egypta on i žena jeho i všecko, což měl, a Lot s ním, ku poledni.
- 2 (Byl pak Abram bohatý velmi na dobytek, na stříbro i na zlato.)
- A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu tomu, kdež prvé byl stánek jeho, mezi Bethel a Hai,
- 4 K místu oltáře, kterýž tam byl prvé vzdělal, kdežto vzýval Abram jméno Hospodinovo.
- Také i Lot, kterýž s Abramem chodil, měl ovce a voly i stany.
- A nemohla jim země postačovati, aby spolu bydlili, proto že zboží jich bylo veliké, tak že nemohli spolu bydliti.
- Odkudž vznikla nesnáz mezi pastýři stáda Abramova a mezi pastýři stáda Lotova; nebo Kananejští a Ferezejští tehdáž bydlili v zemi té.
- Rekl tedy Abram k Lotovi: Nechžť, prosím, není nesnáze mezi mnou a tebou, a mezi pastýři mými a pastýři tvými, poněvadž muži bratří jsme.
- Zdaliž není před tebou všecka země? Odděl se, prosím, ode mne. Půjdeš-li na levo, já na pravo se držeti budu; pakli půjdeš na pravo, na levo se držeti budu.
- 10 Pozdvih tedy Lot očí svých, spatřil všecku rovinu vůkol Jordánu, kteráž před tím, než Hospodin zkazil Sodomu a Gomoru, všecka až k Ségor svlažována byla, jako zahrada Hospodinova, *a* jako země Egyptská.
- k východu; a *tak* oddělili se jeden od druhého.
- 12 Abram bydlil v zemi Kananejské, ale Lot přebýval v městech té roviny, podav stanů až k Sodomě.
- 13 Lidé pak Sodomští *byli* zlí, a hříšníci před Hospodinem velicí.
- 14 I řekl Hospodin Abramovi, když se oddělil od něho Lot: Pozdvihni nyní očí svých, a pohleď z místa, na němž jsi, na půlnoci a na poledne, i na východ a na západ.
- 15 Nebo všecku zemi, kterouž vidíš, tobě dám a semeni tvému až na věky.

- וַיַעַל אַבָרָם מִמְצָרַיִם הוּא וָאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֵשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ
 - וָאַבָרָם כָּבֵד מָאֹד בַּמִּקְנֵה בַּכֵּסֵף וּבַזַּהַב: ב
 - וַיֵּלֶךְ לְמַסְעִיו מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֵשׁר־הַיָה שָׁם אהלה אַהַלוֹ בַּתִּחִלַּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הַעַי:
 - אֶל־מִקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֱשֶׁר־עַשַּׁה שָׁם בַּרָאשׁנַה וַיִּקרָא שַׁם אַבַרַם בַּשֶם יָהוָה:
 - וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֵת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקֶר וְאֹהָלִים:
 - וָלֹא־נַשַׂא אֹתַם הַאַרֵץ לַשֶּׁבֶת יַחָדַו כִּי־הַיָה רְכוּשָׁם רַב וָלֹא יַכָלוּ לַשֶּבֶת יַחְדַּו:
 - וַיָהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנָה־אַבְרַם וּבֵין רֹעֵי מִקְנָה־לוֹט וָהַכְּנַעֵנִי וָהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵב בָּאָרֵץ:
 - וַיֹּאמֶר אַבָרָם אָל־לוֹט אַל־נַא תָהָי מְרִיבַה בֵּינִי וּבֵינֵיךְ ובין רעי ובין רעיד כִי־אַנְשִׁים אַחִים אַנַחָנוּ:
 - הַלֹא כַל־הַאַרֵץ לְפַנִיךּ הָפַּרֵד נַא מֵעַלַי אִם־הַשְּׁמֹאל וָאֵימָנַה וָאָם־הַיַּמִין וָאַשָּׁמְאִילַה:
- וַיִּשָּׂא־לוֹט אֵת־עֵינַיו וַיַּרָא אֶת־כַּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כַלַּה מַשָּׁקָה לְפָנֵי שַׁחֶת יָהוָה אֵת־סִדֹם וְאֵת־עַמֹרַה כָּגַן־יִהוַה בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר:
- 11 I zvolil sobě Lot všecku rovinu Jordánskou, a bral se וַיִּפַּרָם וַיִּפַע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפְּרְדוֹ אָישׁ מֶעַל אַחִיו:
 - אַבָרָם יָשַׁב בָּאָרֵץ־כִּנָעַן וִלוֹט יָשַׁב בִּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֵּאֲהַל עַד־סָדֹם:
 - וָאַנָשֵׁי סָדֹם רַעִים וָחַטַּאִים לַיהוָה מָאֹד:
 - וַיהוָה אַמַר אֵל־אַבְרָם אַחֲרֵי הָפַּרֵד־לוֹט מֵעִמוֹ שַׂא נָא עֵינֵיךּ וּרָאֵה מְן־הַמַּקוֹם אֲשֵׁר־אַתַּה שַׁם צַפֹּנָה וַנֵגְבָּה וַקַדְמַה וַיַּמַה:
 - ּכִּי אֵת־כַּל־הַאַרֶץ אֲשֶׁר־אַתַּה רֹאֵה לְדְּ אֵתְנַנַּה וּלְזַרְעַדְּ עַד־עוֹלַם:

- 16 A rozmnožím símě tvé jako prach země; nebo jestliže kdo bude moci sčísti prach země, tedy i símě tvé sečteno bude.
- 17 Vstaň, projdi tu zemi na dýl i na šíř její; nebo tobě ji dám.
- 18 Tedy Abram hnuv se s stanem, přišel a bydlil v rovinách Mamre, kteréž jsou při Hebronu, kdežto vzdělal oltář Hospodinu.
- טז וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲדְּ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם־יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ גַּם־זַרְעֲדְּ יִמְּנֶה:
- יז קוּם הַתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּה וּלְרָחְבָּה כִּי לְךְּ אֶתְנֶנְה:
- יח וַיֶּאֲהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיָּבֶּן־שָׁם מִזְבַּח לַיהוָה:

בראשית יד: 14

- 1 Stalo se pak ve dnech *těch*, že Amrafel král Sinearský, Arioch král Elasarský, Chedorlaomer král Elamitský, a Thádal král Goimský,
- Vyzdvihli válku proti Bérovi králi Sodomskému, a proti Bersovi králi Gomorskému, a Senábovi králi Adamatskému, a Semeberovi králi Seboimskému, a králi Bélamskému, to jest Ségorskému.
- 3 Všickni tito sjeli se do údolí Siddim, to jest *již* moře solné.
- 4 Dvanácte let sloužili Chedorlaomerovi, třináctého pak léta zprotivili se.
- 5 Protož léta čtrnáctého přitáhl Chedorlaomer a králové, kteříž *byli* s ním, a pobili Refaimské v Astarotu Karnaimských, a Zuzimské v Cham, a Eminské na rovinách Kariataimských,
- 6 A Horejské na hoře jich Seir, až k rovině Fáran, kteráž *leží* nad pouští.
- 7 A vracejíce se, přitáhli k En Misfat, kteráž *již jest* Kádes, a pohubili všecku krajinu Amalechitského, také i Amorejského, bydlícího v Hasesontamar.
- 8 Protož vytáhl král Sodomský, a král Gomorský, a král Adamatský, a král Seboimský, a král Bélamský, to jest Ségorský, a sšikovali se proti nim k bitvě v údolí Siddim,
- 9 Proti Chedorlaomerovi králi Elamitskému, a Thádalovi králi Goimskému, a Amrafelovi králi Sinearskému, i Ariochovi králi Elasarskému, čtyři králové proti pěti.
- 10 (V údolí pak Siddim bylo mnoho studnic klejovatých.) I utíkajíce král Sodomský a Gomorský, padli tam; a kteří pozůstali, utekli na hory.
- 11 A pobravše všecko zboží Sodomských a Gomorských, a všecky potravy jich, odtáhli.
- 12 Vzali také Lota, a zboží jeho, syna bratra Abramova, a odjeli; nebo on bydlil v Sodomě.
- 13 Přišel pak jeden, kterýž byl utekl, a zvěstoval Abramovi Hebrejskému, kterýž *tehdáž* bydlil v rovinách Mamre Amorejského, bratra Eškolova a bratra Anerova; nebo ti měli smlouvu s Abramem.

- א וַיְהִי בִּימֵי אַמְרְפֶּל מֶלֶדְ־יִּשִׁנְעָר אַרְיוֹדְ מֶלֶדְ אֶלְסְר כְּדְרְלָעֹמֶר מֶלֶדְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶדְ גּוֹיִם:
- י עשוּ מִלְחָמָה אָת־בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאָת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צביים צְבוֹיִים וּמֶלֶךְ בַּלַע הִיא־צֹעַר:
 - ג כָּל־אֵלֶה חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים הוּא יָם הַמֶּלַח:
 - ד שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־כְּדְרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרַדוּ:
- ּ וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא כְדְרְלָעֹמֶר וְהַמְּלְכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָּאִים בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם וְאֶת־הַזּוּזִים בְּהָם וְאֵת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה קִרְיָתִים:
 - וְאֶת־הַחֹרִי בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר על־המדבּר:
- וַיָּשֶׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הָוֹא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כְּל־שְׂדֵה הָעֲמְלַקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר:
- ר וַיֵּצֵא מֶלֶהְ־סְדֹם וּמֶלֶהְ עֲמֹרָה וּמֶלֶהְ אַדְמְה וּמֶלֶהְ צביים בְּצבֹיִם וּמֶלֶהְ בָּלֵע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתְּם מִלְחְמָה בְּעֵמֶקְ בִּעֹרִם וּמֶלֶהְ בָּלֵע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתְּם מִלְחְמָה בְּעֵמֶקְ השׂדִים:
- אַ אַת כְּדְרְלָעֹמֶר מֶלֶךּ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךּ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶל מֶלֶדּ שׁנְעָר וְאַרְיוֹדְ מֶלֶךּ אֶלְסָר אַרְבָּעָה מְלְכִים אֶת־הַחֲמִשְׁה:
- וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בֶּאֱרֹת בֶּאֱרֹת חֵמֶר וַיָּנָסוּ מֶלֶדְ־סְדֹם וַעֲמֹרָה וַיִּפְּלוּ־שָׁמָה וְהַנִּשְׁאָרִים הֶרָה נָּסוּ:
 - א וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכָשׁ סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ:
- ב וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכָשׁוֹ בֶּן־אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא ישׁב בָּסִדֹם:
 - ג וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגָּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם בַּעֲלֵי בִרִית־אַבָּרַם:

- 14 Uslyšev tedy Abram, že by zajat byl bratr jeho, vypravil způsobných k boji a v domě svém zrozených služebníků tři sta a osmnácte, a honil je až k Dan.
- 15 A odděliv se, *připadl* na ně v noci, on i služebníci jeho, a porazil je; a stíhal je až k Chobah, kteréž *leží* na levo Damašku.
- 16 I odjal zase všecko zboží; také i Lota bratra svého s statkem jeho zase přivedl, ano i ženy a lid.
- 17 Tedy vyšel král Sodomský proti němu, když se navracoval od pobití Chedorlaomera a králů, kteříž *byli* s ním, k údolí Sáveh, kteréž jest údolí královské.
- 18 Melchisedech také král Sálem, vynesl chléb a víno; a ten *byl* kněz Boha silného nejvyššího.
- 19 I požehnal mu a řekl: Požehnaný Abram Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem a zemí;
- 20 A požehnaný Bůh silný nejvyšší, kterýž dal nepřátely tvé v ruce tvé. I dal mu *Abram* desátky ze všech věcí.
- zboží vezmi sobě.
- 22 I řekl Abram králi Sodomskému: Pozdvihl jsem ruky své k Hospodinu, Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem i zemí,
- 23 Že nevezmu od niti až do řeménka obuvi ze všech věcí, kteréž jsou tvé, abys neřekl: Já jsem obohatil Abrama,
- 24 Kromě toliko toho, což snědli bojovníci, a dílu mužů, kteříž se mnou šli, totiž Aner, Eškol a Mamre; oni nechať vezmou díl svůj.

- וַיִּשִׁמַע אַבָּרָם כִּי נִשִּבָּה אָחִיו וַיַּרֵק אֵת־חַנִיכִיו יִלִּידֵי בֵיתוֹ שָׁמֹנָה עַשַּׁר וּשָׁלשׁ מָאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד־דַּן:
- וַיָּחֶלֵק עֵלֵיהֶם לַיִּלָה הוּא וַעַבָדִיו וַיַּכֵּם וַיִּרִדְּפֵם עַד־חוֹבָה אשר משמאל לדמשק:
- וַיַּשֶׁב אֶת כַּל־הַרָכִשׁ וָגָם אֶת־לוֹט אַחִיו וּרָכִשׁוֹ הַשִּׁיב וְגַם :אַת־הַנָּשִׁים וָאֵת־הַעַם
 - וַיצָא מֵלֶדְ־סִדֹם לְקָרָאתוֹ אַחַרֵי שׁוּבוֹ מַהַכּוֹת אָת־כָּדַרלַעמֶר וְאֶת־הַמְּלַכִים אֲשֶׁר אָתּוֹ אֱל־עָמֶק שַׁוֶה הוא עמק המלד:
 - יח וּמַלְכִּי־צֶדֵק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיוַ וְהוּא כֹהֵן לְאֵל
 - וַיְבָרְכֵהוּ וַיּאֹמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֵלִיוֹן לֹנֵה שַׁמַיִם
 - וּבְרוּהְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מִגּן צָרֶיהְ בְּיָדֶהְ וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר
- 21 Král pak Sodomský řekl Abramovi: Dej mi lid, a כא וַיּאֹמֶר מֶלֶדְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תָּן־לִי הַנָּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח־לָדְּ
 - כב וַיּאֹמֶר אַבְרָם אֵל־מֵלֶךְ סִדֹם הַרִימֹתִי יָדִי אֵל־יִהוָה אֵל יַנְלִיוֹן לְנָה שַׁמַיִם וַאַרֵץ:
 - כג אָם־מְחוּט וְעַד שִׂרוֹךְ־נַעַל וְאִם־אֵקַח מְכָּל־אֲשֶׁר־לְךְ וְלֹא תאמר אַנִי הָעֵשַׁרְתִּי אֵת־אַבְרַם:
 - כד בּּלְעַדִי רַק אֲשֶׁר אַכְלוּ הַנְּעַרִים וְחֶלֶק הַאֲנַשִׁים אֲשֶׁר הַלְכוּ אָתִי עַנֵר אֲשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֶם יִקְחוּ חֵלְקָם:

בראשית טו: 15

- 1 Když pak ty věci pominuly, stalo se slovo Hospodinovo k Abramovi u vidění, řkoucí: Neboj se, Abrame; já *budu* pavéza tvá, *a* odplata tvá velmi veliká.
- 2 Jemužto řekl Abram: Panovníče Hospodine, což mi dáš, poněvadž já scházím bez dětí, a ten, jemuž zanechám domu svého, *bude* Damašský Eliezer?
- 3 Řekl ještě Abram: Aj, mně jsi nedal semene; a aj, schovanec můj *bude* mým dědicem.
- 4 A aj, slovo Hospodinovo k němu, řkuci: Nebudeť ten dědicem tvým, ale kterýž vyjde z života tvého, ten dědicem tvým bude.
- 5 *I* vyvedl jej ven a řekl: Vzhlédniž nyní k nebi, a sečti hvězdy, budeš-li je *však* moci sčísti? Řekl mu *ještě*: Tak bude símě tvé.
- 6 I uvěřil Hospodinu, a počteno mu to za spravedlnost.
- 7 (Nebo byl řekl jemu: Já jsem Hospodin, kterýž jsem tě vyvedl z Ur Kaldejských, aťbych dal zemi tuto k dědičnému vládařství.
- 8 I řekl: Panovníče Hospodine, po čem poznám, že ji dědičně obdržím?
- 9 I odpověděl jemu: Vezmi mně jalovici tříletou, a kozu tříletou, a skopce tříletého, hrdličku také a holoubátko.
- 10 Kterýžto vzav ty všecky věci, zroztínal je na poly, a rozložil na dvě straně, jednu polovici proti druhé; ptáků pak nezroztínal.
- 11 Ptáci pak sedali na ta mrtvá těla, a Abram je sháněl.
- 12 I stalo se, když slunce zapadalo, že dřímota těžká připadla na Abrama; a aj, hrůza *a* tma veliká obklíčila jej).
- 13 Řekl tedy *Bůh* Abramovi: *To* zajisté věz, že pohostinu bude símě tvé v zemi cizí, a v službu je podrobí, a trápiti je budou za čtyři sta let.
- 14 Však národ, jemuž sloužiti budou, já souditi budu; a potom vyjdou s velikým zbožím.
- 15 Ty pak půjdeš k otcům svým v pokoji; *a* pohřben budeš v starosti dobré.
- 16 A čtvrté pokolení sem se navrátí; nebť ještě není doplněna nepravost Amorejských.

- א אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל־תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מְגֵן לָךְּ שְׂכְרְדְּ הַרְבֵּה מְאֹד:
 - ב וַיּאֹמֶר אַבְרָם אֲדֹנִי יֶהוָה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר:
 - ג וַיּאֹמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נְתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶּן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתי:
 - ר וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירְשְׁךּ זֶה כִּי־אָם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךּ הוּא יִירְשֶׁךּ:
 - ה וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיּאׁמֶר הַבֶּּט־נָא הַשְּׁמַיְמָה וּסְפֹּר הַכּּוֹכְבִים אָם־תּוּכַל לְסְפֹּר אֹתָם וַיּאׁמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֵּך:
 - ּ וְהֶאֱמָן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶּהְ לּוֹ צְדָקָה:
- ז וַיּאֹמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךּ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לְתֶת לְךְּ אֶת־הָאָרֶץ הַזּאֹת לְרִשְׁתָּה:
 - ה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יֵהוָה בַּמָּה אֲדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה:
 - ט וַיּאמֶר אֵלְיו קְחָה לִי עָגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזָל:
- י וַיָּקַח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶה וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתְּנֶדְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ וְאֶת־הַצִּפֹּר לֹא בְתָר:
 - יא וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל־הַפָּגָרִים וַיַּשֵׁב אֹתָם אַבְרָם: אי
- ב וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לְבוֹא וְתַרְדֵּמְה נְפְלָה עַל־אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימְה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלְיו:
 - יג וַיּאֹמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תַּדַע כִּי־גֵר יִהְיֶה זַרְעֲדְּ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֵם וַעֵּבָדוּם וִעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:
- יד וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַצְבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲבִי־כֵן יֵצְאוּ בִּרְכָשׁ גַּדוֹל:
 - טו וְאַתָּה תָבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךּ בְּשָׁלוֹם תִּקְבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה:
- טז וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הַנָּה כִּי לֹא־שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד־הַנָּה:

- 17 I stalo se, když zapadlo slunce, a tma bylo, a aj, *ukázala se* pec kouřící se, a pochodně ohnivá, kteráž šla mezi díly těmi.
- 18 V ten den učinil Hospodin smlouvu s Abramem, řka: Semeni tvému dám zemi tuto, od řeky Egyptské až do řeky té veliké, řeky Eufraten:
- 19 Cinejské, Cenezejské, Cethmonské,
- 20 A Hetejské, Ferezejské, a Refaimské,
- 21 Amorejské, i Kananejské také, a Gergezejské a Jebuzejské.

- יז וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלְטָה הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עֲשָׁן וְלַפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה:
- יח בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזַרְעֲדְּ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנְּהָר הַגְּדֹל נְהַר־פְּרָת:
 - יט אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקְּנִוִּי וְאֵת הַקַּדְמֹנִי:
 - כ וְאֶת־הַחָתִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַרְפָאִים:
 - כא וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגּרְגְּשִׁי וְאֶת־הַיְבוּסִי:

בראשית טז: 16

- 1 Sarai pak manželka Abramova jemu nerodila; a měla děvku Egyptskou, jménem Agar.
- 2 I řekla Sarai Abramovi: Aj, nyní Hospodin zavřel život můj, abych nerodila; vejdi, prosím, k děvce mé, zda bych aspoň z ní mohla míti syny. I povolil Abram řeči Sarai.
- 3 Tedy vzavši Sarai manželka Abramova Agar Egyptskou děvku svou, po desíti letech, jakž bydliti počal Abram v zemi Kananejské, dala ji Abramovi muži svému za ženu.
- 4 I všel k Agar, kterážto počala. Viduci pak ona, že počala, zlehčila sobě paní svou.
- 5 I řekla Sarai Abramovi: Křivdou mou tys vinen; já jsem dala děvku svou v lůno tvé, kterážto viduci, že počala, zlehčila mne sobě. Sudiž Hospodin mezi mnou a mezi tebou.
- 6 I řekl Abram k Sarai: Aj, děvka tvá v moci tvé; učiň s ní, cožť se za dobré vidí. Tedy trápila ji Sarai, a *ona* utekla od ní.
- 7 Našel ji pak anděl Hospodinův u studnice vody na poušti, u studnice té, *kteráž jest* při cestě Sur.
- 8 A řekl: Agar, děvko Sarai, odkud jdeš, a kam se béřeš? I řekla: Od tváři Sarai paní své já utíkám.
- 9 Tedy řekl jí anděl Hospodinův: Navrať se ku paní své, a pokoř se pod ruku její.
- 10 Opět řekl anděl Hospodinův: Velice rozmnožím símě tvé, aniž bude moci sečteno býti pro množství.
- 11 Potom také řekl anděl Hospodinův: Aj, ty jsi těhotná, a tudíž porodíš syna, a nazůveš jméno jeho Izmael; nebo uslyšel Hospodin trápení tvé.
- 12 Budeť pak lítý člověk; ruce jeho proti všechněm, a ruce všech proti němu; a před tváří všech bratří svých bydliti bude.
- 13 I nazvala *Agar* jméno Hospodinovo, kterýž mluvil jí: Ty jsi silný Bůh vidění; nebo řekla: Zdaliž teď také nevidím po tom, kterýž mne viděl?
- 14 Protož nazvala studnici tu studnicí Živého vidoucího mne. Aj, *ta jest* mezi Kádes a Barad.
- 15 Porodila pak Agar Abramovi syna; a nazval Abram jméno syna svého, kteréhož porodila Agar, Izmael.

- א וְשָׂרֵי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָה שִׁפְּחָה מִצְרִית וּשָׁמַה הַגֵּר:
- ַ וַתּאֹמֶר שְׁרֵי אֶל־אַבְרָם הַנֵּה־נָא עֲצְרַנִי יְהוָה מִלֶּדֶת בּאֹ־נָא אֶל־יִשִׁפְחָתִי אוּלַי אִבְּנָה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמֵע אַבְרָם לְקוֹל שַׂרֵי: לִקוֹל שַׂרֵי:
- נַתַּקַּח שָׂרֵי אֵשֶׁת־אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֲשֶׁר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתְהּ לְאַבְרָם עֲשֶׂר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתְהּ לְאַבְרָם אִישׁהּ לוֹ לאשׁה:
 - ד וַיָּבֹא אֶל־הָגֶר וַתַּהַר וַתֵּרֶא כִּי הָרְתָה וַתֵּקֵל גְּבְרְתָּה בָּעֵינִיה:
 - וַתּאֹמֶר שָּׁרֵי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיףּ אָנֹכִי נְתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחֵיקֶךְ וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וָאֵקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֵיך:
- וּיאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרִי הִנֵּה שִׁפְּחָתֵךְ בְּיָדֵךְ עֲשִׂי־לְה הַטּוֹב בִּעִינָיִדְ וַתִּעַנֵּהָ שָׁרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֵיהָ:
 - ז וַיִּמְצָאָה מַלְאַף יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל־הָעַיִן בָּדֵרָף שׁוּר:
- וּיאמר הָגָר שִׁפְחַת שָּׁרֵי אֵי־מְזֶּה בָאת וְאָנָה תֵלֵכִי וַתּאֹמֶר מָפָּנֵי שָׁרַי גְּבַרְתִּי אָנֹכִי בּרַחַת:
 - ט וַיּאֹמֶר לָה מַלְאַדְּ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְבִרְתֵּדְ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֵיהָ:
- י וַיּאֹמֶר לָהּ מַלְאַדּ יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵדְּ וְלֹא יִסְפֵּר מֵרֹב:
- יא וַיּאֹמֶר לָהּ מַלְאַךּ יְהוָה הִנְּךְּ הָרָה וְיֹלַדְהְּ בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ:
 - ב וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכּּל וְיֵד כּל בּוֹ וְעַל־פְּגֵי כָּל־עָדִי יִשְׁכּוְ: כָל־אֶחָיו יִשְׁכּוְ:
 - ּג וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רֲאִי כִּי אָמְרָה הַגַּם הַלֹם רָאִיתִי אַחַרִי רֹאִי:
 - יד עַל־כֵּן קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר לַחַי רֹאִי הִנֵּה בֵין־קָדֵשׁ וּבֵין בַּרֵד:
- טו וַתַּלֶּד הָגָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֶׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יִיְלְדָה הַגַּר יִשְׁמַעֵּאל:

16 Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu porodila Agar Izmaele.

טז וְאַבְרָם בֶּּן־שְׁמֹנִים שְׁנָה וְשֵׁשׁ שְׁנִים בְּלֶדֶת־הָגְר אֶת־יִשְׁמְעֵאל לְאַבְרָם:

בראשית יז: 17

- 1 Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu Hospodin, a řekl jemu: Já jsem Bůh silný všemohoucí; chodiž ustavičně přede mnou a budiž dokonalým.
- 2 A učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a rozmnožím tě náramně velmi.
- 3 Padl pak Abram na tvář svou; i mluvil Bůh s ním, řka:
- 4 Jáť jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národů mnohých.
- 5 Aniž více slouti bude jméno tvé Abram, ale bude jméno tvé Abraham; nebo otcem mnohých národů učinil jsem tě.
- 6 A učiním, abys se rozplodil náramně velmi, a rozšířím tě v národy; i králové z tebe vyjdou.
- 7 Utvrdím také smlouvu svou mezi sebou a tebou, i mezi semenem tvým po tobě, po rodech jejich, za smlouvu věčnou, *totiž* abych byl Bohem tvým i semene tvého po tobě.
- 8 Nadto dám tobě i semeni tvému po tobě zemi, v nížto obýváš pohostinu, všecku zemi Kananejskou k vládařství věčnému; a budu jejich Bohem.
- 9 Rekl ještě Bůh Abrahamovi: Ty pak ostříhati budeš smlouvy mé, ty i símě tvé po tobě, po rodech svých.
- 10 Tatoť jest smlouva má mezi mnou a mezi vámi, i mezi semenem tvým po tobě, kteréž ostříhati budete: Aby obřezán byl mezi vámi každý pohlaví mužského.
- 11 Obřežete pak tělo hanby své; a *to* bude znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi.
- 12 Každý tedy pohlaví mužského osmého dne obřezán bude mezi vámi po rodech vašich, doma narozený i koupený za stříbro, z kterých by koli cizozemců *byl*, jenž není z semene tvého.
- 13 Konečně ať jest obřezán narozený v domě tvém, i koupený za peníze tvé; a budeť smlouva má na těle vašem za smlouvu věčnou.
- 14 Neobřezaný pak pacholík, kterýž by neobřezal těla neobřízky své, vyhlazena zajisté bude duše ta z lidu svého; *nebo* smlouvu mou zrušil.
- 15 Řekl také Bůh Abrahamovi: Sarai manželce své nebudeš říkati Sarai, ale Sára bude jméno její.

- א וַיְהִי אַבְרָם בֶּּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שֶׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה אָל־אַבְרָם וַיּאֹמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְּ לְפָנֵי וֶהְיֵה תַמִים:
 - ב וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדּ וְאַרְבֶּה אוֹתְדּ בִּמְאֹד מְאֹד:
 - ג וַיָּפּֿל אַבְרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אָתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר:
 - ד אֲנִי הָנֵּה בְּרִיתִי אָתָּךְּ וְהָיִיתָ לְאַב הַמוֹן גּוֹיִם:
- ָן לֹא־יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךּ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךּ אַבְרָהָם כִּי אַב־הַמוֹן גוֹיִם נְתַתִּיךּ:
- ּ וְהָפְּרֵתִי אֹתְדְּ בִּמְאֹד מְאֹד וּנְתַתִּידְּ לְגוֹיִם וּמְלְכִים מִמְדְּ יצאו:
- ז וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדְּ וּבֵין זַרְעֲדְּ אַחֲרֶידְּ לְּדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלַם לִהִיוֹת לִדְּ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעַדְּ אַחֲרֵידְּ:
- ּןנְתַתִּי לְדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲרֶידְּ אֵת אֶרֶץ מְגָרֵידְּ אֵת כָּל־אֶרֶץ בְּנַעֵן לַאֲחָזַת עוֹלֶם וָהָיִיתִי לָהֶם לֵאלהִים:
- ט וַיּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתְּה ווַרְעַדְּ אַחַרֵיךּ לִדֹרֹתַם:
- י זאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲדְּ אַחֲרֶידְ הִמּוֹל לְכֶם כְּל־זְכָר:
 - א וּנְמַלְתָּם אֵת בְּשֵׂר עָרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכָם:
 - יב וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים יִמֹּוֹל לְכֶם כָּל־זְכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקנַת־כֵּסַף מִכֹּל בֵּן־נַכַר אֲשֶׁר לֹא מְזַּרְעַדְּ הוּא:
 - יג המוֹל יִמוֹל יְלִיד בֵּיתְדּ וּמִקְנַת כַּסְפֶּדְּ וְהְיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֵם לִבְרִית עוֹלַם:
- ד וְעָרֵל זְכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשֵׂר עְרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוֹא מֵעַמֵּיהָ אֵת־בִּרִיתִי הַפַּר:
 - טו וַיּאֹמֶר אֱלהִים אֶל־אַבְרָהָם שָׂרֵי אִשְׁתְּדְּ לֹא־תִקְרָא אֵת־שִׁמָה שָׂרִי כִּי שָׂרָה שִׁמַה:

- 16 Nebo požehnám jí a dámť z ní syna; požehnámť jí, a bude v národy; králové národů z ní vyjdou.
- 17 Tedy padl Abraham na tvář svou, a zasmáv se, řekl v srdci svém: Zdali stoletému narodí se syn? A zdali Sára v devadesáti letech porodí?
- 18 I řekl Abraham Bohu: Ó byť jen Izmael živ byl před tebou!
- 19 Jemužto řekl Bůh: Nýbrž Sára manželka tvá porodí tobě syna, a nazůveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu věčnou, i s semenem jeho po něm.
- 20 Také o Izmaele uslyšel jsem tě; a aj, požehnám jemu, a učiním to, aby se rozplodil, a rozmnožím ho náramně velmi; dvanáctero knížat zplodí, a rozšířím jej v národ veliký.
- 21 Ale smlouvu svou utvrdím s Izákem, kteréhožť porodí Sára po roce, při tomto času.
- 22 A když dokonal Bůh řeč svou s ním, vstoupil od Abrahama.
- 23 Vzal tedy Abraham Izmaele syna svého, i všecky zrozené v domě svém, i všecky koupené za stříbro své, každého, kdož byl pohlaví mužského, z domácích svých, a obřezal tělo neobřízky jejich hned v ten den, jakž s ním Bůh mluvil.
- 24 A byl Abraham v devadesáti devíti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.
- 25 Izmael pak syn jeho byl v třinácti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.
- 26 Jednoho a téhož dne obřezáni jsou, Abraham a Izmael syn jeho.
- cizozemce koupení, obřezáni jsou s ním.

- טז ובַרַכִּתִי אֹתָה וָגַם נָתַתִּי מִמֵּנָה לְדְּ בֵּן וּבַרַכִּתִּיהָ וְהָיִתָה לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָה יָהִיוּ:
 - וַיָּפּׁל אַבְרָהָם עַל־פַּנִיו וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בִּלְבּוֹ הַלְבֵן מָאָה־שַׁנָה וַיָּלֶד וָאָם־שַׂרָה הַבַּת־תִּשְׁעִים שַׁנָה הַלֶּד:
- יח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱל־הָאֱלֹהִים לוּ יִשְׁמַעֵאל יְחָיֶה לְפַנֵיךְ:
- וַיּאֹמֶר אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּדְּ יֹלֶדֶת לְדְּ בֵּן וְקָרָאתְ אָת־שָׁמוֹ יִצְחָק וַהָּקְמֹתִי אֶת־בָּרִיתִי אָתּוֹ לְבַרִית עוֹלַם לזרעו אחריו:
 - וּלְיִשְׁמַעֵאל שָׁמַעִתִּיךּ הָנֵּה בַּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהָפְּרֵיתִי אֹתוֹ וִהָרבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד שָׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאָם יוֹלִיד ונָתַתִּיו לְגוֹי גַּדוֹל:
- כא וָאֶת־בָּרִיתִי אַקִּים אֶת־יִצְחַק אֲשֶׁר תַּלֶד לְךְּ שַׂרָה לַמּוֹעֵד הַזָּה בַּשַּׁנָה הַאַחֶרֶת:
 - כב וַיָּכַל לְדַבֵּר אָתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהַם:
- כג וַיָּקָּח אַבְרָהָם אַת־יִשְׁמַעַאל בְּנוֹ וְאֵת כַּל־יִלִידֵי בִיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנַת כַּסִפּוֹ כַּל־זַכָר בִּאַנִשֵׁי בֵּית אַבְרַהַם וַיַּמַל אָת־בָּשַׂר עַרַלַתַם בִּעֵצֵם הַיּוֹם הַזָּה כַּאֲשֵׁר דְּבֵּר אָתּוֹ אלהים:
 - וָאַבְרָהָם בֵּן־תִּשִׁעִים וָתֵשַׁע שָׁנָה בִּהִּמֹלוֹ בִּשַׂר עָרְלָתוֹ:
 - וִישִׁמְעֵאל בִּנוֹ בֵּן־שָׁלשׁ עֲשָׂרֵה שָׁנָה בִּהִמֹּלוֹ אֵת בִּשַׂר
 - בָּנוֹ: בְּעָצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל בִּנוֹ:
- 27 I všickni domácí jeho, doma zrození i za stříbro od כז וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיָת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֵכְר נִמֹלוּ :אתו

בראשית יח: 18

- Ukázal se pak jemu Hospodin v rovině Mamre; a on seděl u dveří stanu, když veliké horko na den bylo.
- A když pozdvihl očí svých, viděl, a aj, tři muži stáli naproti němu. Kteréžto jakž uzřel, běžel jim vstříc ode dveří stanu, a sklonil se až k zemi.
- očima tvýma, prosím, nepomíjej služebníka svého.
- Přineseno bude trochu vody, a umyjete nohy své, a odpočinete pod stromem.
- Zatím přinesu kus chleba, a posilníte srdce svého; potom půjdete, poněvadž mimo služebníka svého jdete. I řekli: Tak učiň, jakž jsi mluvil.
- Tedy pospíšil Abraham do stanu k Sáře, a řekl: Spěšně tři míry mouky bělné zadělej, a napec podpopelných chlebů.
- Abraham pak běžel k stádu; a vzav tele mladé a dobré, dal služebníku, kterýžto pospíšil připraviti je.
- Potom vzav másla a mléka, i tele, kteréž připravil, položil před ně; sám pak stál při nich pod stromem, i jedli.
- Rekli pak jemu: Kde jest Sára manželka tvá? Kterýžto odpověděl: Teď v stanu.
- 10 A řekl: Jistotně se navrátím k tobě vedlé času života, a aj, syna *míti bude* Sára manželka tvá. Ale Sára poslouchala u dveří stanu, kteréž byly za ním.
- 11 Abraham pak i Sára *byli* staří a sešlého věku, a přestal byl Sáře běh ženský.
- 12 I smála se Sára sama v sobě, řkuci: Teprv když jsem se sstarala, v rozkoše se vydám? A ještě i pán můj se sstaral.
- 13 Tedy řekl Hospodin Abrahamovi: Proč jest se smála Sára, řkuci: Zdaliž opravdu ještě roditi budu, a já se sstarala?
- určitému navrátím se k tobě vedlé času života, a Sára bude míti syna.
- 15 Zapřela pak Sára a řekla: Nesmála jsem se; nebo se bála. I řekl *Hospodin*: Neníť tak, ale smála jsi se.
- 16 Tedy vstavše odtud muži ti, obrátili se k Sodomě; Abraham pak šel s nimi, aby je provodil.

- וַיַרָא אֵלַיו יִהוָה בָּאֵלנֵי מַמְרֵא וְהוּא ישׁב פַּתַח־הָאֹהֵל
- וַיִּרָא עֵינָיו וַיַּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עַלָּיו וַיַּרא וַיַרץ לִקָרָאתַם מִפָּתַח הַאֹהֶל וַיִּשְׁתַחוּ אַרְצַה:
- A řekl: Pane můj, jestliže jsem nyní nalezl milost před וַיֹּאמֶר אֲדֹנֵי אָם־נָא מַצָאתִי חֵן בִּעֵינֵיךּ אַל־נָא תַעֵבֹר מֵעַל
 - יָפַח־נָא מְעַט־מִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ:
 - וָאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבָּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן צַבַרָתָם עַל־עַבִדָּכֶם וַיֹּאמָרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דְּבַּרְתַּ:
 - וַיִּמַהֵר אַבְרָהַם הַאֹהֱלָה אֱל־שַּׂרָה וַיֹּאמֶר מַהַרִי שָׁלשׁ סָאִים קַמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עָגוֹת:
 - וָאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבָרָהָם וַיִּקַח בֶּן־בָּקָר רַדְּ וָטוֹב וַיִּתֵּן אַל־הַנַּער וַיִּמְהֶר לְעַשׁוֹת אֹתוֹ:
 - וַיָּקַח חָמָאָה וְחָלָב וּבֵן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתַן לִפְנֵיהֶם וָהוּא־עֹמֵד עַלֵיהָם תַּחַת הַעַץ וַיֹּאכֶלוּוּ:
 - וַיֹּאמְרוּ אֱלַיו אַיֵּה שַׂרָה אִשְׁתַּדְּ וַיֹּאמֶר הָנֵּה בַאֹהֶל:
 - וַיאמר שוֹב אַשׁוּב אֱלֵיךּ כַּעֵת חַיַּה וְהְנֵּה־בֵן לְשַׂרַה אָשָׁתֵּדְּ וְשַׁרָה שֹׁמַעַת פַּתַח הַאֹהֶל וְהוּא אַחַרִיו:
 - ואַבְרָהָם וִשָּׂרָה זִקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לְהִיוֹת לְשָּׁרָה אֹרַח כַּנַשִׁים:
 - וַתִּצְחַק שָּׂרָה בִּקִרבָּה לֵאמֹר אַחֲרֵי בִלֹתִי הָיִתָה־לִּי עֵדְנָה וַאַדנִי זַקַן:
 - וַיֹּאמֶר יִהוַה אֱל־אַבְרָהַם לַמָּה זֵּה צָחֲקָה שַׂרָה לֵאמֹר הַאַף אָמָנָם אֱלֶד וַאֲנִי זַקַנְתִּי:
- 14 Zdaliž co skrytého bude před Hospodinem? K času הַּוֹפָּלֵא מֵיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךּ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בן:
 - וַתִּכַחֵשׁ שַׂרָה לֵאמֹר לֹא צַחַקְתִּי כִּי יֵרָאַה וַיֹּאמֵר לֹא כִּי :אַחָקּתִּ
 - וַיַּקְמוּ מִשָּׁם הָאֵנָשִׁים וַיַּשִׁקְפוּ עַל־פָּנֵי סִדם וְאַבְרַהַם הֹלֶךְ עמַם לְשַׁלְחַם:

- 17 A řekl Hospodin: Zdali já zatajím před Abrahamem, což dělati budu?
- 18 Poněvadž Abraham jistotně bude v národ veliký a silný, a požehnáni budou v něm všickni národové země.
- 19 Nebo znám jej; protož přikáže synům svým a domu svému po sobě, aby ostříhali cesty Hospodinovy, a činili spravedlnost a soud, aťby naplnil Hospodin Abrahamovi, což mu zaslíbil.
- 20 I řekl Hospodin: Proto že rozmnožen jest křik Sodomských a Gomorských, a hřích jejich že obtížen jest náramně:
- 21 Sstoupím již a pohledím, jestliže podle křiku jejich, kterýž přišel ke mně, činili, *důjde na ně* setření; a pakli toho není, zvím.
- 22 A obrátivše se odtud muži, šli do Sodomy; Abraham pak ještě stál před Hospodinem.
- 23 V tom přistoupiv Abraham, řekl: Zdali také zahladíš spravedlivého s bezbožným?
- 24 Bude-li padesáte spravedlivých v tom městě, zdali předce zahubíš, a neodpustíš místu pro padesáte spravedlivých, kteříž *jsou* v něm?
- 25 Odstup to od tebe, abys takovou věc učiniti měl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; takť by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdaliž soudce vší země neučiní soudu?
- 26 I řekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomě, v městě tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro ně.
- 27 A odpovídaje Abraham, řekl: Aj, nyní chtěl bych mluviti ku Pánu svému, ačkoli jsem prach a popel.
- 28 Co pak, nedostane-li se ku padesáti spravedlivým pěti, zdali zkazíš pro těch pět všecko město? I řekl: Nezahladím, jestliže najdu tam čtyřidceti pět.
- 29 Opět mluvil *Abraham* a řekl: Snad nalezeno bude tam čtyřidceti? A odpověděl: Neučiním pro těch čtyřidceti.
- 30 I řekl *Abraham*: Prosím, nechť se nehněvá Pán můj, že mluviti budu: Snad se jich nalezne tam třidceti? Odpověděl: Neučiním, jestliže naleznu tam třidceti.
- 31 A *opět* řekl: Aj, nyní počal jsem mluviti ku Pánu svému: Snad se nalezne tam dvadceti? Odpověděl: Nezahladím i pro těch dvadceti.

- ַנִיהֹוָה אָמֶר הַמְכַפֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה:
- יח וְאַבְרָהָם הִיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ בוֹ כּּל גּוֹיֵי הָאָרֵץ:
- יט כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַנָּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשְׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דָּבֶּר עָלְיו:
- כ וַיּאֹמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי־רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּיכַבְדָה מִאֹד:
- כא אַרַדָּה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבְּּאָה אֵלֵי עְשׂוּ כְּלָה וְאִם־לֹא אֵדְעָה:
- כב וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יִהוַה:
 - כג וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רְשְׁע:
- כד אוּלֵי זֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹדְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמְּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקַרְבָּה:
 - כה חָלְלָה לְּךְּ מֵעֲשׂת כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם־רְשְׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כְּרָשָׁע חָלִלָה לְּךְ הֲשֹׁפֵט כְּל־הָאָרֶץ לא יַעֵשָׂה מִשִׁפָּט:
 - כו וַיּאֹמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹדְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּצְבוּרָם:
 - כז וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיּאמַר הנַה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וָאַנֹכִי עַפַר וַאֶפֵר:
- כח אוּלֵי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקם חֲמִשָּׁה הַתַשְׁחִית בַּחֲמִשְׁה אֶת־כְּל־הָעִיר וַיּאֹמֶר לֹא אֲשְׁחִית אָם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֵמִשַּה:
 - כט וַיּּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלְיו וַיּאֹמַר אוּלַי יִפְּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיּאֹמֶר לֹא אֶעֲשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים:
 - ל וַיּאֹמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי יִמְּצְאוּן שָׁם שׁלשִׁים וַיּאֹמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלשִׁים:
- לא וַיּאֹמֶר הָנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנִי אוּלַי יִמְּצְאוּן שְׁם עֶשְׂרִים וַיּאֹמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים:

- 32 Řekl ještě: Prosím, ať se nehněvá Pán můj, jestliže jednou ještě mluviti budu: Snad se jich najde tam deset? Odpověděl: Nezahladím i pro těch deset.
- 33 I odšel Hospodin, když dokonal řeč k Abrahamovi; Abraham pak navrátil se k místu svému.
- לב וַיּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנְי וַאֲדַבְּרָה אַדְּ־הַפַּעַם אוּלַי יִמְצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הְעֲשָׂרָה:
- לג וַיֵּלֶדְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב למלמו:

בראשית יט: 19

- 1 Přišli pak dva andělé do Sodomy u večer, a Lot seděl v bráně Sodomské. Kteréžto když uzřel, vstav, šel jim v cestu a sklonil se tváří až k zemi.
- 2 A řekl: Aj, prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka svého, a zůstaňte přes noc; umyjete také nohy své a ráno vstanouce, půjdete cestou svou. Oni pak odpověděli: Nikoli, ale přenocujeme na ulici.
- 3 Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k němu, vešli do domu jeho. I udělal jim hody, a napekl chlebů přesných, i jedli.
- 4 Prvé pak než lehli, muži města toho, muži Sodomští, osuli se vůkol domu toho, od mladého až do starého, všecken lid odevšad.
- 5 I volali na Lota, a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyveď je k nám, ať je poznáme.
- 6 I vyšel k nim Lot ven, a zavřel po sobě dvéře.
- 7 A řekl: Prosím, bratří moji, nečiňte zlého.
- 8 Aj, mám teď dvě dcery, kteréžto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, čiňte s nimi, jak se vám líbí; toliko mužům těmto nic nečiňte, poněvadž vešli pod stín střechy mé.
- 9 I řekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyní tobě hůř uděláme, než jim. I obořili se násilně na muže toho, *totiž* na Lota, a přistoupili, aby vylomili dvéře.
- 10 Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobě do domu, a dvéře zavřeli.
- 11 A ty muže, kteříž byli přede dveřmi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledajíce dveří.
- 12 I řekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, buď zetě neb syny své, neb dcery své, i všecko, což máš v městě, vyveď z místa tohoto.
- 13 Nebo zkazíme místo toto, proto že se velmi rozmohl křik jejich před Hospodinem, a poslal nás Hospodin, abychom zkazili je.
- 14 Vyšed tedy Lot, mluvil k zeťům svým, kteříž již měli pojímati dcery jeho, a řekl: Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin město toto. Ale zdálo se zeťům jeho, jako by žertoval.

- א וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמְה בָּעֶרֶב וְלוֹט ישֵב בְּשַׁעַר־סְדֹם וַיִּרְא־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה:
- ב וַיּאֹמֶר הָנֶּה נָּא־אֲדֹנֵי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהְלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיּאֹמְרוּ לֹא כִּי בַרְחוֹב נַלִין:
 - ג וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסָרוּ אֵלְיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׁ לְהֶם מִשְׁתֵּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיּאֹבֵלוּ:
 - ד טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נְסַבּוּ עַל־הַבּּיִת מָנַעַר וִעַד־זָקו כָּל־הַעָם מִקּצֵה:
- ּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיּאֹמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנְשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיף הַנִּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם:
 - יוַיֵצֵא אֵלֶהֶם לוֹט הַפַּתְחָה וְהַדְּלֵת סָגַר אַחַרִיו:
 - : וַיּאֹמֵר אַל־נָא אַחַי הְּרֵעוּ:
- ז הָנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי כָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָּא אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם וַעֲשׁוּ לָהֶן כַּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל־תַּעֲשׁוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרְתִי:
- ט וַיּאמְרוּ גָּשׁ־הָלְאָה וַיּאמְרוּ הָאֶחְד בָּא־לְגוּר וַיִּשְׁפֿט שָׁפּוֹט עַתָּה נָרַע לְךָּ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֵת:
- י וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנְשִׁים אֶת־יָדְם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם הַבְּיְתְה וָאֵת־הַדְּלָת סָגרוּ:
 - א וְאֶת־הָאֲנְשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּפַּנְוֵרִים מִקְּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח:
 - יב וַיּאֹמְרוּ הָאֲנְשִׁים אֶל־לוֹט עֹד מִי־לְךְּ פֹה חָתְן וּבְנֶיךְ וּבְנֶתִיךְ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךְּ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמְּקוֹם:
 - יג כִּי־מַשְׁחָתִים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמְּקוֹם הַזֶּה כִּי־גְדְלָה צַעֲקָתָם אֶת־פָּנֵי יְהוָה וַיִשׁלְחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ:
- יד וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל־חֲתָנָיו לֹקְחֵי בְנֹתְיו וַיּאֹמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמְּקוֹם הַזֶּה פִּי־מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִמְצַחֵק בִּעִינִי חַתַנִיו:

- 15 A když zasvitávalo, nutili andělé Lota, řkouce: Vstaň, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezahynul v pomstě města.
- 16 A když prodléval, chopili muži ruku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou dcer jeho, nebo se slitoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za městem.
- 17 A stalo se, když je vedli ven, řekl jeden: Zachovejž život svůj, neohlédej se zpět, ani se zastavuj na vší této rovině; ujdi na horu, abys nezahynul.
- 18 I řekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji.
- 19 Aj, nyní nalezl služebník tvůj milost před očima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi učinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale jáť nebudu moci ujíti na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umřel bych.
- 20 Hle, teď jest toto město blízko, do něhož bych utekl, a toť jest malé; prosím, nechť tam ujdu; však pak neveliké jest, a živa bude duše má.
- 21 I řekl k němu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této věci, abych nepodvrátil města toho, o němž jsi mluvil.
- 22 Pospěšiž, ujdi tam; neboť nebudu moci učiniti ničehož, dokudž tam nedojdeš. A z té příčiny nazváno jest jméno města toho Ségor.
- Slunce vzcházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor.
- ohněm od Hospodina s nebe.
- 25 A podvrátil ta města i všecku tu rovinu, všecky také obyvatele těch měst, i *všecko*, což roste z země.
- 26 I ohlédla se žena jeho, *jduc* za ním, a obrácena jest v sloup solný.
- 27 Vstav pak Abraham ráno, *pospíšil* k místu tomu, kdež וַיַּשְׁכֵּם אַבְּרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמֵד שָׁם אֶת־פְּנֵי byl stál před Hospodinem.
- 28 A pohleděv k Sodomě a Gomoře, i na všecku zemi té roviny, uzřel, a aj, vystupoval dým z země té, jako dým z vápenice.
- 29 Stalo se tedy, když kazil Bůh města té roviny, že se rozpomenul Bůh na Abrahama, a vytrhl Lota z prostředku podvrácení, když podvracel města, v nichž bydlil Lot.
- 30 Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoře té, a obě dvě dcery jeho s ním; nebo nesměl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s oběma dcerami svými.

- טו וּכָמוֹ הַשַּׁחַר עַלָה וַיָּאָיצוּ הַמַּלְאַכִים בָּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אָת־אָשִׁתִּדְּ וָאֵת־שָׁתֵי בִנֹתֵידְ הַנִּמְצָאֹת פֵּן־תִּסַפָּה בַּצֵוֹן :העיר
 - וַיִּתְמַהִמָּה וַיַּחַזִקוּ הָאֲנָשִׁים בִּיָדוֹ וּבִיַד־אִשְׁתוֹ וּבִיַד שְׁתֵּי בָנֹתַיו בְּחֵמְלַת יִהוָה עָלַיו וַיֹּצְאָהוּ וַיַּנְּחָהוּ מְחוּץ לָעִיר:
 - וַיָהִי כָהוֹצִיאַם אֹתַם הַחוּצָה וַיֹּאמֵר הָמַלֵט עַל־נַפְשֵׁךְּ אַל־תַּבִּיט אַחַרֵידּ וָאַל־תַּעֵמֹד בִּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פורתספה:
 - יח וַיּאֹמֶר לוֹט אֲלֵהֶם אַל־נָא אֲדֹנָי:
- הָנָה־נָא מַצַא עַבִּדְּךְ חֶן בִּעִינִיךְ וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךְ אֲשֶׁר עַשִּׁיתַ עַמַּדִי לְהַחֲיוֹת אֱת־נַפִּשִׁי וְאַנֹכִי לֹא אוּכַל לְהִמַּלֵט הַהַרָה פָּן־תִּדְבַּקַנִי הַרַעַה וַמַתִּי:
 - הְנָּה־נָא הָעִיר הַזּאֹת קְרֹבָה לָנוּס שָׁמָה וִהִיא מִצְעָר אָמַלְטָה נָא שַׁמַה הַלֹא מִצְעַר הָוֹא וּתְחִי נַפְּשִׁי:
 - כא וַיֹּאמֶר אֶלַיו הָנֵה נַשַּׂאתִי פַנִיךּ גַם לַדַּבַר הַזֵּה לְבִלְתִּי הַפָּכִּי אֱת־הַעִיר אֱשֶׁר דְּבַּרְתַּ:
 - כב מהר המלט שמה כִּי לֹא אוּכַל לַעשוֹת דַּבַר עַד־בֹּאַדְ יַשַׁמַה עַל־כָּן קַרָא שַׁם־הַעִיר צוֹעַר:
 - הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הַאָּרֶץ וְלוֹט בַּא צֹעַרָה:
- 24 A Hospodin dštil na Sodomu a na Gomoru sirou a וַיהוָה הָמְטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מְן־הַשַּמִיִם:
 - וַיַּהַפֹּרָ אָת־הָעַרִים הַאֵל וְאֵת כַּל־הַכְּכַּר וְאֵת כַּל־יִשְׁבֵי הַעַרִים וְצֶמַח הַאֲדָמַה:
 - כו וַתַּבֶּט אִשִׁתוֹ מֵאַחֲרַיו וַתִּהִי נִצְיב מֵלַח:
 - יָהוָה:
 - וַיַּשְׁקֶף עַל־פָּנִי סִדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל־כַּל־פָּנֵי אֶרֶץ הַכְּכַּר וַיַּרָא וָהְנֵּה עַלַה קִיטֹר הַאָּרֵץ כִּקִיטֹר הַכִּבְשַׁן:
 - כט וַיָּהִי בְּשַׁחַת אֱלֹהִים אֱת־עַרֵי הַכְּכַּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אָת־אַבְרַהַם וַיִּשַׁלַּח אָת־לוֹט מְתּוֹךְ הַהַפֶּכָה בַּהַפֹּךְ אַת־הַעַרִים אַשר־יַשַב בַּהָן לוֹט:
 - וַיַּעַל לוֹט מָצוֹעַר וַיָּשֶׁב בַּהַר וּשָׁהֵי בִנֹתַיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא לַשֶׁבֶת בִּצוֹעַר וַיֶּשֶׁב בַּמְעַרָה הוּא וּשְׁתֵּי בִנֹתַיו:

- 31 I řekla prvorozená k mladší: Otec náš jest již starý, a není žádného muže na zemi, ješto by všel k nám podlé obyčeje vší země.
- 32 Poď, dejme píti otci našemu vína, a spěme s ním, abychom zachovaly z otce našeho símě.
- 33 I daly píti otci svému vína té noci; a všedši prvorozená, spala s otcem svým, kterýžto necítil, ani když lehla, ani když vstala.
- 34 Nazejtří pak řekla prvorozená k mladší: Aj, spala jsem včerejší noci s otcem svým; dejme mu píti vína ještě této noci; potom vejduc, spi s ním, a zachovejme símě z otce našeho.
- 35 I daly píti ještě té noci otci svému vína; a vstala ta mladší, a spala s ním; on pak necítil, ani když ona lehla, ani když vstala.
- 36 A tak počaly obě dcery Lotovy z otce svého.
- 37 I porodila prvorozená syna, a nazvala jméno jeho Moáb; onť jest otec Moábských až do dnešního dne.
- 38 I mladší také porodila syna, a nazvala jméno jeho Ben Ammon; onť jest otcem Ammonitských až do dnešního dne.

- לא וַתּאֹמֶר הַבְּּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זְקֵן וְאִישׁ אֵין בְּאָרֶץ לְבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ:
 - לב לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זַרע:
- לג וַתִּשְׁקֶין אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַיְלָה הוּא וַתְּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהְ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָה וּבְקוּמָה:
 - לד וַיְהִי מִמְּחֲרָת וַתּאֹמֶר הַבְּּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה הֵן־שְׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֵּה מֵאַבִינוּ זָרַע:
 - לה וַתַּשְׁקֶין גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיִן וַתְּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָה וּבְקֻמְה:
 - לו וַתַּהָרֶין שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן:
 - לז וַתֵּלֶד הַבְּּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב עד־היוֹם:
- לח וְהַצְּעִירָה גַם־הָוֹא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־עַמוֹן עַד־הַיּוֹם:

20: בראשית כ

- Odtud bral se Abraham do země polední, aby bydlil mezi Kádes a Sur; i byl pohostinu v Gerar;
- 2 Kdežto pravil Abraham o Sáře manželce své: Sestra má jest. Tedy poslav Abimelech, král Gerarský, vzal Sáru.
- 3 Ale přišed Bůh k Abimelechovi ve snách v noci, řekl jemu: Aj, ty již umřeš pro ženu, kterouž jsi vzal, poněvadž jest vdaná za muže.
- 4 Abimelech pak nepřiblížil se k ní; protož řekl: Pane, zdaž také spravedlivý národ zabiješ?
- 5 Zdaliž mi sám nepravil: Sestra má jest? A ona též pravila: Bratr můj jest. V upřímnosti srdce svého a v nevinnosti rukou svých učinil jsem to.
- I řekl jemu Bůh ve snách: Jáť také vím, že v upřímnosti srdce svého učinil jsi to, a já také zdržel jsem tě, abys nezhřešil proti mně; protož nedalť jsem se jí dotknouti.
- 7 Nyní tedy, navrať ženu muži tomu; nebo prorok jest, a modliti se bude za tebe, a živ budeš. Pakli *jí* nenavrátíš, věz, že smrtí umřeš ty i všecko, což tvého jest.
- 8 A vstav Abimelech ráno, svolal všecky služebníky své, a vypravoval všecka slova ta v uši jejich. I báli se ti muži velmi.
- 9 Potom povolav Abimelech Abrahama, řekl jemu: Co jsi nám *to* učinil? A co jsem zhřešil proti tobě, že jsi uvedl na mne a na království mé hřích veliký? Učinils mi, čehož jsi učiniti neměl.
- 10 A řekl opět Abimelech Abrahamovi: Cos myslil, žes takovou věc učinil?
- 11 Odpověděl Abraham: Řekl jsem: Jistě že není bázně Boží na místě tomto, a zabijí mne pro ženu mou.
- 12 A také v pravdě jest sestra má, dcera otce mého, však ne dcera matky mé; a pojal jsem ji sobě za manželku.
- 13 Když pak vyvedl mne Bůh z domu otce mého, abych pohostinu bydlil, tedy řekl jsem jí: Toto mi dobrodiní učiníš: Na každém místě, kamž půjdeme, prav o mně: Bratr můj jest.
- 14 Tedy vzav Abimelech ovce a voly, služebníky také a děvky, dal *je* Abrahamovi; a navrátil mu Sáru manželku jeho.

- א וַיָּסַע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנָּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר ויגר בּגרר:
 - ַ נִיּאֹמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָּׁרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הוֹא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָּׂרָה:
 - ג וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְּ בַּחֲלוֹם הַלְּיְלָה וַיּאֹמֶר לוֹ הִנְּךְ מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לְקַחְתְּ וְהִוֹא בְּעֻלַת בְּעַל:
 - ר וַאֲבִימֶלֶךּ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיּאֹמַר אֲדֹנָי הָגוֹי גַּם־צַדִּיק תַּהַרֹג:
 - ָהְלֹא הוּא אָמַר־לִי אֲחֹתִי הִוֹא וְהִיא־גַם־הִוֹא אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתָם־לְבָבִי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת:
 - וַיּאמֶר אֵלָיו הָאֶלֹהִים בַּחֲלֹם גַם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתָם־לְבָבְךּ עָשִׁיתְ זּאת וָאֶחְשׂךְ גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךְּ מֵחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן לֹא־נִתַתִּיךִּ לְנִגֹעַ אֵלֵיהָ:
 - ז וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵל בַּעַדְדְּ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְדְּ מֵשִׁיב דַּע כִּי־מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכַל־אֵשֵׁר־לַדְּ:
 - ז וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶּךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד:
 - ט וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְּרָהָם וַיּאׁמֶר לוֹ מֶה־עְשִׂיתְ לְּנוּ וּמֶה־חָטָאתִי לְךְ כִּי־הֵבֵאתָ עְלֵי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גִדֹלַה מַעֲשִׂים אֲשֵׁר לֹא־יֵעֲשׁוּ עֲשִׂיתַ עִמַּדִי:
 - י וַיּאמֶר אֲבִימֶלֶּךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עְשִׂיתָ אֵת־הַדָּבַר הַזָּה:
 - יא וַיּאֹמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמְּקוֹם הַזֵּה וַהַרָגוּנִי עַל־דָּבַר אִשִׁתִּי:
 - ב וְגַם־אָמְנָה אֲחֹתִי בַת־אָבִי הִוֹא אַךּ לֹא בַת־אָמִי וַתְּהִי־לִי לָאִשָּׁה:
 - ג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הָתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים מְבֵּית אָבִי וָאֹמֵר לָה זֶה חַסְדַּף אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמְּדִי אֶל כָּל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר נְבוֹא שַׁמַה אַמְרִי־לִי אַחִי הוּא:
 - יד וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפְּחֹת וַיִּתֵן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ:

- 15 A řekl Abimelech: Aj, země má před tebou; kdežť se koli příhodné býti vidí, *tu* přebývej.
- 16 Sáře pak řekl: Aj, dal jsem tisíc stříbrných bratru tvému, hle, onť jest tobě zástěrou očí *u* všech, kteříž *jsou* s tebou. A všemi těmito věcmi *Sára* poučena byla.
- 17 I modlil se Abraham Bohu, a uzdravil Bůh Abimelecha, a ženu jeho, a děvky jeho; i rodily.
- 18 Nebo byl zavřel Hospodin každý život ženský v domě Abimelechově, pro Sáru manželku Abrahamovu.

- טו וַיאֹמֶר אֲבִימֶלֶהְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךְ בַּטוֹב בְּעֵינֶיךְ שֵׁב:
- טז וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נְתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף לְאָחִיךְּ הִנֵּה הוּא־לְךְּ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתְּךְ וְאֵת כֹּל וְנֹכְחַת:
- יז וַיִּתְפַּלֵל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶף וְאֵת־אִשִׁתּוֹ וָאַמָהֹתִיו וַיֵּלֵדוּ:
- יח כִּי־עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבִּרָהָם:

בראשית כא: 21

- 1 Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl řekl; a učinil Hospodin Sáře, jakož byl mluvil.
- 2 Nebo počala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten čas, kterýž předpověděl Bůh.
- 3 A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, Izák.
- 4 A obřezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi dnech, tak jakž mu byl přikázal Bůh.
- 5 Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho.
- 6 I řekla Sára: Radost mi učinil Bůh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou.
- 7 A přidala: Kdo by byl řekl Abrahamovi, *že* bude Sára děti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho.
- 8 I rostlo dítě a ostaveno jest. Tedy učinil Abraham veliké hody v ten den, v němž ostaven byl Izák.
- 9 Viděla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posměvač.
- 10 I řekla Abrahamovi: Vyvrz děvku tuto i syna jejího; neboť nebude dědicem syn děvky té s synem mým Izákem.
- 11 Ale Abraham velmi těžce nesl tu řeč, pro syna svého.
- 12 I řekl Bůh Abrahamovi: Nestěžuj sobě o dítěti a o děvce své; cožkoli řekla tobě Sára, povol řeči její, nebo v Izákovi nazváno bude tobě símě.
- 13 A však i syna děvky učiním v národ; nebo tvé símě jest.
- Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvici vody, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji *od sebe* i s dítětem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabé.
- 15 A když nebylo vody v láhvici, povrhla dítě pod jedním stromem.
- 16 A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z lučiště dostřeliti; nebo pravila: Nebudu se dívati na smrt dítěte. Seděla tedy naproti, a pozdvihši hlasu svého, plakala.

- א וַיהוָה פָּקַד אֶת־שָּׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמְר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָּׂרָה כַּאַשֵּׁר דָּבָּר:
- ב וַתַּהֶר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקָנְיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ אֵלֹהִים:
 - ג וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֶׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלֵד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לוֹ שַׂרָה יִצְחַק:
- ד וַיָּמֶל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִּוְה אֹתוֹ אֵלהִים:
 - ה וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוְּלֶד לוֹ אֵת יִצְחָק בְּנוֹ:
- ו וַתּאֹמֶר שָׂרָה צְחֹק עְשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־לִי:
- וַתּאֹמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָּׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי בֵן לִזְקַנַיו:
- וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָדוֹל בְּיוֹם הִגְּמֵל אַרְיָבָם אַשְׁתֶּה גָדוֹל בְּיוֹם הִגְּמֵל אַת־יַצַחַק:
 - ַ וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יִלְדָה לְאַבְרָהָם מִצַחֵק:
 - י וַתּאֹמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמֶה הַזּאֹת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֵּן־הָאָמָה הַזּאֹת עִם־בָּנִי עִם־יִצְחָק:
 - יא וַיֵּרַע הַדְּבָּר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ:
 - יב וַיּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יֵרֵע בְּעֵינֶיךּ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמֶתֶךּ כֹּל אֲשֶׁר תּאֹמֵר אֵלֶיךּ שְׂרָה שְׁמַע בְּקֹלְהּ כִּי בִיצִּחַק יִקּרָא לִדְּ זַרָע:
 - יג וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲדְּ הוּא:
- ד וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־לֶּחֶם וְחֵמַת מַיִם וַיִּמֵּן אֶל־הָגָר שָׁם עַל־שִׁכְמָה וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחֶהָ וַמֵּלֶךְ וַתַּתַע בְּמִדְבַּר בָּאָר שַבַע:
 - טו וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד השיחם:
 - טז וַתַּלֶּדְ וַתִּשֶׁב לָה מִנָּגֶד הַרְחֵק כִּמְטַחֲנֵי קָשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אָרְאֶה בְּמוֹת הַיָּלֶד וַתִּשֶׁב מִנָּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָה וַתַּבְרֵּ:

- I uslyšel Bůh hlas dítěte; a anděl Boží s nebe zavolal na Agar, a řekl jí: Coť jest, Agar? Neboj se; nebo Bůh uslyšel hlas dítěte *z místa*, na kterémž jest.
- 18 Vstaň, vezmi dítě, a ujmi je rukou svou; nebo v národ veliký učiním je.
- 19 A otevřel Bůh oči její, aby uzřela studnici vody. I šla a naplnila láhvici vodou, a napojila dítě.
- 20 A Bůh byl s dítětem, kteréžto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z něho střelec.
- 21 Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z země Egyptské.
- 22 Stalo se pak toho času, že mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Bůh s tebou *jest* ve všech věcech, kteréž ty činíš.
- 23 Protož nyní, přisáhni mi teď skrze Boha: Toto ať se stane, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem *já* učinil s tebou, *i ty že* učiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu.
- 24 I řekl Abraham: A já přisáhnu.
- 25 (A přitom domlouval se Abraham na Abimelecha o studnici vody, kterouž mu mocí odjali služebníci Abimelechovi.
- 26 I řekl Abimelech: Nevím, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také co slyšel, až dnes.)
- 27 Vzav tedy Abraham ovce i voly dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu.
- A postavil Abraham sedm jehnic stáda obzvlášť.
- sedm jehnic, kteréž jsi postavil obzvlášť?
- 30 Odpověděl: Že sedm těch jehnic vezmeš z ruky mé, aby mi *to* bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto.
- 31 Pročež nazváno jest to místo Bersabé, že tu oba dva přisáhli.
- 32 A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské.
- 33 I nasázel stromoví v Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, *Boha* silného, věčného.
- 34 A bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

- וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנַּעַר וַיִּקרַא מַלְאַךְ אֱלֹהִים אָל־הָגַר מִן־הַשַּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לַה מַה־לַּךְ הָגַר אַל־תִּירִאִי בּי־שַׁמַע אֱלֹהִים אֱל־קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֵׁר הוּא־שַׁם:
- קוּמִי שָׂאִי אֵת־הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֵת־יַדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל
- וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֵיהָ וַתַּרֵא בָּאֵר מָיִם וַתַּלֵדְ וַתִּמַלֵּא אַת־הַחֶמֶת מַיִם וַתַּשָׁק אַת־הַנַּעַר:
 - וַיִהִי אֱלֹהִים אֵת־הַנַּעַר וַיִּגדָּל וַיֵּשֵׁב בַּמִּדְבָּר וַיִּהִי רֹבֶה ַקַשַּׁת:
- כא וַיֶּשֶׁב בִּמִּדְבַּר פַּארָן וַתִּקַּח־לוֹ אָמוֹ אִשַׁה מֵאָרֵץ מִצְרַיִם:
- כב וַיָהִי בַּעַת הַהָוֹא וַיֹּאמֶר אֲבִימֵלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבַאוֹ אָל־אַבַרָהַם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּדְּ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתַּה עֹשֶׂה:
- וְעַתַּה הִשַּׁבִעַה לִּי בָאלֹהִים הַנַּה אָם־תִּשָׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנֵכְדִי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר־עַשִּׂיתִי עִמְּדְּ תַּעֲשֶׂה עִמַּדִי וִעְם־הַאַרֵץ אַשֶׁר־גַּרְתַּה בַּה:
 - וַיֹּאמֶר אַבְרָהַם אַנֹכִי אִשַּׁבֶעַ:
 - כה וָהוֹכָחַ אַבָרַהַם אֵת־אַבִּימֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת בָּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גַּזְלוּ עַבְדֵי אַבִימֵלֶךְ:
- כו וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יַדַעִתִּי מִי עַשַׂה אֵת־הַדָּבַר הַזֶּה וָגַם־אַתַּה לֹא־הָגַדָתַ לִּי וָגַם אַנֹכִי לֹא שַׁמַעָתִי בַּלְתִי הַיּוֹם:
 - וַיִּקַח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵן לַאַבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם
 - כח וַיַּצֶב אַבְרָהַם אֵת־שֶבַע כִּבְשֹת הַצאו לְבַרָהָן:
- I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu jest těchto כט וַיּאֹמֶר אַבִימֶלֵךְ אֵל־אַבְרָהָם מָה הֵנָּה שֶׁבַע כְּבָשׂת הָאֵלֶּה אַשר הַצַּבַתַּ לְבַדְנַה:
 - וַיֹּאמֶר כִּי אֵת־שֶׁבַע כִּבַשֹּׂת תִּקַּח מִיָּדִי בַּעֲבוּר תִּהְיֵה־לִּי לָעֶדַה כִּי חַפַּרָתִּי אֵת־הַבָּאֵר הַזּאֹת:
 - לא עַל־כָּן קַרַא לַמַּקוֹם הַהוּא בָּאֵר שַׁבַע כִּי שַׁם נִשְׁבַּעוּ
 - לב וַיִּכָרְתוּ בִרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֵךְ וּפִיכֹל שַׂר־צִּבָאוֹ וַיָּשָׁבוּ אֶל־אֵרֵץ פִּלִשְׁתִּים:
 - לג וַיִּטַע אֵשֵׁל בִּבָאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בִּשִׁם יִהוָה אֵל עוֹלָם:
 - לד וַיָגָר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:

בראשית כב: 22

- 1 Když pak ty věci pominuly, zkusil Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame! Kterýžto odpověděl: Teď jsem.
- 2 I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obět zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.
- 3 Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého a vzal dva služebníky své s sebou, a Izáka syna svého; a nasekav dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž pověděl mu Bůh.
- 4 Třetího *pak* dne pozdvihl Abraham očí svých, a uzřel to místo zdaleka.
- 5 A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlíce se, navrátíme se k vám.
- 6 Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil *je* na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu.
- 7 Mluvě pak Izák Abrahamovi otci svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovádko k zápalné oběti?
- 8 Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj. A šli předce oba spolu.
- 9 A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Bůh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví.
- 10 I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého.
- 11 Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahame, Abrahame! Kterýžto odpověděl: Aj, já.
- 12 I řekl *jemu*: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co čiň; neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému svému pro mne.
- 13 A pozdvih Abraham očí svých, viděl, a hle, skopec za ním vězel v trní za rohy své. I šel Abraham a vzal skopce toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo syna svého.

- א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסְּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלְיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי:
- ב וַיּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךּ אֶת־יְחִידְךּ אֲשֶׁר־אָהַרְתָּ אֶת־יִצְחָקּ וְלֶדְּ־לְךָּ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שֶׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הַהַּרִים אֲשֵׁר אֹמֵר אֵלֵידְּ:
 - ג וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבּּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַח אֶת־שְׁנִי נְעָרִיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וִיְבַקַע עֲצֵי עֹלָה וַיִּקָם וַיֵּלֶדְ אֶל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים:
- ד בּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינְיו וַיַּרְא אֶת־הַמְּקוֹם מרחק:
- ּ וַיּאֹמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לְכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר גַלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַחֶנֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם:
- וַיָּקָּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בִּיָדוֹ אֵת־הָאֵשׁ וָאֵת־הַמַּאֵכֵלֵת וַיֵּלִכוּ שְׁנֵיהֵם יַחָדָּו:
- ז וַיּאֹמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיּאֹמֶר אָבִי וַיּאֹמֶר הָנָּנִי בְנִי וַיּאֹמֶר הָנָּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה:
- וַיּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלְה בְּנִי וַיֵּלְכוּ יִּנִילְה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהָם יַחָדִּו:
- ַּנְבֹאוּ אֶל־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שְׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּצְרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּצְקֹד אֶת־יִצְחָק בִּנוֹ וַיַּשֵׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לַעַצִים:
 - ַ וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֵת־בָּנוֹ:
 - יא וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךּ יְהוָה מִן־הַשְּׁמֵיִם וַיּאֹמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהַם וַיּאֹמֶר הָנָּנִי:
- ב וַיּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְדְּ אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׁ לוֹ מְאוּמְה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יָרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְדְּ אֵת־יִחִידִּדְּ מִמְנִּי:
- יג וַיִּשָׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נְְאֶחֵז בַּסְבַךְּ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלְה תַּחַת בּנוֹ:

- אַב A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יִהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר יִאָמֶר opatří. Odkudž říká se do dnes: Na hoře Hospodinově opatří se.
- 15 Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe,
- 16 A řekl: Skrze sebe samého přisáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému:
- 17 Požehnám velmi tobě, a velice rozmnožím símě tvé jako hvězdy nebeské, a jako písek, kterýž jest na břehu mořském; nadto dědičně vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých.
- 18 Ano požehnáni budou v semeni tvém všickni národové země, proto že jsi uposlechl hlasu mého.
- 19 Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a vstavše, šli spolu do Bersabé; nebo bydlil Abraham v Bersabé.
- 20 A když se tyto věci staly, zvěstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj, porodila také Melcha syny Náchorovi, bratru tvému:
- 21 Husa prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce Aramova;
- 22 A Kazeda a Azana, a Feldasa, a Jidlafa i Bathuele.
- Bathuel pak zplodil Rebeku. Osm těchto porodila Melcha Náchorovi, bratru Abrahamovu.
- 24 Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thása a Máchu.

- הַיּוֹם בָּהַר יָהוַה יֵרַאֵה:
 - טו וַיִּקְרָא מַלְאַדְ יִהוָה אֱל־אַבְרָהָם שֵׁנִית מְן־הַשָּׁמִיִם:
 - ַטז וַיּאֹמֶר בִּי נִשְׁבַּעִתִּי נִאָם־יִהוַה כִּי יַעַן אֲשֵׁר עַשִּׂית אָת־הַדָּבַר הַזָּה וָלֹא חַשַּׂכִתַּ אֵת־בָּנִדְּ אֵת־יָחִידֵדְ:
- פּי־בָרֵף אֲבָרֶכְף וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲףּ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וָכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שָּׁפַת הַיַּם וְיָרֵשׁ זַרְעָךְ אֶת שַׁעַר אֹיָבַיו:
- יח וָהִתַבָּרֵכוּ בִזַרִעַךְ כֹּל גוֹיֵי הָאָרֵץ עֵקֵב אֲשֶׁר שָׁמַעִהָּ בִּּלְלִי:
- וַיָּשֶׁב אַבְרָהָם אֱל־נִעָּרִיו וַיָּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחִדָּו אֱל־בָּאֵר שְׁבַע וַישַׁב אַבָרָהַם בַּבָאֵר שָׁבַע:
 - וַיָּהִי אַחֲרֵי הַדְּבַרִים הַאֱלֵה וַיָּגַד לְאַבְרַהַם לֵאמֹר הְנָּה יַלְדָה מִלְכַּה גַם־הָוֹא בַּנִים לְנַחוֹר אַחִידְּ:
 - כא אַת־עוּץ בָּכֹרוֹ וָאֵת־בּוּז אַחִיו וָאֵת־קְמוּאֵל אֲבִי אַרַם:
 - כב וָאֵת־כֵּשִׂד וָאֵת־חֵזוֹ וָאֵת־פָּלְדַשׁ וְאֵת־יִדְלַף וְאֵת בָּתוּאֵל:
- וּבְתוּאֵל יַלַד אֶת־רְבָקָה שָׁמֹנָה אֱלֶה יַלְדָה מְלְכַּה לְנַחוֹר אַחִי אַבְרַהַם:
- כד וּפִילַגִשׁוֹ וּשִׁמָה רָאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־הוא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וָאָת־תַּחַשׁ וָאֶת־מַעֵּכָה:

בראשית כג: 23

- života Sáry.
- 2 A umřela v městě Arbe, kteréž *slove* Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvílil nad Sárou, a plakal jí.
- Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synům Het, řka:
- Hostem a příchozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohřbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváři své.
- A odpovídajíce synové Het Abrahamovi, řekli jemu:
- Slyš nás, pane milý! Kníže Boží jsi u prostřed nás, v nejpřednějších hrobích našich pochovej mrtvého svého; žádný z nás hrobu svého nebude zbraňovati tobě, abys neměl pochovati *v něm* mrtvého svého.
- Abraham pak vstav, poklonil se lidu země té, totiž synům Het.
- A mluvil s nimi, řka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváři své, slyšte mne, a přimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar,
- Ať mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze ať mi ji dá u prostřed vás, k dědičnému pohřbu.
- 10 (Ten pak Efron seděl u prostřed synů Het.) Tedy odpověděl Efron Hetejský Abrahamovi při přítomnosti synů Het, přede všemi, kteříž vcházejí do brány města jeho, řka:
- 11 Nikoli, pane můj, *ale* slyš mne: Pole to dávám tobě, dávámť také i jeskyni, kteráž na něm jest; před očima synů lidu svého dávám ji tobě; pochovejž mrtvého svého.
- 12 Tedy poklonil se Abraham před lidem země té,
- 13 A mluvil k Efronovi v přítomnosti lidu země, řka: A však jestliže ty *jsi ten*, prosím, vyslyš mne! Dámť stříbro za pole, vezmi *je* ode mne, a pochovám mrtvého svého tam.
- 14 A odpovídaje Efron Abrahamovi, řekl jemu:
- 15 Můj pane, poslechni mne: Země ta za čtyři sta lotů stříbrných jest; *ale* mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej.

- Živa pak byla Sára sto a sedmmecítma let; ta jsou léta וַיָּהִיוּ חַיֵּי שָׂנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שְׁנִים שְׁנֵי שְׁנִים שְׁנֵי שְׁנִים שְׁנִים בּאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שִׁנָה וְעֶשְׂרִים שִׁנָה וְעֶשְׂרִים שִׁנִים שְׁנִים שְׁנִים שִׁנִים בּאָה וֹיִי שָׂרָה מֵאָה שִׁנָה וְעֶשְׂרִים שְׁנִים שְׁנִים שְׁנִים שִׁנִים בּאָר בּיִים בּאָר בּאָר בּאָר בּאָר בּאָב בּאָר בּאָל בּים בּאָר בּיִים בּיִיבּים בּאָר בּיבּים בּיבּים בּאָר בּיבּים בּאָבָים בּיבּים בּייבּים בּיבּים בּייבּים בּיבּים בּיבים בייבים בּיבים בּיבים
 - וַנָּבֹא שָּׁרָה בָּקְרִיַת אַרְבַּע הָוֹא חֵבְרוֹן בָּאֵרֵץ כִּנָעַן וַיָּבֹא אברהם לספד לשרה ולבכתה:
 - וַיָּקָם אָבָרָהָם מַעַל פָּנֵי מַתוֹ וַיִּדְבֵּר אֵל־בְּנֵי־חֶת לֵאמֹר:
 - גר־וְתוֹשֶׁב אַנֹכִי עִמַּכֶם תִּנוּ לִי אֲחָזַת־קָבֶר עִמַּכֶם וָאֵקבַּרָה מֵתִי מִלְּפַנֵי:
 - וַיַּעֲנוּ בָנֵי־חֶת אֵת־אַבְרַהָם לֵאמר לוֹ:
 - שָׁמַעֵנוּ אֲדֹנִי נִשִּׂיא אֱלֹהִים אַתַּה בִּתוֹכֵנוּ בִּמְבָחַר קבַרֵינוּ קבר אַת־מֶתֶדְ אִישׁ מִמֶּנוּ אַת־קבָרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמְּדְ מַקבר מַתַּד:
 - וַיָּקָם אַבְרָהַם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הַאַרֵץ לְבָנֵי־חֵת:
 - וַיִדַבֶּר אָתַם לֵאמֹר אָם־יֵשׁ אֵת־נַפִּשָׁכֵם לְקבּר אֵת־מֵתִי מִלְפַנֵי שָׁמַעוּנִי וּפָגעוּ־לִי בִּעָפָרוֹן בֵּן־צֹחַר:
 - וְיָתֵּן־לִי אֶת־מִעַרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בִּקּצֵה שַׂדָהוּ בַּכַסֶף מַלָּא יָתַנְנַה לִי בַּתוֹכַכֶם לַאַחַזַּת־קבר:
 - וְעֵפָרוֹן יֹשֶׁב בִּתוֹךְ בָּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֵפָרוֹן הַחְתִּי אֵת־אַבְרַהַם בּאַזְנֵי בְנֵי־חֶת לְכֹל בַּאֵי שֵעַר־עִירוֹ לָאמֹר:
 - לא־אַדֹנִי שִׁמְעַנִי הַשָּׂדֵה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֵׁר־בּוֹ לְדְּ נְתַתִּיהַ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהַ לַּךְ קבר מֶתֶך:
 - וַיִשׁתַחוּ אַבַרָהַם לְפָנֵי עַם הַאַרֵץ:
 - וַיָדַבֵּר אֵל־עַפָּרוֹן בִּאַזְנֵי עַם־הַאַרֵץ לֵאמֹר אַךּ אָם־אַתַּה לוּ שָׁמַעָנִי נַתַתִּי כֶּסֶף הַשַּׂדֵה קַח מְמֵּנִי וָאֵקבּרַה אֶת־מֶתִי שמה:
 - וַיַּעַן עַפָּרוֹן אָת־אַבְרָהַם לֵאמֹר לוֹ:
 - אַרבִּע מֵאֹת שֵׁקֵל־כֵּסֶף בֵּינִי וּבֵינְדְּ מַה־הָוֹא וָאָת־מֶתְדְּ קַבֹר:

- 16 I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu stříbra, jakž oznámil při přítomnosti synů Het, čtyři sta lotů stříbrných, běžných mezi kupci.
- 17 A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž *bylo* v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskyně na něm, a všecko stromoví, což ho na tom poli i na všech mezech jeho vůkol,
- 18 Abrahamovi v držení, před očima synů Het, a všech, kteříž vcházejí do brány města toho.
- 19 A potom pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpelah, proti Mamre, *(to slove Hebron)*, v zemi Kananejské.
- 20 Protož odevzdáno jest pole to i jeskyně, kteráž byla na něm, Abrahamovi k dědičnému pohřbu od synů Het.

- טז וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְּרוֹן וַיִּשְׁלֹּל אַבְרָהָם לְעֶפְּרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֵּסֵף עַבֵּר לַסּחֵר:
- יז וַיָּקָם שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא הַשְּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשְּׂדֶה אֲשֶׁר בָּכַל־גִּבְלוֹ סַבִּיב:
- יח לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ:
- ט וְאַחֲבִי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־שָּׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת שְּׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הָוֹא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
 - כ וַיָּקֶם הַשְּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת־קָבֶרמֵאֵת בְּנֵי־חֵת:

בראשית כד: 24

- 1 Abraham pak *již byl* starý a sešlého věku; a Hospodin požehnal mu ve všech věcech.
- 2 Tedy řekl Abraham služebníku svému staršímu v domě svém, kterýž spravoval všecky věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé,
- 3 Abych tě zavázal přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral manželky synu mému ze dcer Kananejských, mezi nimiž já bydlím.
- 4 Ale půjdeš do země mé a příbuznosti mé; a *odtud* vezmeš manželku synu mému Izákovi.
- 5 I řekl jemu služebník ten: Kdyby pak nechtěla žena ta se mnou jíti do země této, mám-li zase uvésti syna tvého do země, z níž jsi vyšel?
- 6 Kterýžto odpověděl: Hleď, abys zase neuvodil syna mého tam.
- 7 Hospodin Bůh nebe, kterýž vzal mne z domu otce mého a z vlasti mé, a mluvil mi, a kterýž mi přisáhl, řka: Semeni tvému dám zemi tuto, onť pošle anděla svého před tebou, a vezmeš manželku synu mému odtud.
- 8 Jestliže by pak žena ta nechtěla jíti s tebou, svoboden budeš od této přísahy mé; toliko syna mého neuvoď tam zase.
- 9 Tedy vložil služebník ten ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a přisáhl jemu na tu řeč.
- 10 A vzal služebník ten deset velbloudů z velbloudů pána svého, aby se bral; *(nebo měl všecken statek pána svého v rukou svých.)* I vstav, bral se k Aram Naharaim do města Náchor.
- 11 A zastavil se s velbloudy před městem, u studnice vody k večerou, času toho, když vycházejí vážiti *vody*.
- 12 A řekl: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, dejž, prosím, ať se potká se mnou dnes *to, čehož hledám*; a učiň milosrdenství se pánem mým Abrahamem.
- 13 Aj, já stojím u studnice vody, a dcery mužů města tohoto vycházejí, aby vážily vodu.

- א וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךּ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל:
- ב וַיּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שִׂים־נָא יָדְדְּ תַּחַת יָרֵכִי:
 - ג וְאַשְׁבִּיעֲדְּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשְּׁמִיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בּקרבּוֹ:
 - ד פִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלְקַחְתָּ אִשְׁה לְבְנִי לִיצִחָק:
- י וַיּאמֶר אֵלְיו הָעֶבֶּד אוּלַי לא־תאׁבֶה הָאִשְׁה לְלֶכֶת אַחֲרִי אֶל־הָאָרֶץ הַזּאת הָהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךְּ אֶל־הָאָרֶץ אַשֵׁרייָצָאתָ מִשָּׁם:
- ו וַיּאֹמֶר אֵלְיו אַבְרָהָם הִשְּׁמֶר לְךּ פֶּן־תִּשִׁיב אֶת־בְּנִי שְׁמְה:
- יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמֵיִם אֲשֶׁר לְקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲדְּ אֶתַּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶידְּ וְלְקַחְתְּ אִשְׁה לִבְנִי מִשָּׁם:
 - ן וְאִם־לֹא תֹאֹבֶה הָאִשֶּׁה לְלֶכֶת אַחֲרֶיךּ וְנִקּיתָ מִשְּׁבֻעְתִי זאת רַק אֵת־בִּנִי לֹא תָשֵׁב שָׁמָה:
 - ַנישָׂם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךּ אַבְרְהָם אֲדֹנְיו וַיִּשְׁבַע לוֹ עַל־הַדָּבָר הַזֵּה:
 - י וַיָּקֶּח הָעֶבֶד עֲשְׂרָה גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכְל־טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרֵם נַהְרַיִם אֶל־עִיר נָחוֹר:
 - יא וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מְחוּץ לְעִיר אֶל־בְּאֵר הַמְּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעַת צָאת הִשֹּׁאֲבֹת:
 - יב וַיּאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲלֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה־נָא לְפָנֵי הַיּוֹם וַעֵּשָׂה־חֵסֶד עִם אֲלֹנִי אַבְרָהַם:
 - יג הָנָה אָנֹכִי נִצְּב עַל־עֵין הַמְּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת לְשָׁאֹב מַיִם:

- 14 Děvečka tedy, kteréž bych řekl: Nachyl medle věderce svého, ať se napiji, a ona by řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím, ta aby byla, kterouž jsi způsobil služebníku svému Izákovi; a po tomť poznám, že jsi milosrdenství učinil se pánem mým.
- 15 I stalo se prvé, než on přestal mluviti, aj, Rebeka, kteráž se narodila Bathuelovi, synu Melchy, manželky Náchora bratra Abrahamova, vycházela, a věderce její *bylo* na rameni jejím.
- 16 A *byla* děvečka na pohledění velmi krásná, panna, a muž nepoznal jí; kterážto sešla k studnici té, a naplnivši věderce své, šla vzhůru.
- 17 Tedy běžel služebník ten proti ní, a řekl: Dej mi píti, prosím, maličko vody z věderce svého.
- 18 I řekla: Napí se, pane můj. A rychle složila věderce své na ruku svou a dala mu píti.
- 19 A davši mu píti, řekla: Také velbloudům tvým navážím, dokudž se nenapijí.
- 20 Tedy rychle vylila z věderce svého do koryta, a běžela ještě k studnici, aby vážila *vodu*; a vážila všechněm velbloudům jeho.
- 21 Muž pak ten s užasnutím divil se jí mlče, rozjímaje, aby zvěděl, zdařil-li Hospodin cestu jeho, čili nic.
- 22 I stalo se, když přestali píti velbloudové, vyňav muž náušnici zlatou, ztíží půl lotu, a dvě náramnice, dal na ruce její, kteréž vážily deset lotů zlata.
- 23 A řekl: Cí jsi dcera? Pověz mi, prosím, jest-li v domě otce tvého nám místo, kdež bychom přes noc zůstali?
- 24 Jemužto odpověděla: Dcera jsem Bathuele, syna Melchy, kteréhož porodila Náchorovi.
- jest, ano i místo, kdež byste přes noc zůstali.
- Tedy skloniv hlavu, poklonu učinil Hospodinu.
- 27 A řekl: Požehnaný Hospodin, Bůh pána mého Abrahama, kterýž neodjal milosrdenství svého a pravdy své od pána mého, mne *také* na cestě vedl Hospodin k domu bratří pána mého.
- 28 I běžela děvečka, a oznámila v domě matky své tak, jakž se stalo.
- 29 A měla Rebeka bratra, jménem Lábana; ten běžel k muži tomu ven k studnici.

- וָהָיָה הַנַּעַר אָשֶׁר אֹמֶר אָלֵיהָ הַטִּי־נָא כַדַּךְ וְאֶשְׁתֵּה וָאַמָרָה שָׁתָה וָגָם־גִּמַלֵּיך אֲשָׁקָה אֹתָה הֹכַחָתַּ לְעַבָּדְּךְ לִיצָחַק וּבָה אָדַע כִּי־עַשִּׁיתַ חֶסֶד עִם־אַדנִי:
- טו וַיִהִי־הוּא טֵרֵם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רְבִקָּה יֹצֵאת אֲשׁר יֻלְּדָה לְבַתוּאֵל בֶּן־מִלְכָּה אֵשֶׁת נְחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּה עַל־שָׁכִמַה:
 - וָהַנַּעַרָ טֹבַת מַרְאֶה מָאֹד בָּתוּלָה וָאִישׁ לֹא יִדְעָהּ וַתֵּרֵד הַעַינָה וַתִּמַלָּא כַדָּה וַתַּעַל:
 - וַיָּרַץ הָעֵבֶד לִקְרָאתָה וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָה מַכַּדָּך:
- וַתֹּאמֶר שָׁתָה אֱדֹנִי וַתִּמַהֵר וַתֹּרֵד כַּדָּה עַל־יָדָה וַתַּשְׁקֵהוּ:
 - וַתִּכַל לְהַשָּׁלְתוֹ וַתּאֹמֶר גַּם לְגִמַלֵּיךְ אֱשִׁאָב עַד אָם־כִּלוּ
 - וַתְּמַהֵר וַתְּעַר כַּדָּה אֶל־הַשֹּׁקֶת וַתְּרָץ עוֹד אֱל־הַבָּאֵר לִשָאב וַתִּשָאַב לְכַל־גִּמַלַיו:
- וָהַאִישׁ מִשְׁתַּאֵה לָהּ מַחֲרִישׁ לַדַעַת הַהָּצְלִיחַ יִהוַה דַּרְכּוֹ
- כב וַיִהִי כַּאֲשֵׁר כִּלוּ הַגִּמַלִּים לְשָׁתּוֹת וַיָּקַח הַאִּישׁ נֵזֶם זַהַב בָּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשָׁנֵי צִמִידִים עַל־יָדֵיהָ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם:
- כג וַיּאֹמֶר בַּת־מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲוֵשׁ בֵּית־אָבִיךְּ מְקוֹם לְנוּ
 - וַתּאֹמֶר אֱלֵיו בַּת־בִּתוּאֱל אַנֹכִי בֵּן־מִלְכַּה אֲשֶׁר יַלְדָה
- 25 Řekla ještě k němu: Slámy také a potravy hojně u nás בה וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַם־מֶּבֶן גַם־מִסְפּוֹא רַב עִמְנוּ גַם־מָקוֹם לְלוּוְ:
 - וַיִּקָד הַאָּישׁ וַיִּשְׁתַחוּ לִיהוָה:
 - וַיֹּאמֶר בַּרוּךְ יָהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהַם אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסִדּוֹ וַאֲמָתּוֹ מֵעָם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ נְחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אלני:
 - כח וַתַּרַץ הַנַּעַר וַתַּגָּד לְבֵית אִמַּה כַּדְּבַרִים הַאֶּלֵה:
 - כט וּלִרִבְקָה אָח וּשִׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֵל־הָאִישׁ הַחוּצָה

- 30 Nebo uzřev náušnici a náramnice na rukou sestry své, a slyšev slova Rebeky sestry své, ana praví: Tak mluvil ke mně člověk ten, přišel k muži, a on stál při velbloudích u studnice.
- 31 Jemuž řekl: Vejdi, požehnaný Hospodinův. Proč bys stál vně, kdyžť jsem připravil dům a místo velbloudům?
- 32 Tedy všel muž ten do domu, a odsedlal velbloudy, a dal *Lában* slámy a potravy velbloudům, i vody k umytí noh jeho a noh mužů těch, kteří s ním *byli*.
- 33 A položil předeň *chléb*, aby jedl. Ale on řekl: Nebudu jísti, dokudž nevypravím řečí svých. I řekl *Lában*: Mluv.
- 34 Tedy řekl: Služebník Abrahamův jsem já.
- 35 A Hospodin požehnal pánu mému velice, tak že veliký učiněn jest; nebo dal mu ovce a voly, stříbro a zlato, služebníky a děvky, velbloudy a osly.
- 36 A porodila Sára, manželka pána mého, pánu mému v starosti své syna, jemuž dal, cožkoli má.
- 37 I zavázal mne přísahou pán můj, řka: Nevezmeš manželky synu mému ze dcer Kananejských, v jejichž zemi já bydlím.
- 38 Ale k domu otce mého půjdeš, a k rodině mé, a *odtud* vezmeš manželku synu mému.
- 39 A když jsem řekl pánu svému: Snad nepůjde žena ta se mnou?
- 40 Odpověděl mi: Hospodin, před jehož oblíčejem ustavičně jsem chodil, pošle anděla svého s tebou, a šťastnou způsobí cestu tvou, a vezmeš manželku synu mému z rodiny mé, a z domu otce mého.
- rodině mé; a jestliže by nedali tobě, budeš prost od přísahy mé.
- 42 Protož dnes přišed k studnici, řekl jsem: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty nyní šťastně spravuješ cestu mou, po níž já jdu,
- 43 Aj, já stojím u studnice vody; protož, nechžť panna, kteráž vyjde vážiti vody, když bych jí řekl: Dej mi píti nyní maličko vody z věderce svého,
- 44 A ona by mi odpověděla: I ty pí, i velbloudům tvým také navážím, ta ať jest manželka, kterouž způsobil Hospodin synu pána mého.

- וַיָּהִי כָּרָאֹת אָת־הַנָּזָם וָאָת־הַצְּמִדִים עַל־יָדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשַׁמְעוֹ אָת־דָבָרִי רָבָקָה אָחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה־דָבָּר אֶלֵי הָאִישׁ וַיַּבֹא אָל־הַאִישׁ וָהָנָה עֹמֶד עַל־הַגָּמַלִּים עַל־הַעַיָן:
 - לא וַיֹּאמֶר בּוֹא בִּרוּךְ יִהוָה לָמָה תַצֵּמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמַקוֹם לַגִּמַלִּים:
 - לב וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבַּיִתָה וַיִפַּתַח הַגִּמַלִּים וַיִּתֵן תַבֶן וּמְסְפּוֹא לַגָּמַלִּים וּמַיָם לַרָחֹץ רַגַּלַיו וְרַגַלֵי הָאָנַשִׁים אֲשֶׁר אָתּוֹ:
- לג ויישם וַיּוּשַׂם לְפַנִיו לֵאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אָם־דְּבַּרְתִּי דָבַרִי וַיּאֹמֶר דַבַּר:
 - לד וַיֹּאמַר עֲבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי:
- לה וַיהוַה בַּרַךְּ אָת־אֲדֹנִי מָאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּמֶן־לוֹ צֹאן וּבַקַר וְכֶסֵף ווָהַב וַעַבַדִם וּשְׁפַחֹת וּגָמַלִּים וַחַמֹּרִים:
 - וַתֶּלֶד שַּׂרָה אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֶן לַאדֹנִי אַחֲרֵי זְקְנַתָהּ וַיְּתֵּן־לּוֹ אַת־כַּל־אַשֵׁר־לוֹ:
- לז וַיַּשִׁבְּעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא־תָקַח אָשַׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֵנִי אַשר אַנֹכִי ישׁב בָּאַרָצוֹ:
 - לה אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תַּלֵדְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשְׁה
 - לט וַאֹמֶר אֵל־אַדֹנִי אָלִי לֹא־תֵלֶךְ הַאִּשְׁה אַחַרִי:
- וַיֹּאמֶר אֱלַי יִהוָה אֱשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי לְפַנַיו יִשְׁלַח מַלְאַכוֹ אָתַּךְ וָהָצָלִיחַ דַּרָכֶּךְ וַלַקַחָתַ אִשָּה לְבָנִי מִמְשָׁפַּחָתִי וּמְבֵּית אַבי:
- 41 A budeš svoboden od přísahy mé, když bys přišel k מא אָז תִּנָקה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֱל־מִשְׁפַּחָתִּי וִאָם־לֹא יִהְנוּ לָךּ וָהַיִּיתַ נַקִּי מֱאַלַתִּי:
 - מב וָאָבֹא הַיּוֹם אֱל־הָעָיון וָאֹמֵר יִהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אָם־יֵשִׁדְּ־נַּא מַצִּלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֵׁר אַנֹכִי הֹלֶדְ עַלֵיהַ:
 - מג הַנָּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת יָלְשָׁאֹב וָאָמַרְתִּי אֵלֵיהָ הַשָּׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם מְכַּדֵּךְ:
 - וּאָמְרָה אֵלַי גַּם־אַתָּה שָׁתֵה וְגַם לִגִּמַלֵּיךּ אֱשִׁאָב הָוֹא הַאִּשַׁה אֲשֵׁר־הֹכִיחַ יִהוָה לְבֶּן־אֲדֹנִי:

- 45 Prvé pak než jsem já přestal mluviti v srdci svém, aj, Rebeka vycházela mající věderce své na rameni svém, a sšedši k studnici, vážila. I řekl jsem jí: Prosím, dej mi píti.
- 46 Ona pak rychle složila věderce své s sebe, a řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím. Tedy pil jsem, a napojila také velbloudy.
- 47 I ptal jsem se jí, a řekl jsem: Čí jsi dcera? Ona odpověděla: Dcera Bathuele, syna Náchorova, jehož mu porodila Melcha. Tedy dal jsem náušnici na tvář její, a náramnice na ruce její.
- 48 A skloniv hlavu, poklonu jsem učinil Hospodinu, a dobrořečil jsem Hospodina, Boha pána mého Abrahama, kterýž vedl mne po cestě přímé, abych dceru bratra pána svého vzal synu jeho.
- 49 Protož nyní, činíte-li milosrdenství, a pravdu se pánem mým, oznamte mi; pakli nic, *také* mi oznamte, a obrátím se na pravo neb na levo.
- 50 Tedy odpověděli Lában a Bathuel, řkouce: Od Hospodina vyšla jest věc tato; nemůžemeť odepříti v ničemž.
- 51 Aj, Rebeka před tebou, vezmiž ji a jeď; a nechť jest manželkou synu pána tvého, jakož mluvil Hospodin.
- 52 I stalo se, že jakž uslyšel služebník Abrahamův slova jejich, poklonil se Hospodinu až k zemi.
- 53 A vyňav služebník ten nádoby stříbrné a nádoby zlaté a oděv, dal Rebece; drahé také dary dal bratru jejímu a matce její.
- 54 Tedy jedli a pili, on i muži, kteříž byli s ním, a zůstali tu přes noc. Ráno pak když vstali, řekl: Propusťte mne ku pánu mému.
- 55 I odpověděl bratr její a matka: Nechať pozůstane děvečka s námi *za někter*ý den, aspoň za deset; potom půjdeš.
- 56 On pak řekl jim: Nezdržujte mne, poněvadž Hospodin šťastnou způsobil cestu mou; propusťtež mne, ať jdu ku pánu svému.
- 57 I řekli: Zavolejme děvečky a zeptejme se, co dí k tomu.
- 58 Tedy zavolali Rebeky, a řekli jí: Chceš-li jíti s mužem tímto? I řekla: Půjdu.
- služebníka také Abrahamova s muži jeho,

- מה אַנִי טַרֶם אַכַלֶּה לְדַבֶּר אֵל־לְבִּי וְהַנָּה רְבַקָה יֹצֵאת וְכַדָּה ַנָּאַרָ הַשָּׁקִינִי נָא: וַתְּשָׁאַב וַאֹמַר אֱלֵיהַ הַשְּׁקִינִי נָא:
 - וַתִּמַהֵר וַתּוֹרֵד כַּדָּה מֵעָלֵיהָ וַתּאֹמֵר שָׁתָה וְגַם־גִּמַלֵּידְ אַשָׁקָה וָאֵשָׁתִּ וְגַם הַגְּמַלִּים הִשְּקְתָה:
 - וַאֶשָאַל אֹתָה וַאֹמַר בַּת־מִי אַתְּ וַתֹּאֹמֵר בַּת־בִּתוּאֵל בָּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ מִלְכָּה וָאָשִׁם הַנָּזֵם עַל־אַפָּה וָהַצָּמִידִים עַל־יַדֵיה:
 - מח וָאֶקֹּד וָאֶשִׁתַחַוָה לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ אֶת־יִהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֵשֶׁר הִנְחַנִי בְּדֵרֶךְ אֵמֶת לַקַּחַת אֵת־בַּת־אַחִי אדני לבנו:
 - מט ועַתָּה אָם־יֵשָׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֵאֵמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי ואם־לא הגידו לי ואפנה על־ימין או על־שמאל:
 - וַיַעַן לָבָן וּבִתוּאֵל וַיּאמָרוּ מֵיִהוָה יָצָא הַדָּבָר לֹא נוּכַל בַּבַר אֱלֵיךְּ רַע אוֹ־טוֹב:
- הנהדרבקה לפניד קח וְלֵדְ וּתִהי אִשָּׁה לְבֶן־אֵדנִידְ כַּאֵשֶׁר דַבר יְהוַה:
 - וַיָּהִי כַּאֲשֶׁר שַׁמַע עֵבֶד אַבְרַהַם אֵת־דִּבְרֵיהֵם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרצָה לַיהוָה:
 - וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כִּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵן לְרִבְקָה וּמְגַדַּנֹת נַתַן לְאַחִיהַ וּלְאָמַה:
 - נד וַיֹּאכָלוּ וַיִּשָׁתוּ הוּא וְהַאָנַשִים אַשֶּר־עִמוֹ וַיַּלִינוּ וַיַּקוּמוּ בַבַּקַר וַיֹּאמָר שַלְּחָנִי לַאדנִי:
 - וַיּאֹמֶר אָחִיהָ וָאָמָּה חֵשֵׁב הַנַּצֵרָ אָתַנוּ יַמִים אוֹ עַשׂוֹר
 - וַיֹּאמֶר אֱלֶהֶם אַל־תִּאַחֲרוּ אֹתִי וַיהוַה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי וָאֵלְכָה לַאדנִי:
 - וַיֹּאמָרוּ נִקְרַא לַנַּעֲרַ וִנְשְׁאֵלַה אֵת־פִּיהַ:
 - וַיִּקְרָאוּ לְרָבָקָה וַיֹּאמָרוּ אֵלֵיהָ הַתַּלְכִי עִם־הָאִישׁ הַזֵּה וַתֹּאמֶר אֱלַדְּ:
- A propouštějíce Rebeku sestru svou a chovačku její, נט וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה אֲחֹתִם וְאֶת־מֵנִקְתָּה וְאֶת־עֶבֶּד אַבְּרָהָם ָוְאָת־אֲנַשִׁיו:

- 60 Požehnali Rebeky a mluvili jí: Sestro naše, ty buď v tisíce tisíců, a símě tvé dědičně obdrž brány nepřátel svých.
- 61 Tedy vstala Rebeka a děvečky její, a vsedše na velbloudy, jely za mužem tím. A tak vzal služebník ten Rebeku, a odjel.
- 62 Izák pak šel, navracuje se od studnice Živého vidoucího mne; nebo bydlil v zemi polední.
- 63 A vyšel Izák k přemyšlování na pole, když se chýlilo k večerou; a pozdvih očí svých, uzřel, an velbloudové jdou.
- 64 Pozdvihla také Rebeka očí svých, a uzřevši Izáka, ssedla s velblouda.
- 65 (Nebo řekla byla služebníku: Kdo jest ten muž, kterýž jde po poli proti nám? Odpověděl služebník: To jest pán můj.) I vzala rouchu, a přistřela se.
- 66 Tedy vypravoval služebník Izákovi vše, což působil.
- 67 I uvedl ji Izák do stanu Sáry matky své, a vzal Rebeku, a měl ji za manželku, a miloval ji. I potěšil se Izák po *smrti* matky své.

- ס וַיְבָרֶכוּ אֶת־רִבְקָה וַיּאֹמְרוּ לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הַיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה וִיִירַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר שֹׁנָאִיו:
- סא וַתְּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלַךְ:
- סב וְיִצְחָק בָּא מִבּוֹא בְּאֵר לַחַי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנָּגֶב:
 - סג וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֶב וַיִּשָּׂא עֵינְיו וַיַּרְא וְהִנֵּה גְמַלִּים בָּאִים:
 - סד וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא אֶת־יִצְחָק וַתִּפּׁל מֵעַל הַגִּמַל:
- סה וַתּאֹמֶר אֶל־הָעֶבֶּד מִי־הָאִישׁ הַלְּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשְּׂדֶה לְקְרָאתֵנוּ וַיּאֹמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַח הַצְּעִיף וַתִּתְכָּס:
 - סו וַיְסַפַּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה:
- סז וַיְבָאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה שָּׁרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּאֱהָבֶהָ וַיִּנְחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ:

בראשית כה: 25

- Abraham pak opět pojal ženu jménem Ceturu.
- Kterážto porodila jemu Zamrana, a Jeksana, a Madana, a Madiana, Jezbocha a Suecha.
- Jeksan potom zplodil Sábu a Dedana. Synové pak Dedanovi byli: Assurim, a Latuzim, a Laomin.
- a Helda; všickni ti synové byli Cetury.
- I dal Abraham Izákovi všecko, což měl.
- Synům pak ženin svých dal Abraham dary, a odeslal je od Izáka syna svého, ještě živ jsa, k východu do země východní.
- Tito pak *jsou* dnové let života Abrahamova, v nichž byl živ: Sto sedmdesáte a pět let.
- I skonal a umřel Abraham v starosti dobré, stár jsa a plný *dnů*; a připojen jest k lidu svému.
- Tedy pochovali ho Izák a Izmael synové jeho v jeskyni Machpelah, na poli Efrona, syna Sohar Hetejského, naproti Mamre,
- 10 Na tom poli, kteréž byl koupil Abraham od synů Het; tu pochován jest Abraham i Sára manželka jeho.
- 11 Po smrti pak Abrahamově požehnal Bůh Izákovi synu jeho, a bydlil Izák u studnice Živého vidoucího mne.
- 12 Tito jsou pak rodové Izmaele syna Abrahamova, jehož porodila Agar Egyptská, děvka Sářina, Abrahamovi.
- 13 A tato jsou jména synů Izmaelových, jimiž se jmenují po rodech svých: Prvorozený Izmaelův Nabajot, po něm Cedar, a Adbeel a Mabsan,
- 14 A Masma, a Dumah a Massa,
- Hadar a Tema, Jetur, Nafis a Cedma.
- Ti jsou synové Izmaelovi, a ta jména jejich, po vsech jejich, a po městech jejich, dvanáctero knížat po čeledech jejich.
- 17 (Bylo pak života Izmaelova sto třidceti a sedm let, i skonal; a umřev, připojen jest k lidu svému.)
- 18 A bydlili od Hevilah až do Sur, jenž jest proti Egyptu, když jdeš do Assyrie; před tváří všech bratří svých položil se.

- וַיֹּסֵף אַבָרָהָם וַיִּקַח אִשָּׁה וּשִׁמָה קטוּרָה:
- וַהֵּלֵד לוֹ אֵת־זִמְרָן וִאֵת־יָקשָׁן וִאֵת־מִדָן וְאֵת־מִדִין ב וָאָת־יִשְׁבַּק וָאָת־שׁוּחַ:
- וְיָקְשָׁן יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן וּבְנֵי דְדָן הָיוּ אַשׁוּרִם ולטושים ולאמים:
- Ale synové Madianovi: Efa, a Efer, a Enoch, a Abida, וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶּר וַחֲבֹדְּ וַאֲבִידָע וְאֶלְדְּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קטורה:
 - וַיָּתֵן אַבְרָהַם אֵת־כַּל־אֵשׁר־לוֹ לִיצְחַק:
 - וְלִבְנֵי הַפִּילַגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבִּרָהָם מַתָּנֹת וַיִשַׁלְּחֵם מֵעַל יִצָחַק בָּנוֹ בִּעוֹדֵנוּ חַי קַדְמַה אֵל־אָרֵץ קֵדָם:
 - וָאֶלֶה יָמֵי שָׁנִי־חַיֵּי אַבְרָהַם אֲשֶׁר־חַי מָאַת שַׁנָה וְשְׁבִעִים שׁנַה וָחַמֵשׁ שׁנִים:
 - וַיָּגוַע וַיָּמָת אַבְרָהַם בִּשִּׂיבָה טוֹבַה זַקֵן וְשַׂבֶעַ וַיֵּאָסֵף :אל־עמיו
 - וַיָּקְבָּרוּ אֹתוֹ יִצְחַק וִיִשְׁמַעָאל בַּנַיו אֱל־מִעַרַת הַמַּכְפֵּלָה אַל־שָׂדָה עָפָרן בּוַ־צֹחַר הַחָתִּי אֲשֵׁר עַל־פָּנֵי מַמְרָא:
 - הַשַּׂדָה אַשֶׁר־קָנָה אַבַרָהָם מֵאָת בְּנִי־חֵת שַׁמַּה קַבַּר אַבְרָהַם וְשַׂרָה אָשְׁתּוֹ:
 - וַיָהָי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּבָרֶךְ אֱלֹהִים אֵת־יִצְחַקּ בְּנוֹ וַיִּשֶׁב יִצְחַק עָם־בָּאֵר לְחַי רֹאֵי:
 - וְאֵלֵה תֹּלְדֹת יִשִׁמְעֵאל בַּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמַּצְרִית שַׁפַחַת שַׂרָה לְאַבַרָהַם:
 - וָאֱלֶה שָׁמוֹת בָּנֵי יִשְׁמַעֵאל בִּשְׁמֹתַם לְתוֹלְדֹתַם בְּכֹר יִשְׁמַעֵאל נָבַיֹת וְקֶדַר וְאַדְבָּאֵל וּמְבָשַׂם:
 - ומשמע ודומה ומשא:
 - חַדַד וְתֵימַא יִטוּר נַפִּישׁ וַקֵּדְמַה: טו
 - אַלָה הֶם בָּנֵי יִשְׁמַעָאל וָאֵלָה שָׁמֹתָם בַּחַצְרֵיהָם וּבַטִירתִם שנים־עשר נשיאם לאַמֹתַם:
 - וָאֶלֶה שָׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמַעָאל מָאַת שַׁנַה וּשָׁלשִים שַׁנַה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל־עמיו:
 - וּשִׁכָּנוּ מֶחַוִילָה עַד־שׁוּר אֱשֵׁר עַל־פָּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֵכָה אַשוּרֵה עַל־פָּנֵי כַל־אָחֵיו נַפַל:

- Abraham zplodil Izáka.
- 20 Byl pak Izák ve čtyřidcíti letech, když sobě vzal za manželku Rebeku, dceru Bathuele Syrského, z Pádan Syrské, sestru Lábana Syrského.
- 21 I modlil se Izák pokorně Hospodinu za manželku svou; nebo byla neplodná. A uslyšel jej Hospodin; a tak počala Rebeka manželka jeho.
- 22 A když se děti potiskali v životě jejím, řekla: Má-liť tak býti, proč jsem já počala? Šla tedy, aby se otázala Hospodina.
- 23 I řekl jí Hospodin: Dva národové jsou v životě tvém, a dvůj lid z života tvého se rozdělí; lid pak jeden nad druhý bude silnější, a větší sloužiti bude menšímu.
- 24 A když se naplnili dnové její, aby porodila, a aj, blíženci *byli* v životě jejím.
- 25 I vyšel první ryšavý všecken, a jako oděv chlupatý; i nazvali jméno jeho Ezau.
- 26 Potom pak vyšel bratr jeho, a rukou svou držel Ezau za patu; pročež nazváno jest jméno jeho Jákob. A byl Izák v šedesáti letech, když ona je porodila.
- 27 A když dorostli ti děti, byl Ezau lovec umělý, chodě po polích; Jákob pak byl muž prostý a v staních bydlil.
- 28 I byl Izák laskav na Ezau, proto že z lovu jeho míval pokrm; ale Rebeka laskava byla na Jákoba.
- 29 Uvařil pak Jákob krmičku. Tedy Ezau přišel z pole zemdlený,
- 30 A řekl Jákobovi: Dej mi, prosím, jísti krmě té červené, nebo jsem umdlel. (Protož nazváno jest jméno jeho Edom.)
- 31 Odpověděl Jákob: Prodej mi dnes hned prvorozenství své.
- 32 I řekl Ezau: Aj, já k smrti se blížím, k čemuž mi tedy to prvorozenství?
- 33 Dí Jákob: Přisáhni mi dnes hned. I přisáhl mu, a prodal prvorozenství své Jákobovi.
- 34 Tedy Jákob dal Ezauchovi chleba a *té* krmě z šocovice. Kterýžto jedl a pil, a vstav, odšel; a tak pohrdl Ezau prvorozenstvím.

- 19 Tito jsou také rodové Izáka syna Abrahamova: וָאֵלֶה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק:
 - וַיָהִי יִצְחָק בֵּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּקַחִתּוֹ אֵת־רִבְקָה בַּת־בָּתוּאֵל הָאֵרַמִּי מִפַּדַן אַרָם אַחוֹת לָבָן הָאַרַמִּי לוֹ
 - וַיֵּעָתֵר יִצָחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשִׁתוֹ כִּי עָקָרָה הָוֹא וַיֵּעַתֵר לוֹ יָהוָה וַתַּהַר רָבָקַה אָשְׁתּוֹ:
 - כב וַיִּתְרֹצֲצוּ הַבְּנִים בְּקַרָבָּה וַתֹּאֹמֶר אִם־כֵּן לָמָה זֵּה אַנֹכִי וַתַּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֵת־יִהוַה:
 - כג וַיֹּאמֶר יִהוָה לַה שִׁנִי גיים גוֹיִם בִּבְטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאָמִים מִמֵעיִר יִפַּרָדוּ וּלָאֹם מִלָאֹם יֵאֱמַץ וָרָב יַעַבֹד צַעִיר:
 - כד וַיִּמְלָאוֹ יַמִיהָ לַלֶדֵת וְהַנָּה תוֹמָם בְּבַטְנַה:
 - כה וַיֵּצֵא הַרָאשוֹן אַדְמוֹנִי כָּלוֹ כָּאַדֵּרֵת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ :עשו
 - וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בַּעֵקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֵקֹב וִיִצְחַק בֶּן־שִׁשִּׁים שַׁנַה בִּלֵדֵת אֹתַם:
 - כז וַיִּגִדְּלוּ הַנְּעַרִים וַיִהִי עֲשַׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שַׂדֵה וְיַעֵּקֹב אָישׁ תַּם ישֶב אֹהַלִים:
 - כח וַיֵּאֵהַב יִצְחָק אֶת־עֲשָׂו כִּי־צַיִד בִּפִיו וִרְבִקָּה אֹהֶבֶת
 - כט וַיָּזֶד יַעַקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֲשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עְיֵף:
 - וַיּאֹמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲלָב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם הַזָּה בִּי עַיֵף אַנֹכִי עַל־כֵּן קַרַא־שָׁמוֹ אֱדוֹם:
 - לא וַיֹּאמֶר יַעֲלָב מִכְרָה כַיּוֹם אֵת־בְּכֹרַתְךּ לִי:
 - לב וַיֹּאמֶר עֵשַׂו הָנָּה אַנֹכִי הוֹלֶךְ לַמוּת וְלַמַּה־זָּה לִי בְּכֹרָה:
 - לג וַיֹּאמֶר יַעַקֹב הָשַּׁבְעַה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשַּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אַת־בַּכֹרַתוֹ לִיַעַקֹב:
 - לד וִיַעֵקֹב נַתַן לִעֲשַׁו לֵחֶם וּנִזִיד עַדַשִׁים וַיֹּאכַל וַיֶּשָׁת וַיַּקַם וַיָּלַךְ וַיָּבֵז עֲשַׂו אֱת־הַבְּכֹרָה:

בראשית כו: 26

- 1 Byl pak *opět* hlad na zemi, mimo hlad první, kterýž byl za dnů Abrahamových. Tedy odebral se Izák k Abimelechovi králi Filistinskému do Gerar.
- 2 Nebo ukázal se jemu Hospodin a řekl: Nesstupuj do Egypta; *ale* bydli v zemi, kterouž oznámím tobě.
- 3 Budiž tedy pohostinu v zemi této, a budu s tebou, a požehnám tobě; nebo tobě a semeni tvému dám všecky země tyto, a utvrdím přísahu, kterouž jsem přisáhl Abrahamovi, otci tvému.
- 4 Rozmnožím také símě tvé jako hvězdy nebeské, a dám semeni tvému všecky země tyto, a požehnáni budou v semeni tvém všickni národové země;
- 5 Protože uposlechl Abraham hlasu mého, a ostříhal nařízení mých, přikázaní mých, ustanovení mých a zákonů mých.
- 6 Bydlil tedy Izák v Gerar.
- 7 Ptali se pak muži místa toho o manželce jeho. Kterýžto odpověděl: Sestra má jest; nebo nesměl říci: Manželka má jest, *mysle sobě*: Aby mne nezabili muži místa toho pro Rebeku. Nebo byla krásná na pohledění.
- 8 I přihodilo se, když již čas nějaký tam bydlil, že vyhlédal Abimelech král Filistinský z okna a uzřel Izáka, an pohrává s Rebekou manželkou svou.
- 9 Protož povolav Abimelech Izáka, řekl: Aj, v pravdě manželka tvá to jest. Jakž to, že jsi pravil: Sestra má jest? I odpověděl jemu Izák: Nebo jsem řekl sám u sebe: Abych snad neumřel pro ni.
- 10 I řekl Abimelech: Což jsi to učinil nám? O málo, že by byl spal někdo z lidu s manželkou tvou, a ty byl bys uvedl na nás vinu.
- 11 I přikázal Abimelech všemu lidu, řka: Kdo by se dotkl člověka toho, aneb manželky jeho, smrtí umře.
- 12 Sel pak Izák v zemi té, a shledal v tom roce sto měr; nebo požehnal mu Hospodin.
- 13 I rostl muž ten, a prospíval vždy více v zrostu, až i zrostl velmi.
- 14 Nebo měl stáda ovcí i stáda volů, a čeledi mnoho; pročež záviděli mu Filistinští.

- א וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶּף יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶּלֶף מֶלֶּף־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה:
 - ב וַיֵּרָא אֵלְיו יְהוָה וַיּאֹמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרָיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ בּ אַשֶׁר אֹמַר אֵלֵיךּ:
 - גוּר בָּאָרֶץ הַזּאֹת וְאָהְיֶה עִמְּדְּ וַאֲבְרְכֶךְ כִּי־לְדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אֶנֵּרְ אָּתִי אֶת־בִּּלִיהָאֲרָצֹת הָאֵל וַהְקִּמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִידְּ:
 - ד וְהַרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲדְּ כְּכוֹכְבֵי הַשְּׁמִיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲדְּ אֵת כְּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבְּרֵכוּ בְזַרְעֲדְּ כֹּל גוֹיֵי הָאָרֶץ:
- ה עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּּלֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתֵי הַקּוֹתֵי וְתוֹרֹתָי:
 - :וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בִּגְרַר:
- ז וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי הַמְּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיּאֹמֶר אֲחֹתִי הָוֹא כִּי יָרֵא לֵאמר אִשְׁתִּי פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמְּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מראה היא:
- ז וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אשׁתוֹ:
- ז וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶּךְ לְיִצְחָק וַיּאׁמֶר אַךְּ הִנֵּה אִשְׁתְּדְּ הִוֹא וְאֵיךְ אָמֵרְתִּי בָּוֹא וַיּאֹמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי כּּּן־אָמוּת עָלֵיהָ:
 - י וַיּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זּאת עָשִׂיתָ לְנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אַת־אִשְׁתַּךְּ וְהַבֵּאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם:
 - יא וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹגֵעַ בְּאִישׁ הַזֶּה וּבָאָשָׁתּוֹ מוֹת יוּמַת:
 - יב וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוֹא וַיִּמְצָא בַּשְׁנָה הַהִוֹא מֵאָה שִׁעַרִים וַיִּבָרֵכָהוּ יִהוַה:
 - יג וַיּגְדַל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגְדֵל עַד כִּי־גְדַל מְאֹד:
- יד וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקֶר וַעֲבָדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פַּלִשׁתִּים:

- 15 A všecky studnice, kteréž vykopali služebníci otce jeho za dnů Abrahama otce jeho, zařítili Filistinští, zasypavše je prstí.
- 16 I řekl Abimelech Izákovi: Odejdi od nás; nebo mnohem mocnější jsi než my.
- 17 Tedy odšel odtud Izák, a rozbil stany v údolí Gerar, a bydlil tu.
- A kopal zase Izák studnice vod, kteréž byli vykopali za dnů Abrahama otce jeho, a kteréž zařítili Filistinští po smrti Abrahamově; a nazval je těmi jmény, kterýmiž je jmenoval otec jeho.
- 19 I kopali služebníci Izákovi v tom údolí, a nalezli tam studnici vody živé.
- 20 Vadili se pak pastýři Gerarští s pastýři Izákovými, pravíce: Naše jest voda. Pročež nazval jméno studnice *té* Esek, že se vadili s ním.
- 21 Vykopali také jinou studnici, a nesnáz byla i o tu; pročež dal jí jméno Sitnah.
- 22 I hnul se odtud, a kopal jinou studnici, o kterouž se nevadili; protož nazval jméno její Rehobot. Nebo řekl: Nyní uprostrannil nám Hospodin, a vzrostli jsme na zemi.
- 23 Vstoupil pak odtud do Bersabé.
- 24 A ukázal se mu Hospodin v tu noc, a řekl: Já jsem Bůh Abrahama otce tvého; neboj se, nebo s tebou já jsem, a požehnám tobě, a rozmnožím símě tvé pro Abrahama služebníka svého.
- 25 I vzdělal tu oltář, a vzýval jméno Hospodinovo, a rozbil tu stan svůj; a služebníci Izákovi vykopali tam studnici.
- 26 Abimelech pak přijel k němu z Gerar, a Ochozat, přítel jeho, a Fikol, kníže vojska jeho.
- 27 I řekl jim Izák: Z jaké příčiny přišli jste ke mně? Poněvadž vy nenáviděli jste mne, a vybyli jste mne od sebe.
- 28 Kteřížto odpověděli: Patrně jsme to shledali, že jest Hospodin s tebou, i řekli jsme: Učiňme nyní přísahu mezi sebou, mezi námi a mezi tebou; a učiníme smlouvu s tebou:
- 29 Že neučiníš nám *nic* zlého, jako i *my* nedotkli jsme se tebe, a jakž jsme *my* toliko dobře činili tobě, a propustili jsme tě v pokoji; ty nyní tedy *povol tomu*, požehnaný Hospodinův.
- 30 Tedy učinil jim hody, i jedli a pili.

- װ וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמֵלְאוּם עָפָר:
 - טז וַיּאֹמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמְּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ־מִמֶּנּוּ מַאֹד:
 - יז וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל־גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם:
 - יח וַיְּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפּּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְּרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לְהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר־קְרָא לְהֶן אָבִיו:
- יט וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק בַּנְּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים:
- כ וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמְּיִם וַיִּקְרָא שׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְׂקוּ עִמּוֹ:
- כא וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמְהּ שִּׁטְנָה:
 - כב וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָה רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפְּרִינוּ בָאָרֵץ:
 - כג וַיַּעַל מִשְׁם בְּאֵר שָׁבַע:
- כד וַיֵּרָא אֵלְיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיּאֹמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִידְּ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּדְּ אָנֹכִי וּבַרַכְתִּידְ וְהִרְבֵּיתִי אֵת־זַרְעֵדְּ בַּעֲבוּר אַבְרַהָם עַבִּדִּי:
 - כה וַיָּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֶּט־שָׁם אָהֶלוֹ וַיִּכְרוּ־שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר:
 - כו וַאֲבִימֶלֶךּ הָלַדְּ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צַבָאוֹ:
- כז וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַהְשַׁלְחוּנִי מֵאִהְּכֶם:
 - כח וַיּאֹמְרוּ רָאוֹ רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה עִמְּךְ וַנּאַמֶּר תְּהִי נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבֵינֶדְּ וְנִכְרְתָה בְרִית עִמְּדְ:
 - כט אָם־תַּעֲשֵׂה עִמְנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נְגַעֲנוּדְּ וְכַאֲשֶׁר עְשִׂינוּ עִמְדְּ רַק־טוֹב וַנִּשֵׁלֵחֵדְ בִּשָׁלוֹם אַתַּה עַתַּה בִּרוּדְ יִהוַה:
 - ל וַיַּעַשׂ לְהֶם מִשְׁהֶה וַיּאֹכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:

- 31 A vstavše velmi ráno, přisáhli jeden druhému. I propustil je Izák, a oni odešli od něho v pokoji.
- 32 Toho dne přišli služebníci Izákovi, a oznámili mu o studnici, kterouž kopali, řkouce: Nalezli jsme vodu.
- 33 I nazval ji Seba. Protož jméno města toho *jest* Bersabé až do dnešního dne.
- 34 Ezau pak jsa v letech čtyřidcíti, pojal ženu Judit, dceru Béry Hetejského, a Bazematu, dceru Elona Hetejského.
- 35 A kormoutily Izáka a Rebeku.

- לא וַיַּשְׁכִּימוּ בַבּקֶר וַיִּשְּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיְשַׁלְחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאָתוֹ בִּשַׁלוֹם:
 - לב וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבָּאֵר אֲשֶׁר חָפָרוּ וַיּאֹמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מְיִם:
- לג וַיִּקְרָא אֹתָה שָׁבְעָה עַל־כֵּן שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם הַזָּה:
 - לד וַיְהִי עֵשָּׁו בֶּן־אַרְבָּעִים שְׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־בְּאַרִי הַחָתִּי וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחָתִּי:
 - לה וַתִּהְיֶין מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה:

בראשית כז: 27

- neviděl, povolal Ezau syna svého staršího, a řekl jemu: Synu můj. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.
- I dí: Aj, já jsem se již sstaral, a nevím dne smrti své.
- Protož nyní vezmi medle nástroje své, toul svůj a lučiště své, a vyjda do pole, ulov mi zvěřinu.
- A přistroj mi krmi chutnou, jakž já rád jídám, a přines mi, a budu jísti, aťby požehnala duše má, prvé než umru.
- (Slyšela pak Rebeka, když mluvil Izák s Ezau synem svým.) I odšel Ezau na pole, aby ulovil zvěřinu a přinesl.
- Tedy řekla Rebeka Jákobovi synu svému takto: Aj, slyšela jsem, když otec tvůj mluvil k Ezau bratru tvému, a pravil:
- abych jedl, a požehnámť před Hospodinem, prvé než umru.
- Nyní tedy, synu můj, poslechni hlasu mého v tom, což já přikazuji tobě.
- Jdi medle k stádu, a odtud mi vezmi dva kozelce výborné, abych přistrojila z nich krmě chutné otci tvému, jakž on rád jídá.
- 10 A přineseš otci svému, a on jísti bude, na to, aby požehnal tobě, prvé než umře.
- 11 I řekl Jákob Rebece matce své: Víš, že Ezau bratr můj jest člověk chlupatý, a já *jsem* člověk hladký.
- 12 Jestliže omaká mne otec můj, tedy zůstanu u něho za podvodného; a tak uvedu na sebe zlořečenství, a ne požehnání.
- 13 Jemužto odpověděla matka: Nechť jest na mne zlořečenství tvé, synu můj; jen ty poslechni hlasu mého, a jdi, přines mi.
- 14 Tedy odšed, vzal, a přinesl matce své. I připravila matka jeho krmě chutné, jakž otec jeho rád jídal.
- 15 A vzala Rebeka nejlepší šaty Ezau syna svého staršího, kteréž měla u sebe v domě, a oblékla Jákoba, syna svého mladšího.
- 16 A kožkami kozelčími obvinula ruce jeho, a díl hladký hrdla jeho.

- Když se pak sstaral Izák, a pošly byly oči jeho, tak že וַיָהִי כִּי־זָקֵן יִצְּחָק וַתִּכְהֶין, עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו בְּנוֹ הַגַּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלַיו בָּנִי וַיֹּאמֶר אֵלַיו הָנֵּנִי:
 - יִאֹמֶר הָנֵּה־נָא זְקַנְתִּי לֹא יָדַעִתִּי יוֹם מוֹתִי:
 - וְעַתָּה שָׂא־נָא כֵלֵיךּ תֵּלְיִךּ וְקַשְׁתֵּךְ וְצֵא הַשָּׂדֵה וְצוּדָה לִי צידה ציר:
 - וַעֲשֶׂה־לִי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אַהַבְתִּי וְהַבִּיאַה לִי וְאֹכֵלָה בַּצַבוּר תִּבָרֶכְדּ נַפִּשִׁי בִּטֵרֵם אַמוּת:
 - וִרְבָקֶה שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֵל־עֵשַׂו בִּנוֹ וַיֵּלֵדְ עֲשַׂו הַשַּׂדֵה לַצוּד צֵיִד לְהַבִּיא:
 - וָרָבָקָה אָמְרָה אֶל־יַעֵקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הָנָּה שַׁמַעְתִּי אָת־אַבִידְ מִדַבֵּר אֵל־עֵשַׂו אַחִידְ לֵאמֹר:
- Přines mi $\emph{n\'eco}~z$ lovu, a přistroj mi krmě chutné, הָבִיאָה לִּי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה וַאְבֶּרֶכְכָה לִפְנֵי יהוה לפני מותי:
 - וְעַתַּה בִנִי שִׁמַע בִּקֹלִי לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוַּה אֹתַך:
 - לֶדְ־נַא אָל־הַצאון וְקַח־לִי מְשַׁם שְׁנֵי גִדְיֵי עִזִּים טֹבִים וָאַעשה אֹתַם מַטְעַמִּים לְאַבִידְּ כַּאַשֶׁר אַהָב:
 - וָהֶבֶאתַ לָאַבִידְ וָאַכַל בַּעַבָר אֲשֶׁר יִבַרֶכְדְּ לְפָנֵי מוֹתוֹ:
 - וַיאֹמֶר יַעֲלָב אֶל־רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר וָאַנֹכִי אִישׁ חַלַק:
 - יב אוּלַי יִמִשׁנִי אַבִּי וְהַיִּיתִי בִעֵינַיו כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֶבֵאתִי עַלַי קַלַלָה וָלֹא בְרֵכָה:
 - וַתּאֹמֵר לוֹ אָמוֹ עַלַי קּלְלַתְדְּ בִּנִי אַדְ שִׁמַע בִּקֹלִי וְלֶדְ קח־לי:
 - וַיֵּלֵך וַיִּקָח וַיָּבֵא לִאָמוֹ וַתַּעַשׁ אָמוֹ מַטְעַמִים כַּאֲשֶׁר אָהֵב :אביו
 - וַתִּקַח רִבְקָה אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׁו בִּנָה הַגָּדֹל הַחַמִּדֹת אֲשֵׁר אָתַה בַּבַּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אָת־יַעַקֹב בְּנַה הַקַּטַן:
 - טז וְאֵת עֹרֹת גָּדַיֵי הַעִזִּים הָלְבִּישָׁה עַל־יַדִיו וְעַל חֶלְקַת צַוַּארֵיו:

- 17 I dala chléb a krmě chutné, kteréž připravila, v ruce Jákoba syna svého.
- 18 A on přišed k otci svému, řekl: Otče můj! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem. Kdož jsi ty, synu můj?
- 19 I dí Jákob otci svému: Já jsem Ezau, prvorozený tvůj. Učinil jsem, jakž jsi mi poručil. Vstaň, prosím, sedni a jez z lovu mého, aby mi požehnala duše tvá.
- 20 Tedy řekl Izák synu svému: Což to? Brzys to nalezl, synu můj. A *on* dí: Nebo Hospodin Bůh tvůj způsobil to, aby mi se *pojednou* nahodilo.
- 21 I řekl Izák Jákobovi: Přistupiž, ať omakám tě, synu můj, ty-li jsi syn můj Ezau, či nejsi.
- 22 Tedy přistoupil Jákob k Izákovi otci svému; a *on* omakal ho, i řekl: Hlas *jest* hlas Jákobův, ale ruce tyto ruce Ezau.
- 23 A nepoznal ho; nebo byly ruce jeho, jako ruce Ezau bratra jeho, chlupaté. I požehnal mu.
- 24 A řekl: Ty-liž jsi pak syn můj Ezau? Odpověděl: Já.
- 25 I řekl: Podejž mi, ať jím z lovu syna svého, aby tobě požehnala duše má. Tedy podal mu, a *on* jedl. Přinesl mu také vína, a on pil.
- 26 I řekl jemu Izák otec jeho: Přistupiž nyní, a polib mne, synu můj.
- 27 I přistoupil a políbil ho. A jakž ucítil *Izák* vůni roucha jeho, požehnal mu, řka: Pohleď, vůně syna mého *jest* jako vůně pole, jemuž požehnal Hospodin.
- 28 Dejž tobě Bůh z rosy nebeské, a z tučnosti zemské, i hojnost obilé a vína.
- 29 Nechažť slouží tobě lidé, a sklánějí se před tebou národové. Budiž pánem bratří svých, a ať se sklánějí před tebou synové matky tvé. Kdož by zlořečili tobě, *nechť jsou* zlořečení, a kdo by dobrořečili tobě, požehnaní.
- 30 A když přestal Izák požehnání dávati Jákobovi, a sotva že vyšel Jákob od Izáka otce svého, Ezau bratr jeho přišel z lovu svého.
- 31 A připraviv i on krmě chutné, přinesl otci svému a řekl mu: Nechžť vstane otec můj, a jí z lovu syna svého, aby mi požehnala duše tvá.
- 32 I řekl jemu Izák otec jeho: Kdo jsi ty? Dí on: Já jsem syn tvůj, prvorozený tvůj Ezau.

- ז וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עֲשְׂתָה בְּיַד יַעֲלְב בְּנַה:
 - יח וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיּאֹמֶר אָבִי וַיּאֹמֶר הָנָּנִּי מִי אַתְּה בְּנִי:
- יט וַיּאמֶר יַעֲלָב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֵשְׂו בְּכֹרֶךְּ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצֵידִי בַּעֲבוּר תְּבְרֲכַנִּי נַפְשֵׁךּ:
- ניאֹמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְּנִי וַיּאֹמֶר כִּי הַקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיף לְפָנִי:
 - כא וַיּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲלָב גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךּ בְּנִי הַאַתָּה זֶה בָּנִי עֲשַׂו אָם־לֹא:
 - כב וַיָּגַשׁ יַצְלְב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵׁהוּ וַיּאמֶר הַקּל קוֹל יַצֵּלְב וְהַיָּדִים יְדֵי עֵשָׁו:
 - כג וְלֹא הִכּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת וַיְבְרְכֵהוּ:
 - :ד וַיֹּאמֶר אַתָּה זֵה בִּנִי עֲשָׂו וַיֹּאמֶר אָנִי:
 - כה וַיּאמֶר הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבֶרֶכְךּ וַפְשִׁי וַיָּגֵשׁ־לוֹ וַיִּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיֵּשָׁתִּ:
 - כו וַיּאֹמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְשָׁה־נָּא וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי:
 - כז וַיּגַשׁ וַיִּשַׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדְיוֹ וַיְבְרֲכֵהוּ וַיּאֹמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי פְּרֵיחַ שֶׁדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה:
 - כח וְיָתֶּן־לְךּ הָאֶלהִים מִטַּל הַשְּׁמֵיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דְּגָן ותירש:
 - כט יַעַבְדוּךּ עַמִּים וישתחו וְיִשְׁתַּחָוּי לְדּ לְאָמִּים הָוֵה גְבִיר לְאַחֶידְ וְיִשְׁתַחֲוּוּ לְדְּ בְּנֵי אִמֶּךְ אֹרְרֶידְּ אָרוּר וּמְבְרַכֶּידְ בַּרוּדְ:
- ל וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַצְקֹב וַיְהִי אַךְּ יָצֹא יָצָא יַצְקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשֶׂו אָחִיו בָּא מִצֵידוֹ:
 - לא וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיּאמֶר לְאָבִיו יָקָם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר הְּבָרֲכַנִּי נַפְשֶׁדְּ:
 - לב וַיאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָתָּה וַיּאמֶר אֲנִי בִּנְדְּ בְּכֹרְדְּ עַשַׂו:

- 33 Tedy zhrozil se Izák hrůzou velikou náramně, a řekl: Kdo *pak a* kde jest ten, ješto uloviv zvěřinu, přinesl mi? A já jsem jedl ze všeho, prvé než jsi *ty* přišel, a požehnal jsem mu, a budeť požehnaným.
- 34 Uslyšev Ezau slova otce svého, zkřikl hlasem velikým, a hořkostí naplněn jest náramně, a řekl otci svému: Požehnejž mně, i mně také, můj otče!
- 35 Kterýžto řekl: Přišel bratr tvůj podvodně a uchvátil požehnání tvé.
- 36 Tedy řekl: Právětě nazváno jméno jeho Jákob; nebo již po dvakráte mne podvedl, prvorozenství mé odjal, a teď nyní uchvátil požehnání mé. Řekl ještě: Zdali jsi nezachoval *i* mně požehnání?
- 37 Odpověděl Izák a řekl k Ezau: Aj, ustavil jsem ho pánem nad tebou, a všecky bratří jeho dal jsem mu za služebníky; obilím také a vínem opatřil jsem ho. Což tedy již tobě učiniti mohu, synu můj?
- 38 I řekl Ezau otci svému: Zdaliž to jedno *toliko* máš požehnání, otče můj? Požehnejž mně, i mně také, můj otče! I povýšil Ezau hlasu svého a plakal.
- 39 Tedy odpověděl Izák otec jeho, a řekl k němu: Aj, v tučnostech země bude bydlení tvé a v rose nebeské s hůry;
- 40 A v meči svém živ budeš, a bratru svému sloužiti budeš; ale přijde čas, že budeš panovati a svržeš jho jeho s šíje své.
- 41 Protož v nenávisti měl Ezau Jákoba pro požehnání, jímž požehnal mu otec jeho, a řekl v srdci svém: Přiblížíť se dnové smutku otce mého, a zabiji Jákoba, bratra svého.
- 42 I oznámena jsou Rebece slova Ezau, staršího syna jejího. Pročež ona poslavši, povolala Jákoba syna svého mladšího, a řekla jemu: Hle, Ezau bratr tvůj těší se tím, že tě zabije.
- 43 Protož nyní, synu můj, poslechni hlasu mého, a vstana, utec k Lábanovi, bratru mému do Cháran.
- 44 A pobuď s ním za některý čas, až by se odvrátila prchlivost bratra tvého,
- 45 A přestalo rozhněvání bratra tvého na tebe, a zapomenul by na to, což jsi mu učinil. Potom *já* pošli a vezmu tě odtud. Proč mám zbavena býti obou synů jednoho dne?
- I řekla Rebeka Izákovi: Stýště mi se živu býti pro dcery Het. Vezme-li Jákob ženu ze dcer Het, jako tyto jsou ze dcer země této, k čemu mi život?

- לג וַיֶּחֲרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלְה עַד־מְאֹד וַיּאֹמֶר מִי־אֵפּוֹא הוּא הַצְּד־צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכּּל בְּּטֶרֶם תְּבוֹא וְאֲבָרֲכֵהוּ גַם־בָּרוּך יִהְיֵה:
 - לד פִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה וּמְרָה עַד־מִאֹד וַיֹּאמֵר לָאָבִיו בַּרֵכַנִי גַם־אָנִי אַבִי:
 - לה וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךּ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶדְּ:
 - לו וַיּאֹמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַצְּלְב וַיַּעְקְבנִי זֶה פַּצְמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לְקָח וְהִנֵּה עַתָּה לְקַח בִּּרְכָתִי וַיּאֹמֵר הַלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה:
- לז וַיַּעַן יִצְחָק וַיּאמֶר לְעֵשָׁו הֵן גְּבִיר שַּׁמְתִּיו לְּךְּ וְאֶת־כְּל־אֶחְיו נְתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה אֵפּוֹא מְה אֵעֵשֵׂה בִּנִי:
 - לח וַיּאֹמֶר עֵשָּׁו אֶל־אָבִיו הַבְּרֶכָה אַחַת הוא־לְךּ אָבִי בְּרֲכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עַשָּׁו לְלוֹ וַיֵּבְךְּ:
 - לט וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיּאֹמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶּךּ וִמְטַּל הַשְּׁמִיִם מֵעָל:
 - מ וְעַל־חַרְבָּהְ תִחְיֶה וְאֶת־אָחִיהְ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפְרַקְתָּ עָלוֹ מֵעַל צַוָּארֶהְ:
- מא וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲלָב עַל־הַבְּרֶכָה אֲשֶׁר בֵּרֲכוֹ אָבִיו וַיּאֹמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲלְב אַחִי:
- מב וַיָּגַד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי עֵשְׂו בְּנָה הַגְּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲלָב בְּנָה הַקָּטָן וַתּאֹמֶר אֵלְיו הִנֵּה עֵשָׂו אָחִידְּ מִתְנַחֵם לִדְּ לִהַרָגַדְּ:
- מג וְעַתָּה בְנִי שָׁמַע בְּלֹלִי וְקוּם בְּרַח־לְךּ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה:
 - מד וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר־תְּשׁוּב חֲמַת אָחִידְּ:
 - מה עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךּ מִמְּךּ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לּוֹ וְשְׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךּ מִשְּׁם לָמָה אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אָחַד:
 - מו וַתּאֹמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת אִם־לֹקֵח יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת כְּאֵלֶּה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ למה לי חיים:

בראשית כח: 28

- 1 Povolal pak Izák Jákoba, a požehnal jemu, a přikázal mu, řka: Nepojímej ženy ze dcer Kananejských.
- 2 *Ale* vstana, jdi do Pádan Syrské do domu Bathuele, otce matky své, a pojmi sobě odtud manželku ze dcer Lábana ujce svého.
- 3 A *Bůh* silný všemohoucí požehnejž tobě, a dejžť zrůst, a rozmnožiž tě, abys byl v zástup mnohého lidu.
- 4 A dejž tobě požehnání Abrahamovo, tobě i semeni tvému s tebou, abys dědičně obdržel zemi, v níž pohostinu jsi, kterouž dal Bůh Abrahamovi.
- 5 I odeslal Izák Jákoba, kterýžto šel do Pádan Syrské k Lábanovi synu Bathuele Syrského, bratru Rebeky matky Jákobovy a Ezau.
- 6 Vida pak Ezau, že požehnání dal Izák Jákobovi, a že ho odeslal do Pádan Syrské, aby sobě odtud vzal manželku, *a že*, když mu požehnání dával, přikázal mu, řka: Nepojmeš ženy ze dcer Kananejských;
- 7 A *že by* uposlechl Jákob otce svého a matky své a odšel do Pádan Syrské;
- 8 Vida také Ezau, že dcery Kananejské těžké byly v očích Izákovi otci jeho:
- 9 Tedy odšel Ezau k Izmaelovi, a mimo *prvnější* ženy své, pojal sobě za ženu Mahalat, dceru Izmaele, syna Abrahamova, sestru Nabajotovu.
- 10 Vyšed pak Jákob z Bersabé, šel do Cháran.
- 11 I trefil na jedno místo, na kterémžto zůstal přes noc, (nebo slunce již bylo zapadlo,) a nabrav kamení na místě tom, položil pod hlavu svou, a spal na témž místě.
- 12 I viděl ve snách, a *aj*, žebřík stál na zemi, jehožto vrch dosahal nebe; a aj, andělé Boží vstupovali a sstupovali po něm.
- 13 A aj, Hospodin stál nad ním, a řekl: Já jsem Hospodin, Bůh Abrahama otce tvého, a Bůh Izákův; zemi tu, na kteréž ty spíš, tobě dám a semeni tvému.
- 14 A bude símě tvé jako prach země; nebo rozmůžeš se k západu, i k východu, na půlnoci, i ku poledni; nad to požehnány budou v tobě všecky čeledi země, a v semeni tvém.

- א וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיּאֹמֶר לוֹ לא־תָקַח אָשֵׁה מִבְּנוֹת כְּנַעַן:
- ב קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךְ וְקַח־לְךְּ מִשְּׁם אִשָּׁה מִבִּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךְ:
- ג וְאֵל שַׁדֵּי יְבָרַךְ אֹתְךּ וְיַפְרָדּ וְיַרְבֶּדְ וְהָיִיתְ לִקְהַל עַמִּים:
- ד וְיִתֶּן־לְּךְּ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אִתָּדְּ לְרִשְׁתְּדְּ אֶת־אֶרֶץ מְגַרֵידְּ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם:
 - ה וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַצְקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לְבְן בָּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשְׁוּ:
- י וַיַּרָא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְּ יִצְחָק אֶת־יַעֲלָב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרֲכוֹ אֹתוֹ וַיְצַוֹ עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן:
 - : וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶּדְ פַּדֶּנָה אֲרָם:
 - יַנַיְרָא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו:
 - ט וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמְעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מְחֲלַת בַּת־יִשְׁמְעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת עַל־נְשָׁיו לוֹ לְאִשְׁה:
 - י וַיָּצֵא יַעַלָּב מִבָּאֵר שַׁבַע וַיֵּלֶךְ חַרָנָה:
 - יא וַיִּפְגַע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמַּקוֹם וַיִּשָּׁם מִרָאֲשֹׁתִיו וַיִּשְׁכַב בַּמַּקוֹם הַהוּא:
 - יב וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סָלְם מֻצְב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשְּׁמְיְמְה וְהָנֵּה מַלְאֵכֵי אֵלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ:
 - יג וְהַנֵּה יְהוָה נִצְּב עָלָיו וַיּאֹמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְּרְהָם אָבִידּ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְדְּ אֵתְנַנָּה וּלְזַרְעַדּ:
 - יד וְהָיָה זַרְצֵּךּ כַּצְפַר הָאָרֶץ וּפָּרַצְּתָּ יָמָּה וְקֵדְמָה וְצָפֹנְה וָנֶגְכָּה וְנִבְרֵכוּ בִדְּ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֵדְמָה וּבְזַרְעֶדְּ:

- 15 A aj, já jsem s tebou, a ostříhati tě budu, kamžkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této; nebo neopustím tebe, až i učiním, což jsem mluvil tobě.
- 16 Procítiv pak Jákob ze sna svého, řekl: V pravdě Hospodin jest na místě tomto, a já jsem nevěděl.
- 17 (Nebo zhroziv se, řekl: Jak hrozné jest místo toto! Není jiného, jediné dům Boží, a tu jest brána nebeská.)
- 18 Vstav pak Jákob ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a postavil jej na znamení pamětné, a polil jej svrchu olejem.
- 19 Protož nazval jméno místa toho Bethel, ješto prvé to město sloulo Lůza.
- Zavázal se také Jákob slibem, řka: Jestliže Bůh bude se mnou, a ostříhati mne bude na cestě této, kterouž já jdu; a dá-li mi chléb ku pokrmu a roucho k oděvu,
- 21 A navrátím-li se v pokoji do domu otce svého, a bude mi Hospodin za Boha:
- 22 Kámen tento, kterýž jsem postavil na památku, bude domem Božím; a ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky spravedlivě tobě dám.

- יו וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמְּדְ וּשְׁמַרְתִּידְּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵדְּ וַהְשִׁבֹתִידְּ אֶל־הָאֲדָמָה הַזּאֹת כִּי לֹא אֶעֶזְבְדְּ עַד אֲשֶׁר אִם־עְשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרָתִּי לַדְּ:
- טז וַיִּיקַץ יַצְלָב מִשְׁנָתוֹ וַיּאֹמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמְּקוֹם הַזֶּה וְאַנֹכִי לֹא יַדַעָתִי:
- יז וַיִּירָא וַיּאֹמַר מַה־צּוֹרָא הַמְּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֵה שַׁעַר הַשַּׁמַיִם:
- ַוּיַשְׁכֵּם יַצְלָב בַּבּּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשׁתְיו וּיַשְׁם אֹתָה מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֵׁמֵן עַל־ראשָה:
 - יט וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמְּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלְם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשׁנָה:
 - ַ וַיִּדַּר יַעֲלְב נָדֶר לֵאמֹר אָם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמְּדִי וּשְׁמְרַנִי בּ וַיִּדַּר יַעֲלְב נָדֶר לֵאמֹר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבּש:
 - כא וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים:
- כב וְהָאֶבֶן הַזּאֹת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֵׁר תִּתֵּוֹ־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְׂרֵנּוּ לַךְּ:

בראשית כט: 29

- 1 Tedy Jákob vstav, odšel do země východní.
- 2 A pohleděv, uzřel studnici v poli a tři stáda ovcí, ana se složila při ní; nebo z té studnice napájeli stáda; a kámen veliký *byl* navrchu studnice.
- 3 Shánívána pak tam bývala všecka stáda, a *teprv* odvalovali kámen ten od vrchu té studnice, a napájeli dobytky; potom zas přivalovali kámen na vrch studnice, na místo jeho.
- 4 Tedy řekl jim Jákob: Bratří moji, odkud jste? Kteřížto odpověděli: Jsme z Cháran.
- 5 I řekl jim: Znáte-li Lábana, syna Náchorova? A oni řekli: Známe.
- 6 I dí *opět* k nim: Dobře-li se má? Odpověděli: Dobře, a aj, Ráchel dcera jeho *tamto* jde s dobytkem.
- 7 Tedy řekl: Však ještě daleko do večera, aniž ještě čas, aby dobytek byl sehnán; napojte stáda, a jděte, paste.
- 8 A oni odpověděli: Nemůžeme, než až se všecka stáda seženou, a odvalen bude kámen od svrchku studnice, abychom napojili ovce.
- 9 Když on ještě mluvil s nimi, přišla k tomu Ráchel s stádem otce svého; neb ona pásla stádo.
- 10 Tedy Jákob uzřev Ráchel, dceru Lábana ujce svého, a stádo jeho, přistoupil a odvalil ten kámen od vrchu studnice, a napojil stádo Lábana ujce svého.
- 11 A políbil Jákob Ráchel, a povýšiv hlasu svého, plakal.
- 12 Oznámil jí pak byl Jákob, že jest bratr otce jejího, a že jest syn Rebeky; a ona přiběhši, oznámila *to* otci svému.
- 13 I stalo se, když Lában uslyšel pověst o Jákobovi, synu sestry své, že vyběhl proti němu, a objav ho, políbil, a uvedl do domu svého; on pak vypravoval Lábanovi o všech těch věcech.
- 14 Jemužto odpověděl Lában: Jistě kost má a tělo mé jsi. I zůstal s ním přes celý měsíc.
- 15 Tedy řekl Lában Jákobovi: Zdali proto, že jsi bratr můj, darmo mi sloužiti budeš? Pověz mi, jaká *má býti* mzda tvá?
- 16 (Měl pak Lában dvě dcery; jméno starší Lía, a jméno mladší Ráchel.

- וִיּשָּׂא יַעֲלִב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְנֵי־קֶדֶם:
- ב וַיַּרְא וְהִנֵּה בְאֵר בַּשְּׂדֶה וְהַנֵּה־שְׁם שְׁלֹשְׁה עֶדְרֵי־צֹאוּ רבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר הַהִוֹא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גִּדֹלָה עַל־פִּי הַבָּאֵר:
- ָּןנְאֶסְפוּ־שָׁמָּה כָל־הָעֲדָרִים וְגָלֵלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאו וְהֵשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמִלְמַה:
- ד וַיֹּאֹמֶר לָהֶם יַעֲלָב אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיּאֹמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ:
 - ה וַיּאֹמֶר לָהֶם הַיְדַעְהֶּם אֶת־לָבָן בֶּן־נְחוֹר וַיּאֹמְרוּ יְדְעְנוּ:
 - י וַיּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה רְחֵל בִּתּוֹ בַּאָה עִם־הַצֵּאוָ:
- ַ וַיּאֹמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הַאָּסֵף הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצאֹן וּלְכוּ רַעוּ:
 - וּיאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הְעֲדְרִים וְגְלֵלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצּאון:
- ט עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמְּם וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצאוֹ אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רעה הוא:
- ַוְיָהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲלֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לְבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲלֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ:
 - יא וַיִּשַׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשְׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ:
- יב וַיַּגֵּד יַצְקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶּן־רִבְקָּה הוּא וַתְּרָץ וַתַּגַּד לְאָבִיהָ:
- ג וַיְהִי כִשְׁמֹעַ לְבָן אֶת־שֵׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרֶץ לִקְרָאתוֹ וַיְחַבֶּק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלְבָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶה:
 - יד וַיּאֹמֶר לוֹ לָבָן אַף עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב עמוֹ חֹדֶשׁ יַמִים:
- טו וַיּאֹמֶר לָבָן לְיַצְּלִב הֲכִי־אָחִי אַתָּה וַאֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִי מַה־מַשְׂכָּרְתֶּך:
- טז וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל:

- 17 Než Lía měla oči mdlé, ale Ráchel byla pěkné postavy a krásné tváři.
- 18 I miloval Jákob Ráchel.) Řekl tedy: Buduť sloužiti sedm let za Ráchel, dceru tvou mladší.
- 19 Odpověděl Lában: Lépeť jest, abych ji tobě dal, nežli bych ji dal muži jinému; zůstaniž se mnou.
- 20 Takž Jákob sloužil za Ráchel sedm let; a bylo před očima jeho jako něco málo dnů, proto že laskav byl na ni.
- 21 Potom řekl Jákob k Lábanovi: Dejž *mi* ženu mou; nebo vyplněni jsou dnové moji, abych všel k ní.
- 22 Tedy sezval Lában všecky muže místa toho, a učinil hody.
- 23 U večer pak vzav Líu, dceru svou, uvedl ji k němu; a *on* všel k ní.
- 24 Dal také Lában Zelfu děvku svou Líe, dceři své, za služebnici.
- 25 A když bylo ráno, poznal, že jest Lía. I řekl k Lábanovi: Což jsi mi to učinil? Zdaliž jsem za Ráchel nesloužil u tebe? Pročežs mne tedy oklamal?
- 26 Odpověděl Lában: Nebývá toho v kraji našem, aby vdávána byla mladší dříve, než prvorozená.
- 27 Vyplň týden této; dámeť potom i tuto za službu, kterouž sloužiti budeš u mne ještě sedm let jiných.
- 28 I udělal tak Jákob, a vyplnil týden její. Potom dal mu Ráchel dceru svou za manželku.
- 29 Dal také Lában Ráchel, dceři své, Bálu, děvku svou za služebnici.
- 30 Tedy všel také k Ráchel, a miloval ji více než Líu; i sloužil u něho ještě sedm let jiných.
- 31 Vida pak Hospodin, že Lía nemá lásky, otevřel život její; a Ráchel *nechal* neplodné.
- 32 Tedy počala Lía a porodila syna, a nazvala jméno jeho Ruben; nebo řekla: Jistě viděl Hospodin trápení mé; jižť nyní milovati mne bude muž můj.
- 33 I počala opět a porodila syna, a řekla: Jistě uslyšel Hospodin, že jsem v nenávisti, protož dal mi i tohoto. A nazvala jméno jeho Simeon.
- A opět počala a porodila syna, a řekla: Již nyní připojí se ke mně muž můj, nebo jsem mu porodila tři syny. Z té příčiny nazváno jest jméno jeho Léví.

- וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה:
- יח וַיָּאֶהַב יַצְלָב אֶת־רְחֵל וַיֹּאמֶר אֶצֶבְדְדְּ שֶׁבַע שְׁנִים בְּרְחֵל בָּתִּדְ הַקָּטַנָּה:
- יט וַיּאֹמֶר לְבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָה לְךְ מִתִּתִּי אֹתָה לְאִישׁ אַחֵר שָׁבָה עָמִַּדִי:
- כ וַיַּצְבֹד יַצְלָב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְצֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים בָּאַהַבָתוֹ אֹתָה:
 - כא וַיּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבָן הָבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מְלְאוּ יָמִי וָאַבוֹאָה אֵלֵיהַ:
 - כב וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמְּקוֹם וַיַּעַשׁ מִשְׁתָה:
 - כג וַיְהִי בָעֶרֶב וַיִּקַח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָה אֵלְיו וַיְבֹא אליה:
 - בד וַיִּתֵּן לָבָן לָה אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ שִׁפְחָה:
 - כה וַיְהִי בַבּּקֶר וְהִנֵּה־הִוֹא לֵאָה וַיּאֹמֶר אֶל־לְבָן מַה־זּאֹת עַיְהִי לִי הַלֹא בְרָחֵל עַבַדְתִּי עִמְּדְ וְלָמָּה רִמִּיתִנִי:
 - כו וַיּאֹמֶר לְבָן לֹא־יֵעְשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לְתַת הַצְּעִירָה לִפְנֵי הַבִּּכִירַה:
 - כז מַלֵּא שְׁבָעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְּךּ גַם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמַּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֶרוֹת:
- כח וַיַּעַשׂ יַעֲלְב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבָעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רְחֵל בִּתּוֹ לוֹ לְאשַׁה:
 - כט וַיָּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָה לְשִׁפְחָה:
- ל וַיָּבֹא גַם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֶהַב גַם־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אָחֶרוֹת:
 - לא וַיַּרְא יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמְהּ וְרְחֵל עַקָרָה:
 - לב וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶּד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעָנִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבַנִי אִישִׁי:
 - לג וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתּאֹמֶר כִּי־שְׁמַע יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־לִי גַּם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן:
- לד וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתּאֹמֶר עַהְה הַפַּעַם יִלְּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יַלַדְתִּי לוֹ שָׁלשֵה בַנִים עַל־כֵּן קַרַא־שָׁמוֹ לַוִי:

- 35 I počala ještě a porodila syna, a řekla: Již nyní chváliti budu Hospodina. Pročež nazvala jméno jeho Juda; i přestala roditi.
- לה וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתּאֹמֶר הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת:

בראשית ל: 30

- 1 Viduci pak Ráchel, že by nerodila Jákobovi, záviděla sestře své, a řekla Jákobovi: Dej mi syny; pakli nedáš, umru.
- 2 Pročež rozhněval se velmi Jákob na Ráchel, a řekl: Zdali já jsem za Boha, kterýžť nedal plodu života?
- 3 Řekla ona: Hle, děvka má Bála; vejdi k ní, aby rodila na kolena má, a budu míti já také syny z ní.
- 4 I dala mu Bálu děvku svou za ženu; a všel k ní Jákob.
- 5 Tedy počavši Bála, porodila Jákobovi syna.
- 6 I řekla Ráchel: Soudil Bůh při mou, a uslyšel také hlas můj, a dal mi syna. Protož nazvala jméno jeho Dan.
- 7 Opět počavši Bála, děvka Ráchel, porodila syna druhého Jákobovi.
- 8 I řekla Ráchel: Tuhé jsem odpory měla s sestrou svou, a všakť jsem přemohla. A nazvala jméno jeho Neftalím.
- 9 Viduci pak Lía, že by přestala roditi, vzala Zelfu děvku svou, a dala ji Jákobovi za ženu.
- 10 A porodila Zelfa, děvka Líe, Jákobovi syna.
- 11 Protož řekla Lía: *Již* přišel zástup. A nazvala jméno jeho Gád.
- 12 Porodila také Zelfa děvka Líe syna druhého Jákobovi.
- 13 A řekla Lía: To na mé štěstí; nebo šťastnou mne nazývati budou ženy. A nazvala jméno jeho Asser.
- 14 Vyšel pak Ruben v čas žně pšeničné, a nalezl pěkná jablečka na poli, a přinesl je Líe matce své. I řekla Ráchel Líe: Dej mi, prosím, těch jableček syna svého.
- 15 Jížto ona odpověděla: Máloť se snad zdá, že jsi vzala muže mého; chceš také užívati jableček syna mého? I řekla Ráchel: Nechažť tedy spí s tebou této noci za jablečka syna tvého.
- 16 Když pak navracoval se Jákob s pole večer, vyšla Lía proti němu, a řekla: Ke mně vejdeš; nebo ze mzdy najala jsem tě za jablečka syna svého. I spal s ní té noci.
- 17 A uslyšel Bůh Líu; kterážto počala a porodila Jákobovi syna pátého.

- א וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה לְיַצֵּלְב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָה וַתֹּאמֶר אֶל־יַצְלָב הְבָה־לִי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתְה אָנֹכִי:
 - ב וַיִּחַר־אַף יַצְלְב בְּרְחֵל וַיּאֹמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אַשֵּׁר־מַנַע מִמֵּך פִּרִי־בָטֵן:
- ג וַתּאֹמֶר הִנָּה אֲמָתִי בִּלְהָה בּאֹ אֵלֶיהָ וְתֵלֵד עַל־בִּרְכַּי וָאָבָּנָה גַם־אַנֹכִי מִמֶּנָה:
- ד וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתָה לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב:
 - : וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲלִב בֵּן:
 - ַ וַתּאֹמֶר רָחֵל דְּנַנִּי אֱלֹהִים וְגַם שְׁמַע בְּּלְלִי וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ דְּן:
 - ז וַתַּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲלְב:
- ז וַתּאמֶר רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי:
 - ַז וַתַּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָה וַתַּלֶב לִאִשָּׁה:
 - וַתֵּלֵד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֵּקֹב בֵּן:
 - יא וַתּאֹמֶר לֵאָה בגד בָּא גָד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד:
 - יב וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲּלְב:
 - יג וַתּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרִי כִּי אָשְׁרוּנִי בָּנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אשר:
- ר וַיֵּכֶּף רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא דוּדָאִים בַּשְּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתּאֹמֶר רְחֵל אֶל־לֵאָה תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדַאֵי בְּנַךְ:
- טו וַתּאֹמֶר לָה הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת־דּוּדְאֵי בְּנִי וַתּאֹמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמְּךְ הַלִּיְלָה תַּחַת דּוּדְאֵי בְנֵךְ:
- טז וַיָּבֹא יַעֲלָב מִן־הַשְּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתַּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתּאֹמֶר אַלַי תָבוֹא כִּי שָׁכֹר שְׂכַרְתִּיךּ בְּדוּדְאֵי בְּנִי וַיִּשְׁכַּב עִמְה בַּלַיִלָה הוּא:
 - יז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַצְלְב בֵּן חֲמִישִׁי:

- 18 I řekla Lía: Dal *mi* Bůh mzdu mou, *i* potom, když jsem dala děvku svou muži svému. Pročež nazvala jméno jeho Izachar.
- 19 A počala opět Lía, a porodila šestého syna Jákobovi.
- 20 I řekla Lía: Obdařil mne Bůh darem dobrým; již nyní bydliti bude se mnou muž můj, nebo porodila jsem mu šest synů. A nazvala jméno jeho Zabulon.
- 21 Potom porodila dceru; a nazvala jméno její Dína.
- 22 A rozpomenuv se Bůh na Ráchel, uslyšel jí, a otevřel život její.
- 23 Tedy počala a porodila syna, a řekla: Odjal Bůh pohanění mé.
- 24 A nazvala jméno jeho Jozef, řkuci: Přidejž mi Hospodin syna jiného.
- 25 Stalo se pak, když porodila Ráchel Jozefa, řekl Jákob Lábanovi: Propusť mne, ať odejdu na místo své a do země své.
- 26 Dej mi ženy mé a dítky mé, za kteréž jsem sloužil tobě, ať odejdu; nebo ty znáš službu mou, kterouž jsem sloužil tobě.
- 27 I řekl mu Lában: Jestliže nyní nalezl jsem milost před očima tvýma, *zůstaň se mnou*, *nebo* v skutku jsem poznal, že požehnal mi Hospodin pro tebe.
- 28 Řekl také: Oznam mi ze jména mzdu svou a dámť ji.
- 29 Jemužto odpověděl: Ty víš, jak jsem sloužil tobě, a jaký byl dobytek tvůj při mně.
- 30 Nebo to málo, kteréž jsi měl přede mnou, zrostlo velmi, a požehnalť Hospodin, jakž jsem k tobě nohou vkročil. A nyní, kdy pak já své hospodářství opatrovati budu?
- 31 A řekl: Coť mám dáti? Odpověděl Jákob: Nedávej mi nic. Jestliže mi učiníš toto, zase pásti budu a ostříhati dobytka tvého:
- 32 Projdu skrze všecka stáda tvá dnes, vyměšuje z nich každé dobytče peřesté a strakaté, a každé dobytče načernalé mezi ovcemi, a strakaté a peřesté mezi kozami; a *takové* budou mzda má.
- 33 A osvědčena potom bude spravedlnost má před tebou, když přijde na mzdu mou: Cožkoli nebude peřestého, neb strakatého mezi kozami, a načernalého mezi ovcemi, za krádež bude mi to počteno.
- 34 I řekl Lában: Hle, ó by tak bylo, jakž jsi mluvil.

- יח וַתּאֹמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שִׁפְּחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשְּׁשׁכָר:
 - יט וַתַּהַר עוֹד לֵאַה וַתֵּלֶד בֶּן־שִׁשִּׁי לִיצֵלְב:
- כ וַתּאֹמֶר לֵאָה זְבְדַנִי אֱלֹהִים אֹתִי זֵבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשְּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן:
 - כא וְאַחַר יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֱת־שְׁמָה דִּינָה:
 - כב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֵת־רַחִמָה:
 - כג וַתַּלָד בֵּן וַתּאֹמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי:
 - כד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר:
- כה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יְלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיּאֹמֶר יַעֲקֹב אֶל־ּלְבְן שַׁלְחַנִי וְאַלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וּלְאַרְצִי:
- כו תְּנָה אֶת־נָשִׁי וְאֶת־יְלָדֵי אֲשֶׁר עְבַדְתִּי אֹתְדּ בְּהֵן וְאֵלֵכָה כִּי אַתָּה יָדִעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּידְּ:
 - כז וַיּאֹמֶר אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךּ נִחַשְׁתִּי וַיָּבָרֵבָנִי יָהוָה בִּגִּלְלֵךְּ:
 - כח וַיּאֹמַר נָקְבָה שְׂכָרְדּ עָלַי וְאֶתֵּנָה:
- כט וַיּאָמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּידְּ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנָּדְּ אָתִּי:
- ל פִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךּ לְפָנֵי וַיִּפְרֹץ לְרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֹתְדְּ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַם־אָנֹכִי לְבֵיתִי:
 - לא וַיּאמֶר מָה אֶתֶּן־לָךְ וַיּאמֶר יַעֲלֹב לֹא־תִתֶּן־לִי מְאוּמְה אָם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדְּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אֶרְעָה צֹאנְךְּ אֶשְׁמֹר:
 - לב אָעֶבֹר בְּכָל־צֹאנְדְּ הַיּוֹם הָסֵר מִשְּׁם כְּל־שֶׂה נְקֹד וְטְלוּא יִכָל־שֵׂה־חוּם בַּכִּשָׂבִים וְטָלוּא וְנָקֹד בַּעִזִּים וְהָיָה שְׂכָרִי:
 - לג וְעָנְתָה־בִּי צִּדְקָתִי בְּיוֹם מְחָר כִּי־תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי לְפָנֶיךּ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָלָד וְטָלוּא בְּעִזִּים וְחוּם בַּכְּשְׂבִים גָנוּב הוא אָתִּי:
 - לד וַיּאֹמֵר לָבָן הֵן לוּ יִהִי כִדְבָרֵהְ:

- 35 A odloučil toho dne kozly přepásané na nohách a strakaté, a všecky kozy peřesté a strakaté, všecko, na čemž *byla* místa bílá, všecko také načernalé mezi dobytkem, a dal v ruce synů svých.
- 36 Uložil pak mezi sebou a Jákobem *místo vzdálí* tří dní cesty; a Jákob pásl ostatek dobytka Lábanova.
- Nabral pak sobě Jákob prutů topolových zelených, a lískových a kaštanových; a poobloupil s nich *po místech* kůru až do bělosti, kteráž *byla* na prutech.
- 38 A nakladl těch prutů tak obloupených do žlábků a koryt, (v nichž bývá voda, k nimž přicházel dobytek, aby pil), proti dobytku, aby počínaly, když by přicházely píti.
- 39 I počínaly ovce, *hledíce* na ty pruty, a rodily jehňata přepásaná na nohách, a peřestá i strakatá.
- 40 Potom ta jehňata odloučil Jákob, a dobytek stáda Lábanova obrátil tváří k těm přepásaným na nohách, a ke všemu načernalému; a své stádo postavil obzvlášť, a neobrátil ho k stádu Lábanovu.
- 41 A bylo, že kdyžkoli silnější připouštíny bývaly, kladl Jákob ty pruty před oči ovcem do koryt, aby počínaly, *hledíce* na pruty.
- 42 Když pak pozdní dobytek připouštín býval, nekladl jich; *a* tak býval pozdní Lábanův a ranný Jákobův.
- 43 Vzrostl tedy muž ten náramně velmi, a měl dobytka mnoho, děvek i služebníků, velbloudů i oslů.

- לה נַיָּסַר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים הָעֲקֻדִּים וְהַשְּלָאִים וְאֵת כְּל־הָעִזִּים הַנְּקֻדּוֹת וְהַשְּלָאת כֹּל אֲשֶׁר־לְבָן בּוֹ וְכָל־חוּם בַּכְּשָׂבִים וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו:
 - לו וַיָּשֶׂם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲלְב וְיַעֲלְב וֹעֶה אֵת־צֹאן לַבַן הַנּוֹתַרֹת:
- לז וַיִּפַאַל יַצְּקֹב מַקַּל לִבְנֶה לַח וְלוּז וְעֶרְמוֹן וַיְפַּצֵּל בְּהֵן פָּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחְשֹׂף הַלְּבָן אֲשֶׁר עַל־הַמַּקְלוֹת:
- לח וַיַּצֵג אֶת־הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵל בְּרֶהְטִים בְּשִׁקַתוֹת הַמְּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאֹן הַצִּאֹן לִשְׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֵּאֹן וַיֵּחַמְנָה בְּבֹאָן לְשָׁתּוֹת:
- לט וַיֶּחֶמוּ הַצאו אֶל־הַמַּקְלוֹת וַתַּלַדְן, הַצאו עֲקַדִּים נְקַדִּים וּטלאים:
- מ וְהַכְּשָׂבִים הָפְּרִיד יַצְעַקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאון אֶל־עָקֹד וְכָל־חוּם בְּצֹאן לָבָן וַיָּשֶׁת־לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לְבָן:
- מא וְהָיָה בְּכָל־יַחֵם הַצּאוֹ הַמְקֻשְׁרוֹת וְשָׂם יַצְקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאוֹ בָּרֶהָטִים לְיַחְמֵנָּה בַּמַּקְלוֹת:
- מב וּבְהַעֲטִיף הַצּאון לֹא יָשִׂים וְהָיָה הָעֲטֻפִּים לְלָבָן וְהַקְּשֶׁרִים לִיַעֵּקֹב:
 - מג וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפְחוֹת וַעַבַדִים וּגַמַלִּים וָחַמֹרִים:

בראשית לא: 31

- Když pak uslyšel Jákob slova synů Lábanových, ani praví: Pobral Jákob všecko, co měl otec náš, a z těch věcí, kteréž byly otce našeho, způsobil sobě tu všecku slávu;
- 2 A viděl tvář Lábanovu, a aj, nebyla k němu tak jako
- I řekl mu Hospodin: Navrať se do země otců svých, a k příbuznosti své, a budu s tebou.
- Protož poslav Jákob, vyvolal Ráchele a Líe na pole k stádu svému.
- tak jako prvé, ješto Bůh otce mého byl se mnou.
- A vy samy víte, že vší svou silou sloužil jsem otci vaše-
- Ale otec váš oklamal mne, a na desetkráte změnil mzdu mou; však nedopustil mu Bůh, aby mi zle učinil.
- Když takto řekl: Co bude peřestého, to nechť jest mzda tvá, tedy všecky ovce rodily peřestý plod. Když pak takto řekl: Co přepásaného na nohách, to bude mzda tvá, tedy všecky ovce rodily přepásané na nohách.
- A tak odjal Bůh stádo otce vašeho a dal mně.
- 10 Nebo *takto* bylo: Tehdáž, když se dobytek běžel, já jsem pozdvihl očí svých, a viděl jsem ve snách, a aj, berani scházející se s ovcemi byli přepásaní na nohách, peřestí a skropení.
- 11 Tedy řekl mi anděl Boží ve snách: Jákobe! A já jsem odpověděl: Teď jsem.
- 12 I řekl: Pozdvihni nyní očí svých a pohleď, že všickni berani scházející se s ovcemi jsou přepásaní na nohách, peřestí a skropení; nebo jsem viděl všecko, co tobě Lában dělá.
- 13 Já jsem ten silný Bůh, kterýž jsem se ukázal tobě v Bethel, kdež jsi pomazal kamene, kdež jsi mi se slibem zavázal; vstaniž nyní, vyjdi z země této, a navrať se do země příbuznosti své.
- 14 Tedy odpověděly mu Ráchel a Lía, řkouce: Zdaž ještě máme díl *jaký* a dědictví v domě otce našeho?
- 15 Zdaliž nejsme počteny před ním za cizí? Nebo prodal nás, ano i peníze naše do čista utratil.

- וַיִּשָׁמַע אַת־דָּבָרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֵקֹב אֵת כָּל־אֲשֵׁר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל־הכבד הזה:
- ב וַיַּרָא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לָבָן וִהְנֵּה אֵינֵנוּ עִמוֹ כִּתִמוֹל שִׁלְשׁוֹם:
- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַצְקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיף וּלְמוֹלַדְתֶּתְּ
 - וַיִּשְׁלָח יַעַקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֶל וּלְלָאָה הַשְּׁדָה אֵל־צֹאנוֹ:
- A řekl jim: Vidím tvář otce vašeho, že není ke mně וַיֹּאֹמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּגֵי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנוּ אֵלַי כִּחְמֹל שָׁלְשׁם וָאלֹהֶי אַבִי הַיָה עְמַדִי:
 - וִאַתֵּנָה יִדַעִתֵּן כִּי בִּכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֵת־אֵבִיכֵן:
 - וַאָבִיכֵן הָתֶל בִּי וְהָחֵלְף אָת־מַשִּׂכַּרְתִּי עֲשֵׂרֵת מֹנִים וָלֹא־נָתַנוֹ אֱלֹהִים לְהַרַע עְמַדִי:
 - אָם־כֹּה יֹאמַר נִקְדִּים יִהְיֵה שְׁכַרֶךְ וְיַלְדוּ כַל־הַצֹּאון נִקְדִּים וְאָם־כֹּה יֹאמַר עֵקְדִים יִהְיֵה שְׁכַרֶדְּ וְיַלְדוּ כַל־הַצֹּאן עקדים:
 - וַיַּצֵל אֱלֹהִים אֵת־מִקְנָה אֲבִיכֵם וַיָּתֵּן־לִי:
 - וַיָּהִי בָּעֵת יַחֶם הַצֹּאוֹ וַאֲשָׂא עִינַי וַאֱרֵא בַּחַלוֹם וְהְנֵּה הַעַתְּדִים הַעֹלִים עַל־הַצֹּאוֹ עֵקְדִים נְקְדִים וּבְרָדִים:
 - יא וַיֹּאמֶר אֶלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲלְב וַאֹמֵר הָנֵּנִי:
 - יב וַיֹּאמֶר שַׂא־נָא עֵינֵיךְ וּרָאֶה כַּל־הַעַתַּדִים הַעֹלִים עַל־הַצּאֹן עֵקָדִים נִקָדִים וּבָרָדִים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֵׁר לְבָן עֹשֶׂה
 - אַנֹכִי הַאֵּל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מַשַּׁחַתַּ שַׁם מַצְבָה אֲשֶׁר נַדַרְתַּ לִי שַׁם נֵדֵר עַתַּה קוֹם צֵא מְן־הַאָּרֵץ הַזֹּאת וְשׁוּב אל־ארץ מולדתק:
 - וַתַּעַן רָחֵל וִלֵאָה וַתּאֹמַרְנָה לוֹ הַעוֹד לְנוּ חֵלֶק וְנַחַלָּה בַּבֵית אַבִינוּ:
 - הַלוֹא נַכְרִיּוֹת נַחִשַּׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכַרַנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אַכוֹל אָת־כַּסְפַנוּ:

- 16 Všecko zajisté bohatství, kteréž odjal Bůh otci našemu, naše jest a synů našich; protož nyní učiň vše, což mluvil tobě Bůh.
- 17 Vstav tedy Jákob, vsadil syny své a ženy své na velbloudy.
- 18 A pobral všecken dobytek svůj, a všecko jmění své, kteréhož byl dosáhl, dobytek svého vychování, kteréhož nabyl v Pádan Syrské, aby se navrátil k Izákovi otci svému do země Kananejské.
- 19 (Lában pak byl odšel, aby střihl ovce své. V tom ukradla Ráchel modly, kteréž měl otec její.
- 20 I ušel Jákob tajně od Lábana Syrského, neoznámiv mu, že jde pryč.)
- 21 Takž ušel se vším, což měl; a vstav, přepravil se přes řeku, a bral se přímo k hoře Galádské.
- I povědíno jest Lábanovi dne třetího, že utekl Jákob.
- sedm; a postihl ho na hoře Galádské.
- 24 (Přišed pak Bůh k Lábanovi Syrskému ve snách noci té, řekl mu: Varuj se, abys nemluvil s Jákobem nic jináč než přátelsky.)
- 25 Dohonil tedy Lában Jákoba; a Jákob již byl rozbil stan svůj na té hoře; Lában také položil se s bratřími svými na *též* hoře Galádské.
- 26 I řekl Lában k Jákobovi: Cos to učinil? Nebo jsi ušel tajně, a odvedls dcery mé jako zjímané mečem.
- 27 Proč jsi tajně utekl, a vykradl se ode mne, a nepověděls mi, ješto bych tě byl vesele sprovodil s zpěvy, s bubnem a s harfou?
- 28 A nedopustils mi, abych políbil synů svých a dcer svých? Nemoudřes jistě udělal, čině tak.
- 29 Mělť bych dosti s to moci, abych vám zle učinil, ale Bůh otce vašeho mluvil mi noci pominulé, řka: Hleď, abys nemluvil s Jákobem nic jináč, než přátelsky.
- 30 Ale již to tam, poněvadž jsi předce odšel, roztouživ se po domu otce svého; *než* proč jsi ukradl bohy mé?
- Tedy Jákob odpovídaje Lábanovi, řekl: *Ušel jsem* tajně; nebo jsem se bál a řekl jsem, že bys snad mocí odjal dcery své.
- 32 Nalezneš-li pak u koho bohy své, nechať ten umře; před bratřími našimi ohledej sobě, jest-li co u mne tvého, a vezmi sobě. Ale nevěděl Jákob, že Ráchel je ukradla.

- פִּי כָל־הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאַבִינוּ לַנוּ הוּא וּלְבַנֵינוּ וְעַתַּה כֹּל אֲשֶׁר אַמַר אֱלֹהִים אֱלֵיךְ עַשֶׂה:
- וַיָּקָם יַעֵלְב וַיִּשָּׂא אֵת־בָּנִיו וְאֵת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמַלִּים:
- וַיִּנָהַג אֵת־כָּל־מִקְנָהוּ וָאֵת־כָּל־רְכָשׁוֹ אֲשֶׁר רָכָשׁ מִקְנָה קניָנוֹ אֵשֶׁר רָכַשׁ בִּפַדַּן אַרָם לָבוֹא אֵל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה בָנָעַן:
- וָלַבַן הַלַּךְ לְגִּזֹז אֵת־צֹאנוֹ וַתְּגִּנֹב רַחֵל אֵת־הַתְּרַפִּים אֲשֶׁר ּלָאַבִיהַ:
- וַיָּגִנֹב יַעֲקֹב אַת־לֵב לַבַן הַאֲרַמִּי עַל־בִּלִי הָגִּיד לוֹ כִּי בֹרֶחַ הוא:
 - כא וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיְּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנְּהָר וַיְשֶׂם אָת־פַּנִיו הַר הַגִּלְעַד:
 - כב וַיָּגָד לְלַבַן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַרַח יַעֵּלְב:
- Tedy on vzav bratří své s sebou, honil ho za dnů וַיִּקָה אָחָרִיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק אתוֹ בָּהַר הַגִּלְעַד:
 - כד וַיַּבֹא אֱלֹהִים אֱלֹ־לָבָן הָאֱרַמִּי בַּחֲלֹם הַלְּיִלָה וַיֹּאמֶר לוֹ ָּהָשַּׁמֶר לִךְּ פָּן־תִּדָבֵּר עִם־יַעַלְב מְטוֹב עַד־רַע:
 - כה וַיַּשֵּׂג לָבָן אֶת־יַצֵּקֹב וְיַצֵקֹב הָקַע אֱת־אָהֶלוֹ בָּהָר וִלָבָן בַּקַע אֱת־אֱחַיו בְּהַר הַגִּלְעַד:
 - וַיֹּאמֶר לַבַן לִיַעַקֹב מֶה עַשִּׁיתַ וַתְּגִנֹב אֱת־לְבַבִי וַתְּנַהֶג אָת־בָּנֹתַי כַּשְׁבִיוֹת חַרֵב:
 - לַמַה נַחָבָּאתַ לִבְרֹחַ וַתָּגִנֹב אֹתִי וְלֹא־הָגַדְתַּ לִי וַאֲשַׁלְחֵדְּ בשמחה ובשרים בתף ובכנור:
 - כח וַלֹא נִטַשְׁתַנִי לְנַשֵּׁק לְבַנֵי וַלְבִנֹתִי עַתַּה הָסְכַּלְתַּ עֲשׁוֹ:
 - יַשׁ־לָאֵל יַדִי לַעֲשׁוֹת עִמַּכֶם רַע וַאלֹהֵי אֲבִיכֵם אֵמֶשׁ אַמַר אַלַי לֵאמֹר הִשַּׁמֶר לְךְּ מִדָּבֶּר עִם־יַעֵקֹב מִטוֹב עַד־רַע:
 - וְעַתַּה הַלֹּךְ הַלַּכְתַּ כִּי־נָכִסֹף נָכְסַפְתַּה לְבֵית אַבִיךּ לַמַּה גַנָבַתַּ אֵת־אֵלֹהַי:
 - לֹא וַיַּעַן יַעַקֹב וַיּאֹמֶר לְלַבַן כִּי יָרָאתִי כִּי אַמַרְתִּי פֶּן־תִּגוֹל אַת־בַּנוֹתֵיךּ מֵעִמִּי:
 - לב עם אַשר תִּמְצָא אַת־אֱלֹהֵיךּ לֹא יִחְיֵה נָגַד אַחִינוּ הַכֵּר־לְךְּ מָה עִמָּדִי וַקַח־לָךְ וִלֹא־יָדַע יַעֵקֹב כִּי רָחֵל גִּנָבָתַם:

- do stanu obou děvek, nic nenalezl. A vyšed z stanu Líe, všel do stanu Ráchel.
- 34 Ráchel pak vzavši modly, vložila je pod sedlo, kteréž na velbloudu bývá, a sedla na ně. I přemetal Lában všecken stan, ale *nic* nenalezl.
- 35 A ona řekla otci svému: Nechť to není proti mysli, pane můj, že nemohu povstati proti tobě; nebo vedlé běhu ženského nyní mi se přihodilo. A *všecko* přehleday, nenalezl modl.
- 36 Protož rozhněvav se Jákob, tuze se domlouval na Lábana. I odpověděl Jákob, a řekl Lábanovi: Jaké jest přestoupení mé? Jaký hřích můj, že rozpáliv se, honíš mne?
- 37 Nu již jsi přemetal všecky mé věci, a cos nalezl ze všech věcí domu svého? Polož teď před bratřími mými a bratřími svými, nechť rozeznají mezi námi dvěma.
- 38 Byl jsem již dvadceti let s tebou; ovce tvé ani kozy tvé nikdy nezmetaly; a skopců stáda tvého nejedl jsem.
- 39 Co *od zvěři* roztrháno, toho jsem neodvodil tobě; sám jsem tu škodu nahražoval, a ty jsi z ruky mé vyhledával toho, jako i toho, co bylo ukradeno ve dne aneb v noci.
- 40 Bývalo *tak*, *že* ve dne trápilo mne horko, a v noci mráz, tak že odcházel i sen můj od očí mých.
- 41 Již dvadceti let, jakž jsem v domě tvém; sloužil jsem tobě čtrnácte let za dvě dcery tvé, a šest let za dobytek tvůj, a změnils mzdu mou na desetkrát.
- 42 A kdyby Bůh otce mého, Bůh Abrahamův, a strach Izákův nebyl se mnou, jistě bys ty byl nyní pustil mne prázdného; ale trápení mé, a práci rukou mých viděl Bůh, protož tě pominulé noci trestal.
- 43 Odpovídaje pak Lában, dí Jákobovi: Dcery tyto *jsou* dcery mé a synové tito jsou synové moji, i dobytek tento můj dobytek *jest*, ano cokoli vidíš, mé jest; ale což mám již učiniti dcerám těmto svým aneb synům jich, kteréž zrodily?
- 44 Protož poď, vejděme v smlouvu já a ty, aby byla na svědectví mezi mnou a tebou.
- 45 Tedy Jákob vzal kámen, a postavil jej vzhůru na zna-
- 46 A řekl bratřím svým: Nasbírejte kamení. A nabravše kamení, udělali hromadu, a jedli tu na té hromadě.

- 33 Všed tedy Lában do stanu Jákobova, a do stanu Líe, a לג וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל יַצֵּלְב וּבְאֹהֶל לֵאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהת וַלֹא מַצָּא וַיָּצָא מֵאֹהֶל לַאָה וַיָּבֹא בָּאֹהֶל רַחַל:
 - לד וָרָחֵל לָקְחָה אֵת־הַתִּרָפִים וַתִּשִּׁמֵם בִּכַר הַגָּמָל וַתִּשֵׁב עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֵת־כָּל־הָאֹהֵל וִלֹא מַצַּא:
 - לה ותאמר אל־אביה אל־יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקום מַפַּנִיךְ כִּי־דֶרֶךְ נַשִּׁים לִי וַיָחַפַּשׁ וַלֹא מַצַא אֵת־הַתְּרָפִים:
 - לו וַיִּתַר לְיִעֲלָב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲלָב וַיּאֹמֶר לְלָבָן מַה־פִּּשְׁעִי מַה חַטַּאתִי כִּי דַלְקַתַּ אַחַרִי:
 - לז כִּי־מִשַּׁשִׁתַּ אֱת־כַּל־כֵּלַי מַה־מַצַאתַ מִכּל כְּלֵי־בֵיתֵךְ שִׁים כֹה נָגֶד אַחַי וִאַחֵיךּ וִיוֹכִיחוּ בֵּין שִׁנֵינוּ:
 - לח זַה עֵשִׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמְּךְ רַחַלֵּיךּ וִעְזֵיךּ לֹא שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי צאנד לא אַכַלְתִי:
 - לט טָרֶפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֱלֶיףּ אָנֹכִי אֲחַשֶּנְה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנְּה גנבתי יום וגנבתי לילה:
 - הַיִּיתִי בַיּוֹם אָכַלַנִי חֹרֵב וְקֵרַח בַּלַּיִלָה וַתִּדִד שְׁנַתִי מֵעֵינַי:
 - זָה־לִּי עֵשִׂרִים שַׁנָה בִּבֵיתֵךּ עַבַדְתִּיךּ אַרְבַּע־עֵשְׂרֵה שַׁנָה בִּשָׁתֵּי בִנֹתֵיךּ וְשֵׁשׁ שַׁנִים בִּצֹאנֵדְ וַתַּחֲלֵף אֵת־מַשְּׁכַּרְתִּי צשרת מנים:
 - מב לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַּחַד יִצְחָק הָיָה לִי כִּי עַתַּה רֵיקַם שָׁלַּחָתַנִי אֵת־עַנִיִי וָאֵת־יִגִיעַ כַּפַּי רַאַה אֱלֹהִים ויוכח אמש:
 - וַיַּעַן לַבַן וַיּאֹמֶר אֵל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בִּנֹתִי וְהַבַּנִים בַּנַי וְהַצֹּאֹן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתַּה רֹאָה לִי־הוּא וְלְבַנֹתֵי מַה־אֵעֵשָׂה לַאֶלֶה הַיּוֹם אוֹ לְבְנֵיהֵן אֲשֶׁר יַלַדוּ:
 - וְעַתָּה לְכָה נְכָרְתָה בָּרִית אֲנִי וָאָתָּה וִהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֵך:
 - מה וַיָּקַח יַעַקֹב אַבֶן וַיִרִימֵהַ מַצְבָה:
 - וַיֹּאמֶר יַעֵקֹב לְאָחַיו לְקָטוּ אֲבַנִים וַיִּקְחוּ אֲבַנִים וַיַּעֲשׂוּ־גַל ויאכלו שם על־הגל:

- 47 I nazval ji Lában Jegar Sahadutha, a Jákob nazval ji Gál Ed.
- 48 Nebo řekl Lában: Tato hromada *nechžť jest* svědkem od dnešku mezi mnou a tebou. Protož nazval jméno její Gál Ed,
- 49 A Mispah; nebo řekl *Lában*: Nechať Hospodin hledí na mne a na tebe, když se rozejdeme od sebe.
- 50 Jestliže bys trápil dcery mé, a uvedl bys *jiné* ženy na dcery mé, žádného člověka není s námi; hlediž, Bůh jest svědek mezi mnou a tebou.
- 51 A řekl ještě Lában Jákobovi: Aj, hromada tato, a aj, sloup, kterýž jsem postavil mezi sebou a tebou,
- 52 Svědkem *ať jest* hromada tato, svědkem také sloup tento, já že nepůjdu dále k tobě za hromadu tuto, a ty *tolikéž* že nepůjdeš dále ke mně za hromadu tuto a sloup tento, k *činění* zlého.
- 53 Bůh Abrahamův, a Bůh Náchorův, Bůh otce jejich nechť soudí mezi námi. Přisáhl tedy Jákob skrze strach otce svého Izáka.
- Nabil také Jákob hovad na té hoře, a pozval bratří svých, aby hodovali; i hodovali a zůstali přes noc na též hoře.

- יז וַיִּקְרָא־לוֹ לְבָן יְגַר שְׂהֲדוּתָא וְיַעֲלִב קָרָא לוֹ גַּלְעֵד:
 - מח וַיּאֹמֶר לְבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְף הַיּוֹם עַל־בֵּן קָרָא־שִׁמוֹ גַּלְעֵד:
- מט וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצֶף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךְּ כִּי נִסְּתֵר אִישׁ מרעהו:
- נ אָם־תְעַנֶּה אֶת־בְּנֹתִי וְאָם־תִּקַח נְשִׁים עַל־בְּנֹתִי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רָאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֵךּ:
- נא וַיאׄמֶר לָבָן לְיַעֲלֹב הִנֵּה הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַצֵּבָה אֲשֶׁר יַרִיתִי בֵּינִי וּבִינַדְּ:
- נב עד הַגַּל הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבְה אִם־אָנִי לֹא־אֶעֲבֹר אֵלֶידְּ אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאִם־אַתְּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלֵי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֵת־הַמַּצֵבָה הַזֹּאת לְרַעַה:
- נג אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ בֵינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשְּׁבַע יַעֲלָב בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק:
- ַנד וַיִּזְבַּח יַצֵּקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל־לְחֶם וַיֹּאֹכְלוּ לָחֵם וַיַּלִינוּ בַּהר:

בראשית לב: 32

- I vstal Lában velmi ráno, a políbiv synů svých a dcer svých, požehnal jich; i odšel a navrátil se k místu svému.
- Jákob pak odšel cestou svou, a potkali se s ním andělé Boží.
- I řekl Jákob, když je viděl: Vojsko Boží *jest* toto. A nazval jméno místa toho Mahanaim.
- Poslal pak Jákob posly před sebou k bratru svému Ezau, do země Seir, do kraje Idumejského.
- A přikázal jim, řka: Takto povězte pánu mému Ezau: Totoť vzkazuje služebník tvůj Jákob: U Lábana jsem byl pohostinu, a zůstával až do tohoto času.
- A mám voly a osly, ovce, a služebníky i děvky; a poslal jsem, abych se ohlásil pánu svému, a našel milost před očima tvýma.
- I navrátili se poslové k Jákobovi, řkouce: Přišli jsme k bratru tvému Ezau, kterýž také jde proti tobě, a čtyři sta mužů s ním.
- Jákob pak bál se velmi, a rmoutil se náramně. Tedy rozdělil lid, kterýž s sebou měl, ovce také a voly, a velbloudy na dva houfy.
- Nebo řekl: Jestliže by přišel Ezau k houfu jednomu, a pobil by jej, bude *aspoň* zadní houf zachován.
- 10 I řekl Jákob: Bože otce mého Abrahama, a Bože otce mého Izáka, Hospodine, kterýž jsi mi řekl: Navrať se do země své, a k příbuznosti své, a dobře učiním tobě,
- jsi učinil s služebníkem svým; nebo s holí svou přešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám.
- 12 Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; nebť se ho bojím, aby přijda, nepohubil mne i matky s dětmi.
- 13 Však jsi ty řekl: Dobře učiním tobě, a rozmnožím símě tvé jako písek mořský, kterýžto pro množství sečten býti nemůže.
- 14 I zůstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo před rukama, poctu bratru svému Ezau:
- 15 Totiž dvě stě koz, a kozlů dvadceti, ovec dvě stě, a beranů dvadceti,

- וַיִּשְׁכֵּם לָבָן בַּבּקֶר וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלְבְנוֹתִיו וַיְבָרֶךְ אֶתְהֶם וילף וישב לבן למקמו:
 - וַיַעַקב הַלַדְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפָּגָעוּ־בוֹ מַלְאָכֵי אֱלֹהִים:
 - וַיּאָמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שם־הַמַּקוֹם הַהוּא מַחַנֵים:
- יַעַקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עַשָּׁו אָחִיו אַרְצָה שֵׁעִיר שַׁדַה אֲדוֹם:
 - וַיַצו אֹתַם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשַׁוֹ כֹּה אַמַר יַעַקֹב עִם־לַבַן גַּרְתִּי וַאֱחַר עַד־עַתַּה:
- וַיָהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעָבֵד וְשִׁפְּחַה וַאֲשִׁלְחַה לְהַגִּיד לַאדני לִמְצֹא־חֶן בַּעֵינֵיך:
 - וָיָשֶׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֵל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אְחִידְ אָל־עַשַּׁוֹ וְגַם הֹלֶךְ לְקָרָאתְדָּ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עָמּוֹ:
 - וַיִּירָא יַעַקֹב מָאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיַּחַץ אֵת־הַעַם אֲשֶׁר־אָתּוֹ וָאֶת־הַצֹּאוֹ וָאֶת־הַבַּקַר וְהַגְּמַלִּים לְשָׁנֵי מַחֲנוֹת:
- וַיֹּאמֶר אָם־יַבוֹא עֲשָׂו אֱל־הַמַּחֲנֶה הַאַחַת וְהַכָּהוּ וְהַיָה הַמַּחַנָה הַנִּשְׁאַר לְפַלִיטַה:
- וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהַם וַאלֹהֵי אַבִי יִצְחַק יְהוַה האמר אַלִי שוּב לאַרצָד וּלְמוֹלְדְתַּדְ וְאִיטִיבָה עַמַדְּ:
- Menší jsem všech milosrdenství a vší pravdy, kterouž קָטֹנְתִּי מִפֹּל הַחֵסָדִים וּמִבָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּדּ כִּי בַמַקּלִי עַבַרָתִּי אָת־הַיַּרְדָּן הוָה וְעַתַּה הַיִּיתִי לְשְׁנֵי מחנות:
 - הַצִּילֵנִי נַא מִיַד אַחִי מִיַד עֲשַׂו כִּי־יַרֵא אַנֹכִי אֹתוֹ פַּן־יַבוֹא וָהַכַּנִי אֵם עַל־בַּנִים:
 - וָאַתַּה אַמַרָתַ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמַּךְ וְשַׂמְתִּי אֵת־זַרְעֵּךְ כָּחוֹל הַיַם אַשֶׁר לֹא־יָסַפֶּר מֵרֹב:
 - וַיָּלֶן שָׁם בַּלַיִלָה הַהוּא וַיִּקָּח מְן־הַבַּא בִיַדוֹ מִנְחַה לְעֵשַׁו
 - עַזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים :עַשִּׂרִים

- 16 Velbloudů s mladými jich třidceti, krav čtyřidceti, volů deset, oslic dvadceti, a oslátek deset.
- 17 A poručil je služebníkům svým, každé stádo obzvláštně, a řekl služebníkům svým: Jděte přede mnou, a stádo od stáda ať jde opodál.
- 18 I poručil přednímu, řka: Když se potká s tebou Ezau bratr můj, a optá se tebe, řka Čí jsi? a kam jdeš? a čí jest to *stádo* před tebou?
- 19 Řekneš: Jsem služebníka tvého Jákoba, *a* dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teď i sám *jde* za námi.
- 20 Poručil také druhému i třetímu, a všechněm jdoucím za těmi stády, řka: V táž slova mluvte k Ezau, když byste naň trefili.
- 21 A díte také: Aj, služebník tvůj Jákob za námi; nebo řekl: Ukrotím tvář jeho darem, kterýž jde přede mnou, a potom uzřím tvář jeho; snad přijme tvář mou.
- 22 A tak předšel dar před ním; on pak zůstal tu noc při houfu.
- 23 A vstav ještě v noci, vzal obě ženy své, a dvě děvky své, a jedenácte synů svých, a přešel přes brod Jabok.
- 24 Vzav tedy je, přepravil je přes tu řeku; přepravil také *i vše*, což měl.
- 25 A zůstal Jákob sám; a *tu* zápasil s ním muž až do svitání.
- 26 A vida, že ho nepřemůže, obrazil jej v příhbí vrchní stehna jeho; i vyvinulo se příhbí stehna Jákobova, když zápasil s ním.
- 27 A řekl: Pusť mne, nebť zasvitává. I řekl: Nepustím tě, leč mi požehnáš.
- 28 I řekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jákob.
- 29 I dí: Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale *také* Izrael; nebo jsi statečně zacházel s Bohem i lidmi, a přemohls.
- 30 I otázal se Jákob, řka: Oznam, prosím, jméno své. Kterýžto odpověděl: Proč se ptáš na jméno mé? I dal mu tu požehnání.
- 31 Tedy nazval Jákob jméno místa toho Fanuel; nebo jsem *prý* viděl Boha tváří v tvář, a zachována jest duše má.
- 32 I vzešlo mu slunce, když pominul *místa toho* Fanuel, a kulhal na nohu svou.

- ז גְמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֵשַׂרָה: עַשַּׂרָה אָתֹנֹת עֲשִׂרִים וַעְיֵרָם עֲשַׂרָה:
- יז וַיָּתֵן בְּיַד־עֲבָדְיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאֹמֶר אֶל־עֲבָדְיו עִבְרוּ לְפָנֵי וְרֵוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֵר וּבֵין עֵדֵר:
 - יח וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשְׁךּ עֵשָׂו אָחִי וִשְׁאֵלְדּ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאָנָה תֵלֵדְ וּלְמִי אֵלֶה לְפָנֶידְּ:
- יט וְאָמַרְתָּ לְעַבְּדְּדְּ לְיַעֲלְב מִנְחָה הִוֹא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעַשְׂו וָהָנַּה גַם־הוּא אַחָרִינוּ:
- ַ וַיְצַוֹ גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַּם אֶת־כְּל־הַהֹּלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדְּבָר הַזָּה הְדַבְּרוּן אֶל־עֵשְׁוּ בִּמֹצַאֲכֵם אֹתוֹ:
- כא וַאֲמַרְתָּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּדְּ יַצְלְב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנְיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנִי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלֵי יִשֵּׂא פַנִי:
- כב וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנִיו וְהוּא לָן בַּלַיְלָה־הַהוּא בַּמַחֲנֶה:
- כג וַיָּקָם בַּלַיְלָה הוּא וַיִּקַח אֶת־שְׁתֵּי נָשְׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתִיו וָאֶת־אַחַד עַשִּׁר יִלַדִיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֵבר יַבֹּק:
 - כד וַיִּקְחֵם וַיַּעֲבָרֵם אֶת־הַנְּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ:
 - כה וַיּנְתַר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיַּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשְּׁחַר:
 - כו וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתַּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲלְב בָּהֵאָבְקוֹ עִמוֹ:
 - כז וַיּאֹמֶר שַׁלְחַנִּי כִּי עָלָה הַשֶּׁחַר וַיּאֹמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךּ כִּי אָם־בַּרְכַהַנִּי:
 - כח וַיּאֹמֶר אֵלְיו מַה־שְׁמֶךּ וַיּאֹמֶר יַעֲלְב:
- כט וַיּאמֶר לֹא יַצְקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְדְּ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתְ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנְשִׁים וַתּוּכָל:
 - ל וַיִּשְׁאַל יַצְקֹב וַיּאֹמֶר הַגִּידָה־נְּא שְׁמֶךּ וַיּאֹמֶר לְמְּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבֶרֶך אֹתוֹ שָׁם:
 - לא וַיִּקְרָא יַצְקֹב שׁם הַמְּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פְּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנְּצֵל נַפְשִׁי:
 - לב וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יַרֵכוֹ:

33 Protož nejedí synové Izraelští až do tohoto dne *té* žily krátké, kteráž jest v vrchním příhbí stehna, proto že obrazil příhbí stehna Jákobova na žile krátké.

1

- 2 Pozdvih pak očí svých Jákob, uzřel, an Ezau jde, a čtyři sta mužů s ním; i rozdělil syny Líe zvlášť a Ráchele zvlášť, a obou děvek zvlášť.
- 3 Postavil, pravím, děvky s syny jejich napřed, potom Líu s syny jejími za nimi, Ráchel pak a Jozefa nejzáze.
- 4 A sám šel před nimi, a poklonil se až k zemi po sedmkrát, až právě přišel k bratru svému.
- 5 I běžel Ezau proti němu, a objal ho; a pad na šíji jeho, líbal ho. I plakali.
- 6 Pozdvih pak očí svých, a spatřiv ženy s dětmi, řekl: Kdo jsou onino s tebou? Odpověděl: *Jsou* dítky, kteréž Bůh dal z milosti služebníku tvému.
- 7 Mezi tím přiblížily se děvky s syny svými, i poklonili se.
- 8 Přiblížila se také Lía s syny svými, a poklonili se; a potom přiblížil se Jozef a Ráchel, a také se poklonili.
- 9 I řekl *Ezau*: K čemu jest všecken ten houf, kterýž jsem potkal? Odpověděl: Abych nalezl milost před očima pána mého.
- 10 Tedy řekl Ezau: Mám hojně, bratře můj; nech sobě, což tvého jest.
- 11 I řekl Jákob: *Nezbraňuj se*, prosím; jestliže jsem nyní nalezl milost před očima tvýma, přijmi dar můj z ruky mé, poněvadž jsem viděl tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží, a laskavě jsi mne přijal.
- 12 Přijmi, prosím, dar můj obětovaný tobě, poněvadž štědře obdařil mne Bůh, a mám všeho dosti. Takž ho přinutil, a *on* vzal.
- 13 I dí: Poď, a jděme; *já* půjdu s tebou.
- 14 I řekl k němu *Jákob*: Ví pán můj, že děti jsou outlí, a mám s sebou ovce i krávy březí; kteréžto budou-li hnány přes moc jeden den, pomře mi všecken dobytek.
- 15 Nechžť medle jde pán můj před služebníkem svým, já pak poznenáhlu se poberu, tak jakž bude moci jíti stádo, kteréž před sebou mám, a jakž postačiti budou moci děti, až tak dojdu ku pánu svému do Seir.

- עַל־כֵּן לֹא־יאׁכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנְּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף נִעַלֹב הַּיִּם הַזָּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲלֹב בְּגִיד הַנְּשֶׁה: הַיָּבר הַיִּם הַזָּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲלֹב בְּגִיד הַנְּשֶׁה:
- ַ וַיִּשְׂא יַעֲלְב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמֹּו אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רְחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשִּׁפַחוֹת:
- ַנְיָשֶׂם אֶת־הַשְּׁפְּחוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשׁנָה וְאֶת־לֵאָה וִילְדֶיהְ אַחַרֹנִים: אַחַרָּנִים וָאַת־רַחַל וָאָת־יוֹסֵף אַחַרֹנִים:
- ד וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עד־אחיו:
 - ַזְיָרֶץ עֵשָּׁו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפּׁל עַל־צַוָּארָו וַיִּשְּׁקֵהוּ וַיִּבּּל. וַיִּבפוּ:
- ו וַיִּשָׂא אֶת־עֵינְיו וַיַּרְא אֶת־הַנְּשִׁים וְאֶת־הַיְלְדִים וַיּאֹמֶר מִי־אֵלֶה לָּךְ וַיּאֹמֵר הַיְלְדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךְ:
 - ז וַתִּגִשְׁן הַשְּׁפָחוֹת הַנָּה וְיַלְדִיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶין;
 - וּ וַתִּגַשׁ גַּם־לֵאָה וִילָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַשׁ יוֹסֵף וְרְחֵלּ וַיִּשְׁתַּחָווּ:
 - ט וַיּאמֶר מִי לְךְּ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגִשְׁתִּי וַיּאמֶר לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי:
 - : יַאֹמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי יְהִי לְךּ אֲשֶׁר־לְדְּ
 - יא וַיּאׄמֶר יַעֲלְב אַל־נָא אָם־נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיף וְלְקַחְתְּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל־כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךּ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרצֵנִי:
- יב קַח־נָא אֶת־בּּרְכָתִי אֲשֶׁר הֻבָאת לְךּ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֵש־לִי־כֹל וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקְח:
 - יג וַיֹּאמֶר נִסְעַה וְנֵלֶכָה וְאֵלְכַה לְנֵגְדֵּךְ:
 - יד וַיּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי־הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצּאֹן וְהַבָּקְר עַלוֹת עַלַי וּדְפַקוּם יוֹם אָחָד וָמֵתוּ כַּל־הַצאֹן:
 - טו יַעֲבָר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנְהֲלֶה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־לְפָנֵי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי שֵׁעִירָה:

- 16 I řekl Ezau: Nechť ale pozůstavím něco lidu, kterýž mám s sebou. I odpověděl: K čemu to? Nechť *toliko* naleznu milost před očima pána svého.
- 17 Tedy Ezau toho dne navrátil se cestou svou do Seir.
- 18 Jákob pak bral se do Sochot, a ustavěl sobě dům, a dobytku svému zdělal stáje; protož nazval jméno místa toho Sochot.
- 19 A tak Jákob navracuje se z Pádan Syrské, přišel ve zdraví k městu Sichem, kteréž *jest* v zemi Kananejské, a položil se před městem.
- 20 I koupil díl pole toho, na němž byl rozbil stan svůj, od synů Emora, otce Sichemova, za sto ovec.
- 21 A postavil tu oltář, kterémužto dal jméno *Bůh* silný, Bůh Izraelský.

- טז וַיּאֹמֶר עַשָּׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךּ מִן־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיּאֹמֶר לְמָה זֵה אָמִצָּא־חֵן בִּעִינֵי אֲדֹנִי:
 - יז וַיָּשֶׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה:
 - ה וְיַצְקֹב נְסַע סֻכּּתָה וַיִּבֶן לוֹ בְּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכּּת עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמְּקוֹם סֻכּוֹת:
- יט וַיָּבֹא יַעֲלָב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַן אֲרָם וַיִּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר:
 - כ וַיָּקֶן אֶת־חֶלְקַת הַשְּׂדֶה אֲשֶׁר נְטָה־שָׁם אָהֲלוֹ מִיַּד בְּנִי־חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה:
 - כא וַיַּצֶב־שָׁם מִזְבַּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

בראשית לד: 34

- Vyšla pak Dína, dcera Líe, kterouž porodila Jákobovi, aby se dívala na dcery té země.
- 2 Kteroužto uzřev Sichem, syn Emora Hevejského, knížete v krajině té, vzal ji, i ležel s ní, a ponížil jí.
- I připojila se duše jeho k Díně, dceři Jákobově; a zamilovav děvečku, mluvil k srdci jejímu.
- Mluvil potom Sichem k Emorovi, otci svému, těmito slovy: Vezmi mi děvečku tuto za manželku.
- Uslyšev pak Jákob, že poškvrnil Díny dcery jeho, (a synové jeho byli s stádem na poli,) mlčel, až oni přišli.
- Tedy vyšel Emor, otec Sichemův, k Jákobovi, aby mluvil s ním o to.
- A v tom synové Jákobovi přišli s pole; a uslyšavše o tom, bolestí naplněni jsou muži ti, a rozhněvali se velmi, proto že hanebnou věc učinil v Izraeli, ležav se dcerou Jákobovou, čehož činiti nenáleželo.
- I mluvil Emor s nimi na tento způsob: Sichem, syn můj, hoří milostí k vaší dceři; prosím, dejte mu ji za manželku.
- dcery pojímejte sobě.
- 10 A bydlete s námi, nebo *všecka* země bude před vámi; osaďte se a obchod veďte v ní, a vládněte jí.
- 11 Mluvil i Sichem otci jejímu, a bratřím jejím: Nechť naleznu milost před očima vašima, dám, co mi koli
- 12 Jmenujte mi věno i dary *jak chcete* veliké, dám, jak mi koli řeknete; jen mi tu děvečku dejte za manželku.
- rovi, otci jeho, lstivě mluvili, proto že poškvrnil Díny sestry jich.
- 14 A řekli jim: Nemůžeme učiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobřezaného; nebo to ohavnost jest u nás.
- 15 Než na tento způsob vám povolíme: Jestliže se chcete srovnati s námi, aby obřezán byl každý z vás pohlaví mužského:
- 16 Tedy budeme dávati dcery své vám, a dcery vaše bráti sobě; a budeme bydliti s vámi, a budeme lid jeden.

- וַתַּצֵא דִינָה בַּת־לֵאָה אֲשֵׁר יָלְדָה לְיַעֵקֹב לְרָאוֹת בִּבְנוֹת
- וַיָּרָא אֹתָהּ שָׁכֶם בּּן־חַמוֹר הַחִוִּי נִשִּׂיא הָאָרֵץ וַיִּקַח אֹתָהּ וַיִשְׁכַב אֹתַה וַיִעַנֵּהַ:
 - וַתְּדָבַּק נַפִּשׁוֹ בִּדִינָה בַּת־יַצֵקֹב וַיֵּאֱהַב אֶת־הַנַּעֲרְ וַיְדַבֵּר עַל־לֶב הַנַּעַר:
 - וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֱל־חֲמוֹר אַבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֱת־הַיַּלְדַּה הזאת לאשה:
- וַיַעַקֹב שַׁמַע כִּי טָמֵא אָת־דִינָה בַתוֹ וּבַנַיו הַיוּ אָת־מַקְנָהוּ בַשַּׂדָה וָהָחָרָשׁ יַעַקֹב עַדִּבּאַם:
 - וַיַּצֵא חַמוֹר אֲבִי־שָׁכֶם אֱל־יַעַקֹב לְדַבֵּר אָתּוֹ:
 - וּבְנֵי יַצֵּקֹב בַּאוּ מִן־הַשַּׂדָה כִּשָׁמִעַם וַיִּתְעַצִבוּ הַאֲנַשִׁים וַיָּחַר לָהָם מָאֹד כִּי־נָבַלָה עֲשַׂה בִיִשְׂרָאֵל לְשָׁכַּב אָת־בַּת־יַעַקֹב וָכָן לֹא יַעַשָּה:
- וַיָּדַבֵּר חֲמוֹר אָתַּם לֵאמֹר שָׁכֶם בִּנִי חַשְׁקַה נַפִּשׁוֹ בִּבְתָּכֶם תנו נא אתה לו לאשה:
- A spřízněte se s námi: Dcery své dávejte nám, a naše וָהָתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ בָּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וָאֱת־בִּנֹתִינוּ תִּקְחוּ לָכֶם:
 - וְאָתַנוּ תַשֶׁבוּ וְהַאַרֵץ תִּהְיֶה לְפְנֵיכֶם שָׁבוּ וּסְחַרוּהַ וְהֵאַחֲזוּ בה:
 - וַיאמר שָׁכֶם אֱל־אַבִיה וָאֱל־אַחֵיהַ אֵמְצַא־חֶן בְּעֵינֵיכֶם ַוָאֲשֶׁר תּאֹמָרוּ אֱלַי אֶתֵּן:
 - הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וּמַהָּן וְאֶהְנָה כַּאֲשֶׁר תּאֹמְרוּ אֵלְי וֹתְנוּ־לִי אֶת־הַנַּעֵרָ לְאִשָּה:
- 13 Odpovídajíce pak synové Jákobovi Sichemovi a Emo- וַיִּצְנוּ בְנִי־יַצְלֹב אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיְדַבֵּרוּ אַשֶׁר טָמֶא אֶת דִינָה אֲחֹתַם:
 - וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדְּבָר הַזֶּה לְתַת אָת־אַחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עַרְלָה כִּי־חֵרְפַּה הָוֹא לַנוּ:
 - טו אַדְּ־בָּזֹאת נֵאוֹת לַכֶם אָם תִּהִיוּ כַמֹנוּ לְהָמֹל לַכֶם כַּל־זַכַר:
 - וְנַתַנּוּ אֵת־בִּנֹתֵינוּ לַכֶם וְאֵת־בִּנֹתֵיכֵם נְקַח־לַנוּ וְיַשַׁבְנוּ אָתַכֶם וָהַיִינוּ לְעַם אָחַד:

- 17 Pakli neuposlechnete nás, abyste se obřezali, vezmeme zase dceru svou a odejdeme.
- 18 Tedy líbila se řeč jejich Emorovi i Sichemovi, synu Emorovu.
- 19 A nemeškal mládenec učiniti toho; nebo se mu zalíbila dcera Jákobova. A on byl nejvzácnější ze všech v domě otce svého.
- 20 I přišel Emor a Sichem, syn jeho, k bráně města svého; a mluvili mužům města svého, řkouce:
- 21 Muži tito pokojně se mají k nám, nechť tedy bydlí v zemi této, a obchod vedou v ní, (nebo země jest dosti široká a prostranná před nimi;) dcery jejich budeme sobě bráti za manželky, a dcery své budeme dávati jim.
- 22 Než na tento způsob přivolí nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi, *a* abychom byli jeden lid: Jestliže obřezán bude každý pohlaví mužského mezi námi, tak jako oni jsou obřezáni.
- 23 Dobytek jejich a statek jejich, i všecka hovada jejich, zdaliž nebudou naše? Toliko *v tom* jim povolme, a budou bydliti s námi.
- 24 I uposlechli Emora a Sichema, syna jeho, všickni vycházející branou města jeho; a obřezali se všickni pohlaví mužského, což jich koli vycházelo z brány města jeho.
- 25 A toť dne třetího, když *oni největší* bolest měli, dva synové Jákobovi, Simeon a Léví, bratří Díny, vzav každý *z nich* meč svůj, vpadli do města směle, a pomordovali všecky pohlaví mužského.
- 26 Emora také a Sichema, syna jeho, zamordovali mečem, a vzavše Dínu z domu Sichemova, odešli.
- 27 Potom synové Jákobovi přišedše na zbité, vzebrali město, proto že poškvrnili sestry jejich.
- 28 Stáda jejich, a voly i osly jejich, a což bylo v městě i po poli, pobrali.
- 29 K tomu i všecko jmění jejich, a všecky malé *dítky* jejich, a ženy jejich zajali, a vybrali, co kde v domích *bylo*.
- 30 Řekl pak Jákob Simeonovi a Léví: Zkormoutili jste mne, a zošklivili jste mne u obyvatelů krajiny této, u Kananejských a Ferezejských, a já jsem s malým počtem lidí. Seberou-li se na mne, zbijí mne, a *tak* vyhlazen budu já i dům můj.

- ָוְאָם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל וְלָקַחְנוּ אֶת־בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ:
 - יח וַיִּיטְבוּ דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּּן־חֲמוֹר:
- יט וְלֹא־אַחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב וְהוּא נָרָבַּד מִכּל בֵּית אַבִיו:
- כ וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי כ עִירָם לָאמֹר:
- כא הָאֲנְשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים הֵם אִתְּנוּ וְיֵשְׁבוּ בָאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָה וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת־יְדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־בְּּנֹתָם נִקַּח־לַנוּ לִנָשִׁים וִאֵת־בִּנֹתִינוּ נִתֵּן לַהֵם:
- כב אַד־בְּזֹאת יֵאֹתוּ לְנוּ הָאֲנְשִׁים לְשֶׁבֶת אִתְּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אָחַד בִּהָמוֹל לַנוּ כַּל־זַכַר כַּאֲשֵׁר הָם נִמֹלִים:
- כג מִקְנַהֶּם וְקִנְיָנָם וְכָל־בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לְנוּ הֵם אַדְּ נֵאוֹתָה לָהֵם וַיֵשְׁבוּ אָתָּנוּ:
- ַנז נִיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־שְׁכֶם בְּנוֹ כְּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹלוּ כְּל־זְכָר כְּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ:
- כה וַיְהִי בִּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתֶם כּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל־זְכָר:
- וֹ וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מְבֶּית שָׁכֶם וַיֵּצֵאוּ:
 - כז בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיָּבֹזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טִמְאוּ אֲחוֹתַם:
 - כח אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר־בְּעִיר וָאֵת־אַשֶּׁר בִּשִּׂדָה לָקחוּ:
- כט וְאֶת־כְּל־חֵילָם וְאֶת־כְּל־טַפְּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שְׁבוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת כָּל־אֵשֵׁר בַּבָּיִת:
- ל וַיּאמֶר יַצְקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישׁנִי בְּישׁב הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנָאֶסְפוּ עְלַי וָהָכּוּנִי וָנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי:

31 A *oni* odpověděli: A což měli jako nevěstky zle užívati sestry naší?

לא וַיּאמְרוּ הַכְזוֹנְה יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ:

בראשית לה: 35

- 1 Potom mluvil Bůh k Jákobovi: Vstana, vstup do Bethel, a bydli tam; a udělej tam oltář *Bohu* silnému, kterýž se ukázal tobě, kdyžs utíkal před Ezau bratrem svým.
- 2 Tedy řekl Jákob čeládce své, a všechněm, kteříž s ním *byli*: Odvrzte bohy cizí, kteréž máte mezi sebou, a očisťte se, a změňte roucha svá.
- 3 A vstanouce, vstupme do Bethel, a udělám tam oltář silnému *Bohu*, kterýž vyslyšel mne v den ssoužení mého, a byl se mnou na cestě, kterouž jsem šel.
- 4 Tedy dali Jákobovi všecky bohy cizí, kteréž měli, i náušnice, kteréž *byly* na uších jejich; i zakopal je Jákob pod tím dubem, kterýž byl u Sichem.
- 5 I brali se odtud. (A byl strach Boží na městech, kteráž byla vůkol nich, a nehonili synů Jákobových.)
- 6 Tedy přišel Jákob do Lůz, kteréž jest v zemi Kananejské, *(to již slove Bethel,)* on i všecken lid, kterýž *byl* s ním.
- 7 I vzdělal tu oltář, a nazval to místo *Bůh* silný Bethel; nebo tu se mu byl zjevil Bůh, když utíkal před bratrem svým.
- 8 Tehdy umřela Debora, chovačka Rebeky, a pochována jest pod Bethel, pod dubem; i nazval jméno jeho Allon Bachuth.
- 9 Ukázal se pak opět Bůh Jákobovi, když se navracoval z Pádan Syrské, a požehnal mu.
- 10 I řekl jemu Bůh: Jméno tvé *jest* Jákob. Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale Izrael *také* bude jméno tvé. Protož nazval jméno jeho Izrael.
- 11 Řekl ještě Bůh jemu: Já jsem *Bůh* silný všemohoucí; rostiž a množ se; národ, nýbrž množství národů bude z tebe, i králové z bedr tvých vyjdou.
- 12 A zemi tu, kterouž jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tobě ji dám; semeni také tvému po tobě dám tu zemi.
- 13 I vstoupil od něho Bůh z místa, na kterémž mluvil s ním.
- 14 Jákob pak vyzdvihl znamení pamětné na místě tom, na kterémž mluvil s ním, sloup kamenný; a pokropil ho skropením, a svrchu polil jej olejem.
- 15 A nazval Jákob jméno místa toho, na kterémž mluvil s ním Bůh, Bethel.

- א וַיּאֹמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַנְצַלְּב קוּם עֲלֵה בֵית־אֵל וְשֶׁב־שְׁם וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאֶה אֵלֶידְּ בְּבְרְחֲדְּ מִפְּנֵי עֵשְׁוּ אַחִידְּ:
- ב וַיּאמֶר יַצְקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כְּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם:
 - ג וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּית־אֵל וְאֶעֲשֶׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בִּיוֹם צָרָתִי וַיִהִי עִמָּדִי בַּדְּרֵךְ אֲשֵׁר הַלְּכִתִי:
 - ד וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲלָב אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הַנֵּכְר אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲלָב תַּחַת הַאֵלַה אֲשֵׁר עִם־שִׁכֵם:
- ן נִיּסְעוּ וַיְהִי חָתַּת אֱלֹהִים עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם וְלֹא רְדְפוּ אַחֲרֵי בִּנֵי יַעֵלְב:
 - ו וַיָּבֹא יַעֲלָב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הוא בֵּית־אֵל הוא וַכַּל־הַעם אֲשֶׁר־עַמוֹ:
 - ַוִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמְּקוֹם אֵל בֵּית־אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלְיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו:
- ז וַהְּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקְּבֵר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת:
- ט וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲלָב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַן אֲרָם וַיְבָרֶף אֹתוֹ:
- וַיּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךּ יַעֲלִב לֹא־יִקְּרֵא שִׁמְדּ עוֹד יַעֲלְב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךּ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל:
- יא וַיּאֹמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדִּי פְּרֵה וּרְבֵה גוֹי וּקְהַל גוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךְ וּמְלָכִים מֵחְלָצֶיךּ יֵצֵאוּ:
 - ב וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נְתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְּךּ אֶתְנֶנְה וּלְזַרְעַךְּ אַחֲרִיךְּ אָתֵן אֵת־הַאַרֵץ:
 - ג וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים בַּמְּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ: ג
 - יד וַיַּצֵב יַעֲלָב מַצֵּבָה בַּמְּקוֹם אֲשֶׁר־דָּבֶּר אָתּוֹ מַצֶּבֶת אָבֶן וַיַּפַּךְ עָלֶיהָ נֶסֶף וַיִּצֹק עָלֶיהָ שְׁמֶן:
- טו וַיִּקְרָא יַעֲלְב אֶת־שֵׁם הַמְּקוֹם אֲשֶׁר דָּבֶּר אָתּוֹ שְׁם אֱלֹהִים בּית־אל:

- 16 I brali se z Bethel, a bylo již nedaleko do Efraty. I porodila Ráchel, a těžkosti trpěla roděci.
- 17 A když s těžkostí rodila, řekla jí baba: Neboj se, nebo také tohoto syna míti budeš.
- 18 I stalo se, když k smrti pracovala, *(nebo umřela,)* nazvala jméno jeho Ben Oni; ale otec jeho nazval ho Beniaminem.
- 19 I umřela Ráchel, a pochována jest na cestě k Efratě, jenž jest Betlém.
- 20 A postavil Jákob znamení pamětné nad hrobem jejím; toť jest znamení hrobu Ráchel až do dnešního dne.
- 21 I odebral se odtud Izrael, a rozbil stan svůj za věží Eder.
- 22 Stalo se pak také, když bydlil Izrael v té krajině, že Ruben šel, a spal s Bálou, ženinou otce svého; o čemž uslyšel Izrael. Bylo pak synů Jákobových dvanácte.
- 23 Synové pak Líe: Prvorozený Jákobův Ruben, potom Simeon, a Léví, a Juda, a Izachar, a Zabulon.
- 24 Synové Ráchel: Jozef a Beniamin.
- 25 A synové Bály, děvky Ráchel: Dan a Neftalím.
- 26 A synové Zelfy, děvky Líe: Gád a Asser. Tiť jsou synové Jákobovi, kteříž mu zrozeni jsou v Pádan Syrské.
- 27 Tedy přišel Jákob k Izákovi otci svému do Mamre, do města Arbe, jenž jest Hebron, kdežto bydlil pohostinu Abraham a Izák.
- 28 A bylo dnů Izákových sto osmdesáte let.
- 29 I dokonal Izák, a umřel, a připojen jest k lidu svému, stár jsa a plný dnů; i pochovali ho Ezau a Jákob, synové jeho.

- טז וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לְבוֹא אֶפְרָתָה וַמֵּלֶד רָחֵל וַתִּקִשׁ בִּלְדִתַּה:
- יז וַיְהִי בְהַקְשׁׁתָהּ בְּלִדְתָּה וַתּאֹמֶר לְהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֵה לַךְּ בַּּן:
- יח נַיְהִי בְּצֵאת נַפְּשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוֹנִי וְאָבִיוּ קָרָא־לוֹ בִנְיָמִין:
 - יט וַתְּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוֹא בֵּית לְחֶם:
- כ וַיַּצֵב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל־קְבָרְתָה הוא מַצֶּבֶת קְבָרַת־רְחֵל עַד־הַיּוֹם:
 - כא וַיִּסַע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֶלֹה מֵהְלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר:
- כב וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִּוֹא וַיֵּלֶּךְּ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲלְב שנים עשׁר:
- כג בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשְּׂשׁכֶר וּזְבוּלָן:
 - כד בּנֵי רַחֵל יוֹסֵף וּבִנְיַמְן:
 - בה וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דְּן וְנַפְּתָּלִי:
 - כו וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲלְב אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם:
 - כז וַיָּבֹא יַעֲלָב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מַמְרֵא קְרְיַת הָאַרְבַּע הָוא הֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק:
 - כח וַיָּהִיוּ יִמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה:
- כט וַיִּגְוַע יִצְחָק וַיָּמֶת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמְיו זְקֵן וּשְׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אתוֹ עֵשַׂו וְיַעֵּלָב בָּנִיו:

בראשית לו: 36

- Tito jsou pak rodové Ezau, kterýž *měl přijmí* Edom.
- Ezau pojal sobě ženy ze dcer Kananejských, Adu, dceru Elona Hetejského, a Olibamu, dceru Anovu, dceru Sebeona Hevejského,
- A Bazematu, dceru Izmaelovu, sestru Nabajotovu.
- I porodila Ada Ezauchovi Elifaza, a Bazemat porodila Rahuele.
- Olibama pak porodila Jehusa, a Jheloma, a Koré. Ti jsou synové Ezau, kteříž se mu zrodili v zemi Kananejské.
- I pobral Ezau ženy své, i syny své, a dcery své, a všecku čeleď svou, i dobytek svůj, a všecka hovada svá, i všecko jmění své, kteréhož nabyl v zemi Kananejské, a odebral se do země *Seir*, před *pří*chodem Jákoba bratra svého.
- spolu; aniž *ta* země, v níž oni pohostinu byli, mohla jich snésti, pro dobytky jejich.
- Protož bydlil Ezau na hoře Seir; Ezau pak ten jest Edom.
- 9 A tak tito jsou rodové Ezau, otce Idumejských, na hoře Seir.
- 10 Tato *byla* jména synů Ezau: Elifaz, syn Ady, ženy Ezau; Rahuel, syn Bazematy, ženy Ezau.
- 11 Synové pak Elifazovi byli: Teman, Omar, Sefo, a Gatam a Kenaz.
- 12 Tamna pak byla ženina Elifaza, syna Ezau. Ta porodila Elifazovi Amalecha. Ti jsou synové Ady, ženy Ezau.
- 13 Synové pak Rahuelovi tito: Nahat, Zára, Samma a Méza. To byli synové Bazematy, ženy Ezau.
- 14 A tito byli synové Olibamy, dcery Anovy, dcery Sebeonovy, ženy Ezau, kteráž porodila Ezauchovi Jehusa, Jheloma a Koré.
- 15 Tito *všickni byli* knížata synů Ezau. Synové Elifaza prvorozeného Ezau: Kníže Teman, kníže Omar, kníže Sefo, kníže Kenaz,
- 16 Kníže Koré, kníže Gatam, kníže Amalech. Ta jsou knížata *pošlá z* Elifaza v zemi Idumejské; ti jsou synové Ady.

- וָאֶלֶה תֹלְדוֹת עַשַּׁו הוּא אֱדוֹם:
- עֲשָׂו לָקַח אֵת־נָשִׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֵת־עַדָה בַּת־אֵילוֹן הַחָתִּי וְאֶת־אָהֶלִיבָמָה בַּת־צֵנַה בַּת־צִבְעוֹן הַחַוִּי:
 - וָאֶת־בַּשְׂמָת בַּת־יִשְׁמַעָאל אֲחוֹת נְבַיוֹת:
- וַתֵּלֶד עַדַה לְעֲשַׁו אֵת־אֱלִיפַז וּבַשְּׁמַת יַלְדַה אֵת־רְעוּאֵל:
- וְאַהַלִיבַמָה יַלְדָה אֱת־יעיש יְעוּשׁ וְאֵת־יַעְלַם וְאֵת־קֹרַח אַלָה בָּנִי עשו אַשר ילְדוּ־לוֹ בַּאָרֵץ כְּנַעַן:
- וַיִּקַח עֲשָׂו אֱת־נָּשָׁיו וָאֱת־בָּנָיו וְאֱת־בְּנֹתַיו וְאֵת־כַּל־נַפִּשׁוֹת בַּיתוֹ וָאָת־מִקנָהוּ וָאָת־כַּל־בַּהַמְתוֹ וָאָת כַּל־קנָינוֹ אַשֶׁר ָרַכַשׁ בִּאָרֵץ כִּנַעַן וַיֵּלֶךְ אֵל־אֶרֵץ מִפְּנֵי יַעַקֹב אַחִיו:
- 7 Nebo zboží jejich bylo tak veliké, že nemohli bydliti פִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב מִשֶּׁבֶת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לַשַּׂאת אֹתַם מַפָּנֵי מַקְנֵיהָם:
 - וַיֵּשֶׁב עַשַּׁו בָּהַר שֵׂעִיר עֲשַׂו הוּא אֱדוֹם:
 - וָאֶלֶה תֹּלְדוֹת עֲשַׂו אֲבִי אֱדוֹם בַּהַר שֵׁעִיר:
 - אֵלֶה שְׁמוֹת בְּנֵי־עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן־עָדָה אֵשֶׁת עֵשָּׁו רְעוּאֵל בורבשמת אשת עשו:
 - יא וַיָּהִיוּ בִּנֵי אֱלִיפָּז תֵּימָן אוֹמֶר צְפּוֹ וְגַעְהָם וּקְנַז:
 - וִתִּמְנַע הָיִתָה פִּילֵגֵשׁ לֵאֵלִיפַז בָּן־עֵשָׂו וַתַּלֵד לֵאֵלִיפַז אָת־עַמַלָק אָלָה בָנִי עַדָה אֵשׁת עַשַׂו:
 - וְאֵלֵה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֵרַח שַׁמַה וּמְזַּה אֵלֵה הַיוּ בְּנֵי בשמת אשת עשו:
 - וָאֶלֶה הַיוּ בִּנֵי אָהַלִיבַמָה בַת־עֵנָה בַּת־צִבְעוֹן אֱשֵׁת עֲשֵׁוֹ וַתֵּלֶד לְעַשַוֹ אֵת־יעיש יִעוּשׁ וְאֵת־יַעְלַם וְאֵת־קֹרַח:
 - אַלָּה אַלּוּפִי בָנֵי־עֲשַׂו בָּנֵי אֱלִיפַז בָּכוֹר עֲשַׂו אַלּוּף תִּימַן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז:
 - טז אַלוּף־קֹרַח אַלוּף גַעְהָם אַלוּף עֲמָלֵק אֵלֶּה אַלוּפֵי אֱלִיפַז בַּאָרַץ אַדוֹם אַלָּה בַּנֵי עַדָה:

- 17 Tito pak jsou synové Rahuele, syna Ezau: Kníže Nahat, kníže Zára, kníže Samma, kníže Méza. Ta knížata *pošla z* Rahuele, v zemi Idumejské; to jsou synové Bazematy, ženy Ezau.
- 18 A synové Olibamy, ženy Ezau, tito jsou: Kníže Jehus, kníže Jhelom, kníže Koré. To jsou knížata z Olibamy, dcery Anovy, ženy Ezau.
- 19 Tiť jsou synové Ezau, a ta knížata jejich; onť jest Edom.
- 20 Tito *pak jsou* synové Seir, totiž Horejští, obyvatelé země té: Lotan, Sobal, Sebeon a Ana,
- 21 A Dison, Eser a Dízan. Ta *jsou* knížata Horejská, synové Seir, v zemi Idumejské.
- 22 Synové Lotanovi byli: Hori a Hemam; a sestra Lotanova Tamna.
- 23 Synové pak Sobalovi tito: Alvan, Manáhat, Ebal, Sefo a Onam.
- 24 A tito synové Sebeonovi: Aia a Ana. To jest ten Ana, kterýž nalezl mezky na poušti, když pásl osly Sebeona otce svého.
- 25 Tito pak děti Anovi: Dison a Olibama, dcera Anova.
- 26 A synové Dízanovi tito: Hamdan, Eseban, Jetran a Charan.
- 27 Synové Eser tito: Balaan, Závan a Achan.
- 28 Tito synové Dízanovi: Hus a Aran.
- 29 Tato jsou knížata Horejská: Kníže Lotan, kníže Sobal, kníže Sebeon, kníže Ana,
- 30 Kníže Dison, kníže Eser, kníže Dízan. To byla knížata Horejská, po knížetstvích svých v zemi Seir.
- 31 Tito pak byli králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval král nad syny Izraelskými.
- 32 Kraloval tedy v Edom Béla, syn Beorův, a jméno města jeho Denaba.
- 33 I umřel Béla, a kraloval místo něho Jobab, syn Záre z Bozra.
- 34 I umřel Jobab, a kraloval na místě jeho Husam z země Temanské.
- 35 Umřel i Husam, a kraloval místo něho Adad, syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moábské; a jméno města jeho Avith.
- 36 Když pak umřel Adad, kraloval místo něho Semla z Masreka.

- יז וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עֵשָׂו אַלוּף נַחַת אַלוּף זֶרַח אַלוּף שַׁמָּה אַלוּף מִזָּה אֵלֶּה אַלוּפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בִּנִי בָשִׁמַת אֵשֶׁת עֵשָׁו:
- יח וְאֵלֶּה בְּנֵי אָהֲלִיבָמָה אֵשֶׁת עֵשָׂו אַלּוּף יְעוּשׁ אַלּוּף יַעְלָם אַלּוּף לִרַח אֵלֶה אַלּוּפֵי אָהֲלִיבָמָה בַּת־עֲנָה אֵשֶׁת עֵשְׂוּ:
 - יט אַלֶּה בְנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה אַלּוּפֵיהֶם הוּא אֱדוֹם:
- כ אֵלֶה בְנִי־שֵׂעִיר הַחֹרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוֹבֶל וְצִּבְעוֹן וַאֲנָה:
- ארוֹם: אַלּים אַלּים אַלּים בּאָרֶץ בּאֶרֶץ בָּאֶרֶץ: אדוֹם:
 - כב וַיִּהְיוּ בְנֵי־לוֹטָן חֹרִי וְהֵימֶם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע:
 - כג וְאֵלֶה בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמְנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם:
 - כד וְאֵלֶּה בְנֵי־צִּבְעוֹן וְאַיֶּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מְצָא אֶת־הַיֵּמִם בַּמִּדְבָּר בִּרְעֹתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו:
 - כה וְאֵלֶה בְנִי־עֲנָה דִּשׁׁן וְאָהֶלִיבָמָה בַּת־עֲנָה:
 - כו וְאֵלֶה בְּנֵי דִישָׁן חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן:
 - ַ:ז אֵלֶה בְּנִי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲןן וַעֲקָן:
 - :ח אֵלֶה בְנִי־דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן:
- כט אַלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבְל אַלּוּף צִּבְעוֹן אלוּף ענה:
 - ל אַלוּף דִּשׁן אַלוּף אֵצֶר אַלוּף דִּישָׁן אֵלֶה אַלוּפֵי הַחֹרִי לְאַלְפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שֵׁעִיר:
- לא וְאֵלֶּה הַמְּלְכִים אֲשֶׁר מְלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלְדִּ־מֶלֶּדְּ לִבְנֵי יִשִּׂרָאֵל:
 - לב וַיִּמְלֹךְ בָּאֱדוֹם בָּלַע בָּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה:
 - לג וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתִּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבְּצְרָה:
 - לד וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתִּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימְנִי:
- לה וַיָּמֶת חֻשָּׁם וַיִּמְלֹדְּ תַּחְתָּיו הֲדֵד בֶּן־בְּדֵד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית:
 - לו וַיָּמָת הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתִּיו שַׂמְלָה מִמַשְׂרֵקָה:

- 37 A po smrti Semlově kraloval na místě jeho Saul z Rohobot *od* řeky.
- 38 Umřel i Saul, a kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův.
- 39 A když i Bálanan umřel, syn Achoborův, kraloval na místě jeho Adar; a jméno města jeho Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy.
- 40 Ta jsou jména knížat *pošlých z* Ezau, po čeledech jejich, po místech jejich, vedlé jmen jejich: Kníže Tamna, kníže Alva, kníže Jetet,
- 41 Kníže Olibama, kníže Ela, kníže Finon.
- 42 Kníže Kenaz, kníže Teman, kníže Mabsar.
- 43 Kníže Magdiel, kníže Híram. Tať jsou knížata Idumejská, tak jakž kteří bydlili v zemi dědictví svého. Toť jest ten Ezau, otec Idumejských.

- לז וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹדְ תַּחְתִּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנְּהָר:
 - לח וַיָּמֶת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתִּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר:
- לט וַיָּמְת בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתִּיו הְדַר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב:
- מ וְאֵלֶה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָּׁו לְמִשְׁפְּחֹתָם לִמְלְמֹתָם בִּשְׁמֹתְם אַלּוּף תִּמִנָע אַלּוּף עַלְוָה אַלּוּף יִתֵת:
 - מא אַלוּף אָהֶלִיבָמָה אַלוּף אֵלָה אַלוּף פִּינֹן:
 - מב אַלוּף קְנַז אַלוּף תֵּימָן אַלוּף מִבְצָר:
- מג אַלוּף מַגְדִּיאֵל אַלוּף עִירָם אֵלֶה אַלוּפֵי אֱדוֹם לְמֹשְׁבֹתָם מג בַּאַרֵץ אַחָזָּתָם הוּא עַשָּׁו אַבִי אַדוֹם:

בראשית לז: 37

- 1 Jákob pak bydlil v zemi putování otce svého, v zemi Kananejské.
- 2 Tito jsou příběhové Jákobovi: Jozef, když byl v sedmnácti letech, pásl s bratřími svými dobytek, (a byl mládenček), s syny Bály a Zelfy, žen otce svého. A oznamoval Jozef zlou pověst o nich otci svému.
- 3 Izrael pak miloval Jozefa nad všecky syny své; nebo v starosti své zplodil jej. A udělal mu sukni proměnných barev.
- 4 A když spatřili bratří jeho, že ho miluje otec jejich nad všecky bratří jeho, nenáviděli ho, aniž mohli pokojně k němu promluviti.
- 5 Měl pak Jozef sen, a vypravoval jej bratřím svým; pročež v větší nenávisti ho měli.
- 6 Nebo pravil jim: Slyšte, prosím, sen, kterýž jsem měl.
- 7 Hle, vázali jsme snopy na poli, a aj, povstal snop můj, a stál. Vůkol také stáli snopové vaši, a klaněli se snopu mému.
- 8 Jemužto odpověděli bratří jeho: Zdaliž kralovati budeš nad námi, aneb pánem naším budeš? Z té příčiny ještě více nenáviděli ho pro sny jeho, a pro slova jeho.
- 9 Potom ještě měl jiný sen, a vypravoval jej bratřím svým, řka: Hle, opět jsem měl sen, a aj, slunce a měsíc, a jedenácte hvězd klanělo mi se.
- 10 I vypravoval otci svému a bratřím svým. A domlouval mu otec jeho, a řekl jemu: Jakýž jest to sen, kterýž jsi měl? Zdaliž přijdeme, já a matka tvá i bratří tvoji, abychom se klaněli před tebou až k zemi?
- 11 Tedy záviděli mu bratří jeho; ale otec jeho měl pozor na tu věc.
- 12 Odešli pak bratří jeho, aby pásli dobytek otce svého v Sichem.
- 13 A řekl Izrael Jozefovi: Zdaliž nepasou bratří tvoji v Sichem? Poď, a pošli tě k nim. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.
- 14 I řekl jemu: Jdi nyní, zvěz, jak se mají bratří tvoji, a co se děje s dobytkem; a zase mi povíš o tom. A tak poslal ho z údolí Hebron, a *on* přišel do Sichem.
- 15 Našel ho pak muž *nějaký*, an bloudí po poli. I zeptal se ho muž ten, řka: Čeho hledáš?

- :אַרֶץ בְּנָעַן: בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
- ב אֵלֶה תֹּלְדוֹת יַעֲלָב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שְׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצאון וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפְּה נְעֵר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפְּה נְעֵר אֶבִיהָם: נְשֵׁי אָבִיו וַיְּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבְּתָם רְעָה אֶל־אֲבִיהֶם:
 - ַנְ וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכְּל־בְּנְיו כִּי־בֶּן־זְקְנִים הוּא לוֹ וְעַשָּׂה לוֹ כִּתֹנֵת פַּסִּים:
- ד וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכְּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם:
 - ה וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ:
 - ו וַיּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלְמְתִּי:
- ז וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשְּׁדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלָמְתִי וְגִם־נִצְּבָה וְהִנֵּה תְסָבֶּינָה אֲלָמֹתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲנִין, לַאָלְמַתִי:
- ו יאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הַמְלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מְשׁוֹל תִּמְשׁלֹּ בָּנוּ וַיּוֹסָפוּ עוֹד שְנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו:
- ט וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיּאֹמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עְשָׂר כּוֹכַבִים מִשְׁתַּחַוִים לִי:
- וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיּאׁמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךּ וְאַחֶידּ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָּ אָרְצָה:
 - יא וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שְׁמַר אֶת־הַדְּבְר:
 - יב וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לְרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם:
- יג וַיּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶידְּ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וָאֵשָׁלָחַדְּ אֲלֵיהֵם וַיּאמֵר לוֹ הְנֵּנִי:
- יד וַיּאֹמֶר לוֹ לֶדְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶידְּ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצּאֹן וַהַשָּׁבֵנִי דָּבָר וַיִּשִׁלְחֵהוּ מֵעֵמֵק חֵבְרוֹן וַיָּבֹא שִׁכֵּמָה:
- טו וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תַּבַקּשׁ:

- 16 Odpověděl: Bratří svých hledám; pověz mi, prosím, kde oni pasou?
- 17 I řekl muž ten: Odešli odsud; nebo slyšel jsem je, ani praví: Poďme do Dothain. Tedy šel Jozef za bratřími svými, a našel je v Dothain.
- 18 Kteřížto, jakž ho uzřeli zdaleka, prvé než k nim došel, ukládali o něm, aby jej zahubili.
- 19 Nebo řekli jeden druhému: Ej, mistr snů teď jde.
- 20 Nyní tedy poďte, a zabíme jej, a uvržeme ho do některé čisterny, a díme: Zvěř lítá sežrala jej. I uzříme, nač *jemu* vyjdou snové jeho.
- 21 A uslyšev to Ruben, aby ho vytrhl z ruky jejich, (nebo řekl: Neodjímejme mu hrdla,)
- 22 Řekl jim Ruben: Nevylévejte krve. Vrzte jej do této čisterny, kteráž jest na poušti, a nevztahujte ruky na něj. Ale *on* chtěl vysvoboditi ho z ruky jejich, a pomoci mu, aby se navrátil k otci svému.
- 23 A když přišel Jozef k bratřím svým, strhli s něho sukni jeho, sukni proměnných barev, kterouž měl na sobě.
- 24 A pochopivše, uvrhli jej do čisterny. Čisterna pak ta *byla* prázdná, v níž ne*bylo* vody.
- 25 I usadili se, aby jedli chléb. A pozdvihše očí svých, uzřeli, a aj, množství Izmaelitských přicházejících z Galád, kteřížto na velbloudích svých nesli vonné věci a kadidlo a mirru do Egypta.
- 26 I řekl Juda bratřím svým: Jaký zisk *míti budeme*, zabijeme-li bratra svého, a zatajíme-li krve jeho?
- 27 Poďte, prodejme ho Izmaelitským, a nevztahujme na něj rukou svých, nebo bratr náš, tělo naše jest. I uposlechli ho bratří jeho.
- 28 Když pak mimo ně jeli muži ti, kupci Madianští, vytáhli a vyvedli Jozefa z té čisterny, a prodali jej Izmaelitským za dvadceti stříbrných. Ti zavedli Jozefa do Egypta.
- 29 A navrátil se Ruben k čisterně, a aj, již ne*bylo* Jozefa v ní. I roztrhl roucha svá.
- 30 A navrátiv se k bratřím svým, řekl: Pacholete není, a já kam se mám podíti?
- 31 Tedy vzali sukni Jozefovu, a zabivše kozla, smočili sukni tu ve krvi.

- טז וַיּאֹמֶר אֶת־אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה־נְּא לִי אֵיפֹה הֵם רעים:
- יז וַיּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שְׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹּתְיְנָה וַיֵּלֵדְ יוֹסֵף אָחַר אָחָיו וַיִּמִצְאָם בִּדֹתָן:
 - יח וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהַמִּיתוֹ:
 - יט וַיּאֹמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה בַּעַל הַחֲלמוֹת הַלְּזֶה בָּא:
- כ וְעַהָּה לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלְכֵהוּ בְּאַחַד הַבּּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלְתָהוּ וְנִרְאָה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתְיו:
 - כא וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיְּדָם וַיּאֹמֶר לֹא נַכֶּנוּ נְפֶשׁ:
 - כב וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אַל־תִּשְׁפְּכוּ־דְם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ אֶל־אָבִיו:
 - כג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כָּתְּנְתּוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו:
 - כד וַיִּקָּחָהוּ וַיַּשְׁלָכוּ אֹתוֹ הַבּּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מְיִם:
 - כה וַיֵּשְׁבוּ לֶאֶכֶל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נִשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וַלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמֵה:
 - כו וַיּאֹמֶר יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו מַה־בָּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וַכְסִּינוּ אָת־דַּמוֹ:
 - כז לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אֵל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ בְשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו:
 - כח וַיַּעַבְרוּ אֲנְשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כְּסֶף וַיַּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרַיִמַה:
 - כט וַיָּשֶׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע את־בָּגַדִיו:
 - ל וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו וַיּאֹמַר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אֲנִי־בָא:
 - לא וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֵת־הַכָּתֹּנֵת בַּדָּם:

- 32 A poslali sukni tu proměnných barev, a dali ji donésti k otci svému, aby řekli: Tuto jsme nalezli; pohleď nyní, jest-li sukně syna tvého, či není?
- 33 A on poznav ji, řekl: Sukně syna mého jest; zvěř lítá sežrala jej, konečně roztrhán jest Jozef.
- 34 I roztrhl Jákob roucha svá, a vloživ žíni na bedra svá, zámutek nesl po synu svém za mnoho dní.
- 35 Sešli se pak všickni synové jeho, a všecky dcery jeho, aby ho těšili. Ale on nedal se potěšiti, a řekl: Nýbrž já tak v zámutku sstoupím za synem svým do hrobu. A plakal ho otec jeho.
- 36 Mezi tím Madianští prodali Jozefa do Egypta Putifarovi, dvořeninu Faraonovu, hejtmanu žoldnéřů.

- לב וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיּאֹמְרוּ זאֹת מָבְיּ וַיְאַבְיהָם מָצְאנוּ הַכֶּר־נְא הַכְּתֹנֶת בִּנְדְּ הִוֹא אִם־לֹא:
 - לג וַיַּכִּירָה וַיּאֹמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי חַיָּה רְעָה אֲכֶלְתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף:
 - לד וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִּמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יַמִים רַבִּים:
 - לה וַיָּקָמוּ כָל־בָּנִיו וְכָל־בְּנֹתִיו לְנַחֲמוֹ וַיְמְאֵן לְהּתְנַחֵם וַיּאֹמֶר כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלֶה וַיֵּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו:
 - לו וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרָיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַבַּחִים:

בראשית לח: 38

- 1 Stalo se pak v ten čas, že sstupuje Juda od bratří svých, uchýlil se k muži Odolamitskému, jehož jméno bylo Híra.
- 2 I uzřel tam Juda dceru muže Kananejského, kterýž sloul Sua; a pojav ji, všel k ní.
- 3 Kterážto počala a porodila syna; i nazval jméno jeho Her.
- 4 A počavši opět, porodila syna; a nazvala jméno jeho Onan.
- 5 Porodila pak ještě syna, jehož jméno nazvala Séla. A byl *Juda* v Chezib, když ona jej porodila.
- 6 I dal Juda Herovi prvorozenému svému manželku, jménem Támar.
- 7 A byl Her, prvorozený Judův, zlý před očima Hospodina; i zabil jej Hospodin.
- 8 Tedy řekl Juda Onanovi: Vejdi k ženě bratra svého, a podlé příbuznosti pojmi ji, abys vzbudil símě bratru svému.
- Věděl pak Onan, že to símě nebude jeho. Protož kdykoli vcházel k ženě bratra svého, vypouštěl símě na zem, aby nezplodil synů bratru svému.
- 10 I nelíbilo se Hospodinu to, co dělal *Onan*; protož ho také zabil.
- 11 Tedy řekl Juda k Támar nevěstě své: Pobuď v domě otce svého vdovou, dokudž nedoroste Séla, syn můj. (Nebo řekl: Aby on také neumřel, jako i bratří jeho.) I odešla Támar, a bydlila v domě otce svého.
- 12 A po mnohých dnech umřela dcera Suova, manželka Judova. Kterýžto potěšiv se *zas*, šel do Tamnas k těm, kteříž střihli ovce jeho, a *s ním* Híra Odolamitský, přítel jeho.
- 13 I oznámeno jest Támar těmito slovy: Aj, tchán tvůj vstupuje do Tamnas, aby střihl ovce své.
- 14 Tedy ona složivši s sebe šaty své vdovské, zavila se v rouchu, a oděla se a seděla na rozcestí, kudy se jde do Tamnas. Nebo viděla, že Séla dorostl, a že není dána jemu za manželku.
- 15 Kteroužto uzřev Juda, za to měl, že jest nevěstka; nebo zakryla tvář svou.

- א וַיְהִי בָּעֵת הַהִּוֹא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עַדָלָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה:
- ב וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקְּחֶהְ וַיָּבֹאׁ אֵלֵיהַ:
 - ג וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עֵר:
 - ד וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן:
- ה וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה בִּכְזִיב בָּלִדְתַּה אֹתוֹ:
 - ו וַיָּקַח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָה הָמָר:
 - וּ וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמְתֵהוּ יְהוָה:
- ַניּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בּאׁ אֶל־אֵשֶׁת אָחִידְּ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם זְּעַרְ לְאָחִידְּ:
 - ו וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזְּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־אֵשֶׁת אָרְצָה לְבִלְתִּי נְתָן־זֶרַע לְאָחִיו:
 - יַנַרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיְּמֶת גַּם־אֹתוֹ:
- יא וַיּאֹמֶר יְהוּדָה לְתָמֶר כַּלָּתוֹ שְׁבִי אַלְמָנָה בֵית־אָבִיךְּ עַד־יִגְדַל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמֵר פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ הָמֶר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ:
 - יב וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתְּמָת בַּת־שׁוּעַ אֵשֶׁת־יְהוּדָה וַיִּנְּחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל־גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רֵעֵהוּ הְעָדֻלְּמִי תִּמְנְתָה:
 - יג וַיֻּגַד לְתָמָר לֵאמֹר הִנָּה חָמִיךְ עֹלֶה תִמְנְתָה לָגֹז צֹאנוֹ:
 - יד וַתְּסַר בִּגְדִי אַלְמְנוּתָה מֵעְלֶיהְ וַתְּכֵס בַּצְּעִיף וַתִּתְעַלְּף וַתִּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינִיִם אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנְתָה כִּי רְאֲתָה כִּי־גַדַל שֵׁלַה וָהִוֹא לֹא־נִתְנָה לוֹ לִאִּשֵׁה:
 - טו וַיִּרְאֶהְ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָה פָּנֵיהָ:

- 16 Protož uchýliv se k ní s cesty, řekl: Dopusť medle, ať vejdu k tobě. *(Nebo nevěděl, aby nevěsta jeho byla.)* I řekla: Co mi dáš, jestliže vejdeš ke mně?
- 17 Odpověděl: Pošliť kozelce z stáda. Dí ona: Kdybys něco zastavil, dokavadž nepošleš.
- 18 I řekl: Cožť mám dáti v zástavě? Odpověděla ona: Pečetní prsten svůj, a halži svou, a hůl svou, kterouž *máš* v ruce své. I dal jí, a všel k ní; a počala z něho.
- 19 Tedy vstavši, odešla, a sňavši rouchu svou s sebe, oblékla se v šaty své vdovské.
- 20 I poslal Juda kozelce po příteli svém Odolamitském, aby vzal zase základ od ženy. A nenalezl jí.
- 21 I ptal se mužů toho místa, řka: Kde jest ta nevěstka, *kteráž seděla* na rozcestí této cesty? Řekli oni: Nebylotě zde nevěstky.
- 22 Tedy navrátiv se k Judovi, řekl: Nenašel jsem jí; a také muži místa toho pravili: Nebylo zde nevěstky.
- 23 I řekl Juda: Nechť sobě *to* má, abychom neuvedli se v lehkost. Jáť jsem poslal toho kozelce, ale tys jí nenalezl.
- 24 I stalo se okolo tří měsíců, že oznámili Judovi, řkouce: Dopustila se smilství Támar nevěsta tvá, a jest již i těhotná z smilství. I řekl Juda: Vyveďte ji, aby byla upálena.
- 25 Když pak vedena byla, poslala k tchánu svému, řkuci: Z muže, jehož tyto věci jsou, těhotná jsem. A při tom řekla: Pohleď, prosím, čí jsou tyto věci, pečetní prsten, halže a hůl tato?
- 26 Tedy pohleděv *na to* Juda, řekl: Spravedlivějšíť jest než já, poněvadž jsem nedal jí Sélovi synu svému. A více jí nepoznával.
- 27 Stalo se pak, že když přišel čas porodu jejího, aj, bliženci v životě jejím.
- 28 A když rodila, *jeden z nich* vyskytl ruku, kteroužto chytivši baba, uvázala na ni červenou nitku, řkuci: Ten vyjde prvé.
- 29 Když pak vtáhl ruku svou zase, hle, vyšel bratr jeho. I řekla: Jak jsi protrhl? Tvéť jest protržení. I nazváno jest jméno jeho Fáres.
- 30 A potom vyšel bratr jeho, kterýž měl na ruce nitku červenou. I nazváno jest jméno jeho Zára.

- טז וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיּאמֶר הָבָה־נָּא אָבוֹא אַלַיִּךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלְּתוֹ הִוֹא וַתִּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִּי כִּי תָבוֹא אֵלְי:
- יז וַיאׄמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עִזִּים מִן־הַצאוֹ וַתּאֹמֶר אִם־תִּתַּוּ עַרַבוֹן עַד שַׁלְחָדָּ:
- יח וַיּאֹמֶר מְה הָעַרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָּךְ וַתּאֹמֶר חֹתְמְךְ וּפְתִילֶךְ וּמַטְךְ אֲשֶׁר בְּיָדֶךְ וַיִּתֶּן־לָּה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ:
 - יט וַתָּקָם וַתַּלֶּךְ וַתְּסַר צְעִיפָה מֵעְלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמִנוּתָה:
- כ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הְעֲדֻלְּמִי לְקַחַת הַעֵּרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ:
 - כא וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי מְלֹמְה לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשְׁה הִוּא בְעֵינַיִם עַל־הַדְּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הְיְתָה בְזֶה קְדֵשְׁה:
- כב וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיּאֹמֶר לֹא מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמְּקוֹם אַמְרוּ לֹא־הַיִּתָה בָזֵה קְדֵשָׁה:
- כג וַיּאֹמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָה פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתַּה לֹא מִצְאתַה:
 - כד וַיְהִי כְּמִשְׁלֹשׁ חֶדְשִׁים וַיָּגַד לִיהוּדָה לֵאמֹר זְנְתָה תְּמְר כַּלְּתֶךְ וְגַם הִנֵּה הָרָה לִזְנוּנִים וַיּאֹמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשְּׂרֵף:
- כה הוא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶּה לּוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתּאֹמֶר הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפָּתִילִים וִהַמַּטֵּה הָאֵלֵה:
 - כו וַיַּכֵּר יְהוּדָה וַיּאֹמֶר צְּדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהְ לְשֵׁלָה בְנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּה:
 - כז וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּה וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָה:
- כח וַיְהִי בְלִדְתָּה וַיּמֶּן־יָד וַתִּקַּח הַמְיֵלֶּדֶת וַתִּקְשׁׁר עַל־יָדוֹ שְׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשׁנָה:
- כט וַיְהִי כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתּאֹמֶר מַה־פָּרַצְתְּ עָלֶידְ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ:
 - :רח: אָשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשְּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זְרַח:

בראשית לט: 39

- 1 Jozef pak doveden byl do Egypta; a koupil ho Putifar, dvořenin Faraonův, nejvyšší nad drabanty, muž Egyptský, od Izmaelitských, kteříž ho tam dovedli.
- 2 Byl pak Hospodin s Jozefem, a všecko se mu šťastně vedlo, a bydlil v domě pána svého *toho* Egyptského.
- 3 A viděl pán jeho, že Hospodin *byl* s ním, a že všecko, což činil, Hospodin k prospěchu přivedl v rukou jeho.
- 4 Tedy nalezl Jozef milost před očima jeho, a sloužil mu. I představil ho domu svému, a všecko, což měl, dal v ruku jeho.
- 5 A hned, jakž ustanovil ho nad domem svým, a nade vším, což měl, požehnal Hospodin domu Egyptského toho pro Jozefa. A bylo požehnání Hospodinovo na všech věcech, kteréž měl doma i na poli.
- 6 Všech tedy věcí, kteréž měl, zanechal v rukou Jozefových; aniž o čem, tak jako on, věděl, jediné o chlebě, kterýž jedl. Byl pak Jozef ušlechtilé postavy a krásného vzezření.
- 7 I stalo se potom, že vzhlédala žena pána jeho očima svýma na Jozefa, a řekla: Spi se mnou.
- 8 Kterýžto odpíraje, řekl ženě pána svého: Aj, pán můj neví tak jako já, co *jest* v domě, a všecko, což má, dal v ruce mé.
- 9 Není žádného přednějšího nade mne v domě tomto, aniž co vyňal z správy mé, kromě tebe, jelikož jsi ty manželka jeho. Jak bych tedy učinil takovou nešlechetnost, a hřešil i proti Bohu?
- 10 A když mluvila ona Jozefovi den po dni, nepovolil jí, aby spal s ní, *ani* aby býval s ní.
- 11 Tedy dne jednoho, když přišel do domu k práci své, a nebylo tu žádného z domácích v domě,
- 12 Chytila jej ona za roucho jeho, řkuci: Lež se mnou. On pak nechav roucha svého v rukou jejích, utekl, a vyšel ven.
- 13 A ona viduci, že nechal roucha svého v rukou jejích a vyběhl ven,
- 14 Svolala domácí své, a řekla k nim takto: Pohleďte, přivedl nám muže Hebrejského, kterýž by měl posměch z nás; *nebo* přišel ke mně, aby ležel se mnou; i křičela jsem hlasem velikým.

- א וְיוֹסֵף הוּרֵד מִצְרָיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַּר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבְּחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שַׁמַה:
- ב וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי:
 - ג וַיַּרְא אֲדֹנְיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוְה מַצְלִיחַ בִּיָדוֹ:
 - ד וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ וַיַּפְּקְדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֵשׁ־לוֹ נָתַן בִּיָדוֹ:
- ה וַיְהִי מֵאָז הִפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כְּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְּ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלֵל יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַּת יְהוָה בִּכָל־אֵשֵׁר יֵשׁ־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשַּׂדָה:
 - ו וַיַּצְּוֹב כְּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אָתּוֹ מְאוּמְה כִּי אִם־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יְפַה־תֹאַר וִיפַה מַרְאָה:
- וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶה וַתִּשְּׂא אֵשֶׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֵל־יוֹסֵף וַתּאֹמֶר שָׁכִבָּה עָמִי:
 - וַיְמָאֵן וַיּאֹמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנְיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־בַּבָּיִת וִכֹל אֲשֶׁר־יֵשׁ־לוֹ נַתַן בִּיָדִי:
- ע אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשַׂךְּ מִמֶּנִּי מְאוּמְה כִּי אָם־אוֹתְךְּ בַּאֲשֶׁר אַתְּ־אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֲשֶׂה הָרְעָה הַגְּדֹלְה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים:
 - י וַיְהִי כְּדַבְּרָה אֶל־יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אָצְלַה לְהִיוֹת עָמַה:
- א וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת שַׁם בַּבַּיִת:
 - יב וַתִּרְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָה וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:
 - : וַיְהִי כִּרְאוֹתָה כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ בְּיָדָה וַיְּנָס הַחוּצְה:
- יד וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי בֵיתָה וַתּאֹמֶר לְהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לְנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֶק בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב עִמִּי וָאֶקְרָא בְּקוֹל גַּדוֹל:

- 15 A když uslyšel, že jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, nechav roucha svého u mne, utekl a vyšel ven.
- 16 Tedy schovala roucho jeho u sebe, až přišel pán jeho do domu svého.
- služebník ten Hebrejský, kteréhožs přivedl nám, aby mi lehkost učinil.
- 18 A když jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, tedy nechal roucha svého u mne, a utekl ven.
- 19 I stalo se, že, když uslyšel pán jeho slova ženy své, kteráž mluvila mu, pravěci: Tak mi učinil služebník tvůj, rozhněval se velmi.
- 20 Protož vzal ho pán jeho, a dal jej do věže žalářné, v to místo, kdež vězňové královští seděli; i byl tam v žaláři.
- 21 Byl pak Hospodin s Jozefem, a naklonil se k němu milosrdenstvím; a dal jemu milost u vládaře nad žalářem.
- 22 I dal vládař žaláře v moc Jozefovi všecky vězně, kteříž byli v věži žalářné; a cožkoli tam činiti měli, on to spravoval.
- 23 Aniž vládař žaláře k čemu dohlídal,což jemu svěřil; proto že Hospodin byl s ním, a což on činil, Hospodin tomu prospěch dával.

- וַיָּהִי כִשָּׁמִעוֹ כִּי־הַרִימֹתִי קוֹלִי וָאֵקְרָא וַיַּעֵוֹב בִּגִדוֹ אֵצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצַה:
 - טז ותנח בגדו אצלה עדיבוא אדניו אליביתו:
- 17 K němuž mluvila v tato slova, řkuci: Přišel ke mně וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא־אֵלַי הָעֶבֶד הָעִבְרִי אשר־הבאת לנו לצחק בי:
 - וַיָּהִי כָּהַרִימִי קּוֹלִי וָאֵקְרָא וַיַּעֲוֹב בְּגִדוֹ אֵצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה:
 - יט וַיִהִי כִשְׁמֹעַ אֱדֹנַיו אֱת־דָּבְרֵי אָשָׁתּוֹ אֱשֶׁר דְּבְּרָה אֱלַיו לאמר כַּדָבַרִים הַאֶּלֶה עַשַּׁה לִי עַבַדֶּדְ וַיְּחַר אַפּוֹ:
 - וַיִּקַח אֲדֹנֵי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְנָהוּ אֵל־בֵּית הַסֹּהַר מִקּוֹם אַשֶׁר־אסורי אַסִירִי הַמֶּלֶךְ אַסוּרִים וַיִּהִי־שָׁם בִּבֵית הַסֹּהַר:
 - כא וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלְיו חְסֶד וַיִּתֵן חִנּוֹ בְּעֵינֵי שַׂר בית־הסהר:
 - כב וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֵת כָּל־הָאֵסִירִם אֵשֵׁר בָּבֵית הַסֹּהַר וָאֵת כַּל־אֲשֶׁר עֹשִׁים שָׁם הוּא הַיָה עֹשֶׂה:
 - ַכג אֵין שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר רֹאֵה אֶת־כַּל־מָאוּמָה בִּיַדוֹ בַּאֲשֵׁר יָהוָה אָתּוֹ וָאַשֶּׁר־הוּא עשה יָהוָה מַצְּלִיחַ:

בראשית מ: 40

- 1 Stalo se potom, že šeňkýř krále Egyptského a pekař provinili proti pánu svému, králi Egyptskému.
- 2 I rozhněval se Farao na oba úředníky své, na vládaře nad šeňkýři, a na vládaře nad pekaři.
- 3 A dal je do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, do věže žalářné, v místo, v němž Jozef vězněm byl.
- 4 I postavil jim nejvyšší nad drabanty Jozefa k službě; a byli *drahně* dní u vězení.
- I měli sen oba dva, každý z nich sen svůj noci jedné, každý podlé vyložení sna svého, šeňkýř i pekař krále Egyptského, kteříž seděli v věži.
- 6 Tedy přišel k nim Jozef ráno, a hleděl na ně; a aj, byli smutní.
- 7 I optal se těch úředníků Faraonových, kteříž s ním byli v vězení v domě pána jeho, řka: Proč *jsou* dnes tváři vaše smutnější?
- 8 Kteřížto odpověděli jemu: Měli jsme sen, a nemáme, kdo by jej vyložil. I řekl jim Jozef: Zdaliž Boží nejsou výkladové? Pravte mi medle.
- 9 Tedy správce nad šeňkýři vypravoval sen svůj Jozefovi, a řekl jemu: Zdálo se mi ve snách, že jsem viděl před sebou vinný kmen,
- 10 A na *tom* kmenu tři ratolesti; a ten *kmen* jako by pupence pouštěl, *a* vycházel květ jeho, *až* k sezrání přišli hroznové jeho.
- 11 A *já maje* koflík Faraonův v ruce své, bral jsem hrozny, a vytlačoval je do koflíka Faraonova, a podával jsem koflíka Faraonovi do rukou.
- 12 I řekl jemu Jozef: Toto jest vyložení jeho: Ti tři révové jsou tři dnové.
- 13 Po třech dnech povýší Farao hlavy tvé, a k úřadu tvému tě navrátí; i budeš podávati koflíka Faraonova do ruky jeho podlé obyčeje prvního, když jsi byl šeňkýřem jeho.
- 14 Ale mějž mne v své paměti, kdyžť se dobře povede; a učiň, prosím, se mnou *to* milosrdenství, abys zmínku učinil o mně před Faraonem, a vysvobodil mne z domu tohoto.

- א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶּדְּ־מִצְרַיִם וָהָאֹפָה לַאֵּדֹנִיהֵם לִמֵלֶדְ מִצְרַיִם:
- ב וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סָרִיסִיו עַל שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שֵׁר האוֹפִים:
 - ג וַיָּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַבְּחִים אֶל־בֵּית הַסּהַר מִקוֹם אֲשֵׁר יוֹסֶף אַסוּר שַׁם:
 - ר וַיִּפְּלָד שַׂר הַטַבְּחִים אֶת־יוֹסֵף אִתָּם וַיְּשֶׁרֶת אֹתָם וַיִּהְיוּ יָמִים בִּמִשְׁמַר:
- ן וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ בְּפִתְרוֹן חֲלמוֹ הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בָּבֵית הַסֹּהַר:
 - ו וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיִּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים:
 - ז וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַּרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנְיוּ לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם:
 - וּ וַיּאֹמֶרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הַלוֹא לֵאלֹהִים פִּתִּרנִים סַפִּרוּ־נָא לִי:
- ט וַיְסַפֵּר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלמוֹ לְיוֹסֵף וַיּאֹמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהַנֵּה־גָפֶן לְפָנָי:
- י וּבַגֶּפֶּן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהִיא כְפֹרַחַת עָלְתָה נִצְּהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֵיהָ עַנָבִים:
 - יא וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וְאֶקַח אֶת־הְעֲנְבִים וְאֶשְׂחַט אֹתְם אַל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּו אֵת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה:
- יב וַיּאֹמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פָּתְרנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשְּׂרְגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הם:
 - יג בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשְּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁדּ וַהְשִׁיבְדּ עַלֹ־כַּנָּדְ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ:
 - יד כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךּ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתִ־נָּא עִמְּדִי חָסֶד וְהִזְּכַּרְתַּנִי אֱל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה:

- 15 Nebo kradmo jsem vzat z země Židovské; a zde jsem ničeho neučinil, pročež by mne do tohoto vězení dali.
- 16 Vida pak správce nad pekaři, že dobře vyložil, řekl Jozefovi: Mně také zdálo se ve snách, ano tři košové pletení na hlavě mé.
- 17 A v koši vrchním *byli* všelijací pokrmové Faraonovi dílem pekařským *strojení*, a ptáci jedli je z koše nad hlavou mou.
- 18 I odpověděl Jozef a řekl: Toto jest vyložení jeho: Tři košové jsou tři dnové.
- 19 Po třech dnech odejme tobě Farao hlavu tvou, a oběsí tě na dřevě; i budou jísti ptáci maso tvé s tebe.
- 20 Tedy stalo se v den třetí, v den pamatný narození Faraonova, že učinil hody všechněm služebníkům svým; i počítal hlavu vládaře nad šeňky, i hlavu vládaře nad pekaři, mezi služebníky svými.
- 21 A navrátil nejvyššího nad šeňky k místu jeho, aby podával koflíku Faraonovi do ruky.
- 22 Vládaře pak nad pekaři oběsil, tak jakž jim byl *sen* vyložil Jozef.
- 23 A nezpomenul správce nad šeňky na Jozefa, ale zapomenul na něj.

- טו פִּי־גֻנֹּב גָּנַבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמְה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר:
 - טז וַיַּרָא שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיּאֹמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי בַּחַלוֹמִי וִהִנֵּה שִׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאִשִׁי:
- יז וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי:
 - יח וַיַּעַן יוֹסֵף וַיּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הם:
 - יט בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשְּׂא פַּרְעֹה אֶת־רֹאשְׁדְּ מֵעְלֶידְּ וְתְלָה אוֹתְדְּ עַל־עָץ וָאַכַל הַעוֹף אָת־בִּשַׂרִדְּ מֵעַלֵידְּ:
 - כ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׁ מִשְׁתָּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשְׂא אֶת־רֹאשׁ שֵׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שֵׂר הָאֹפִים בָּתוֹךְ עֲבָדַיו:
 - כא וַיָּשֶׁב אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן הַכּּוֹס עַל־כַּף פַּרעה:
 - כב וְאֵת שַׂר הָאֹפִים הָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף:
 - כג וְלֹא־זְכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכְּחַהוּ:

בראשית מא: 41

- se, že stál nad potokem.
- A aj, z toho potoku vycházelo sedm krav, pěkných na pohledění a tlustých, kteréžto pásly se na mokřinách.
- A aj, sedm krav jiných vycházelo za nimi z potoku, šeredných na pohledění a hubených, kteréžto stály podlé oněch krav při břehu potoka.
- A ty krávy na pohledění šeredné a hubené sežraly oněch sedm krav na pohledění pěkných a tlustých. I procítil Farao.
- A když usnul zase, zdálo se jemu podruhé. A aj, sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho, plných a pěkných.
- A aj, sedm klasů tenkých a východním větrem usvadlých vzcházelo za nimi.
- A ti klasové tencí pohltili sedm oněch klasů zdařilých a plných. I procítiv Farao, a aj, *byl* sen.
- Když pak bylo ráno, zkormoucena byla mysl jeho; a poslav, svolal všecky hadače Egyptské, a všecky mudrce jejich. I vypravoval jim Farao sny své; a nebylo žádného, kdo by je vyložil Faraonovi.
- Tedy mluvil nejvyšší šeňk Faraonovi takto: Na provinění své rozpomínám se dnes.
- 10 Farao rozhněvav se na služebníky své, dal mne byl do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, mne a správce nad pekaři.
- 11 Měli jsme pak sen jedné noci, on i já, jeden každý podlé vyložení snu svého.
- 12 A byl tam s námi mládenec Hebrejský, služebník nejvyššího nad drabanty, jemuž když jsme vypravovali, vykládal nám sny naše; jednomu každému podlé snu jeho vykládal.
- 13 A stalo se, že jakž vykládal nám, tak bylo: Já jsem navrácen k úřadu svému, a on oběšen.
- 14 Tedy poslav Farao, povolal Jozefa, a rychle vypustili ho z žaláře. Kterýžto oholiv se, a změniv roucho své, přišel k Faraonovi.
- 15 I řekl Farao Jozefovi: Měl jsem sen, a není, kdo by jej vyložil; o tobě pak slyšel jsem to, že když uslyšíš sen, umíš jej vyložiti.

- Stalo se pak po dvou letech, měl Farao sen. Zdálo mu וַיָּהִי מָקֵץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַּרְעֹה חֹלֵם וְהִנָּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר:
 - וָהְנָה מִן־הַיִאר עלת שַבַע פַּרוֹת יִפוֹת מַרְאָה וּבְרִיאֹת בַשַּׁר וַתִּרָעֵינַה בַּאַחוּ:
 - וָהְנָּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֵן מְן־הַיִאֹר רָעוֹת מַרָאֵה וְדַקּוֹת בָּשָּׂר וַתַּעֵמֹדְנָה אֵצֵל הַפָּרוֹת עַל־שָּׁפַת :הַיִּאר
 - וַתֹּאכַלְנָה הַפַּרוֹת רַעוֹת הַמַּרְאֵה וְדַקֹּת הַבַּשַּׂר אֵת שֶׁבַע הַפַּרוֹת יָפֹת הַמַּרְאָה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקִץ פַּרְעֹה:
 - וַיִּישַׁן וַיַּחַלֹם שֵׁנִית וִהְנֵּה שֶׁבַע שִׁבַּלִים עלוֹת בִּקְנֵה אֶחַד בַריאות וַטבות:
 - וָהְנָּה שֶׁבַע שָׁבָּלִים דַּקּוֹת וּשִׁדוּפֹת קַדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֵן:
 - וַתִּבְלַענָה הַשָּׁבֵּלִים הַדַּקוֹת אֶת שֶׁבַע הַשְּׁבֵּלִים הַבִּרִיאוֹת וָהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֵלוֹם:
 - וַיָּהִי בַבּקר וַתְּפַּעֵם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקרָא אֵת־כַּל־חַרְטָמֵי מִצְרַיִם וָאֵת־כָּל־חֲכַמֵיהַ וַיִּסַפֵּר פַּרְעֹה לַהֵם אֵת־חֵלֹמוֹ וָאֵין־פּוֹתֵר אוֹתַם לְפַּרִעֹה:
 - וַיַדַבָּר שַׂר הַמַּשָׁקִים אָת־פַּרִעֹה לָאמֹר אָת־חֵטָאַי אַנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם:
 - פַרְעֹה קַצַף עַל־עַבַדִיו וַיָּתֶן אֹתִי בִּמְשָׁמַר בֵּית שַׂר הַטַבַּחִים אֹתִי וָאֵת שַׁר הַאֹפִים:
 - ַוַנַּחַלְמַה חֵלוֹם בִּלַיִלָה אָחָד אַנִי וַהוּא אִישׁ כִּפִתְרוֹן חֵלמוֹ
 - וִשַׁם אָתַנוּ נַעַר עִבָּרִי עָבֶד לְשַׂר הַטַבַּחִים וַנִּסַפֵּר־לוֹ וַיִּפַתַּר־לַנוּ אֵת־חַלמתינוּ אִישׁ כַּחַלמוּ פַּתַר:
 - וַיָהִי כַּאֲשֵׁר פַּתַר־לַנוּ כֵּן הַיָה אֹתִי הָשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תַלַה:
 - וַיִּשְלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֵת־יוֹסֶף וַיִרִיצְהוּ מְן־הַבּוֹר וַיָּגַלַח וַיָחַלֶּף שָׂמָלתַיו וַיַּבֹא אֱל־פַּרְעה:
 - וַיֹּאמֶר פַּרִעֹה אַל־יוֹסֶף חַלוֹם חַלַמְתִּי וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַאַנְי שַׁמַעִּתִי עַלֵיךְ לֵאמר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לְפָתֹר אתו:

- 16 Odpověděl Jozef Faraonovi, řka: Není to má věc; Bůh oznámí šťastné věci Faraonovi.
- 17 Tedy řekl Farao Jozefovi: Zdálo mi se ve snách, že jsem stál na břehu potoka.
- 18 A aj, z potoka toho vystupovalo sedm krav tlustých a pěkných, kteréžto pásly se na mokřinách.
- 19 A aj, sedm jiných krav vystupovalo za nimi churavých a šeredných velmi a hubených; neviděl jsem tak šeredných ve vší zemi Egyptské.
- 20 A sežraly krávy ty hubené a šeredné sedm krav prvnějších tlustých.
- 21 A ač dostaly se do břicha jejich, však nebylo znáti, by se dostaly v střeva jejich; nebo na pohledění byly mrzké, jako i před tím. I procítil jsem.
- stébla jednoho plných a pěkných.
- 23 A aj, sedm klasů drobných, tenkých a východním větrem usvadlých vycházelo za nimi.
- 24 I pohltili klasové ti drobní sedm klasů pěkných. Což když jsem vypravoval hadačům, nebyl, kdo by mi vyložil.
- Faraonův 25 Odpověděl Jozef Faraonovi: Sen jednostejný jest. Což Bůh činiti bude, to ukázal Faraonovi.
- 26 Sedm krav pěkných jest sedm let, a sedm klasů pěkných *tolikéž* jest sedm let; sen jest jednostejný.
- Sedm pak hubených krav a šeredných, vystupujících za nimi, sedm let jest; a sedm klasů drobných a větrem východním usvadlých bude sedm let hladu.
- Toť jest, což jsem mluvil Faraonovi: Což Bůh činiti bude, ukazuje Faraonovi.
- 29 Aj, sedm let nastane, v nichž hojnost veliká bude ve vší zemi Egyptské.
- 30 A po nich nastane sedm let hladu,v nichž v zapomenutí přijde všecka ta hojnost v zemi Egyptské; a zhubí hlad zemi.
- 31 Aniž poznána bude hojnost ta v zemi, pro hlad, kte*rýž přijde* potom; nebo velmi veliký bude.
- mená, že jistá věc jest od Boha, a že tím spíše Bůh vykoná to.

- וַיַּעַן יוֹסֵף אֵת־פַּרִעֹה לֵאמֹר בִּלְעָדִי אֵלֹהִים יַעֵנֵה את־שלום פרעה:
- וַיִדַבֶּר פַּרְעֹה אֱל־יוֹסֶף בַּחֲלֹמִי הִנְנִי עֹמֵד עַל־שִׂפַת הַיִאֹר:
- וָהְנֵּה מָן־הַיָאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פַּרוֹת בִּרִיאוֹת בַּשַׂר וִיפֹת תֹאַר וַתָּרְעֵינַה בַּאַחוּ:
- וָהָנָּה שַׁבַע־פַּרוֹת אָחֶרוֹת עלוֹת אָחֶרִיהֶן דַּלּוֹת וָרַעוֹת תֹאַר מָאֹד וְרַקּוֹת בַּשַּׁר לֹא־רַאִיתִי כַהַנַּה בִּכַל־אֱרֵץ מִצְרַיִם
 - וַתֹּאכַלְנַה הַפַּרוֹת הַרָקוֹת וְהַרַעוֹת אָת שַׁבַע הַפַּרוֹת הַרִאשׁנוֹת הַבַּרִיאֹת:
 - כא וַתַּבֹאנָה אֱל־קַרְבֶּנָה וְלֹא נוֹדַע כִּי־בָאוּ אֱל־קַרְבֵּנָה וּמַרָאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתִּחָלָה וָאִיקִץ:
- 22 Viděl jsem také ve snách, ano sedm klasů vyrostlo z כב וָאֵרֶא בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבְּלִים עֹלֹת בְּקְנֶה אֶחְד מְלֵאֹת וטבות:
 - וָהְנֵּה שֶׁבַע שִׁבֵּלִים צִנְמוֹת דַּקּוֹת שִׁדְפוֹת קַדִים צֹמְחוֹת :אַחֲרֵיהֵם
 - ַכד וַתִּבְלַעָן הַשָּׁבֵּלִים הַדַּקֹּת אֶת שֶׁבַע הַשְּׁבֵּלִים הַטֹבוֹת וַאֹמֵר אַל־הַחַרְטָמִים וְאֵין מַגִּיד לי:
 - כה וַיֹּאמֶר יוֹסֶף אֱל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶחָד הוֹא אֶת אֲשֶׁר האלהים עשה הגיד לפרעה:
 - שֶׁבַע פַּרֹת הַטֹּבֹת שֶׁבַע שַׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֵּלִים הַטֹבֹת שֶׁבַע שַׁנִים הַנָּה חֵלוֹם אֶחַד הוּא:
 - ושַבַע הַפָּרוֹת הַרַקּוֹת וְהַרַעֹת הַעֹלֹת אַחֲרֵיהֵן שֵׁבַע שַׁנִים הַנָּה וִשֶּׁבַע הַשְּׁבֵּלִים הַרֶקוֹת שִׁדָפוֹת הַקַּדִים יִהִיוּ שֶׁבַע :שָנֵי רַעַב
 - כח הוא הַדָּבַר אֲשֶׁר דְבַּרְתִּי אֵל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עשה הַרַאַה אַת־פַּרַעֹה:
 - ָהָנָה שֶׁבַע שַׁנִים בַּאוֹת שַׂבַע גַּדוֹל בְּכַל־אֵרֵץ מִצְרַיִם:
 - וָקָמוּ שֶׁבַע שָׁנִי רָעָב אַחֲרִיהֶן וִנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׂבָע בְּאֵרֵץ מִצְרַיִם וְכִלַּה הַרַעַב אֵת־הַאַרֵץ:
 - לא ולא־ווַדַע הַשַּׂבַע בַּאַרַץ מִפּנֵי הַרַעַב הַהוּא אַחַרִי־כֵן כיכבד הוא מאד:
- 32 Že pak opětován jest sen Faraonovi podvakrát, בחבי מַעָם הַּדְּבָר מֵעָם פִּי־נָכוֹן הַדְּבָר מֵעָם בּי־נָכוֹן הַדְּבָר מֵעָם בּי־נָכוֹן הַדְּבָר מֵעָם בּי־נָכוֹן הַדְּבָר מֵעָם בּי־נָכוֹן הַדְּבָר מֵעָם האלהים וממהר האלהים לעשתו:

- 33 Protož nyní ať vyhledá Farao muže opatrného a moudrého, kteréhož by ustanovil nad zemí Egyptskou.
- 34 *To* ať učiní Farao, a postaví úředníky nad zemí, a béře pátý díl *z úrod* země Egyptské, po sedm let hojných.
- 35 Ať shromáždí všeliké potravy těch úrodných let nastávajících, a sklidí obilí k ruce Faraonovi; a potravy v městech ať se chovají *pilně*.
- tům hladu, kteráž budou v zemi Egyptské, aby nebyla zkažena země tato hladem.
- 37 I líbila se řeč ta Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.
- 38 Tedy řekl Farao služebníkům svým: Najdeme-liž podobného tomuto muži, v němž by byl Duch Boží?
- 39 Jozefovi pak řekl: Poněvadž Bůh dal znáti tobě všecko toto, neníť žádného tak rozumného a moudrého, jako ty jsi.
- 40 Ty budeš nad domem mým, a líbati bude tvář tvou všecken lid můj; stolicí toliko královskou vyšší nad tebe budu.
- 41 Rekl také Farao Jozefovi: Aj, ustanovil jsem tě nade vší zemí Egyptskou.
- 42 A sňav Farao prsten svůj s ruky své, dal jej na ruku Jozefovu, a oblékl ho v roucho kmentové, a vložil zlatý řetěz na hrdlo jeho.
- 43 A dal ho voziti na svém druhém voze, a volali před ním: Klanějte se! I ustanovil ho nade vší zemí Egyptskou.
- 44 A řekl Farao Jozefovi: Já jsem Farao, a bez dopuštění tvého nepozdvihne žádný ruky své ani nohy své ve vší zemi Egyptské.
- 45 A dal Farao jméno Jozefovi Safenat Paneach, a dal mu Asenat dceru Putifera, knížete On, za manželku. I vyšel Jozef na zemi Egyptskou.
- 46 (Jozef pak byl ve třidcíti letech, když stál před Faraonem králem Egyptským.) A vyšed od tváři Faraonovy, projel všecku zemi Egyptskou.
- 47 A vydala země po sedm let úrodných *obilí* hojnost.
- I nahromáždil všelijakých potrav v těch sedmi letech *hojných* v zemi Egyptské, a složil potravu tu v městech; úrody polní jednoho každého města, kteréž byly okolo něho, složil v něm.

- וְעַתַּה יֵרָא פַרָעֹה אָישׁ נָבוֹן וְחַכָם וִישִׁיתָהוּ עַל־אֶרֶץ מְצְרֵיִם:
- יַצַשֵּׂה פַּרִעֹה וְיַפָּקֵד פָּקְדִים עַל־הָאָרֵץ וִחְמֵּשׁ אַת־אֵרֵץ מָצְרַיִם בִּשֶׁבַע שָׁנֵי הַשָּׂבָע:
 - וַיִקבָּצוּ אָת־כָּל־אֹכֵל הַשַּׁנִים הַטֹבֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶה וָיָצָבָּרוּ־בַר תַּחַת יַד־פַּרְעה אֹכֵל בֵּעַרִים וְשַׁמַרוּ:
- 36 A budou pokrmové ti za poklad zemi této k sedmi le- וָהָיָה הָאֹכֵל לִפָּקָדוֹן לָאָרֵץ לִשֶּבַע שָׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶין בָּאָרֵץ מִצָרַיִם וִלֹא־תִכָּרֵת הָאָרֵץ בָּרָעָב:
 - לז וַיִּיטַב הַדָּבַר בִּעִינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כַּל־עַבַדַיו:
 - לח וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֵל־עֲבַדִיו הַנְמִצָא כַזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ
 - לט וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֶף אַחַרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתִדּ אַת־כַּל־זֹאַת אֵין־נַבוֹן וַחַכַם כַּמוֹדְּ:
 - אַתַה תִּהָיֵה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּידְ יִשַּׁק כַּל־עַמִּי רַק הַכְּסֵא אָגַדַל מִמַּדַ:
 - מא וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֵל־יוֹסֶף רָאֵה נַתַתִּי אֹתְךּ עַל כַּל־אָרֵץ מצרים:
 - מב וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתוֹ מֵעַל יְדוֹ וַיִּתֵן אֹתָה עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בָּגְדִי־שָׁשׁ וַיַּשֵּׁם רְבִד הַזָּהָב עַל־צַוָּארוֹ:
 - וַיַּרְבָּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנֵיו אַבַרֶדְ וְנַתוֹן אֹתוֹ עַל כַּל־אָרֵץ מִצְרַיִם:
 - מד וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אָל־יוֹסֶף אַנִי פַרְעֹה וּבְלְעַדֵיךְּ לֹא־יַרִים אַישׁ אַת־יַדוֹ וָאַת־רַגַלוֹ בְּכַל־אָרֵץ מַצְרַיִם:
 - וַיָּקָרָא פַּרְעֹה שֶׁם־יוֹסֶף צַפְנַת פַּעְנַחַ וַיִּתֵּן־לוֹ אֱת־אַסְנַת בַּת־פּוֹטִי פַרַע כֹּהָן אֹן לְאִשָּׁה וַיָּצֵא יוֹסֵף עַל־אָרֵץ מִצְרַיִם:
 - מו וִיוֹסֵף בֵּן־שָׁלשִׁים שַׁנָה בִּעַמְדוֹ לְפָנֵי פַּרְעֹה מֵלֶךְ־מִצְרַיִם וַיָּצֵא יוֹסֶף מִלְפָנֵי פַרְעֹה וַיַּעָבֹר בִּכַל־אֵרֵץ מִצְרַיִם:
 - מז וַתַּעשׁ הַאָרֵץ בִּשָׁבַע שַׁנִי הַשַּׂבַע לִקְמַצִים:
 - מח וַיָּקבֹץ אַת־כַּל־אֹכֵל שָׁבַע שַנִים אֲשֵׁר הַיוּ בָּאָרֵץ מִצְרַיִם וַיָּהֵן־אֹכֵל בָּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נְתַן בַתוֹכַה:

- 49 A tak nahromáždil Jozef obilí velmi mnoho, jako *jest* písku mořského, tak že přestali počítati; nebo mu nebylo počtu.
- 50 Jozefovi pak narodili se dva synové, prvé než přišel rok hladu, kteréž mu porodila Asenat, dcera Putifera, knížete On.
- 51 A nazval Jozef jméno prvorozeného Manasses, řka: Nebo způsobil to Bůh, abych zapomenul na všecky práce své, a na všecken dům otce svého.
- Bůh zrůst v zemi trápení mého.
- Tedy pominulo sedm let hojných v zemi Egyptské;
- 54 A počalo sedm let hladu přicházeti, jakž byl předpověděl Jozef. I byl hlad po všech krajinách, ale po vší zemi Egyptské byl chléb.
- 55 Potom *také* nedostatek trpěla všecka země Egyptská, a volal lid k Faraonovi o chléb. I řekl Farao všechněm Egyptským: Jděte k Jozefovi, což vám rozkáže, učiníte.
- 56 A *byl* hlad na tváři vší země. Tedy otevřel Jozef všecky obilnice, v nichž obilí bylo, a prodával Egyptským; nebo rozmohl se hlad v zemi Egyptské.
- 57 A všickni *obyvatelé* země přicházeli do Egypta k Jozefovi, aby kupovali; nebo rozmohl se byl hlad po vší zemi.

- מט וַיִּצִבּר יוֹסֵף בַּר כִּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מָאֹד עַד כִּי־חַדַל לְסִפּר בִּי־אֵין מִסְפַּר:
 - וּלִיוֹסֵף יָלַד שָׁנֵי בָנִים בִּטֵרֵם תַּבוֹא שִׁנַת הָרָעָב אֲשֵׁר ילדה־לו אסנת בת־פוטי פרע כהן און:
 - וַיָּקַרָא יוֹסֵף אָת־שֶׁם הַבָּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי אֱלֹהִים את־כּל־עמלי ואת כּל־בּית אבי:
- 52 Jméno pak druhého nazval Efraim, řka: Nebo dal mi נב וִאַת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרָיִם כִּי־הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי
 - וַתִּכְלֵינָה שֶׁבַע שָׁנֵי הַשַּׂבַע אֲשֶׁר הַיָה בָּאֵרֵץ מִצְרַיִם:
 - וַיָּהִי שַׁבַע שָׁנֵי הַרַעַב לַבוֹא כַּאֲשֶׁר אַמַר יוֹסֶף וַיִּהִי רַעַב בָּכַל־הַאָרָצוֹת וּבְכַל־אֶרֶץ מְצְרַיִם הַיָה לַחֶם:
 - וַתְּרַעַב כָּל־אֱרֵץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֱל־פַּרְעֹה לַלְּחֵם וַיֹּאמֵר פַּרְעה לְכַל־מִצְרַיִם לְכוּ אֵל־יוֹסֶף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכָם תעשו:
 - וָהַרָעַב הַיָה עַל כַּל־פָּנֵי הַאָרֵץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֵת־כַּל־אֵשֵׁר בָהֶם וַיִּשְבֹּר לִמְצָרֵיִם וַיָּחֲזַק הַרַעַב בְּאָרֵץ מְצְרַיִם:
 - וְכַל־הַאָרֵץ בַּאוּ מִצְרַיִמָה לְשָׁבֹּר אֵל־יוֹסֶף כִּי־חַזַק הַרַעַב

42: בראשית מב

- 1 Vida pak Jákob, že by potrava byla v Egyptě, řekl synům svým: Co hledíte jeden na druhého?
- 2 I mluvil *jim*: Aj, slyšel jsem, že mají potravu v Egyptě; jděte tam, a kupte nám odtud, abychom živi byli a nezemřeli.
- 3 Tedy šlo deset bratrů Jozefových, aby nakoupili obilí v Egyptě.
- 4 Ale Beniamina, bratra Jozefova, neposlal Jákob s bratřími jeho, nebo řekl: Aby se mu tam *něco* zlého nepřihodilo.
- 5 I šli synové Izraelovi spolu s jinými, aby kupovali; nebo byl hlad v zemi Kananejské.
- 6 Jozef pak byl nejvyšší správce v zemi té; on prodával obilí všemu lidu země. Tedy přišli bratří Jozefovi, a skláněli se před ním tváří až k zemi.
- 7 A uzřev Jozef bratří své, poznal je; a ukázal se k nim *jako* cizí, a tvrdě mluvil k nim,řka jim: Odkud jste přišli? I odpověděli: Z země Kananejské, abychom nakoupili potrav.
- 8 Poznal, pravím, Jozef bratří své, ale oni nepoznali ho.
- 9 Tedy zpomenul Jozef na sny, kteréž měl o nich, a řekl jim: Špehéři jste, a přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.
- 10 Kteřížto odpověděli jemu: Nikoli, pane můj, ale služebníci tvoji přišli, aby nakoupili pokrmů.
- 11 Všickni my synové jednoho muže jsme, upřímí jsme; nikdyť jsou nebyli služebníci tvoji špehéři.
- 12 Jimž zase řekl: Není tak, ale přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.
- 13 Odpověděli oni: Dvanácte nás bratří služebníků tvých bylo, synů muže jednoho v zemi Kananejské; a aj, nejmladší s otcem naším nyní jest doma, a jednoho není.
- 14 I řekl jim Jozef: Toť jest, což jsem mluvil vám, když jsem řekl: Špehéři jste.
- 15 Touto věcí zkušeni budete: Živť jest Farao, že nevyjdete odsud, až přijde sem bratr váš mladší.

- א וַיַּרְא יַעֲלָב כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרְיִם וַיּאֹמֶר יַעֲלָב לְבָנְיו לְמְה תַּתָרִאוּ:
 - ב וַיּאמֶר הִגַּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם רְדוּ־שְׁמְּה וִשְׁבִרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וִנִחָיֵה וִלֹא נָמוּת:
 - ָג וַיַּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר בָּר מִמְּצְרָיִם:
- ן אֶת־בּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַצְּקֹב אֶת־אֶחְיו כִּי אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן:
 - ה וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ הַבְּאִים כִּי־הָיָה הָרְעָב בָּאֶרֶץ כָּנְעַן:
 - וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה:
 - וּ וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וַיַּכָּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּּר אִתְּם קְשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לשבר־אֹכל:
 - וַיַּכֵּר יוֹסֶף אֵת־אֶחַיו וְהֶם לֹא הִכְּרָהוּ:
- ט וַיּזְכּר יוֹסֵף אֵת הַחֲלמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַהֶּם לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם:
 - י וַיּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיףְ בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל:
 - יא כָּלְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךּ מרגלים:
 - ב וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לְרְאוֹת:
- יג זַיּאֹמְרוּ שְׁנֵים עָשָּׂר עֲבָדֶיףּ אַחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחְד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינָנוּ:
 - יד וַיּאמֶר אָלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מַרְגַּלִים אַתַם:
 - טו בְּזֹאת תִּבְּחֵנוּ חֵי פַּרְעֹה אָם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אָם־בְּבוֹא אַחִיכֶם הַקָּטֹן הַנָּה:

- 16 Vyšlete z sebe jednoho, ať vezma, *přivede* bratra vašeho; vy pak u vězení zůstaňte, a zkušena budou vaše slova, pravdu-li jste mluvili. Pakli nic, živť jest Farao, že jste špehéři.
- 17 Tedy dal je všecky spolu do vězení za tři dni.
- 18 Třetího pak dne řekl jim Jozef: Toto učiňte, abyste živi byli; *neboť* já se bojím Boha.
- 19 Jste-li šlechetní *muži*, jeden bratr váš ať jest ukován v žaláři, v němž jste byli; vy pak jděte, a odneste obilí *k zapuzení* hladu domů vašich.
- 20 Bratra pak svého mladšího přivedete ke mně; a pravdomluvná prokázána budou vaše slova, a nezemřete. Tedy učinili tak.
- 21 I mluvil jeden k druhému: Jistě provinili jsme proti bratru svému. Nebo viděli jsme ssoužení duše jeho, když nás pokorně prosil, a nevyslyšeli jsme *ho*; protož přišlo na nás ssoužení toto.
- 22 Odpověděl pak jim Ruben, řka: Zdaliž jsem *tehdy* vám nepravil těmito slovy: Nehřešte proti pacholeti. Ale neposlechli jste; pročež také krve jeho, hle, vyhledává se.
- 23 A nevěděli oni, že by rozuměl Jozef; nebo skrze tlumače mluvil jim.
- 24 A odvrátiv se od nich, plakal. Potom navrátiv se k nim, mluvil s nimi, a vzav Simeona z nich, svázal ho před očima jejich.
- 25 Přikázal pak Jozef, aby naplněni byli pytlové jejich obilím, a navráceny peníze jejich jednomu každému do pytle jeho, a *aby* dána jim byla potrava na cestu. I stalo se tak.
- 26 A vloživše obilí svá na osly své, odešli odtud.
- 27 A rozvázav jeden *z nich* pytel svůj, aby dal obrok oslu svému v hospodě, uzřel peníze své, kteréž byly na vrchu v pytli jeho.
- 28 I řekl bratřím svým: Navráceny jsou mi peníze mé, a aj, jsou v pytli mém. Tedy užasli se, a předěšeni jsouce, mluvili jeden k druhému: Což nám to učinil Bůh?
- 29 Navrátivše se pak k Jákobovi otci svému do země Kananejské, vypravovali jemu všecko, co se jim přihodilo, pravíce:
- 30 Muž ten, pán země, mluvil k nám tvrdě, a dal nás *do vězení*, jako špehéře země.

- טז שׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבְּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הַאֱמֶת אִתְּכֶם וְאִם־לֹא חֵי פַּרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֵּם:
 - יז וַיֵּאֵסֹף אֹתָם אֵל־מִשִׁמְר שִׁלשֵׁת יָמִים:
 - יח וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וִחְיוּ אֵת־הָאֵלֹהִים אַנִּי יָרֵא:
- יט אָם־כַּנִּים אַתָּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בְּתֵיכֶם:
 - כ וְאֶת־אֲחִיכֶם הַקְּטֹן תָּבִיאוּ אֵלֵי וְיֵאְמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא תַמוּתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כַן:
 - כא וַיּאֹמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְּשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שְׁמְעְנוּ עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזּאֹת:
 - כב וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר אַל־תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד וְלֹא שְׁמַעְתֶּחָם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ:
 - כג וְהַם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי הַמֵּלִיץ בֵּינֹתָם:
 - כד וַיִּסֹב מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ וַיְּשָׁב אֲלֵהֶם וַיִּדְבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַח מֵאָתַּם אֵת־שִׁמְעוֹן וַיֵּאֱסֹר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֵם:
- כה וַיְצֵו יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ אֶת־כְּלֵיהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם אִישׁ אַל־שַׂקּוֹ וַלָתֵת לָהֵם צֵדָה לַדְּרֵךְ וַיַּעֲשׁ לָהֵם כֵּן:
 - בו וַיִּשְׂאוּ אֵת־שָבָרָם עַל־חַמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשַּׁם:
- כז וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שַׂקּוֹ לְתֵת מִסְפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמְּלוֹן וַיַּרְא אֵת־כַּסְפּוֹ וָהָנָּה־הוּא בָּפִי אַמְתַּחָתּוֹ:
- כח וַיּאֹמֶר אֶל־אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה בְאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מַה־זּאֹת עְשָׂה אֱלֹהִים לַנוּ:
 - כט וַיָּבֹאוּ אֶל־יַצְקֹב אֲבִיהֶם אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת בָּל־הַקֹּרת אֹתָם לֵאמֹר:
- ל דָּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אָתָנוּ קְשׁוֹת וַיִּתֵּן אֹתָנוּ כִּמְרַגְּלִים אֵת־הַאַרֵץ:

- 31 A řekli jsme jemu: Upřímí jsme, nikdy jsme nebyli špehéři.
- 32 Dvanácte bylo nás bratří, synů otce našeho, z nichž jednoho není, a mladší nyní jest s otcem naším v zemi Kananejské.
- 33 I řekl nám muž ten, pán země té: Po tomto poznám, že upřímí jste: Bratra vašeho jednoho zanechte u mne, a *obilí k zapuzení* hladu od domů vašich vezmouce, odejděte.
- 34 A přiveďte bratra svého mladšího ke mně, abych poznal, že nejste špehéři, ale upřímí; *tehdy* bratra vašeho vrátím vám, a budete moci v zemi této obchod vésti.
- I stalo se, že, když vyprazdňovali pytle své, a aj, jeden každý měl uzlík peněz svých v pytli svém. Vidouce pak oni i otec jejich uzlíky peněz svých, báli se.
- 36 I řekl jim Jákob otec jejich: Mne jste zbavili synů: Jozefa není, Simeona nemám, a Beniamina vezmete. Na mneť jsou se tyto všecky věci svalily.
- 37 Tedy řekl Ruben otci svému těmito slovy: Dva syny mé zabí, jestliže ho nepřivedu zase k tobě; poruč ho v ruce mé, a já zase přivedu ho k tobě.
- 38 I řekl: Nesstoupíť syn můj s vámi. Nebo bratr jeho umřel, a on sám pozůstal; a přihodilo-li by se mu co zlého na té cestě, kterouž půjdete, uvedli byste šediny mé s bolestí do hrobu.

- לא וַנּאֹמֶר אֵלָיו כֵּנִים אָנָחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים:
- לב שְׁנִים־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינֶנוּ וְהַקְּטֹן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
- לג וַיּאֹמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת־רַעֲבוֹן בְּתֵּיכֶם קְחוּ וַלֵכוּ:
 - לד וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם הַקְּטֹן אֵלַי וְאֵדְעָה כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַהֶּם כִּי כַנִים אַהָּם אֶת־אֲחִיכֶם אֶתֵן לְכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תַּסְחַרוּ:
- לה וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שַׂקֵיהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקוֹ וַיִּרְאוּ אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם הֵמְה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ:
 - לו וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם יַעֲלְב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְהֶם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ וְאֶת־בִּנְיָמִן תִּקְּחוּ עָלַי הְיוּ כֻלְּנָה:
- לז וַיּאֹמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בְנַי תְּמִית אִם־לֹא אָבִיאָנּוּ אֵלֶיךּ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךּ:
- לח וַיּאֹמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמְּכֶם כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר וּקְרָאָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תַּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׁיבָתִי בִּיגוֹן שָאוֹלַה:

- 1 Byl pak hlad veliký v krajině té.
- 2 I stalo se, když vytrávili obilí, kteréž přinesli z Egypta, že řekl k nim otec jejich: Jděte zase, a nakupte nám něco potravy.
- 3 I mluvil k němu Juda těmito slovy: Velice se zařekl muž ten, řka: Neuzříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.
- 4 Jestliže pošleš bratra našeho s námi, půjdeme a nakoupíme tobě potravy;
- 5 Pakli nepošleš, nepůjdeme. Nebo pověděl nám muž ten: Neuzříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.
- 6 I řekl Izrael: Proč jste mi tak zle učinili, oznámivše muži tomu, že máte ještě bratra?
- Odpověděli: Pilně vyptával se muž ten na nás, i na rod náš, mluvě: Jest-li živ ještě otec váš? Máte-li bratra? A dali jsme mu zprávu na ta slova. Zdaž jsme to jak věděti mohli, že dí: Přiveďte bratra svého?
- 8 I řekl Juda Izraelovi, otci svému: Pošli to pachole se mnou, a vstanouce, půjdeme, abychom živi byli, a nezemřeli, i my, i ty, i maličcí naši.
- 9 Já slibuji za něj; z ruky mé vyhledávej ho. Jestliže nepřivedu ho k tobě, a nepostavím ho před tebou, vinen budu hříchem tobě po všecky dny.
- 10 A kdybychom byli neprodlévali, jistě již bychom se byli dvakrát vrátili.
- I řekl jim Izrael otec jejich: Jestližeť tak *býti musí*, učiňtež toto: Nabeřte nejvzácnějších užitků země do nádob svých, a doneste muži tomu dar, něco kadidla, a trochu strdi, a vonných věcí a mirry, daktylů a mandlů.
- 12 Peníze také dvoje vezměte v ruce své, a peníze vložené na vrch do pytlů vašich zase doneste v rukou svých; snad z omýlení to přišlo.
- 13 Bratra svého také vezměte, a vstanouce, jděte zase k muži tomu.
- 14 A *Bůh* silný všemohoucí dejž vám *najíti* milost před mužem tím, ať propustí vám onoho bratra vašeho i tohoto Beniamina. Jáť pak zbaven jsa synů, jako osiřelý budu.

- : וָהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ:
- ב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמְּצְרְיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לְנוּ מְעַט־אֹכֶל:
 - ג וַיּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד הַעִד בְּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם:
- ר אָם־יֶשְׁךּ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ אָתָנוּ נַרְדָה וְנִשְׁבְּרָה לְּךּ אֹכֶל:
- ן אָם־אֵינְךּ מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פַנִי בָּלְתִּי אָחִיכָם אָתִּכֶם: פַנִי בָּלְתִּי אָחִיכָם אָתִּכֶם:
 - ו ניאמֶר יִשְׂרָאֵל לְמָה הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הַעוֹד לְכֶם אח:
 - וַיֹּאמְרוּ שָׁאוֹל שָׁאַל־הָאִישׁ לְנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הְיֵשׁ לְכֶם אָח וַנַגֶּד־לוֹ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיָּדוֹעַ גַדַע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֵת־אֵחִיכֶם:
- ח וַיּאֹמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנָקוּמְה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַם־אַתְּה גַּם־טַפֵּנוּ:
 - ט אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנוּ מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנוּ אִם־לֹא הַבִּיאֹתִיו אֵלֶיף וָהָצָגִתִּיו לְפַנִידְּ וָחַטַאתִי לְדְּ כַּל־הַיָּמִים:
 - : כִּי לוּלֵא הָתְמַהְמָהְמָהְנוּ כִּי־עַתְּה שַׁבְנוּ זֶה פַעֲמָיִם:
- יא וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן אֵפּוֹא זֹאת עֲשׁוּ קְחוּ מִזְמְרַת הָאָרֶץ בִּּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֵּרִי וּמִעַט דָּבַשׁ נָכֹאת וָלֹט בָּטִנִים וּשְׁקֵדִים:
 - יב וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קְחוּ בְיֶדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּשְׁב בְּפִי אַמִתּחֹתֵיכֶם תָּשִׁיבוּ בִיָּדְכֵם אוּלֵי מִשְׁגֵּה הוּא:
 - יג וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ:
- יד וְאֵל שַׁדַּי יָתֵן לְכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לְכֶם אֵת־אַחִיכֵם אַחֵר וְאֵת־בִּנִיָמִין וַאֵנִי כַּאֵשֶׁר שָׁכֹּלְתִּי שָׁכָלְתִּי:

- 15 Tedy vzali muži ti dar ten, a dvoje peníze vzali v ruce své, a Beniamina; a vstavše, sstoupili do Egypta, a postavili se před Jozefem.
- 16 Vida pak Jozef Beniamina s nimi, řekl tomu, kterýž spravoval dům jeho: Uveď tyto muže do domu, a zabí hovado a připrav; nebo se mnou jísti budou muži ti o poledni.
- 17 I učinil muž ten, jakž rozkázal Jozef, a uvedl ty lidi do domu Jozefova.
- 18 Báli se pak muži ti, když uvedeni byli do domu Jozefova, a řekli: Pro ty peníze, kteréž prvé vloženy byly do pytlů našich, sem uvedeni jsme, aby obvině, obořil se na nás, a vzal nás za služebníky i osly naše.
- 19 A přistoupivše k muži tomu, kterýž spravoval v domě Jozefově, mluvili k němu ve dveřích domu,
- 20 A řekli: *Slyš* mne, pane můj. Přišli jsme byli ponejprvé kupovati potrav.
- 21 I přihodilo se, když jsme do hospody přišli, a rozvazovali pytle své, a aj, peníze jednoho každého *byly* svrchu v pytli jeho, peníze naše podlé váhy své; a přinesli jsme je zase v rukou svých.
- 22 Jiné také peníze přinesli jsme v rukou svých, abychom nakoupili potravy; nevíme, kdo jest zase vložil peníze naše do pytlů našich.
- 23 A *on* odpověděl: Mějte o to pokoj, nebojte se. Bůh váš, a Bůh otce vašeho dal vám poklad do pytlů vašich; penízeť jsem vaše já přijal. I vyvedl k nim Simeona.
- 24 Uved tedy muž ten lidi ty do domu Jozefova, dal jim vody, aby umyli nohy své, dal také obrok oslům jejich.
- 25 Mezi tím připravili dar ten, dokudž nepřišel Jozef v poledne; nebo slyšeli, že by tu měli jísti chléb.
- 26 Tedy přišel Jozef domů. I přinesli mu dar, kterýž měli v rukou svých, a klaněli se jemu až k zemi.
- I ptal se jich, jak se mají, a řekl: Zdráv-liž jest otec váš starý, o němž jste pravili? Živ-li jest ještě?
- 28 Kteřížto odpověděli: Zdráv jest služebník tvůj otec náš, a ještě živ jest. A sklánějíce hlavy, poklonu mu činili.
- 29 Pozdvih pak očí svých, viděl Beniamina bratra svého, syna matky své, a řekl: Tento-li jest bratr váš mladší, o němž jste mi pravili? I řekl: Učiniž Bůh milost s tebou, synu můj!

- טו וַיִּקְחוּ הָאֲנְשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזּאֹת וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף לְקְחוּ בְיָדָם וְאֶת־בִּנְיָמִן וַיָּקָמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף:
- טז וַיַּרְא יוֹסֵף אִתָּם אֶת־בִּנְיָמִין וַיּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ הָבֵא אֶת־הָאֲנְשִׁים הַבִּיְתָה וּטְבֹח טֶבַח וְהָכֵן כִּי אִתִּי יאֹכְלוּ הַאֵנָשִׁים בַּצָהַרָיִם:
- יז וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנְשִׁים בַּיתה יוֹסַף:
 - ח וַיִּירְאוּ הָאֲנְשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיּאׁמְרוּ עַל־דְּבַּר הַכֶּסֶף הַשָּׁב בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ בַּתְּחִלֶּה אֲנַחְנוּ מוּבָאִים לְהִתְגֹלֵל עָלֵינוּ וּלְהִתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְלְקַחַת אֹתְנוּ לַעֲבָדִים וְאֵת־חֵמֹרֵינוּ:
 - יט וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלְיו פֶּתַח הַבַּיִת:
 - כ וַיּאמְרוּ בִּי אֲדֹנִי יָרֹד יָרַדְנוּ בַּתְּחִלְּה לִשְׁבְּר־אֹכֶל:
 - כא וַיְהִי כִּי־בָאנוּ אֶל־הַמְּלוֹן וַנִּפְתְּחָה אֶת־אַמְתְּחֹתֵינוּ וְהִנֵּה כֶסֶף־אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ כַּסְפֵּנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנְּשֶׁב אֹתוֹ בִּיֵדֵנוּ:
- כב וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרַדְנוּ בְיָדֵנוּ לִשְׁבְּר־אֹכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שָׂם כַּסְפֵנוּ בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ:
- כג וַיּאֹמֶר שָׁלוֹם לָכֶם אַל־תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם נְתַן לְכֶם מַטְמוֹן בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶם כַּסְפְּכֶם בָּא אֵלְי וַיּוֹצֵא אֲלֵהֶם אַת־שַׁמִעוֹן:
 - כד וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנְשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֶּן־מִיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מְסְפּוֹא לַחֲמֹרֵיהֶם:
 - כה וַיָּכִינוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בַּצְּהְרָיִם כִּי שֶׁמְעוּ כִּי־שָׁם יֹאֹכָלוּ לַחֵם:
 - כו וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבַּיְתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיִדְם הַבַּיִתָה וַיִּשְׁתַּחוּילוֹ אַרִצָּה:
 - ַז וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיּאֹמֶר הֲשָׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזְּקֵן אֲשֶׁר אַמַרְתֵּם הַעוֹדֵנוּ חָי:
 - רה שַׁלוֹם לְעַבְדְּךְ לְאָבִינוּ עוֹדֶנוּ חָי וַיִּקְּדוּ וישתחו נִיּשִׁתַחַוּ:
- כט וַיִּשְׂא עֵינְיו וַיַּרְא אֶת־בּּנְיָמִין אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיּאֹמֶר הֲזֶה אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֲשֶׁר אֲמֶרְתֶּם אֵלְי וַיּאֹמֵר אֱלֹהִים יְחְנְדְּ בְּנִי:

- 30 Tedy pospíšil Jozef, *(nebo pohnula se střeva jeho nad bratrem jeho,)* a hledal, kde by mohl plakati; a všed do pokoje, plakal tam.
- 31 Potom umyv tvář svou, vyšel zase, a zdržoval se, a řekl: Klaďte chléb.
- 32 I kladli jemu zvláště, a jim obzvláště, Egyptským také, kteříž s ním jídali, obzvláštně; nebo nemohou Egyptští jísti s Židy chleba, proto že to ohavnost jest Egyptským.
- 33 Tedy seděli proti němu, prvorozený podlé prvorozenství svého, a mladší podlé mladšího věku svého. I divili se muži ti vespolek.
- 34 A bera jídlo před sebou, podával jim; Beniaminovi pak dostalo se pětkrát více než jiným. I hodovali a hojně se s ním napili.

- ל וַיְמַהֵר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמְיו אֶל־אָחִיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכּוֹת וַיָּבֹא הַחַדְרָה וַיֵּבְךָּ שָׁמָה:
 - לא וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפַּק וַיּאֹמֶר שִׁימוּ לְחֶם:
- לב וַיָּשִׂימוּ לוֹ לְבַדּוֹ וְלָהֶם לְבַדָּם וְלַמְּצְרִים הָאֹכְלִים אָתּוֹ לְבַדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־הָעִבְּרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הִוא לְמִצְרָיִם:
- לג וַיֵּשְׁבוּ לְפָנִיו הַבְּכֹר כִּבְכֹרְתוֹ וְהַצְּעִיר כִּצְעָרְתוֹ וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:
 - לד וַיִּשָּׂא מַשְּׂאֹת מֵאֵת פָּנְיו אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב מַשְׂאַת בִּנְיָמְן מִמַשְׂאֹת כֻּלָּם חָמֵשׁ יְדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:

בראשית מד: 44

- 1 Rozkázal pak tomu, kterýž spravoval dům jeho, řka: Naplň pytle mužů těch potravou, co by *jen* unésti mohli; a peníze každého polož zas do pytle jeho na vrch.
- 2 A koflík můj, koflík stříbrný, vlož na vrch do pytle mladšího s penězi jeho za obilí. I učinil podlé řeči Jozefovy, kterouž mluvil.
- 3 Ráno pak propuštěni jsou ti muži, oni i oslové jejich.
- 4 A když vyšli z města, a nedaleko ještě byli, řekl Jozef správci domu svého: Vstaň, hoň muže ty, a dohoně se jich, mluv k nim: Pročež jste se odplatili zlým za dobré?
- 5 Zdaliž to není ten *koflík*, z kteréhož píjí pán můj? A z tohoť on jistým zkušením pozná, *jací jste vy*. Zle jste učinili, co jste učinili.
- 6 Tedy dohoniv se jich, mluvil jim slova ta.
- 7 Kteřížto odpověděli jemu: Proč mluví pán můj taková slova? Odstup od služebníků tvých, aby co takového učinili.
- 8 A my ty peníze, kteréž jsme našli na vrchu v pytlích svých, přinesli jsme tobě zase z země Kananejské; jakž bychom tedy krásti měli z domu pána tvého stříbro neb zlato?
- 9 U koho z služebníků tvých nalezeno bude, nechžť umře *ten*; a my také budeme pána tvého služebníci.
- 10 I řekl: Nu dobře, nechť jest podlé řeči vaší. U koho se nalezne, ten bude mým služebníkem, a vy budete bez viny.
- 11 Protož rychle každý složil pytel svůj na zem, a rozvázal každý pytel svůj.
- 12 I přehledával, od staršího počal, a na mladším přestal; i nalezen jest koflík v pytli Beniaminovu.
- 13 Tedy oni roztrhše roucha svá, vložil každý břímě na osla svého, a vrátili se do města.
- I přišel Juda s bratřími svými do domu Jozefova, (on pak ještě tam byl,) a padli před ním na zemi.
- I dí jim Jozef: Jakýž jest to skutek, který jste učinili? Zdaž nevíte, že takový muž, jako jsem já, umí poznati?

- א וַיְצַו אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא אֶת־אַמְתְּחֹת הָאֲנְשִׁים אֹכֶל כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ:
 - ב וְאֶת־גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תְּשִׂים בְּפִי אַמְתַּחַת הַקְּטֹן וְאֵת כֵּסֶף שָׁבִרוֹ וַיַּעַשׁ כִּדְבַר יוֹסֵף אֵשֵׁר דָּבֵּר:
 - ג הַבּקר אוֹר וִהָאַנָשִׁים שָׁלְחוּ הַמָּה וַחַמֹרֵיהֵם:
 - הם יָצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַלִּבְּשָׁר עַל־בֵּיתוֹ קוּם רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשַּׂגְתָּם וְאָמַרְתָּ אֵלֵהֵם לַמַּה שִׁלָּמִהֵּם רַעַה תַּחַת טוֹבָה:
 - ה הַלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הַרַעֹתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם:
 - וַיַּשָּׁגָם וַיִּדַבֶּר אֱלֶהֶם אֱת־הַדְּבַרִים הַאֱלֶה:
 - וּ וַיּאֹמְרוּ אֵלָיו לָמָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה לַעַבָדִיף מֵעַשׂות כַּדָּבָר הַזֵּה:
 - הן כֶּסֶף אֲשֶׁר מְצָאנוּ בְּפִי אַמְתְּחֹתֵינוּ הֱשִׁיבֹנוּ אֵלֶיף מֵאָרֵץ כִּנָעַן וִאֵיךּ נִגִּנֹב מִבֵּית אֵדֹנֵיךּ כֵּסֵף אוֹ זָהָב:
 - ט אֲשֶׁר יִפְּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבֶדֶיךּ וָמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי לַעֲבַדִּים:
 - י וַיּאֹמֶר גַּם־עַתָּה כְדִבְרֵיכֶם כֶּן־הוּא אֲשֶׁר יִמְּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִם:
 - יא וַיְמַהֲרוּ וַיּוֹרְדוּ אִישׁ אֶת־אַמְתַּחְתּוֹ אָרְצָה וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אַמְתַּחָתוֹ:
 - יב וַיְחַפֵּשׁ בַּגָּדוֹל הַחֵל וּבַקָּטֹן כִּלְּה וַיִּמְצֵא הַגָּבִיעַ בְּאַמְתַחַת בִּנָיָמִן:
 - : יְּיִקְרְעוּ שִּׂמְלֹתָם וַיִּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֲמֹרוֹ וַיְּשֶׁבוּ הָעִירָה: ג
 - יד וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדֶגּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנֵיו אַרְצַה:
 - טו וַיּאֹמֶר לְהֶם יוֹסֵף מְה־הַמַּצְשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר צְשִׂיתֶם הֲלוֹא יָדַעָתֵּם כִּי־נַחֵשׁ יִנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כַּמֹנִי:

- Tedy řekl Juda: Což díme pánu svému? co mluviti budeme? a čím se ospravedlníme? Bůhť jest našel nepravost služebníků tvých. Aj, služebníci jsme pána svého, i my i ten, u něhož nalezen jest koflík.
- 17 Odpověděl *Jozef*: Odstup ode mne, abych to učinil. Muž, u něhož nalezen jest koflík, ten bude mým služebníkem; vy pak jděte u pokoji k otci svému.
- 18 I přistoupil k němu Juda a řekl: *Slyš* mne, pane můj. Prosím, nechažť promluví služebník tvůj slovo v uši pána svého, a nehněvej se na služebníka svého; nebo jsi ty jako sám Farao.
- 19 Pán můj ptal se služebníků svých, řka: Máte-li otce, neb bratra?
- 20 A odpověděli jsme pánu mému: Máme otce starého, a pachole v starosti jeho zplozené malé, jehož bratr umřel, a on sám pozůstal po mateři své, a otec jeho miluje jej.
- 21 I řekl jsi služebníkům svým: Přiveďte ho ke mně, a pohledím na něj.
- 22 A řekli jsme pánu mému: Nemůžeť pachole opustiti otce svého; nebo opustí-li otce svého, *on* umře.
- 23 Ty pak řekl jsi služebníkům svým: Nepřijde-li bratr váš mladší s vámi, nepokoušejte se více viděti tváři mé.
- 24 I stalo se, když jsme se vrátili k služebníku tvému, otci mému, a jemu vypravovali slova pána svého,
- 25 Ze řekl otec náš: Jděte zase, nakupte nám něco potravy.
- 26 Odpověděli jsme: Nemůžeme jíti, než bude-li bratr náš mladší s námi, tedy půjdeme; nebo bychom nemohli viděti tváři toho muže, nebyl-li by bratr náš nejmladší s námi.
- 27 I řekl nám služebník tvůj, otec můj: Vy víte, že dva *toliko syny* porodila mi žena má.
- 28 A vyšel jeden ode mne, o němž jsem pravil: Jistě roztrhán jest, a neviděl jsem ho dosavad.
- 29 Vezmete-li i tohoto ode mne, a přišlo by na něj něco zlého, tedy uvedete šediny mé s trápením do hrobu.
- 30 Tak tedy, když přijdu k služebníku tvému, otci svému, a pacholete nebude s námi, (ješto duše jeho spojena jest s duší tohoto):
- uvedou služebníci tvoji šediny služebníka tvého, otce svého, s žalostí do hrobu.

- וַיֹּאמֶר יָהוּדָה מָה־נֹּאמַר לַאדֹנִי מַה־נַּדָבֶּר וּמַה־נִּצְטַדָּק ָהָאֱלֹהִים מַצָּא אָת־עַוֹן עַבַדֵיךְ הָנַּנוּ עַבַדִים לַאדֹנִי גַּם־אַנַחָנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ בִּיָדוֹ:
- וַיֹּאמֶר חַלִּילָה לִּי מֵעֲשׁוֹת זֹאת הַאִּישׁ אֲשֶׁר נִמְצֵא הַגַּבִיעַ בַּיַבוֹ הוּא יָהָיֶה־לִּי עַבֶּד וָאָתָם עַלוּ לְשַׁלוֹם אֱל־אַבִיכָם:
 - יח וַיָּגַשׁ אֵלַיו יָהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יָדַבֶּר־נַא עַבִּדְּדְּ דַבַר בּאַזְגֵי אַדֹנִי וָאַל־יִחַר אַפַּדְּ בִּעָבַדְּדְּ כִּי כַמוֹדְּ כִּפַרְעֹה:
 - : אֲדֹנִי שַׁאַל אֵת־עֲבַדַיו לֵאמֹר הַיֵשׁ־לַכֶם אַב אוֹ־אַח
 - וַנֹאמֶר אֵל־אָדֹנִי יֵשׁ־לַנוּ אַב זַקֵן וְיֵלֶד זְקַנִים קַטַן וְאַחִיו מָת וַיַּנַתֶר הוּא לְבַדּוֹ לְאָמוֹ וַאָבִיו אָהָבוֹ:
 - כא וַתּאֹמֶר אֶל־יִעַבָדִיךְּ הוֹרְדָהוּ אֵלְי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלְיו:
 - כב וַנֹאמר אֱל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכָל הַנַּעַר לַעַזֹב אַת־אַבִיו וְעַזַב :אַת־אַבִיו וַמֵּת
- כג וַתּאֹמֶר אֵל־עַבַדֵיךּ אָם־לֹא יֵרֶד אֲחִיכֶם הַקַּטֹן אָתִּכֶם לֹא תֹסִפוּן לְרָאוֹת פַּנַי:
 - כד וַיִהִי כִּי עַלִינוּ אֱל־עַבִדְּךְ אַבִי וַנַּגָּד־לוֹ אֱת דְּבָרֵי אֲדֹנִי:
 - כה וַיֹּאמֶר אַבִינוּ שָבוּ שָבוּ שַברוּ־לַנוּ מִעַט־אֹכֵל:
- כו וַנּאֹמֶר לֹא נוּכַל לַרֵדֵת אָם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אָתָנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לְרָאוֹת פָּנֵי הַאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֵנוּ אָתַנוּ:
- וַיֹּאמֶר עַבִּדָּךְ אַבִי אֵלֵינוּ אַתֵּם יִדַעְתֵּם כִּי שָׁנַיִם יַלְדַה־לִי :אשׁתי
 - וַיֶּצֵא הַאֶחַד מֵאִתִּי וַאֹמַר אַךּ טַרֹף טֹרַף וִלֹא רְאִיתִיו
 - וּלְקַחָתֶם גַּם־אָת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶם אָת־שֵׁיבָתִי בְּרָעָה שָׁאֹלְה:
 - וְעַתָּה כָּבֹאִי אֱל־עַבִדְּךְּ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֵנּוּ אָתָנוּ וְנַפִּשׁוֹ קשורה בנפשו:
- אר־שֵׁיבַת Přijde na to, když uzří, že pacholete není, umře; a לא וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־אֵין הַנַּעַר וָמֵת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךּ אֶת־שֵׂיבַת עַבִדָּךְ אַבִינוּ בִּיַגוֹן שָׁאֹלַה:

- 32 Nebo služebník tvůj slíbil za pachole, *abych je vzal* od otce svého, řka: Jestliže ho nepřivedu zase k tobě, tedy vinen budu hříchem otci mému po všecky dny.
- 33 Protož nyní nechť zůstane, prosím, služebník tvůj místo pacholete tohoto za služebníka pánu svému, a pachole ať vstoupí s bratry svými.
- Nebo jak bych já vstoupil k otci svému, kdyby tohoto pacholete nebylo se mnou? Leč bych chtěl viděti trápení, kteréž by přišlo na otce mého.
- לב פִּי עַבְדְּהְּ עָרַב אֶת־הַנַּעַר מֵעִם אָבִי לֵאמֹר אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיהְ וְחְטָאתִי לְאָבִי כָּל־הַיָּמִים:
 - לג וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךְּ תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל עִם־אָחָיו:
 - לד כִּי־אֵיךּ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה בְּרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־אָבִי:

בראשית מה: 45

- Jozef pak nemoha se *déle* zdržeti, přede všemi přístojícími zvolal: Kažte všechněm ven! I nezůstal žádný s nimi, když se známil Jozef s bratřími svými.
- 2 Potom pozdvihl hlasu svého s pláčem; a slyšeli *to* Egyptští, slyšel také dům Faraonův.
- 3 I řekl Jozef bratřím svým: Já jsem Jozef. Ještě-li jest živ otec můj? A nemohli mu odpovědíti bratří jeho; nebo se ho velmi ulekli.
- 4 Tedy řekl Jozef bratřím svým: Přistuptež medle ke mně. I přistoupili. A řekl: Já jsem Jozef bratr váš, kteréhož jste prodali do Egypta.
- 5 Protož nyní nermuťte se, a neztěžujte sobě toho, že jste mne sem prodali; nebo pro zachování života *vaše-ho* poslal mne Bůh před vámi.
- 6 Nebo dvě létě již hlad jest v zemi, a ještě pět let *při-jde*, v nichž nebudou orati, ani žíti.
- 7 Poslal mne, pravím, Bůh před vámi, pro zachování vás ostatků na zemi, a pro zachování životů vašich vysvobozením velikým.
- 8 Tak tedy ne vy jste mne poslali sem, ale Bůh, kterýž mne dal za otce Faraonovi, a za pána všemu domu jeho, a panovníka po vší zemi Egyptské.
- 9 Pospěšte a vstupte k otci mému, a rcete jemu: Toto praví syn tvůj Jozef: Učinil mne Bůh pánem všeho Egypta; přijdiž ke mně, neprodlévej.
- 10 A bydliti budeš v zemi Gesen; a budeš blízko mne, ty i synové tvoji, i vnukové tvoji, stáda tvá, a volové tvoji, a cožkoli máš.
- A budu tě chovati tam, (nebo ještě pět let hlad bude), abys snad pro hlad nezahynul, ty i dům tvůj, a cožkoli máš.
- 12 A aj, oči vaše vidí, i oči bratra mého Beniamina, že ústa má mluví vám.
- 13 Povíte také otci mému o vší slávě mé v Egyptě, a což jste koli viděli; pospěštež tedy, a přiveďte otce mého sem.
- 14 Tedy padl na šíji Beniamina bratra svého, a plakal; Beniamin také plakal na šíji jeho.
- 15 A políbiv všech bratří svých, plakal nad nimi; a potom mluvili bratří jeho s ním.

- א וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהָתְאַפֵּק לְכֹל הַנִּצְבִים עְלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעֶלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אל־אחיו:
 - ב וַיִּמֵן אֶת־לִלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרֵיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פַּרְעה:
 - ַנ יַאֹמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחְיו אֲנִי יוֹסֵף הַעּוֹד אָבִי חִי וְלֹא־יָכְלוּ אֶחְיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ מִפְּנָיו:
- ד וַיּאֹמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו גְשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגְשׁוּ וַיּאֹמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרְיִמְה:
- ן עַתָּה אַל־תֵּעְצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מְכַרְתֶּם אֹתִי הַנְּה כִּי לְמִחָיָה שְׁלְחַנִּי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם: כִּי לְמִחְיָה שְׁלְחַנִּי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם:
- ּ כִּי־זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שְׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חַרִישׁ וִקָּצִיר:
 - וַיִּשְׁלְחַנִי אֱלֹהִים לִפְנִיכֶם לְשׁוּם לְכֶם שְׁאֵרִית בְּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם לִפְלֵיטָה גְּדֹלְה:
- ַןְשָׂימֵנִי הְעָּהָה לֹא־אַהֶּם שְׁלַחְהֶּם אֹתִי הֵנְּה כִּי הָאֱלֹהִים וַיְשִׂימֵנִי הְעָּה לֹא־אַהָּוֹ לְכָל־בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרִים:
 - ו מַהְרוּ וַעֲלוּ אֶל־אָבִי וַאֲמַרְתָּם אֵלְיו כֹּה אָמַר בִּנְדְּ יוֹסֵף שָׂמַנִי אֱלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד:
- וְיָשַׁבְתָּ בְאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קְרוֹב אֵלֵי אַתָּה וּבְנֶיף וּבְנֵי בְנֵיף וְצֹאנְה וּבְקָרְה וְכָל־אֲשֶׁר־לָך:
 - יא וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְדּ שָׁם כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּנְּרשׁ אַתָּה וּבֵיתְדּ וְכָל־אֲשֶׁר־לָדְ:
 - יב ןְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִין כִּי־פִּי הַמְדַבֵּר אֵלֵיכֵם:
 - ּג וְהִגַּדְתָּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמִהַרְתָּם וְהוֹרַדְתָּם אֶת־אָבִי הֵנָּה:
- יד וַיִּפּל עַל־צַוְאַרֵי בִנְיָמִן־אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־צַוְאַרְיו:
- טו וַיְנַשֵּׁק לְכָל־אֶחָיו וַיֵּבְךְּ עֲלֵיהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ:

- 16 Slyšána pak jest v domě Faraonově pověst tato: Přišli bratří Jozefovi. I bylo to velmi vděčné Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.
- 17 A řekl Farao Jozefovi: Rci bratřím svým: Toto učiňte: Naložíce na hovada svá, jděte, a navraťte se do země Kananejské.
- 18 A vezmouce otce svého a čeládky své, přiďte ke mně, a dám vám dobré *místo v* zemi Egyptské, a jísti budete tuk země této.
- 19 Ty pak rozkaž jim: Toto učiňte: Vezměte sobě z země Egyptské vozy pro děti a ženy své, a vezměte otce svého, a přiďte.
- ve vší zemi Egyptské vaše bude.
- 21 I učinili tak synové Izraelovi. A dal jim Jozef vozy podlé rozkázaní Faraonova; dal také jim pokrmy na cestu.
- 22 Všechněm jim dal, každému dvoje šaty; ale Beniaminovi dal tři sta stříbrných, a patery šaty jiné a jiné.
- 23 Otci pak svému poslal tyto věci: Deset oslů, kteříž nesli z nejlepších věcí Egyptských, a deset oslic, kteréž nesly obilí, a chléb a pokrmy otci jeho na cestu.
- 24 A propouštěje bratří své, aby odešli, řekl jim: Nevaďtež se na cestě.
- 25 Tedy brali se z Egypta, a přišli do země Kananejské k Jákobovi otci svému.
- 26 A zvěstovali jemu, řkouce: Jozef ještě živ jest, ano i panuje ve vší zemi Egyptské. I omdlelo srdce jeho; nebo *slyšev to* nevěřil jim.
- 27 Tedy vypravovali jemu všecka slova Jozefova, kteráž mluvil jim; a vida vozy, kteréž poslal Jozef pro něho, אֶת־הָעֵגַלוֹת אֵשֶׁר־שָׁלָּח יוֹסֶף לָשֶׂאת אֹתוֹ וַהְּחִי רוּחַ יַעֲלָב okřál duch Jákoba otce jejich.
- 28 I řekl Izrael: Dostiť jest, *když* ještě syn můj živ jest; půjdu a uzřím ho, prvé než umru.

- וָהַקֹּל נִשְׁמַע בֵּית פַּרָעֹה לֵאמֹר בַּאוּ אָחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בָּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עַבַדִיו:
- וַיאמר פַּרְעה אַל־יוֹסֶף אֵמֹר אֵל־אָחֵידְ זֹאת עֲשׁוּ טַעֲנוּ אָת־בַּעִירָכֶם וּלְכוּ־בֹאוּ אַרְצָה כָּנַעַן:
 - יח וּקחוּ אֵת־אַבִיכֵם וָאֵת־בָּתֵּיכֵם וּבֹאוּ אֵלָי וְאֵתִּנָה לָכֵם אָת־טוּב אָרֵץ מִצְרַיָם וְאָכָלוּ אַת־חֵלֶב הַאַרֵץ:
- וְאַתַּה צָוֵיתַה זֹאת עֲשׁוּ קְחוּ־לַכֶם מֶאֶרֵץ מִצְרַיִם עֲגַלוֹת לַטַפָּכַם וַלְנָשִיכַם וּנָשַאתָם אַת־אַבִיכַם ובַאתָם:
- Aniž se ohlédejte na nábytky své; nebo nejlepší $\emph{místo}$ בּל־אֶּרֶץ מִאְרִים פָל־אֶּרֶץ מִאְרִים אַל־תָּחֹס עַל־בְּלֵיכֶם בִּי־טוּב בָּל־אֶּרֶץ מִאְרֵיִם לֶכֶם
 - כא וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לְהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַּרְעֹה ויתן להם צדה לדרך:
 - לְכַלָּם נַתַן לָאָישׁ חַלְפוֹת שָּׁמַלֹת וּלְבַנַיַמן נַתַן שָׁלשׁ מָאוֹת בַּסַף וַחַמַשׁ חַלְפֹּת שַּׁמַלֹת:
 - כג וּלְאַבִיו שַׁלַח כָּזֹאת עַשַּׁרָה חַמֹרִים נִשְּׂאִים מְטוּב מִצְרַיִם וְעַשֵּׁר אַתֹנֹת נִשְּׁאֹת בַּר וַלֶּחֶם וּמַזוֹן לְאַבִיו לַדְּרֵך:
 - כד וַיִשַׁלַּח אֵת־אָחַיו וַיָּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֱלֶהֶם אַל־תִּרְגִּזוּ בַּדַּרֶךְ:
 - כה וַיַּעֵלוּ מִמְצְרַיִם וַיַּבֹאוּ אֶרֵץ כִּנַעַן אֱל־יַעַקֹב אֲבִיהָם:
 - וַיַּגָדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֶף חַי וְכִי־הוּא מֹשֵׁל בְּכַל־אֶרֵץ מצרים וַיַּפָג לבו כִי לא־הַאָמִין לַהָם:
 - וַיַדַבָּרוּ אֵלַיו אֵת כַּל־דָּבָרֵי יוֹסֶף אֲשֶׁר דָּבֵּר אֲלֵהֶם וַיַּרָא אַבִיהַם:
 - כח וַיֹּאמֶר יִשִּׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בִּנִי חָי אֵלְכָה וְאֵרְאֵנוּ בִּטֵרֵם אמות:

בראשית מו: 46

- sabé, obětoval oběti Bohu otce svého Izáka.
- I mluvil Bůh Izraelovi u vidění nočním, řka: Jákobe, Jákobe! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.
- I řekl: Já jsem ten *Bůh* silný, Bůh otce tvého. Neboj se sstoupiti do Egypta, nebo v národ veliký tam tebe učiním.
- Já sstoupím s tebou do Egypta, a já tě také i zase přivedu; a Jozef položí ruku svou na oči tvé.
- Vstal tedy Jákob z Bersabé; a synové Izraelovi vzali Jákoba otce svého, a děti své s ženami svými na vozy, kteréž poslal pro něho Farao.
- Pobrali také dobytek svůj, a zboží své, kteréhož nabyli v zemi Kananejské; a přišli do Egypta, Jákob i všecko símě jeho s ním.
- Syny i vnuky, dcery i vnučky své, a všecku rodinu svou uvedl s sebou do Egypta.
- A tato jsou jména synů Izraelových, kteříž vešli do Egypta: Jákob a synové jeho. Prvorozený Jákobův Ruben.
- A synové Rubenovi: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi.
- 10 Synové pak Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn jedné ženy Kananejské.
- Synové Léví: Gerson, Kahat a Merari.
- 12 Synové Judovi: Her, Onan, Séla, Fáres a Zára. (Ale *umřel Her a Onan v zemi Kananejské.)* Fáres pak měl syny: Ezrona a Hamule.
- Synové Izacharovi: Tola, Fua, Job a Simron.
- A synové Zabulonovi: Sared, Elon a Jahelel.
- Tiť jsou synové Líe, kteréž porodila Jákobovi v Pádan Syrské, a Dínu, dceru jeho. Všech duší synů i dcer jeho bylo třidceti a tři.
- 16 Synové Gád: Sefon, Aggi, Suni, Esebon, Heri, Arodi a Areli.
- 17 Synové Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich. Synové pak Beriovi: Heber a Melchiel.
- 18 To jsou synové Zelfy, kterouž Lában dal Líe dceři své; a ty porodila Jákobovi, šestnácte duší.

- Tedy bral se Izrael se vším, což měl; a přišed do Ber- וַיִּסַע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָׁבַע וַיִּזְבַּח זְבָחִים לֵאלהֵי אַבִיו יִצְחָק:
 - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בָּמַרְאֹת הַלַּיִלָה וַיֹּאמֶר יַעֵּקֹב יעקב ויאמר הנני:
 - וַיֹּאמֶר אַנֹכִי הַאֶל אֱלֹהֵי אַבִיךְּ אַל־יִּתִירָא מֶרְדָה מִצְרַיִמָה בִּי־לְגוֹי גַּדוֹל אֲשִׂימִך שָׁם:
 - אָנֹכִי אָרַד עִמְּדְ מִצְרַיִמָה וְאָנֹכִי אַעַלְדְּ גַם־עַלֹה וִיוֹסֵף יַשִׁית יַדוֹ עַל־עֵינֵיך:
 - וַיַּקָם יַעַקֹב מִבָּאֵר שַבַע וַיִּשָׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵת־יַעַקֹב אַבִיהֶם וָאָת־טַפָּם וָאֶת־נְשֵׁיהֶם בַּעַגַלוֹת אֲשֶׁר־שַׁלַח פַּרְעֹה לשאת אתו:
 - וַיִּקְחוּ אֵת־מִקנִיהֶם וָאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רַכְשׁוּ בִּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיַבאו מִצְרַיִמָה יַעֵקב וְכַל־זַרְעוֹ אָתוֹ:
 - בַנִיו וּבְנֵי בַנַיו אָתוֹ בִּנֹתִיו וּבְנוֹת בַּנַיו וְכַל־זַרְעוֹ הֵבִיא אָתוֹ מִצְרַיִמַה:
 - וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָה יַעֵקֹב וּבָנִיו בַּכֹר יַעֲקֹב רָאוּבֵן:
 - וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלוֹא וְחֵצְרוֹן וְכַרְמִי:
 - וֹבְנֵי שַׁמַעוֹן יִמוּאֵל וַיַמִין וְאֹהָד וַיַכִין וְצֹחַר וְשַׁאוּל בּן־הַכְּנַעֲנִית:
 - ובני לוי גרשון קהת ומררי:
 - וּבְנֵי יִהוּדָה עֵר וִאוֹנָן וִשֵׁלָה וָפֶּרֵץ וָזָרַח וַיָּמָת עֵר וִאוֹנָן בָּאֶרֶץ כָּנַעַן וַיָּהִיוּ בְנֵי־פֶּרֶץ חֵצְרוֹן וְחַמוּל:
 - וּבְנֵי יִשַּׁשׁכַר תּוֹלָע וּפָּוָה וְיוֹב וְשִׁמְרוֹן:
 - וּבְנֵי זְבוּלָן סָרֵד וְאֵלוֹן וְיַחִלְאֵל:
 - אַלָה בָּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֵּלְב בְּפַדַן אַרָם וְאֵת דִּינָה בָתוֹ כַּל־נָפֶשׁ בַּנַיו וּבְנוֹתַיו שְלשִׁים וְשַׁלשׁ:
 - טז וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבֹּן עֵרִי וַאֵרוֹדִי וְאַרְאֵלִי:
 - וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוֹי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בָרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל:
 - אַלֵּה בָּנִי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֵד אֵת־אֵלֵה ליעקב שש עשרה נפש:

- 19 Synové *pak* Ráchel, manželky Jákobovy: Jozef a Beniamin.
- 20 A Jozefovi narodili se v zemi Egyptské z Asenat, dcery Putifera knížete On, Manasses a Efraim.
- 21 Ale synové Beniaminovi: Béla, Becher, Asbel, Gera, Náman, Echi, Roz, Mufim, Chuppim a Ared.
- 22 Tiť jsou synové Ráchel, kteréž porodila Jákobovi; všech duší čtrnáct.
- 23 A syn Danův: Chusim.
- 24 Synové pak Neftalím: Jaziel, Guni, Jezer a Sallem.
- 25 Ti *jsou* synové Bály, kterouž Lában dal Ráchel dceři své, a ty porodila Jákobovi; všech duší sedm.
- 26 Všech duší, kteréž vešly s Jákobem do Egypta, což jich pošlo z bedr jeho, kromě žen synů Jákobových, všech duší *bylo* šedesáte a šest.
- 27 K tomu synové Jozefovi, kteříž se jemu narodili v Egyptě, dva. *A tak* všech duší domu Jákobova, kteréž vešly do Egypta, *bylo* sedmdesáte.
- 28 Poslal pak Judu napřed k Jozefovi, aby oznámil *jemu* prvé, než přišel do Gesen. A tak přišli do země Gesen.
- 29 Jozef pak zapřáh do svého vozu, vyjel vstříc Izraelovi otci svému do Gesen; a jakž ho *Jákob* uzřel, padl na jeho šíji, a plakal dlouho na šíji jeho.
- 30 I řekl Izrael Jozefovi: Nechť již umru, když jsem viděl tvář tvou; nebo ty ještě jsi živ.
- Jozef pak řekl bratřím svým a domu otce svého: Pojedu a zvěstuji Faraonovi, a dím jemu: Bratří moji a dům otce mého, kteříž *bydlili* v zemi Kananejské, přišli ke mně.
- 32 Ale jsou pastýři stáda, nebo s dobytkem se obírají; protož ovce své a voly, i cožkoli mají, přihnali.
- 33 A když by povolal vás Farao, a řekl: Jaký jest obchod váš?
- 34 Odpovíte: Dobytkem se živili služebníci tvoji od mladosti své až do této chvíle, i my i otcové naši; abyste bydlili v zemi Gesen; nebo v mrzkosti mají Egyptští všecky pastýře stáda.

- ט בְּנֵי רָחֵל אֵשֶׁת יַעֲלְב יוֹסֵף וּבִנְיָמְן:
- כ וַיִּנְּלֵד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יְלְדָה־לוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פַרַע כֹּהָן אֹן אֵת־מִנְשֵּה וָאֵת־אֵפְרַיִם:
 - כא וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גַּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וְרֹאשׁ מָפִּים וְחָפִּים וָאָרְדְּ:
 - כב אֵלֶה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יֻלַּד לְיַצְּלְב כְּל־נָפֶשׁ אַרְבָּעָה עְשָׂר:
 - כג וּבְנֵי־דָן חֻשִׁים:
 - :כד וּבְנֵי נַפְּתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשִׁלֵם:
- כה אֵלֶה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נְתַן לְבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתַּלֶד אֶת־אֵלֶה לִיַעֵּלְב כָּל־נַפֵּשׁ שִׁבְעָה:
 - נו כְּל־הַנָּפֶשׁ הַבְּאָה לְיַעֲלָב מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְּבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲלָב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ:
 - כז וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֻלַּד־לוֹ בְמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנָּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲלְב הַבְּאָה מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים:
 - כח וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנִיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנִיו גּּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גּשֶׁן:
 - כט וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶּרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לְקְרַאת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גּּשְׁנְה וַיֵּרָא אֵלְיו וַיִּפּּל עַל־צַוְּארָיו וַיֵּבְךְּ עַל־צַוְּארָיו עוֹד:
 - ל ניאמר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפָּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי אַת־פַּנִיף כִּי עוֹדָךּ חַי:
 - לא וַיּאמֶר יוֹסַף אֶל־אֶחְיו וְאֶל־בֵּית אָבִיו אֶעֶלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה אֵלֶיו אַחַי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן בָּאוּ אֵלַי:
 - לב וְהָאֲנְשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי־אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכַל־אַשֵּׁר לָהֵם הָבִיאוּ:
 - לג וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לְכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר מַה־מַּצְשֵׂיכֶם:
- לד וַאָּמַרְתֶּם אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךּ מִנְעוּרֵינוּ וְעַד־עַתְּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתִינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כַּל־רֹעֵה צֹאן:

47: בראשית מז

- 1 A protož přišed Jozef, oznámil Faraonovi, a řekl: Otec můj a bratří moji, s drobným i větším dobytkem svým i se vším, což mají, přišli z země Kananejské, a aj, jsou v zemi Gesen.
- 2 A vzav z počtu bratří svých pět mužů, postavil je před Faraonem.
- 3 I řekl Farao bratřím jeho: Jaký jest obchod váš? Kteřížto odpověděli Faraonovi: Pastýři ovcí *jsou* služebníci tvoji, i my, i otcové naši.
- 4 Řekli ještě Faraonovi: Abychom pohostinu byli v zemi této, přišli jsme; nebo není pastvy dobytku, kterýž mají služebníci tvoji, nebo hlad veliký jest v zemi Kananejské; protož nyní prosíme, nechať bydlí služebníci tvoji v zemi Gesen.
- 5 I mluvil Farao Jozefovi, řka: Otec tvůj a bratří tvoji přišli k tobě.
- 6 Země Egyptská před tebou jest; v nejlepším kraji země této osaď otce svého a bratří své, nechť bydlí v zemi Gesen. A srozumíš-li, že jsou mezi nimi muži rozšafní, ustanovíš je úředníky nad dobytkem, kterýž mám.
- 7 Uvedl také Jozef Jákoba otce svého, a postavil ho před Faraonem; a pozdravil Jákob Faraona.
- 8 Tedy řekl Farao k Jákobovi: Kolik jest let života tvého?
- 9 Odpověděl Jákob Faraonovi: Dnů let putování mého sto a třidceti let *jest*; nemnozí a zlí byli dnové let života mého, a nedošli dnů let života otců mých, v nichž živi byli.
- 10 A požehnav Jákob Faraona, vyšel od něho.
- I osadil Jozef otce svého a bratří své, a dal jim vládařství v zemi Egyptské v kraji výborném, v zemi Ramesses, jakž rozkázal Farao.
- 12 A opatroval Jozef otce svého, a bratří své, a všecken dům jeho chlebem, až do nejmenších.
- 13 A chleba nebylo ve vší zemi; nebo veliký hlad *byl* velmi, a trápení veliké bylo *na zemi* Egyptské a zemi Kananejské od hladu.

- א וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֵּד לְפַרְעֹה וַיּאֹמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַו וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁו:
 - ב וּמִקְצֵה אֶחָיו לָקַח חֲמִשְׁה אֲנְשִׁים וַיַּצְגַם לִפְנֵי פַּרְעֹה:
- ַניאׄמֶר פַּרְעֹה אֶל־אֶחְיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיאׁמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה רֵיאֹמֶר בַּיִּדְ גַּם־אֲנַחְנוּ גַם־אֲבוֹתֵינוּ:
- ד וַיּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי־אֵין מִרְעָה לַצּאֹן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךּ כִּי־כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ־נָא עַבָּדִידְּ בָּאֵרֵץ גִּשֵׁן:
 - : וַיּאֹמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךּ וְאַחֶיךּ בְּאוּ אֵלֶיף:
- ּ אֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָנֶיף הִוּא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיף וְאֶת־אַחֶיף יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם־יָדַעְתַּ וְיֶשׁ־בָּם אַנְשֵׁי־חַיִל וְשַׂמְתָּם שָׁרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי:
 - ז וַיָּבֶא יוֹסֵף אֶת־יַעֲלָב אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ לְפְנֵי פַּרְעֹה וַיְבֶּרֶךְ יַעֵלָב אָת־פַּרעֹה:
 - : וַיּאֹמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַצְקֹב כַּמְה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיך:
 - ז וַיּאמֶר יַצְקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרֵי שְׁלֹשִים וּמְאַת שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת־יְמֵי שָׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מִגוּרֵיהֵם:
 - וַיְבָרֶךְ יַעֲלָב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה:
- יא וַיּוֹשֵׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וַיִּתֵּן לְהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ מָעָרְבִים בְּאֲדֶים בְּאֶרֶץ בְעְמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִּוָּה פַּרְעֹה:
- יב וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֵת כְּל־בֵּית אָבִיו לֶחֶם לִפִּי הַשָּׁף:
 - יג וְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד הָרָעָב מְאֹד וַתַּלַהּ אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב:

- 14 Shromáždil pak Jozef všecky peníze, což jich nalezeno v zemi Egyptské a v zemi Kananejské, za potravy, kteréž kupovali; a vnesl Jozef peníze do domu Faraonova.
- 15 A když utratili peníze z země Egyptské a z země Kananejské, přicházeli všickni Egyptští k Jozefovi, řkouce: Dej nám chleba; nebo proč mříti máme před tebou pro nedostatek peněz?
- dobytky vaše, poněvadž se *vám* peněz nedostává.
- 17 Tedy přivedli dobytky své k Jozefovi; i dal jim Jozef potrav za koně a za stáda ovcí, a za stáda volů i za osly; a přechoval je chlebem, za všecky dobytky jejich, toho roku.
- 18 A po roce tom přišli k němu léta druhého, a řekli mu: Nebudeme tajiti před pánem svým, že jsme všecky peníze utratili, i stáda dobytků jsou u pána našeho; nezůstávají *nám* před pánem naším kromě těla naše a dědiny naše.
- 19 I proč máme mříti před očima tvýma? I my i rolí naše *hyne*. Kup nás i rolí naši za chléb, a budeme my i rolí naše ve službě Faraonovi; a dej *nám* semena, abychom živi byli a nezemřeli, a rolí aby nespustla.
- 20 Tedy koupil Jozef všecku zemi Egyptskou Faraonovi; nebo prodali Egyptští jeden každý pole své, proto že se rozmohl mezi nimi hlad. I dostala se země Faraonovi.
- 21 Lid pak převedl do měst, od jednoho pomezí Egyptského až do druhého.
- 22 Rolí toliko kněžských nekoupil. Nebo kněží uloženou potravu *měli* od Faraona, a jedli z uložených pokrmů svých, kteréž dával jim Farao; protož neprodali rolí svých.
- 23 I řekl Jozef lidu: Aj, koupil jsem vás dnes i rolí vaše Faraonovi; teď máte semeno, osívejtež tedy ji.
- 24 A když se urodí, dáte pátý díl Faraonovi, a čtyři díly zůstavíte sobě k semenu a ku pokrmu svému a těm, kteříž jsou v domích vašich, i ku pokrmu dítkám svým.
- 25 Tedy řekli: Zachoval jsi životy naše. Nechať nalezneme milost v očích pána svého, a budeme služebníci Faraonovi.

- וַיַלַקָּט יוֹסֵף אָת־כַּל־הַכַּסֵף הַנִּמְצַא בָאָרֵץ־מִצְרִים וּבָאָרֵץ פָנַען בַּשֶׁבֶר אֱשֶׁר־הֶם שֹׁבָרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֵף בֵּיתַה פַרִעֹה:
- וַיָּתֹם הַכֵּסֵף מֵאָרֵץ מִצְרַיִם וּמֵאָרֵץ כִּנַעַן וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אָל־יוֹסֶף לֵאמֹר הַבַה־לַנוּ לֶחֶם וַלַמַּה נַמוּת נַגַדֵּךְ כִּי אָפֶס בָּמַף:
- 16 I řekl Jozef: Dejte dobytky své, a dám vám chleba za וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וָאֶתִּנָה לָכֶם בִּמִקְנֵיכֶם אָם־אָפֶס בַּסֵף:
 - וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקנֵיהֶם אֱל־יוֹסֵף וַיָּתֵן לָהֶם יוֹסֵף לֵחֶם בַּסוּסִים וּבִמְקְנֵה הַצֹּאון וּבִמְקְנֵה הַבַּקַר וּבַחֲמֹרִים וַיִּנַהֲלֶם בַּלֶּחֶם בָּכַל־מִקְנֵהֶם בַּשַּׁנַה הַהִוא:
 - יח וַתִּתֹם הַשַּׁנָה הַהָּוֹא וַיַּבֹאוּ אֱלֵיו בַּשַּׁנָה הַשָּׁנִית וַיּאֹמְרוּ לוֹ לאינכחד מאַדני כִּי אָם־תַם הַכֵּסף וּמְקנה הַבָּהַמָה אָל־אַדנִי לֹא נִשְאַר לְפָנֵי אֲדנִי בִּלְתִּי אָם־גִּוְיַתֵנוּ וְאַדְמַתֵנוּ:
 - לַמָּה נָמוּת לָעֵינֵיך גַּם־אָנַחָנוּ גַם אַדְמַתֵנוּ קְנָה־אֹתַנוּ וְאֶת־אַדְמַתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנָהָיֶה אֲנַחְנוּ וְאַדְמַתֵנוּ עֲבַדִים לְפַּרְעֹה וְתֶן־זָרַע וְנָחָיֵה וְלֹא נָמוּת וְהַאֲדַמָה לֹא תֶשַׁם:
 - וַיָּקֵן יוֹסֶף אֶת־כַּל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַּרְעֹה כִּי־מַכְרוּ מִצְרַיִם אָישׁ שַּׂדָהוּ כִּי־חַזַק עֲלֶהֶם הַרַעַב וַתִּהִי הַאַרֵץ לְפַּרְעֹה:
 - כא ואת־הַעַם הַעָבִיר אֹתוֹ לֵעַרִים מִקְצָה גִבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קַצְהוּ:
 - כב רַק אַדְמַת הַכּהַנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכּהַנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וָאַכָלוּ אֵת־חָקָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מַכְרוּ :אֵת־אַדְמַתַם
 - כג וַיּאֹמֶר יוֹסֵף אֱל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֱתְכֶם הַיּוֹם ואָת־אַדִּמַתְכֶם לְפַרְעֹה הָא־לַכֶם זָרֵע וּזְרַעְתֵּם
 - וָהַיָה בַּתִּבוּאֹת וּנָתַתֵּם חֵמִישִׁית לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הַיַּדֹת יָהְיֵה לָכֶם לְזֵרַע הַשָּׁדֵה וּלְאָכִלְכֵם וְלַאֲשׁׁר בִּבְתֵּיכֵם וַלַאַכֹל לְטַפַּכֵם:
 - כה וַיֹּאמָרוּ הָחֵיִתָנוּ נִמְצָא־חֵן בִּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיִינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה:

- 26 I ustanovil to Jozef za právo až do tohoto dne, po vší zemi Egyptské, *aby dáván byl* Faraonovi pátý díl; toliko samy rolí kněžské nebyly Faraonovy.
- 27 A tak bydlil Izrael v zemi Egyptské v krajině Gesen; a osadili se v ní, a rozplodili se, a rozmnoženi jsou velmi.
- 28 Živ pak byl Jákob v zemi Egyptské sedmnácte let; a bylo dnů Jákobových, *a* let života jeho, sto čtyřidceti sedm let.
- 29 I přiblížili se dnové Izraelovi, aby umřel. A povolav syna svého Jozefa, řekl jemu: Jestliže jsem nalezl milost v očích tvých, vlož, prosím, ruku svou pod bedro mé, a učiň se mnou milosrdenství a pravdu. Prosím, nepochovávej mne v Egyptě.
- 30 Když spáti budu s otci svými, vyneseš mne z Egypta, a pochováš mne v hrobě jejich. Tedy řekl *jemu*: Já učiním podlé slova tvého.
- 31 I řekl *Jákob*: Přisáhni mi. Tedy přisáhl jemu. I sklonil se Izrael k hlavám lůže.

- כו וַיָּשֶׂם אֹתָה יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה לַחֹמֶשׁ רַק אַדְמַת הַכּּהְנִים לְבַדָּם לֹא הְיְתָה לְפַרְעֹה:
- כז וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאְחֲזוּ בָה וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מָאֹד:
 - כח וַיְחִי יַצְקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שְׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַצְקֹב שְׁנִי חַיָּיו שֶׁבַע שְׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שְׁנָה:
- נט וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיּאֹמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךּ שִׁים־נָא יְדְדְּ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתְ עִמַּדִי חֵסֶד וֵאֵמֶת אַל־נַא תִקְבְּרֵנִי בִּמְצְרַיִם:
- ל וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתֵי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתַּנִי בִּקְבַרְתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶדּ:
 - לא וַיּאָמֶר הִשְּׁבְעָה לִי וַיִּשְּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־ראֹש הַמִּטַה:

בראשית מח: 48

- Stalo se pak potom, že povědíno jest Jozefovi: Aj, otec tvůj nemocen jest. I vzal s sebou dva syny své, Manasse a Efraima.
- Tedy oznámeno jest Jákobovi a povědíno: Aj, syn tvůj Jozef přišel k tobě.
- A posilniv se Izrael, usadil se na ložci a řekl Jozefovi: Bůh silný všemohoucí ukázav mi se v Lůza v zemi Kananejské, požehnal mi.
- A řekl ke mně: Aj, já rozplodím tě a rozmnožím tebe, a učiním tě v zástupy lidí; dám také zemi tuto semeni tvému po tobě za dědictví věčné.
- Protož nyní, dva synové tvoji, kteřížť jsou se zrodili v zemi Egyptské, prvé než jsem přišel k tobě do Egypta, moji jsou; Efraim a Manasses budou mi jako Ruben a Simeon.
- Ale děti, kteréž po těchto zplodíš, tvoji budou; jménem bratří svých jmenováni budou v dědictvích svých.
- Nebo když jsem se vracel z Pádan, umřela mi Ráchel v zemi Kananejské na cestě, když již nedaleko bylo do Efraty; a pochoval jsem ji tam u cesty k Efratě, jenž jest Betlém.
- Uzřev potom Izrael syny Jozefovy, řekl: Kdo jsou onino?
- Odpověděl Jozef otci svému: Synové moji jsou, kteréž dal mi Bůh zde. I řekl:Přiveď je medle ke mně, a požehnám jim
- dobře viděti.) I přivedl je k němu, a on líbal a objímal
- 11 I řekl Izrael Jozefovi: Nemyslilť jsem já, abych měl kdy viděti tvář tvou, a aj, dal mi Bůh, abych viděl i símě tvé.
- 12 Tedy vzav je Jozef z klína jeho, sklonil se tváří až k ze-
- 13 A vzav oba, Efraima na pravou stranu sobě, Izraelovi pak na levou, a Manassesa na levou sobě, Izraelovi pak na pravou, postavil je před ním.
- 14 Tedy vztáh Izrael pravici svou, vložil ji na hlavu Efraimovu, kterýž byl mladší, levici pak svou na hlavu Manassesovu, naschvál přeloživ ruce, ačkoli Manasses byl prvorozený.

- וַיָהִי אַחַרֵי הַדְּבַרִים הַאֵּלֶה וַיֹּאֹמֶר לְיוֹסֵף הָנָּה אַבִיךּ חֹלֶה וַיַּקַח אֵת־שָׁנֵי בַנַיו עמוֹ אֵת־מְנַשֶּׁה וְאֵת־אֵפְרַיִם:
 - וַיַּגֵּד לְיַעֵּלָב וַיּאֹמֶר הָנֵּה בִּנְדְּ יוֹסֵף בָּא אֵלֵידְ וַיִּתְחַזֵּק ישַׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמְּטָה:
 - וַיאמר יַעַקֹב אֱל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נְרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ בָּנָעַן וַיִבָרֶךְ אֹתִי:
 - ד וַיּאֹמֶר אֱלֵי הָנְנִי מַפְּרְדּ וְהָרְבִּיתִדּ וּנְתַתִּידּ לְקְהַל עַמִּים וָנַתַהִּי אֵת־הַאַרֵץ הַזּאֹת לְזַרְעֵךּ אַחֲרֵיךּ אֲחָזַת עוֹלַם:
- וְעַתַּה שָׁנֵי־בַנֵיף הַנּוֹלַדִים לְּךָּ בְּאֵרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֱלֵיךְ מָצְרַיִמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֵּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהִיוּ־לִי:
- וּמוֹלַדְתָּדְ אֲשֶׁר־הוֹלַדְתַּ אַחֲרֵיהֵם לְדְּ יִהִיוּ עַל שֶׁם אֲחֵיהֵם יַקַראוּ בִּנַחֲלַתַם:
- וַאָנִי בִּבֹאִי מִפַּדָן מֵתָה עַלַי רַחֶל בִּאָרֵץ כִּנַעַן בַּדָּרֶךְ בִּעוֹד בּבַרַת־אָרֵץ לָבֹא אֱפְרָתָה וָאֱקִבּּרֵהָ שָׁם בּדֵרֵךְ אֱפְרָת הָוֹא בית לחם:
 - וַיַּרָא יִשְׂרָאֵל אָת־בָּנֵי יוֹסַף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלָה:
 - וַיֹּאמֶר יוֹסֶף אֱל־אַבִיו בַּנֵי הֶם אֲשֶׁר־נַתַן־לִי אֱלֹהִים בַּזָה וַיֹּאמַר קַחָם־נַא אֵלַי וַאַבַרֵכָם:
- 10 (Oči pak Izraelovy mdlé byly pro starost, a nemohl אָרָם אֵלְיו אֹתָם אָלָיו לֹא יוּכַל לָרְאוֹת וַיַּגֵּשׁ אֹתָם אָלָיו וַיִּשַׁק לָהֶם וַיִחַבֵּק לָהֶם:
 - יא וַיּאֹמֶר יִשְׂרָאֵל אֱל־יוֹסֶף רְאֹה פַנֵיךְ לֹא פְלַלְתִּי וְהְנֵּה :הַרַאַה אֹתִי אֱלֹהִים גַם אַת־זַרַעַדְּ
 - יב וַיּוֹצֵא יוֹסֶף אֹתָם מֶעִם בְּרְכֵּיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפִּיו אַרְצַה:
 - וַיָּקַח יוֹסֵף אֵת־שָׁנֵיהֵם אֶת־אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ מִשְּׂמֹאׁל יִשְׂרָאֵל וָאַת־מְנַשָּׁה בְשָּׁמֹאלוֹ מִימִין יִשְׁרָאֵל וַיָּגַשׁ אַלִיו:
 - וַיִּשֶׁלַח יִשְׂרָאֵל אֵת־יִמִינוֹ וַיַּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֵפְרַיִם וְהוּא הַצַּעִיר וָאֵת־שָׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֵּׁה שָׂכֵּל אֵת־יַדַיו כִּי מָנַשֵּׁה הַבַּכוֹר:

- 15 I požehnal Jozefovi, řka: Bůh, před jehož oblíčejem ustavičně chodili otcové moji Abraham a Izák, Bůh, kterýž mne spravoval po všecken život můj až do dne tohoto;
- 16 Anděl ten, kterýž vytrhl mne ze všeho zlého, požehnejž dítek těchto; a ať slovou synové moji a synové otců mých Abrahama a Izáka; a ať se jako hmyz rozmnoží u prostřed země.
- 17 Vida pak Jozef, že vložil otec jeho ruku svou pravou na hlavu Efraimovu, nerád byl tomu. I zdvihl ruku otce svého, aby ji přenesl s hlavy Efraimovy na hlavu Manassesovu.
- 18 A řekl jemu: Ne tak, otče můj; nebo toto jest prvorozený, vložiž pravici svou na hlavu jeho.
- 19 Ale nepovolil otec jeho, a řekl: Vím, synu můj, vím; takéť i on bude v lid, a také i on vzroste; však bratr jeho mladší více poroste než on, a símě jeho bude u veliké množství národů.
- 20 I požehnal jim v ten den, řka: Skrze tebe požehnání bude dávati Izrael takto: Učiniž tobě Bůh jako Efraimovi a jako Manassesovi. I představil Efraima Manassesovi.
- 21 Řekl také Izrael Jozefovi: Aj, já umírám, a budeť Bůh s vámi, a zase vás přivede do země otců vašich.
- 22 Já pak dal jsem tobě jeden díl *výš* nad bratří tvé, kteréhož jsem mečem svým a lučištěm svým dosáhl z ruky Amorejského.

- טו וַיְבֶרֶף אֶת־יוֹסֵף וַיּאֹמַר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתִי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֵּה:
- טז הַמַּלְאָדְּ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכְּל־רָע יְבָרֵדְּ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקְּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגוּּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאַרֵץ:
- יז וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיַּרע בְּעִינָיו וַיִּתְמֹך יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָה מֵעַל ראש־אֶפְרַיִם עַל־ראשׁ מְנַשֶּׁה:
- יח וַיּאֹמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר שִׂים יְמִינְךְּ על־רֹאשו:
 - יט וַיְמָאֵן אָבִיו וַיּאֹמֶר יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְּעָם וְגַם־הוּא יִגְדָּל וְאוּלָם אָחִיו הַקְּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מִלֹא־הַגוֹיִם:
 - כ וַיְבְרֲכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמוֹר בְּּדְּ יְבְרֵדְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יְשִׁמְדְּ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה וַיְּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לְפְנֵי מִנְשֵּׁה:
 - כא וַיּאֹמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יּוֹסֵף הָנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים עִמַּכֵם וָהָשִׁיב אֶתְכֵם אֵל־אָרֵץ אֲבֹתֵיכֵם:
 - כב וַאֲנִי נְתַתִּי לְךְּ שְׁכֶם אַחַד עַל־אַחֶיךּ אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הַאֵּמֹרִי בְּחַרִבִּי וּבִקַשְׁתִּי:

בראשית מט : 49

- Povolal pak Jákob synů svých, a řekl: Sejděte se, a oznámím vám, co se s vámi díti bude potomních dnů.
- Shromažďte se a slyšte synové Jákobovi, poslyšte Izraele otce svého.
- Ruben, prvorozený můj jsi ty, síla má, a počátek moci mé, vyvýšenost důstojenství a vyvýšenost síly.
- Prudce sběhneš jako voda. Nebudeš vyvýšen, proto že jsi vstoupil na lůže otce svého; a jakž jsi poškvrnil postele mé, zmizelo vyvýšení tvé.
- Simeon a Léví bratří, nástrojové nepravosti *jsou* v příbytcích jejich.
- Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždění jejich nepřipojuj se slávo má; nebo v prchlivosti své zbili muže, a svévolně vyvrátili zed.
- Zlořečená prchlivost jejich, nebo neustupná; i hněv jejich, nebo zatvrdilý jest. Rozdělím je v Jákobovi, a rozptýlím je v Izraeli.
- bude na šíji nepřátel tvých; klaněti se budou tobě synové otce tvého.
- Lvíče Juda, z loupeže, synu můj, vrátil jsi se; schýliv se, ležel jako lev a jako lvice; kdo zbudí ho?
- 10 Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.
- 11 Uváže k vinnému kmenu osle své, a k výbornému kmenu oslátko oslice své. Práti bude u víně roucho své, a v červeném víně oděv svůj.
- 12 Cervenějších očí *bude* nad víno, a zubů bělejších nad mléko.
- 13 Zabulon bydliti bude na břehu mořském, a na přístavu lodí, a pomezí jeho až k Sidonu.
- 14 Izachar osel silný, ležící mezi dvěma břemeny.
- 15 A vida odpočinutí, že jest dobré, a zemi, že jest rozkošná, sehne rameno své k nošení, a dávati bude daně.
- 16 Dan souditi bude lid svůj, jako jedno z pokolení Izraelských.

- וַיִּקְרָא יַעֵקֹב אֱל־בָּנָיו וַיּאמֶר הָאָסִפוּ וְאַגִּידָה לָכֵם אֵת אַשֶר־יִקרָא אֶתְכֶם בָּאַחָרִית הַיַּמִים:
 - :הָקְבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֱל־יִשִּׂרָאֵל אֵבִיכֵם
- רָאוּבֵן בַּכֹרִי אַתַּה כֹּחִי וַרָאשִׁית אוֹנִי יַתַר שְׂאַת וַיַּתַר עַז:
 - פַּחַז כַּמַיִם אַל־תּוֹתַר כִּי עָלִיתְ מִשְׁכְבֵי אָבִיךּ אָז חִלַּלְתְּ
 - שַׁמַעוֹן וַלַוִי אַחִים כַּלֵי חַמַס מַכַרתִיהַם:
- בּסֹדָם אַל־תַבֹא נַפִּשִׁי בִּקְהַלָּם אַל־תַחַד כִּבֹדִי כִּי בִאַפַּם ברגו איש וברצנם עקרו־שור:
 - אַרוּר אַפַּם כִּי עַז וְעָבָרַתַם כִּי קַשַׁתַה אָחַלְּקֵם בִּיַעַקֹב וַאַפִּיצֵם בִּישַׂרָאל:
- Judo, ty jsi, tebe chváliti budou bratří tvoji; ruka tvá יָהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךְ אַחֶיךְ יָדָךְ בִּעֹרֶף אֹיָבֶיף יִשְׁתַּחֲוּוּ לְךְּ בְּנֵי :אַבִיד
 - גוּר אַרִיָה יִהוּדָה מִטֶּרֶף בִּנִי עָלִיתָ כָּרַע רָבַץ כִּאַרְיֵה וּכַלַבִיא מִי יִקִימֵנוּ:
 - לא־יַסוּר שֶׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מְבֵּין רַגְלַיו עַד כִּי־יַבֹא שילה שִׁילוֹ וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים:
 - יא אֹסְרִי לַגַּפָן עירה עִירוֹ וַלְשֹרֵקה בַּנִי אַתֹנוֹ כַבַּס בַּיַין לבשו ובדם־ענבים סותה סותו:
 - חַכְלִילִי עֵינַיִם מִיָּיון וּלְבֶן־שְׁנַּיִם מֵחַלַב:
 - וְבוּלְן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוֹף אֲנִיּוֹת וְיַרְכַתוֹ
 - יַשַּשׁכַר חַמֹר גַרָם רֹבֵץ בֵּין הַמְּשִׁפַּתִים:
 - וַיַּרָא מְנָחַה כִּי טוֹב וָאֵת־הַאַרֵץ כִּי נַעֲמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לְסָבֹּל וַיָהִי לְמַס־עֹבֵד:
 - טז דַן יַדִין עַמּוֹ כָּאַחַד שָׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל:

- 17 Budeť Dan *jako* had podlé cesty, *jako* had rohatý podlé stezky, štípaje kopyta koně, aby spadl jezdec jeho zpět.
- 18 Spasení tvého očekávám, ó Hospodine!
- 19 Gád, vojsko přemůže jej, však on svítězí potom.
- 20 Asser, tučný *bude* pokrm jeho, a onť vydávati bude rozkoše královské.
- 21 Neftalím *jako* laň vypuštěná, vydávaje výmluvnosti krásné.
- 22 Ratolest rostoucí Jozef, ratolest rostoucí podlé studnice; ratolesti vycházely nad zed.
- 23 Ačkoli hořkostí naplnili jej, a stříleli *na něj*, a v tajné nenávisti měli ho střelci:
- 24 Však zůstalo v síle lučiště jeho, a zsilila se ramena rukou jeho z rukou mocného Jákobova; odkudž *byl* pastýř *a* kámen Izraelův;
- 25 Od silného *Boha, jemuž sloužil* otec tvůj, kterýž spomáhá tobě, a od všemohoucího, kterýž požehná tobě požehnáními nebeskými s hůry, požehnáními propasti ležící hluboko, požehnáním prsů a života.
- 26 Požehnání otce tvého silnější budou nad požehnání předků mých, až k končinám pahrbků věčných; budou nad hlavou Jozefovou, a na vrchu hlavy Nazarejského *mezi* bratřími jeho.
- 27 Beniamin, vlk dravý, ráno bude jísti loupež, a večer rozdělí kořisti.
- 28 Všech těchto pokolení Izraelských jest dvanácte; a to jest, což mluvil jim otec jejich; požehnal jim také, jednomu každému vedlé požehnání jeho požehnal.
- 29 A poroučeje jim, řekl: Já připojen budu k lidu svému; pochovejte mne s otci mými v jeskyni té, kteráž *jest* na poli Efrona Hetejského,
- 30 V jeskyni, kteráž jest na poli Machpelah, jenž jest naproti Mamre v zemi Kananejské, kterouž koupil Abraham spolu s polem tím od Efrona Hetejského k dědičnému pohřbu.
- 31 Tam pochovali Abrahama a Sáru ženu jeho; tam pochovali Izáka a Rebeku ženu jeho; tam také pochovali Líu.
- 32 Koupeno *pak bylo* pole a jeskyně, kteráž na něm, od synů Het.
- 33 A když přestal Jákob přikazovati synům svým, složil nohy své na ložci a umřel; a připojen jest k lidu svému.

- יז יְהִי־דָן נָחָשׁ עֲלֵי־דֶּרֶךְ שְׁפִיפֿן עֲלֵי־אֹרַח הַנּּשׁךְ עִקְּבֵי־סוּס וַיִּפּֿל רֹכְבוֹ אָחוֹר:
 - יח לִישׁוּעַתִּדְּ קוִּיתִי יִהוָה:
 - יט גָד גְדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֶד עְקֵב:
 - כ מַאָשֵׁר שְׁמֵנָה לַחְמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעְדַנִּי־מֶּלֶךְ:
 - כא נַפְּתָּלִי אַיָּלָה שְׁלֻחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי־שְׁפֶּר:
 - כב בֵּן פּֿרָת יוֹסֵף בֵּן פּֿרָת עֲלֵי־עָיִן בָּנוֹת צְעֲדָה עֲלֵי־שׁוּר:
 - כג וַיְמְרָרָהוּ וָרֹבּוּ וַיִּשְׂטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים:
 - כד וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי יָדָיו מִידֵי אֲבִיר יַעֲלְב מִשָּׁם רֹעֵה אֵבֵן יִשְׂרָאֵל:
- כה מֵאֵל אָבִידּ וְיַעְזְרֶדְ וְאֵת שַׁדִּי וִיבְרְכֶדְ בִּרְכֹת שְׁמַיִם מֵעְל בִּרְכֹת הְּהוֹם רֹבֶצֶת הָּחַת בִּרְכֹת שְׁדַיִם וְרָחַם:
- כו בּּרְכֹת אָבִידְּ גָּבְרוּ עַל־בִּרְכֹת הוֹרֵי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלְם תִּהְיֵין לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו:
 - כז בּּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף בַּבּקֶר יֹאכַל עַד וְלְעֶרֶב יְחַלֵּק שְׁלְל:
- כח כְּל־אֵלֶה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עְשָׂר וְזֹאֹת אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶדְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכְתוֹ בַּרַדְּ אֹתָם:
 - כט וַיְצַו אוֹתָם וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נָאֱסְף אֶל־עַמִּי קִבְרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתִי אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה עֶפְרוֹן הַחִתִּי:
 - ל בַּמְעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־מַמְרֵא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשְּׂדָה מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי לַאֲחָזַּת־קָבֶר:
 - לא שָׁמָה קָבְרוּ אֶת־אַבְרָהָם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָה קָבַרְתִּי אֶת־לֵאָה:
 - לב מִקְנֵה הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת:
 - לג וַיְכַל יַעֲלָב לְצַוּתׁ אֶת־בָּנָיו וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל־הַמִּטָּה וַיִּגְוַע וַיֵּאָסַף אֵל־עַמִּיו:

בראשית נ: 50

- 1 Tedy padl Jozef na tvář otce svého, a plakal nad ním, líbaje ho.
- 2 A poručil služebníkům svým lékařům, aby vonnými věcmi pomazali otce jeho. I pomazali lékaři vonnými věcmi Izraele.
- 3 A vyplnilo se při něm čtyřidceti dní; (nebo tak vyplňují se dnové těch, kteříž mazáni bývají vonnými věcmi). I plakali ho Egyptští za sedmdesáte dní.
- 4 Když pak dnové pláče toho pominuli, mluvil Jozef k domu Faraonovu, řka: Jestliže jsem nyní nalezl milost před očima vašima, mluvte, prosím, v uši Faraonovy, a rcete:
- 5 Otec můj přísahou mne zavázal, řka: Aj, já umírám; v hrobě mém, kterýž jsem sobě vykopal v zemi Kananejské, tam mne pochovej. Nyní tedy, prosím, nechť vstoupím a pochovám otce svého, a navrátím se zase.
- 6 I řekl Farao: Vstup a pochovej otce svého tak, jakž tě přísahou zavázal.
- 7 Tedy vstoupil Jozef, aby pochoval otce svého, a vstoupili s ním všickni služebníci Faraonovi, starší domu jeho a všickni starší země Egyptské,
- 8 Všecken také dům Jozefův, a *všickni* bratří jeho i dům otce jeho; toliko dětí svých, ovec a volů nechali v zemi Gesen.
- 9 Vstoupili s ním také i vozové a jezdci, a bylo vojsko to veliké velmi.
- 10 I přišli až k místu Atád, kteréž jest při brodu Jordánském, a kvílili tam kvílením velikým a velmi žalostným; i držel *tu* zámutek po otci svém za dnů sedm.
- 11 Vidouce pak obyvatelé země té, *totiž* Kananejští, zámutek na místě tom Atád, řekli: Těžký to mají zámutek Egyptští. Protož nazváno jest jméno jeho Abel Mizraim, a *to* jest při brodu Jordánském.
- 12 Učinili tedy s ním synové jeho tak, jakž jim byl poručil.
- 13 A donesše ho do země Kananejské, pochovali ho v jeskyni na poli Machpelah, kterouž byl koupil Abraham s tím polem k dědičnému pohřbu od Efrona Hetejského, naproti Mamre.

- ַויִּפּׁל יוֹסֵף עַל־פְּגֵי אָבִיו וַיֵּבְךְּ עָלָיו וַיִּשַׁק־לוֹ:
- ב וַיְצַו יוֹסֵף אֶת־עֲבָדִיו אֶת־הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו וַיַּחַנְטוּ הָרֹפְאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל:
- ָּנְ וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחֲגָטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם:
- ד וַיַּעַבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר אִם־נָא מְצָאתִי חֵן בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי פַרְעֹה לֵאמֹר:
 - ז אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקבְרִי אֲשֶׁר כְּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנַעַן שְׁמָה תִּקְבְּרֵנִי וְעַתָּה אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֵת־אָבִי וְאָשׁוּבָה:
 - ַניּאמֶר פַּרְעֹה עֲלֵה וּקְבֹר אֶת־אָבִיךּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֶדְ:
 - ז וַיַּעֵל יוֹסֵף לִקְבּר אֶת־אָבִיו וַיַּעֲלוּ אִתּוֹ כָּל־עַבְדֵי פַּרְעֹה זִקְנֵי בִיתוֹ וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרָיִם:
 - ן כֹל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:
 - ט וַיַּעַל עִמוֹ גַּם־רֶכֶב גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כְּבֵד מְאֹד:
 - י וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן הָאָטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפֵּד גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד וַיַּעֵשׁ לְאָבִיו אֵבֶל שִׁבְעַת יְמִים:
 - יא וַיַּרְא יוֹשֵׁב הָאָבֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֵבֶל בְּגֹרֶן הָאָטְד וַיּאׁמְרוּ אֵבֶל־כָּבֵד זָה לְמִצְרָיִם עַל־כֵּן קָרָא שְׁמְהּ אָבֵל מִצְרַיִם אַשֵּׁר בִּעַבֵּר הַיַּרַדֵּן:
 - יב וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִּוְם:
 - יג וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָנְיו אַרְצָה כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה לַאֲחָזַת־קֶבֶר מֵאֶת עֵפָרֹן הַחָתִּי עַל־פָּנֵי מַמְרֵא:

- 14 A když pochoval Jozef otce svého, navrátil se do Egypta s bratřími svými a se všemi, kteříž byli vstoupili s ním, aby pochovali otce jeho.
- 15 Vidouce pak bratří Jozefovi, že umřel otec jejich, řekli: Snad v nenávisti nás míti bude Jozef, a vrchovatě nahradí nám všecko zlé, kteréž jsme jemu činili.
- 16 Protož vzkázali Jozefovi, řkouce: Otec tvůj ještě před smrtí svou přikázal, řka:
- 17 Takto díte Jozefovi: Prosím, odpusť již bratřím svým přestoupení a hřích jejich; nebo zle učinili tobě. Protož již odpusť, prosím, přestoupení služebníkům Boha, *jehož ctil* otec tvůj. I rozplakal se Jozef, když k němu mluvili.
- 18 Přistoupili potom také bratří jeho, a padše před ním, řekli: Aj, my jsme služebníci tvoji.
- 19 Jimž odpověděl Jozef: Nebojte se; nebo zdaliž jsem já vám za Boha?
- 20 Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; ale Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což vidíte nyní, a při životu zachoval lid mnohý.
- 21 Protož nebojte se již; já chovati vás budu i děti vaše. A tak těšil je, a mluvil k srdci jejich.
- byl Jozef sto a deset let.
- 23 A viděl Jozef syny Efraimovy až do třetího pokolení; ano i synové Machira, syna Manassesova, vychováni jsou u Jozefa.
- 24 Mluvil potom Jozef bratřím svým: Já tudíž umru; Bůh pak jistotně navštíví vás, a vyvede vás z země této do země, kterouž přisáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.
- 25 Protož přísahou zavázal Jozef syny Izraelovy, řka: Když navštíví vás Bůh, vynestež kosti mé odsud.
- 26 I umřel Jozef, když byl ve stu a v desíti letech; a pomazán jsa vonnými věcmi, vložen jest do truhly v Egyptě.

- וַיַּשֶׁב יוֹסֶף מִצְרֵיִמָה הוּא וְאֶחֵיו וְכַל־הַעֹלִים אָתּוֹ לְקְבֹּר אָת־אָבִיו אַחֲרֵי קַבְרוֹ אֵת־אַבִיו:
- וַיָּרָאוּ אָחֵי־יוֹסֶף כִּי־מֶת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוּ יִשְׂטִמֵנוּ יוֹסֶף וָהַשֶּׁב יַשִּׁיב לָנוּ אֶת כַּל־הַרַעָה אֲשֶׁר גַּמַלְנוּ אֹתוֹ:
 - טז ויצוו אל־יוסף לאמר אביד צוה לפני מותו לאמר:
- כה־תאמרוּ לִיוֹסֶף אַנָּא שַׂא נָא פֵּשַׁע אַחֵיךּ וְחַטַאתַם כִּי־רַעַה גִמַלוּךְ וְעַתַּה שַׂא נָא לְפַשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אַבִיךְ וַיַּבַרָּ יוֹסֵף בַּדַבַּרַם אַלַיו:
 - יח וַיֵּלְכוּ גַם־אָחַיו וַיָּפָּלוּ לְפַנֵיו וַיֹּאמַרוּ הָנֵנוּ לְדְּ לַעַבַדִים:
 - וַיֹּאמֵר אֵלֵהֵם יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הַתַחַת אֱלֹהִים אָנִי:
- וָאַתֵּם חַשַּׁבָתָּם עַלַי רַעָה אֱלֹהִים חַשַּׁבָה לְטֹבָה לְמַעַן צַשׂה כַּיּוֹם הַזֵּה לְהַחֵיֹת עַם־רַב:
- כא וְעַתָּה אַל־תִּירַאוּ אַנֹכִי אַכַלְכֵּל אֵתְכֵם וְאֵת־טַפְּכֵם וַיְנַחֵם אוֹתַם וַיִּדְבֶּר עַל־לְבַּם:
- 22 Bydlil pak Jozef v Egyptě, on i dům otce jeho, a živ בָּמָצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר
 - כג וַיַּרָא יוֹסֶף לְאֵפָרַיִם בְּנֵי שְׁלְשִׁים גַּם בְּנֵי מַכִיר בֵּן־מְנַשֵּׁה ילדוּ על־ברכי יוֹסף:
 - כד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֱל־אָחַיו אַנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פַּקֹד יִפְּקֹד אֶתְכֵם וָהֶעֵלָה אָתָכֶם מִן־הַאָרֵץ הַזּאֹת אֵל־הַאַרֵץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לאַבְרָהָם לִיצְחָק וּלְיַעֵּלְב:
 - וַיַּשַבַּע יוֹסַף אַת־בָּנֵי יִשַּׁרָאַל לֵאמֹר פַּקֹד יָפָקֹד אַלֹהִים אַתְכָם וָהַעַלְתָם אַת־עַצַמֹתֵי מַזָּה:
 - וַיָּמֶת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֵשֵׂר שָׁנִים וַיַּחַנִטוּ אֹתוֹ וַיִּישֵׂם בָּאָרוֹן בִּמְצְרַיִם:

שמות

שמות א: 1

- Egypta s Jákobem; každý s čeledí svou přišel:
- Ruben, Simeon, Léví a Juda;
- Izachar, Zabulon a Beniamin; 3
- Dan a Neftalím, Gád a Asser.
- A bylo všech osob pošlých z bedr Jákobových sedmdesáte duší; Jozef pak byl v Egyptě.
- I umřel Jozef a všickni bratří jeho, a všecken ten rod.
- Synové pak Izraelští rozmnožili se a rodili se v hojnosti; a rozhojňovali se, i zsilili se náramně velmi, a naplněna jest jimi země.
- V tom povstal král nový v Egyptě, kterýž neznal Joze-
- Ten řekl lidu svému: Aj, lid synů Izraelských jest mnohý a silnější nad nás.
- 10 Nuže, opatrně sobě počínejme před ním, aby se nerozmohl; a když by přišla válka, aby se nepřipojil i on k nepřátelům našim, a nebojoval proti nám, a nevyšel z země.
- 11 Protož ustanovili nad ním úředníky, kteříž by plat vybírali, aby je trápili břemeny svými. I vystavěl *lid Izraelský* Faraonovi města skladů, Fiton a Ramesses.
- 12 Ale čím více trápili jej, tím více rostl a tím se více rozmáhal. I vzali sobě syny Izraelské v ošklivost.
- 13 A tak podrobovali Egyptští syny Izraelské v službu těžkou.
- 14 A k hořkosti přivodili život jejich robotami těžkými, v hlině a cihlách a ve všelijakém díle na poli, mimo všelikou potřebu svou, k níž práce jejich užívali nenáležitě a bez lítosti.
- 15 I poručil král Egyptský babám Hebrejským, z nichž jedna sloula Sefora a druhá Fua,
- 16 A řekl: Když budete pomáhati ženám Hebrejským při porodu, a uzříte, že již rodí, byl-li by syn, zabíte ho, pakli dcera, tedy ať jest živa.
- 17 Bály se pak ty baby Boha, a nečinily tak, jakž jim poručil král Egyptský, ale živých nechávaly pacholíků.
- 18 Povolav tedy bab král Egyptský, mluvil jim: Proč jste to učinily, že jste živé zachovaly pacholíky?

- Tato jsou pak jména synů Izraelských, kteříž vešli do אָרָיְמָה אֵת יַעֲלְב אִישׁ מִאָרְיְמָה אֵת יַעֲלְב אִישׁ וביתו באו:
 - ראובן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה:
 - יִשַּׁשׁכֵר זָבוּלָן וּבְנִיַמְן:
 - דַן וְנַפְתַּלִי גַּד וְאַשֶׁר: 7
 - וַיָהִי כַּל־גַפָּשׁ יֹצָאֵי יֵרֶךְ־יַעֵקֹב שָׁבְעִים נַפָּשׁ וִיוֹסֵף הַיָה
 - וַיָּמֶת יוֹסֵף וְכָל־אֵחָיו וִכֹל הַדּוֹר הַהוּא:
 - וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פַּרוּ וַיִּשְׁרָצוּ וַיִּרָבוּ וַיַּעַצְמוּ בְּמָאֹד מָאֹד וַתַּמַלֵא הַאַרֵץ אֹתַם:
 - :יְּקָם מֶלֶּךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְּרָיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע אֵת־יוֹסֵף
 - וַיֹּאמֶר אֱל־עַמוֹ הָנָה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֶל רַב וְעַצוּם מְמֵנוּ:
 - הַבָה נִתְחַכִּמָה לוֹ פַּן־יֵרְבֵּה וְהַיַה כִּי־תִקְרֵאנַה מִלְחַמַה וָנוֹסַף גַּם־הוּא עַל־שֹנָאֵינוּ וְנַלְחַם־בַּנוּ וְעַלָה מִן־הַאַרֵץ:
 - וַיָּשָׁימוּ עַלַיו שַׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בִּסְבְלֹתַם וַיִּבֵן עַרֵי מַסְכָּנוֹת לְפַרְעֹה אֵת־כִּּתֹם וְאַת־רַעַמְסֵס:
 - וָכַאֲשֶׁר יִעַנוּ אֹתוֹ כֵּן יִרבֶּה וָכֵן יִפְרֹץ וַיַּקְצוּ מִפּנִי בְּנֵי
 - וַיַּעֲבָדוּ מִצְרַיִם אֵת־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּפַּרָדְ:
 - וַיִמַרָרוּ אֵת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קַשָּׁה בִּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכַל־עֲבֹדָה בַּשַּׁדָה אֶת כַּל־עֲבֹדַתַם אֲשֶר־עַבִדוּ בַהֶם בִּפַרֵד:
 - וַיּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיּת אֲשֵׁר שֵׁם הָאַחַת שׁפַרָה וִשֶׁם הַשֵּׁנִית פּוּעַה:
 - טז וַיּאֹמֵר בִּיַלֵּדְכֵן אֵת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֵן עַל־הָאָבְנָיִם אִם־בֵּן הוא וַהַמְתֵּן אֹתוֹ וָאִם־בַּת הִיא וַחַיָה:
 - וַתִּירֵאוַ הַמְיַלְדֹת אֶת־הַאֱלֹהִים וְלֹא עַשׂוּ כַּאֲשֶׁר דְּבֶּר אַלִיהָן מֶלֵךְ מִצְרָיִם וַתִּחַיֵּין אֵת־הַיִּלְדִים:
 - וַיִּקְרָא מֵלֶךְ־מִצְרַיִם לַמְיַלְדֹת וַיֹּאמֶר לָהֵן מַדּוּעַ עַשִּׂיתֵן הַדָּבַר הַזֵּה וַתְּחַיֵּין אֱת־הַיִּלְדִים:

- 19 I odpověděly baby Faraonovi: Nejsou ženy Hebrejské jako ženy Egyptské; nebo ony jsou silnějšího přirození. Dříve než přijde k nim baba, *ony* porodí.
- 20 I učinil dobře Bůh těm babám. A rozmnožen jest lid, a zsilili se velmi.
- 21 Stalo se pak proto, že se bály baby ty Boha, vzdělal jim domy.
- 22 I přikázal Farao všemu lidu svému, řka: Každého syna, kterýž se narodí, do řeky uvrzte; každé pak dcery nechte živé.

- יט וַתּאֹמַרְן, הַמְיַלְּדֹת אֶל־פַּרְעֹה כִּי לֹא כַנְּשִׁים הַמִּצְרִיּת הָעִבְרִיּת כִּי־חָיוֹת הַנָּה בְּטֶרֶם תָּבוֹא אֲלֵהֶן הַמְיַלֶּדֶת וְיָלְדוּ:
 - כ וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת וַיֶּרֶב הָעָם וַיַּעַצְמוּ מְאֹד:
 - כא וַיְהִי כִּי־יָרְאוּ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׁ לְהֶם בְּתִּים:
 - כב וַיְצֵו פַּרְעֹה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כְּל־הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרְה תַּשְׁלִיכָהוּ וְכָל־הַבַּת תְּחַיּוּן:

- 1 Odšed pak muž jeden z domu Léví, vzal dceru *z pokolení* Léví.
- 2 I počala žena ta, a porodila syna; a viduci, že jest krásný, kryla ho za tři měsíce.
- 3 A když ho nemohla déle tajiti, vzala mu ošitku z sítí, a omazala ji klím a smolou; a vložila do ní to dítě, a vyložila do rákosí u břehu řeky.
- 4 A postavila sestru jeho zdaleka, aby zvěděla, co se s ním díti bude.
- A v tom sešla dcera Faraonova, aby se myla v řece; a děvečky její procházely se po břehu řeky. A uzřevši ošitku mezi rákosím, poslala děvečku svou, a vzala ji.
- 6 A když otevřela, uzřela dítě; a aj, plakalo pacholátko. A slitovavši se nad ním, řekla: Z dětí Hebrejských jest toto.
- 7 I řekla sestra jeho k dceři Faraonově: Mám-li jíti a zavolati tobě chůvy z žen Hebrejských, kteráž by odchovala tobě dítě?
- 8 Odpověděla dcera Faraonova: Jdi. Tedy šla děvečka a zavolala matky toho dítěte.
- 9 I řekla jí dcera Faraonova: Vezmi toto dítě, a odchovej mi je; a jáť dám mzdu tvou. I vzala žena dítě, a chovala je.
- 10 A když odrostlo pachole, dovedla je k dceři Faraonově, kteráž jej měla za syna; a nazvala jméno jeho Mojžíš, řkuci: Nebo jsem ho z vody vytáhla.
- I stalo se ve dnech těch, když vyrostl Mojžíš, že vyšel k bratřím svým, a hleděl na trápení jejich. Uzřel také muže Egyptského, an tepe muže Hebrejského, jednoho z bratří jeho.
- 12 A sem i tam se ohlédna, vida, že žádného tu není, zabil Egyptského, a zahrabal jej v písku.
- 13 Vyšed potom druhého dne, a aj, dva muži Hebrejští vadili se. I řekl tomu, kterýž křivdu činil: Proč tepeš bližního svého?
- 14 Kterýžto odpověděl: Kdo tě ustanovil knížetem a soudcí nad námi? Zdali zabiti mne myslíš, jako jsi zabil Egyptského? Protož ulekl se Mojžíš a řekl: Jistě známá jest ta věc.

- א וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת־בַּת־לֵוִי:
- ב וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי־טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שִׁלשַה יָרַחִים:
- ָּ וְלֹא־יָכְלָה עוֹד הַאְפִינוֹ וַתִּקַּח־לוֹ תַּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמֶר וּבַזָּפֶת וַתְּשֶׁם בָּה אֶת־הַיֶּלֶד וַתְּשֶׂם בַּסּוּף עַל־שְׂפַת הַיִּאֹר:
 - ד וַתַּצַב אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לְדֵעָה מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ:
 - ה וַתַּרֶד בַּת־פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל־הַיְאֹר וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל־יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת־הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת־אֲמְתָה וַתִּקְחֵהָ
 - ו וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֵהוּ אֶת־הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נַעַר בֹּכֶה וַתַּחְמֹל עָלְיוּ וַתֹּאמֵר מִיַּלְדֵי הַעָּבִרִים זֵה:
 - ז וַתּאֹמֶר אֲחֹתוֹ אֶל־בַּת־פַּרְעֹה הַאֵּלֵדְ וְקָרָאתִי לְּדְּ אִשְׁה מֵינֵקֵת מִן הַעְבַרִיּת וְתֵינָק לַדְּ אֵת־הַיָּלֵד:
- וַתּאֹמֶר־לָהּ בַּת־פַּּרְעֹה לֵכִי וַתֵּלֶךּ הָעַלְמָה וַתִּקְרָא אֶת־אֵם הַיַּלֵד:
- ץ וַתּאֹמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הֵילִיכִי אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה וְהֵינִקְהוּ לִי וַאָנִי אֶתֵּן אֶת־שְׂכָרֵדְ וַתִּקַּח הָאִשָּה הַיֶּלֶד וַתְּנִיקֵהוּ:
 - י וַיִּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַתְּבָאֵהוּ לְבַת־פַּרְעֹה וַיְהִי־לְהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שָׁמוֹ מֹשֶׁה וַתִּאמֵר כִּי מִן־הַמַּיִם מִשְׁיתִהוּ:
 - יא וַיְהִי בָּיָמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל־אֶחִיו וַיַּרְא בָּסְבָלֹתַם וַיַּרָא אִישׁ מִצְרִי מַכֵּה אִישׁ־עִבְרִי מֵאֵחָיו:
 - יב וַיִּפֶּן כֹּה וָכֹה וַיַּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּךְ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּטְמְגֵהוּ בּחוֹל:
 - יג וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים וַיּאֹמֶר לָרַשָּׁע לָמַה תַּכֵּה רֵעַדְּ:
 - יד וַיּאמֶר מִי שָּׁמְדְּ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵּט עָלֵינוּ הַלְהְרְגִנִּי אַתְּה אֹמֵר כִּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיּאֹמֵר אָכֵן נוֹדַע הַדָּבַר:

- 15 A uslyšav Farao tu věc, hledal zabiti Mojžíše. Ale Mojžíš utekl od tváři Faraonovy, a bydlil v zemi Madianské; i usadil se podlé studnice.
- 16 Kníže pak Madianské mělo sedm dcer. Kteréžto přišedše, vážily *vodu*, a nalívaly do koryt, aby napájely dobytek otce svého.
- 17 I přišli pastýři, a odehnali je. Tedy Mojžíš vstav, pomohl jim a napojil dobytek jejich.
- 18 A když se navrátily k Raguelovi, otci svému, řekl *on*: Jakž jste to dnes tak brzo přišly?
- 19 Odpověděly: Muž Egyptský vysvobodil nás z ruky pastýřů; ano také ochotně navážil nám *vody*, a napojil dobytek.
- muže toho? Povolejte ho, ať pojí chleba.
- 21 A svolil Mojžíš *k tomu*, aby bydlil s mužem tím. Kterýžto dal Zeforu, dceru svou, Mojžíšovi.
- 22 I porodila syna, a nazval jméno jeho Gerson; nebo řekl: Příchozí jsem byl v zemi cizí.
- 23 Stalo se pak po mnohých časích, že umřel král Egyptský; a synové Izraelští úpěli pro roboty, a křičeli. I בְּנִי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים vstoupil k Bohu křik jejich pro roboty.
- 24 A uslyšel Bůh naříkání jejich, a rozpomenul se Bůh na smlouvu svou s Abrahamem, Izákem a Jákobem.
- 25 I vzhlédl Bůh na syny Izraelské, a poznal Bůh.

- וַיִּשְׁמַע פַּרְעה אָת־הַדָּבַר הַזֶּה וַיִבַקֵּשׁ לַהַרֹג אָת־מֹשֵׁה וַיָּשֶׁב בָּאֶרִץ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב בָּאָרֵץ־מִדְיָן וַיֵּשֶׁב יעל־הבאר:
 - טז וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת וַתְּבֹאנָה וַתִּדְלֶנָה וַתִּמַלֵּאנָה אַביהָן: אַביהָן:
 - וַיָּשָׁק וַיִּשָׁק מַשֶׁה וַיּוֹשְׁעָן וַיַּשְׁק את־צאנם:
 - וַתַּבֹאנָה אֵל־רָעוּאֵל אַבִּיהֵן וַיּאֹמֶר מַדּוּעַ מְהַרְתֵּן בּאֹ
- וַתֹּאֹמַרְן אִישׁ מִצְרִי הָצִילַנוּ מִיַּד הַרֹעִים וְגַם־דַּלֹה דַלַה ַלַנוּ וַיַּשָׁק אֱת־הַצּאון:
- 20 I řekl dcerám svým: Kdež pak jest? Pročež jste pustily וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֹתִיו וָאַיּוֹ לָמָה זֶה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קִרְאֶן לוֹ וִיֹאכַל לַחֵם:
 - כא וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה לְשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפּׂרָה בִתּוֹ
 - כב וַתַּלֵד בֵּן וַיִּקָרָא אֶת־שָׁמוֹ גַּרְשֹׁם כִּי אָמַר גַּר הָיִיתִי בִּאֶרֵץ
 - וַיָּהִי בַיָּמִים הַרַבִּים הָהֶם וַיַּמַת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאַנְחוּ :מְן־הָעֲבֹדַה
 - וַיִּשְׁמַע אֱלֹהָים אֶת־נַאָקַתַם וַיַּזְכֹּר אֱלֹהָים אֶת־בַּרִיתוֹ אָת־אַבְרָהַם אָת־יִצְחַק וְאָת־יַעַקֹב:
 - כה וַיַּרָא אֱלֹהִים אֶת־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַע אֱלֹהִים:

- Mojžíš pak pásl dobytek Jetry tchána svého, kněze Madianského, a hnav stádo po poušti, přišel až k hoře Boží Oréb.
- Tedy ukázal se mu anděl Hospodinův v plameni ohně z prostředku kře. I viděl, a aj, keř hořel ohněm, a však neshořel.
- Protož řekl Mojžíš: Půjdu nyní, a spatřím vidění toto veliké, proč neshoří keř.
- Vida pak Hospodin, že jde, aby pohleděl, zavolal naň Bůh z prostředku kře, a řekl: Mojžíši, Mojžíši! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.
- I řekl: Nepřistupuj sem, szuj obuv svou s noh svých; nebo místo, na kterémž ty stojíš, země svatá jest.
- A řekl: Já jsem Bůh otce tvého, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův. I zakryl Mojžíš tvář svou, (nebo se bál), aby nepatřil na Boha.
- Jemužto řekl Hospodin: Zřetelně viděl jsem trápení lidu mého, kterýž jest v Egyptě; a křik jejich pro přísnost úředníků jeho slyšel jsem; nebo znám bolesti jeho.
- Protož jsem sstoupil, abych vysvobodil jej z ruky Egyptských, a vyvedl jej z země té do země dobré a prostranné, do země oplývající mlékem a strdí, na místa Kananejského a Hetejského, a Amorejského a Ferezejského, a Hevejského a Jebuzejského.
- Nebo nyní, aj, křik synů Izraelských přišel ke mně; viděl jsem také i ssoužení, jímž je ssužují Egyptští.
- 10 Protož, nyní poď a pošli tě k Faraonovi; a vyvedeš lid můj, syny Izraelské z Egypta.
- novi, a abych vyvedl syny Izraelské z Egypta?
- 12 I odpověděl: Však budu s tebou; a toto budeš míti znamení, že jsem já tě poslal: Když vyvedeš lid ten z Egypta, sloužiti budete Bohu na hoře této.
- 13 I řekl Mojžíš Bohu: Aj, já půjdu k synům Izraelským a dím jim: Bůh otců vašich poslal mne k vám. Reknou-li mi: Které jest jméno jeho? co jim odpovím?

- וּמֹשֵׁה הָיָה רֹעֵה אֵת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֶן מִדְיָן וַיִּנְהַג אָת־הַצֹּאוֹ אַחַר הַמְּדְבָּר וַיָּבֹא אֱל־הַר הַאֱלֹהִים חֹרֶבָה:
 - וַיַרָא מַלְאַדְ יִהֹנָה אֵלָיו בְּלַבַּת־אֵשׁ מְתּוֹדְ הַסְּנָה וַיַּרָא ּוְהִנֵּה הַסְנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְנֶה אֵינֶנּוּ אָכָּל:
- וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסָרָה־נָּא וְאֵרְאֵה אֱת־הַמַּרְאֵה הַגָּדֹל הַזֵּה מַדוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסְּנָה:
 - וַיַּרָא יָהוָה כִּי סַר לְרָאוֹת וַיִּקְרָא אֱלַיו אֱלֹהִים מְתּוֹךְ הַסְנָה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הַנָּנִי:
- וַיֹּאמֶר אַל־תִּקְרֵב הָלֹם שֵׁל־נִעַלֵיךְ מֵעַל רַגְלֵיךְ כִּי הַמַּקוֹם אַשר אַתָּה עומד עַלִיו אַדְמַת־קְדֵשׁ הוּא:
 - וַיֹּאמֶר אַנֹכִי אֱלֹהֶי אַבִּיךְּ אֱלֹהֵי אַבְרָהַם אֱלֹהֶי יִצְחַק וָאלהֵי יַעֵקֹב וַיַּסְתֵּר מֹשֵׁה פַּנַיו כִּי יָרֵא מֵהַבִּיט אַל־הַאֵלהִים:
- וַיּאֹמֶר יִהוָה רָאֹה רָאִיתִי אֵת־עָנִי עַמִּי אֲשֵׁר בִּמִצְרָיִם ָוְאֶת־צַעַקַתַם שַׁמַעִתִּי מִפּנֵי נֹגְשַׂיו כִּי יַדַעִתִּי אֶת־מַכָאֹבַיו:
- וַאָרֵד לְהַצִּילוֹ מִיָּד מִצְרַיִם וּלְהַעֵּלתוֹ מִן־הַאַרֵץ הַהוֹא אַל־אַרץ טובה ורְחַבה אַל־אַרץ זָבַת חַלָב וּדְבַשׁ אָל־מִקוֹם הַכָּנַעֵנִי וְהַחָתִּי וְהַאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחָנִי וְהַיְבוּסִי:
 - וְעַתַּה הַנָּה צַעַקַת בָּנִי־יִשְׂרָאֵל בַּאַה אָלַי וָגַם־רָאִיתִי אָת־הַלָּחַץ אַשֶּׁר מִצְרַיִם לֹחַצִים אֹתָם:
 - וְעַתַּה לְכָה וָאֵשְׁלְחַךְּ אֵל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֵת־עַמִּי בני־ישׂראל ממצרים:
- 11 I řekl Mojžíš Bohu: Kdo jsem já, abych šel k Farao- יא וַיּאֹמֶר מֹשֵׁה אֵל־הָאֶלהִים מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֵךְ אֶל־פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא אָת־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמְּצְרְיִם:
 - יב וַיֹּאמֶר כִּי־אָהְיֵה עִמַּךְ וְזָה־לְּךְ הַאוֹת כִּי אַנֹכִי שְׁלַחְתִּיךְ בָּהוֹצִיאֲדְּ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעַבְדוּן אֵת־הָאֵלֹהִים עַל הַהַר הַזָּה:
 - יג וַיֹּאמֶר מֹשֵׁה אֱל־הָאֱלֹהִים הָנָּה אֲנֹכִי בָא אֱל־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וּאָמַרתּי לָהֶם אֱלֹהֵי אַבוֹתֵיכֶם שִׁלְחַנִי אַלֵיכֶם וִאָמְרוּ־לִי מַה־שַׁמוֹ מַה אֹמַר אַלָּהָם:

- 14 I řekl Bůh Mojžíšovi: JSEM, KTERÝŽ JSEM. Řekl dále: Takto díš synům Izraelským: JSEM poslal mne k vám.
- 15 Řekl ještě Bůh Mojžíšovi: Takto díš synům Izraelským: Hospodin, Bůh otců vašich, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův poslal mne k vám; toť jest jméno mé na věčnost, a tať jest památka má po všecky věky.
- 16 Jdi, a shromáždě starší Izraelské, mluv jim: Hospodin Bůh otců vašich ukázal mi se, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův, řka: Rozpomínaje, rozpomenul jsem se na vás, a na to, co se vám dálo v Egyptě.
- 17 Protož jsem řekl: Vyvedu vás z trápení Egyptského do země Kananejského, a Hetejského, a Amorejského, a Ferezejského, a Hevejského, a Jebuzejského, do země oplývající mlékem a strdí.
- 18 I poslechnou hlasu tvého. Půjdeš pak ty a starší Izraelští k králi Egyptskému, a díte jemu: Hospodin Bůh Hebrejský potkal se s námi; protož nyní, nechť medle jdeme cestou tří dnů na poušť, abychom obětovali Hospodinu Bohu našemu.
- ruce silné.
- 20 Protož vztáhnu ruku svou, a bíti budu Egypt divnými věcmi svými, kteréž činiti budu u prostřed něho; a potom propustí vás.
- 21 A dám milost lidu tomuto před očima Egyptských. I stane se, že když půjdete, neodejdete prázdní.
- 22 Ale vypůjčí žena od sousedy své, a od hospodyně domu svého klínotů stříbrných, a klínotů zlatých a roucha; i vložíte *to* na syny a na dcery své, a *tak* obloupíte Egypt.

- יד וַיֹּאמֶר אָלֹהִים אַל־מֹשֶׁה אָהָיֵה אֲשֶׁר אָהְיָה וַיֹּאמֶר כֹּה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם:
- טו וַיאמר עוד אֱלהִים אֱל־מֹשֵה כֹּה־תֹאמַר אֱל־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל יָהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אֲבַרָהַם אֱלֹהֵי יָצָחָק וָאלֹהֵי יַעַקֹב שָׁלַחַנִי אָלֵיכֶם זָה־שָׁמִי לְעֹלַם וְזָה זְכָרִי לְדֹר דֹר:
- לַדְּ וִאָסַפָּתָּ אֵת־זִקְנֵי יִשִּׂרָאֵל וִאָמַרְתָּ אֲלֵהֵם יִהוָה אֱלֹהֵי אַבֿתֵיכֶם נָרָאָה אֶלַי אֵלֹהֵי אַבְרָהַם יִצְחַק וְיַעַקֹב לֵאמֹר פַּקֹד פַּקַדְתִּי אָתָכֶם וְאָת־הֶעָשׁוּי לַכֶם בִּמְצְרַיִם:
- יז וָאֹמַר אַעֲלֶה אֶתְכֶם מֵעֲנִי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֵנִי וִהַחִתִּי וָהָאֱמֹרִי וְהַפְּרָזִי וְהַחָנִי וְהַיְבוּסִי אֱל־אֱרֵץ זַבַת חַלָּב וּדְבַשׁ:
 - וְשַׁמְעוּ לִּקֹלֶךְ וּבָאתַ אַתַּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵל־מֵלֶךְ מְצְרַיִם וַאַמַרתַם אַלִיו יָהוָה אַלהִי הַעְבַרְיַים נָקרָה עַלִינוּ וְעַתַּה וַלֵכַה־נַּא דָרֶךְ שִׁלֹשֶׁת יַמִים בַּמִּדְבַּר וְנָזְבִּחָה לַיהוַה
- Ale já vím, žeť vám nedopustí král Egyptský jíti, leč v אַרָיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְּיָד לֹא־יָתֵן אֶתְכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְּיָד חַזַקה:
 - וְשָׁלַחָתִּי אֵת־יָדִי וִהְכֵּיתִי אֵת־מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְּלָאֹתֵי אֲשֵׁר אָצֶשֶׂה בְּקַרְבּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֵתְכֵם:
 - וְנָתַתִּי אֶת־חֵן הָעָם־הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְּרָיִם וְהָיָה כִּי תַלֵּכוּן לֹא תַלְכוּ רֵיקַם:
 - ַכב וִשָּׁאֵלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֵנְתָּה וּמִגָּרַת בֵּיתָה כִּלֵי־כֵסֵף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמַלֹת וְשַׂמְתֵּם עַל־בָּנֵיכֶם וְעַל־בִּנֹתֵיכֶם וְנָצַלְתֵּם :אֶת־מְצְרֵיִם:

שמות ד: 4

- Odpověděl pak Mojžíš, a řekl: Aj, neuvěří mi, ani uposlechnou hlasu mého; nebo řeknou: Neukázalť se tobě Hospodin.
- Tedy řekl jemu Hospodin: Co jest to v ruce tvé? Odpověděl: Hůl.
- jest v hada; a utíkal Mojžíš před ním.
- Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou, a chyť ho za ocas. Kterýžto vztáh ruku svou, chytil jej, a obrácen jest v hůl v rukou jeho.
- Aby věřili, že se ukázal tobě Hospodin, Bůh otců jejich, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.
- Potom zase řekl jemu Hospodin: Vlož nyní ruku svou za ňadra svá. I vložil ruku svou za ňadra svá; a vyňal ji, a aj, ruka jeho byla malomocná, *bílá* jako sníh.
- Rekl opět: Vlož ruku svou zase v ňadra svá. Kterýž vložil ruku svou zase v ňadra svá; a vyňal ji z ňader svých, a aj, učiněna jest zase jako *jiné* tělo jeho.
- I budeť, jestliže neuvěří tobě, a neposlechnou hlasu *a* znamení prvního, uvěří hlasu *a* znamení druhému.
- A pakli neuvěří ani těm dvěma znamením, a neuposlechnou hlasu tvého, tedy nabereš vody z řeky, a vyliješ ji na zem; a promění se vody, kteréž vezmeš z řeky, a obrátí se v krev na zemi.
- 10 I řekl Mojžíš Hospodinu: Prosím, Pane, nejsem muž výmluvný, aniž prvé, ani jakž jsi mluvil s služebníkem svým; nebo zpozdilých úst a neohbitého jazyku jsem.
- 11 Jemuž odpověděl Hospodin: Kdo dal ústa člověku? Aneb kdo může učiniti němého, neb hluchého, vidoucího, neb slepého? Zdali ne já Hospodin?
- 12 Nyní tedy jdi, a já budu v ústech tvých, a naučím tě, co bys mluviti měl.
- 13 I řekl: *Slyš* mne, Pane, pošli, prosím, toho, kteréhož poslati máš.
- 14 A rozhněvav se velmi Hospodin na Mojžíše, řekl: Zdaliž *nemáš* Arona bratra svého z pokolení Léví? Vím, že on výmluvný jest; ano aj, sám vyjde v cestu tobě, a vida tebe, radovati se bude v srdci svém.

- וַיַעַן מֹשֶה וַיאֹמֶר וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמִעוּ בִּקֹלִי כִּי יאמרו לא־נראה אליך יהוה:
 - וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִהוָה מזה מַה־ זָּה בִיָדֶךּ וַיֹּאמֶר מַטֵה:
- I řekl: Vrz ji na zem. I povrhl ji na zem, a obrácena וַיִּאמֶר הַשִּׁלִיכֶהוּ אַרָצָה וַיַּשִׁלִיכֶהוּ אַרָצָה
 - וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה שְׁלַח יְדְדְּ וֶאֱחֹז בִּזְנְבוֹ וַיִּשְׁלַח יְדוֹ וַיָּחָזֶק בּוֹ וַיִּהִי לְמַטֵּה בְּכַפּוֹ:
 - לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי־נָרָאַה אֵלֵיךּ יִהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתַם אֱלֹהֵי אַבָרָהַם אֱלֹהֵי יִצְחַק וָאלֹהֵי יַעַקֹב:
 - וַיּאמֵר יִהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא־נָא יָדְדְּ בְּחֵיקֶדְּ וַיָּבֵא יְדוֹ בְּחֵיקוֹ וַיּוֹצָאָה וָהְנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשַּׁלֵג:
 - וַיּאֹמֶר הַשֶּׁב יַדְדָּ אֱל־חֵיקֶדְּ וַיַּשֵׁב יַדוֹ אֱל־חֵיקוֹ וַיּוֹצְאַהּ מַחֵיקוֹ וָהְנָּה־שַׁבַה כְּבְשַׁרוֹ:
 - וָהַיָה אָם־לֹא יַאֲמִינוּ לַךְּ וְלֹא יִשְׁמִעוּ לְקֹל הַאֹת הַרְאשׁוֹן וָהָאָמִינוּ לְקֹל הַאֹת הַאַחַרוֹן:
 - וָהַיָה אָם־לֹא יַאַמִינוּ גָם לְשָׁנֵי הָאֹתוֹת הָאֵלֶה וָלֹא יִשְׁמְעוּן לִלְלֶךְ וָלַקַחָתַ מִמֶּימֵי הַיָּאֹר וְשַׁפַּכְתַ הַיַּבַּשָׁה וְהַיוּ הַמַּיִם אַשֶׁר תִּקַח מָן־הַיִאֹר וְהֵיוּ לְדַם בַּיַבַּשְׁת:
 - וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֱלֹייָהוָה בִּי אֲדֹנַי לֹא אִישׁ דְבַרִים אַנֹכִי גַּם מִתְמוֹל גַם מִשִּׁלְשׁם גַם מֵאַז דַבּרָךְ אֵל־עַבְדַךְ כִּי כִבַד־פָּה וּכָבַד לַשׁוֹן אַנֹכִי:
 - יא וַיּאֹמֵר יִהוָה אֵלָיו מִי שָׂם פָּה לָאָדָם אוֹ מִי־יָשׁוּם אָלֵּם אוֹ הַרָשׁ אוֹ פָקָחַ אוֹ עָוַר הַלֹא אַנֹכִי יִהוָה:
 - יב ועַתָּה לֵדְּ וִאָנֹכִי אָהִיֶה עִם־פִּידְ וִהוֹרֵיתִידְ אֲשֶׁר תִּדַבֵּר:
 - וַיּאמֶר בִּי אֵדנִי שָׁלַח־נַא בִּיַד־תִּשְׁלַח:
 - יד וַיִּחַר־אַף יִהוַה בְּמֹשֵׁה וַיֹּאמֶר הַלֹא אַהַרֹן אַחִיךּ הַלֵּוִי יַדַעָתִי כִּי־דַבֶּר יָדַבֶּר הוּא וְגַם הָנֵה־הוּא יֹצֵא לְקְרַאתֶדְ וַרָאַדּ וְשַׂמַח בִּלְבּוֹ:

- 15 Ty mluviti budeš k němu, a vložíš slova v ústa jeho; a já budu v ústech tvých a v ústech jeho, a naučím vás, co byste měli činiti.
- 16 A on mluviti bude za tebe k lidu; a bude tobě on za ústa, a ty budeš jemu za Boha.
- 17 Hůl pak tuto vezmeš v ruku svou, kterouž činiti budeš ta znamení.
- 18 Tedy odšed Mojžíš, navrátil se k Jetrovi tchánu svému, a řekl jemu: Nechť jdu nyní, a navrátím se k bratřím svým, kteříž jsou v Egyptě, a pohledím, jsouli ještě živi. I řekl Jetro Mojžíšovi: Jdi v pokoji.
- 19 Nebo řekl byl Hospodin Mojžíšovi v *zemi* Madianské: Jdi, navrať se do Egypta; nebo zemřeli jsou všickni muži, kteříž hledali bezživotí tvého.
- 20 A vzav Mojžíš ženu svou, a syny své, vsadil je na osla, aby se navrátil do země Egyptské; vzal také Mojžíš hůl Boží v ruku svou.
- I řekl Hospodin Mojžíšovi: Když půjdeš a navrátíš se do Egypta, hleď, abys všecky zázraky, kteréž jsem složil v ruce tvé, činil před Faraonem. Jáť pak zatvrdím srdce jeho, aby nepropustil lidu.
- 22 Protož díš Faraonovi: Toto praví Hospodin: Syn můj, prvorozený můj *jest* Izrael.
- 23 I řekl jsem tobě: Propusť syna mého, ať slouží mi; a nechtěl jsi ho propustiti. Aj, já zabiji syna tvého, prvorozeného tvého.
- 24 I stalo se, *když byl* Mojžíš na cestě v hospodě, že se obořil na něj Hospodin, a hledal ho usmrtiti.
- 25 Tedy vzala Zefora *nůž* ostrý, a obřezala neobřízku syna svého, kteroužto vrhla k nohám jeho, řkuci: Zajisté ženich krví jsi mi.
- 26 I nechal ho. Ona pak nazvala ho tehdáž ženichem krví pro obřezání.
- 27 Řekl také Hospodin Aronovi: Jdi vstříc Mojžíšovi na poušť. I šel a potkal se s ním na hoře Boží, a políbil ho.
- 28 A vypravoval Mojžíš Aronovi všecka slova Hospodinova, kterýž ho poslal, i o všech znameních, kteráž přikázal jemu.
- 29 Tedy šel Mojžíš s Aronem, a shromáždili všecky starší synů Izraelských.
- 30 I mluvil Aron všecka slova, kteráž byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, a činil znamení před očima lidu.

- אן וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו וְשַׂמְתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עם־פִּידּ וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן:
- טז וְדָבֶּר־הוּא לְדְּ אֶל־הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה־לְּדְּ לְפֶה וְאַתָּה תהיה־לוֹ לאלהים:
- יז וְאֶת־הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךְּ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֹתֹת:
 - וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיּאֹמֶר לוֹ אֵלְכָה נְּא וֹ וַיִּלֶּדְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיּאֹמֶר הַעוֹדְם חַיִּים וְאֶלְשׁוּבָה אֶל־אַחִי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הַעוֹדְם חַיִּים וַיִּאֹמֵר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה לֵךְ לְשָׁלוֹם:
 - יט וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶה בְּמִדְיָן לֵךְ שֻׁב מִצְרָיִם כִּי־מֵתוּ כַּל־הַאֲנַשִׁים הַמְבַקְשִׁים אֵת־נַפְשֵׁךּ:
- כ וַיִּקַח מֹשֶה אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנְיו וַיַּרְכָּבֵם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשְׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח מֹשֶה אֶת־מֵטֵה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ:
- כא וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךּ לְשׁוּב מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל־הַמֹּפְתִים אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְיָדֶךּ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פַּרְעֹה וַאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת־לִבּוֹ וְלֹא יִשַׁלַּח אֶת־הָעָם:
 - כב וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל:
 - כג וָאֹמַר אֵלֶידּ שַׁלַּח אֶת־בְּנִי וְיַעַבְדֵנִי וַתְּמָאֵן לְשַׁלְחוֹ הִנֵּה אַנֹכִי הֹרֵג אֶת־בִּנָדְּ בִּכֹרֵדְּ:
 - כד וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בַּפְּלוֹן וַיִּפְגְשׁהוּ יְהוָה וַיְבַקֵשׁ הָמִיתוֹ:
 - כה וַתִּקַח צִפּּרָה צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עֶרְלַת בְּנָה וַתַּגַע לְרַגְלָיו וַתִּאֹמֵר כִּי חַתְן־דָּמִים אַתַּה לִי:
 - בו וַיֶּרֶף מִמֶּנוּ אָז אָמְרָה חֲתַן דְּמִים לַמּוּלֹת:
- כז וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־אַהְרֹן לֵךְּ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּדְבְּּרָה וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגְשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשַׁק־לוֹ:
- כח וַיַּגֵּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כְּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלְחוֹ וְאֵת כְּל־הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִּוָּהוּ:
 - כט וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
- ל וַיְדַבֵּר אַהַרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׁ הָאֹת לְעֵינֵי הָעָם:

- 31 A uvěřil lid, když uslyšeli, že navštívil Hospodin syny Izraelské, a že viděl ssoužení jejich. A sklonivše se, poklonu učinili.
- לא וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָּקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עָנְיָם וַיִּקְדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

- Potom pak přišli Mojžíš s Aronem, a řekli Faraonovi: Takto praví Hospodin, Bůh Izraelský: Propusť lid můj, ať mi slaví svátky na poušti.
- 2 Odpověděl Farao: Kdo jest Hospodin, abych poslechl hlasu jeho a propustil Izraele? Hospodina neznám, Izraele také nepropustím.
- 3 I řekli: Bůh Hebrejský potkal se s námi. Nechť medle jdeme cestou tří dní na poušť, a obětujeme Hospodinu Bohu našemu, aby nedopustil na nás moru neb meče.
- 4 I řekl jim král Egyptský: Proč *ty* Mojžíši a Arone, odtrhujete lid od prací jejich? Jděte k robotám svým.
- 5 Řekl také Farao: Hle, *již* nyní mnoho jest lidu toho v zemi, a vy odvozujete je od robot jejich.
- 6 I přikázal Farao v ten den úředníkům nad lidem a šafářům jeho, řka:
- 7 Nedávejte již více slámy lidu k dělání cihel jako prvé; nechať jdou sami a sbírají sobě slámu.
- 8 Však *touž* summu cihel, kterouž udělávali prvé, uložte na ně, *nic* neujímejte z ní; neboť zahálejí, a protož volají, řkouce: Poďme, obětujme Bohu našemu.
- 9 Nechť se přitíží robot mužům těm; a nechť pracují v nich, aby se neohlédali na slova lživá.
- 10 Vyšedše tedy úředníci nad lidem a šafáři jeho, mluvili k lidu, řkouce: Takto praví Farao: Já nebudu vám dávati slámy.
- 11 Sami jděte, beřte sobě slámu, kdekoli naleznete; ale nic nebude ujato díla vašeho.
- 12 I rozběhl se lid po vší zemi Egyptské, aby trhal strniště místo slámy.
- 13 A úředníci nutili je, řkouce: Vyplňte díla svá, úkol denní v den jeho, jako když sláma byla.
- I biti jsou šafáři synů Izraelských, kteréž ustanovili nad nimi úředníci Faraonovi, a mluveno k nim: Proč jste nevyplnili úkolu svého v díle cihel, jako prvé, ani včera ani dnes?
- 15 I přišli šafáři synů Izraelských, a volali k Faraonovi, řkouce: Proč tak děláš služebníkům svým?

- א וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיּאֹמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמֵר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיָחֹגוּ לִי בַּמִּדְבָּר:
 - ַ וַיּאֹמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אשׁלֹח:
- נ וַיּאֹמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עְלֵינוּ נֵלֲכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּּן־יִפְּגָעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ בַחַרֵב:
 - ר ניאמר אַלהָם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ אַת־הַעַם מִמֵּעַשִּׁיו לְכוּ לְסָבְלֹתִיכָם:
 - ה וַיּאמֶר פַּרְעֹה הַן־רַבִּים עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתְם מֹסבלתם:
 - וַיְצֵו פַּרְעֹה בִּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת־שֹׁטְרָיו לאמר:
- לא תאספון לְתֵת הֶּבֶן לְעָם לִלְבֹּן הַלְבַנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשׁם הַ יֵלְכוּ וִלְשִׁשׁוּ לַהֵם הֵּבֵן: הַם יֵלְכוּ וִלְשִׁשׁוּ לַהֵם הֵּבֵן:
- וּ וְאֶת־מַתְכּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל שִׁלְשׁם תָשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנוּ כִּי־נִרְפִּים הֵם עַל־כֵּן הֵם צֹעַקִים לֵאמֹר נַלְכָה נִזְבָּחָה לֵאלֹהֵינוּ:
 - ש תִּכְבֵּד הָעֲבֹדָה עַל־הָאֲנָשִׁים וְיַעֲשׂוּ־בָה וְאַל־יִשְׁעוּ בִּדְבָרֵי־שַׁקֵר:
 - וַיִּצְאוּ נֹגְשֵׁי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וַיּאֹמְרוּ אֶל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פַּרְעֹה אֵינֶנִּי נֹתֵן לְכֶם תָּבֶן:
 - יא אַהֶּם לְכוּ קְחוּ לָכֶם תָּבֶן מֵאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ כִּי אֵין נִגְרָע מֵעֲבֹדַתָּכָם דָּבַר:
 - יב וַיָּפֶץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם לְלִשֵׁשׁ קַשׁ לַתֶּבֶן:
 - ּיג וְהַנֹּגְשִׂים אָצִים לֵאמֹר כַּלוּ מַעֲשֵׂיכֶם דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ כַּאֲשֵׁר בָּהָיוֹת הַתָּבָן:
 - יד וַיָּכּוּ שׁטְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׁמוּ עֲלֵהֶם נֹגְשֵּׁי פַּרְעֹה לֵאמֹר מַדּוּעַ לֹא כִלִּיתֶם חָקְכֶם לִלְבֹּן כִּתְמוֹל שִׁלְשׁם גַם־תִּמוֹל גַם־הַיּוֹם:
 - טו וַיָּבֹאוּ שֹׁטְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֶל־פַּרְעֹה לֵאמֹר לָמְה תַעֲשֵׂה כֹה לַעֲבַדִיף:

- 16 Slámy se nedává služebníkům tvým, a říkají nám: Dělejte cihly; a hle, služebníci tvoji biti bývají, a hřeší lid tvůj.
- 17 I řekl: Zahálíte, zahálíte, *a* protož mluvíte: Poďme, obětujme Hospodinu.
- 18 Protož nyní jděte, dělejte; slámy se vám dávati nebude, ale vy summu cihel vyplňujte.
- 19 Vidouce šafáři synů Izraelských, že zle s nimi, poněvadž řečeno: Neujmete *počtu* cihel vašich z úkolu denního v den jeho,
- 20 Potkali se s Mojžíšem a Aronem, kteříž stáli, aby jim vstříc vyšli, když by se vraceli od Faraona.
- 21 A mluvili jim: Pohlediž Hospodin na vás, a suď; nebo zošklivili jste nás před Faraonem a služebníky jeho, a dali jste meč v ruku jejich, aby nás zamordovali.
- 22 I navrátil se Mojžíš k Hospodinu a řekl: Pane, proč jsi tyto zlé věci uvedl na lid tento? Proč jsi mne *sem* poslal?
- 23 Nebo od té chvíle, jakž jsem všel k Faraonovi, abych mluvil jménem tvým, hůře nakládá s lidem tímto, a ty jsi vždy nevysvobodil lidu svého.

- טז תֶּבֶן אֵין נִתָּן לַעֲבֶדֶיךּ וּלְבֵנִים אֹמְרִים לָנוּ עֲשׂוּ וְהִנֵּה עַבַדִיךּ מַכִּים וָחַטָאת עַמֵּךּ:
- יז וַיּאמֶר נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים עַל־כֵּן אַתֶּם אֹמְרִים נַלְכָה נִזְבָּחָה לַיהוַה:
- יח וְעַהָּה לְכוּ עִבְדוּ וְתֶבֶן לֹא־יִנְּתֵן לְכֶם וְתֹכֶן לְבֵנִים הִתֵּנוּ:
 - יט וַיִּרְאוּ שֹטְרֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹתָם בְּרָע לֵאמֹר לֹא־תִגְרְעוּ מִלְבָנֵיכֵם דָּבַר־יוֹם בִּיוֹמוֹ:
- כ וַיִּפְגְעוּ אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן נִצְּבִים לִקְרָאתָם בְּצֵאתָם מַאַת פַּרִעֹה:
- כא וַיּאמְרוּ אֲלֵהֶם יֵרָא יְהוָה עֲלֵיכֶם וְיִשְׁפֿט אֲשֶׁר הִבְאַשְׁתֶּם אֶת־רֵיחֵנוּ בְּעֵינֵי פַּרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדְיו לְתֶת־חֶרֶב בְּיִדְם לְהַרְגֵנוּ:
 - כב וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיּאֹמֵר אֲדֹנִי לְמָה הֲרֵעֹתָה לְעָם הַזֶּה לְמָה זֶּה שְׁלַחְתָּנִי:
 - כג וּמֵאָז בָּאתִי אֶל־פַּרְעֹה לְדַבֵּר בִּשְׁמֶּדְ הַרַע לְעָם הַזֶּה וִהַצֵּל לֹא־הִצְּלִתַּ אֵת־עַמֵּדְ:

- Odpověděl Hospodin Mojžíšovi: Nyní uzříš, co učiním Faraonovi; nebo v ruce silné propustí je, a v ruce mocné vyžene je z země své.
- Mluvil ještě Bůh k Mojžíšovi a řekl jemu: Já jsem Hospodin.
- Ukázalť jsem se zajisté Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi v tom, že jsem Bůh silný všemohoucí; ale v jménu svém, Hospodin, nejsem poznán od nich.
- K tomu utvrdil jsem smlouvu svou s nimi, že jim dám zemi Kananejskou, zemi putování jejich, v níž pohostinu byli.
- Nad to, já slyšel jsem křik synů Izraelských, kteréž Egyptští v službu podrobují, a rozpomenul jsem se na smlouvu svou.
- Protož pověz synům Izraelským: Já jsem Hospodin, a vyvedu vás z robot Egyptských, a vytrhnu vás z služby jejich, a vysvobodím vás v ruce vztažené a skrze soudy veliké.
- A vezmu vás sobě za lid, a budu vám za Boha; a zvíte, Egyptských.
- Uvedu vás také do země, o níž jsem, zdvihna ruku svou, *přisáhl*, že ji dám Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi; a dám ji vám v dědictví; Já Hospodin.
- I mluvil tak Mojžíš synům Izraelským; ale neslyšeli Mojžíše pro úzkost ducha a službu přetěžkou.
- 10 Protož mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:
- Vejdi, mluv Faraonovi králi Egyptskému, ať propustí syny Izraelské z země své.
- 12 I mluvil Mojžíš před Hospodinem, řka: Hle, synové Izraelští neposlechli mne, kterakž tedy poslechne mne Farao, a já jsem zpozdilý v řeči?
- 13 I mluvil Hospodin Mojžíšovi a Aronovi, a přikázaní dal jim k synům Izraelským a k Faraonovi králi Egyptskému, aby vyvedli syny Izraelské z země Egyptské.
- Tito jsou přední v čeledech otců svých. Synové Rubenovi, prvorozeného Izraelova: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi. Ty jsou čeledi Rubenovy.

- וַיֹּאמֶר יִהוָה אֵל־מֹשֶׁה עַתָּה תִרְאֵה אֲשֶׁר אֵעֲשֶׂה לְפַּרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה יְשַׁלְּחֵם וּבְיָד חֲזָקָה יִגָרשֵׁם מֵאַרצוֹ:
 - וַיָדַבֶּר אֱלֹהִים אֱל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֱלִיו אֱנִי יְהוַה:
- וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדִּי וּשִׁמִי יהוה לא נודעתי להם:
- וְגַם הַקְּמֹתִי אֵת־בִּרִיתִי אִתַּם לַתֶת לַהֶם אֵת־אֵרֵץ כִּנַעַן אָת אָרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁרְיגָרוּ בָה:
 - וגַם אַנִי שַמַעִתִּי אֶת־נַאֱקַת בְּנֵי יִשְׁרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעַבְדִים אֹתַם וַאָזַכֹּר אָת־בַּרִיתִי:
- לַכַן אֵמר לִבְנֵי־יִשִּׂרָאֵל אֵנִי יִהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מְתַּחַת סָבָלֹת מָצָרַיִם וָהָצַּלְתִּי אֶתְכֵם מֵעֲבֹדַתַם וְגַאַלְתִּי אֶתְכֵם בַּזָרוֹעַ נָטוּיַה וּבִשְׁפַטִים גָּדֹלִים:
- וַלַקַחָתִּי אֵתְכֵם לִי לְעַם וָהַיִּיתִי לַכֵם לֵאלֹהִים וִידַעְתֵּם כִּי že jsem Hospodin Bůh váš, vysvobozující vás z robot אָנִי יָהוָה אֱלֹהֶיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרַיִם:
 - וָהֶבֶאתִי אֵתְכֶם אֱל־הַאַרֵץ אֲשֶׁר נַשָּׂאתִי אֱתִידִי לַתַת אֹתָהּ לְאַבְּרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֵם מוֹרָשָׁה :אַנִי יָהוַה
 - וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמִעוּ אֵל־מֹשֵׁה מקצר רוח ומעבדה קשה:
 - ויִדַבֶּר יָהוָה אָל־מֹשֶׁה לָאמר:
 - יא בּא דַבֵּר אֵל־פַּרִעה מֵלֶךְ מִצְרַיִם וִישַׁלַּח אֵת־בְּנִי־יִשְׂרַאֵל
 - וַיִדַבֶּר מֹשֵׁה לְפָנֵי יִהוַה לֵאמֹר הֶן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שַׁמְעוּ אַלִי וָאֵיךְ יִשְׁמַעָנִי פַרְעֹה וַאַנִי עַרַל שְׂפָתַיִם:
 - וַיִדַבֶּר יִהוַה אֱל־מֹשֵׁה וְאֵל־אַהֶרֹן וַיִצַוָּם אֱל־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וָאֵל־פַּרְעֹה מֵלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֵת־בָּנִי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵרֵץ
 - יד אָלָה רָאשִׁי בַית־אַבֹתַם בָּנֵי רְאוּבַן בַּכֹר יִשְׂרָאֵל חַנוֹךְ ופַלוא הצרון וכַרְמִי אֵלָה מִשְׁפַּחת רְאוּבָן:

- 15 Synové pak Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn Kananejské. Ty jsou čeledi Simeonovy.
- 16 A tato jsou jména synů Léví v rodech jejich: Gerson, Kahat a Merari. Let pak života Léví *bylo* sto třidceti a sedm let.
- Synové Gerson: Lebni a Semei po čeledech svých.
- 18 A synové Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel. Let pak života Kahat *bylo* sto třidceti a tři léta.
- 19 A synové Merari: Moholi a Musi. Ty jsou čeledi Léví v rodech svých.
- 20 Pojal pak Amram *ženu* Jochebed, tetu svou, sobě za manželku, kterážto porodila mu Arona a Mojžíše. A let života Amramova *bylo* sto třidceti a sedm let.
- Synové také Izarovi: Chore, Nefeg a Zechri.
- A synové Uzielovi: Mizael, Elzafan a Sethri.
- Pojal pak Aron Alžbětu, dceru Aminadabovu, sestru Názonovu, sobě za manželku; kterážto porodila jemu Nádaba, Abiu, Eleazara a Itamara.
- čeledi Choritských.
- 25 Eleazar pak syn Aronův vzal jednu ze dcer Putielových sobě za manželku; kteráž mu porodila Fínesa. Ti jsou přední z otců Levítských po čeledech svých.
- 26 To jest ten Aron a Mojžíš, jimž řekl Hospodin: Vyveďte syny Izraelské z země Egyptské po houfích jejich.
- 27 Tito jsou, kteříž mluvili Faraonovi, králi Egyptskému, aby vyvedli syny Izraelské z Egypta; toť jest ten Mojžíš a Aron.
- 28 Stalo se pak, když mluvil Hospodin k Mojžíšovi v zemi Egyptské,
- 29 Ze mu řekl takto: Já Hospodin; mluv k Faraonovi, králi Egyptskému, všecko, což já mluvím tobě.
- 30 A řekl Mojžíš před Hospodinem: Aj, já jsem zpozdilý v řeči, kterakž tedy poslouchati mne bude Farao?

- טו וּבְנֵי שָׁמְעוֹן יִמוּאֵל וְיַמִין וְאֹהֶד וְיַכִין וְצֹחֵר וְשַׁאוּל בַּן־הַכִּנַעַנִית אֱלֶה מִשְׁפָּחֹת שָׁמְעוֹן:
- וָאֵלֵה שָׁמוֹת בְּנִי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גַּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי וּשְׁנִי חיי לוי שבע ושלשים ומאת שנה:
 - בָּנֵי גֵרָשׁוֹן לְבָנִי וִשְׁמִעִי לְמִשְׁפַּחֹתַם:
- וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שלש ושלשים ומאת שנה:
- וּבְנֵי מָרַרִי מַחָלִי וּמוּשִׁי אֱלֶה מִשְׁפָּחֹת הַלֵּוִי לְתֹלְדֹתַם:
 - וַיָּקָח עַמָרַם אָת־יוֹכָבָד דֹּדַתוֹ לוֹ לְאָשַׁה וַתֵּלֶד לוֹ אָת־אַהָרן וְאֵת־מֹשֵׁה וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרַם שֵׁבַע וּשְׁלֹשִׁים
 - כא וּבְנֵי יִצְהַר קֹרַח וַנְפָג וְזִכְרִי:
 - כב וּבְנֵי עַזִּיאֵל מִישַׁאֵל וְאֵלְצַפַן וְסְתְרִי:
- וֹיָקָח אָהָרֹן אֵת־אֱלִישֶׁבַע בַּת־עַמִּינַדָב אֲחוֹת נַחְשׁוֹן לוֹ לְאִשַׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֵת־נַדַב וְאֵת־אֵבִיהוּא אֵת־אֵלְעַזַר וָאָת־אָיתַמַר:
- 24 Synové pak Chore: Asser, Elkana a Abiazaf. Ty jsou בד וּבְנֵי לַרַח אַסִּיר וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף אֵלֶה מִשְׁפְּחֹת הַקְּרְחִי:
 - כה וְאֶלְעָזֶר בֶּן־אַהֲרֹן לְקַח־לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ לִאִשָּׁה וַתֵּלֵד לוֹ אֶת־פִּינְחָס אֵלֶה רָאשֵׁי אַבוֹת הַלְוִים לְמִשְׁפָּחֹתַם:
 - כו הוא אַהַרֹן וּמֹשֵׁה אֲשֶׁר אַמַר יִהוַה לָהֵם הוֹצִיאוּ אֵת־בָּנֵי ישראל מארץ מצרים על־צבאתם:
 - הם הַמְדַבּרִים אֵל־פַּרִעֹה מֵלֶךְ־מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אָת־בָּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמְּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהַרֹן:
 - כח וַיָהָי בִּיוֹם דַבֵּר יָהוָה אֱל־מֹשֵׁה בָּאַרֶץ מִצְרַיִם:
 - וַיִדַבֶּר יִהוַה אֱל־מֹשֵׁה לֵאמֹר אֲנִי יִהוַה דַּבֵּר אֱל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֶת כַּל־אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֶר אֱלֵיךְ:
 - ל וַיּאֹמֶר מֹשֵׁה לִפְנֵי יִהוָה הֵן אֲנִי עֲרַל שִׂפָּתַיִם וְאֵיךְ יִשְׁמַע אַלִי פַּרְעֹה:

שמות ז: 7

- Boha Faraonovi; Aron pak bratr tvůj bude prorokem tvým.
- Ty mluviti budeš všecko, což tobě přikáži; Aron pak bratr tvůj mluviti bude k Faraonovi, aby propustil syny Izraelské z země své.
- znamení svá a zázraky své v zemi Egyptské.
- Aniž poslechne vás Farao. I vzložím ruku svou na Egypt, a vyvedu vojska svá, lid svůj, syny Izraelské, z země Egyptské skrze soudy veliké.
- I zvědíť Egyptští, že já jsem Hospodin, když vztáhnu ruku svou na Egypt; a vyvedu syny Izraelské z prostředku jich.
- Tedy učinil Mojžíš a Aron *tak*; jakž přikázal jim Hospodin, tak učinili.
- A byl Mojžíš v osmdesáti, Aron pak v osmdesáti a třech letech, když mluvili s Faraonem.
- I řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi takto:
- Když mluviti k vám bude Farao, řka: Ukažte od sebe zázrak, tedy díš Aronovi: Vezmi hůl svou, a povrz před Faraonem, i obrátí se v hada.
- 10 Tedy všel Mojžíš s Aronem k Faraonovi, a učinili tak, jakž přikázal Hospodin; a povrhl Aron hůl svou před Faraonem i před služebníky jeho, a obrácena jest v hada.
- 11 Povolal pak také Farao mudrců a čarodějníků; a učinili i ti čarodějníci Egyptští skrze čáry své tolikéž.
- 12 Nebo povrhl každý z nich hůl svou, a obráceny jsou v hady; ale požřela hůl Aronova hole jejich.
- 13 I posililo se srdce Faraonovo, a neuposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin.
- 14 Protož řekl Hospodin Mojžíšovi: Obtížilo se srdce Faraonovo; nechce propustiti lidu toho.
- 15 Jdi k Faraonovi ráno, aj, půjde ven k vodě, a stůj naproti němu při břehu řeky; a hůl, kteráž obrácena byla v hada, vezmeš do ruky své.
- 16 A díš mu: Hospodin Bůh Hebrejský poslal mne k tobě, aťbych řekl: Propusť lid můj, aby sloužili mi na poušti; a aj, neuposlechls až dosavad.

- I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, ustanovil jsem tě za וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רְאֵה נְתַתִּיךּ אֱלֹהִים לְפַרְעֹה וְאַהְרֹן אָחִיךּ יִהְיֵה נְבִיאֵךְ:
 - אַתָּה תְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךְ וְאַהֲרוֹ אָחִידּ יְדַבֵּר אַל־פַּרְעֹה וְשִׁלַּח אֵת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ:
- Ale jáť zatvrdím srdce Faraonovo, a množiti budu וַאֵנִי אַקשׁה אָת־לֵב פַּרִעֹה וִהָּרְבֵּיתִי אֶת־אֹתֹתִי וְאֶת־מוֹפְתַי בַּאֶרֵץ מִצְרַיִם:
 - וָלֹא־יִשְׁמַע אָלֵכֶם פַּרָעֹה וָנַתַהִּי אֶת־יַדִי בִּמִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אָת־צִבְאֹתַי אָת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁפַּטִים
 - וַיִדעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֵנִי יִהוַה בִּנְטֹתִי אֵת־יַדִי עַל־מִצְרַיִם וָהוֹצֵאתִי אֵת־בָּנֵי־יִשְׂרָאֵל מְתּוֹכַם:
 - יַנַעשׁ מֹשֶׁה וְאַהֵּרֹן כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יִהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ:
 - וּמֹשֶׁה בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בַּדַבָּרָם אֱל־פַּרִעֹה:
 - וַיאמר יָהוָה אֱל־מֹשֶׁה וְאֱל־אַהַרֹן לֵאמֹר:
 - בִּי יִדַבֵּר אֵלֵכֶם פַּרִעֹה לֵאמֹר תְנוּ לְכֶם מוֹפַת וְאָמַרְתְּ אָל־אַהַרֹן קַח אָת־מַטִּדְּ וְהַשְׁלֵדְּ לְפָנֵי־פַּרְעֹה יִהִי לְתַנִּין:
 - וַיַבֹא מֹשֵׁה וְאָהֵרֹן אֵל־פַּרְעֹה וַיַּעֲשׁוּ כֵן כַּאֲשֶׁר צְּוָה יְהוַה וַיָּשִׁלֶךְ אַהַרוֹ אָת־מַטָּהוּ לְפָנֵי פַרְעֹה וִלְפָנֵי עַבַדִיו וַיִהִי
 - וַיָּקָרָא גַם־פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשִּׁפִים וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֶם חַרִטָמֵי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֶיהֶם כֵּן:
 - יב וַיַּשַׁלִיכוּ אִישׁ מַטָהוּ וַיָּהִיוּ לְתַנִּינִם וַיָּבַלְע מַטָה־אָהַרֹן את־מטתם:
 - וַיָּחַזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דְּבֵּר יִהוָה:
 - יד וַיֹּאמֶר יִהוָה אֱל־מֹשֶׁה כַּבֶּד לֶב פַּרְעֹה מֵאֶן לְשַׁלַּח הַעַם:
 - לֶךְ אֵל־פַּרְעֹה בַּבֹּקֵר הָנָה יֹצֵא הַמַּיִמָה וְנָצַבְתַּ לְקְרַאתוֹ עַל־שָׂפַת הַיָאר וָהַמַּטָה אֱשֶׁר־נָהָפַּךְ לְנַחָשׁ תִּקַּח בִּיֵדְדְּ:
 - וְאַמַרָתַּ אֵלֵיו יָהוָה אֱלֹהֵי הַעְבַרִים שְׁלַחַנִי אֶלֵיךְּ לֵאמֹר יַשַׁלַּח אֵת־עַמִּי וְיַעַבְדָנִי בַּמִּדְבַּר וְהָנֵּה לֹא־שַׁמַעִתַּ עַד־כֹּה:

- 17 *Protož* takto praví Hospodin: Po tomto poznáš, že já jsem Hospodin: Aj, já udeřím holí, kteráž jest v ruce mé, na vody, kteréž jsou v řece, a obráceny budou v krev.
- 18 A ryby, kteréž jsou v řece, pomrou; i nasmradí se řeka, a ustávati budou Egyptští, *hledajíce* vody, kterouž by pili z řeky.
- 19 Protož řekl Hospodin Mojžíšovi: Rci Aronovi: Vezmi hůl svou, a vztáhni ruku svou na vody Egyptské, na řeky jejich, na potoky jejich, i na jezera jejich, a na všecka shromáždění vod jejich, aby se obrátily v krev; i bude krev po vší zemi Egyptské, tak v nádobách dřevěných, jako kamenných.
- 20 Tedy učinili tak Mojžíš a Aron, jakž byl přikázal Hospodin; a zdvihna hůl, udeřil v vodu, kteráž byla v řece, před očima Faraonovýma a před očima služebníků jeho; i obráceny jsou všecky vody, kteréž byly v řece, v krev.
- 21 Ryby pak, kteréž byly v řece, pomřely, a nasmradila se řeka, tak že nemohli Egyptští píti vody z řeky; a byla krev po vší zemi Egyptské.
- 22 To též učinili i čarodějníci Egyptští skrze čáry své. I zsililo se srdce Faraonovo, aby neuposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin.
- 23 A odvrátiv se Farao, přišel do domu svého; a ani k tomu nepřiložil srdce svého.
- 24 Kopali pak všickni Egyptští vůkol řeky, *hledajíce* vody ku pití; nebo nemohli píti vody z řeky.
- 25 A vyplnilo se dní sedm, jakž ranil Hospodin řeku.
- 26 I mluvil Hospodin k Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi a rci jemu: Takto praví Hospodin: Propusť lid můj, ať mi slouží.
- 27 Pakli nebudeš chtíti propustiti, aj, já raním všecky krajiny tvé žabami.
- 28 A vydá řeka množství žab, kteréž vystoupí a polezou do domu tvého a do pokoje, v němž líháš, a na ložce tvé, a do domů služebníků tvých i lidu tvého, a do pecí tvých a do těsta tvého.
- 29 I na tebe a na lid tvůj, i na všecky služebníky tvé polezou žáby.

- יז כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי מַכֶּה בַּמַטָּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר וְנֶהֶפְכוּ לְדְם:
 - יח וְהַדְּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר תְּמוּת וּבְאֵשׁ הַיְאֹר וְנִלְאוּ מִצְרַיִם לְשְׁתּוֹת מֵיִם מִן־הַיְאֹר:
- ט וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן קַח מַטְּדְּ וּנְטֵה־יִיְדְדְּ עַל־מֵימֵי מִצְרַיִם עַל־נַהְרֹתָם עַל־יְאֹרֵיהֶם וְעַל־אַגְמֵיהֶם וְעַל כָּל־מִקְוֵה מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ־דָם וְהָיָה דָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַים וּבַעֵצִים וּבַאָבַנִים:
 - ַנְיַצְשׂוּ־כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה וַיַּרֶם בַּמַּשֶּׁה וַיַּדְּ אָרָב בְּמַשֶּׁה וַיַּד אֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר בִּיְאֹר לְעֵינֵי פַּרְעֹה וּלְעֵינֵי עֲבָדְיו וַיֵּהְפְּכוּ כַּל־הַמֵּיִם אֲשֶׁר־בַּיִאֹר לְדַם:
 - כא וְהַדָּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא־יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵיִם מִן־הַיְאֹר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - כב וַיִּעֲשׂוּ־כֵן חַרְטָמֵי מִצְרַיִם בְּלְטֵיהֶם וַיֶּחֲזַק לֵב־פַּרְעֹה וִלֹא־שַׁמַע אֵלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דָּבֵּר יִהוַה:
 - כג וַיָּפֶן פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וְלֹא־שָׁת לְבּוֹ גַּם־לָזֹאת:
- כד וַיַּחְפָּרוּ כָל־מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מֵיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מָמֵּימֵי הַיָּאֹר:
 - כה וַיִּמְלֵא שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּּוֹת־יְהוָה אֶת־הַיְאֹר:
 - כו וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בּאֹ אֶל־פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלְיו כֹּה אָמֵר יְהוָה שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדָנִי:
 - כז וְאָם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי נֹגֵף אֶת־כְּל־גְבוּלְךְּ בַּצַפַרדִּעִים:
- קשָרַץ הַיְאֹר צְפַרְדָּעִים וְעָלוּ וּבָאוּ בְּבֵיתֶדּ וּבַחֲדַר מִשְׁכָּבְדְּ וְבְעַנּיְ וּבְעַנּיְדָּ וּבְעַמֶּדְ וּבְעַנּוּרֶידְ וּבְמַשְׁאֲרוֹתֶידְ: וְעַל־מִטְּתֶדְ וּבְבֵית עֲבָדֶידְּ וּבְעַמֶּדְ וּבְתַנּוּרֶידְ וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶידְ:
 - כט וּבְכָה וּבְעַמְּדְ וּבְכָל־עֲבָדֶידְ יַעֲלוּ הַאְפַרְדְּעִים:

- I řekl Hospodin Mojžíšovi: Rci Aronovi: Vztáhni ruku svou s holí svou na řeky, na potoky a na jezera, a vyveď žáby na zemi Egyptskou.
- 2 I vztáhl Aron ruku svou na vody Egyptské; a vystoupily žáby a přikryly zemi Egyptskou.
- 3 A učinili tolikéž čarodějníci skrze své čáry; a udělali, že vyšly žáby na zemi Egyptskou.
- 4 Tedy Farao povolav Mojžíše a Arona, řekl: Modlte se Hospodinu, ať odejme žáby ode mne a od lidu mého; a propustím ten lid, aby obětovali Hospodinu.
- 5 I řekl Mojžíš Faraonovi: Poctím tě tím, a *pověz*, kdy bych se měl modliti za tě a za služebníky tvé, a za lid tvůj, aby vypléněny byly žáby od tebe, i z domů tvých; toliko v řece zůstanou.
- 6 Kterýžto odpověděl: Zítra. A *Mojžíš* řekl: Podlé slova tvého *nechť jest*, abys věděl, že žádného *takového* není, jako Hospodin Bůh náš.
- 7 I odejdou žáby od tebe a od domů tvých, i od služebníků tvých a od lidu tvého; toliko v řece zůstanou.
- 8 Tedy vyšel Mojžíš s Aronem od Faraona. I volal Mojžíš k Hospodinu, aby odjaty byly žáby, kteréž byl dopustil na Faraona.
- 9 I učinil Hospodin podlé slova Mojžíšova; a vymřely žáby z domů, ze vsí i z polí.
- 10 I shrnuli je na hromady; a nasmradila se země.
- 11 Vida pak Farao, že by *dáno* bylo oddechnutí, více zatvrdil se v srdci svém, a neuposlechl jich, jakož byl mluvil Hospodin.
- 12 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Rci k Aronovi: Vztáhni hůl svou, a udeř v prach země, aby obrátil se v stěnice na vší zemi Egyptské.
- 13 Kteříž učinili tak. Nebo vztáhl Aron ruku svou s holí svou, a udeřil prach země. I byly stěnice na lidech i hovadech; všecken prach země obrátil se v stěnice ve vší zemi Egyptské.
- 14 Dělali také tak čarodějníci skrze čáry své, aby vyvedli stěnice, ale nemohli. A byly stěnice na lidech i hovadech.

- א וַיּאׁמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה אֶת־יָדְדְּ בְּמַשֶּׁדְּ עַל־הַנְּהָרֹת עַל־הַיְאֹרִים וְעַל־הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֵת־הַצְפַרִדְּעִים עַל־אָרֵץ מִצְרֵיִם:
- ַניֵט אַהְרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרָיִם וַתַּעַל הַצְּפַּרְדֵּעַ וַתְּכַס אַת־אָרֵץ מִצְרָיִם: אַת־אָרֵץ מִצְרָיִם:
 - ג וַיַּצְשׂוּ־כֵן הַחְרְטָמִּים בְּלְטֵיהֶם וַיַּצְלוּ אֶת־הַצְפַּרְדְּעִים עַל־אָרֵץ מָצָרַיִם:
- ד וַיִּקְרָא פַּרְעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהָרֹן וַיּאֹמֶר הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוְה וְיָסֵר הַצְּפַּרְדְּעִים מִמֶּנִּי וּמֵעַמִּי וַאֲשֵׁלְּחָה אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ לֵיהוָה:
 - ן ניאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה הִתְפָּאֵר עָלַי לְמְתֵי אַעְתִּיר לְךְּ וְלַעֲבָדֶיךִּ וּלְעַמְךְּ לְהַכְרִית הַצְּפַרְדְּעִים מִמְּךְ וּמִבָּתֶיךְ רַק בַּיִאֹר תִּשָּׁאַרְנָה:
 - ַניּאַמֶּר לְמָחָר וַיּאַמֶּר כִּדְבָרְדְּ לְמַעַן תַּדַע כִּי־אֵין כַּיהוָה אֵלֹהֵינוּ:
- ּוּ וְסָרוּ הַצְּפַרְדְּעִים מִמְּךּ וּמִבְּתֶּידְ וּמֵעֲבָדֶידְ וּמֵעַמֶּדְ רַק בַּיְאֹר תִּשָׁאַרְנָה:
 - וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה עַל־דְבַר הַצְפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־שָׁם לְפַרְעֹה:
 - ט וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיְּמֻתוּ הַצְּפַּרְדְּעִים מִן־הַבְּּתִּים מִן־הַחֲצֵרֹת וּמִן־הַשָּׁרֹת:
 - י וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֲמָרִם חֲמָרִם וַתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ:
 - יא וַיַּרָא פַּרְעֹה כִּי הָיְתָה הָרְוָחָה וְהַכְבֵּד אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שְׁמַע אֵלֵהָם כַּאֲשֵׁר דָּבָּר יִהוַה:
- יב וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהְרֹן נְטֵה אֶת־מַטְּדּ וְהַדְּ אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ וְהָיָה לְכִנָּם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - יג וַיַּצְשׂוּ־כֵן וַיֵּט אַהְרֹן אֶת־יָדוֹ בְמַטֵּהוּ וַיַּךְ אֶת־צְפַּר הָאָרֶץ וַתְּהִי הַכִּנְּם בָּאָדָם וּבַבְּהֵמְה כָּל־צְפַר הָאָרֶץ הָיָה כִנִּים בָּכַל־אָרֵץ מִצְרַיִם:
 - יד וַיַּצְשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת־הַבּנִּים וְלֹא יָכֹלוּ וַתִּהִי הַבְּנָם בָּאָדָם וּבַבִּהַמְה:

- 15 Tedy řekli čarodějníci Faraonovi: Prst Boží toto jest. A posililo se srdce Faraonovo, aniž poslechl jich, jakož mluvil Hospodin.
- 16 Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Vstaň ráno a stůj před Faraonem. Hle vyjde k vodě, a díš k němu: Takto praví Hospodin: Propusť lid můj, ať mi slouží.
- Pakli nepropustíš lidu mého, hle, já pošli na tě a na služebníky tvé, a na lid tvůj, a na domy tvé směsici *všelikých škodlivých žížal*; a naplněni budou domové Egyptští *těmi* žížalami, nad to i země ta, na níž oni jsou.
- 18 A oddělím v ten den zemi Gesen, v níž lid můj zůstává, aby tam nebylo směsice *té*; abys věděl, že jsem já Hospodin u prostřed země.
- 19 A vysvobozením rozdíl učiním mezi lidem svým a lidem tvým. Zítra bude znamení toto.
- 20 I učinil Hospodin tak. Nebo přišla těžká směsice *škodlivých žížal* na dům Faraonův, a do domů služebníků jeho i na všecku zemi Egyptskou; *a* nakazila se země od té směsice.
- 21 Povolal pak Farao Mojžíše a Arona, a řekl: Jděte, obětujte Bohu svému tu v zemi.
- 22 I řekl Mojžíš: Nenáleží *nám* tak činiti; nebo ohavnost Egyptských obětovali bychom Hospodinu Bohu našemu. A jestliže bychom obětovali *to*, *což jest* ohavnost před očima Egyptských, zdaž by nás neukamenovali?
- 23 Cestou tří dnů půjdeme na poušť, a obětovati budeme Hospodinu Bohu našemu, jakž nám rozkázal.
- 24 I řekl Farao: Já propustím vás, abyste obětovali Hospodinu Bohu svému na poušti, však dále abyste nikoli neodcházeli. Modltež se za mne.
- 25 Odpověděl Mojžíš: Aj, já vycházím od tebe, a modliti se budu Hospodinu, aby odešla ta směsice od tebe, od služebníků tvých i od lidu tvého zítra; avšak ať Farao více nezklamává, nepropouštěje lidu, aby obětovali Hospodinu.
- 26 A vyšed Mojžíš od Faraona, modlil se Hospodinu.
- I učinil Hospodin podlé slova Mojžíšova, a odjal tu směsici od Faraona, od služebníků jeho i od lidu jeho, tak že ani jedné *žížaly* nezůstalo.
- 28 Ale Farao ztížil srdce své také i tehdáž, a nepropustil lidu.

- טו וַיּאמְרוּ הַחַרְטָמִים אֶל־פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִוא וַיֶּחֲזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:
- טז וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבּּקֶר וְהִתְיַצֵב לִפְנֵי פַּרְעֹה הָנֵּה יוֹצֵא הַמְּיְמָה וְאָמֵרְתָּ אֵלְיו כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁלַּח עַמִּי וִיַעָבִדִנִי:
- ּ כִּי אָם־אֵינְדְּ מְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מַשְׁלִיחַ בְּדְּ וּבַעֲבָדֶידְּ וּבְעַמְּדְּ וּבְבָתֶּידְּ אֶת־הֶעְרֹב וּמְלְאוּ בָּתֵּי מִצְרַיִם אֶת־הֶעְרֹב וְגַם הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵם עָלֶיהָ:
- יח וְהִפְּלֵיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עַמִּי עֹמֵד עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֶיוֹת־שָׁם עָרֹב לְמַעַן תַּדַע כִּי אֲנִי יְהוְה בְּקֶרֶב הארץ:
- ט וְשַׂמְתִּי פְּדָת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמֶּךּ לְמְחָר יִהְיֶה הָאֹת הַזֶּה:
- כ וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן וַיָּבֹא עָרֹב כְּבֵד בֵּיתָה פַּרְעֹה וּבֵית עֲבָדְיוּ וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם תִּשְּׁחֵת הָאָרֶץ מִפְּנֵי הֶעָרֹב:
 - כא וַיִּקְרָא פַּרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיּאׁמֶר לְכוּ זִבְחוּ לִאלהִיכָם בַּאַרִץ:
- כב וַיּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נְכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִוְבַּח לֵיהוָה אֱלֹהִינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת־תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם וְלֹא יִסְקַלָנוּ:
 - כג דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים נֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר וְזְבַחְנוּ לֵיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֵׁר יאמַר אֵלֵינוּ:
 - כד וַיּאֹמֶר פַּרְעֹה אָנֹכִי אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וּזְבַחְתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר רַק הַרְחֵק לֹא־תַרְחִיקוּ לְלֶכֶת הַעְתִּירוּ בּעדי:
 - כה וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵא מֵעִמְּךּ וְהַעְתַּרְתִּי אֶל־יְהוָה וְסָר הָעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ מְחָר רַק אַל־יֹסֵף פַּרְעֹה הָתֵל לְבִלְתִי שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה:
 - כו וַיֵּצֵא מֹשֵׁה מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעִתַּר אֱל־יִהוָה:
 - כז וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר הֶעֶרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדְיוּ וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֵחָד:
 - כח וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַם בַּפַּעַם הַזּאֹת וְלֹא שִׁלַּח אֵת־הַעַם:

- 1 Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi, a mluv k němu: Takto praví Hospodin, Bůh Hebrejský: Propusť lid můj, ať mi slouží.
- 2 Pakli nebudeš chtíti propustiti, než předce držeti je budeš:
- 3 Aj, ruka Hospodinova bude na dobytku tvém, kterýž jest na poli, na koních, na oslích, na velbloudích, na volích a na ovcech, mor těžký velmi.
- 4 A učiní Hospodin rozdíl mezi dobytky Izraelských a mezi dobytky Egyptských, aby nic neumřelo ze všeho, což jest synů Izraelských.
- 5 A uložil Hospodin čas jistý, řka: Zítra učiní Hospodin věc takovou na zemi.
- 6 I učinil Hospodin tu věc na zejtří, a pomřel všecken dobytek Egyptským; z dobytku pak synů Izraelských ani jedno neumřelo.
- 7 I poslal Farao, a aj, neumřelo z dobytků Izraelských ani jedno. Ale obtíženo jest srdce Faraonovo, a nepropustil lidu.
- 8 I řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi: Vezměte sobě plné hrsti své popela z peci, a ať jej sype Mojžíš k nebi před očima Faraonovýma.
- 9 I obrátí se v prach po vší zemi Egyptské, a budou z něho na lidech i na hovadech vředové prýštící se neštovicemi po vší zemi Egyptské.
- 10 Nabravše tedy popela z peci, stáli před Faraonem, a sypal jej Mojžíš k nebi. I byli vředové *plní* neštovic, prýštící se na lidech i na hovadech.
- 11 Aniž mohli čarodějníci státi před Mojžíšem pro vředy; nebo byli vředové na čarodějnících i na všech Egyptských.
- 12 I zsilil Hospodin srdce Faraonovo, a neposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi.
- 13 Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vstana ráno, postav se před Faraonem, a rci k němu: Takto praví Hospodin, Bůh Hebrejský: Propusť lid můj, ať mi slouží.
- Nebo já teď již pošli všecky rány své na srdce tvé, i na služebníky tvé a na lid tvůj, abys věděl, žeť není podobného mně na vší zemi.

- א וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בּא אֶל־פַּרְעֹה וְדִבַּרְתְּ אֵלְיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדָנִי:
 - ב כִּי אָם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵחַ וְעוֹדְךּ מַחְזִיק בָּם:
- ג הַנֵּה יַד־יְהוָה הּוֹיָה בְּמִקְנְףּ אֲשֶׁר בַּשֶּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאוֹ דֶּבֶר כְּבֵד מְאֹד:
 - ד וְהִפְּלָה יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם וְלֹא יְמוּת מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבָר:
 - ה וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מְחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדְּבָר הַזֶּה בַּאַרֵץ:
 - ו וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה מִמְּחֲרָת וַיְּמָת כֹּל מִקְנֵה מִצְרָיִם וּמִמְּקְנֵה בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מֵת אֶחָד:
 - וּ וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא־מֵת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחְדּ וַיִּכְבֵּד לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁלַּח אֵת־הַעַם:
- וּיאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן קְחוּ לְכֶם מְלֹא חָפְנֵיכֶם פִּית פָּרַשָּׁן וּזְרָקוֹ מֹשֶׁה הַשְּׁמִימָה לְעֵינֵי פַּרְעֹה:
 - ט וְהָיָה לְאָבָק עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרִיִם וְהָיָה עַל־הָאָדְם וְעַל־הַבְּהֵמָה לִשְׁחִין פֹּרֵח אֲבַעְבֻּעֹת בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרִים:
 - וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשְׁן וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשְּׁמְיְמָה וַיְהִי שְׁחִין אֲבַעְבֻּעֹת פֹּרֵחַ בְּאָדָם וּבַבָּהֵמָה:
 - א וְלֹא־יָכְלוּ הַחַרְטָמִים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשְּׁחִין בּּחַרְטָמִם וּבְכָל־מִצְרָיִם:
- ב וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שְׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יָהוָה אָל־מֹשֵה:
- ג וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבּּקֶר וְהִתְיַצֵב לִפְנֵי פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלְיו כּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וִיַּעַבְדָנִי:
 - יד כִּי בַּפַּעַם הַזּאֹת אֲנִי שֹׁלֵחַ אֶת־כָּל־מַגַפֹּתַי אֶל־לְבְּךְּ וּבַעֲבָדֶיךְ וּבְעַמֶּךְ בַּעֲבוּר תַּדַע כִּי אֵין כָּמֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ:

- 15 Nebo nyní, když jsem vztáhl ruku svou, byl bych tebe také ranil i lid tvůj morem tím; a tak bys byl vyhlazen z země.
- 16 Ale však proto jsem tě zachoval, abych ukázal na tobě moc svou, a aby vypravovali jméno mé na vší zemi.
- 17 Ještě ty pozdvihuješ se proti lidu mému, nechtěje ho propustiti?
- 18 Aj, já dštíti budu zítra v tentýž čas krupobitím těžkým náramně, jakéhož nebylo v Egyptě od toho dne, jakž založen jest, až do tohoto času.
- 19 Protož nyní pošli, shromažď dobytek svůj a cokoli máš na poli. Na všecky lidi i hovada, kteráž by nalezena byla na poli, a nebyla by shromážděna do domu, spadne krupobití, a pomrou.
- 20 Kdo *tedy* z služebníků Faraonových ulekl se slova Hospodinova, svolal hbitě služebníky své i dobytek svůj do domu.
- 21 Ale kdož nepřiložil srdce svého k slovu Hospodinovu, nechal služebníků svých a dobytka svého na poli.
- 22 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou k nebi, ať jest krupobití po vší zemi Egyptské, na lidi i na hovada i na všelikou bylinu polní v zemi Egyptské.
- 23 Tedy vztáhl Mojžíš hůl svou k nebi, a Hospodin vydal hřímání a krupobití. I sstoupil oheň na zem, a dštil Hospodin krupobitím na zemi Egyptskou.
- 24 I bylo krupobití a oheň smíšený s krupobitím těžký velmi, jakéhož nebylo nikdy ve vší zemi Egyptské, jakž v ní bydliti lidé začali.
- 25 I ztloukly kroupy po vší zemi Egyptské, cožkoli bylo na poli od člověka až do hovada; všecku také bylinu polní potloukly kroupy, i všecko stromoví na poli zpřerážely.
- 26 Toliko v zemi Gesen, v níž byli synové Izraelští, nebylo krupobití.
- Poslav tedy Farao, povolal Mojžíše a Arona a řekl jim: Zhřešil jsem i nyní. Hospodinť jest spravedlivý, ale já a lid můj bezbožní jsme.
- 28 Modlte se Hospodinu, *(nebo dosti jest)*, ať není hřímání Božího a krupobití. Tedy propustím vás, aniž déle zůstávati budete.
- 29 I řekl jemu Mojžíš: Když vyjdu ven z města, rozprostru ruce své k Hospodinu, a hřímání přestane, i krupobití více nebude, abys poznal, že Hospodinova jest země.

- ר כִּי עַתָּה שָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וָאַף אוֹתְךּ וְאֶת־עַמְּךּ בַּדְּבֶר ווּתַּבָּחַד מִן־הָאָרֵץ:
- טז ןאוּלָם בַּעֲבוּר זאת הֶעֱמַדְתִּיךּ בַּעֲבוּר הַרְאֹתְדּ אֶת־כֹּחִי וּלִמַעַן סַפֵּר שְׁמִי בְּכָל־הָאָרֶץ:
 - יז עוֹדְהָ מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי לְבִלְתִּי שַׁלְּחָם:
- יח הְנְנִי מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר בְּרָד כְּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן־הַיּוֹם הִוְּסְדָה וְעַד־עָתָּה:
 - ט וְעַתָּה שְׁלַח הָעֵז אֶת־מִקְנְדְּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְדְּ בַּשְּׂדֶה כָּל־הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־יִמְּצֵא בַשְּׁדָה וְלֹא יֵאְסֵף הַבַּּיְתָה וְיָרֵד עֲלֵהֶם הַבְּרָד וְמֵתוּ:
 - כ הַיָּרֵא אֶת־דְבַר יְהוָה מֵעַבְדֵי פַּרְעֹה הֵנִיס אֶת־עֲבָדָיו וְאָת־מִקנַהוּ אֵל־הַבַּּתִּים:
 - כא וַאֲשֶׁר לֹא־שָּׁם לָבּוֹ אֶל־דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲבָדְיוּ וְאֶת־מִקְנֵהוּ בַּשְּׁדָה:
- כב וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יְדְדְּ עַל־הַשְּׁמִיִם וִיהִי בָרְד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֵה בִּאֵרֵץ מִצְרָיִם:
 - כג וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ עַל־הַשְּׁמַיִם וַיהוָה נְתַן לְּלֹת וּבְּרָד וַתִּהְלַךְּ אֵשׁ אָרְצָה וַיַּמְטֵר יְהוָה בָּרָד עַל־אֶרֶץ מִצְרִיִם:
 - כד וַיְהִי בָּרָד וְאֵשׁ מִתְלַקּחַת בְּתוֹךְ הַבְּרָד כְּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָז הְיְתָה לְגוֹי:
- ה וַיַּךּ הַבְּרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת כְּל־אֲשֶׁר בַּשְּׂדֶה מֵאָדְם ' וְעַד־בְּהֵמָה וְאֵת כְּל־עֵשֶׂב הַשְּׁדֶה הִכְּה הַבְּרָד וְאֶת־כָּל־עֵץ הַשַּׂדֵה שִׁבֵּר:
 - כו רַק בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בְּרָד:
 - כז וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהְרֹן וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם הָטָאתִי הַפָּעַם יְהוָה הַצַּדִּיק וַאֲנִי וְעַמִּי הְרְשְׁעִים:
- כח הַעְתִּירוּ אֶל־יְהוָה וְרַב מִהְיֹת קֹלֹת אֱלֹהִים וּבָרָד וַאֲשֵׁלְּחָה אֶתְכֶם וְלֹא תֹסִפּוּן לַעֲמֹד:
- כט וַיּאֹמֶר אֵלְיו מֹשֶׁה כְּצֵאתִי אֶת־הָעִיר אֶפְרֹשׁ אֶת־כַּפַּי אֶל־יְהוָה הַקּלוֹת יֶחְדָּלוּן וְהַבָּרָד לֹא יִהְיֶה־עוֹד לְמַעַן תַּדַע כִּי לַיהוָה הָאָרֶץ:

- 30 *Ale* vím, že ani ty, ani služebníci tvoji ještě se nebudete báti tváři Hospodina Boha.
- 31 I potlučen jest len a ječmen; nebo ječmen se *byl* vymetal, len také byl v hlávkách.
- 32 Ale pšenice a špalda nebyla ztlučena, nebo pozdní byla.
- 33 Tedy Mojžíš vyšed od Faraona z města, rozprostřel ruce své k Hospodinu. I přestalo hřímání a krupobití, a *ani* déšť nelil se na zemi.
- 34 Uzřev pak Farao, že přestal déšť a krupobití a hřímání, opět hřešil; a více obtížil srdce své, on i služebníci jeho.
- 35 I zsililo se srdce Faraonovo, a nepropustil synů Izraelských, tak jakž byl mluvil Hospodin skrze Mojžíše.

- : וְאַתָּה וַעֲבָדֶיף יָדַעְתִּי כִּי טֶרֶם תִּירְאוּן מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים:
 - לא וְהַפִּשְׁתָּה וְהַשְּׂעֹרָה נֻכָּתָה כִּי הַשְּׂעֹרָה אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גַּבַעל:
 - לב וְהַחִּטָּה וְהַכָּסֶּמֶת לֹא נֻכּוּ כִּי אֲפִילֹת הֵנָה:
- לג וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה אֶת־הָעִיר וַיִּפְרֹשׁ כַּפְּיו אֶל־יְהוְה וַיַּחְדְּלוּ הַקּּלוֹת וְהַבְּרָד וּמְטָר לֹא־נִתַּךְ אָרְצָה:
- לד וַיַּרָא פַּרְעֹה כִּי־חָדֵל הַמְּטָר וְהַבְּּרָד וְהַקּּלֹת וַיֹּסֶף לַחֲטֹא וַיַּכְבֵּד לִבּוֹ הוּא וַעֲבָדָיו:
- לה וַיֶּחֲזַק לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יִהוָה בִּיַד־מֹשֵׁה:

- I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi, ačkoli jsem já obtížil srdce jeho, a srdce služebníků jeho, abych učinil divy tyto své u prostřed nich;
- A abys ty vypravoval v uši synů svých i vnuků svých, co jsem učinil v Egyptě, a znamení má, kteráž jsem prokázal na nich; abyste věděli, že já jsem Hospodin.
- I všel Mojžíš s Aronem k Faraonovi, a řekli jemu: Takto praví Hospodin Bůh Hebrejský: Dokavadž nechceš se ponížiti přede mnou? Propusť lid můj, ať mi slouží.
- Pakli nechceš propustiti lidu mého, aj, já uvedu zítra פָּי אָם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מֵבִיא מְחֶר אַרְבֶּה kobylky na krajinu tvou.
- A přikryjí svrchek země, aby jí nebylo viděti, a snědí ostatky pozůstalé, kteříž vám zanecháni jsou po krupobití; zhryzou vám také každý strom pučící se na poli.
- A naplní domy tvé, i domy všech služebníků tvých, a domy všech Egyptských; čehož neviděli otcové tvoji a otcové otců tvých, od počátku bytu svého na zemi až do dne tohoto. A odvrátiv se, vyšel od Faraona.
- Rekli pak služebníci Faraonovi k němu: Dokavadž tento bude nám osídlem? Propusť ty muže, ať slouží Hospodinu Bohu svému. Zdaž ještě nevíš, že zkažen jest Egypt?
- I zavolán jest Mojžíš s Aronem před Faraona. Jimž řekl: Jděte, služte Hospodinu Bohu svému. Kdo jsou ti, kteříž jíti mají?
- A odpověděl Mojžíš: S dítkami i s starými našimi půjdeme, s syny i s dcerami našimi, s ovcemi a s větším dobytkem naším odejdeme; nebo slavnost Hospodinovu *držeti* máme.
- 10 Tedy řekl jim: Nechať jest tak Hospodin s vámi, jako já propustím vás i dítky vaše. Hleďte, nebo zlé jest před tváři vaší.
- 11 Nebudeť tak. Jděte vy sami muži, a služte Hospodinu, nebo toho vy toliko žádáte. I vyhnáni jsou od tváři Faraonovy.
- 12 Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou na zemi Egyptskou pro kobylky, ať vystoupí na zemi Egyptskou, a sežerou všelikou bylinu země té, cožkoli zůstalo po krupobití.

- וַיֹּאמֶר יָהוָה אֱל־מֹשֵׁה בֹּא אֱל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי הָכְבַּדְתִּי אָת־לָבּוֹ וָאֶת־לֶב עַבַדִיו לָמַעַן שָׁתִי אֹתֹתִי אֵלֶה בִּקְרָבּוֹ:
 - וּלְמַעַן תִּסַפֵּר בִּאָזְנֵי בִנְדּ וּבֵן־בִּנְדּ אֵת אֲשֵׁר הִתְעַלַּלְתִּי בָּמִצְרַיִם וְאֵת־אֹתֹתִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָם וִידַעְתֵּם כִּי־אֵנִי יָהוַה:
- וַיַּבֹא מֹשֶׁה וָאַהֶרֹן אֱל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֱלַיו כֹּה־אַמַר יְהוַה אָלהֵי הַעָבְרִים עַד־מַתִי מֵאַנָתַ לֶעַנֹת מְפַּנִי שַׁלַח עַמְי וִיעַבִדְנִי:
- - וֹכְסָּה אֶת־עֵין הָאָרֵץ וִלֹא יוּכַל לְרָאֹת אֵת־הַאַרֵץ וִאַכַל אַת־יַתר הַפַּלְטָה הַנְּשָאַרת לָכַם מוְ־הַבַּרַד וְאַכַל אָת־כַּל־הַעֵץ הַצֹּמֶחַ לַכֶם מִן־הַשַּּׁדֵה:
- וּמַלְאוּ בַתֵּידְ וּבַתֵּי כַל־עַבַדֵידְ וּבַתִּי כַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לא־רַאוּ אַבֹתִידְ וַאֲבוֹת אֲבֹתִידְ מִיּוֹם הֵיוֹתַם עַל־הַאַדְמַה עד היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה:
- וַיֹּאמָרוּ עַבְדֵי פַּרְעֹה אֵלַיו עַד־מַתַי יִהְיֵה זֶה לַנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַח אָת־הָאַנָשִׁים וִיַעַבִדוּ אֶת־יִהוָה אֱלֹהֵיהֵם הַטֶרֵם תַּדַע כִּי אָבִדָה מִצְרַיִם:
- וַיּוֹשַׁב אַת־מֹשָׁה וָאֵת־אַהַרֹן אֵל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֶהֶם לְכוּ עבדו את־יהוה אלהיכם מי ומי ההלכים:
 - ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חגדיהוה לנו:
 - וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשׁלַּח אֶתְכֶם וָאֶת־טַפָּכֶם רָאוּ כִּי רַעַה נָגֵד פָּנֵיכֶם:
 - לא כון לכוינא הַגִּבַרִים וְעִבְדוּ אֵת־יִהוַה כִּי אֹתַהּ אַתֵּם מבקשים ויגרש אתם מאת פני פרעה:
- יב וַיֹּאמר יָהוָה אֱל־מֹשֶׁה נָטָה יַדְדְּ עַל־אֵרֶץ מִצְרֵיָם בַּאַרְבַּה וְיַעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְיֹאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ אֵת בַּל־אֲשֶׁר הָשָׁאִיר הַבַּרַד:

- 13 I vztáhl Mojžíš hůl svou na zemi Egyptskou; a Hospodin uvedl vítr východní na zemi, aby vál celého toho dne a celou noc. A když bylo ráno, vítr východní přinesl kobylky.
- 14 A vystoupily kobylky na všecku zemi Egyptskou, a připadly na všecky končiny Egyptské nesčíslně. Před těmi nebylo takových kobylek, aniž po těch takové budou.
- 15 I přikryly veškeren svrchek země, tak že *pro ně* nebylo lze znáti země; a sežraly všelikou bylinu země, a všeliké ovoce na stromích, kteréž zůstalo po krupobití; a nepozůstalo nic zeleného na stromích a bylinách polních ve vší zemi Egyptské.
- 16 Tedy Farao spěšně povolav Mojžíše s Aronem, řekl: וַיָּאמֶר חָטָאתִי לִיהוָה וּלְאַהְרֹן וַיּאמֶר חָטָאתִי לִיהוָה Zhřešil jsem proti Hospodinu Bohu vašemu, i proti vám.
- 17 Ale nyní, odpusť, prosím, hřích můj aspoň tento, a modlte se Hospodinu Bohu vašemu, ať jen tuto smrt odejme ode mne.
- 18 Protož vyšed *Mojžíš* od Faraona, modlil se Hospodi-
- 19 I obrátil Hospodin vítr západní tuhý velmi, kterýžto zachvátiv kobylky, uvrhl je do moře Rudého, *tak že* nezůstalo žádné kobylky ve vší krajině Egyptské.
- 20 Ale obtížil Hospodin srdce Faraonovo, a nepropustil synů Izraelských.
- 21 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou k nebi, a bude tma na zemi Egyptské, a makati ji budou.
- po vší zemi Egyptské za tři dni.
- 23 Aniž viděl jeden druhého, a aniž kdo vstal z místa svého za tři dni; ale synové Izraelští všickni měli světlo v příbytcích svých.
- 24 Potom povolav Farao Mojžíše, řekl: Jděte, služte Hospodinu. Toliko ovce vaše a větší dobytek váš nechať zůstane, také dítky vaše půjdou s vámi.
- 25 Odpověděl Mojžíš: Dáš také v ruce naše oběti a zápaly, kteréž bychom obětovali Hospodinu Bohu našemu.
- 26 A protož také dobytek náš půjde s námi, a nezůstane ani kopyta; nebo z nich vezmeme ku poctě Hospodinu Bohu našemu. My pak nevíme, čím sloužiti máme Hospodinu, dokudž nepřijdeme tam.

- וַיָּט מֹשֵׁה אָת־מַטָּהוּ עַל־אָרֵץ מִצְרַיִם וַיהוָה נָהָג רוּחַ קָדִים בָּאָרֶץ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיִלָה הַבּּקֵר הָיָה וְרוּחַ ָהַקָּדִים נָשָׂא אֵת־הָאַרְבֵּה:
- וַיַּעַל הָאַרְבֵּה עַל כָּל־אָרֵץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בִּכֹל גִבוּל מִצְרַיִם כָּבֵד מָאֹד לְפַנִיו לֹא־הַיָה כָן אַרְבָּה כַּמֹהוּ וְאַחֲרֵיו לֹא יָהְיֵה־כֵּן:
- וַיִכַס אֶת־עֵין כָּל־הָאָרֵץ וַתַּחִשַׁךְ הָאָרֵץ וַיּאֹכַל אָת־כַּל־עֵשֵׂב הַאַרֶץ וְאֵת כַּל־פָּרִי הַעֵץ אֲשֵׁר הוֹתִיר ַהַבַּרַד וִלֹא־נוֹתַר כַּל־יֵרֵק בַּעֵץ וּבְעֵשֵׂב הַשַּּׂדֵה בִּכַל־אָרֵץ
- אַלהַיכָם וַלְכַם:
- וְעַתַּה שָׂא נָא חַטַּאתִי אַך הַפַּעַם וְהַעִתִּירוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיַּסֵר מֱעַלֵי רַק אֱת־הַפָּוֶת הַזֵּה:
 - וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרִעֹה וַיֵּעִתַּר אֱל־יִהוַה:
 - וַיַּהַפֹּר יִהוָה רוּחַ־יָם חָזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֱת־הָאַרְבֶּה וַיִּתְקַעָהוּ יַמַה סוּף לֹא נִשְאַר אַרְבֵּה אָחַד בְּכֹל גְבוּל מִצְרַיִם:
 - וַיִחַזֵּק יִהוָה אֵת־לֶב פַּרְעֹה וִלֹא שִׁלַח אֵת־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 - כא וַיֹּאמֶר יָהוָה אֱל־מֹשֶׁה נְטָה יַדְדְּ עַל־הַשַּׁמַיִם וִיהִי חֹשֶׁךְ יַעַל־אָרֶץ מִצְרַיִם וְיַמֵשׁ חֹשֵׁךְ:
- 22 I vztáhl Mojžíš ruku svou k nebi, a byla tma přehustá בב וַיֵּט מֹשֵׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַשָּׁמָיִם וַיְהִי חֹשֶּׁךְ־אֲפֵלָה בְּכְל־אֶרֶץ מַצְרַיִם שָׁלשֵׁת יַמִים:
 - כג לאיראו אָישׁ אָת־אַחִיו וַלא־קַמוּ אִישׁ מְתַּחָתַיו שָׁלשֶׁת יָמִים וּלְכַל־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל הַיָה אוֹר בִּמוֹשְׁבֹתַם:
 - וַיָּקרָא פַרְעֹה אֵל־מֹשֶה וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ אֵת־יִהוַה רַק צאוכם ובקרכם יצג גם־טַפּכם ילד עמַכם:
 - כה וַיֹּאמֶר מֹשֵׁה גַּם־אַתָּה תִּתֵן בִּיָדֵנוּ זְבָחִים וִעלוֹת וְעָשִׂינוּ ליהוה אלהינו:
 - וגַם־מִקננוּ יֵלֵךְ עִמַנוּ לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶנוּ נִקַח לַעַבֹד אֶת־יִהוָה אֱלֹהֶינוּ וַאֲנַחָנוּ לֹא־נַדַע מַה־נַּעַבֹד אַת־יהוַה עַד־באַנו שַמַה:

- 27 Zatvrdil pak Hospodin srdce Faraonovo, tak že nechtěl propustiti jich.
- 28 I řekl mu Farao: Odejdi ode mne, *a* varuj se, abys více neviděl tváři mé; nebo v který den uzříš tvář mou, umřeš.
- 29 Odpověděl Mojžíš: Dobře jsi řekl; neuzřímť více tváři tvé.

- כז וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם:
- כח וַיּאמֶר־לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעְלָי הִשְּׁמֶר לְךּ אֶל־תֹּסֶף רְאוֹת פְּנִי כִּי בִּיוֹם רְאֹתְךְ פְנֵי תִּמוּת:
 - כט וַיּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא־אֹסִף עוֹד רְאוֹת פְּנֶיף:

- Řekl pak byl Hospodin Mojžíšovi: Ještě ránu jednu uvedu na Faraona a na Egypt, potom propustí vás odsud; propustí docela, anobrž vypudí vás odsud.
- bližního svého, a každá od bližní své klínotů stříbrných a klínotů zlatých.
- A dal Hospodin milost lidu před očima Egyptských. (Sám také Mojžíš veliký byl velmi v zemi Egyptské, před očima služebníků Faraonových i před očima li*du.*)
- I řekl Mojžíš: Takto praví Hospodin: O půlnoci já půjdu prostředkem Egypta.
- A pomře všecko prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného Faraonova, jenž seděti měl na stolici jeho, až do prvorozeného děvky, kteráž jest při žernovu, i všecko prvorozené hovad.
- I bude křik veliký po vší zemi Egyptské, jakéhož nebylo *prvé*, a jakéhož nikdy nebude více.
- U synů pak Izraelských nikdež nehne pes jazykem svým, *ovšem pak* ani člověk ani hovado, abyste věděli, že rozdíl učinil Hospodin mezi Egyptskými a Izraelskými.
- I sstoupí všickni tito služebníci tvoji ke mně, a skláněti mi se budou, řkouce: Vyjdi, ty i všecken lid, kterýž jest pod správou tvou; a potom vyjdu. A vyšel od Faraona s velikým hněvem.
- I řekl Hospodin Mojžíšovi: Neposlechneť vás Farao, abych rozmnožil zázraky své v zemi Egyptské.
- 10 Ale Mojžíš a Aron činili všecky ty zázraky před Faraonem; Hospodin pak zatvrdil srdce Faraonovo, tak že nepropustil synů Izraelských z země své.

- וַיאמר יָהוָה אֱל־מֹשֶׁה עוֹד נָגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם אַחַרִי־כֵן יִשַׁלַּח אָתְכֵם מְזֵּה כִּשַׁלְחוֹ כָּלָה גַרָשׁ יָגָרָשׁ אֶתְכָם מְזָה:
- Mluv nyní v uši lidu, ať vypůjčí jeden každý od דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוֹ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רַעוּתַה כָּלֵי־כָסֵף וּכָלֵי זַהַב:
 - וַיָּתֵן יָהוָה אֶת־חֵן הָעָם בִּעֵינֵי מִצְרָיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָדוֹל מָאֹד בָּאָרֶץ מִצְרַיִם בָּעִינֵי עַבְדֵי־פַּרְעֹה וּבִעִינֵי הַעַם:
 - וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יִהוָה כַּחֲצֹת הַלַּיִלַה אֵנִי יוֹצֵא בתוֹד מצרים:
 - וּמֵת כַּל־בָּכוֹר בָּאָרֶץ מִצְרֵיִם מִבָּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֶׁב עַל־כַּסָאוֹ עַד בַּכוֹר הַשִּׁפָּחָה אֲשֵׁר אַחַר הַרֶחַיָם וָכֹל בָּכוֹר בהמה:
 - וָהַיִתָה צָעַקַה גִדֹלַה בָּכַל־אָרֵץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כַּמֹהוּ לֹא נָהָיַתָה וְכַמֹהוּ לֹא תֹסְף:
 - וּלְכֹל בַּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יָחֶרַץ־כֵּלֶב לְשׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בָּהֵמָה לְמַעַן תַּדִעוּן אֲשֶׁר יַפְּלֵה יִהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין ישראל:
 - וְיַרָדוּ כַל־עַבַדִיךְ אֵלֵה אֵלַי וְהָשְׁתַחֲוּוּ־לִי לֵאמֹר צֵא אַתַה וָכָל־הָעָם אֵשֶׁר־בִּרַגְלֵיךּ וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם־פַּרִעֹה בַּחֲרִי־אַף:
 - וַיאמר יָהוַה אֱל־מֹשָה לֹא־יִשְׁמַע אֱלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רבות מופתי בּאָרֵץ מִצְרֵים:
 - וּמֹשֶׁה וְאָהֶרֹן עַשׁוּ אֶת־כָּל־הַמֹפָתִים הַאֶּלֵה לְפָנֵי פַּרְעֹה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שִׁלַח אֵת־בְּנֵי־יִשִּׂרָאֵל מַאַרצוֹ:

- 1 Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi a k Aronovi v zemi Egyptské, řka:
- 2 Tento měsíc počátek měsíců vám *bude*; první vám bude mezi měsíci ročními.
- 3 Mluvte ke všemu shromáždění Izraelskému, řkouce: Desátého dne měsíce tohoto vezmete sobě jeden každý beránka po čeledech, beránka na *každý* dům.
- 4 Byl-li by pak dům tak malý, že by s beránka býti nemohl, přivezme souseda svého, kterýž jest blízký domu jeho, podlé počtu duší; jeden každý počte *tolik osob*, kolikž by jich snísti mohlo beránka.
- 5 Beránka bez vady, samce ročního míti budete, kteréhož z ovcí aneb z koz vezmete.
- 6 A chovati ho budete až do čtrnáctého dne měsíce tohoto; a zabije ho všecko množství shromáždění Izraelského k večerou.
- 7 A vezmouce krve, pomaží obou veřejí a nade dveřmi u domů, v nichž jej jísti budou.
- 8 I budou jísti noci té maso pečené ohněm, s chleby přesnými; s *bylinami* hořkými jísti jej budou.
- 9 Nebudete jísti z něho *nic* surového ani v vodě vařeného, ale pečené ohněm, s hlavou jeho i s nohami a droby.
- 10 Nezanecháte z něho *ničehož* do jitra; pakli by co pozůstalo z něho až do jitra, ohněm spálíte.
- 11 Takto jej pak jísti budete: Bedra svá přepásaná *míti budete*, obuv svou na nohách svých a hůl svou v ruce své, a jísti budete s chvátáním; *nebo* Jití jest Hospodinovo.
- 12 V tu noc zajisté půjdu po zemi Egyptské, a budu bíti všecko prvorozené v zemi Egyptské, od člověka až do hovada, a nade všemi bohy Egyptskými učiním soud: Já Hospodin.
- 13 Krev pak ta na domích, v nichž budete, budeť vám na znamení; a když uzřím krev, pominu vás, a nebude mezi vámi rána zahubující, když bíti budu *prvorozené* v zemi Egyptské.
- 14 A budeť vám den ten na památku, a slaviti jej budete slavný Hospodinu po rodech svých; právem věčným slaviti jej budete.

- א וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:
- ב הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֲדָשִׁים רָאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי השנה:
 - ג דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעְשׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבֹת שֶׂה לַבִּית:
- ן אָם־יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיֹת מִשֶּׂה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקְּרֹב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת נְפָשׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ תְּכֹסוּ עַל־הַשֶּׂה:
 - ה שה תָמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לְכֶם מִן־הַכְּבְשִׁים וּמִן־הַעִּזִּים תִּקּחוּ:
 - ו וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶּרֶת עַד אַרְבְּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת־יִשְׂרָאֵל בֵּין הְעַרְבָּיִם:
- ז וְלֶקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבַּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכָלוּ אֹתוֹ בַּהָם:
- ן אָכְלוּ אֶת־הַבָּשֶׂר בַּלַיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמַצוֹת עַל־מְרֹרִים יאכִלְהוּ:
- ט אַל־תּאֹכְלוּ מִמֶּנוּ נָא וּבָשֵׁל מְבָשָׁל בַּמְיִם כִּי אִם־צְלִי־אֵשׁ ראשו עַל־כְּרָעִיו וְעַל־קִרְבּוֹ:
 - י וְלֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנוּ עַד־בֹּקֶר וְהַנֹּתָר מִמֶּנוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תּשׂרפוּ:
- א וְכָכָה תּאֹכְלוּ אֹתוֹ מְתְנֵיכֶם חֲגָרִים נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם מִּלְנֵיכֶם וְאָכַלְתָּם אֹתוֹ בְּחִפְּזוֹן פֶּסַח הוּא לֵיהוָה:
 - יב וְעָבַרְתִּי בְאֶבֶץ־מִצְרַיִּם בַּלַיְלָה הַזֶּה וְהְבֵּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶבֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמְה וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֵצֵשֵׂה שִׁפָּטִים אֵנִי יִהוָה:
- יג וְהָיָה הַדָּם לָכֶם לְאֹת עַל הַבְּתִּים אֲשֶׁר אַמֶּם שְׁם וְרָאִיתִי אֶת־הַדָּם וּפְסַחְתִּי עֲלֵכֶם וְלֹא־יִהְיֶה בָּכֶם נָגֶף לְמַשְׁחִית בְּהַכֹּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָים:
 - יד וְהָיָה הַיּוֹם הַזֶּה לָכֶם לְזִכְּרוֹן וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לֵיהוְה לְדֹרֹתִיכֶם חֻקַּת עוֹלָם מְחָגָהוּ:

- 15 Za sedm dní přesné chleby jísti budete, a hned prvního dne vyprázdníte kvas z domů vašich; nebo kdožkoli jedl by co kvašeného od prvního až do sedmého dne, vyhlazena bude duše ta z Izraele.
- 16 A v den první *budeť* shromáždění svaté; dne také sedmého shromáždění svaté míti budete. Žádného díla nebude děláno v nich; toliko čehož se užívá k jídlu od každého, to samo připraveno bude od vás.
- 17 A ostříhati budete přesnic, nebo v ten den vyvedl jsem vojska vaše z země Egyptské; protož zachovávati budete den ten po rodech svých právem věčným.
- jísti budete chleby přesné, až do dne jedenmecítmého téhož měsíce k večerou.
- 19 Za sedm dní nebude nalezeno kvasu v domích vašich; nebo kdo by koli jedl něco kvašeného, vyhlazena bude duše ta z shromáždění Izraelského, tak příchozí jako zrozený v zemi.
- 20 Nic kvašeného jísti nebudete, ale ve všech příbytcích vašich jísti budete chleby přesné.
- 21 Tedy svolal Mojžíš všecky starší Izraelské, a řekl jim: Vybeřte a vezměte sobě beránka po čeledech svých, a zabíte Fáze.
- 22 Vezmete také svazček yzopu, a omočíte v krvi, kteráž bude v medenici, a pomažete nade dveřmi a na obou veřejích tou krví, kteráž *bude* v nádobě; z vás pak žádný nevycházej ze dveří domu svého až do jitra.
- 23 Neboť půjde Hospodin, aby bil Egypt, a kde uzří krev nade dveřmi a na obou veřejích, přeskočí Hospodin ty dvéře, aniž dopustí zhoubci vjíti do domů vašich k hubení.
- 24 Protož ostříhati budete věci této za ustanovení tobě i synům tvým až na věky.
- 25 A když vejdete do země, kterouž dá Hospodin vám, jakž zaslíbil, zachovávati budete službu tuto.
- 26 Když by pak řekli vám synové vaši: Jaká jest to služba vaše?
- 27 Tedy díte: Obět Fáze toto jest Hospodinu, kterýž pominul domů synů Izraelských v Egyptě, když bil Egypt, domy pak naše vysvobodil. A lid sklonivše hlavy, poklonu učinili.
- 28 A rozšedše se synové Izraelští, učinili, jakž byl Hospodin přikázal Mojžíšovi a Aronovi; tak a nejinak učinili.

- שָׁבָעַת יַמִים מַצוֹת תֹאֹכֶלוּ אַךְ בַּיוֹם הַרָאשוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שָּׁאֹר מַבַּתֵּיכֶם כִּי כַּל־אֹכֵל חָמֵץ וְנָכַרְתַה הַנַּפַשׁ הַהָוֹא ַבִּיִשְׂרָאֶל מִיּוֹם הַרָאשׁן עַד־יוֹם הַשְּׁבִעִי:
- וּבַיּוֹם הַרָּאשׁוֹן מִקְרַא־קֹדֵשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרַא־קֹדֵשׁ יָהְיָה לַכֵּם כַּלֹּ־מְלָאכָה לֹא־יֵעֲשֵׂה בַהֵם אַךְּ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכַל־נֵפֶשׁ הוּא לְבַדוֹ יֵעֲשֵׁה לְכֵם:
- וּשְׁמַרְתֵּם אֶת־הַמַּצוֹת כִּי בִּעָצֵם הַיּוֹם הַזֵּה הוֹצֵאתִי אָת־צָבָאוֹתֵיכֶם מֶאֶרֶץ מִצְרַיִם וּשִׁמַרְתֵּם אֵת־הַיּוֹם הַזֵּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם:
- אר Prvního *měsíce*, čtrnáctého dne téhož měsíce, u večer יח בָּרָאשׁן בָּאַרִבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֵשׁ בָּעֵרֵב תּאֹכְלוּ מֵצֹת עַד יוֹם הַאֵחָד וְעֵשִׂרִים לַחֹדֵשׁ בַּעַרֵב:
 - שָׁבְעַת יַמִים שָׂאֹר לֹא יִמַּצֵא בִּבַתֵּיכֵם כִּי כַּל־אֹכֵל מַחְמֶצֶת וְנָכְרָתָה הַנֵּפֶשׁ הַהוֹא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל בַּגַּר וּבְאֵזְרַח הַאַרֵץ:
 - בַּל־מַחָמֵצֵת לֹא תאכֶלוּ בִּכֹל מושְבֹתֵיכֵם תאכָלוּ מַצוֹת:
 - כא וַיִּקרַא מֹשָׁה לְכַל־זִקנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֱלֶהֶם מִשְׁכוּ וּקְחוּ לַכָם צאן לִמשְפָּחתִיכָם וְשַׁחֵטוּ הַפָּסַח:
 - כב וּלְקַחָתֵם אָגַדַּת אָזוֹב וּטְבַלְתֵם בַּדַּם אֲשֶׁר־בַּסַף וִהְגַּעְתֵם אֶל־הַמַּשִׁקוֹף וָאֵל־שָׁתֵּי הַמְּזוּזֹת מְן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסַף וְאַתֵּם לא תַצָאוּ אִישׁ מִפַּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֵר:
 - ועבר יהוה לְנִגֹף אֶת־מִצְרַיִם וְרַאַה אֱת־הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל שָׁתֵי הַמְּזוּזֹת וּפַסַח יִהוָה עַל־הַפָּתַח וְלֹא יָתֵן הַמְשַׁחָית לַבֹא אָל־בַּתֵּיכֶם לְנָגֹף:
 - וּשְׁמַרְתֵּם אֵת־הַדַּבַר הַזֵּה לְחַק־לְדְּ וּלְבַנֵיךְ עַד־עוֹלַם:
 - וָהָיָה פִּי־תָבֹאוּ אֱל־הָאָרֵץ אֲשֵׁר יָתַּן יִהוָה לָכֶם פַּאֲשֵׁר דַבַּר וּשִׁמַרְתֵּם אַת־הַעַבֹדָה הַזּאֹת:
 - וָהַיָה כִּי־יֹאמָרוּ אֱלֵיכֶם בִּנִיכֶם מַה הַעֲבֹדָה הַזֹּאֹת לַכֶם:
 - וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסָח הוּא לַיהוָה אֲשֵׁר פָּסַח עַל־בָּתִי בָנֵי־יִשְׂרָאֵל בִּמְצָרַיִם בִּנַגִּפּוֹ אֵת־מִצְרַיִם וְאֵת־בַּתֵּינוּ הָצִיל וַיִּקֹר הַעָם וַיִּשְׁתַחַוּו:
 - וַיָּלְכוּ וַיַּצֵשׁוּ בִּנֵי יִשְׂרָאֶל כַּאֲשֶׁר צְוָה יִהוָה אֵת־מֹשֶׁה וַאַהַרֹן כֵּן עַשׂוּ:

- 29 Stalo se pak o půlnoci, pobil Hospodin všecko prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného Faraonova, kterýž seděti měl na stolici jeho, až do prvorozeného vězně, kterýž *byl* v žaláři, i všecko prvorozené hovad.
- Tedy vstal Farao noci té, a všickni služebníci jeho i všickni Egyptští, a vzešel křik veliký v Egyptě; nebo žádného nebylo domu, v němž by nebylo něčeho mrtvého.
- A povolav Mojžíše a Arona v noci, řekl: Vstaňte, vyjděte z prostředku lidu mého, i vy i synové Izraelští, a odejdouce, služte Hospodinu, jakž jste mluvili.
- 32 Ovce také vaše i voly vaše vezměte, jakž jste žádali, a jděte; a dejte mi také požehnání.
- 33 I nutkali Egyptští lid, aby co nejrychleji vyšli z země; nebo pravili: Všickni již teď zemřeme.
- Protož vzal lid těsto své, prvé než zkysalo, obaliv je v šaty své, na ramena svá.
- 35 Učinili pak synové Izraelští podlé rozkazu Mojžíšova; nebo vyžádali byli od Egyptských klínotů stříbrných a zlatých, i šatů.
- 36 A Hospodin dal milost lidu před očima Egyptských, tak že půjčovali jim. I obloupili Egyptské.
- Tedy táhli synové Izraelští z Ramesses k Sochot, okolo šestkrát sto tisíc pěších, mužů toliko kromě dětí.
- 38 Ano také jiného lidu mnoho vyšlo s nimi, ovec také a volů, dobytka velmi mnoho.
- 39 I napekli z těsta, kteréž vynesli z Egypta, koláčů nekvašených; nebo ještě bylo nezkynulo, proto že vypuzeni byli z Egypta, a nemohli prodlévati, a ani pokrmů na cestu nepřipravili sobě.
- 40 *Čas* pak bydlení synů Izraelských, kteříž byli v Egyptě, byl čtyři sta *a* třidceti let.
- 41 A když se vyplnilo čtyři sta *a* třidceti let, právě toho dne vyšla všecka vojska Hospodinova z země Egyptské.
- 42 Noc tato pilně ostříhána býti má Hospodinu, v níž vyvedl je z země Egyptské; tať *tedy* noc Hospodinova ostříhána bude ode všech synů Izraelských po národech jejich.
- 43 I řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi: Tentoť bude řád při slavnosti Fáze: Žádný cizozemec nebude jísti z něho.
- 44 Každý pak služebník váš za stříbro koupený, když by obřezán byl, teprv jísti bude z něho.

- כט וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָה הִכָּה כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה:
- ל וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל־עֲבָדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה גְדֹלָה בְּמִצְרָיִם כִּי־אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת:
- לא וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהְרֹן לַיְלָה וַיּאֹמֶר קוּמוּ צְּאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם־אַתָּם גַם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבּּרְכֶם:
- לב גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־בְּקַרְכֶם קְחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וָלֵכוּ וּבַרַרְתֶּם גם־אֹתי:
 - לג וַתֶּחֶזַק מִצְרַיִם עַל־הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אַמִרוּ כָּלַנוּ מַתִים:
 - לד וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמֶץ מִשְׁאֲרֹתָם צְּרָרֹת בִּשִׂמִלֹתָם עַל־שִׁכִּמָם:
- לה וּבְנִי־יִשְׂרָאֵל עָשׁוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זְהָב וּשְׂמָלת:
 - לו וַיהוָה נָתַן אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אָת־מַצַרִים:
 - לז וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס סֻכּּתָה כְּשׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רֵגלִי הַגַּבַרִים לְבַד מִטַף:
 - לח וְגַם־עֵרֶב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאו וּבָקֶר מִקְנֶה כָּבֵד מְאֹד:
 - לט וַיּאפּוּ אֶת־הַבְּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמְצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לא חָמֵץ כִּי־גֹרְשׁוּ מִמְצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַ וְגַם־צֵדָה לֹא־עַשׁוּ לַהָם:
 - מ ומוֹשַׁב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁבוּ בְּמִצְרְיִם שְׁלֹשִׁים שְׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שַנָה:
 - מא וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - מב לֵיל שָׁמֻּרִים הוּא לֵיהוָה לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְּרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה שָׁמֻּרִים לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרתַם:
 - מג וַיאׄמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפְּסַח כְּל־בֶּן־וַכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ:
 - מד וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כָּסֶף וּמֵלְתָּה אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ:

- Příchozí a nájemník nebude jísti z něho.
- V témž domě jísti jej budeš, nevyneseš z domu ven masa jeho; a kostí v něm nezlámete.
- Všecko shromáždění Izraelské *tak* s ním učiní.
- slaviti by chtěl Fáze Hospodinu, prvé obřezán bude každý pohlaví mužského; a tehdy přistoupí k slavení jeho, a bude jako tu v zemi zrozený; žádný pak neobřezaný nebude jísti z něho.
- 49 Jednostejné právo bude tu zrodilému a příchozímu, kterýž jest pohostinu u prostřed vás.
- 50 Tedy učinili všickni synové Izraelští, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi a Aronovi; tak učinili.
- ny Izraelské z země Egyptské s vojsky jejich.

- מה תושב ושכיר לא־יאכל־בּוֹ:
- בּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מְן־הַבַּיִת מְן־הַבָּשָׂר חוּצָה וִעֵצֵם לֹא תִשְׁבִּרוּ־בוֹ:
 - בַּל־עֵדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׁוּ אֹתוֹ:
- Jestliže by pak cizozemec bydlil s tebou pohostinu, a מח וְכִי־יָגוּר אִּתְּדּ גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח לִיהוָה הִמוֹל לוֹ כָל־זְכָר וְאָז יִקְרַב לַעֲשׂתוֹ וְהָיָה כָּאֵזְרַח הָאָרֵץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ:
 - מט תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לְאֵזְרָח וִלַגֵּר הַגָּר בִּתוֹכְכֶם:
 - וַיַּעשוּ כַּל־בִּנִי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צְוָה יִהוָה אֶת־מֹשֶׁה וָאָת־אַהַרֹן כֵּן עַשׁוּ:
- אַרָא A tak stalo se právě toho dne, že vyvedl Hospodin sy- וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאֹתַם:

- 1 I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- 2 Posvěť mi všeho prvorozeného, cožkoli otvírá každý život mezi syny Izraelskými, tak z lidí jako z hovad, nebo mé jest.
- 3 Protož řekl Mojžíš lidu: Pamatujte na den tento, v kterémž jste vyšli z Egypta, z domu služby; nebo v silné ruce vyvedl vás odsud Hospodin, aniž kdo jez co kvašeného.
- 4 Dnes vycházíte vy, měsíce Abib.
- 5 Když tedy uvede tě Hospodin do země Kananejských, Hetejských, Amorejských, Hevejských a Jebuzejských, tak jakž přisáhl otcům tvým, a dá tobě zemi oplývající mlékem a strdí: tedy vykonávati budeš službu tuto v tento měsíc.
- 6 Za sedm dní jísti budeš chleby přesné, dne pak sedmého slavnost bude Hospodinova.
- 7 Přesní chlebové jedeni budou za dnů sedm, aniž spatříno bude u tebe co kvašeného, aniž se uhlédá u tebe kvas ve všech končinách tvých.
- 8 A vypravovati budeš synu svému v ten den, řka: Proto, *což* mi učinil Hospodin, když jsem vycházel z Egypta.
- 9 A budeť tobě *to* jako *nějaké* znamení na ruce tvé, a jako památka před očima tvýma, aby zákon Hospodinův byl v ústech tvých; nebo v ruce silné vyvedl tě Hospodin z Egypta.
- 10 Protož zachovávati budeš ustanovení toto v čas jistý, rok po roce.
- 11 A když by tě uvedl Hospodin do země Kananejských, tak jakž přisáhl tobě a otcům tvým, a dal by ji tobě:
- 12 Tedy všecko, což otvírá život, oddělíš Hospodinu, i každý plod hovada tvého otvírající život, *což by koli bylo* samců, Hospodinovo jest.
- 13 Každé pak prvorozené osle vyplatíš hovádkem; pakli bys nevyplatil, zlom jemu šíji; každého také prvorozeného člověka mezi syny svými vyplatíš.
- 14 A když by se tebe vzeptal syn tvůj potom, a řekl: Co jest to? tedy povíš jemu: V ruce silné vyvedl nás Hospodin z Egypta, z domu služebnosti.

- אַ וַיִּדַבֵּר יִהוָה אֱל־מֹשֵׁה לֵאמֹר:
- ב קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כְּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָדְם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא:
- ַ וַיּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמָּץרִיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהֹוָה אֶתְכֶם מִנֵּית וְצִבְּדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהֹוָה אֶתְכֶם מִנֵּית וְלֹא זֵאַכֵל חָמֵץ:
 - : הַיּוֹם אַתֵּם יֹצָאִים בָּחֹדֵשׁ הַאַבִיב
- ן הָיָה כִּי־יְבִיאֲדּ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַאֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהָיֶה כִּי־יְבִיאֲדּ יְהוָה אֶלֶי לַאֲבֹעִי לַאֲבֹעִידּ לָעֶת לָדְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְהָ אֶת־הְעֲבֹדְה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה:
 - י שָׁבְעַת יָמִים תּאֹכֵל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשָּׁבִיעִי חַג לַיהוָה:
 - ז מַצוֹת יַאָּכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה לְּךְּ חָמֵץ וִלֹא־יֵרָאָה לְךְּ שָׁאֹר בִּכָל־גָּבַלֶּךְ:
- ה וְהִגַּדְתָּ לְבִנְהְּ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עְשָׂה יְהוָה לִי בְּעֲבוּר מָמִּצְרָיִם:
 - ט וְהָיָה לְךָּ לְאוֹת עַל־יִדְדְּ וּלְזִכְּרוֹן בֵּין עֵינֶידְּ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִידְּ כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצְאֲדְּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם:
 - י וְשְׁמַרְתָּ אֶת־הַחָקָה הַזּאֹת לְמוֹעֲדָה מִיָּמִים יָמִימָה:
 - יא וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךּ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְדְּ וְלַאֲבֹתֶיךּ וּנְתָנָה לָךְ:
 - ָב וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהֹוָה וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמְה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךְּ הַוְּכָרִים לַיהוָה:
 - יג וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בָּכוֹר אָדָם בִּבָנִיךּ תִּפְדֵּה:
- יד וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךּ בִנְךּ מְחָר לֵאמֹר מַה־זּאֹת וְאָמַרְהָּ אֵלְיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

- 15 Nebo když se byl zatvrdil Farao, a nechtěl nás propustiti, pobil Hospodin všecko prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného z lidí, až do prvorozeného z hovad; i tou příčinou já obětuji Hospodinu všecky samce otvírající život, ale všecko prvorozené z synů svých vyplacuji.
- 16 Mějž to tedy jako znamení na ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma, že v ruce silné vyvedl nás Hospodin z Egypta.
- 17 Stalo se pak, když pustil Farao lid, *že* nevedl jich Bůh cestou země Filistinské, ačkoli bližší byla; nebo řekl Bůh: Aby nepykal lid, když by uzřel, an válka nastává, a nevrátili se do Egypta.
- 18 Ale obvedl Bůh lid cestou přes poušť, *kteráž jest* při moři Rudém. A vojensky zpořádaní vyšli synové Izraelští z země Egyptské.
- 19 Vzal také Mojžíš kosti Jozefovy s sebou; nebo byl přísahou zavázal syny Izraelské, řka: Jistotně navštíví vás Bůh, protož vyneste odsud kosti mé s sebou.
- 20 Vytáhše tedy z Sochot, položili se v Etam při kraji pouště.
- 21 Hospodin pak předcházel je ve dne v sloupu oblakovém, aby je vedl cestou, v noci pak v sloupu ohnivém, aby svítil jim, aby ve dne i v noci jíti mohli.
- sloupu v noci od tváři toho lidu.

- טו וַיָהִי כִּי־הָקשָה פַּרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהַרֹג יִהֹוָה כַּל־בִּכוֹר בָּאָרֵץ מִצְרַיִם מִבָּכֹר אַדָם וְעַד־בִּכוֹר בְּהֶמַה עַל־כֵּן אַנִי זֹבַתַּ לַיהוָה כָּל־פַּטֵר רָחֵם הַזְּכָרִים וְכָל־בָּכוֹר בָּנַי אֵפְדֵּה:
 - טז וָהָיָה לְאוֹת עַל־יַדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיךְּ כִּי בִּחֹזֵק יָד הוציאַנו יהוה מִמְצְרֵים:
- וַיִהִי בִּשַׁלַּח פַּרִעֹה אֱת־הָעָם וִלֹא־נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֵץ פּלִשָׁתִּים כִּי קַרוֹב הוּא כִּי אַמַר אֱלֹהִים פַּן־יַנַּחֵם הַעַם בָּרָאֹתַם מִלְחַמַה וְשַׁבוּ מִצְרַיִּמַה:
- יח וַיַּפֶּב אֱלֹהִים אֱת־הַעָם דְּרֶךְ הַמִּדְבַּר יַם־סוּף וַחֲמְשִׁים עַלוּ בני־ישראל מארץ מצרים:
 - וַיָּקָח מֹשֶׁה אָת־עַצְמוֹת יוֹסֶף עִמוֹ כִּי הַשְׁבַּעַ הְשְׁבִּע אָת־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פַּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אָתְכֵם וָהַעֵּלִיתֵם אֵת־עַצְמֹתַי מְזָה אָתְּכֶם:
 - וַיָּסְעוֹ מַסָּכֹת וַיַּחַנוֹ בַאָתַם בַּקְצֵה הַמַּדְבַר:
 - כא ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך וַלְיַלָה בָּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לְהָם לַלֶּכֶת יוֹמָם וַלְיַלָה:
- 22 Neodjal sloupu oblakového ve dne, ani ohnivého בב לֹא־יָמִישׁ עַמוּד הֵעָנָן יוֹמָם וְעַמוּד הָאֵשׁ לְיְלָה לִפְנֵי הָעָם:

- 1 Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- 2 Mluv k synům Izraelským, ať navrátíce se, rozbijí stany před Fiarot, mezi Magdalem a mořem, proti Belsefon; naproti němu rozbijete stany při moři.
- 3 A dí Farao o synech Izraelských: Ssouženi jsou na zemi, sevřela je poušť.
- 4 I zatvrdím srdce Faraonovo, a honiti je bude, a oslaven budu v Faraonovi a ve všem vojsku jeho; a zvědí Egyptští, že já jsem Hospodin. I učinili tak.
- 5 Povědíno pak bylo králi Egyptskému, že by lid utíkal. I obráceno jest srdce Faraonovo a služebníků jeho proti lidu, a řekli: Co jsme to učinili, že jsme propustili Izraele, aby nesloužil nám?
- 6 Protož zapřáhl do svého vozu, a lid svůj vzal s sebou.
- 7 A vzal šest set vozů vybraných, i všecky vozy Egyptské, nad nimiž nade všemi byli hejtmané.
- 8 I zatvrdil Hospodin srdce Faraona krále Egyptského, tak že honil syny Izraelské; synové pak Izraelští vyšli v ruce vyvýšené.
- 9 I honili je Egyptští, a postihli je, když se položili při moři, všickni vozové Faraonovi, a jezdci jeho i vojsko jeho podlé Fiarot, před Belsefon.
- 10 A když se přiblížil Farao, pozdvihli synové Izraelští očí svých, a aj, Egyptští táhnou za nimi. I báli se velmi, a volali synové Izraelští k Hospodinu.
- 11 A řekli Mojžíšovi: Zdali proto, že ne*bylo* hrobů v Egyptě, vyvedl jsi nás, abychom zemřeli na poušti? Co jsi nám to učinil, že jsi vyvedl nás z Egypta?
- 12 Zdali jsme toho nemluvili tobě ještě v Egyptě, řkouce: Nech nás, ať sloužíme Egyptským? Nebo lépe bylo nám sloužiti Egyptským, než zemříti na poušti.
- 13 I řekl Mojžíš lidu: Nebojte se, stůjte a vizte spasení Hospodinovo, kteréž vám způsobí dnes; nebo Egyptských, kteréž jste viděli dnes, neuzříte nikdy více až na věky.
- 14 Hospodin bojovati bude za vás, a vy mlčeti budete.
- 15 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Co voláš ke mně? Mluv synům Izraelským, ať jdou předce.

- נִיַדַבֶּר יִהֹוָה אֱל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
- ב זַבּבר אֶל־בְּנִי יִשְׂרָאֵל וְיָשֻׁבוּ וְיִחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן נִכְחוֹ תַחֲנוּ עַל־הַיָּם:
- ג וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבַּר:
 - ד וְחָזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲבֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַּרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׁוּ־כֵן:
 - ה וַיָּגַד לְמֶלֶּךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיֵּהְפַּךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדְיו אֶל־הָעָם וַיּאמרוּ מַה־זּאת עֲשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אַת־יִשְׂרָאָל מֵעַבְדֵנוּ:
 - ו וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לְקַח עִמּוֹ:
 - ז וַיָּקַח שֵשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בְּחוּר וְכֹל רֶכֶב מִצְרָיִם וְשְׁלְשִׁם על־כַּלוֹ:
- ז וַיְחַזֵּק יְהֹוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִצְאִים בְּיָד רְמָה:
 - ש וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל־הַיָּם כְּל־סוּס רֶכֶב פַּרְעֹה וּפְרָשִׁיו וְחֵילוֹ עַל־פִּי הַחִירֹת לְפְנֵי בַּעַל צִפֹן:
 - וּפַּרְעֹה הָקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה:
 - יא וַיּאֹמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הַמִּבְּלִי אֵין־קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתְנוּ לְמוּת בַּמִּדְבָּר מַה־זּאֹת עָשִׂיתָ לְנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרָיִם:
- יב הַלֹא־זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶידְּ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנוּ וְנַעַבְדָה אֶת־מִצְרָיִם כִּי טוֹב לְנוּ עֲבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמֶתנוּ בַּמִּדְבָּר:
- ג וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ הִתְיַצְבוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לְכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אָת־מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תֹסִיפוּ לְרָאֹתֵם עוֹד עַד־עוֹלַם:
 - יד יְהוָה יִלְחֵם לְכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן:
 - זו וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַק אֵלְי דַּבֵּר אֵל־בָּנִי־יִשִׂרָאֵל וִיָּסְעוּ:

- 16 Ty pak zdvihni hůl svou, a vztáhni ruku svou na moře, a rozděl je; a nechať jdou synové Izraelští prostředkem moře po suše.
- 17 Jáť pak, aj, já zatvrdím srdce Egyptských, a vejdou za nimi; i budu oslaven v Faraonovi, a ve všem vojsku jeho, v vozích jeho i v jezdcích jeho.
- 18 A zvědí Egyptští, že já jsem Hospodin, když oslaven budu v Faraonovi, v vozích jeho a v jezdcích jeho.
- 19 I bral se anděl Boží, kterýž byl *prvé* předcházel vojsko Izraelské, a šel z zadu za nimi; nebo hnul se sloup oblakový, *kterýž byl* před nimi, a stál z zadu za nimi.
- 20 A přišed mezi vojska Egyptských a vojska Izraelská, byl *Egyptským* oblakem a tmou, *Izraelským* pak osvěcoval noc, tak aby nepřiblížili se jedni k druhým přes celou noc.
- 21 I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a Hospodin rozdělil moře větrem východním prudce vějícím přes celou noc; a učinil moře v suchost, když se rozstoupily vody.
- 22 Tedy šli synové Izraelští prostředkem moře po suše, a vody jim byly jako zed po pravé i po levé straně.
- 23 A honíce je Egyptští, vešli za nimi do prostřed moře, všecka jízda Faraonova, vozové i jízdní jeho.
- 24 Stalo se pak v bdění jitřním, že pohleděl Hospodin na vojska Egyptských z sloupu ohně a oblaku, a zmátl vojsko Egyptské.
- 25 A odjal kola vozů jejich, aby je těžce táhli. I řekli Egyptští: Utecme před Izraelem, nebo Hospodin bojuje za ně proti Egyptským.
- 26 Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou na moře, ať se zase vrátí vody na Egyptské, na vozy jejich a na jezdce jejich.
- I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a navrátilo se moře ráno k moci své, a Egyptští utíkali proti němu; a vrazil Hospodin Egyptské do prostřed moře.
- 28 A navrátivše se vody, zatopily vozy i jezdce se vším vojskem Faraonovým, což jich koli vešlo za nimi do moře, tak že nezůstal z nich ani jeden.
- 29 Ale synové Izraelští šli po suchu prostředkem moře, a vody jim byly místo zdi po pravé i po levé straně.
- 30 A tak vysvobodil Hospodin v ten den Izraele z ruky Egyptských; a viděl Izrael Egyptské mrtvé na břehu mořském.

- ַטז וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךּ וּנְטֵה אֶת־יִדְךּ עַל־הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וִיָבֹאוּ בָנֵי־יִשִּׂרָאֵל בִּתוֹךְ הַיָּם בַּיַבָּשָׁה:
- יז וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאִכְּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרְשָׁיו:
 - יח וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהִכְּבְדִי בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבפרשׁיו:
 - יט וַיָּסַע מַלְאַדְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵדְ לְפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶדְ מֵאַחְרֵיהֶם וַיִּסַע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחְרֵיהֶם:
- כ וַיָּבֹא בֵּין מַחְנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן
 וְהַחֹשֶׁךְ וַיְּאֶר אֶת־הַלְּיְלָה וְלֹא־קְרַב זֶה אֶל־זֶה כְּל־הַלְּיִלְה:
 - כא וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹּלֶךְ יְהוָה אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קְדִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחְרָבָה וַיִּבְּקְעוּ הַמָּיִם:
 - כב וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבְּשָׁה וְהַמַּיִם לְהֶם חֹמְה מִימִינַם וּמִשְּׁמֹאֹלַם:
 - כג וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כֹּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפַרַשִׁיו אֵל־תּוֹךְ הַיַּם:
 - כד וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבּּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם: בִּעַמוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֵת מַחֲנֵה מִצְרַיִם:
 - כה וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהְגהוּ בִּרְבַדָּת וַיּאֹמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפָּנִי יִשִּׂרָאֵל כִּי יִהוָה נִלְחָם לָהֵם בִּמִצְרַיִם
- כו וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יִדְדְּ עַל־הַיָּם וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רָכָבּוֹ וִעַל־פָּרָשֵׁיו:
- כז וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשְׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתְנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם:
 - כח וַיָּשֶׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפְּרְשִׁים לְכֹל חֵיל פּרְעֹה הַבָּאִים אַחַרִיהֵם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהָם עַד־אָחָד:
 - כט וּבְגֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבְּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לְהֶם חֹמְה מִימִינַם וּמִשָּׁמֹאלַם
 - ל וַיּוֹשֵׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְּרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם:

- 31 Viděl také Izrael moc velikou, kterouž prokázal Hospodin na Egyptských. I bál se lid Hospodina, a věřili Hospodinu i Mojžíšovi, služebníku jeho.
- לא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלְה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרִיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

שמות טו: 15

- Tehdy zpíval Mojžíš a synové Izraelští píseň tuto Hospodinu, a řekli takto: Zpívati budu Hospodinu, neboť jest slavně zveleben; koně i s jezdcem uvrhl do moře.
- Síla má a píseň *jest* Hospodin, nebo vysvobodil mne. Onť jest Bůh můj silný, protož stánek vzdělám jemu; onť jest Bůh otce mého, protož vyvyšovati ho budu.
- Hospodin jest udatný bojovník, Hospodin jméno jeho.
- Vozy Faraonovy i vojsko jeho uvrhl do moře; a nejpřednější hejtmané jeho ztopeni jsou v moři Rudém.
- Propasti přikryly je; vpadli do hlubiny jako kámen.
- Pravice tvá, Hospodine, zvelebena jest v síle, pravice tvá, ó Hospodine, potřela nepřítele.
- A ve mnohé vyvýšenosti své podvrátil jsi povstávající proti tobě; pustils hněv svůj, kterýžto sežral je jako strniště.
- tekuté vody jako hromada, ssedly se propasti u prostřed moře.
- Řekl nepřítel: Honiti budu, dohoním se, budu děliti loupeže, nasytí se jimi duše má, vytrhnu meč svůj, zahladí je ruka má.
- 10 Povanul jsi větrem svým, *i* přikrylo je moře; pohlceni jsou jako olovo v prudkých vodách.
- 11 Kdo podobný tobě mezi silnými, ó Hospodine? Kdo *jest tak*, jako ty, velebný v svatosti, hrozný v chvalách, činící divy?
- 12 Vztáhls pravici svou, *i* požřela je země.
- 13 Zprovodíš v milosrdenství svém lid tento, kterýž jsi vykoupil; laskavě povedeš jej v síle své k příbytku svatosti své.
- 14 Uslyší lidé, bouřiti se budou; bolest zachvátí obyvatele Filistinské.
- 15 Tedy zkormoucena budou knížata Idumejská, silné Moábské podejme strach, rozplynou se všickni obyvatelé Kananejští.

- אַז יַשִּׁירִה הַוּאַת לִיהוַה אָז יַשִּׁירָה הַוּאַת לַיהוַה וַיֹּאמָרוּ לֵאמר אֲשִׁירָה לַיהוַה כִּי־גֵאה גַּאַה סוּס וְרֹכָבוֹ רמה בים:
- עָזִּי וְזִמְרָת יָה וַיִהִי־לִי לִישׁוּעָה זֵה אֵלִי וִאַנוֵהוּ אֱלֹהֵי אַבִי וַאֲרֹמִמֶנְהוּ:
 - יָהוָה אָישׁ מַלְחַמָה יָהוָה שָׁמוֹ:
 - מַרְכָּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיַּם וּמִבְחַר שַׁלְשַׁיו טִבְּעוּ בים־סוף:
 - תָהֹמֹת יָכַסִיָמוּ יַרְדוּ בִמְצוֹלֹת כִּמוֹ־אַבֶּן:
 - יִמִינָדְ יָהוַה נָאָדַרִי בַּכֹּחַ יִמִינָדְ יִהוַה תִּרְעַץ אוֹיֵב:
 - וּבַרב גָאוֹנָדְ תַּהֵרס קַמֵידְ תִּשַׁלָּח חַרנָדְ יֹאכָלָמוֹ כַּקּשׁ:
- A duchem chřípí tvých shromážděny jsou vody, stály הָהֹמֹת קָפְאוּ תְהֹמֹת נְצְבוּ כְמוֹ־גֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בַּלֵב־יַם:
 - אָמַר אוֹיֵב אָרְדֹּף אַשִּׂיג אָחַלֶּק שַׁלַל תִּמְלַאֵמוֹ נַפִּשִׁי אַרִיק ידי: חרבי תורישמו
 - נַשַּׁפָתַ בִרוּחֲדְּ כִּסָמוֹ יַם צַלֵלוּ כַּעוֹפֶרֵת בִּמַיִם אַדִּירִים:
 - מִי־כַמֹכַה בַּאֶלָם יִהוַה מִי כַּמֹכַה נֵאִדָּר בַּקֹּדֵשׁ נוֹרַא תָהָלֹת עשה פַּלֵא:
 - נָטִיתַ יִמִינְדָּ תִּבְלַעֲמוֹ אַרֵץ:
 - נָחִיתָ בִחַסִדְּהְ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נַהַלְתָּ בִעָיִּהְ אֵל־נְנֵה קָדִשֶׁהְ:
 - ישָׁמַעוּ עַמִּים יָרָגַזוּן חִיל אַחַז ישָׁבֵי פַּלְשָׁת:
 - אַז נִבְהַלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאַב יאחומו רַעַד נַמֹגוּ כּל ישבי כנען:

- 16 Připadne na ně strach a lekání, pro velikost ramene tvého; mlčeti budou jako kámen, dokudž nepřejde lid tvůj, ó Hospodine, dokudž nepřejde lid ten, *kteréhožs sobě* dobyl.
- 17 Uvedeš je, a štípíš je na hoře dědictví svého, *na* místě, kteréž jsi k příbytku svému připravil, Hospodine, v svatyni, kterouž utvrdí ruce tvé, Pane.
- 18 Hospodin kralovati bude na věky věků.
- 19 Nebo vešli koni Faraonovi s vozy jeho i s jezdci jeho do moře, a obrátil na ně Hospodin vody mořské, synové pak Izraelští šli po suše u prostřed moře.
- 20 I vzala Maria prorokyně, sestra Aronova, buben v ruku svou, a vyšly za ní všecky ženy s bubny a s píšťalami.
- 21 I odpovídala jim Maria: Zpívejte Hospodinu, poněvadž slavně zveleben jest; koně i s jezdcem uvrhl do moře.
- 22 Hnul pak Mojžíš lidem Izraelským od moře Rudého, a táhli na poušť Sur. I šli tři dni po poušti, a nenalezli vod.
- 23 A přišedše do Marah, nemohli píti vod z Marah, nebo byly hořké; protož nazváno jest jméno jeho Marah.
- 24 Z té příčiny reptal lid na Mojžíše, řka: Co budeme píti?
- 25 I volal k Hospodinu, a ukázal mu Hospodin dřevo, kteréž jakž uvrhl do vod, učiněny jsou sladké vody. Tu vydal jemu práva a soudy, a tu ho zkusil.
- A řekl: Jestliže skutečně poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, a činiti budeš, což spravedlivého jest před očima jeho, a nakloníš uší k přikázaním jeho, a ostříhati budeš všech ustavení jeho: žádné nemoci, kterouž jsem dopustil na Egypt, nedopustím na tebe; nebo já jsem Hospodin, kterýž tě uzdravuji.
- 27 I přišli do Elim, kdež bylo dvanácte studnic vod a sedmdesáte palm; i rozbili tu stany při vodách.

- טז תּפּל עֲלֵיהֶם אֵימְתָה וָפַחַד בּּגְדֹל זְרוֹעֲךְ יִדְּמוּ כְּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּדְ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתְ:
- יז אָבאַמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלֶתְדּ מְכוֹן לְשִׁבְתְּדּ פְּעַלְתְּ יְהוָה מִקְדָשׁ אֲדֹנִי כּוֹנְנוּ יָדֶידְּ:
 - יח יָהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלֵם וַעֵּד:
- יט כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרְכְבּוֹ וּבְפָּרְשִׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבְּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם:
- כ וַתִּקַח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָה וַתֵּצֶאן כְל־הַנְּשִׁים אַחֲרֶיה בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלֹת:
 - כא וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוּ לֵיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם:
 - כב וַיַּסַע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף וַיֵּצְאוּ אֶל־מִדְבַּר־שׁוּר וַיֵּלְכוּ שְׁלשֶׁת־יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא־מָצְאוּ מִיִם:
- כג וַיָּבֹאוּ מָרְתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מֵיִם מִמְּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרַא־שָׁמָה מַרָה:
 - כד וַיִּלֹנוּ הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה־נִּשְׁהָּה:
- כה וַיִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיּוֹרֵהוּ יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמֵּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסְהוּ:
- נו ניאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךּ וְהַיָּשְׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתִיו וְשָׁמַרְתָּ כְּל־חֻקִּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַּׁמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׁים עָלֶיךּ כִּי אֲנִי יְהוָה רֹפְאֶךְ:
 - כז וַיָּבֹאוּ אֵילִמְה וְשָׁם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תִּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם עַל־הַמַּיִם:

- 1 Když se pak hnuli z Elim, přišlo všecko množství synů Izraelských na poušť Sin, kteráž jest mezi Elim a Sinai, v patnáctý den druhého měsíce po vyjití z země Egyptské.
- 2 I reptalo všecko shromáždění synů Izraelských proti Mojžíšovi a proti Aronovi na poušti.
- 3 A mluvili jim synové Izraelští: Ó bychom byli zemřeli od ruky Hospodinovy v zemi Egyptské, když jsme sedávali nad hrnci masa, když jsme se najídali chleba do sytosti! A teď vyvedli jste nás na tuto poušť, abyste zmořili všecko shromáždění toto hladem.
- 4 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, já dám vám chleba s nebe jako déšť, a vycházeti bude lid a sbírati, což by postačilo na každý den, abych ho zkusil, bude-li choditi v zákoně mém, či nebude.
- V den pak šestý přistrojí sobě to, co přinesou; a bude *toho* dvakrát více, než toho, což sbírati mají na každý den.
- 6 Tedy mluvil Mojžíš a Aron všechněm synům Izraelským: U večer poznáte, že Hospodin vyvedl vás z země Egyptské.
- 7 A ráno uzříte slávu Hospodinovu; neboť jest slyšel reptání vaše proti Hospodinu. My zajisté co jsme, že repcete proti nám?
- 8 Mluvil dále Mojžíš: *Z toho, pravím, poznáte*, když vám dá Hospodin u večer masa, abyste se najedli, a chleba ráno do sytosti, poněvadž slyšel Hospodin reptání vaše, jimiž jste na něj reptali. Nebo my co jsme? Ne proti námť jsou reptání vaše, ale proti Hospodinu.
- 9 I řekl Mojžíš Aronovi: Mluv ke všemu shromáždění synů Izraelských: Přistuptež před oblíčej Hospodinův; neboť jest slyšel reptání vaše.
- 10 Stalo se pak, když mluvil Aron ke všemu shromáždění synů Izraelských, že se obrátili tváří k poušti, a aj, sláva Hospodinova ukázala se v oblaku.
- 11 (A již byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- 12 Slyšelť jsem reptání synů Izraelských. Mluviž jim a pověz: K večerou jísti budete maso, a ráno chlebem nasyceni budete, abyste poznali, že já jsem Hospodin Bůh váš.)

- א וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין אֲשֶׁר בֵּין־אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - ב וילינו *וַיִּלּוֹנוּ* כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהְרֹן בּ וילינו בּמדבּר:
- נ וַיּאֹמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי־יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל־סִיר הַבְּשָּׁר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לְשֹבֵע כִּי־הוֹצֵאתֶם אֹתְנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֵת־כַּל־הַקָּהַל הַזֵּה בַּרַעַב:
- ר וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לְכֶם לֶחֶם מִן־הַשְּׁמְיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ בִּתוֹרַתִי אָם־לֹא:
- ָּן הָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה מִשְׁנֶה עַל אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם: אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם:
 - וּיֹאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כְּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשְׁמְעוֹ אֶת־תְּלַנֹתֵיכֶם עַל־יִהוָה וְנַחָנוּ מָה כִּי תלונו תַּלְּינוּ עַלֵינוּ:
 - וּיאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְהוָה לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָּׁר לֵמֶכֹל וְלֶחֶם בַּבּּקֶר לִשְׂבֹע בִּשְׁמֹע יְהוָה אֶת־תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו וְנַחָנוּ מָה לֹא־עָלֵינוּ תִלְנֹתֵיכֶם כִּי עַל־יִהוָה:
 - ט וַיּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל־כְּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קַרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה כִּי שְׁמַע אֵת תְּלָנֹתֵיכֶם:
 - י וַיְהִי כְּדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־כְּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְּבוֹד יְהוָה נִרְאָה בֶּעְנָן:
 - יא וַיִדַבֶּר יִהוָה אֵל־מֹשֵׁה לֵאמֹר:
 - יב שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּלוּנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם תּאֹכְלוּ בָשָּׁר וּבַבּּקֶר תִּשְׂבְּעוּ־לְחֶם וִידַעְהֶם כִּי אַנִי יָהוָה אֵלהַיכִם:

- 13 Tedy stalo se u večer, že přiletěly křepelky a přikryly tábor; ráno pak spadla rosa okolo táboru.
- 14 A když přestalo padání rosy, aj, ukázalo se po vrchu pouště drobného *cosi a* okrouhlého, drobného jako jíní na zemi.
- 15 Což vidouce synové Izraelští, řekli jeden druhému: Man jest toto. Nebo nevěděli, co by bylo. Tedy řekl jim Mojžíš: To jest ten chléb, kterýž vám dal Hospodin ku pokrmu.
- 16 To jest, o čemž přikázal Hospodin: Nasbírejte sobě toho každý k svému pokrmu; gomer na jednoho člověka *vedlé* počtu osob vašich, každý na ty, kteříž jsou v stanu jeho, vezmete.
- 17 I učinili tak synové Izraelští, a nasbírali jiní více, jiní méně.
- 18 Potom měřili na gomer. A nezbylo *tomu, kdo na-sbíral* mnoho, a *ten, kdo nasbíral málo*, neměl nedostatku; *ale* každý, což mohl snísti, nasbíral.
- 19 I řekl jim Mojžíš: Žádný ať nic z toho nepozůstavuje k jitru.
- 20 Ale neuposlechli Mojžíše. Nebo někteří zanechali *díl* z toho až do jitra; i zčervivělo a zsmradilo se. Pročež rozhněval se na ně Mojžíš.
- 21 Tak tedy sbírali to každého jitra, každý což snísti mohl. A když horké bylo slunce, tedy se *ta manna* rozpouštěla.
- 22 Když pak bylo v den šestý, nasbírali toho chleba dvojnásobně, po dvou gomer na každého; protož přišla všecka knížata toho shromáždění, a pověděli Mojžíšovi.
- 23 Kterýžto řekl jim: Toť jest, což mluvil Hospodin: Odpočinutí soboty svaté Hospodinu *bude* zítra. Což byste měli péci, pecte, a což byste vařiti měli, vařte dnes; což pak koli zbude, nechte sobě a schovejte to k jitru.
- 24 Protož schovali to do rána, jakž přikázal Mojžíš; a nezsmradilo se, ani v něm červů nebylo.
- 25 I řekl Mojžíš: Jeztež to dnes, poněvadž sobota *jest* dnes Hospodinu; dnes toho nenaleznete na poli.
- 26 Po šest dní budete to sbírávati, den pak sedmý sobota jest; nebude bývati *manny* v ní.
- 27 Stalo se pak dne sedmého, že vyšli někteří z lidu sbírat, a nenašli.

- ג וַיְהִי בָעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו וַתְּכַס אֶת־הַמַּחֲנֶה וּבַבּּקֶר הְיְתָה שָׁלָ סָבִיב לַמַחֲנָה: שָׁכָבַת הַטַּל סָבִיב לַמַחֲנָה:
- יד וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטְּל וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק מְחֻסְפָּס דַּק כַּכִּפֹר עַל־הָאָרֵץ:
- טוֹ וַיִּרְאוּ בְנֵי־יִשְּׂרָאֵל וַיּאֹמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו מָן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוּא וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נְתַן יְהוָה לָכֶם לְאָכְלָה:
 - זז זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה לִקְטוּ מִמֶּנוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר לַגִּלְגֹּלֶת מִסְפַּר נַפְשׁתֵיכֶם אִישׁ לַאֲשֶׁר בְּאָהֶלוֹ תִּקְחוּ:
 - יז וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט:
- יח וַיָּמֹדּוּ בָעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי־אָכִלוֹ לַקָּטוּ:
 - יט וַיּאֹמֶר מֹשֶה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל־יוֹתֵר מִמֶּנוּ עַד־בֹּקֶר:
- כ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנְשִׁים מִמֶּנּוּ עַד־בּּקֶר וַיְּרֶם תּוֹלְעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה:
 - כא וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבּקֶר בַּבּקֶר אִישׁ כְּפִי אָכְלוֹ וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמַס:
 - כב וַיְהִי בַּיּוֹם הַשִּׁשִׁי לְקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאֶחְד וַיַּבֹאוּ כָּל־נִשִּׂיאֵי הַעֵּדָה וַיַּגִּידוּ לִמֹשֵה:
- כג וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שַׁבְּתוֹן שַׁבַּת־לְּדֶשׁ לַיהוָה מְחָר אֵת אֲשֶׁר־תּאֹפּוּ אֵפּוּ וְאֵת אֲשֶׁר־תְּבַשְׁלוּ בַּשֵׁלוּ וְאֵת כָּל־הָעֹדֵף הַנִּיחוּ לְכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר:
 - כד וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבּּקֶר כַּאֲשֶׁר צִּוְּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וִרְמַּה לֹא־הָיִתָה בּוֹ:
- כה וַיּאמֶר מֹשֶׁה אָכְלֻהוּ הַיּוֹם כִּי־שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תָמִצֵאהוּ בַּשַּׂדָה:
 - כו שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטָהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ:
 - כז וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם לְלְקֹט וְלֹא מְצְאוּ:

- 28 Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: I dokudž zpěčovati se budete přikázaní mých ostříhati a zákonů mých?
- 29 Viztež, žeť Hospodin vám dal sobotu, a proto on vám dává v den šestý chleba na dva dni. Zůstaňte každý v svém, aniž kdo vycházej z místa svého v den sedmý.
- 30 I odpočinul lid v den sedmý.
- 31 Nazval pak lid Izraelský jméno toho *chleba* man; kterýž byl jako símě koliandrové, *a* bílý, a chut jeho jako koláče s medem.
- 32 Řekl také Mojžíš: Toť jest, což přikázal Hospodin: Naplň gomer tou *mannou*, aby chována byla na *budoucí* věky vaše, aby viděli pokrm, kterýž jsem vám dával jísti na poušti, když jsem vás vyvedl z země Egyptské.
- 33 I řekl Mojžíš Aronovi: Vezmi jedno věderce, a vsyp do něho plné gomer manny; a nech jí před tváří Hospodinovou, aby chována byla na *budoucí* věky vaše.
- 34 *A protož* jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, nechal jí Aron před svědectvím, aby *tu* chována byla.
- 35 Jedli pak synové Izraelští mannu za čtyřidceti let, dokudž nevešli do země, v níž bydliti měli; mannu jedli, dokudž nepřišli k končinám země Kananejské.
- 36 Gomer pak jest desátý díl efi.

- כח וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹר מִצְוֹתֵי ותוֹרתי:
- כט רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לֶכֶם הַשַּׁבְּת עַל־כֵּן הוּא נֹתֵן לֶכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמְיִם שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתִּיו אַל־יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְׁבִיעִי:
 - ל וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי:
 - לא וַיִּקְרְאוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מָן וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לְבָן וִטַעִמוֹ כִּצַפִּיחִת בִּדְבָשׁ:
- לב וַיּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה מְלֹא הָעֹמֶר מִמֶּנוּ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הָאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - לג וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח צִּנְצֶנֶת אַחַת וְתֶן־שְׁמְּה מְלֹא־הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם:
 - לד כַּאֲשֶׁר צָּוָּה יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּנִּיחַהוּ אַהְרֹן לִפְנֵי הָעֵדָת למשמרת:
 - לה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַפְּן אַרְבָּעִים שְׁנָה עַד־בּאָם אֶל־אֶרֶץ נוֹשְׁבֶת אֶת־הַפְּן אָכְלוּ עַד־בּאָם אֶל־קְצֵה אֶרֶץ כִּנַעַן:
 - לו וְהַעֹּמֶר עֲשִׂרִית הַאֵּיפָה הוּא:

שמות יז: 17

- Tedy když se odebralo všecko shromáždění synů Izraelských z pouště Sin, po stanovištích svých vedlé rozkazu Hospodinova, položili se v Rafidim, kdež nebylo vod, kteréž by lid píti mohl.
- Protož domlouval se lid na Mojžíše, pravě: Dejte nám vody, abychom pili. Jimž odpověděl Mojžíš: Proč se na mne domlouváte? Proč pokoušíte Hospodina?
- I žíznil tu lid pro *nedostatek* vod, a reptal na Mojžíše a mluvil: Proč jsi vyvedl nás z Egypta, abys mne s syny i dobytky mými žízní zmořil?
- Tedy volal Mojžíš k Hospodinu, řka: Což mám činiti s tím lidem? Však již tudíž ukamenují mne.
- I řekl Hospodin Mojžíšovi: Jdiž před lidem, pojma s sebou *některé* z starších Izraelských; hůl také svou, kterouž jsi udeřil v vodu, vezmi do ruky své a jdi.
- Aj, já státi budu před tebou tam na skále, na Orébě; i udeříš v skálu, a vyjdou z ní vody, kteréž bude píti lid. I učinil tak Mojžíš před očima starších Izraelských.
- A dal jméno místu tomu Massah a Meribah, pro reptání synů Izraelských, a že pokoušeli Hospodina, řkouce: Jest-li Hospodin u prostřed nás, či není?
- Přitáhl pak Amalech, a bojoval s Izraelem v Rafidim.
- I řekl Mojžíš k Jozue: Vybeř nám některé muže, a vytáhna, bojuj s Amalechem; já zítra státi budu na vrchu hory, a hůl Boží v ruce své *míti budu*.
- 10 Tedy Jozue udělal tak, jakž mu poručil Mojžíš, a bojoval s Amalechem; Mojžíš pak, Aron a Hur vstoupili na vrch hory.
- A dokudž Mojžíš vzhůru držel ruce své, vítězil Izrael; וָהָיָה כַּאֲשֵׁר יָרִים מֹשֵה יָדוֹ וָגָבַר יִשִּׂרָאֵל וִכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יִּדוֹ וְגָבַר יִשִּׂרָאֵל וִכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יִּדוֹ מֹשֵה יָדוֹ וְגָבַר יִשִּׂרָאֵל וִכַאֲשֶׁר יָנִיחַ ale jakž opouštěl ruku svou, přemáhal Amalech.
- 12 Ale že ruce Mojžíšovy byly obtíženy, protož vzavše kámen, podložili pod něho, a on sedl na něm; Aron pak a Hur podpírali ruce jeho, jeden z jedné, druhý z druhé strany. I byly obě ruce jeho vztažené až do západu slunce.
- 13 A *tak* porazil Jozue Amalecha i lid jeho mečem.
- 14 Mluvil potom Hospodin k Mojžíšovi: Vpiš to do knih na památku, a *pilně to* vkládej v uši Jozue, že do konce vyhladím památku Amalechovu *všudy* pod nebem.

- וַיָּסְעוּ כַּל־עָדַת בָּנֵי־יִשְׁרָאֵל מִמְּדְבַּר־סִין לְמַסְעֵיהֵם עַל־פִּי יָהוָה וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִים וָאֵין מַיִם לְשָׁתֹּת הַעַם:
- וַיָּבֶב הַעַם עִם־מֹשֶה וַיּאֹמָרוּ תִּנוּ־לַנוּ מַיִם וִנִּשְׁתֵּה וַיּאֹמֶר לַהֶם מֹשֶׁה מַה־תִּרִיבוּן עִמַּדִי מַה־תִּנַסוּן אֵת־יִהוַה:
- וַיִּצְמַא שַׁם הַעַם לַמַּיִם וַיַּלֵן הַעָם עַל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לַמַּה זַה הַעֵּלִיתַנוּ מִמְּצָרַיִם לְהַמִית אֹתִי וָאֵת־בַּנַי וָאֵת־מִקְנַי בצמא:
- וַיִּצְעַק מֹשֵׁה אֱל־יִהוַה לָאמֹר מַה אֱעֲשֶׂה לַעַם הַזָּה עוֹד מִעַט וּסְקַלְנִי:
- וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם וְקַח אִהְּדְּ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְדָּ אֲשֶׁר הָכִּיתַ בּוֹ אֵת־הַיִאֹר קַח בִּיַדְדְּ וְהַלַּכְתַּ.
- הָנָנִי עֹמֶד לְפַנֵיךְּ שַׁם עַל־הַצוּר בָּחֹרֶב וְהָכִּיתַ בַצוּר וְיַצָאוּ מָמֶנוּ מַיִם וְשַׁתָה הַעָּם וַיַּעַשׁ כֵּן מֹשֵה לְעֵינֵי זְקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
- וַיָּקָרַא שֵׁם הַמַּקוֹם מַסָּה וּמִרִיבָה עַל־רִיב בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נָסֹתַם אֱת־יָהוָה לֵאמר הַיֵשׁ יְהוָה בִּקְרְבֵּנוּ אָם־אַיִן:
 - וַיַבֹא עַמַלֶק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בְּרָפִידָם:
- וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָל־יָהוֹשֶׁעַ בַּחָר־לְנוּ אַנַשִׁים וְצֵא הַלְּחֵם בַּצַמַלֵק מַחַר אַנֹכִי נִצַב עַל־ראשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֵלֹהִים
 - וַיַעשׁ יִהוֹשָׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלְּחֵם בַּעֵמְלֵק וּמֹשֶה אַהַרן וְחוּר עָלוּ ראש הַגִּבְעָה:
- וָגָבַר אֲמַלֵק:
- וִידֵי מֹשֵׁה כִּבָּדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיַּשִׂימוּ תַחְתַּיו וַיֵּשֵׁב עַלֵיהַ וְאַהַרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בִיָדִיו מְזֵּה אֱחָד וּמְזֵּה אֱחָד וַיִהִי יָדִיו אֱמוּנָה עַד־בּא הַשָּׁמֶשׁ:
 - יג וַיַּחַלשׁ יָהוֹשְׁעַ אָת־עַמַלָּק וָאָת־עַמוֹ לְפִי־חַרֵב:
- יד וַיּאמֶר יָהוָה אֱל־מֹשֵׁה כָּתֹב זֹאת זְכַּרוֹן בַּסֵפֶר וְשִׁים בָּאַזְנֵי יָהוֹשָׁעַ כִּי־מַחֹה אֱמְחֶה אֶת־זֶכֶר עַמַלֶק מְתַּחַת הַשַּׁמַיִם:

- 15 Tedy vzdělal Mojžíš oltář a nazval jméno jeho: Hospodin korouhev má.
- 16 Nebo řekl: Tak má jmenován býti, proto že ruka nad יטז וַייֹאמֶר פִּי־יָד עַל־כֵּס יָה מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמְלֵק מִדֹּר דֹּר: trůnem Hospodinovým osvědčuje boj Hospodinův proti Amalechovi od národu až do národu.

טו וַיָּבֶן מֹשֶׁה מִזְבַּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נִסִּי:

שמות יח: 18

- 1 Uslyšel pak Jetro, kníže Madianské, test Mojžíšův, o všech věcech, kteréž učinil Bůh Mojžíšovi a Izraelovi, lidu svému, že vyvedl Hospodin Izraele z Egypta.
- 2 A vzal Jetro, test Mojžíšův, Zeforu manželku Mojžíšovu, kterouž byl odeslal,
- 3 A dva syny její, z nichž jméno jednoho Gerson; nebo řekl: Příchozí jsem byl v zemi cizí;
- 4 Jméno pak druhého Eliezer; nebo *řekl*: Bůh otce mého spomocník můj byl, a vytrhl mne od meče Faraonova.
- 5 I přišel Jetro, test Mojžíšův, s syny jeho i s ženou jeho k Mojžíšovi na poušť, kdež se byl položil *při* hoře Boží.
- 6 A vzkázal Mojžíšovi: Já, test tvůj Jetro, jdu k tobě, i žena tvá a oba synové její s ní.
- 7 I vyšel Mojžíš proti testi svému, a pokloniv se, políbil ho. I ptal se jeden druhého, jak se má; potom vešli do stanu.
- 8 A vypravoval Mojžíš testi svému všecko, což učinil Hospodin Faraonovi a Egyptským pro Izraele, *a* o všech nevolech, kteréž přicházely na ně na cestě, a *jak* je vysvobodil Hospodin.
- 9 I radoval se Jetro ze všeho dobrého, což učinil Hospodin Izraelovi, a že vytrhl jej z ruky Egyptských.
- 10 A řekl Jetro: Požehnaný Hospodin, kterýž vytrhl vás z ruky Egyptských a z ruky Faraonovy, kterýž vytrhl ten lid z poroby Egyptské.
- 11 Nyní jsem poznal, že větší jest Hospodin nade všecky bohy; nebo touž věcí, kterouž se vyvyšovali, on je převýšil.
- 12 A vzal Jetro, test Mojžíšův, zápal a oběti, *kteréž obětoval* Bohu. Potom přišel Aron a všickni starší Izraelští, aby jedli chléb s tchánem Mojžíšovým před Bohem.
- 13 Nazejtří pak posadil se Mojžíš, aby soudil lid; a stál lid před Mojžíšem od jitra až do večera.
- 14 Vida pak test Mojžíšův všecku práci jeho při lidu, řekl: Co jest to, což děláš s lidem? Proč ty sám sedíš, a všecken lid stojí před tebou od jitra až do večera?

- א וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עְשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל ממצרים:
 - ב וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִּפּּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שׁלוּחֵיהַ:
- ג וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גַּרְשׁׁם כִּי אָמַר גַּר הָיִיתִי בָּאֵרֵץ נָכִרִיָּה:
 - ןשׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצְלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה:
- ה וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנְיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים:
- י וַיּאֹמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֹתֶנְךּ יִתְרוֹ בָּא אֵלֶידְּ וְאִשְׁתְּדְּ וּשְׁנֵי בַנֵיהַ עִּמַה:
 - וַיִּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַׁק־לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לָרַעָהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הַאֹהֵלָה:
 - ז וַיְסַפַּר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עְשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַתְּלְאָה אֲשֶׁר מִצְאַתַם בַּדֵּרֶדְ וַיַּצְלֵם יִהוָה:
 - ט וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטוֹבָה אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אַשֶּׁר הָצִילוֹ מִיַּד מָצְרַיִם:
- וַיּאַמֶּר יִתְרוֹ בָּרוּךְּ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וֹמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם:
- יא עַהָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכְּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַדְּבָר אֲשֶׁר זְדוּ עֲלֵיהֶם:
- יב וַיִּקַח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלְה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהְרֹן וְכֹל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֵלֹהִים:
- ג וַיְהִי מִמְּחֲרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עַלִּבּי עַל־מֹשֶׁה מִן־הַבּּקֵר עַד־הַעַרֵב:
- יד וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה לְעָם וַיּאֹמֶר מְה־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לְעָם מִדּוּעַ אַתְּה יוֹשֵׁב לְבַדֵּדְּ וָכַל־הַעָם נָאֲב עַלֵיךְ מִן־בֹּקֵר עַד־עַרָב:

- 15 Odpověděl Mojžíš tchánu svému: Přichází ke mně lid raditi se s Bohem.
- 16 Když mají o nějakou věc činiti, přicházejí ke mně, a soud činím mezi stranami, a oznamuji rady Boží a ustanovení jeho.
- 17 I řekl jemu test Mojžíšův: Nedobře děláš.
- 18 Tudíž tak ustaneš i ty i lid, kterýž s tebou jest. Nad možnost tvou těžká jest tato věc, nebudeš jí moci sám dosti učiniti.
- 19 *Protož* nyní uposlechni řeči mé; poradím tobě, a bude Bůh s tebou. Stůj ty za lid před Bohem, a donášej věci *nesnadné* k Bohu.
- 20 A vysvětluj jim řády a zákony, a oznamuj jim cestu, po níž by šli, a co by dělati měli.
- Vyhledej také ze všeho lidu muže statečné, bohabojné, muže pravdomluvné, kteříž v nenávisti mají lakomství, a ustanov z nich knížata nad tisíci, setníky, padesátníky a desátníky.
- 22 Oni ať soudí lid každého času. Což bude většího, vznesou na tebe, a menší pře sami nechť soudí; a tak lehčeji bude tobě, když jiní ponesou *břímě* s tebou.
- 23 Jestliže to učiníš a rozkážeť Bůh, budeš moci trvati; také i všecken lid tento navracovati se bude k místům svým pokojně.
- 24 Tedy uposlechl Mojžíš řeči tchána svého, a učinil všecko, což *on* řekl.
- 25 A vybral Mojžíš muže statečné ze všeho Izraele, a ustanovil je hejtmany nad lidem, knížata nad tisíci, setníky, padesátníky a desátníky,
- 26 Kteříž soudili lid každého času. Nesnadnější věci vznášeli na Mojžíše, všecky pak menší pře sami soudili.
- 27 Potom propustil Mojžíš tchána svého; i odšel do země své.

- טו וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים:
- טז כּי־יִהְיֶה לְהֶם דָּבֶר בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חָקֵי הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתִיו:
- י ניאמֶר חֹתַן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה:
 - יח נְבֹל תִּבּל גַם־אַתָּה גַם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמְּךְּ כִּי־כְבֵד מִמְךְ הַדְּבָר לֹא־תוּכַל עֲשֹהוּ לְבַדֶּךְ:
 - ט עַתָּה שְׁמַע בְּלָלִי אִיעָצְדּ וִיהִי אֱלֹהִים עִמְּדּ הֲיֵה אַתְּה לָעָם מוּל הָאֱלֹהִים וְהֵבֵאתָ אַתְּה אֶת־הַדְּבָרִים אל־האלֹהים:
 - בּ וְהִזְהַרְתָּה אֶתְהֶם אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לְהֶם אֵת־הַדֵּרֶדְ יֵלְכוּ בָּה וָאֵת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֵׁר יַעֲשׂוּן:
 - כא וְאַתָּה תֶחֶזֶה מִכְּל־הָעָם אַנְשֵׁי־חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים אַנְשֵׁי אֱמֶת שׁנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ עֲלֵהֶם שָׁרֵי אֲלְפִים שָׁרֵי מֵאוֹת שָׁרֵי חֲמִשִׁים וְשָׁרֵי עֲשָׂרֹת:
 - כב וְשְׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־צֵת וְהָיָה כָּל־הַדְּבָר הַגְּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶידּ וְכָל־הַדְּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ־הֵם וְהָקֵל מֵעֶלֶידְ וְנְשְׁאוּ אָתַדְ:
- כג אָם אֶת־הַדָּבֶר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִּוְּהְ אֱלֹהִים וְיָכְלְתְּ עֲמֹד וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־מְלֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם:
 - כד וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֹתְנוֹ וַיַּעַשׁ כֹּל אֲשֶׁר אָמֶר:
 - ַה וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִל מִכְּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רְאשִׁים עַל־הָעָם שָׁרֵי אֲלְפִּים שָׁרֵי מֵאוֹת שָׁרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׁרֵי עשרת:
 - וֹ וְשְׁפְּטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדְּבָר הַקְּשֶׁה יְבִיאוּן אֵל־מֹשֵׁה וָכַל־הַדָּבַר הַקָּטוֹ יִשְפּוּטוּ הֵם:
 - כז וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה אֶת־חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אַרְצוֹ:

שמות יט: 19

- 1 Měsíce třetího po vyjití synů Izraelských z země Egyptské, v ten den přišli na poušť Sinai.
- 2 Nebo hnuvše se z Rafidim, přišli až na poušť Sinai a položili se na té poušti; a tu rozbili Izraelští stany naproti hoře.
- 3 Mojžíš pak vstoupil k Bohu. A mluvil hlasem k němu Hospodin s té hory, řka: Takto díš domu Jákobovu, a oznámíš synům Izraelským:
- 4 Sami jste viděli, co jsem učinil Egyptským, a *jak* jsem vás nesl na křídlách orličích, a přivedl jsem vás k sobě.
- 5 Protož nyní, jestliže skutečně poslouchati budete hlasu mého, a ostříhati smlouvy mé, budete mi lid zvláštní mimo všecky lidi, ačkoli má jest všecka země.
- 6 A vy budete mi království kněžské a národ svatý. Tať jsou slova, kteráž mluviti budeš synům Izraelským.
- 7 Protož přišel Mojžíš a svolav starší lidu, předložil jim všecka slova ta, kteráž mu přikázal Hospodin.
- 8 Odpověděl pak všecken lid společně, a řekl: Cožkoli mluvil Hospodin, budeme činiti. A oznámil zas Mojžíš Hospodinu slova lidu.
- 9 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, já půjdu k tobě v hustém oblaku, aby slyšel lid, když mluviti budu s tebou, ano také, aby tobě věřil na věky. Nebo byl oznámil Mojžíš Hospodinu slova lidu.
- 10 Rekl dále Hospodin Mojžíšovi: Jdi k lidu, a posvěť jich dnes a zítra; a nechť svá roucha zeperou.
- 11 A at jsou hotovi ke dni třetímu, nebo v den třetí sstoupí Hospodin před očima všeho lidu na horu Sinai.
- 12 Uložíš pak lidu meze všudy vůkol a povíš: Varujte se, abyste nevstupovali na horu, ani nedotýkali se krajů jejích. Kdož by se koli dotkl hory, smrtí umře.
- 13 Nedotkneť se ho ruka, ale ukamenován neb zastřelen bude; buď že by hovado bylo, buď člověk, nebudeť živ. Když se zdlouha troubiti bude, *teprv* oni vstoupí na horu.
- 14 Sstoupiv tedy Mojžíš s hůry k lidu, posvětil ho; a *oni* zeprali roucha svá.

- א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֵּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי:
- ַנְיִּסְעוּ מֵרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינֵי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם נִיְּסְעוּ מֵרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינֵי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נָגֶד הָהָר:
 - ג וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהְר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲלֹב וְתַגֵּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
- אָתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְאָתֶם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וְאֶשְׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשִׁיתִי לְמִצְרָיִם וְאֶשְׂא אֶתְכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשִׁירִים וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלְי:
 - ן וְעַתָּה אָם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּּלְלִי וּשְׁמַרְתָּם אֶת־בְּּרִיתִי וְהְיִיתָם לִי סְגֻלָּה מִבָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ:
 - וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶה הַדְּבָרִים אַשֵּׁר תִּדַבֵּר אֵל־בָּנִי יִשִּׂרָאֵל:
 - ו וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיְשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדָּבָרִים הָאֵלֵה אֲשֶׁר צִּוָּהוּ יִהוָה:
 - וַיַּצְנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיּאֹמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דָּבֶּר יְהוָה נַצְשֶׂה וַיַּשֶׁב מֹשֶׁה אֵת־דָּבָרֵי הַעָם אֵל־יִהוַה:
 - ז וַיּאַמֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי בָּא אֵלֶיףְ בְּעַב הֶעָנְן בַּעֲבוּר יִשְׁמֵע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמְּךְ וְגַם־בְּךְ יַאֲמִינוּ לְעוֹלְם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה:
 - י וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמְחָר וִכִבָּסוּ שִׂמִלֹתַם:
 - יא וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד יְהוְה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר סִינָי:
 - יב וְהִגְפַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשְּׁמְרוּ לָכֶם עֲלוֹת בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹגַעַ בָּהָר מוֹת יוּמְת:
 - יג לא־תָגַע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִפְּקֵל אוֹ־יָרה יִיָּרֶה אָם־בְּהֵמְה אָם־אִישׁ לֹא יִחָיֵה בְּמִשׁךְ הַיֹּבֵל הַמָּה יַעֲלוּ בָהַר:
 - יד וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמִלֹתַם:

- 15 I mluvil k lidu: Buďtež hotovi ke dni třetímu; nepřistupujte k manželkám *svým*.
- I stalo se dne třetího, když bylo ráno, že bylo hřímání s blýskáním a oblak hustý na té hoře, zvuk také trouby velmi tuhý, až se zhrozil všecken lid, kterýž byl v ležení.
- 17 Tedy Mojžíš vyvedl lid z ležení vstříc Bohu; a lid stál dole pod horou.
- 18 Hora pak Sinai všecka se kouřila, proto že sstoupil na ni Hospodin v ohni, a vystupoval dým její jako dým z vápenice, a třásla se všecka hora velmi hrubě.
- 19 Zvuk také trouby více se rozmáhal, a silil se náramně. Mojžíš mluvil, a Bůh mu odpovídal hlasem.
- 20 Sstoupil pak Hospodin na horu Sinai, na vrch hory; a *když* povolal Hospodin Mojžíše na vrch hory, vstoupil Mojžíš.
- 21 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Sstup, osvědč lidu, ať se nevytrhují k Hospodinu, chtějíce *ho* viděti, aby nepadlo jich množství;
- 22 Nýbrž *ani* sami kněží, kteříž, majíce přistupovati k Hospodinu, posvěcují se, aby se neobořil na ně Hospodin.
- 23 Mojžíš pak řekl Hospodinu: Nebudeť moci lid vstoupiti na horu Sinai, poněvadž jsi ty osvědčil nám, řka: Obmez horu a posvěť ji.
- 24 I řekl jemu Hospodin: Jdi, sstup, a *potom* vstup ty a Aron s tebou. Kněží pak a lid ať se nepokoušejí vstoupiti k Hospodinu, aby se na ně neobořil.
- 25 I sešel Mojžíš k lidu, a to jim oznámil.

- טו וַיּאֹמֶר אֶל־הָעָם הֶיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל־תִּגְשׁוּ אל־אשה:
- טז וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבּּקֶר וַיְהִי לְּלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְלָּל שׁפָּר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֲרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בּמחנה:
 - ז וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתִנִּצְבוּ בִּתַחָתִּית הָהָר:
- יח וְהַר סִינֵי עְשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֲרַד כְּל־הָהָר מְאֹד:
- יט וַיְהִי קוֹל הַשׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנַנּוּ בִקוֹל:
 - ַ וַיֶּרֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לֵמשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה:
- כא וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בְּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה לְרָאוֹת וְנָפַל מִמֶּנוּ רָב:
 - כב וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה יִתְקַדְּשׁוּ פֶּּן־יִפְּרֹץ בְּהֶם יְהוָה:
- כג וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֹא־יוּכַל הָעָם לַעְּלֹת אֶל־הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֵּדֹתָה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקַדַּשְׁתּוֹ:
- כד וַיּאֹמֶר אֵלָיו יְהוָה לֶּדִּ־רֵד וְעָלִיתְ אַתְּה וְאַהֲרֹן עִמְּדְּ וְהַכַּהֲנִים וְהָעָם אַל־יֶהֶרְסוּ לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּּן־יִפְּרָץ־בָּם:
 - כה וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:

שמות כ: 20

- 1 I mluvil Bůh všecka slova tato, řka:
- 2 Já jsem Hospodin Bůh tvůj, kterýž jsem tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby.
- 3 Nebudeš míti bohů jiných přede mnou.
- 4 Neučiníš sobě rytiny, ani jakého podobenství *těch věcí*, kteréž jsou na nebi svrchu, ani *těch*, kteréž na zemi dole, ani *těch*, kteréž u vodách pod zemí.
- 5 Nebudeš se jim klaněti, ani jich ctíti. Nebo já jsem Hospodin Bůh tvůj, *Bůh* silný, horlivý, navštěvující nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého *pokolení* těch, kteříž nenávidí mne,
- 6 A činící milosrdenství nad tisíci těmi, kteříž mne milují, a ostříhají přikázaní mých.
- 7 Nevezmeš jména Hospodina Boha svého nadarmo; neboť nenechá bez pomsty Hospodin toho, kdož by bral jméno jeho nadarmo.
- 8 Pomni na den sobotní, abys jej světil.
- 9 Šest dní pracovati budeš, a dělati všeliké dílo své;
- 10 Ale dne sedmého odpočinutí *jest* Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj i děvka tvá, hovado tvé i příchozí, kterýž jest v branách tvých.
- 11 Nebo v šesti dnech učinil Hospodin nebe a zemi, moře a všecko, což v nich *jest*, a odpočinul dne sedmého; protož požehnal Hospodin dne sobotního, a posvětil ho.
- 12 Cti otce svého i matku svou, ať se prodlejí dnové tvoji na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě.
- 13 Nezabiješ.
- 14 Nesesmilníš.
- 15 Nepokradeš.
- 16 Nepromluvíš proti bližnímu svému křivého svědectví.

- וַיִדַבֶּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֵה לֵאמֹר:
- ב אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבַּדִים:
 - נ לא יָהְיָה־לְּדְּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָיַ
 - ר לֹא תַעֲשֶׂה־לְּךְּ פֶּסֶל וְכָל־הְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשְּׁמִים מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִהְּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לְאָרֶץ
- לארתשְׁתַּחְנֶה לָהֶם וְלֹא תָעְבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךּ אֵל קַבְּבִם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךּ קַנְּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בְּנִים עַל־שִׁלֵשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לִשׂנִאַי:
 - ו וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלְפִים לְאֹהֲבֵי וּלְשׁמְרֵי מִצְוֹתְי:
 - ו לא תשָא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךּ לַשְׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אַת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שָׁמוֹ לַשְׁוְא:
 - ה זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ
 - ז שַׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּדְּ
- יוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיףּ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְדְּ־וּבִתֶּדְּ עַבְדְּדְּ וַאֲמֶתְדְּ וּבְהֶמְתֶּדְּ וְגַרְדְּ אֲשֶׁר בִּשִׁעָרֵידְּ
- א כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עְשָׂה יְהוָה אֶת־הַשְּׁמִיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְּ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:
- ב כַּבֵּד אֶת־אָבִיף וְאֶת־אִמֶּף לְמַעַן יַאֲרְכוּן יָמֶיף עַל הָאֲדְמְה אַשֶׁר־יִהוָה אֵלהֵיף נֹתֵן לָף:
 - יג לֹא תִּרְצָח: לֹא תִּנְאָף: לֹא תִּגְנֹב: לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךּ עֵד שָׁקֵר:
- יד לא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךּ לֹא־תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמְתוֹ וִשׁוֹרוֹ וַחַמֹרוֹ וִכֹל אֲשֵׁר לְרֵעֶךּ:
- טו וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפְּר וִאֵת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּגָעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק:
 - טז וַיּאַמְרוּ אֶל־מֹשֶה דַּבֵּר־אַתָּה עִמְנוּ וְנִשְׁמְעָה וְאַל־יְדַבֵּר עִמַנוּ אֵלהִים פַּן־נַמוּת:

- 17 Nepožádáš domu bližního svého, aniž požádáš manželky bližního svého, ani služebníka jeho, ani děvky jeho, ani vola jeho, ani osla jeho, ani cožkoli *jest* bližního tvého.
- 18 Veškeren pak lid viděl hřímání to a blýskání, a zvuk trouby, a horu kouřící se. To když viděl lid, pohnuli se a stáli zdaleka.
- 19 A řekli Mojžíšovi: Mluv ty s námi, a poslouchati budeme; a nechť nemluví s námi Bůh, abychom nezemřeli.
- 20 Odpověděl Mojžíš lidu: Nebojte se; nebo pro zkušení vás sám Bůh přišel, aby bázeň jeho byla mezi vámi, abyste nehřešili.
- 21 Tedy stál lid zdaleka; Mojžíš pak přistoupil k mrákotě, kdež byl Bůh.
- 22 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Tak povíš synům Izraelským: Vy jste sami viděli, že s nebe mluvil jsem s vámi.
- 23 *Protož* nevyzdvihujte *ničehož ku poctě* se mnou; bohů stříbrných a bohů zlatých neučiníte sobě.
- 24 Oltář z země uděláš mi a obětovati budeš na něm zápaly své, a pokojné oběti své, ovce své a voly své. Na kterémkoli místě rozkáži slaviti památku jména svého, přijdu k tobě a požehnám tobě.
- 25 Jestliže mi pak vzděláš oltář kamenný, nedělej ho z *kamene* tesaného; nebo *jestliže* pozdvihneš železa na něj, poškvrníš ho.
- 26 Aniž po stupních vstupovati budeš k oltáři mému, aby hanba tvá u něho odkryta nebyla.

- יז וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ כִּי לְבַעְבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תַחֵטָאוּ:
 - יח וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נָגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶּל אֲשֶׁר־שְׁם הָאֵלֹהִים:
 - יט וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמֵר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשְּׁמִיִם דִּבַּרְתִּי עִמְּכֶם:
 - כ לא תַעֲשׂוּן אָתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לְכֶם:
 - כא מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךּ וְאֶת־שְׁלָמֶיךּ אֶת־צֹאנְדְּ וְאֶת־בְּקָרֶךּ בְּכְלֹ־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אָת־שָׁמִי אַבוֹא אַלִידִּ וּבַרַכְתִּידִּ:
 - כב וְאָם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנָה אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבָּךְּ הַנַפָּתַּ עַלֵיהַ וַתִּחַלְלֵה:
 - כג וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגְּלֶה עֶרְוְתְּדְּ עליו:

כה

כד

כו

שמות כא : 21

- Tito jsou pak soudové, kteréž jim předložíš:
- Jestliže koupíš k službě Žida, šest let sloužiti bude, a sedmého odejde svobodný darmo.
- Přišel-li by sám toliko, sám *také* odejde; pakli měl ženu, vyjde s ním i žena jeho.
- Jestliže pán jeho dá mu ženu, a ona zrodí jemu syny neb dcery: žena ta i děti její budou pána jeho, on pak sám toliko odejde.
- Pakli by řekl služebník: Miluji pána svého, manželku svou a syny své, nevyjdu svobodný:
- Tedy postaví ho pán jeho před soudci, a přivede ho ke dveřím neb k veřeji, a probodne pán jeho ucho jemu špicí; i zůstaneť služebníkem jeho na věky.
- Když by pak prodal někdo dceru svou, aby byla děvkou, nevyjdeť tak, jako vycházejí služebníci.
- Nelíbila-li by se pánu svému, kterýž jí sobě ještě nezasnoubil, dopustí ji vyplatiti. Lidu cizímu nebude míti práva prodati ji, poněvadž zhřešil proti ní.
- Pakli by synu svému ji zasnoubil, učiníť jí tak, jakž obyčej jest *činiti* dcerám.
- 10 A dal-li by mu jinou, z stravy její, oděvu jejího, a přívětivosti manželské nic této neujme.
- 11 Neudělal-li by *nic z* toho trojího, vyjde darmo bez stříbra.
- 12 Kdo by ubil člověka, až by *od toho* umřel, smrtí umře.
- 13 Když by pak neukládal o bezživotí jeho, než Bůh dal by jej v ruce jeho: tedy uložím tobě místo, do něhož by takový mohl uteci.
- 14 Pakli by kdo tak pyšně sobě počínal proti bližnímu וְכִי־יָזָד אִישׁ עַל־רֵעֲהוּ לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה מֵעָם מִזְבְּחִי תִּקְחֶנוּ svému, že by ho lstivě zabil, *i* od oltáře mého odtrhneš jej, aby umřel.
- 15 Kdo by otce svého neb matku svou bil, smrtí ať umře.
- 16 Kdo by pak, ukradna někoho, prodal jej, a nalezen by byl v ruce jeho, smrtí ať umře.
- 17 I ten, kdož by zlořečil otci svému neb mateři své, smrtí ať umře.
- 18 Když by se svadili muži, a urazil by který bližního svého kamenem neb pěstí, a *ten by* neumřel, než složil se na lůži;

- וָאֶלֶה הַמְּשָׁפַּטִים אֱשֶׁר תַשִּׁים לְפָנֵיהֶם:
- כִּי תִקְנֵה עֵבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעת יֵצֵא ב
- אָם־בָּגַפּוֹ יָבֹא בָּגַפּוֹ יָצֵא אָם־בַּעַל אָשַׁה הוּא וְיַצְאָה אשתו עמו:
- אָם־אֱדֹנַיו יָתֵּן־לוֹ אָשָׁה וְיַלְדָה־לוֹ בַנִים אוֹ בַנוֹת הַאִּשַׁה וִילַדֵיהַ תִּהְיֵה לַאדֹנֵיהַ וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ:
 - וָאָם־אַמֹר יֹאמַר הַעָבֶד אַהַבְתִּי אַת־אַדֹנִי אַת־אִשְׁתִי וָאַת־בַּנַי לֹא אֵצֵא חַפִּשִׁי:
- והגישו אַל־הַצַּלהִים וְהגִישוֹ אַל־הַדֵּלַת אוֹ אָל־הַמְזוּזָה וְרַצַע אֲדֹנִיו אֶת־אָזְנוֹ בַּמַרְצֵעַ וַעֲבַדוֹ לְעֹלָם:
- ּוָכִי־יִמְכֹּר אִישׁ אֱת־בָּתּוֹ לְאַמַה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הַעֲבַדִים:
 - אָם־רָעָה הְּצֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־לֹא לוֹ יִעָדָה וְהַפְּדַּהּ לְעַם נַכָרִי לֹא־יִמְשׁל לְמַכְרָה בַּבְגִדוֹ־בַה:
 - וָאָם־לְבָנוֹ יִיעַדַנָּה כָּמִשְׁפַּט הַבַּנוֹת יַעֲשֶׂה־לַּה:
 - אָם־אַחֶרֶת יָקַח־לוֹ שָאֵרָה כָּסוּתַה וְעֹנַתַה לֹא יָגְרַע:
 - וָאָם־שָׁלַשׁ־אֵלֶה לֹא יַעֲשֶׂה לָה וְיַצְאַה חָנַּם אֵין כַּסַף:
 - מַכָּה אָישׁ וַמַת מוֹת יוּמַת:
 - וַאֲשֵׁר לֹא צַדָה וָהָאֱלֹהִים אָנַּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי לִדְּ מַקוֹם אַשֶׁר יַנוּס שַׁמַה:
- למוּת:
 - טו וּמַכָּה אַבִיו וִאָמוֹ מוֹת יוּמַת:
 - וָגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בִיָדוֹ מוֹת יוּמָת:
 - וּמַקַלֵּל אַבִיו וָאָמוֹ מוֹת יוּמַת:
- וָכִי־יִרִיבָן אֲנַשִׁים וָהָכַּה־אִישׁ אֵת־רֵעֶהוּ בִּאֵבֶן אוֹ בָאֵגְרֹף וָלֹא יָמוּת וְנָפַל לִמְשְׁכַב:

- 19 A potom by povstal a chodil vně o holi své: již nebude vinen ten, kdož urazil; toliko co *zatím* obmeškal, to jemu nahradí, a na vyhojení jeho naloží.
- 20 Když by pak ubil kdo služebníka svého neb děvku svou kyjem, tak že by umřel mu v ruce jeho: pomstou pomštěno bude *nad takovým*.
- A však jestliže by den neb dva přečkal, neponese pomsty, nebo jej zaplatil.
- 22 Když by se svadili muži, a urazili ženu těhotnou, tak že by vyšel z ní plod její, však by se zhouba nestala: pokutován bude, jakž by uložil naň muž té ženy, a dá vedlé *uznání* soudců.
- 23 Pakliť by smrt přišla, tedy dáš život za život,
- 24 Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu,
- 25 Spáleninu za spáleninu, ránu za ránu, modřinu za modřinu.
- 26 Jestliže by kdo urazil služebníka svého v oko, aneb děvku svou v oko, tak že by jej o ně připravil: svobodného jej propustí za oko jeho.
- 27 Pakli by zub služebníku svému neb zub děvce své vyrazil, svobodného jej propustí za zub jeho.
- 28 Jestliže by vůl utrkl muže neb ženu, tak že by umřel *člověk*: ukamenován bude ten vůl, aniž jedeno bude maso jeho, však pán vola *toho* bez viny *bude*.
- 29 Než byl-liť by vůl trkavý prvé, a bylo by to osvědčeno pánu jeho, *on* pak nezavřel by ho, a v tom zabil by muže neb ženu: vůl ten ukamenován bude, a pán jeho také umře.
- 30 Pakliť mu bude uloženo, aby se vyplatil: tedy dá výplatu za život svůj, jakážkoli na něj uložena bude.
- 31 Buď že by syna utrkl, buď dceru, podlé soudu toho stane se jemu.
- 32 Jestliže by služebníka vůl ztrkal neb děvku, třidceti lotů stříbra dá pánu jeho, a vůl ten bude ukamenován.
- 33 Kdyby kdo odhradil studnici, a neb vykopal někdo studnici, a *zase* jí nepřikryl, a vpadl by tam vůl neb osel:
- Pán té studnice nahradí to, a peníze položí pánu jeho, a což se zabilo, to sobě míti bude.
- 35 A ustrčil-li by vůl něčí vola sousedova, že byl umřel: tedy prodadí vola toho živého, a podělí se penězi jeho; i s zabitým *volem* také se rozdělí.

- יט אָם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק שָׁבָתוֹ יָהֵן וָרַפּּא יִרַפָּא:
- כ וְכִי־יַבֶּה אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־אֲמְתוֹ בַּשֵׁבֶט וּמֵת תַּחַת יַדוֹ נַלְם יָנַקָם:
 - כא אַד אָם־יוֹם אוֹ יוֹמֵיִם יַעֲמֹד לֹא יֻקַּם כִּי כַסְפּוֹ הוּא:
- כב וְכִי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וְיָצְאוּ יְלֶדֶיהָ וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ כַּאֲשֶׁר יָשִׁית עָלִיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנְתַן בָּפָלִלִים:
 - כג וָאָם־אָסוֹן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֵפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ:
 - בד עַיִן מַחַת עַיִן שֵׁן מַחַת שֵׁן יָד מַחַת יָד רֶגֶל מַחַת רָגֶל:
 - בה כְּוִיֶּה תַּחַת כְּוִיָּה פָּצַע תַּחַת כְּנִיָּה הַּחַת בְּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה:
 - כו ןְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אוֹ־אֶת־עֵין אֲמְתוֹ וְשִׁחֲתָהּ לַחָפִשִּׁי יִשַׁלְּחֵנּוּ תַּחַת עֵינוֹ:
 - ַז ןאָם־שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחְפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת שנו:
 - כח וְכִי־יִגַּח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסְּקֵל הַשׁוֹר וְלֹא וֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשׁוֹר נָקִי:
 - כט וְאָם שׁוֹר נַגָּח הוּא מִהְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלְיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשׁוֹר יִסְּקֵל וְגַם־בְּעָלְיו יוּמַת:
 - ל אָם־כֹּפֶר יוּשַׁת עָלְיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר־יוּשַׁת עַלִיו:
 - לא אוֹ־בֵן יִגָּח אוֹ־בַת יִגָּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה יֵעָשֶׂה לּוֹ:
 - לב אָם־עֶבֶד יָגַּח הַשׁוֹר אוֹ אָמָה כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתַּן לַאדֹנָיו וְהַשׁוֹר יִּסָּקֵל:
 - לג וְכִי־יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי־יִכְרֶה אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל־שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר:
 - לד בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יְשִׁיב לִבְעָלְיו וְהַמֵּת יִהְיֶה־לּוֹ:
 - לה וְכִי־יִגֹּף שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ וָמֵת וּמְכְרוּ אֶת־הַשׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ וְגַם אֶת־הַמֵּת יֶחֱצוּוְ:

- 36 Pakli vědíno bylo, že vůl byl trkavý prvé, a nezavřel ho pán jeho: bez výmluvy ať dá vola za vola, a zabitý ať mu zůstane.
- 37 Jestliže by kdo ukradl vola aneb dobytče, a zabil by je neb prodal: pět volů navrátí za toho vola, a čtvero dobytčat za to dobytče.
- לו אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמוֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת הַשׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה־לּוֹ:
- לז כִּי יִגְנֹב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשְׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשׁוֹר וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה:

שמות כב: 22

- 1 (Jestliže by zloděj zastižen byl při podkopávání a ubit jsa, umřel by: ten, kdo ho ranil, nebude vinen smrtí.
- 2 Pakli by to ve dne učinil, smrtí vinen bude.) Bez prodlévání ať navrátí; pakli nemá co, prodán bude pro zlodějství své.
- 3 Jestliže nalezena bude v rukou jeho krádež, buď vůl, neb osel, buď dobytče ještě živé, dvénásobně navrátí.
- 4 Jestliže by kdo spásl pole neb vinici, a vpustil hovado své, aby se páslo na cizím poli: což nejlepšího má na poli svém neb vinici své, *tím tu škodu* nahradí.
- 5 Vyšel-li by oheň, a chytilo by se trní, a shořel by stoh neb stojaté obilí neb pole: nahradí ten, kdož zapálil, *to, což shořelo*.
- 6 Kdyby někdo dal schovati bližnímu svému peníze neb nádoby, a bylo by ukradeno z domu muže toho, jestliže nalezen bude zloděj, dvojnásobně navrátí.
- 7 Pakli nebude zloděj nalezen, tedy postaven bude pán domu toho před soudce, *a přisáhne*, že nevztáhl ruky své na věc bližního svého.
- 8 O všelijakou věc, o niž by byla nesnáz, buď o vola neb osla, dobytče neb roucho, pro všelikou věc ztracenou, když by *kdo* pravil, že to jest: před soudce přijde pře obou dvou; ten, kohož oni vinného usoudí, dvojnásobně navrátí bližnímu svému.
- 9 Jestliže by kdo dal bližnímu svému k chování osla neb vola, neb dobytče a jakékoli hovado, a umřelo by neb ochromělo, neb zajato bylo, že žádný neviděl:
- 10 Přísaha Hospodinova vkročí mezi oba, že nevztáhl ruky své k věci bližního svého; a přijme *jej v tom* pán *věci* té, a *onen* nebude povinen navraceti.
- 11 Pakli by krádeží vzato bylo od něho, navrátiti zase má pánu jeho.
- 12 Pakli by udáveno bylo, postaví svědka a nebude povinen upláceti toho, což udáveno jest.
- 13 Kdyby pak někdo vypůjčil *něčeho* od bližního svého, a ochromělo by aneb umřelo v nepřítomnosti pána jeho, bez výmluvy navrátí zase.
- Pakli by pán jeho byl s ním, není povinen platiti, poněvadž bylo *za peníze* najaté, a přišlo za mzdu svou.

- א אָם־בַּמַּחְהֶּרֶת יִמְּצֵא הַגַּנְּב וְהֻכָּה וְמֵת אֵין לוֹ דְּמִים:
- ב אָם־זְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אָם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבְתוֹ:
- ג אָם־הָמָּצֵא תִמְּצֵא בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשׁוֹר עַד־חֲמוֹר עַד־שֶׂה חַיִּים שָׁנַיִם יִשַׁלֶּם:
 - ּ כִּי יַבְעֶר־אִישׁ שְׂדֶה אוֹ־כֶּרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בעירה בְּעִירוֹ וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר מֵיטֵב שְׂדֵהוּ וּמֵיטֵב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם:
 - ה פּי־תֵצֵא אֵשׁ וּמְצְאָה לְצִים וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ אוֹ הַקְּמָה אוֹ הַשְּׂדֶה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִר אֶת־הַבְּעֵרָה:
- ו כִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ־כֵלִים לִשְׁמֹר וְגֻנַּב מִבֵּית הַאִישׁ אָם־יִמַּצֵא הַגַּנַב יִשְׁלֵּם שְׁנַיִם:
 - אָם־לֹא יִמְּצֵא הַגַּנְּב וְנִקְרֵב בַּעַל־הַבַּיִת אֶל־הָאֱלֹהִים אַם־לֹא יַמְלֵח יַדוֹ בִּמְלֵאכֶת רֵעֲהוּ:
- על־כְּל־דְּבַר־פָּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־שֶׂה עַל־שַּׂלְמְה עַל־כָּל־דְּבַר־בָּשָׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־בָּא עַל־הִים יָבֹא עַל־כְּל־בְּאֲבָדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוֹא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְבַר־שְׁנֵיהָם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוֹּ:
- ט פִּי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ־שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וְכָל־בְּהֵמְה לִשְׁמֹר וּמֵת אוֹ־נִשְׁבַּר אוֹ־נִשְׁבָּה אֵין רֹאֶה:
 - י שְׁבֻעַת יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם־לֹא שְׁלַח יְדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא יְשַׁלֵם:
 - יא וְאָם־גָּנֹב יִגָּנֵב מֵעִמּוֹ יְשַׁלֵּם לְבְעָלָיו:
 - יב אָם־טָרֹף יִטְרַף יְבָאֵהוּ עֵד הַטְרַפָּה לֹא יְשַׁלֵּם:
- יג וְכִי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רֵעֵהוּ וְנִשְׁבַּר אוֹ־מֵת בְּעָלָיו אֵין־עִמּוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם:
 - יד אָם־בְּעָלָיו עִּמּוֹ לֹא יְשַׁלֵּם אָם־שָׂכִיר הוּא בָּא בִּשְׂכָרוֹ:

- bena, a spal by s ní: dáť jí věno, *a vezme ji sobě* za manželku.
- 16 Pakli by otec její nikoli nechtěl jí dáti jemu, odváží stříbra podlé obyčeje věna panenského.
- Čarodějnici nedáš živu býti.
- Kdo by koli scházel se s hovadem, smrtí ať umře.
- Kdo by obětoval bohům, kromě samému Hospodinu, jako proklatý vyhlazen bude.
- příchozí byli jste v zemi Egyptské.
- 21 Zádné vdovy neb sirotka trápiti nebudete.
- 22 Pakli bez lítosti trápiti je budete, a oni by volali ke mně, vězte, že vyslyším křik jejich.
- 23 A rozhněvá se prchlivost má, i zbiji vás mečem; a budou ženy vaše vdovy a děti vaši sirotci.
- 24 Půjčíš-li peněz lidu mému chudému, kterýž jest s tebou: nebudeš jemu jako lichevník, aniž ho lichvou obtížíš.
- 25 Pakli v základu vezmeš roucho bližního svého, do západu slunce jemu je navrátíš.
- 26 Nebo ten jediný má oděv, to jest roucho, jímž při*krývá* tělo své, a na němž spí. Když bude volati ke mně, tedy uslyším, nebo jsem milosrdný.
- 27 Soudcům nebudeš utrhati, a knížeti lidu svého zlořečiti nebudeš.
- 28 Z hojnosti *obilí*, a tekutých věcí svých neobmeškáš prvotin obětovati. Prvorozeného z synů svých mně dáš.
- 29 Tak učiníš s volem svým a s dobytkem svým: Sedm dní bude s matkou svou, dne pak osmého mně je dáš.
- 30 Lid svatý budete mi, a nebudete jísti masa z udáveného na poli; psu je vržete.

- 15 Jestliže by kdo namluvil pannu, kteráž není zasnou- וָכִי־יִפַּתֵּה אָישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֹרְשָׂה וְשָׁכַב עִּמְה מָהֹר יִמְהַרָנַה לוֹ לְאָשַׁה:
 - אָם־מַאָן יָמַאָן אַבִיהַ לְתִתַּה לוֹ כֵּסֵף יִשְׁקֹל כִּמֹהַר
 - מכשפה לא תחיה:
 - פָל־שֹׁכֶב עִם־בִּהֵמָה מוֹת יוּמַת:
 - זֹבֶחַ לַאֱלֹהִים יַחֲרָם בִּלְתִּי לַיהוַה לְבַדּוֹ:
- 20 Příchozímu neučiníš křivdy, aniž utiskneš ho; nebo בּאֶרֶץ מִצְרָיִם הְיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם בּיזגִרים הֵיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - בַּל־אַלְמָנָה וְיַתוֹם לֹא תִעַנּוּוְ:
 - אָם־עַנָּה תִעַנָּה אֹתוֹ כִּי אָם־צַעֹק יִצְעַק אֵלַי שַׁמֹעַ אֵשְׁמַע
 - וְחָרָה אַפִּי וְהָרַגְתִּי אֶתְכֶם בֶּחָרֶב וְהָיוּ נִשֵׁיכֵם אַלְמָנוֹת ובניכם יתמים:
 - כד אָם־כֶּסֶף תַּלְוֵה אֶת־עַמִּי אֵת־הֵעַנִּי עִמַּדְ לֹא־תִהְיֵה לוֹ בְנֹשֵה לֹא־תְשִׁימוּן עַלַיו נַשֶּׁך:
 - כה אָם־חַבֹל תַּחָבּל שַׂלְמַת רֵעָךּ עַד־בּא הַשֵּׁמֵשׁ תִּשִׁיבֵנוּ לוֹ:
 - כּי הָוֹא כסותה כְסוּתוֹ לְבַדָּה הָוֹא שִׂמְלַתוֹ לְעֹרוֹ בַּמֶּה יִשְׁכַּב וָהַיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשַׁמַעִתִּי כִּי־חַנּוּן אַנִי:
 - אַלהִים לא תָקַלֶּל וְנַשִּׁיא בְעַמְּדְּ לֹא תַאֹר:
 - ַמְלַאַתָּדְּ וַדָּמָעַדְּ לֹא תָאַחֶר בָּכוֹר בַּנֵידְ תָּתַן־לִי:
 - בּוֹ־תַעשׁה לִשֹׁרָךְ לִצֹאנֶךְ שָׁבָעַת יַמִים יָהְיֵה עִם־אָמוֹ בַּיּוֹם
 - וָאַנְשֵׁי־קֹדֵשׁ תִּהִיוּן לִי וּבַשַּׁר בַּשַּׂדֵה טָרֵפָה לֹא תאכֵלוּ לַכַּלֵב תַּשִׁלְכוּן אֹתוֹ:

- 1 Nebudeš vynášeti pověsti lživé. Neklaď s bezbožným ruky své, abys měl býti *s ním* svědek nepravý.
- 2 Nepostoupíš po množství ke zlému, a nebudeš se přimlouvati k rozepři, tak abys se uchýlil po větším počtu k převrácení soudu.
- 3 Ani chudého šanovati nebudeš v při jeho.
- 4 Trefil-li bys na vola nepřítele svého neb osla jeho, an bloudí, obrátíš a dovedeš ho k němu.
- 5 Uzřel-li bys an osel toho, jenž tě má v nenávisti, leží pod břemenem svým, zdaž se zdržíš, abys mu neměl pomoci? Nýbrž opravdově pomůžeš *jemu*, spolu s tím, *kdož tě v nenávisti má*.
- 6 Nepřevrátíš soudu chudého svého v jeho při.
- 7 Od slova lživého vzdálíš se. Nevinného a spravedlivého nezabiješ, nebo *já* neospravedlním bezbožného.
- 8 Aniž bráti budeš darů, nebo dar oslepuje *i* prozřetelné, a převrací slova spravedlivých.
- 9 Příchozího nebudeš ssužovati; nebo sami znáte, jaký jest život příchozích, poněvadž pohostinu jste byli v zemi Egyptské.
- 10 Po šest let osívati budeš zemi svou, a shromažďovati úrodu její;
- 11 Sedmého pak léta ponecháš jí, ať odpočine, aby jedli chudí lidu tvého. Co pak zůstane po nich, pojí zvěř polní. Tak uděláš s vinicí svou i s olivovím svým.
- 12 Šest dní budeš dělati díla svá, dne pak sedmého přestaneš, aby odpočinul vůl tvůj i osel tvůj, a oddechl syn děvky tvé i příchozí.
- 13 Ve všech *těch* věcech, kteréž mluvil jsem vám, ostříhati se budete. Jména bohů cizích ani připomínati nebudete, aniž bude slyšáno z úst tvých.
- 14 Třikrát slaviti mi budeš svátek na každý rok.
- 15 Slavnosti přesnic ostříhati budeš. Sedm dní jísti budeš chleby přesné, jakž jsem přikázal tobě, v čas vyměřený měsíce Abib; nebo v ten vyšel jsi z Egypta. Aniž se ukážete přede mnou prázdní.
- 16 A *držeti budeš* slavnost žně, *když mi obětovati budeš* prvotiny prací svých *z toho*, což jsi vsel na poli. Slavnost také sklizení *držeti budeš* při vyjití roku, když sklidíš práce své z pole.

- א לא תשָּא שֵׁמַע שָׁוְא אַל־תָּשֶׁת יָדְדְּ עִם־רָשָׁע לִהְיֹת עֵד חַמַס:
- : לא־תִהְיֶה אַחֲרֵי־רַבִּים לְרָעֹת וְלֹא־תַעֲנֶה עַל־רִב לְנְטֹת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹת:
 - ג וְדָל לֹא תֶהְדֵּר בְּרִיבוֹ:
- ד כִּי תִפְגַע שוֹר אִיִבְךּ אוֹ חֲמֹרוֹ תֹעֶה הָשֵׁב הְשִׁיבֶנוּ לוֹ:
- ָּר בִּי־תִרְאֶה חֲמוֹר שׂנַאֲדְּ רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ וְחָדַלְתָּ מֵעֲוֹב לוֹ עֵזֹב תַּעֵוֹב עַמוֹ:
 - ו לא תַטָּה מִשָּפַט אֵבִינִדְּ בִּרִיבוֹ:
 - ז מִדְבַר־שֶׁקֶר תִּרְחָק וְנָקִי וְצַדִּיק אֵל־תַּהְרֹג כִּי לֹא־אַצְדִּיק רָשַׁע:
 - וְשׁחַד לֹא תִקָּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים:
 - ט וְגַר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יְדַעְתָּם אֶת־נָפֶשׁ הַגַּר כִּי־גַרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - י וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶּךּ וְאָסַפְּתָּ אֶת־תְּבוּאָתָה:
 - יא וְהַשְּׁבִיעִת תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטַשְׁתָּה וְאָכְלוּ אֶבְיֹנֵי עַמֶּדּ וְיִתְרֶם תֹאֹכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה כֵּן־תַּצְשָׂה לְכַרְמְדּ לְזֵיתֶדְ:
 - ב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יְנוּחַ שׁוֹרְךּ וַחֲמֹרֶךּ וְיִנְפֵשׁ בֶּן־אֲמְתְּדּ וְהַגֵּר:
 - יג וּבְכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשְּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחַרִים לֹא תַוְכִּירוּ לֹא יִשְׁמַע עַל־פִּיךְּ:
 - יד שַׁלשׁ רָגַלִים תַּחֹג לִי בַּשְּׁנָה:
 - טו אֶת־חַג הַמַּצוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תּאֹכַל מַצוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִדְּ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בוֹ יָצָאתְ מִמִּצְרִים וִלֹא־יֵרֵאוּ פָנַי רֵיקִם:
- טז וְחַג הַקּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיףּ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשְּׂדֶה וְחַג הָאָסף בָּצֵאת הַשָּׁנָה בָּאָספָּףּ אֵת־מַצַשִּׂיףּ מִן־הַשַּּׂדֵה:

- Třikrát v roce ukáže se každý z tvých pohlaví mužského před tváří Panovníka Hospodina.
- 18 Nebudeš obětovati krve z oběti mé, dokavadž u tebe kvas jest, aniž zůstane tuk slavnosti mé do jitra.
- domu Hospodina Boha svého. Nebudeš vařiti kozelce v mléku mateře jeho.
- 20 Aj, já pošli anděla před tebou, aby ostříhal tebe na cestě, a přivedl tě na místo, kteréž jsem připravil.
- 21 Šetrně se měj před ním, a poslouchej hlasu jeho. Nepopouzej ho, neboť nepromine přestoupení vašeho, poněvadž jméno mé jest u prostřed něho.
- 22 Nebo budeš-li věrně poslouchati hlasu jeho, a činiti, cožť bych koli řekl: tedy nepřítelem budu nepřátel tvých, a trápiti budu ty, jenž tebe trápí.
- 23 Nebo půjde anděl můj před tebou, a uvede tě do země Amorejského a Hetejského, Ferezejského a Kananejského, Hevejského a Jebuzejského, kteréž vyhladím.
- 24 Nebudeš se klaněti bohům jejich, ani jim sloužiti, aniž dělati budeš tak, jako oni dělají; ale z gruntu vyvrátíš je, a obrazy jejich na kusy stroskoceš.
- 25 Sloužiti pak budete Hospodinu Bohu svému, a požehnáť chlebu tvému i vodám tvým; a odejmu nemoc z prostředku tvého.
- 26 Nebudeť, která by potratila, ani neplodná v zemi tvé; počet dnů tvých doplním.
- 27 Strach svůj pustím před tebou, a předěsím všeliký lid, proti kterémuž vyjdeš, a způsobím to, aby všickni nepřátelé tvoji utíkali před tebou.
- 28 Pošli i sršně před tebou, aby vyhnali Hevea, a Kananea a Hetea před tváří tvou.
- 29 Nevyženu ho od tváři tvé v jednom roce, aby se země neobrátila v poušť, a nerozmnožily se proti tobě šelmy divoké.
- 30 Pomalu vyháněti jej budu od tváři tvé, až bys ty se rozplodil, a dědičně mohl ujíti zemi.
- 31 Položím pak meze tvé od moře Rudého až k moři Filistinskému, a od pouště až k řece; nebo v ruce vaše dám obyvatele země, a vyženeš je od tváři své.
- 32 Neučiníš s nimi a bohy jejich smlouvy.

- ַ שַׁלשׁ פִּעָמִים בַּשַּׁנָה יֵרָאֵה כָּל־זִכוּרְדְּ אֵל־פִּנֵי הָאַדֹן יִהוָה:
 - לא־תִזְבַּח עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וִלֹא־יַלִין חֵלֵב־חַגִּי עַד־בֹּקֵר:
- 19 Prvotiny prvních úrod země své přinášeti budeš do באשִׁית בָּכּוּרֵי אַדְמָתִדְּ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶידְ לֹא־תְבַשֵּׁל גדי בחלב אמו:
 - הַנָּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךּ לִשְׁמְרְדְּ בַּדְּרֶדְ וְלַהְבִיאֲדְ אַל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הַכִּנֹתִי:
 - כא הִשְּׁמֶר מִפְּנָיו וּשְׁמַע בְּקֹלוֹ אַל־תַּמֵר בּוֹ כִּי לֹא יִשַּׂא לָפִשׁעֲכֶם כִּי שָׁמִי בִּקְרַבּוֹ:
 - כב כִּי אָם־שַׁמֹעַ תִּשִׁמַע בִּקֹלוֹ וְעַשִּׂיתַ כֹּל אֲשֶׁר אֲדַבֶּר וְאַיַבְתִּי אַת־אֹיִבֵיךּ וְצַרָתִּי אֵת־צֹרְרֵיךּ:
 - כג כּי־יֵלֵדְ מַלְאָכִי לְפָנֶידּ וֶהֲבִיאֲדּ אֶל־יָהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפִּּרִזִּי וָהַכְּנַצֵנִי הַחָוִּי וְהַיִבוּסִי וְהַכְחַדְתִּיו:
 - כד לא־תִשְׁתַחֵוָה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תַעַבְדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה בָּמַצֵשֵׁיהֵם כִּי הַרֶס תִּהַרְסֵם וְשַׁבֵּר תִּשַׁבֶּר מַצֵבֹתֵיהֵם:
 - כה וַצֶבַדְתָּם אֵת יִהוַה אֱלֹהֵיכֵם וּבַרַךְּ אֵת־לַחִמְּךְּ וְאֵת־מֵימֵיךְּ וַהַסְרֹתִי מַחֲלָה מִקּרְבֵּדְּ:
 - ַלֹא תִהְיֶה מִשַׁכֵּלָה וַעֵּקָרָה בָּאַרְצֶךְ אֶת־מִסְפַּר יָמֵיךְ אַמַּלָא:
 - אָת־אֵימַתִי אֲשַׁלַּח לְפַנִיךְּ וְהַמֹּתִי אָת־כַּל־הַעָם אֲשֵׁר תַּבֹא בַּהֶם וְנַתַתִּי אֵת־כַּל־אֹיָבֵידְ אֱלֵידְ עֹרֵף:
 - וִשַׁלַחָתִּי אֵת־הַצִּרְעַה לְפַנִיךּ וְגֵרְשַׁה אֵת־הַחָוִּי אֵת־הַכְּנַעַנִי וָאֵת־הַחָתִּי מִלְפַנֵיךּ:
 - כט לא אַגרשׁנוּ מִפַּנִיךּ בִּשַׁנָה אֶחַת פַּן־תִּהְיֵה הַאָרֵץ שִׁמַמַה וָרַבָּה עָלֶיךּ חַיַּת הַשָּׂדֵה:
 - מַעַט מִעַט אָגַרשׁנוּ מִפַּנִיךּ עַד אֵשׁר תִּפְרֵה וְנַחַלְתַּ :אָת־הַאַרֵץ
 - לא וְשַׁתִּי אָת־גִבַלְךְּ מִיַּם־סוּף וְעַד־יַם פָּלְשָׁתִּים וּמְמִּדְבַּר עַד־הַנַּהַר כִּי אָתֵן בִּיָדְכֵם אֵת יֹשָבֵי הַאַרֵץ וְגַרַשְׁתַּמוֹ מָפַנִיך:
 - לב לאותכרת לַהָם וְלֵאלהֵיהֵם בַּרִית:

- 33 Nebudou bydliti v zemi tvé, aby nepřipravili tě k hříchu proti mně, když bys ctil bohy jejich; nebo by *to* bylo tobě osídlem.
- לג לא וַשְׁבוּ בְּאַרְצְּךְּ פֶּן־יַחֲטִיאוּ אֹתְךּ לִי כִּי תַעֲבֹד אָת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה לְדְּ לְמוֹקֵשׁ:

- 1 Mojžíšovi pak řekl: Vstup k Hospodinu ty a Aron, Nádab a Abiu, a sedmdesáte z starších Izraelských, a klaněti se budete zdaleka.
- 2 Sám pak toliko Mojžíš vstoupí k Hospodinu, ale oni se nepřiblíží; aniž lid vstoupí s ním.
- 3 Tedy přišel Mojžíš, a vypravoval lidu všecka slova Hospodinova a všecky soudy. I odpověděl všecken lid jedním hlasem, a řekli: Všecka slova, kteráž mluvil Hospodin, učiníme.
- 4 Napsal pak Mojžíš všecka slova Hospodinova, a vstav ráno, vzdělal oltář pod horou, a dvanácte sloupů podlé *počtu* dvanáctera pokolení Izraelského.
- 5 A poslal mládence z synů Izraelských, kteříž obětovali zápaly; a obětovali oběti pokojné Hospodinu, *totiž* voly.
- 6 I vzav Mojžíš polovici krve, vlil do medenic, a polovici druhou vylil na oltář.
- 7 Vzav také knihu smlouvy, četl v uších lidu. Kteříž řekli: Cožkoli mluvil Hospodin, činiti a poslouchati budeme.
- 8 Vzal také Mojžíš krev a pokropil lidu a řekl: Aj, krev smlouvy, kterouž učinil s vámi Hospodin při všech těchto věcech.
- 9 Potom vstoupili Mojžíš a Aron, Nádab a Abiu a sedmdesáte z starších Izraelských,
- 10 A viděli Boha Izraelského. A pod nohami jeho bylo jako dílo z kamene zafirového, a jako nebe, když jest jasné.
- 11 Na knížata pak synů Izraelských nevztáhl ruky své, ačkoli viděli Boha, a *potom* jedli i pili.
- 12 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vstup ke mně na horu a buď tam; a dám tobě tabule kamenné, zákon i přikázaní, kteráž jsem napsal, abys je učil.
- 13 Tedy vstal Mojžíš a Jozue služebník jeho; i vstoupil Mojžíš na horu Boží.
- 14 Starším pak řekl: Zůstaňte tuto, dokudž se nenavrátíme k vám. A teď Aron a Hur jsou s vámi, kdož by měl rozepři, k nim ať jde.
- 15 Tedy vstoupil Mojžíš na horu, a přikryl oblak horu.

- א וְאֶל־מֹשֶׁה אָמֵר עֲלֵה אֶל־יְהוָה אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדְב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזְּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרְחֹק:
- ַב וְנָגַשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִגְּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ בּ וְנָגַשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל־יְהוָה וְהֵם לֹא יִצְּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ
 - נ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה וְאֵת כָּל־הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם קוֹל אֶחָד וַיּאֹמְרוּ כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דָּבֶּר יְהוָה וַעֲשֶׂה:
- ד וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֵת כְּל־דִּבְרֵי יְהוָה וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עָשְׂרֵה מַצֵבָה לִשְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטֵי ישראל:
 - ַנִיִּשְׁלַח אֶת־נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים שְׁלַמִים לַיהוָה פַּרִים:
 - ו וַיִּקָּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיָּשֶׂם בָּאַגָּנֹת וַחֲצִי הַדְּם זְרַק עַל־הַמָּזְבֵּח:
 - וַיִּקָּח סֵפֶּר הַבְּּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיּאׁמְרוּ כֹּלֹ אֵשֵׁר־דִּבֵּר יִהוָה נַעֵּשֵׂה וְנִשִׁמְע:
 - וּ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם וַיִּזְרֹק עַל־הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם־הַבְּּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִמְּכֶם עַל כְּל־הַדְּבָרִים הַאֵּלֵה:
- ט וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהָּרוֹ נָדָב וַאָבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזּקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 - י וַיִּרְאוּ אֵת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר וּכְעֶצֵם הַשָּׁמֵיִם לְטֹהַר:
- א וְאֶל־אֲצִילֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שֶׁלַח יְדוֹ וַיֶּחֲזוּ אֶת־הָאֱלֹהִים וַיּאַכְלוּ וַיִּשְׁתוּ:
- יב וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֵה אֵלֵי הָהְרָה וֶהְיֵה־שָׁם וְאֶתְּנָה לְךּ אֶת־לֻחֹת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם:
- יג וַיָּקָם מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ מְשֶׁרְתוֹ וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הַר הָאֱלֹהִים:
 - יד וְאֶל־הַזְּקֵנִים אָמֵר שְׁבוּ־לְנוּ בָזֶה עַד אֲשֶׁר־נְשׁוּב אֲלֵיכֶם וְהִנֵּה אַהֲרֹן וְחוּר עִפְּכֶם מִי־בַעַל דְּבָרִים יִגַּשׁ אֲלֵהֶם:
 - יטו וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל־הָהָר וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־הָהָר:

- 16 I přebývala sláva Hospodinova na hoře Sinai, a přikryl ji oblak za šest dní; a dne sedmého zavolal na Mojžíše z prostřed oblaku.
- 17 A tvárnost slávy Hospodinovy byla jako spalující oheň na vrchu hory, před očima synů Izraelských.
- 18 I všel Mojžíš do prostřed oblaku a vstoupil na horu. A byl Mojžíš na hoře čtyřidceti dní a čtyřidceti nocí.
- טז וַיִּשְׁכּוֹ כְּבוֹד־יְהוָה עַל־הַר סִינֵי וַיְכַמֵּהוּ הֶעְנָן שֵׁשֶׁת יְמִים וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְ הֶעְנָן:
- יז וּמַרְאֵה כְּבוֹד יְהוָה כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְּנֵי יִשַּׂרָאֵל:
- יח וַיָּבא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הֶעָנָן וַיַּעַל אֶל־הָהָר וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיִּלָה:

שמות כה: 25

- 1 I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- 2 Mluv k synům Izraelským, ať mi vybírají obět vzhůru pozdvižení. Od každého člověka, kterýž by ji z srdce dobrovolně dal, přijměte takovou obět mou.
- 3 Tatoť pak jest obět pozdvižení, kterouž budete bráti od nich: Zlato, a stříbro, a měď,
- 4 Postavec modrý, šarlat, a červec dvakrát barvený, bílé hedbáví a *srsti* kozí;
- 5 Též kůže skopcové na červeno barvené, a kůže jezevčí, a dříví setim,
- 6 Olej k svícení, vonné věci na olej ku pomazování, a pro kadění vonné věci;
- 7 Kamení onychinové, a *jiné* kamení k vsazování do náramníku a náprsníku.
- 8 I udělajíť mi svatyni, abych bydlil u prostřed nich.
- 9 Vedlé všeho, jakž já ukazuji tobě podobenství stánku a podobenství všech nádob jeho, tak uděláte.
- 10 Udělají také truhlu z dříví setim. Půl třetího lokte bude dlouhost její, půl druhého lokte širokost její, půl druhého také lokte vysokost její.
- 11 A obložíš ji zlatem čistým, vnitř i zevnitř obložíš ji; a uděláš nad ní vůkol korunu zlatou.
- 12 Sliješ k ní také čtyři kruhy zlaté, kteréž přiděláš ke čtyřem úhlům jejím, dva totiž kruhy po jedné straně její, a dva kruhy po druhé straně její.
- 13 Uděláš k tomu *i* sochory z dříví setim, a obložíš je zlatem.
- 14 I uvlečeš sochory do kruhů po stranách té truhly, aby na nich nošena byla truhla.
- 15 V kruzích té truhly budou bývati sochorové; nebudou vytahováni z nich.
- 16 A dáš do truhly svědectví, kteréž dám tobě.
- 17 Uděláš i slitovnici z zlata čistého. Půl třetího lokte bude dlouhost její, půl druhého pak lokte širokost její.
- 18 Uděláš také dva cherubíny zlaté, z taženého *zlata* uděláš je na dvou koncích slitovnice.

- נִידַבֶּר יִהוַה אֱל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
- ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמְה מֵאֵת כְּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנוּ לְבּוֹ תִּקְחוּ אֶת־תְרוּמְתִי:
- ג וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם זְהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת:
 - ד וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִוִּים:
 - : וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָמִים וְעֹרֹת הְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִים:
- ו שֶׁמֶן לַמְּאֹר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים:
 - ז אַבְנִי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלָּאִים לָאֵפֹּד וְלַחֹשֶׁן:
 - ועשוּ לִי מִקְדַשׁ וְשַׁכַנִּתִּי בִּתוֹכַם:
 - ט כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנִי מַרְאֶה אוֹתְדּ אֵת תַּבְנִית הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תַּבִנִית כַּל־כֵּלִיו וְכֵן תַּעֲשׁוּ:
- וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמְּתִים וְחֵצִי אָרְכּוֹ וְאַמְּה וְחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי לֹמָתוֹ:
- א וְצִפִּיתְ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ הְצַפֶּנוּ וְעָשִׂיתָ עָלְיוּ זֵר זָהָב סָבִיב:
- ב וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זְהָב וְנָתַתָּה עֵל אַרְבַּע פַּעֲמֹתְיוּ וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית:
 - :ג וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב:
 - יד וְהַבֵאתָ אֶת־הַבַּדִּים בַּטַבְּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לְשֵׂאת אֵת־הַאָּרֹן בָּהֵם:
 - וו בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא יָסֻרוּ מִמֶּנוּ:
 - יז וָנַתַהַ אֵל־הַאַרן אֶת הַעָדָת אֲשֶׁר אָתֵן אֱלֵיך:
- יז ַוְעָשִׂיתָ כַפּּׁרֶת זָהָב טָהוֹר אַמְּתַיִם וְחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמְּה וְחֵצִי רָחְבָּה:
 - ַן עָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרָבִים זָהָב מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי הּ קצוֹת הַכַּפֹּרֵת:

- 19 Uděláš pak cherubína jednoho na jednom konci, a cherubína druhého na druhém konci; na slitovnici uděláte cherubíny na obou koncích jejích.
- 20 A budou míti cherubínové křídla vztažená svrchu, zastírajíce křídly svými slitovnici, a tváři jejich obráceny budou jednoho k druhému; k slitovnici budou tváři cherubínů.
- 21 Dáš pak slitovnici svrchu na truhlu, a do truhly vložíš svědectví, kteréž dám tobě.
- 22 A tam budu přicházeti k tobě, a s tebou z té slitovnice, z prostředku dvou cherubínů, kteříž jsou nad truhlou svědectví, mluviti o všecko, cožť bych poroučeti chtěl k synům Izraelským.
- dlouhost jeho, a na loket širokost jeho, půl druhého pak lokte vysokost jeho.
- 24 A obložíš jej zlatem čistým, a uděláš mu okolek zlatý vůkol.
- 25 Uděláš také okolo něho lištu čtyř prstů zšíří; a okolek zlatý uděláš okolo té lišty.
- 26 Uděláš u něho i čtyři kruhy zlaté, kteréž vpustíš do čtyř úhlů, kteříž jsou ve čtyřech nohách jeho.
- 27 Pod tou lištou budou kruhové, skrze něž provlačováni budou sochorové k nošení stolu.
- 28 Ty pak sochory uděláš z dříví setim, a obložíš je zlatem; i bude stůl nošen na nich.
- 29 Uděláš také misy jeho, a lžice jeho, a přikryvadla jeho, a koflíky jeho, k přikrývání; z čistého zlata naděláš toho.
- 30 A klásti budeš na ten stůl chleby předložení před tvář mou ustavičně.
- 31 Uděláš také svícen z zlata čistého, z taženého *zlata* ať jest ten svícen; sloupec jeho i prutové jeho, misky jeho a koule jeho, i květové jeho z něho budou.
- 32 A šest prutů vycházeti bude z boků jeho, tři prutové svícnu s jedné strany jeho, a tři prutové s druhé strany jeho.
- 33 Tři misky udělané na způsob pecky mandlové *ať jsou* na prutu jednom, a koule a květ, a tři misky udělané na způsob pecky mandlové na prutu druhém, a koule a květ; takž i na *jiných* šesti prutech z svícnu vycházejících.
- 34 Na svícnu také *budou* čtyři misky udělané na způsob mandlové pecky, a koule jeho, i květové jeho.

- וַעֲשֵׂה כִּרוּב אֶחָד מִקָּצָה מְזֵה וּכִרוּב־אֵחָד מִקּצָה מְזֵה מָן־הַכַּפֹּרֵת תַּעֲשׁוּ אֶת־הַכִּרָבִים עַל־שָׁנֵי קצוֹתַיו:
- וָהַיוּ הַכַּרָבִים פּרְשֵׁי כָנַפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֵת וּפָנֵיהֵם אִישׁ אֵל־אָחִיו אֱל־הַכַּפֹּרֵת יָהִיוּ פָּנֵי הַכָּרָבִים:
 - וְנָתַתָּ אֵת־הַכַּפֹּרֵת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעִלָּה וְאֵל־הָאָרֹן תִּתֵּן אַת־הַעָּדָת אֲשֵׁר אָתֵּן אֶלֵיךּ:
- כב וָנוֹעַדָתִי לָךְ שָׁם וִדְבַּרָתִי אָתִּךְ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שָׁנֵי הַכָּרָבִים אֲשֶׁר עַל־אֵרֹן הַעָּדָת אֶת כַּל־אֲשֶׁר אֲצַוָּה אוֹתְדְּ אַל־בַּנֵי יִשְׂרַאל:
- 23 Uděláš také stůl z dříví setim. Dvou loket bude וַעָשִׂיתַ שָׁלָחָן עֵצֵי שִׁטִים אָפֶּתִיִם אָרָכּוֹ וַאָפֶה רָחְבּוֹ וְאַפֶּה וַחַצִּי לִמַתוֹ:
 - וִצְפִּיתַ אֹתוֹ זָהַב טָהוֹר וְעַשִּׂיתַ לּוֹ זֵר זָהַב סַבִיב:
 - וְעַשִּׁיתַ לּוֹ מִסְגָרֵת טֹפַח סַבִּיב וְעַשִּׁיתַ זֶר־זַהַב לְמִסְגַּרְתּוֹ
 - וָעֶשִׂיתָ לּוֹ אַרַבַּע טַבִּעֹת זָהָב וְנָתַהָּ אֱת־הַטַבָּעֹת עַל אַרְבַּע כו ַהַפָּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגִּלַיו:
 - לְעָמַת הַמָּסְגָרֵת תִּהְיֵין הַטַּבַּעֹת לְבַתִּים לְבַדִּים לַשָּׂאת אָת־הַשַּׁלְחַן:
 - כח וְעַשִּׂיתַ אֵת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִים וְצִפָּיתַ אֹתַם זַהַב וְנְשַׂא־בַם אָת־הַשַּׁלְחַן:
 - כט ועשית קערתיו וכפתיו וקשותיו ומנקותיו אַשר יָסַדְּ בַּהֶן זַהָב טָהוֹר תַּעֲשֵׂה אֹתַם:
 - ּוָנָתַהָּ עַל־הַשָּׁלְחָן לֵחֵם פָּנִים לְפַנֵי תַּמִיד:
 - לא וְעַשִּׂיתַ מְנַרַת זָהַב טָהוֹר מִקְשַׁה הֵעַשֵּׂה הַמְּנוֹרָה יָרֵכַה וָקָנָה גָּבִיעֵיהָ כַּפָּתֹּרֵיהָ וּפָרָחֵיהָ מִמֶּנָּה יִהִיוּ:
 - וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצְדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה קְנֵי מִנֹרָה מִצְּדָּה הַאֶּחַד וּשָׁלשָה קָנֵי מִנֹרָה מִצְּדָּה הַשָּׁנִי:
 - שׁלשַׁה גִבְעִים מִשַׁקַּדִים בַּקַנָה הַאֵחַד כַּפִּתֹר וַפָּרַח וּשָׁלשַׁה גָבִעִים מִשָּׁקַדִים בַּקַנָה הַאֱחַד כַּפִּתֹר וַפַּרַח כֵּן לִשַשַׁת הַקַּנִים הַיֹּצָאָים מַן־הַמְּנֹרֵה:
 - לד וּבַמְּנֹרָה אַרְבַּעַה גִבִּעִים מְשַׁקַּדִים כַּפִּתֹּרִיהַ וּפְרַחֵיהַ:

- 35 A *bude* koule pode dvěma pruty z něho, koule též pod *druhými* dvěma pruty z něho, koule opět pod *jinými* dvěma pruty z něho; *a tak pod* šesti pruty vycházejícími z svícna.
- 36 Koule jejich i prutové jejich z něho budou; všecko to z cela kované z zlata čistého.
- 37 Uděláš i sedm lamp na něj; a bude je rozsvěcovati *kněz*, aby svítily po stranách jeho.
- 38 I utěradla jeho, i nádoby *k oharkům* jeho *z* zlata čistého.
- 39 Z centnéře zlata čistého uděláno bude to se vším tím nádobím.
- 40 Hlediž pak, abys udělal podlé podobenství toho, kteréž tobě ukázáno jest na hoře.

- לה וְכַפְּתֹר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנְה וְכַפְתֹר תַּחַת שְׁנֵי הַקְּנִים מִמֶּנָה וְכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָה לְשֵׁשֶׁת הַקְּנִים הַיֹּצָאִים מִן־הַמִּנֹרָה:
 - לו כַּפְּתֹרֵיהֶם וּקְנֹתָם מִמֶּנָה יִהְיוּ כַּלְּה מִקְשָׁה אַחַת זְהָב טהוֹר:
 - לז וְעָשִׂיתָ אֶת־גַרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֶלְה אֶת־גַרֹתֶיהָ וְהַאִיר עַל־עַבֶר פָּנֵיהָ:
 - לח וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּעֵיהָ זְהָב טָהוֹר:
 - לט כָּכָּר זָהָב טָהוֹר יַצַשָּׂה אֹתָה אֵת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה:
 - מ וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר־אַתָּה מְרְאֶה בָּהָר:

שמות כו : 26

- Příbytek pak uděláš z desíti čalounů, kteříž budou z bílého hedbáví soukaného, a z postavce modrého, a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného; a cherubíny dílem řemeslným uděláš.
- Dlouhost čalounu jednoho osm a dvadceti loket, a širokost čalounu jednoho čtyři lokty; míra jedna bude všech čalounů.
- Pět čalounů spolu spojeno bude jeden s druhým, a pět druhých čalounů též spolu spojeno bude jeden s druhým.
- A naděláš i ok z hedbáví modrého po kraji čalounu jednoho na konci, kde se má spojovati s druhým; a tolikéž uděláš na kraji čalounu druhého na konci v spojení druhém.
- Padesáte ok uděláš na čalounu jednom, a padesáte ok uděláš po kraji čalounu, kterýmž má připojen býti k druhému; oko jedno proti druhému aby bylo.
- 6 Uděláš také padesáte haklíků zlatých a spojíš čalouny jeden s druhým haklíky těmi; a tak bude příbytek jeden.
- Nadto uděláš houní z srstí kozích na stánek k *přis*tírání příbytku po vrchu; jedenácte takových houní uděláš.
- Dlouhost houně jedné třidceti loktů, a širokost houně jedné čtyř loktů; jednostejná míra těch jedenácti houní bude.
- A spojíš pět houní obzvláštně, a šest houní opět obzvláštně, a přehneš na dvé houni šestou napřed v čele stánku.
- 10 Uděláš pak padesáte ok po kraji houně jedné na konci, kdež se spojovati má, a padesáte ok po kraji houně k spojení druhému.
- do ok, a spojíš stánek, aby byl jedno.
- 12 Co pak zbývá houní *po přikrytí* stánku, *totiž* půl houně přesahující, převisne při zadní straně příbytku.
- 13 A loket s jedné a loket s druhé strany, zbývající na dýl z houní stánku, převisne po stranách příbytku sem i tam, aby jej přikrýval.

- וָאָת־הַמִּשְׁכַּן תַּעֲשָׂה עֲשֶׂר יָרִיעֹת שֵׁשׁ מַשְׁזַר וּתְכֵּלֵת וָאַרגַמַן וָתֹלַעַת שַׁנִי כִּרְבִים מַעֵשָה חֹשֵב תַּעֲשָה אֹתַם:
- אֹרֶךְ הַיִּרִיעָה הַאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֵשְׂרִים בַּאַמַּה וְרֹחַב אַרְבַּע בַאַמַה הַיַרִיעַה הַאָחַת מְדָה אַחַת לְכַל־הַיַרִיעת:
 - חַמֶשׁ הַיָרִיעֹת תִּהְיֵין חֹבָרֹת אָשַׁה אֱל־אֲחֹתַהּ וְחַמֶשׁ יַרִיעת חברת אַשַּה אֵל־אַחתה:
 - וְעַשִּׁיתַ לַלְאֹת תִּכֶלֶת עַל שִּׁפַת הַיָּרִיעַה הַאֱחַת מְקַּצָה בַּחֹבַרֶת וְכֵן תַּעֲשֶׂה בִּשְׂפַת הַיִרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֵּרֵת השנית:
 - חֲמִשִּׁים לֻלָּאֹת תַּעֲשֶׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלָּאֹת תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה הַיָּרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֵּרֵת הַשְּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלָּלַאֹת אָשָׁה אֱל־אֲחֹתַה:
 - וְעַשִּׁיתַ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהַב וְחָבַּרְתַּ אֱת־הַיִרִיעֹת אְשֵׁה אַל־אַחֹתַה בַּקּרַסִים וָהַיָה הַמִּשְׁכַּן אֵחַד:
 - וְעַשִּׂיתַ יִרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֵל עַל־הַמְּשָׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יַרִיעֹת תַּעֲשֵׂה אֹתַם:
- אֹרֶךְ הַיָּרִיעַה הַאַחַת שָׁלֹשִׁים בַּאַמַּה וְרֹחַב אַרְבַּע בַּאַמַּה הַיִריעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֲשְׂרֵה יִרִיעֹת:
 - וָחַבַּרַתַּ אֵת־חַמֵשׁ הַיִרִיעֹת לְבַד וָאֵת־שַׁשׁ הַיִרִיעֹת לְבַד וַכַפַּלָתַ אַת־הַיָרִיעַה הַשִּׁשִׁית אַל־מוּל פַּנֵי הַאֹהַל:
- ָוְעַשִּׂיתַ חַמְשִׁים לְלַאֹת עַל שָּׁפַת הַיָּרִיעַה הַאָּחַת הַקִּיצֹנַה בַּחֹבֶרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עַל שְׂפַת הַיִרִיעָה הַחֹבֵרֵת :השנית
- 11 Uděláš také haklíků měděných padesát, kteréž vepneš וְעָשִׂיתָ קַרְסִים וְהֵבֵאתָ אֶת־הַקְּרְסִים בַּלֻּלְאֹת וָחָבַּרָתַּ אֵת־הַאֹּהֵלֹ וָהַיָה אֵחַד:
 - וְסַרַח הַעֹּדֵף בִּירִיעֹת הַאֹהֶל חֲצִי הַיִּרִיעַה הַעֹּדֵפֶּת תִּסְרַח ַנַל אֲחֹרֵי הַמְּשְׁכַּן:
 - וְהָאַמְּה מִזֶּה וְהָאַמָּה מִזֶּה בָּעֹדֵף בִּאֹרֵךְ יִרִיעֹת הָאֹהֵל יָהְיָה סַרוּחַ עַל־צְדֵי הַמְּשָׁכַּן מְזֶה וּמְזֶה לְכַסֹּתוֹ:

- 14 Uděláš také přikrytí na stánek z koží skopových na červeno barvených, přikrytí také z koží jezevčích svrchu.
- 15 Naděláš k příbytku i desk stojatých z dříví setim.
- Desíti loktů dlouhost dsky, a půl druhého lokte širokost dsky jedné.
- 17 Dva čepy dska jedna míti bude, podobně jako stupně u schodu zpořádané, jeden proti druhému; tak uděláš u všech desk příbytku.
- 18 Zděláš pak desky k příbytku, dvadceti desk k straně polední, k větru polednímu.
- 19 (A čtyřidceti podstavků stříbrných uděláš pod dvadceti desk; dva podstavky pod jednu dsku ke dvěma čepům jejím, a dva podstavky pod dsku druhou pro dva čepy její.)
- 20 Na druhé pak straně příbytku k straně půlnoční dvadceti desk,
- 21 A čtyřidceti podstavků jejich stříbrných; dva podstavky pod jednu dsku a dva podstavky pod dsku druhou.
- 22 Na straně také příbytku k západu šest uděláš desk.
- A dvě dsky uděláš v obou dvou úhlech příbytku;
- 24 Kteréž budou spojené pozpodu, a tolikéž spojené svrchu k jednomu kruhu; tak bude při dvou těch, ve dvou úhlech budou.
- šestnácte podstavků; dva podstavkové pod dskou jednou a dva podstavkové pod dskou druhou.
- 26 Naděláš také svlaků z dříví setim. Pět *jich bude* dskám k straně příbytku jedné,
- 27 A pět svlaků dskám při straně příbytku druhé, a pět svlaků dskám k straně západní příbytku *dosahující* k oběma úhlům.
- 28 Ale prostřední svlak u prostřed desk provleče se od jednoho konce k druhému.
- 29 Ty pak dsky obložíš zlatem, a kruhy k nim uděláš zlaté, do nichž by svlakové byli uvlačováni; a obložíš i svlaky zlatem.
- 30 A tak vyzdvihneš příbytek podlé způsobu toho, kterýž tobě ukázán na hoře.

- וְעַשִּיתַ מִכְסֵה לַאֹהֶל עֹרת אֵילִם מְאַדַמִים וּמִכְסֵה עֹרת תַּחַשִׁים מִלְמַעְלַה:
 - ּוָעָשִׂיתָ אֵת־הַקּרָשִׁים לַמִּשִׁכָּן עַצֵי שִׁטִּים עֹמִדִים:
- עשר אַמוֹת אֹרֶךְ הַקָּרָשׁ וְאַמָּה וַחַצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֵּרָשׁ טז
 - שְׁמֵי יָדוֹת לַכֶּּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלְּבֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן חַעַשֵּה לְכֹל קַרְשֵׁי הַמִּשִׁכָּן:
 - וְעַשִּׂיתַ אֵת־הַקּרַשִׁים לַמִּשִׁכַּן עֵשִׂרִים קֵרֵשׁ לְפָאַת נָגִבָּה
 - וְאַרְבַּעִים אַדְנִי־כֶּסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֵשְׂרִים הַקַּרֶשׁ שְׁנֵי אַדַנִים תַּחַת־הַקֶּרֵשׁ הַאֶּחַד לְשָׁתֵּי יִדֹתַיו וּשְׁנֵי אֲדַנִים מַחַת־הַקָּרָשׁ הַאָּחַד לְשָׁמֵי יִדֹתַיו:
 - וּלְצֵלַע הַמִּשָׁכַּן הַשֵּׁנִית לְפָאַת צַפוֹן עֲשִׂרִים קַרָשׁ:
 - כא וָאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כְּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחְד וּשׁנֵי אַדַנִים תַּחַת הַקָּרֵשׁ הַאֵּחַד:
 - וּלְיַרְכָּתֵי הַמִּשְׁכַּן יַמַּה תַּעֲשָׂה שְׁשַׁה קַרַשִּׁים:
 - וּשָׁנֵי קַרַשִׁים תַּצֵּשָׂה לְמִקְצִעֹת הַמִּשְׁכַּן בַּיַּרְכַתַיִם:
 - וְיָהִיוּ תֹאֲמִים מִלְּמַטָּה וְיַחָדֵּו יִהִיוּ תַמִּים עַל־רֹאשׁוֹ אַל־הַטַּבַּעַת הַאָחַת כֵּן יִהְיֵה לְשָׁנֵיהֵם לְשָׁנֵי הַמְּקְצֹעֹת
- 25 A tak bude osm desk, a podstavkové jejich stříbrní, וָהִיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אַדַנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשָׁנֵי אַדַנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הַאֶּחַד:
 - וְעַשִּׂיתַ בָרִיחָם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשַּׁה לְקַרְשֵׁי צֵלַע־הַמִּשְׁכַּן הַאֶּחַד:
 - וַחָמִשָּׁה בָרִיחָם לְקַרְשֵׁי צֵלַע־הַמִּשָׁכַּן הַשֵּׁנִית וַחַמְשַׁה בָרִיחָם לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשִׁכָּן לַיַּרְכָתַיִם יְמָּה:
 - וָהַבָּרִיחַ הַתִּיכֹן בָּתוֹךְ הַקְּרַשִׁים מַבִּרְחַ מִן־הַקַּצֵה אַל־הַקַצַה:
 - וָאֶת־הַקּרָשִׁים תִּצַפֶּה זָהָב וְאֶת־טַבִּעֹתֵיהֶם תַּצֵשֵּה זָהָב בַּתִּים לַבָּרִיחָם וָצְפִּיתַ אֵת־הַבִּרִיחָם זַהַב:
 - ּוַהַקֵּמֹתָ אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאֵיתָ בָּהָר:

- 31 Uděláš i oponu z postavce modrého, a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbáví soukaného; dílem řemeslným uděláš ji s cherubíny.
- 32 A zavěsíš ji na čtyřech sloupích z *dříví* setim, obložených zlatem, *(hákové jejich zlatí)*, na čtyřech podstavcích stříbrných.
- 33 A dáš oponu na háky, a vneseš vnitř za oponu truhlu svědectví; a oddělovati vám bude ta opona svatyni od svatyně svatých.
- 34 Položíš také slitovnici na truhlu svědectví v svatyni svatých.
- 35 A postavíš stůl vně před oponou, svícen pak naproti stolu v straně příbytku polední, a stůl dáš na stranu půlnoční.
- 36 A uděláš zastření dveří stánku z postavce modrého a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbáví přesukovaného, dílem vyšívaným.
- 37 K zastření pak tomu uděláš pět sloupů z *dříví* setim, kteréž obložíš zlatem, a hákové jejich zlatí; a sleješ k nim pět podstavků měděných.

- לא וְעָשִׂיתְ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמֶן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ כְּרָבִים:
- לב וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים מְצֻפִּים זָהָב וְוֵיהֶם זָהָב עַל־אַרְבָּעָה אַדְנִי־כָּסֶף:
 - לג וְנְתַתָּה אֶת־הַפָּרֹכֶת תַּחַת הַקְּרָסִים וְהֵבֵאתְ שָׁמְה מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֵת אֲרוֹן הָעֵדוּת וְהִבְדִּילָה הַפְּרֹכֶת לָכֶם בֵּין הַקּדֵשׁ וּבֵין לְדֵשׁ הַקֵּדְשִׁים:
 - לד וְנָתַהָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדָת בְּלֹדֶשׁ הַקֵּדְשִׁים:
 - לה וְשַׂמְהָּ אֶת־הַשָּׁלְחָן מִחוּץ לַפָּרֹכֶת וְאֶת־הַמְּנֹרָה נֹכַח הַשִּׁלְחָן עַל צֶלַע הַמִּשְׁכָּן הֵימְנָה וְהַשָּׁלְחָן תִּתֵּן עַל־צֶלַע צַפוֹן:
 - לו וְעָשִׂיתָ מָסָךּ לְפֶתַח הָאֹהֶל הְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזֶר מַעֲשֵׂה רֹקֵם:
 - לז וְעָשִׂיתָ לַמְּסָךְּ חֲמִשֶּׁה עַמּוּדֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב ווֵיהֵם זָהָב וִיַצַקְתַּ לָהֵם חֵמְשַׁה אַדְנֵי נִחֹשֵׁת:

שמות כז: 27

- Uděláš také oltář z dříví setim pěti loket zdýlí a pěti loket zšíří; čtverhranatý bude oltář, a tří loket zvýší bude.
- 2 A zděláš mu rohy na čtyřech úhlech jeho; z něho budou rohové jeho; a obložíš jej mědí.
- Naděláš také k němu hrnců, do kterýchž by popel bral, a lopat a kotlíku, a vidliček a nádob k uhlí. Všecka nádobí jeho z mědi uděláš.
- Uděláš mu i rošt mřežovaný měděný, a u té mříže čtyři kruhy měděné na čtyřech rozích jejích.
- A dáš ji pod okolek oltáře do vnitřku; a bude ta mříže až do polu oltáře.
- Uděláš k tomu oltáři i sochory z dříví setim, a mědí je okuješ.
- A ti sochorové provlečeni budou skrze ty kruhy; a budou sochorové ti na obou stranách oltáře, když nošen bude.
- tobě na hoře, tak udělají.
- Uděláš také síň příbytku k straně polední; koltry síně té očkovaté budou z bílého hedbáví soukaného; sto loket zdélí ať má kraj jeden.
- 10 Sloupů pak *bude* k nim dvadcet, a podstavků k nim měděných dvadcet; háky na sloupích a přepásaní jich stříbrné.
- 11 A tak i strana půlnoční na dýl ať má koltry očkovaté sto *loket* zdýlí, a sloupů svých dvadceti, a podstavků k nim měděných dvadceti; háky na sloupích a přepásaní jich stříbrné.
- 12 Na šíř pak *té* síně k straně západní *budou* koltry očkovaté padesáti loktů *zdýlí*, a sloupů k nim deset, a podstavků jejich deset.
- 13 A širokost síně v straně přední na východ *bude* padesáti loktů.
- 14 Patnácti loktů *budou* koltry očkovaté k straně *jedné*, sloupové k nim tři, a podstavkové jejich tři.
- 15 A k straně druhé patnácti *loktů zdýlí* budou koltry očkovaté, sloupové jejich tři, a podstavkové jejich tři.

- וְעָשִׂיתָ אֵת־הַמָּזִבֶּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אֹרֶךְ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רֹחַב רַבוּעַ יִהְיֵה הַמְּזָבֵּחַ וִשַׁלֹשׁ אַמּוֹת לְמַתוֹ:
 - ָוְעַשִּׂיתַ קַרָנֹתַיו עַל אַרָבַּע פִּנֹתַיו מִמֵּנוּ תִּהְיֵין קַרְנֹתַיו וִצְפִּיתַ אֹתוֹ נָחֹשֵׁת:
- ַועַשִּיתַ סִּירֹתַיו לִדַשָּׁנוֹ וִיַעִיו וּמְזָרָלְתַיו וּמְזַלְגֹתַיו וּמַחָתֹּתִיו לָכַל־כָּלַיו תַּצִשָּה נְחֹשֵׁת:
- וְעַשִּׁיתַ לּוֹ מִכְבַּר מַעֲשֶׂה רֵשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעַשִּׁיתַ עַל־הַרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבַּעֹת נָחֹשֵת עַל אַרְבַע קצוֹתִיו:
- וְנַתַתַּה אֹתַה תַּחָת כַּרְכֹּב הַמְזְבֵּחַ מִלְּמַטָּה וְהָיִתָה הָרֶשֶׁת עד חַצִי הַמַּזְבֵּח:
- וַעַשִּׂיתַ בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עַצֵי שִׁטִים וְצִפִּיתַ אֹתַם נְחֹשֵׁת:
 - והובא אַת־בַּדִיו בַּטַבַעת וָהָיוּ הַבַּדִים עַל־שָׁתֵּי צַלְעת הַמַּזְבֵּחַ בִּשְׂאֵת אֹתוֹ:
- Uděláš jej z desk, aby byl vnitř prázdný; jakž ukázáno נָבוּב לָחֹת תַּעֲשֵׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֶרְאָה אֹתְךּ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ
 - וְעַשִּׂיתַ אֱת חֲצַר הַמִּשְׁכַּן לְפָאַת נָגֶב־הֵּימַנָה קַלַעִים לֶחַצֵּר ששׁ מַשִּׁזַר מֵאַה בַאַמַּה אֹרֶךְ לַפַּאַה הָאֶחַת:
 - וְעַמַּדִיוֹ עֲשָׂרִים וְאַדְנֵיהֵם עֲשָׂרִים נְחֹשֵׁת וַוֵי הַעַמִּדִים וַחֲשָׁקֵיהֵם כַּסֵף:
 - יא וָכֶן לְפָאַת צַפוֹן בַּאֹרֶךְ קַלַעִים מֵאַה אֹרֶךְ ועמדו וְעַמּוּדֵיו עשָׁרִים וַאַדְנֵיהֶם עֵשִׂרִים נָחֹשֶׁת וָוֵי הָעַפָּדִים וַחַשְׁקֵיהֶם :שְׁסֶבֶּ
 - וִרֹחַב הֶחַצֵּר לִפָּאַת־יַם קַלַעִים חֲמִשִּׁים אַמַּה עַמַּדֵיהֵם יַעשָׂרָה וָאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרָה:
 - יג וְרֹחַב הֶחַצֶּר לְפָאַת קֵדְמַה מְזְרַחַה חֲמְשִׁים אַמַּה:
 - וַחֵמֵשׁ עֵשִׂרָה אַמָּה קּלָעִים לַכְּתֵף עַמְּדֵיהֵם שׁלשָׁה וַאַדְנֵיהֶם שָׁלשָׁה:
 - וַלַכָּתַף הַשַּׁנִית חָמֵשׁ עֵשִׂרָה קְלָעִים עַמְּדֵיהֶם שִׁלשָׁה וַאַדְנֵיהֵם שָׁלשַׁה:

- 16 K bráně pak té síně *uděláno bude* zastření dvadcíti loktů z postavce modrého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a bílého hedbáví soukaného, dílem krumpéřským, sloupové k němu čtyři, a podstavkové jejich čtyři.
- 17 Všickni sloupové síně vůkol přepásaní budou stříbrem; hákové pak jejich *budou* stříbrní, a podstavkové jejich mědění.
- 18 Dlouhost síně *bude* sto loket, a širokost padesáte, všudy jednostejná, vysokost pak pěti loktů, z bílého hedbáví soukaného, a podstavkové budou mědění.
- 19 Všecka nádobí příbytku, ke vší službě jeho, a všickni kolíkové jeho, i všickni kolíkové síně z mědi *budou*.
- 20 Ty také přikaž synům Izraelským, ať nanesou oleje olivového čistého, vytlačeného k svícení, aby lampy vždycky rozsvěcovány byly.
- V stánku úmluvy před oponou, kteráž zastírati bude svědectví, spravovati je budou Aron a synové jeho od večera až do jitra před Hospodinem. *Tot bude* řád věčný, *kterýž zachovávati budou* potomci jejich mezi syny Izraelskými.

- אז וּלְשַׁעַר הָחָצֵר מָסָךּ עֶשְׂרִים אַמָּה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבַּעָה:
 - יז כְּל־עַמּוּדֵי הֶחָצֵר סְבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וְוֵיהֶם כְּסֶף וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת:
- יח אֹרֶךְ הָחָצֵר מֵאָה בָאַמָּה וְרֹחַב חֲמִשִּׁים בַּחֲמִשִּׁים וְלֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵשׁ מָשִׁזָר וִאַדְנֵיהֵם נִחֹשֵׁת:
 - יט לְכֹל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכֹל עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יְתֵדֹתִיו וְכָל־יִתְדֹת הַחַצֵר נָחֹשַׁת:
 - וְאַתָּה תְּצַנֶּה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךּ שֶׁמֶן זַיִת זְדְּ
 בַּתִית לַמַּאוֹר לְהַצֵּלֹת נֵר תַּמִיד:
- כא בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפְּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדָת יַעְּבֹּך אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלְם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בָּנֵי יִשִּׂרָאֵל:

שמות כח: 28

- 1 Ty pak přijmi k sobě Arona bratra svého s syny jeho z prostředku synů Izraelských, aby úřad kněžský konali přede mnou: Aron, Nádab, Abiu, Eleazar a Itamar, synové Aronovi.
- 2 A uděláš roucha svatá Aronovi bratru svému k slávě a k ozdobě.
- 3 Ty také mluviti budeš se všechněmi umělými *řeme-slníky*, kteréž jsem naplnil duchem moudrosti, aby dělali roucha Aronovi ku posvěcení jeho, v nichž by úřad kněžský konal přede mnou.
- 4 Tato pak jsou roucha, kteráž udělají, náprsník, náramenník, plášť a sukni s oky, čepici a pás. *Takové* šaty svaté udělají Aronovi bratru tvému a synům jeho, aby úřad kněžský konali přede mnou.
- 5 A vezmou *řemeslníci* zlato a modrý postavec, a šarlat a červec dvakrát barvený a kment.
- 6 Udělají pak náramenník z zlata, z postavce modrého a šarlatu, z červce dvakrát barveného a hedbáví bílého, přesukovaného dílem řemeslným.
- 7 Dva vrchní kraje spojená míti bude na dvou koncích svých, a *tak* se spolu držeti bude.
- 8 Přepásaní pak přes ten náramenník, kteréž na něm bude, podobné bude dílu jeho; z týchž *věcí* bude, *totiž* z zlata, z postavce modrého a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z hedbáví bílého přesukovaného.
- 9 Vezmeš také dva kameny onychinové, a vyryješ na nich jména synů Izraelských.
- 10 Sest jmen jejich na kameni jednom, a jmen šest ostatních na kameni druhém, podlé *pořádku* narození jejich.
- 11 Dílem řemeslníka, kterýž řeže na kameni, a kterýž vyrývá pečeti, vyryješ na těch dvou kameních jména synů Izraelských; do zlata je vsadíš.
- 12 A položíš dva kameny ty na vrchních krajích náramenníku, kameny *pro* pamět na syny Izraelské; a nositi bude Aron jména jejich před Hospodinem na obou ramenách svých na památku.
- 13 Uděláš i haklíky zlaté.
- 14 A dva řetízky z zlata čistého jednostejně uděláš dílem točeným, a zavěsíš řetízky ty stočené na ty haklíky.

- א וְאַתָּה הַקְּרֵב אֵלֶיף אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךּ וְאֶת־בָּנְיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתְמֶר בְּנֵי אַהֲרֹן:
 - ב וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־לֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךּ לְכָבוֹד וּלְתִפְּאָרֶת:
 - ג וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׁוּ אֶת־בִּגְדִי אַהַרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהְנוֹ־לִי:
 - ְוְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַצְשׂוּ חֹשֶׁן וְאֵפּוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי־לֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִידְּ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי:
 - ּ וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזְּהָב וְאֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָמְן וְאֶת־הַאַרָגָתְן וָאֶת־תּוֹלֶעַת הַשַּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ:
 - וְעָשׂוּ אֶת־הָאֵפֹּד זָהָב הְּכֵלֶת וְאַרְגָמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מַשְׁזַר מַעֲשָׂה חשֵׁב:
 - ז שְׁתֵּי כְתַפֹּת חֹבְרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתְיו וְחֻבְּר:
 - וְחֵשֶׁב אֲפָדָּתוֹ אֲשֶׁר עְלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנוּ יִהְיֶה זְהָב תִּבֶּלֵת וָאַרגָּמָן וִתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשִׁזָר:
 - ט וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 - שׁשָׁה מִשְׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמוֹת הַשִּׁשְׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם:
- יא מַעֲשֵׂה חָרַשׁ אֶבֶן פָּתּוּחֵי חֹתָם הְפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻסַבּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם:
- יב וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכְּרֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי כָתֵפִיו לִזְכַּרֹן:
 - יג וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת זָהָב:
 - יד וּשְׁתֵּי שַׁרְשָׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַהָּה אֶת־שַׁרְשָׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל־הַמִּשְׁבְּצֹת:

- 15 Uděláš také náprsník soudu dílem řemeslným, takovým dílem, jako náramenník uděláš jej z zlata, z postavce modrého, z šarlatu, z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbáví přesukovaného.
- 16 Čtverhraný bude a dvojnásobní; pídi dlouhost, a pídi širokost jeho bude.
- 17 A vysadíš jej všudy kamením *drahým*. Čtyřmi řady *ať* jest kamení, pořádkem *tímto*: Sardius, topazius a smaragdus v prvním řadu;
- 18 V druhém pak zpořádaní karbunkulus, zafir a jaspis;
- 19 A v řadu třetím linkurius, achates a ametyst;
- 20 V čtvrtém řadu chryzolit, onychin a beryl. Vsazeni budou do zlata v svém pořádku.
- 21 Těch pak kamenů s jmény synů Izraelských bude dvanácte, podlé jmen jejich, *dílem* řežících pečeti; jeden každý podlé jména svého, pro dvanáctero pokolení budou.
- 22 Uděláš i k náprsníku řetízky jednostejné dílem točeným z zlata čistého.
- 23 Uděláš také k náprsníku dva kroužky zlaté, a dáš je na dva kraje náprsníka.
- 24 A prostrčíš dva řetízky zlaté skrze dva kroužky po krajích náprsníka.
- 25 A druhé konce těch dvou řetízků připneš k haklíkům, a dáš na vrchní kraje náramenníka po předu.
- 26 Uděláš i dva kroužky zlaté, kteréž dáš na dva kraje náprsníka, na tu obrubu jeho, kteráž jest po té straně k náramenníku do vnitřku.
- 27 Uděláš ještě dva *jiné* kroužky zlaté, kteréž dáš na dvě strany náramenníka zespod po předu naproti spojení jeho, svrchu nad přepásaním náramenníka.
- 28 Tak svíží náprsník ten, kroužky jeho s kroužky náramenníka, tkanicí z postavce modrého, aby byl nad přepásaním náramenníka, a neodevstával náprsník od náramenníka.
- 29 I bude nositi Aron jména synů Izraelských na náprsníku soudu na srdci svém, když vcházeti bude do svatyně, na památku před Hospodinem ustavičně.
- Položíš pak do náprsníku soudu urim a thumim, aby bylo na srdci Aronově, když vcházeti bude před Hospodina; a nositi bude Aron soud synů Izraelských na srdci svém před Hospodinem vždycky.

- טו וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב הְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:
 - ַטז רָבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רְחְבּוֹ:
 - ז וּמִלֵּאתָ בוֹ מִלָּאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבָרֶקֵת הַטוּר הָאֶחָד:
 - יח והַטוּר הַשֵּׁנִי נֹפֵךְ סַפִּיר וְיָהֵלֹם:
 - יט וְהַטוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה:
 - ַ וְהַטוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵּה מְשֻׁבְּצִים זְהָב יִהְיוּ במלוּאתם:
 - כא וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶין, עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פָּתּוּחֵי חוֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶין לִשְׁנֵי עָשָׂר שָׁבֵט:
 - :ב וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשׁת גַּבְלֻת מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר:
 - כג וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַהָּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבַּעוֹת עַל־שָׁנֵי קצוֹת הַחֹשֵׁן:
- ַד וְנְתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי עֲבֹתֹת הַזְּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבְּעֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֵׁן:
 - בה וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תִּתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצוֹת וְנַתַתַּה עַל־כִּתִפוֹת הַאֵּפֹד אָל־מוּל פַּנַיו:
 - כו וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְשַׂמְתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֵׁן עַל־שָּׂפָתוֹ אֲשֶׁר אֵל־עֵבֶר הַאֵּפֹּד בַּיִתָה:
- כז וְעָשִׂיתָ שְׁמֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַהָּה אֹתָם עַל־שְׁמֵּי כִּתְפּוֹת הָאֵפּוֹד מִלְמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מֶחְבַּרְתּוֹ מִמַעַל לְחֵשֶׁב הַאָּפּוֹד:
 - בח וְיִרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מטבעתו מִפַּ*בְּעֹתִי*ו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹּד בִּפְתִיל הְּכֵלֶת לִהְיוֹת עַל־חֵשֶׁב הָאֵפּוֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאָפּוֹד:
 - נט וְנָשָׂא אַהַרֹן אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפְּט בּט וְנָשָׂא אַהַלוּ אֶת־שָׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׁרָאַל בְּבֹאוֹ אֵל־הַקְּדֵשׁ לִזְכַּרון לְפָנֵי־יִהוַה הַּמִיד:
 - ל וְנָתַהָּ אֶל־חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתִּמִּים וְהָיוּ עַל־לֵב אַהֲרֹן בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשְׂא אַהֲרֹן אֶת־מִשְׁפַּט בִּנִי־יִשְׂרָאֵל עַל־לִבּוֹ לִפְנֵי יְהוָה תַּמִיד:

- 31 Uděláš také plášť pod náramenník, všecken z postavce modrého.
- 32 A bude na vrchu v prostřed něho díra; okolek její všudy vůkol dílem tkaným, jako obojek u pancíře bude, aby se neroztrhl.
- 33 Uděláš i na podolku jeho jablka zrnatá z hedbáví modrého, z šarlatu a z červce dvakrát barveného, na podolku jeho vůkol, a zvonečky zlaté mezi nimi vůkol.
- zlatý a jablko zrnaté na podolku pláště vůkol.
- 35 A bude to míti na sobě Aron při službách, aby slyšán byl zvuk jeho, když vcházeti bude do svatyně před Hospodina, i když vycházeti bude, aby neumřel.
- 36 Uděláš také plech z zlata čistého, a vyryješ na něm dílem vyrývajících pečeti: Svatost Hospodinu.
- 37 Kterýž dáš na tkanici z modrého postavce, a bude na čepici; napřed na čepici bude.
- 38 I bude nad čelem Aronovým, aby nesl Aron nepravosti posvěcených věcí, kterýchž by posvětili synové Izraelští při všech dařích posvěcených věcí svých; a bude nad čelem jeho vždycky, aby příjemné je činil před Hospodinem.
- 39 Uděláš také sukni z hedbáví bílého vázanou s oky; uděláš i čepici z hedbáví bílého; pás také uděláš dílem krumpéřským.
- 40 Synům také Aronovým zděláš sukně; pasy také jim uděláš a klobouky k slávě a k ozdobě.
- 41 A oblečeš v ně Arona bratra svého a syny jeho s ním, a pomažeš jich, a naplníš ruce jejich, a posvětíš mi jich, aby úřad kněžský konali přede mnou.
- 42 Nadělej jim i košilek lněných k zakrytí nahoty těla; od bedr až do stehen budou.
- 43 A ať je na sobě mají Aron i synové, když vcházeti budou do stánku úmluvy, aneb když přistupovati budou k oltáři, aby sloužili v svatyni; a neponesou nepravosti, aniž zemrou. Rád tento bude věčný jemu i potomkům jeho po něm.

- לא ועשית את־מעיל האפוד כליל תכלת:
- לב וָהָיָה פִּי־רֹאשׁוֹ בִּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֵה לְפִיו סַבִיב מַעֲשֵׂה אֹרֵג בָּפִי תַחָרַא יִהְיֵה־לּוֹ לֹא יִקּרֵעַ:
 - לג וְעַשִּׂיתַ עַל־שׁוּלַיו רָמֹנֵי תִּכֵלֵת וְאַרְגַמַן וְתוֹלַעַת שַׁנִי צַל־שוּלָיו סָבִיב וּפַעֵּמֹנֵי זָהַב בְּתוֹכַם סָבִיב:
- 34 Zvonček zlatý a jablko zrnaté, opět za tím zvonček בּעֲמֹן זָהָב וְרָמוֹן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב:
 - לה וָהַיָה עַל־אַהַרֹן לִשַּׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בִּבֹאוֹ אֱל־הַקֹּדֵשׁ לפני יהוה ובצאתו ולא ימות:
 - וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפִּתַּחִתָּ עָלָיו פִּתּוּחֵי חֹתָם לְדֵשׁ ליהוַה:
 - וְשַׂמְתַּ אֹתוֹ עַל־פָּתִיל תִּכֶלֶת וְהַיָה עַל־הַמְצְנַפֵּת אֵל־מוּל פָּנֵי־הַמְּצִנֶפֶת יִהְיֵה:
 - לח וָהַיָה עַל־מֵצָח אַהַרֹן וְנָשָׂא אַהַרֹן אֵת־עֵוֹן הַקַּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בָּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַל־מַתִּנֹת קַדְשֵׁיהֶם וְהַיַה עַל־מִצְחוֹ הַמִּיד לָרַצוֹן לָהֵם לְפָנֵי יָהוַה:
 - לט וִשְבַּצְתַּ הַכִּתֹנֵת שֵׁשׁ וְעַשִּׁיתַ מִצְנֵכֵּת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֵׂה מַעשה רקם:
 - וִלְבָנֵי אַהַרֹן תַּעֲשֶׂה כָתָּנֹת וְעָשִׂיתָ לְהֶם אַבְנַטִים וּמִגְבָּעוֹת הַעֲשָׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפָּאַרֵת:
 - מא וָהָלְבַּשָׁתַ אֹתַם אֵת־אַהֵּרֹן אַחִידּ וְאֵת־בַּנַיו אָתּוֹ וּמַשַּׁחְתַּ אתם וּמְלֵאת אַת־יַדָם וְקְדַּשְׁתַּ אֹתַם וְכְהַנוּ לִי:
 - מב וַצֵשָׂה לָהֶם מִכְנְסֵי־בַד לְכַסּוֹת בִּשִּׁר עֵרְוַה מִמַּתְנַיִם ועד־ירֵכים יִהִיוּ:
 - מג וָהַיוּ עַל־אַהַלן וָעַל־בַּנַיו בִּבֹאַם אֵל־אֹהֵל מוֹעֵד אוֹ בִגִּשְׁתַם אַל־הַמִּזְבָּחַ לְשַׁרֵת בַּקֹּדֵשׁ וִלֹא־יִשְׂאוּ עַוֹן וַמֵתוּ חָקַת עוֹלַם לו וּלְזַרְעוֹ אַחֲרֵיו:

שמות כט: 29

- Toto také učiníš jim ku posvěcení jich, aby úřad kněžský konali přede mnou: Vezmi volka jednoho ještě mladého a skopce dva bez vady.
- Chleby též přesné a koláče přesné s olejem smíšené, a oplatky přesné polité olejem; z běli pšeničné naděláš toho.
- A vklada to do koše jednoho, obětovati to budeš v koši, spolu s tím volkem a dvěma skopci.
- Potom Aronovi a synům jeho přistoupiti kážeš ke dveřím stánku úmluvy, a umyješ je vodou.
- A vezma roucha, oblečeš Arona v sukni, a v plášť *náležící pod* náramenník, a v náramenník, a v náprsník, a přepášeš ho pasem náramenníka.
- Vstavíš i čepici na hlavu jeho, a korunu svatosti vstavíš na čepici.
- ho, pomažeš ho.
- Potom synům jeho přistoupiti kážeš, a zobláčíš je v sukně.
- A zopasuješ je pasy, Arona i syny jeho, a vstavíš jim čepičky na hlavu. I budouť míti kněžství řádem věčným; a posvětíš ruky Aronovy a ruky synů jeho.
- 10 Přivedeš také volka před stánek úmluvy, i vloží Aron a synové jeho ruce své na hlavu volka.
- 11 A zabiješ volka před Hospodinem u dveří stánku úmluvy.
- 12 A nabera krve z volka, pomažeš na rozích oltáře prstem svým, a všecku krev vyleješ k spodku oltáře.
- 13 Vezmeš pak všecken tuk přikrývající droby a branici s jater, a dvě ledviny s tukem, kterýž jest na nich, a zapálíš to na oltáři.
- 14 Maso pak *z toho* volka, a kůži s lejny jeho spálíš ohněm vně za stany; *nebo* obět za hříchy jest.
- 15 Skopce také jednoho vezmeš, a vloží Aron a synové jeho ruce své na hlavu toho skopce.
- 16 A zabiješ toho skopce, a nabera krve jeho, pokropíš oltáře na vrchu vůkol.

- ווָה הַדָּבָר אֲשֵׁר־תַּעֲשֵׂה לָהֵם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח פַּר אֶחֶד בֶּן־בַּקָר וָאֵילָם שָׁנַיִם תִּמִימִם:
 - וְלָחֶם מַצוֹת וְחָלֹת מַצֹּת בָּלוּלֹת בַּשֵּׁמֵן וּרְקִיקֵי מַצוֹת מָשָׁחִים בַּשַּׁמֵן סֹלֶת חָטִים תַּעֲשָׂה אֹתַם:
 - וָנָתַהָּ אוֹתָם עַל־סַל אֱחָד וִהִקְרַבִהָּ אֹתָם בַּסָּל וָאֵת־הַפָּר וָאֵת שָׁנֵי הַאֵּילְם:
- וָאֶת־אַהַרֹן וָאֵת־בַּנַיו תַּקּרִיב אֵל־כֵּתַח אֹהֵל מוֹעֵד וְרַחַצְתַּ אתם בַּמַיִם:
- וַלַקַחָתַּ אֵת־הַבָּגַדִים וָהָלְבַּשְׁתַּ אֵת־אַהַרֹן אֵת־הַכָּתֹּנַת וָאֵת מעיל האַפֿד ואַת־הַאָפֿד ואַת־הַחֹשׁן ואַפַּדָתַ לוֹ בַּחַשְׁב
 - ושמת המצנפת על־ראשו ונתת את־נזר הקדש על־הַמְּצְנַפַת:
- Naposledy vezmeš olej pomazání, a vyleje na hlavu je- וָלָקַחְהָּ עַל־רֹאשׁוֹ וּמְשַׁחְהָּ אֹתוֹ:
 - וָאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהָלְבַּשְׁתַּם כְּתַּנֹת:
 - וָחַגַרָתַּ אֹתַם אַבְנָט אַהֵרֹן וּבַנַיו וְחַבַשִׁתַּ לַהֵם מִגְבַּעֹת וָהַיִתָה לַהֵם כִּהָנַה לְחָקַת עוֹלַם וּמִלֵּאת יַד־אַהַרֹן וַיִד־בַּנַיו:
 - וָהָקְרַבְתַּ אֶת־הַפַּר לְפָנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְסַמַךְ אַהַרֹן וּבַנַיו אַת־יִדֵיהָם עַל־ראש הַפַּר:
 - וִשַׁחַטִתַּ אֵת־הַפָּר לִפְנֵי יִהוַה פָּתַח אֹהֵל מוֹעֵד:
 - וַלַקַחָתַ מִדַּם הַפַּר וָנַתַתַּה עַל־קַרָנֹת הַמִּזְבֶּחַ בְּאֵצְבַּעֵךְ וָאֶת־כַּל־הַדָּם תִּשְׁפֹּדְ אֵל־יִסוֹד הַמְּזְבֵּחַ:
 - וַלַקַחָתַּ אֵת־כַּל־הַחֶלֶב הַמְכַפֶּה אֵת־הַקּרֵב וְאֵת הַיֹּתֵרֵת עַל־הַכַּבֶד וָאֵת שָׁתֵּי הַכְּלַיֹת וָאֵת־הַחֶלֶב אֲשֵׁר עַלְיהֵן וָהִקְטַרָתַ הַמִּוֹבֵּחָה:
 - וְאֵת־בִּשִׂר הַפָּר וְאֵת־עֹרוֹ וְאֵת־פָּרְשׁוֹ תִּשְׂרֹף בַּאֶשׁ מְחוּץ לַמַחַנָה חַטַאת הוּא:
 - וְאֵת־הָאַיִל הָאֶחָד תִּקָּח וְסָמְכוּ אַהֵרֹן וּבָנָיו אֵת־יִדִיהֵם על־ראש הַאַיִל:
 - וַשָׁחַטִתָּ אֱת־הָאָיִל וַלְקַחָתָּ אֱת־דָּמוֹ וַזְרַקְתָּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ ַסַבִיב:

- 17 Skopce pak rozsekáš na kusy, a vymyje droby jeho i nohy, vkladeš je na *ty* kusy z něho a na hlavu jeho.
- 18 A *potom* všeho skopce zapálíš na oltáři; *nebo* zápal ten jest Hospodinu vůně příjemná, obět ohnivá jest Hospodinu.
- 19 Vezmeš také skopce druhého; i vloží Aron a synové jeho ruce své na hlavu téhož skopce.
- 20 A zabiješ skopce toho, a vezma krev jeho, pomažeš *jí* konce ucha Aronova, a konce pravého ucha synů jeho, i palce na pravé ruce jejich, a palce na pravé noze jejich; a vykropíš tu krev na oltář vůkol.
- 21 A vezma krve, kteráž *bude* na oltáři, a oleje pomazání, pokropíš Arona a roucha jeho i synů jeho a roucha jejich s ním; a budeť posvěcen on i roucho jeho, i synové jeho, a roucho synů jeho s ním.
- 22 Potom vezmeš z skopce tuk a ocas, a tuk přikrývající droby, a branici s jater, a dvě ledviny s tukem, kterýž jest na nich, a plece pravé, (nebo skopec naplnění jest,)
- 23 A jeden pecník chleba, a jeden koláč chleba s olejem, a oplatek jeden z koše chlebů přesných, kterýž jest před Hospodinem.
- 24 A dáš to vše v ruce Aronovy a v ruce synů jeho, a obraceti to budeš sem i tam, *aby byla* obět obracení před Hospodinem.
- 25 Potom vezma to z rukou jejich, zapálíš na oltáři v zápal, k vůni příjemné před Hospodinem. Toť jest obět ohnivá Hospodinu.
- 26 Vezmeš také hrudí z skopce posvěcení, kterýž bude Aronův, a obraceti je budeš sem i tam, *aby byla* obět obracení před Hospodinem; a budeť na tvůj díl.
- 27 Posvětíš tedy hrudí obracení, a plece pozdvižení, kteréž obracíno a kteréž pozdvihováno bylo z skopce posvěcení, z toho, kterýž *bude* Aronův, a z toho, kterýž *bude* synů jeho.
- 28 A bude to Aronovi a synům jeho právem věčným od synů Izraelských, když *obět* pozdvižení bude. Nebo pozdvižení bude od synů Izraelských, z obětí jejich pokojných; pozdvižení jejich *náleží* Hospodinu.
- 29 Roucha pak svatá, kteráž jsou Aronova, zůstanou synům jeho po něm, aby pomazováni byli v nich, a aby posvěcovány byly v nich ruce jejich.
- 30 Sedm dní bude v nich choditi kněz, *kterýž bude* na jeho místě z synů jeho, kterýž vcházeti bude do stánku úmluvy, aby sloužil v svatyni.

- וְאֶת־הָאַיִל הְנַתֵּחַ לִּנְתָחָיו וְרָחַצְּתָּ קִרְבּוֹ וּכְרָעָיו וְנָתַהְּ עַל־נִתַחַיו וָעַל־ראשו:
- ה וְהִקְטַרְתָּ אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלְה הוּא לֵיהוָה בִיחַ הִיּ נִיחוֹחַ אָשֵׁה לַיהוָה הוּא:
 - יט וְלָקַחְתָּ אֵת הָאַיִל הַשֵּׁנִי וְסְמַךּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־ראש הַאַיִל:
- בּ וְשְׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן אַהְלוּ וְעַל־תְּנוּךְ אֹזֶן בְּנִיו הַיְמָנִית וְעַל־בּּהֶן יָדָם הַיְמְנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וְזָרַקְתָּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סביב:
- בא וְלָקַחְתָּ מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּח וּמִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְהַזֵּיתָ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בְּגָדִיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדִי בָנָיו אִתּוֹ וְקָדַשׁ הוּא וּבִגָדִיו וּבָנָיו וּבִגִדי בָנָיו אִתּוֹ:
- בב וְלָקַחְתָּ מִן־הָאַיִּל הַחֵּלֶב וְהָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב הַמְכַּפֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכְּבֵד וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלְיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֵׁר עֵלֶהֵן וָאֵת שׁוֹק הַיָּמִין כִּי אֵיל מִלְאִים הוּא:
- כג וְכִכַּר לֶחֶם אַחַת וַחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד מְסַּל הַמַּצוֹת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:
 - כד וְשַׂמְתָּ הַכּּל עַל כַּפֵּי אַהְרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנְיו וְהֵנַפְתָּ אֹתְם תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:
 - כה וְלָקַחְתָּ אֹתָם מִיָּדָם וְהִקְטַרְתָּ הַמִּוְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה לְרֵיחַ נִיחוֹחַ לִפְנֵי יְהוָה אִשֶּׁה הוּא לֵיהוָה:
 - בו וְלָקַחְתָּ אֶת־הֶחָזֶה מֵאֵיל הַמִּלֻאִים אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהַנַּפְתָּ אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהִיָה לְדְּ לְמָנָה:
- כז וְקִדַּשְׁתָּ אֵת חֲזֵה הַתְּנוּפָּה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוּגַף וַאֲשֶׁר הוּרָם מֵאֵיל הַמִּלָּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וּמֵאֲשֶׁר לְבַנִיו:
 - כח וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנִיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְּׂרָאֵל כִּי תְרוּמָה הוּא וּתְרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזְּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם תִּרוּמָתָם לַיהוָה:
 - כט וּבְגְדֵי הַלֶּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהְרֹן יִהְיוּ לְבָנְיו אַחֲרָיו לְמְשְׁחָה בָהֵם וּלִמַלֵּא־בָם אֵת־יָדָם:
 - ל שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן תַּחְתִּיו מִבְּנָיו אֲשֶׁר יְבֹאׁ אֵל־אֹהֵל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקּדֵשׁ:

- 31 Skopce pak posvěcení vezma, uvaříš maso jeho na místě svatém.
- 32 A budeť jísti Aron s syny svými maso toho skopce a chléb, kterýž jest v koši u dveří stánku úmluvy.
- 33 Jísti budou to ti, za něž očištění se stalo ku posvěcení rukou jejich, aby posvěcení byli. Cizí pak nebude jísti, nebo svatá věc jest.
- 34 Zůstalo-li by co masa posvěcení a chleba až do jitra, spálíš ostatky ohněm; nebude jedeno, nebo svatá věc jest.
- 35 Tak tedy uděláš s Aronem a syny jeho vedlé všeho, což jsem přikázal tobě; za sedm dní posvěcovati budeš rukou jejich.
- 36 A volka za hřích obětovati budeš na *každý* den na očištění, a krví za hřích pokropíš oltáře, čině očištění na něm, a pomažeš ho ku posvěcení jeho.
- 37 Za sedm dní očišťování konati budeš na oltáři, a posvětíš ho, a ten oltář bude nejsvětější. Cokoli dotkne se oltáře, posvěceno bude.
- roční dva, na *každý* den ustavičně.
- 39 Jednoho beránka obětovati budeš ráno, a beránka druhého obětovati budeš k večerou.
- 40 A desátý díl *efi* běli smíšené s olejem vytlačeným, *je*hož by bylo s čtvrtý díl hin, a k oběti mokré čtvrtý díl hin vína na jednoho beránka.
- 41 Tolikéž beránka druhého obětovati budeš k večerou. Jako při oběti suché ranní, a jako při mokré oběti její, tak při této učiníš, aby byla vůně příjemná, obět ohnivá Hospodinu.
- 42 Zápalná obět tato ustavičná *ať jest* po *všecky* věky vaše u dveří stánku úmluvy před Hospodinem, kdež přicházeti budu k vám, abych tam s tebou mluvil.
- 43 A tam přicházeti budu k synům Izraelským, a posvěceno bude *místo* slávou mou.
- 44 Nebo posvětím stánku úmluvy i oltáře; Arona také a synů jeho posvětím, aby mi úřad kněžský konali.
- 45 A bydliti budu u prostřed synů Izraelských, a budu jim za Boha.
- 46 A zvědíť, že já jsem Hospodin Bůh jejich, kterýž jsem je vyvedl z země Egyptské, abych přebýval u prostřed nich, já Hospodin Bůh jejich.

- לא וָאֵת אֵיל הַמָּלְאִים תַּקָּח וּבְשַׁלְתַּ אַת־בְּשַׁרוֹ בִּמַלְם קַדשׁ:
- לב וָאָכַל אַהַרֹן וּבָנָיו אֵת־בִּשַׂר הָאַיִל וְאֵת־הַלֵּחֵם אֲשֵׁר בַּסָּל פַתַח אֹהֵל מוֹעֵד:
- לג וָאָכָלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כָּפַּר בָּהֵם לְמַלֵּא אֵת־יַדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וזר לא־יאכל כּי־קדש הם:
- וָאָם־יַנָּתֶר מִבָּשֵׁר הַמִּלְאִים וּמְן־הַלָּחֶם עַד־הַבּקֵר וְשַׂרַפָּתַ אַת־הַנּוֹתַר בַּאָשׁ לֹא יַאַכֶל כִּי־קֹדֵשׁ הוּא:
 - וְעַשִּׁיתַ לְאַהֵרֹן וּלְבַנִיו כַּכָה כִּכֹל אֲשֶׁר־צִּוִּיתִי אֹתַכָה שָׁבְעַת יָמִים תִּמַלֵּא יָדָם:
- לו ופר חטאת תעשה ליום על־הַכַּפַּרִים וְחָטֵאת עַל־הַמַּזְבֵּחַ בָּכַפֶּרָדְּ עַלַיו וּמַשַׁחָתַּ אֹתוֹ לְקַדְשׁוֹ:
- שָׁבָעַת יָמִים תִּכַפֵּר עַל־הַמִּזְבֵּח וְקִדִּשְׁתְּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּח שִׁבִּת יָמִים תִּכַפֵּר ַלְדֵשׁ קַדַשִּׁים כַּלֹּ־הַנֹּגֵעַ בַּמִּוְבֵּחַ יִקְדַשׁ:
- אַ A toto jest, což obětovati budeš na oltáři, beránky וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל־הַמִּוְבֵּחַ כְּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם ַתַמִיד:
 - אָת־הַכֶּבֶשׁ הַאֶּחָד תַּעֲשֵׂה בַבֹּקֵר וָאֵת הַכָּבֶשׁ הַשְׁנִי תַּעֲשֵׂה בֵּין הַעַרבַּיִם:
 - וְעָשַׂרוֹ סֹלֶת בַּלוּל בִּשָׁמֵן כַּתִית רָבַע הָהִין וְנַסַךְּ רְבַעִית הַהִין יָיִן לַכֶּבֶשׁ הַאֲחַד:
 - מא וָאֵת הַכֶּבֶשׁ הַשָּׁנִי תַּעֲשֵׂה בֵּין הַעַרְבַּיִם כִּמִנְחַת הַבּּקֵר וּכְנָסַכַּה תַּעֲשָה־לָּה לְרֵיחַ נִיחֹחַ אֲשֶׁה לַיהוָה:
 - מב עלַת תַּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פַּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לְפָנֵי יִהוָה אֲשֶׁר אָנַעָד לַכֶם שַׁמַּה לְדַבֵּר אֱלֵיךּ שַׁם:
 - מג וִנעַדִתִּי שַׁמַה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִקְדַשׁ בְּכִבֹדִי:
 - וָקַדַשָּׁתִּי אֵת־אֹהֵל מוֹעֵד וָאֵת־הַמִּוֹבֵּחַ וְאֶת־אַהַרוּ וְאֶת־בָּנָיו אַקדש לְכָהֵן לִי:
 - וַשַּׁכַנִתִּי בָּתוֹךְ בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַיִיתִי לַהֶּם לֵאלֹהִים:
 - וְיַדְעוּ כִּי אַנִי יִהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֵׁר הוֹצֵאתִי אֹתַם מֶאֵרֵץ מָצְרַיִם לְשַׁכִנִי בִתוֹכַם אֲנִי יִהוַה אֱלֹהֵיהֵם:

שמות ל: 30

- 1 Uděláš i oltář, na němž by se kadilo; z dříví setim uděláš jej.
- 2 Lokte zdélí, a lokte zšíří, čtverhraný bude, a dvou loket zvýší; z něho *budou* rohy jeho.
- 3 Obložíš pak jej zlatem čistým, svrchek jeho i po stranách vůkol i rohy jeho; a uděláš mu korunu zlatou vůkol.
- 4 Po dvou také kruzích zlatých uděláš u něho, pod korunou ve dvou úhlech jeho, po obou stranách jeho; a skrze ně provlečeš sochory, aby nošen byl na nich.
- 5 Ty pak sochory uděláš z dříví setim, a obložíš je zlatem.
- 6 A postavíš jej před oponou, za kterouž jest truhla svědectví, před slitovnicí, kteráž jest nad svědectvím, kdež přicházeti budu k tobě.
- 7 I kaditi bude na něm Aron kadidlem z vonných věcí; každého jitra, když spraví světla, kaditi bude.
- 8 Tolikéž když rozsvítí Aron lampy k večerou, kaditi bude kaděním vonných věcí ustavičně před Hospodinem po rodech vašich.
- 9 Nevložíte na něj kadidla cizího, ani zápalu, ani oběti suché, ani oběti mokré obětovati budete na něm.
- 10 Toliko očištění vykoná nad rohy jeho Aron jednou v roce, krví oběti za hřích *v den* očišťování; jednou v roce očištění vykoná na něm po rodech vašich; svatosvaté jest Hospodinu.
- 11 Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- 12 Když vyzdvihneš hlavní summu synů Izraelských náležejících ku počtu, dá jeden každý výplatu duše své Hospodinu, když je počítati budeš, aby nebyla na nich rána, když sečteni budou.
- 13 Toto *pak* dají: Každý z těch, kteří jdou v počet, půl lotu *dá*, podlé lotu svatyně. (*Dvadceti peněz platí ten lot.*) Půl lotu obět pozdvižení *bude* Hospodinu.
- 14 Kdožkoli jde v počet od dvadcíti let a výše, *tu* obět pozdvižení ať dá Hospodinu.
- Bohatý nedá více, a chudý nedá méně, než půl lotu, když dávati budou obět pozdvižení Hospodinu k očištění duší vašich.

- א וְעָשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטַר קְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ:
- ב אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה וְאַמְּתִים לֹמְתוֹ מִמֶּנוּ קַרְנֹתֵיו:
 - ָּ וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגוֹ וְאֶת־קִירֹתִיו סְבִיב וְאֶת־קַרְנֹתִיו וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב:
- יּשְׁמֵּי טַבְּעֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה־לּוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁמֵּי צַלְעֹתִיוּ תַּעֲשֶׂה עַל־שְׁנֵי צִדְּיוּ וְהָיָה לְבָתִּים לְבַדִּים לְשֵׂאת אֹתוֹ בַּהָמָה:
 - : וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִים וְצִפִּיתָ אֹתָם זְהָב:
 - וּ וְנָתַתָּה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדָת לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדָת אֲשֶׁר אִנְעֵד לְךְּ שְׁמְּה:
 - ז וְהִקְטִיר עָלָיו אַהַרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבּקֶר בַּבּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֵת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֵנַה:
 - ז וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעֲרְבַּיִם יַקְּטִירֶנְּה קְטֹרֶת הָּיִלְת הָיִבְיִם יַקְטִירֶנְּה קְטֹרֶת הָּמִיד לִפְנִי יְהוָה לְדֹרֹתִיכֶם:
 - ט לא־תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלֶה וּמִנְחָה וְגַסֶּךְ לֹא תִסְּכוּ עליו:
- ְוְכָפֶּר אַהֲרֹן עַל־קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשְׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפָּרִים אַחַת בַּשְּׁנָה יְכַפֵּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם לֹדֶשׁ־קָדְשִׁים הוּא לַיהֹנָה:
 - יא וַיִדַבֵּר יִהוָה אֱל־מֹשֵׁה לֵאמֹר:
- יב כִּי תִשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנְתְנוּ אִישׁ כֹּפֶּר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בִּפְקֹד אֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נָגֶף בִּפְקֹד אֹתָם:
 - יג זָה יִתְּנוּ כָּל־הָעֹבֵר עַל־הַפְּקְדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַלְּדֶשׁ עֶשְׂרִים גַּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה ליהוה:
 - יד כֹּל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקְדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְמְעְלָה יִתַּן תַּרוּמַת יָהוָה:
- טו הֶעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה וְהַדֵּל לֹא יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשְּׁקֶל לְתֵת אֵת־תִּרוּמַת יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁתֵיכָם:

- 16 A vezma stříbro očištění od synů Izraelských, dáš je na *potřeby* k službě stánku úmluvy; a bude *to* synům Izraelským na památku před Hospodinem k očištění duší vašich.
- 17 Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- 18 Uděláš i umyvadlo měděné k umývání a podstavek jeho měděný, a postavíš je mezi stánkem úmluvy a oltářem, a naleješ do něho vody.
- 19 Umývati budou z něho Aron i synové jeho ruce své i nohy své.
- 20 Když vcházeti budou do stánku úmluvy, umývati se budou vodou, aby nezemřeli, aneb když by měli přistupovati k oltáři, aby sloužili, a zapalovali obět ohnivou Hospodinu.
- 21 I budou umývati ruce i nohy své, aby nezemřeli. A bude jim ustanovení toto věčné, Aronovi i semeni jeho po rodech jejich.
- 22 Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- 23 Ty pak vezmi sobě vonných věcí předních: Mirry nejčistší pět set *lotů*, a skořice vonné polovici toho, *totiž* dvě stě a padesát, a prustvorce vonného dvě stě a padesát;
- 24 Kasie pak pět set *lotů* na váhu svatyně, oleje olivového *míru* hin.
- 25 A uděláš z toho olej pomazání svatého, mast nejvýbornější dílem apatykářským. Olej pomazání svatého bude.
- 26 Pomažeš jím stánku úmluvy i truhly svědectví,
- 27 A stolu i všech nádob k němu, svícnu i všech nádob jeho, i oltáře, na němž se kadí;
- 28 Oltáře také, na němž se pálí oběti, a všech nádob jeho, i umyvadla s podstavkem jeho.
- 29 Tak posvětíš jich, aby byly nejsvětější. Cožkoli dotkne se jich, posvěceno bude.
- 30 Arona také a synů jeho pomažeš, a posvětíš jich, aby úřad kněžský konali přede mnou.
- 31 K synům pak Izraelským mluviti budeš, řka: Tento olej pomazání svatého bude mi v národech vašich.
- 32 Tělo člověka nebude mazáno jím, a podlé složení jeho neuděláte podobného. Svatýť jest, svatý vám bude.
- 33 Kdo by koli udělal mast podobnou, a *neb* mazal by jí cizího, vyhlazen bude z lidu svého.

- טז וְלָקַחְתָּ אֶת־כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנְתַתְּ אֹתוֹ עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזִכְּרוֹן לִפְנִי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁתֵיכֶם:
 - יז וַיִדַבֵּר יִהוָה אֱל־מֹשֵׁה לֵאמֹר:
 - יח וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנְתַהָּ אֹתוֹ בִּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַהְּ שְׁמְּה מְיִם:
 - יט וְרָחֲצוּ אַהְרֹן וּבָנָיו מִמֶּנוּ אֶת־יְדִיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם:
- כ בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁהָּם אֶל־הַמִּזְבַּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה:
- כא וְרְחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לְהֶם חָק־עוֹלְם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם:
 - כב וַיִדַבֵּר יִהוָה אֱל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
- כג וְאַתָּה קַח־לְךּ בְּשָׂמִים רֹאשׁ מֶר־דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְּמְן־בָּשֶׂם מַחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמְאתִים וּקְנִה־בֹשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמַאתַיִם:
 - בד וְקַדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַלֹּבֶשׁ וְשֶׁמֶן זַיִּת הִין:
- ַבה וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־לֹּדֶשׁ רֹקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה רֹקַח שֵׁמֵן מִשְׁחַת־לָּדֵשׁ יָהָיָה:
 - כו וּמְשַׁחְתָּ בוֹ אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת אֲרוֹן הָעֵדָת:
 - כז וְאֶת־הַשַּׁלְחָן וְאֶת־כְּל־בֵּלִיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה וְאֶת־בַּלֶיהָ וְאֵת מִזבַּח הַקִּטֹרֶת:
 - ַכח וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלִיו וְאֶת־הַכִּיֹר וְאֶת־בַּנּוֹ:
 - ַנט וְקַדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ לֹדֶשׁ קָדְשִׁים כָּל־הַנֹּגַעַ בָּהֶם יִקְדָשׁ:
 - ל וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנְיו תִּמְשְׁח וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי:
- לא וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־לֹּדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדֹרֹתִיכָם:
- לב עַל־בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסְדְּ וּבְמַתְכָּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׁוּ כְּמֹהוּ לֹדֶשׁ הוא לִדֵשׁ יִהִיָה לָכֵם:
 - לג אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל־זְר וְנִכְרַת מֵעַמַּיו:

- 34 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vezmi sobě vonných věcí, balsamu, onychi, galbanu vonného, a kadidla čistého; jednostejná váha toho bude.
- 35 A uděláš z toho kadidlo, složení dílem apatykářským smíšené, čisté a svaté.
- 36 A ztluka to drobně, klásti budeš z něho před svědectvím v stánku úmluvy, kdež přicházeti budu k tobě. Nejsvětější to vám bude.
- 37 Neuděláte sobě kadidla podlé složení tohoto, kteréž připravíš; za svatou věc tobě bude pro Hospodina.
- 38 Kdo by koli dělal co podobného k vůni sobě, vyhlazen bude z lidu svého.

- לד וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךּ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה:
- לה וְעְשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלֶּח טָהוֹר לָדֵשׁ:
- לו וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנְתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדָת בְּאֹהֶל מועד אֲשֶׁר אִנְּעֵד לְךּ שְׁמָה לֹּדֶשׁ קָדְשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם:
- לז וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּמַתְכַּנְתָּה לֹא תַעֲשׂוּ לְכֶם לֹּדֶשׁ תִּהְיֵה לְדְּ לֵיהוָה:
 - לח אִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כָמוֹהְ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמְּיו:

שמות לא: 31

- I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- Hle, povolal jsem ze jména Bezeleele, syna Uri, syna הוּדָה: בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶּן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה: Hur, z pokolení Judova.
- A naplnil jsem ho duchem Božím, moudrostí a rozumností, i uměním všelijakého řemesla,
- Aby vtipně smysliti uměl, což by koli řemeslně uděláno býti mohlo z zlata a z stříbra i z mědi.
- I v řezání kamení drahého k vsazování, i v umělém vysazování na dřevě aby dělal všelijaké dílo.
- A aj, já přidal jsem jemu Aholiaba, syna Achisamechova, z pokolení Dan. A v srdci každého vtipného složil jsem moudrost, aby spravili vše, což jsem přikázal tobě:
- Stánek úmluvy a truhlu svědectví, a slitovnici, kteráž má býti na ní, i všelijaké nádobí stánku;
- Stůl také a nádoby k němu, i svícen čistý se všemi nádobami jeho, a oltář pro kadění;
- Též oltář k zápalům se všemi nádobami jeho, a umyvadlo s podstavkem jeho;
- 10 I roucha k službě, i roucha svatá Aronovi knězi, i roucha synů jeho, aby mi úřad kněžský konali;
- 11 I olej pomazání a kadidlo vonné do svatyně. Všecko tak, jakž jsem přikázal tobě, udělají.
- Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- Ty pak mluv k synům Izraelským a rci: A však sobot mých ostříhati budete. Nebo to znamením jest mezi mnou a vámi po rodech vašich, aby známo bylo, že já jsem Hospodin, kterýž vás posvěcuji.
- 14 Protož ostříhati budete soboty, nebo svatá jest vám. Kdož by ji poškvrnil, smrtí umře; a kdo by koli dělal v ní dílo, vyhlazena bude ta duše z prostředku lidu svého.
- 15 Sest dní děláno bude dílo, ale v den sedmý sobota odpočinutí jest, svatost Hospodinu. Každý, kdož by dělal dílo v den sobotní, smrtí umře.
- 16 Protož ostříhati budou synové Izraelští soboty, tak aby světili sobotu po rodech svých smlouvou věčnou.

- וַיַדַבֶּר יָהוָה אֱל־מֹשֶׁה לָאמֹר: ב
- וַאָמַלָּא אתו רוּחָ אֱלֹהִים בַּחַכְמַה וּבָתָבוּנָה וּבָדַעַת ובכל־מלאכה:
 - לַחָשׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׁוֹת בַּזַּהַב וּבַכֶּסֵף וּבַנָּחֹשֵׁת:
 - ובַחַרשַת אָבַן לִמַלֹּאת ובַחַרשַת עץ לַעשות בַּכַל־מָלַאכַה:
- וַאֵנִי הִנָּה נַתַתִּי אָתּוֹ אֶת אָהַלִיאַב בּּן־אֵחִיסַמַךּ לְמַטֶּה־דַן וּבָלֶב כַּל־חַכָּם־לָב נַתַתִּי חַכִּמַה וִעֲשׁוּ אֵת כַּל־אֵשֶׁר צויתר:
- אָת אֹהֶל מוֹעֵד וָאֶת־הָאָרֹן לְעֵדָת וָאֵת־הַכַּפֹּרֵת אֲשֶׁר עָלְיו וְאֵת כַּל־כַּלֵי הַאֹהַל:
 - וְאֵת־הַשַּׁלְחַן וְאֵת־כֵּלִיו וְאֵת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה וָאָת־כַּל־כַּלִיהַ וְאָת מְזְבַּח הַקּטֹרֵת:
 - וָאַת־מַזַבַּח הַעֹלָה וָאַת־כַּל־כַּלִיו וָאַת־הַכִּיוֹר וָאַת־כַּנּוֹ:
 - וְאֵת בָּגְדֵי הַשִּׂרָד וְאֶת־בָּגְדֵי הַקֹּדֵשׁ לְאַהַרוְ הַכֹּהַן וָאֶת־בָּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן:
 - וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים לַקֹּדֵשׁ כִּכֹל אַשֶׁר־צְוִיתְדְּ יַעֲשׁוּ:
 - וַיּאֹמֶר יָהוָה אֵל־מֹשֵׁה לַאמֹר:
 - וְאַתָּה דָבֶּר אֱל־בָּנִי יִשְׂרָאֵל לָאמֹר אַךְּ אָת־שַׁבָּתֹתִי תַשַּמרוּ כִּי אוֹת הָוֹא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם לְדַעַת כִּי אַני יָהוָה מִקַדִשְׁכֶם:
 - וּשְׁמַרְתֵּם אֱת־הַשַּׁבַּת כִּי לְדֵשׁ הָוֹא לַכֵם מְחַלְלֵיהַ מוֹת יוֹמַת כִּי כַּל־הַעשׁה בַה מִלָאכָה וְנָכִרְתַה הַנֵּפֶשׁ הַהוֹא מַקַרַב עַמֵּיהַ:
- שָׁשֶׁת יַמִים יֻעַשֵּׂה מִלָּאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבַּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כַּל־הַעשָׁה מִלָאכָה בִּיוֹם הַשַּׁבַּת מוֹת יוּמַת:
 - וְשַׁמְרוּ בָנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵת־הַשַּׁבַּת לַעֲשׂוֹת אֵת־הַשַּבַּת לְדֹרתַם בַּרִית עוֹלַם:

- 17 Mezi mnou a syny Izraelskými za znamení jest na věčnost; nebo šest dní činil Hospodin nebe i zemi, v den pak sedmý přestal a odpočinul.
- 18 I dal *Pán* Mojžíšovi po dokonání těchto řečí s ním na hoře Sinai dvě dsky svědectví, dsky kamenné, psané prstem Božím.
- יז בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוא לְעֹלְם כִּי־שֵׁשְׁת יָמִים עְשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:
 - יח וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינֵי שְׁנֵי לְחֹת הָעֵדָת לְחֹת אֶבֶן כְּחָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים:

שמות לב: 32

- 1 Vida pak lid, že by prodléval Mojžíš sstoupiti s hůry, sebrali se proti Aronovi a řekli jemu: Vstaň, udělej nám bohy, kteříž by šli před námi; nebo Mojžíšovi, muži tomu, kterýž vyvedl nás z země Egyptské, nevíme, co se přihodilo.
- 2 I řekl jim Aron: Odejměte náušnice zlaté, kteréž jsou na uších žen vašich, synů vašich i dcer vašich, a přineste ke mně.
- 3 Tedy strhl všecken lid náušnice zlaté, kteréž byly na uších jejich, a přinesli k Aronovi.
- 4 Kteréžto vzav z rukou jejich, dal je do formy, a udělal z nich tele slité. I řekli: Tito jsou bohové tvoji, Izraeli, kteříž tě vyvedli z země Egyptské.
- 5 Což vida Aron, vzdělal oltář před ním. I volal Aron, a řekl: Slavnost Hospodinova zítra *bude*.
- 6 A nazejtří vstavše velmi ráno, obětovali zápaly, a přivedli oběti pokojné. I sedl lid, aby jedl a pil, potom vstali, aby hrali.
- 7 Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi: Jdi, sstup, nebo porušil se lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské.
- 8 Sešli brzo s cesty, kterouž jsem přikázal jim. Udělali sobě tele slité, a klaněli se mu, a obětovali jemu, řkouce: Tito jsou bohové tvoji, Izraeli, kteříž tě vyvedli z země Egyptské.
- 9 Rekl také Hospodin Mojžíšovi: Viděl jsem lid tento, a aj, lid jest tvrdé šíje.
- 10 Protož nyní nech mne, abych v hněvě prchlivosti své vyhladil je, tebe pak učiním v národ veliký.
- I modlil se Mojžíš Hospodinu Bohu svému, a řekl: Pročež, ó Hospodine, rozněcuje se prchlivost tvá na lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské v síle veliké a v ruce mocné?
- 12 A proč mají mluviti Egyptští, řkouce: Lstivě je vyvedl, aby zmordoval je na horách, a aby vyhladil je se svrchku země? Odvrať se od hněvu prchlivosti své, a lituj zlého, *kteréžs uložil uvésti* na lid svůj.
- 13 Rozpomeň se na Abrahama, Izáka a Izraele, služebníky své, jimž jsi zapřisáhl skrze sebe samého a mluvil jsi jim: Rozmnožím símě vaše jako hvězdy nebeské, a všecku zemi tuto, o kteréž jsem mluvil, dám semeni vašemu, a dědičně obdržíte *ji* na věky.

- א וַיִּרְא הָעָם כִּי־בֹשֵׁשׁ מֹשֶׁה לֶרֶדֶת מִן־הָהָר וַיִּקְּהֵל הָעָם עַל־אַהֲרֹן וַיּאמְרוּ אֵלְיו קוּם עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֲלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעָנוּ מֶה־הָיָה לוֹ:
- ב וַיּאֹמֶר אֲלֵהֶם אַהֲרֹן פְּרְקוּ נִזְמֵי הַזְּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם בַּנִיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְהָבִיאוּ אֵלָי:
- ָּנִ וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל־הָעָם אֶת־נִזְמֵי הַזְּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אַל־אַהַרֹן:
- וַיִּקַח מִיּדָם וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיִּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מַסֵּכָה וַיּאֹמְרוּ אֵלֶה אֱלֹהֶיךּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֱלוּךּ מֵאֶרֶץ מִצְרִים:
 - ה וַיִּרָא אַהֲרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיּאֹמֵר חַגּ לִיהוָה מַחַר:
 - וַיַּשְׁכִּימוּ מִמְּחֲרָת וַיִּעֲלוּ עֹלֹת וַיַּגִּשׁוּ שְׁלְמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וְשָׁתוֹ וַיָּקְמוּ לְצַחַק:
- ז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֶּדְּ־רֵד כִּי שִׁחֵת עַמְּדְּ אֲשֶׁר הֶעֶלֵיתְ מֵאֶרֵץ מִצְרַיִם:
- ָּ סְרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוּיתִם עָשׂוּ לְהֶם עֵגֶל מַפֵּכָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶה אֱלֹהֶידְּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֱלוּדְ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 - וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה נִיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזּא:
 - ְוְעַתָּה הַנִּיחָה לִּי וְיִחַר־אַפִּי בָהֶם וַאֲכַלֵּם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְדּ לְגוֹי גַּדוֹל:
- א וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיּאׁמֶר לְמָה יְהוָה יֶחֶרֶה אַפְּּךּ בְּעַמֶּךּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גְּדוֹל וּבְיָד הַזָּקָה:
 - ָּבּ לָמָה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהְרֹג אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּדְּ וְהִנָּחֵם עַל־הָרְעָה לְעַמֶּדְ:
 - יג זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךּ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְהָּ לְהָם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם כְּכוֹרְבֵי הַשְּׁמְיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזּאֹת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וַנַחַלוּ לִעלִם:

- 14 I litoval Hospodin zlého, kteréž řekl, že učiní lidu svému.
- 15 A obrátiv se Mojžíš, sstoupil s hůry, dvě dsky svědectví maje v rukou svých, dsky po obou stranách psané; s jedné i s druhé strany byly popsané.
- 16 A dsky ty dílo Boží byly; písmo také písmo Boží bylo vyryté na dskách.
- 17 Uslyšev pak Jozue hlas lidu křičícího, řekl Mojžíšovi: Hřmot boje v táboru *jest*.
- 18 Kterýžto odpověděl: Není to křik vítězících, ani křik poražených, hlas zpívajících já slyším.
- 19 I stalo se, když se přiblížil k stanům, že uzřel tele a tance. A rozhněvav se Mojžíš velmi, povrhl z rukou svých dsky, a rozrazil je pod Horou.
- 20 Vzal také tele, kteréž byli udělali, a spálil je v ohni, a setřel je až na prach, a vsypav na vodu, dal píti synům Izraelským.
- uvedl na něj hřích veliký?
- 22 Odpověděl Aron: Nehněvej se, pane můj. Ty víš, že lid tento k zlému nakloněn jest.
- 23 Nebo řekli mi: Udělej nám bohy, kteříž by šli před námi; nebo Mojžíšovi, muži tomu, kterýž vyvedl nás z země Egyptské, nevíme, co se stalo.
- 24 Jimž jsem odpověděl: Kdo má zlato, strhněte je s sebe. I dali mi, a uvrhl jsem je do ohně, a udělalo se to tele.
- 25 A vida Mojžíš lid obnažený, že obnažil jej Aron ku potupě před *nepřátely*, kteříž povstati měli proti nim,
- 26 Stoje v bráně táboru, řekl: Kdo jest Hospodinův, *při*stup ke mně. I shromáždili se k němu všickni synové Léví.
- 27 Jimž řekl: Tak praví Hospodin Bůh Izraelský: Připaš jeden každý meč svůj k boku svému; přejděte sem i tam od brány táboru k bráně, a zabí jeden každý bratra svého, a každý přítele svého i bližního svého.
- 28 I učinili synové Léví podlé řeči Mojžíšovy, a padlo jich v ten den z lidu na tři tisíce mužů.
- 29 Nebo řekl byl Mojžíš: Posvěťtež dnes rukou svých Hospodinu, jeden každý na synu svém a na bratru svém, aby vám dal dnes požehnání.

- וִיּנָחֶם יִהוָה עַל־הָרַעָה אֲשֶׁר דְּבֵּר לַעֲשׁוֹת לְעַמּוֹ:
- וַיָּפֵן וַיֵּרֵד מֹשֵׁה מִן־הָהָר וּשְׁנֵי לְחֹת הָעֵדָת בִּיָדוֹ לְחֹת כָּתְבִים מִשְּׁנֵי עַבְרֵיהֶם מוֻה וּמְוָה הֶם כִּתְבִים:
- וָהַלְּחֹת מַצֵשֵׂה אֱלֹהִים הַמָּה וְהַמִּכְתָּב מְכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חַרוּת עַל־הַלְּחֹת:
- וַיִּשְׁמַע יִהוֹשָׁעַ אֵת־קוֹל הָעָם בְּרֵעֹה וַיּאֹמֵר אֵל־מֹשֵׁה קוֹל מְלְחַמָה בַּמַּחֲנָה:
- וַיּאמֶר אֵין קוֹל עַנוֹת גִבוּרָה וְאֵין קוֹל עַנוֹת חֲלוּשָׁה קוֹל ענות אנכי שמע:
- וַיִהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחַנָה וַיַּרָא אֶת־הָעֵגל וּמְחֹלֹת וַיָּחַר־אַף מֹשֵׁה וַיַּשְׁלֵךְ מידו מְיַּדִי אֵת־הַלְּחֹת וַיִּשְׁבֵּר אֹתַם מַתַת הַהַר:
 - וַיָּקָח אָת־הַעָגֵל אֲשֶׁר עַשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בַּאֶשׁ וַיִּטְחַן עַד יַשְׂרָאֵל: יַשְׂרָאֵל אָעִר־דְּק וַיִּיֶּר עַל־פְּנֵי הַמַּיִם וַיַּשְׁקְ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
- 21 A řekl Mojžíš Aronovi: Coť učinil lid tento, že jsi כא וַיּאֹמֶר מֹשֶה אֶל־אַהֲרֹן מֶה־עָשָה לְּךְּ הָעָם הַזֶּה כִּי־הֵבֵאתָ צַלָיו חֲטַאַה גִּדֹלָה:
 - כב וַיֹּאמֶר אַהָרֹן אַל־יִחַר אַף אֲדֹנִי אַתַּה יַדַעְתַּ אֱת־הַעָּם כִּי ברע הוא:
 - כג וַיּאֹמָרוּ לִי עֲשֵׂה־לַנוּ אֱלֹהִים אֲשֵׁר יֵלְכוּ לְפַנֵינוּ כִּי־זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֵלָנוּ מֵאֶרֵץ מִצְרַיִם לֹא יָדַענוּ מַה־הַיַה לוֹ:
 - כד וָאֹמַר לָהֶם לִמִי זָהָב הִתְפָּרָקוּ וַיִּתִנוּ־לִי וַאַשְׁלְכֵהוּ בָאֵשׁ ויצא העגל הזה:
 - כה וַיַּרָא מֹשֶׁה אֱת־הַעַם כִּי פַרָעַ הוּא כִּי־פָרַעֹה אַהַרֹן לִשְׁמִצֵה בַּקַמֵיהַם:
 - וַיַּצֵמֹד מֹשֵׁה בִּשַׁעַר הַמַּחֲנָה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוַה אֱלַי וַיֵּאַסְפוּ אליו כּל־בּני לוי:
 - כז וַיּאֹמֶר לְהֶם כֹּה־אָמַר יִהוָה אֱלֹהֵי יִשִּׂרָאֵל שִׁימוּ אָישׁ־חַרָבּוֹ עַל־יָרֵכוֹ עָבָרוּ וַשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לַשַּׁעַר בַּמַּחֲנָה וָהָרְגוּ אִישׁ־אֵת־אַחִיו וְאִישׁ אֵת־רֶעָהוּ וְאִישׁ אֵת־קְרֹבוֹ:
 - כח וַיַּעשוּ בְנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּפֹּל מְן־הַעָם בַּיּוֹם הָהוּא בַשְׁלשָׁת אַלְפֵי אִישׁ:
 - כט וַיּאמֶר מֹשֵׁה מִלְאוּ יֵדְכֶם הַיּוֹם לַיהוָה כִּי אִישׁ בְּבְנוֹ וּבָאַחִיו וַלַתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרַכָה:

- 30 A když bylo nazejtří, řekl Mojžíš lidu: Vy jste zhřešili hříchem velikým. Protož nyní vstoupím k Hospodinu, zda bych ho ukrotil pro hřích váš.
- 31 Tedy navrátiv se Mojžíš k Hospodinu, řekl: Prosím, zhřešilť jest lid ten hříchem velikým; nebo udělali sobě bohy zlaté.
- 32 Nyní pak neb odpusť hřích jejich, a pakli nic, vymaž mne, prosím, z knihy své, kteroužs psal.
- 33 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Kdo zhřešil *proti* mně, toho vymaži z knihy své.
- Protož nyní jdi, veď lid tento, kamž jsem rozkázal tobě. Aj, anděl můj půjde před tebou; v den pak navštívení mého navštívím i na nich hřích jejich.
- 35 I bil Hospodin lid, proto že učinili tele, kteréž byl udělal Aron.

- ל וַיְהִי מִמְחֲרָת וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאת גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה אוּלֵי אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטַּאתִכֵם:
- לא וַיִּשְׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אָנָּא חָטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה וַיִּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב:
- לב וְעַהָּה אָם־הִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאָם־אַיִן מְחַנִי נָא מִסִּפְרְדּ אֲשֶׁר כָּתַבִּהַ:
- לג וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא־לִי אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי:
- לד וְעַתָּה לֵךְּ נְחֵה אֶת־הָעָם אֶל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְּ הִנֵּה מַלְאָכִי יֵלֵךְ לְפָנֶיךְ וּבְיוֹם פָּקְדִי וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם חַטְּאתָם:
 - לה וַיִּגֹף יְהוָה אֶת־הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אַהַרֹן:

- I mluvil Hospodin k Mojžíšovi: Jdi, vstup odsud, ty i lid, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské do země, kterouž jsem přisáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, řka: Semeni tvému dám ji,
- 2 (A pošli před tebou anděla, a vyženu Kananea, Amorea, Hetea, Ferezea, Hevea a Jebuzea,)
- 3 Do země oplývající mlékem a strdí. Neboť *sám* nevstoupím s tebou, proto že lid tvrdé šíje jsi, abych nezahubil tebe na cestě.
- 4 A uslyšav lid řeč tuto přezlou, zámutek nesli, aniž vzal kdo okrasy své na sebe.
- 5 Nebo byl řekl Hospodin Mojžíšovi: Mluv synům Izraelským: Vy jste lid tvrdé šíje; jakž jen jedinou vstoupím mezi vás, zahladím vás. Protož již, slož okrasu svou s sebe, a zvím, co učiniti mám s tebou.
- 6 I svlékli s sebe synové Izraelští okrasy své u hory Oréb.
- 7 Mojžíš pak vzav stánek, rozbil *jej* sobě vně za stany, vzdáliv se od táboru, a nazval jej stánkem úmluvy. Tedy kdokoli hledal Hospodina, ven choditi musil k stánku úmluvy, kterýž byl vně za stany.
- 8 K tomu také, když vycházel Mojžíš k stánku, povstával všecken lid a stál každý u dveří stanu svého, a hleděli za Mojžíšem, dokudž nevšel do stánku.
- 9 Bývalo pak *toto*, *že* když vcházíval Mojžíš do stánku, sstupoval sloup oblakový, a stával u dveří stánku, a mluvil s Mojžíšem.
- 10 A všecken lid vida sloup oblakový, an stojí u dveří stánku, povstávali všickni, a klaněli se každý u dveří stanu svého.
- 11 A mluvíval Hospodin k Mojžíšovi tváří v tvář, tak jako mluví člověk s přítelem svým. Potom navracel se do táboru, ale služebník jeho Jozue, syn Nun, mládenec, neodcházel z stánku.
- 12 I řekl Mojžíš Hospodinu: Pohleď, ty velíš mi, abych vedl lid tento, a neoznámils mi, koho pošleš se mnou, ještos pravil: Znám tě ze jména, k tomu také nalezl jsi milost přede mnou.
- 13 Již tedy, jestliže jsem jen nalezl milost před tebou, oznam mi, prosím, cestu svou, abych tě poznal, a abych nalezl milost před tebou; a pohleď, že národ tento jest lid tvůj.

- א וַיְדַבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵךְּ עֲלֵה מִזֶּה אַתְּה וְהָעָם אֲשֶׁר הֶעֱלִיתְ מֵאֶרֶץ מִצְרִיִם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲלָב לֵאמֹר לְזַרְעֲךְּ אֶתְנֶנָּה:
- ב וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶידּ מַלְאָדּ וְגַרַשְׁתִּי אֶת־הַבְּנַעֲנִי הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחָנִי וִהַיִבּוּסִי:
 - ג אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלֶב וּדְבָשׁ כִּי לֹא אֶצֵלֶה בְּקְרְבְּּף כִּי עַם־קְשָׁה־עֹרֶף אַתָּה פֶּן־אֲכֶלְךּ בַּדְרֶף:
 - ד וַיִּשְׁמֵע הָעָם אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה וַיִּתְאַבָּלוּ וְלֹא־שְׁתוּ איש עַדִיוֹ עַלִיו:
 - ָ וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרְאֵל אַתֶּם עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף רֶגַע אֶחָד אָצֶלֶה בְקִרְבְּּדְּ וְכִלִּיתִידְּ וְעַתְּה הוֹרֵד עֶדְיִדְ מֵעֶלֶידְ וְאֵדְעָה מָה אֶצֶשֶׂה־לָּדְ:
 - ו וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶדְיָם מֵהַר חוֹרֵב:
 - יּמֹשֶׁה יִקּח אֶת־הָאֹהֶל וְנְטָה־לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן־הַמַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל־מְבַקֵּשׁ יְהוָה יַצֵא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחַנָה:
- ת וְהָיָה כְּצֵאת מֹשֶׁה אֶל־הָאֹהֶל יָקוּמוּ כָּל־הָעָם וְנִצְבוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֲלוֹ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד־בֹּאוֹ הָאֹהֱלָה:
 - ט וְהָיָה כְּבֹא מֹשֶׁה הָאֹהֱלָה יֵרֵד עַמּוּד הֶעָנָן וְעָמַד פֶּתַח הָאֹהֶל וְדִבֶּר עִם־מֹשֶׁה:
 - ּ וְרָאָה כָל־הָעָם אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן עֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וְקָם כָּל־הָעָם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ פֶּתַח אָהֲלוֹ:
 - יא וְדָבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פָּנִים אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וְשָׁב אֶל־הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּוּ נַעַר לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הַאֹהֵל:
- יב וַיּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה אָמַרְתָּ יִדַעִתִּיךְּ בִשֵּׁם וְגַם־מָצָאתַ חֵן בִּעִינִי:
- יג וְעַתָּה אָם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךּ הוֹדְעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךּ וְאַדְעַךּ לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךּ וּרְאֵה כִּי עַמְּדְּ הַגּוֹי הַזֶּה:

- 14 I odpověděl: Tvář má předcházeti *vás* bude, a dámť odpočinutí.
- 15 I řekl: Nemá-liť předcházeti *nás* tvář tvá, nevyvozuj nás odsud.
- 16 Nebo po čem poznáno bude zde, že jsem nalezl milost před tebou, já i lid tvůj? Zdali ne po tom, když půjdeš s námi, a *když* oddělení budeme, já a lid tvůj, ode všeho lidu, kterýž jest na tváři země?
- 17 I řekl Hospodin Mojžíšovi: I tu také věc, kterouž jsi pravil, učiním; nebo jsi nalezl milost přede mnou, a znám tě ze jména.
- 18 Řekl opět: Okažiž mi, prosím, slávu svou.
- 19 Kterýž odpověděl: Já způsobím to, aby šlo mimo tebe před tváří tvou všecko dobré mé, a zavolám ze jména: Hospodin před tváří tvou. Smiluji se, nad kýmž se smiluji, a slituji se, nad kýmž se slituji.
- 20 Rekl také: Nebudeš moci viděti tváři mé; neboť neuzří mne člověk, aby živ zůstal.
- 21 I to řekl Hospodin: Aj, místo u mne, a staneš na skále.
- skály, a přikryji tě rukou svou, dokudž nepřejdu.
- 23 Potom odejmu ruku svou, i uzříš hřbet můj, ale tvář má nebude spatřína.

- יד ויאמר פני ילכו והנחתי לך:
- וַיֹּאמֶר אֵלְיו אָם־אֵין פָּנֶידְּ הֹלְכִים אַל־תַּעֵלֵנוּ מְזָה:
- טז וּבַמֵּה יָוָדַע אֵפוֹא כִּי־מָצָאתִי חֵן בִּעֵינֵיךּ אֲנִי וְעַמֵּךּ הַלוֹא בַּלֵכָתִדְ עִמָנוּ וִנִפָּלֵינוּ אֵנִי וִעַמִּדְ מִכָּל־הָעָם אֲשֵׁר עַל־פָּנִי
 - וַיֹּאֹמֵר יִהוָה אֱלֹ־מֹשֶׁה גַּם אֱת־הַדְּבָר הַזֵּה אֲשֵׁר דְּבַּרְתָּ אָעֱשֶׂה כִּי־מַצָאתַ חֶן בִּעֵינַי וַאֶּדַעַךְ בִּשֶׁם:
 - יח וַיֹּאׁמַר הַרְאֵנִי נָא אֵת־כִּבֹדֶדְ:
- יט וַיּאֹמֶר אָנִי אַעֲבִיר כַּל־טוּבִי עַל־פַּנִידְ וְקַרַאתִי בִשְׁם יְהוָה לָפַנֵיךּ וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרָחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֶם:
- כ וַיּאֹמֶר לֹא תוּכַל לְרָאֹת אֶת־פָּנִי כִּי לֹא־יִרְאַנִי הָאָדָם וְחִי:
 - כא וַיּאֹמֶר יָהוָה הָנֵּה מַקוֹם אָתִּי וִנְצַבְתַּ עַל־הַצוּר:
- 22 A když tudy půjde sláva má, postavím tě v rozsedlině וָהָיָה בַּצֵבֹר כִּבֹדִי וְשַׂמִתִּיךּ בִּנִקְרַת הַצוּר וִשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיף
 - בג וַהַסְרֹתִי אֵת־כַּפִּי וָרַאִיתַ אֵת־אֲחֹרֵי וּפַנַי לֹא יֵרֵאוּ:

שמות לד: 34

- I řekl Hospodin k Mojžíšovi: Vyteš sobě dvě dsky kamenné podobné prvním, a napíši na dskách těch slova, kteráž byla na dskách prvních, kteréž jsi rozrazil.
- Budiž tedy hotov ráno, a vstoupíš v jitře na horu Sinai, a staneš přede mnou na vrchu hory té.
- Zádný ať nevstupuje s tebou, aniž také kdo vidín bude na vší hoře; ani ovce neb volové pásti se budou naproti hoře této.
- Tedy Mojžíš vytesal dvě dsky kamenné podobné prvním, a vstav ráno, vstoupil na horu Sinai, jakž mu přikázal Hospodin, a vzal v ruku svou dvě dsky kamenné.
- 5 I sstoupil Hospodin v oblaku, a stál s ním tam, a zavolal ze jména: HOSPODIN.
- Nebo pomíjeje Hospodin tvář jeho, volal: Hospodin, Hospodin, Bůh silný, lítostivý a milostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství a pravdě,
- Milosrdenství čině tisícům, odpouštěje nepravost a přestoupení i hřích, a kterýž nikoli neospravedlňuje vinného, navštěvuje nepravost otců na synech, a na synech synů do třetího i čtvrtého pokolení.
- Mojžíš pak rychle sklonil hlavu k zemi, a poklonu učinil.
- A řekl: Prosím, našel-li jsem milost v očích tvých, Pane, nechť jde, prosím, Pán u prostřed nás, nebo lid jest tvrdé šíje, a milostiv buď nepravosti naší a hříchu našemu, a měj nás za dědictví.
- 10 Kterýžto řekl: Aj, já učiním smlouvu přede vším lidem tvým. Učiním divné věci, kteréž nejsou učiněny na vší zemi a ve všech národech, a viděti bude všecken lid, (mezi nimiž jsi,) skutky Hospodinovy; nebo hrozné bude to, což já učiním s tebou.
- 11 Zachovej to, což já dnes tobě přikazuji. Aj, já vyženu před tváří tvou Amorea a Kananea, Hetea a Ferezea, Hevea a Jebuzea.
- 12 Varuj se pak, abys nečinil smlouvy s obyvateli země té, do kteréž vejdeš, ať by nebyli osídlem u prostřed tebe.
- jejich háje posekáte.

- וַיֹּאמֶר יָהוָה אֱל־מֹשֵׁה פָּסֶל־לְךְּ שְׁנֵי־לְחֹת אֲבַנִים בַּרָאשׁנִים וְכַתַבָּתִּי עַל־הַלְּחֹת אֵת־הַדְּבַרִים אֲשֶׁר הַיּוּ עַל־הַלָּחת הַרָאשׁנִים אֲשֶׁר שְׁבַּרְתַּ:
- וָהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֵר וְעָלִיתַ בַבּקֵר אֱל־הַר סִינֵי וְנִצַּבְתַּ לִי שָׁם :על־ראש ההר
 - וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמַּךְ וְגַם־אִישׁ אַל־יַרָא בָּכַל־הַהַר גַם־הַצֹאן וָהַבַּקָר אַל־יִרעוּ אַל־מוּל הַהַר הַהוּא:
 - וַיָּפָסֹל שָׁנִי־לְחֹת אָבַנִים כַּרְאשׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה בַבּּקֵר וַיַּעַל אֵל־הַר סִינֵי כַּאֲשֵׁר צְוָה יְהוָה אֹתוֹ וַיַּקָּח בְּיַדוֹ שְׁנֵי לחת אבנים:
 - וַיָּקַרָא בִשֶׁם יִהוַה:
 - וַיַּעֲבֹר יִהוָה עַל־פָּנִיו וַיִּקְרָא יִהוָה יִהוָה אֱל רַחוּם וְחַנּוּן אָרֶדְּ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וָאֱמֶת
- נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בְּנִים וְעַל־בְּנֵי בְנִים עַל־שָׁלֵשִׁים ועל־רבעים:
 - וַיַּמַהָר מֹשֵה וַיִּקֹד אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ:
- וַיּאֹמֶר אָם־נָא מַצַאתִי חָן בִּעִינִיךּ אֲדֹנַי יֵלֶדְ־נָא אֲדֹנַי בּקרבֵנוּ כִּי עַם־קשׁה־עֹרֵף הוּא וְסַלַחִתְּ לַעֵוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ ונחלתנו:
- וַיֹּאמֶר הַנַּה אַנֹכִי כֹּרֶת בַּרִית נַגַד כַּל־עַמְדְּ אֵעֲשֶׂה נָפְּלָאת אַשׁר לֹא־נִבִרְאוּ בִכַּל־הָאָרֵץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אַשר־אַתַּה בָקַרַבּוֹ אָת־מַעֲשֹה יָהוָה כִּי־נוֹרֵא הוּא אַשׁר :אַנִי עשה עמַך
 - שָׁמָר־לְדְּ אֵת אֲשֵׁר אָנֹכִי מִצַוְּדְּ הַיּוֹם הָנִנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֵידְּ אָת־הַאֱמֹרִי וָהַכְּנַעֲנִי וְהַחְתִּי וְהַפְּרָזִי וְהַחְוִּי וְהַיְבוּסִי:
- הָשַּׁמֵר לְךָּ פֶּן־תִּכְרֹת בָּרִית לְיוֹשֶׁב הָאַרֵץ אֲשֵׁר אַתַּה בָּא עַלִיהַ פַּן־יִהְיָה לְמוֹקֵשׁ בַּקְרַבַּדְּ:
- Ale zboříte oltáře jejich, a modly jejich polámete, a פָּי אֵת־מִזְבָּחֹתָם תָּתֹצוּן וְאֶת־מֵצֵבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־אֲשֵׁרָיו תכרתון:

- 14 Nebo nebudeš se klaněti Bohu jinému, proto že Hospodin *jest*, jméno má horlivý, *Bůh* silný, horlivý jest.
- 15 Nevcházej v smlouvu s obyvateli země té, aby když by smilnili, *jdouce* po bozích svých, a obětovali bohům svým, nepovolali tě, a jedl bys z oběti jejich.
- 16 A abys nebral ze dcer jeho synům svým, i smilnily by dcery jejich, *jdouce* po bozích svých, a naučily by smilniti syny tvé, *jdouce* po bozích svých.
- 17 Bohů slitých neuděláš sobě.
- 18 Slavnost přesnic zachovávati budeš. Za sedm dní jísti budeš chleby nekvašené, jakž jsem přikázal tobě, v čas vyměřený měsíce Abib; nebo měsíce toho vyšel jsi z Egypta.
- 19 Všecko což otvírá život, mé jest, i všeliký samec v dobytku tvém, prvorozený z volů a ovcí.
- 20 Ale prvorozené osle vyplatíš dobytčetem; pakli bys nevyplatil, šíji zlomíš jemu. Každého prvorozeného z synů svých vyplatíš, aniž ukáží se přede mnou prázdní.
- 21 Šest dní pracovati budeš, dne pak sedmého přestaneš; v *čas* orání i žně přestaneš.
- 22 A učiníš sobě slavnost téhodnů, *svátek* prvotin žně pšeničné a slavnost klizení po vyjití každého roku.
- 23 Třikrát v roce ukáže se každý z vás pohlaví mužského před oblíčejem Panovníka Hospodina, Boha Izraelského.
- 24 Nebo vyvrhu národy od tváři tvé a rozšířím meze tvé, aniž kdo sáhne na zemi tvou, když vstoupíš, abys se ukázal před Hospodinem Bohem svým třikrát v roce.
- 25 Nebudeš obětovati krve oběti mé, dokavadž u tebe kvas jest, aniž zůstane do jitra obět slavnosti Fáze.
- 26 Prvotiny prvních úrod země své přinášeti budeš do domu Hospodina Boha svého. Nebudeš vařiti kozelce v mléce matky jeho.
- 27 I řekl Hospodin Mojžíšovi: Napiš sobě slova tato; nebo podlé slov těch učinil jsem smlouvu s tebou a s Izraelem.
- 28 Byl pak tam s Hospodinem čtyřidceti dní a čtyřidceti nocí, chleba nejedl a vody nepil; a napsal na dskách slova té smlouvy, *totiž* deset slov.

- יד כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא:
- טו פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ וְזָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֵם וְקָרָא לִּךְּ וָאַכַלָּתַ מִזְּבְחוֹ:
 - טז וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתִיו לְבָנֶיךּ וְזָנוּ בְנֹתִיו אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־בָּנֶיךּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן:
 - יז אֱלֹהֵי מַסַּכָה לֹא תַעֲשֶׂה־לְּך:
 - ה אֶת־חַג הַמַּצוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תּאֹכַל מַצוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִדְּ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתְ מִמִּצְרַיִם:
 - יט כָּל־פָּטֶר רָחֶם לִי וְכָל־מִקְנְּף תִּזְּכָר פָּטֶר שׁוֹר וָשֶׂה:
 - כ וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדָּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְּדָּה וַעֲרַפְתּוֹ כֹּל בְּכוֹר בְּנֶיךְ תִּפְדָּה וְלֹא־יֵרְאוּ פָנֵי רֵיקִם:
- כא שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ וּבַקּצִיר תּשׁבֹּת:
 - כב וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לְךְּ בִּכּוּרֵי קְצִיר חִטִּים וְחַג הָאָסִיף תִּקוּפַת הַשַּׁנָה:
- כג שָׁלשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךּ אֶת־פְּנֵי הָאָדֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
 - כד כִּי־אוֹרִישׁ גּוֹיִם מִפְּנֶיךְּ וְהִרְחַבְּתִּי אֶת־גְּבוּלֶךְ וְלֹא־יַחְמֹד אִישׁ אֶת־אַרְצְךְּ בַּעֲלֹתְךְ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךְ שַׁלֹשׁ פִּעַמִים בַּשִּׁנָה:
 - כה לא־תִשְׁחַט עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפַּסַח:
- כו רֵאשִׁית בִּפּוּרֵי אַדְמְתְּדְּ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶידְּ לֹא־תְבַשֵּׁלֹ גִּדִי בַּחַלֵב אִמוֹ:
 - כז וַיּאֹמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתְב־לְךְּ אֶת־הַדְּבְרִים הָאֵלֶּה כִּי עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶה כְּרַתִּי אִתְּךְּ בְּרִית וְאֶת־יִשְׂרָאֵל:
 - כח וַיְהִי־שָׁם עִם־יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמִיִם לֹא שֶׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל־הַלָּחֹת אֵת דִּבְרֵי הַבְּרִית עַשֵּׂרֵת הַדָּבַרִים:

- 29 I stalo se, když sstupoval Mojžíš s hory Sinai, (a měl dvě dsky svědectví v rukou svých, když sstupoval s hory,) nevěděl, že by se stkvěla kůže tváři jeho, když mluvil s ním.
- 30 A viděl Aron i všickni synové Izraelští Mojžíše, a aj, stkvěla se kůže tváři jeho, a nesměli přistoupiti k němu.
- 31 Ale Mojžíš zavolal jich, a navrátili se k němu Aron i všecka knížata shromáždění toho, a mluvil Mojžíš s nimi.
- 32 Potom přišli také k němu všickni synové Izraelští, jimžto přikázal všecko, což s ním mluvil Hospodin na hoře Sinai.
- 33 Dokudž pak mluvil Mojžíš s nimi, měl zástěru na tváři své.
- 34 Ale když vcházel Mojžíš před tvář Hospodina, aby mluvil s ním, odjímal zástěru, dokudž nevyšel. Vyšed pak, mluvil synům Izraelským, což mu bylo rozkázáno.
- 35 Tedy viděli synové Izraelští tvář Mojžíšovu, že se stkvěla kůže tváři jeho. A kladl zase Mojžíš zástěru na tvář svou, dokudž nevcházel, aby mluvil s ním.

- כט וַיְהִי בְּרֶדֶת מֹשֶׁה מֵהַר סִינֵי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֶת בְּיַד־מֹשֶׁה בְּרְדְתּוֹ מִן־הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קְרַן עוֹר פָּנְיו בְּדַבְּרוֹ אָתוֹ:
- ל וַיַּרְא אַהַרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנְיוּ וַיִּירִאוּ מִגִּשִׁת אֵלַיו:
 - לא וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיְּשֶׁבוּ אֵלְיו אַהֲרֹן וְכָל־הַנְּשִׂאִים בְּעֵדָה וַיִּדְבֵּר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם:
 - לב וְאַחֲבִי־כֵן נִגְּשׁוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְצַוִּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר סִינִי:
 - לג וַיְכַל מֹשֶׁה מִדַּבֵּר אָתְם וַיִּתֵּן עַל־פָּנְיו מַסְוֶה:
 - לד וּבְבֹא מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אָתּוֹ יְסִיר אֶת־הַמַּסְוֶה עד־צֵאתוֹ וְיָצָא וְדָבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יְצָוֶה:
 - לה וְרָאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־פְּנֵי מֹשֶׁה כִּי קְרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה וְהַשִּׁיב מֹשֶׁה אֶת־הַמַּסְוֶה עַל־פְּנָיו עַד־בֹּאוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ:

שמות לה: 35

- Tedy svolal Mojžíš všecko shromáždění synů Izraelských, a řekl jim: Tato jsou slova, kteráž přikázal *vám* Hospodin, abyste je činili.
- Šest dní děláno bude dílo, ale v sedmý den mějte svátek, sobotu odpočinutí Hospodinova. Kdo by dělal v něm dílo, umře.
- Nezanítíte ohně nikdež v příbytcích svých v den sobotní.
- Mluvil také Mojžíš ke všemu shromáždění synů Izraelských takto: Toto jest slovo, kteréž přikázal Hospodin, řka:
- Sebeřte z sebe obět pozdvižení Hospodinu. Každý, kdož jest ochotný v srdci svém, přinese tu obět Hospodinu: Zlato, stříbro a měď,
- A postavec modrý, a šarlat, a červec dvakrát barvený, a bílé hedbáví, a kozí *srsti*;
- Též kůže skopců na červeno barvené, a kůže jezevčí, a dříví setim,
- A olej k svícení a vonné věci na olej ku pomazání a pro kadění vonné,
- A kamení onychinové, a *jiné* kamení k vsazování do náramenníku a náprsníku.
- 10 A všickni, kdož jsou vtipní mezi vámi, přijdou a dělati budou, cožkoli přikázal Hospodin:
- jeho, svlaky jeho, sloupy jeho i podstavky jeho;
- 12 Truhlu s sochory jejími, slitovnici a oponu zastření;
- 13 Stůl i sochory k němu se všemi nádobami jeho, i chléb předložení;
- 14 A svícen k svícení s nádobami jeho i lampy jeho, a olej k svícení;
- 15 Též oltář pro kadění a sochory jeho, i olej pomazání a kadidlo z vonných věcí, i zastření dveří v příbytku;
- 16 Oltář k zápalu a rošt jeho měděný a sochory jeho, i všecka nádobí jeho, i umyvadlo s podstavkem jeho;
- 17 Koltry očkovaté k síni, sloupy její a podstavky její, i zastření brány do síně;
- 18 Kolíky k příbytku, a kolíky síně s provázky jejich;

- וַיַּקְהֵל מֹשֵׁה אֵת־כָּל־עֲדַת בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֵם אֵלֵה הַדְּבַרִים אֲשֶׁר־צְוָה יְהוָה לָעֲשֹׁת אֹתָם:
 - שַשַׁת יָמִים תַּעָשֵׂה מִלָּאכָה וּבַיּוֹם הַשָּׁבִיעִי יִהְיֵה לָכֵם לָדֵשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעשֵׁה בוֹ מִלָּאכָה יוּמָת:
 - לא־תַבַערוּ אֵשׁ בָּכֹל מֹשְבֹתֵיכֶם בִּיוֹם הַשַּבַּת:
 - וַיֹּאמֶר משה אַל־כַּל־עַדַת בְּנִי־יִשְׂרָאֵל לָאמר זָה הַדְּבַר אַשֶר־צְוָה יָהוָה לֵאמר:
 - קחוּ מֵאָתְּכֶם תִּרוּמָה לַיהוַה כֹּל נִדִיב לְבּוֹ יִבִיאֵהַ אֵת תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת:
 - וּתָכֵלֶת וָאַרָגָמַן וְתוֹלַעַת שַׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים:
 - וִערת אֵילִם מִאַדַמִים וִערת תִּחַשִּׁים וַעַצֵי שְּטִים:
 - יִשֵׁמֵן לַמָּאוֹר וּבְשָׁמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים:
 - יָאַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלָּאִים לַאֵפוֹד וִלָּחֹשֵׁן:
 - וָכָל־חַכַם־לֶב בַּכֶם יַבֹאוּ וְיַעֲשׁוּ אֶת כַּל־אֲשֶׁר צְוָה יְהוָה:
- 11 Příbytek, stánek jeho i přikrytí jeho a háky jeho, dsky אֶת־הָמִּשְׁכָּן אֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קְרָסִיו וְאֶת־קְרָשִׁיו אָת־בָּרִיחַו אֶת־עַמְּדִיו וָאֵת־אֲדַנַיו:
 - אָת־הַאַרֹן וְאֵת־בַּדִּיו אֵת־הַכַּפֹּרֵת וְאֵת פַּרֹכֵת הַמַּסַדְּ:
 - אָת־הַשַּׁלְחַן וָאֶת־בַּדִּיו וְאֵת־כַּלֹ־כַּלִיו וָאֵת לֵחֵם הַפַּנִים:
 - וָאֶת־מִנֹרַת הַמַּאוֹר וָאֶת־כֶּלֵיהַ וְאֵת־גַרֹתֵיהַ וְאֵת שֵׁמֵן :הַמַּאוֹר
 - וָאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וָאֶת־בַּדִּיו וָאֶת שֶׁמֶן הַמְּשְׁחַה וָאֶת קַטֹרֶת הַסַּמִּים וָאֵת־מַסַךְּ הַפָּתַח לְפָתַח הַמִּשְׁכַּן:
 - אָת מָזַבַּח הַעֹלָה וָאָת־מַכַבַּר הַנָּחשׁת אַשׁר־לוֹ אַת־בַּדִּיו וָאֵת־כַּל־כַּלִיו אֵת־הַכִּיֹר וְאֵת־כַּנּוֹ:
 - אָת קּלְעֵי הָחַצֵר אָת־עַמְּדִיו וְאָת־אַדַנִיה וְאָת מַסַךּ שַׁעַר
 - :אֶת־יִתְדֹת הַפִּשְׁכַּן וְאֵת־יִתְדֹת הַחַצֵּר וְאֵת־מֵיתְרֵיהֵם

- 19 Roucha k službě, k přisluhování v svatyni, i roucho svaté Arona kněze, i roucho synů jeho k konání úřadu kněžského.
- 20 Vyšlo tedy všecko shromáždění synů Izraelských od tváři Mojžíšovy,
- 21 A přišli, každý muž, kteréhož ponuklo srdce jeho, a každý, v němž duch jeho byl dobrovolný, a přinesli obět pozdvižení Hospodinu, k dílu stánku úmluvy a ke vší službě jeho, i k rouchu svatému.
- 22 Přicházeli muži i ženy, každý, kdož byl ochotný v srdci, a přinášeli spinadla, a náušnice, a prsteny, a záponky z pravých rukou, všelijaké nádobí zlaté, a kdožkoli obětoval obět zlata Hospodinu.
- 23 Každý, kdož měl postavec modrý a šarlat, a červec dvakrát barvený, a bílé hedbáví a kozí srsti, a kůže skopců na červeno barvené, a kůže jezevčí, přinesl *to*.
- 24 Kdokoli obětoval obět stříbra a mědi, přinášeli *to za* obět pozdvižení Hospodinu; každý také, kdo měl dříví setim, ke všelikému dílu služebnosti, přinášeli *je*.
- nesly, co napředly, postavec modrý a šarlat, a červec dvakrát barvený a bílé hedbáví.
- 26 Všecky pak ženy, kterýchž ponuklo srdce jejich, *aby předly* uměle, předly *srsti* kozí.
- Knížata pak přinášeli kamení onychinové, a jiné kamení k vsazování do náramenníku a náprsníku,
- Též vonné věci a olej k svícení, a k oleji pomazání, a k vonnému kadidlu.
- 29 Každý muž i žena, v nichž ochotné srdce jejich bylo k tomu, aby přinášeli *potřeby* ke všelikému dílu, kteréž byl přikázal dělati Hospodin skrze Mojžíše, přinášeli synové Izraelští obět dobrovolnou Hospodinu.
- 30 Tedy řekl Mojžíš synům Izraelským: Pohleďte, povolal ze jména Hospodin Bezeleele, syna Uri, syna Hur, z pokolení Judova.
- 31 A naplnil ho duchem Božím, moudrostí, rozumností i uměním všelijakého řemesla,
- 32 Aby vtipně smysliti uměl, jak by se co dělati mělo na zlatu a stříbru a mědi,
- 33 I v řemeslném strojení kamenů k vsazování, i v díle od dřeva, aby dělal všelijakým řemeslem vtipným.
- 34 Dal nadto v srdce jeho *i to*, aby učiti mohl on i Aholiab, syn Achisamechův z pokolení Dan.

- אַהַרון לְשָׁרֵת בַּקֹּדֵשׁ אַת־בָּגִדִי הַקּּדֵשׁ לְאַהַרון הַכֹּהֵן וָאָת־בָּגָדֵי בַנַיו לְכַהַן:
 - כ וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלְּפִנֵי מֹשֵׁה:
 - כא וַיָּבֹאוּ כָּל־אִישׁ אֲשֵׁר־נִשָּאוֹ לְבּוֹ וִכֹל אֲשֵׁר נָדְבָה רוּחוֹ אתו הַבִּיאוּ אָת־תִּרוּמַת יָהוָה לְמַלֵאכֶת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכַל־עַבֹדַתוֹ וּלְבָגְדֵי הַקְּדֵשׁ:
- וַנָּבֹאוּ הָאָנַשִּׁים עַל־הַנַּשִׁים כֹּל נִדִיב לֶב הֶבִיאוּ חָח וַנָּזָם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־כְּלִי זָהָב וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תִּנוּפַת זַהַב לִיהוַה:
- כג וָכַל־אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצַא אָתּוֹ תִּכֵלֶת וְאַרְגַמַן וְתוֹלַעַת שַׁנִי וְשֶׁשׁ וְעִוֹּים וְעֹרת אֱילָם מְאַדַּמִים וְעֹרת תְּחַשִׁים הֶבִיאוּ:
- כַּל־מַרִים תַּרוּמַת כָּסָף וּנָחֹשֶׁת הֶבִיאוּ אֵת תַרוּמַת יָהוָה וַכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אָתּוֹ עַצֵי שִׁטִים לְכַל־מַלֶאכֶת הַעַבֹּדָה
- 25 Ano i všecky ženy vtipné rukama svýma předly, a při- כה וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בְּיָדֶיהָ טְווּ וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת־הַתְּכֵלֶת ּוָאֵת־הַאַרְגַמַן אֵת־תּוֹלַעַת הַשַּׁנִי וָאֵת־הַשֵּׁשׁ:
 - וְכַל־הַנַּשִׁים אֲשֶׁר נַשָּׂא לְבַּן אֹתַנָה בְּחַכְמַה טַווּ
 - וָהַנְּשָׂאָם הַבִּיאוּ אֵת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֵת אַבְנֵי הַמִּלְאִים לַאֵפוֹד וַלַחֹשֵׁן:
 - ואָת־הַבּּשֶׂם וָאֶת־הַשָּׁמֶן לְמָאוֹר וּלְשֵׁמֶן הַמְּשִׁחָה וִלְקְטֹרֵת הסמים:
 - כט כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לְבָּם אֹתָם לְהָבִיא ּלְכַל־הַמְּלַאכָה אֲשֶׁר צְוַה יִהוַה לַעֲשׁוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הֶבִיאוּ בני־יִשֹׁרָאֵל נְדָבָה לִיהוָה:
 - וַיּאמֶר מֹשֵה אֵל־בָּנֵי יִשְׂרָאֵל רָאוּ קַרָא יִהוָה בִּשְׁם בּצַלְאֵל בָּן־אוּרִי בַן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדַה:
 - וַיִמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּּחָכִמָה בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכַל־מַלַאכַה:
 - לב וַלַחִשֹב מַחַשָּבת לַצָשת בַּזַּהַב וּבַכֶּסֵף וּבַנָּחֹשֵׁת:
 - לג וּבַחַרשַׁת אָבֶן לִמַלֹּאת וּבַחַרשַׁת עֵץ לַעֲשׁוֹת בָּכָל־מִלֶאכֶת
 - לד וּלָהוֹרֹת נַתַן בִּלְבּוֹ הוּא וָאַהֵלִיאַב בָּן־אֲחִיסַמַך לְמַטֶּה־דַן:

- 35 Naplnil je moudrostí srdce, aby dělali všelijaké dílo tesařské a řemeslné, i krumpéřské a vytkávané z postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbáví, a aby dělali všelijaké dílo a vymýšleli vtipné věci.
- לה מָלֵא אֹתָם חָכְמַת־לֵב לַעֲשׁוֹת כָּל־מְלֶאכֶת חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשְּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג עֹשֵׁי כָּל־מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי מַחֲשָׁבֹת:

שמות לו: 36

- 1 Tedy dělal Bezeleel a Aholiab i všeliký muž vtipný, jimž dal Hospodin moudrost a rozumnost, aby uměli dělati všeliké dílo k službě svatyně, všecko, což přikázal Hospodin.
- 2 Povolal pak Mojžíš Bezeleele a Aholiaba i každého muže vtipného, v jehož srdce dal Hospodin moudrost, každého *také*, kohož ponoukalo srdce jeho, aby přistoupil ku práci díla toho.
- 3 A vzali od Mojžíše všecky dary, kteréž přinesli synové Izraelští k dílu služebnému svatyně, aby dělali je. Ale oni vždy předce přinášeli k němu každého jitra dary dobrovolné.
- 4 Tedy přišli všickni vtipní dělníci díla svatyně, každý od díla svého, kteréž dělali,
- 5 A mluvili k Mojžíšovi těmi slovy: Mnohem více přináší lid, nežli potřebí jest k dělání díla, kteréž přikázal Hospodin dělati.
- 6 I rozkázal Mojžíš, aby provoláno bylo v vojště takto: Muž ani žena, žádný nepřinášej více oběti k svatyni. I zbráněno jest lidu, aby nenosili.
- 7 Nebo měli potřeb hojně dosti k dělání všelikého díla, tak že zbývalo.
- 8 I dělal každý vtipný z dělníků těch dílo to, příbytek z desíti čalounů, *kteříž byli* z bílého hedbáví přesukovaného, a z postavce modrého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného; cherubíny dílem řemeslným udělal na nich.
- 9 Dlouhost čalounu jednoho osm a dvadceti loktů, a čtyř loktů širokost čalounu jednoho; všickni čalounové byli jednostejné míry.
- 10 Potom spojil pět čalounů jeden s druhým, a pět *ji-ných* čalounů spojil jeden s druhým.
- 11 Nadělal i ok z hedbáví modrého po kraji čalounu jednoho na konci, kde se spojovati má *s druhým*, a tolikéž udělal na kraji čalounu druhého na konci v spojení druhém.
- 12 Padesáte ok udělal na čalounu jednom, a padesáte ok udělal po kraji čalounu, kterýmž připojen byl k druhému; oko jedno proti druhému bylo.

- א וְעָשָׂה בְצַלְאֵל וְאָהֶלִיאָב וְכֹל אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נְתַן יְהוָה חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהִמָּה לְדַעַת לַעֲשׂת אֶת־כָּל־מְלָאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִּוְה יְהוָה:
- ַ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַּלְאֵל וְאֶל־אָהֵלִיאָב וְאֶל כְּל־אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נְתַן יְהוָה חָכְמָה בְּלִבּוֹ כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂת אֹתָה:
- ָ וַיִּקְחוּ מִלְּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הַבִּיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַלֹּדֶשׁ לַעֲשֹׁת אֹתָה וְהֵם הֵבִיאוּ אֵלְיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר:
 - ר וַיָּבֹאוּ כְּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׁים אֵת כְּל־מְלֶאכֶת הַקּּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ מִמְּלַאכִתּוֹ אֲשֶׁר־הַמָּה עֹשִׂים:
 - י ניאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה לַמְלָאכָה אֲשֶׁר־צִּוָּה יְהוָה לַעֲשׂת אֹתְה:
 - וַיְצַו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשְׁה אַל־יַעֲשׁוּ־עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמֵת הַקּּדֶשׁ וַיִּכְּלֵא הָעָם מהביא:
 - ז וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָה וְהוֹתֵר:
 - וַיַּצְשׂוּ כָל־חֲכַם־לֵב בְּעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֶת־הַמִּשְׁכְּן עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מְשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרָבִים מַעֵשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָם:
- א אֹרֶךּ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאַמְּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמְּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת:
 - ַוְיְחַבֵּר אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־אֶחָת וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חַבָּר אָחַת אֱל־אֶחָת: חָבַּר אַחַת אֵל־אֵחָת:
 - א וַיַּעַשׂ לָלְאֹת הְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקּצָה בַּמַּחְבָּרֶת כֵּן עָשָׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית:
 - יב חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָּׁה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלָּלִאֹת אָחָת אָל־אָחַת:

- 13 Udělal i padesáte haklíků zlatých a spojil čalouny jeden s druhým haklíky těmi; *a tak* udělán jest příbytek jeden.
- 14 Nadto nadělal houní z srstí kozích na stánek, *k přis*tírání příbytku po vrchu; jedenácte houní udělal.
- 15 Dlouhost houně jedné třidceti loktů, a širokost houně jedné čtyř loktů; jednostejná míra byla těch jedenácti houní.
- 16 A spojil pět houní obzvláštně, a šest houní obzvláštně.
- 17 Udělal také padesáte ok po kraji houně na konci, kdež se spojovati má, a padesáte ok udělal po kraji houně v spojení druhém.
- 18 Udělal k tomu haklíků měděných padesáte k spojení stánku, aby byl jedno.
- 19 Nadto udělal přikrytí stánku z koží skopcových na červeno barvených, a přikrytí z koží jezevčích svrchu.
- Nadělal k příbytku i desk z dříví setim stojatých.
- Desíti loktů dlouhost dsky, a půl druhého širokost dsky každé.
- 22 Dva čepy měla dska jedna, podobně jako stupně u schodu spořádané, jeden proti druhému; tak udělal u všech desk příbytku.
- 23 Zdělal i dsky k příbytku, dvadceti desk k straně polední, k větru polednímu.
- 24 A čtyřidceti podstavků stříbrných udělal pode dvadceti desk, dva podstavky pod jednu dsku ke dvěma čepům jejím, a dva podstavky pod dsku druhou pro dva čepy její.
- 25 Na druhé pak straně příbytku k straně půlnoční udělal dvadceti desk,
- 26 A čtyřidceti podstavků jejich stříbrných, dva podstavky pod jednu dsku a dva podstavky pod dsku druhou.
- Na straně pak příbytku k západu udělal šest desk.
- Dvě dsky udělal v úhlech po obou stranách příbytku.
- A byly spojené po spodu a tolikéž spojené svrchu k jednomu kruhu; tak udělal po obou stranách ve dvou úhlech.
- 30 A tak bylo osm desk a podstavků jejich stříbrných וָהָיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדְנִים שְׁנֵי šestnácte, dva podstavkové pod každou dskou.

- וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זַהַב וַיִּחַבֵּר אֵת־הַיִּרְעֹת אֲחַת אַל־אַחַת בַּקּרָסִים וַיָהִי הַמִּשְׁכַּן אַחַד:
- וַיַעשׁ יִרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֵל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁהֵי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת צַשַּׁה אֹתַם:
- אֹרֶךְ הַיָּרִיעָה הָאַחָת שָׁלֹשִׁים בַּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב ַבְירִעָה הַאֶּחָת מִדָּה אַחָת לְעַשְׁתֵּי עֲשְׂרֵה יְרִיעֹת:
- וַיָּחַבֵּר אָת־חֵמֵשׁ הַיָּרִיעֹת לְבַד וָאָת־שֵׁשׁ הַיָּרִיעֹת לְבַד:
- וַיַעשׁ לַלַאֹת חַמִּשִּׁים עַל שָׂפַת הַיִרִיעָה הַקִּיצֹנְה בַּמַּחְבָּרֶת וַחָמִשִּׁים לְלַאֹת עַשַּׁה עַל־שָּׁפַת הַיִּרִיעַה הַחֹבֵרֵת הַשְּׁנִית:
- וַיַּעַשֹּׁ קַרְסֵי נָחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לְחַבֵּר אֵת־הַאֹהֶל לְהִיֹת אֵחַד:
 - וַיַּעַשׁ מִכְסֵה לַאֹהֶל עֹרת אֱלִים מִאַדַּמִים וּמַכְסֵה עֹרת הַחַשִׁים מִלְמַעְלָה:
 - וַיַעשׁ אָת־הַקּרָשִׁים לַמִּשְׁכַּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:
 - עשר אַמֹּת אֹרֶךּ הַקָּרֵשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ הַאֶּחַד:
- שָׁתֵּי יַדֹת לָקָרֶשׁ הָאָחַד מִשְׁלָבֹת אַחַת אַל־אָחַת כַּן עַשַּה לָכֹל קַרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן:
 - וַיַּעַשׁ אָת־הַקּרָשִׁים לַמִּשָׁכַּן עַשָּׂרִים קרַשִּׁים לְפַאַת נָגַב :תֵימַנַה
 - וְאַרְבָּעִים אַדְגַי־כֶּסֶף עָשָׂה תַּחַת עֵשִׂרִים הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אַדַנִים תַּחַת־הַקּרֵשׁ הַאֵּחַד לְשָׁתֵי יִדֹתַיו וּשְׁנֵי אַדַנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הַאֶּחַד לְשְׁתֵּי יִדֹתַיו:
- כה וּלְצֵלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לְפְאַת צָפוֹן עָשָׂה עֶשְׂרִים קְרָשִׁים:
 - וְאַרְבַּעִים אַדְנֵיהֶם כַּסֶף שָׁנֵי אֲדַנִים תַּחַת הַקֵּרֵשׁ הַאֶּחַד וּשׁנֵי אַדַנִים תַּחַת הַקָּרֵשׁ הַאֵּחַד:
 - וּלְיַרִכְּתֵי הַמִּשְׁכַּן יַמַה עַשַׂה שְׁשַׁה קָרַשִּׁים:
 - וּשָׁנֵי קָרַשִּׁים עַשַּׁה לְמִקְצָעֹת הַמִּשְׁכַּן בַּיַּרְכַתַיִם:
 - וְהָיוּ תוֹאֱמָם מִלְמַטָּה וְיַחָדֵּו יִהִיוּ תַמִּים אֱל־רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַבַּעַת הָאֶחַת כָּן עַשַׂה לִשְׁנֵיהֵם לִשְׁנֵי הַמְּקצעֹת:
- אַדָנִים שָׁנֵי אַדָנִים תַּחַת הַקֵּרֵשׁ הָאֵחַד:

- 31 Nadělal i svlaků z dříví setim, pět ke dskám straně příbytku jedné,
- 32 A pět svlaků ke dskám druhé strany příbytku, a pět svlaků ke dskám strany příbytku západní, *dosahují-cích* k oběma úhlům.
- 33 A svlak prostřední udělal, aby šel po prostředku desk od jednoho kraje k druhému.
- 34 Dsky pak obložil zlatem a kruhy jejich udělal z zlata, aby v nich svlaky byly; a obložil svlaky zlatem.
- 35 Udělal také oponu z postavce modrého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbáví přesukovaného; dílem řemeslným udělal ji s *figurami* cherubínů.
- 36 A udělal pro ni čtyři sloupy *z dříví* setim, a obložil je zlatem; hákové pak jejich byli zlatí, a slil k nim čtyři podstavky stříbrné.
- 37 Udělal také zastření ke dveřům stánku z postavce modrého, z šarlatu a z červce dvakrát barveného a z bílého hedbáví přesukovaného, dílem krumpéřským,
- 38 A sloupů k tomu *zastření* pět s háky jejich, *(obložil pak makovice a přepásaní jich zlatem,)* a podstavků pět měděných.

- לא וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשְּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁבֶּן הַאָּחַת:
- לב וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשְּׁה בִרִיחִם לְקַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לַיֵּרְכַתִים יַמַּה:
- לג וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּּרִיחַ הַתִּיכֹן לְבְרֹחַ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן־הַקּּצֶה אל־הקצה:
 - לד וְאֶת־הַקְּרָשִׁים צִפָּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתָם עְשָׂה זָהָב בְּתִּים לַבְּרִיחָם וַיִצַף אֶת־הַבִּרִיחָם זַהַב:
- לה וַיַּעַשׂ אֶת־הַפֶּּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזְר מַעֵשֵׂה חשב עָשָה אֹתָהּ כִּרָבִים:
 - לו וַיַּעַשׂ לָה אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִים וַיְצַפֵּם זְהָב וְוֵיהֶם זְהָב וַיִּצֹק לָהֶם אַרְבָּעָה אַדְנִי־כָסֶף:
 - לז וַיַּעַשׁ מְסָךּ לְפֶּתַח הָאֹהֶל הְּכֵלֶת וְאַרְגָּמְן וְתוֹלַעַת שְׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם:
- לח וְאֶת־עַמּוּדָיו חֲמִשְּׁה וְאֶת־וְוֵיהֶם וְצִפָּה רָאשׁיהֶם וַחֲשָׁקֵיהֶם זָהָב וְאַדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת:

שמות לז: 37

- Udělal také Bezeleel truhlu z dříví setim, jejíž dlouhost byla půl třetího lokte, a půl druhého lokte širokost, vysokost také půl druhého lokte.
- A obložil ji zlatem čistým vnitř i zevnitř, a udělal jí korunu zlatou vůkol.
- Slil jí také čtyři kruhy zlaté ke čtyřem úhlům jejím, dva totiž kruhy po jedné straně její, a dva kruhy po druhé straně její.
- Zdělal i sochory z dříví setim a obložil je zlatem.
- A uvlékl sochory do kruhů po stranách truhly; aby na nich nošena byla truhla.
- Udělal také slitovnici z zlata čistého. Půl třetího lokte *byla* dlouhost její, a půl druhého lokte širokost její.
- Udělal i dva cherubíny z zlata, z taženého *zlata* udělal je na dvou koncích slitovnice,
- Cherubína jednoho na jednom konci a cherubína druhého na druhém konci; na slitovnici udělal cherubíny, na obou koncích jejích.
- Ti pak cherubínové měli křídla vztažená svrchu *nad* ni, zastírajíce křídly svými slitovnici; a tváři jejich byly obráceny jedna k druhé, k slitovnici byly obráceny tváři cherubínů.
- 10 Udělal i stůl z dříví setim. Dvou loket *byla* dlouhost jeho a na loket širokost jeho, půl druhého pak lokte vysokost.
- 11 A obložil jej zlatem čistým, i korunu zlatou udělal mu vůkol.
- 12 Udělal mu i lištu dlani zšíří vůkol, a udělal korunu zlatou okolo té lišty.
- 13 Slil také k němu čtyři kruhy zlaté a vpustil je do čtyř úhlů, kteříž byli na čtyřech nohách jeho.
- 14 Proti té liště byli kruhové, skrze něž by provlačování byli sochorové k nošení stolu.
- 15 Udělal i sochory z dříví setim, kteréžto obložil zlatem k nošení stolu.
- 16 A zdělal nádoby, kteréž byly na stole, misy jeho a lžice jeho, a koflíky jeho, a přikryvadla k přikrývání z čis- וָאֶת־כַּפּׂתִיו וָאֶת מָנַקְּיֹתִיו וָאֶת־הַקְּשָּׂוֹת אֲשֶׁר יֻפַּךְ בָּהֵן זָהָב tého zlata.

- וַיַּעַשֹּׁ בָּצַלְאֵל אֵת־הָאַרֹן עַצֵּי שִׁטִים אַמַּתַיִם וַחֶצִי אַרְכּוֹ וָאַמָּה וַחֶצִי רַחָבּוֹ וָאַמָּה וַחֶצִי לְּמַתוֹ:
- וַיִצַפָּהוּ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמְחוּץ וַיַּעֵשׁ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב:
- וַיָּצֹק לוֹ אַרָבַע טַבָּעת זַהָב עַל אַרָבַע פַּעַמתיו וּשָׁתִי יַטַבַּעֹת עַל־צַלְעוֹ הַאֶּחָת וּשְׁתֵּי טַבַּעוֹת עַל־צַלְעוֹ הַשְּׁנִית:
 - וַיַעשׁ בַּדֵי עַצֵי שִׁטִים וַיַצַף אֹתַם זָהַב:
 - וַיָּבֵא אֵת־הַבַּדִּים בַּטַבַּעת עַל צַלְעֹת הַאַרן לְשֵׁאת אַת־הַאַרֹן:
- וַיַּעֵשׂ כַּפֹּרֵת זַהַב טַהוֹר אַמַּתַיִם וַחֶצִי אַרְכַּה וָאַמַּה וַחֶצִי ַרַתְבַּה:
 - וַיַעשׁ שָׁנֵי כִרָבִים זָהָב מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קצוֹת
 - כָּרוֹב־אֶחַד מִקּצָה מְזֶה וֹכִרוֹב־אֶחַד מִקּצָה מְזֶה מָן־הַכַּפֹּרֵת עָשָׂה אֵת־הַכִּרָבִים מִשָּׁנִי קצוותו קצוֹתַיו:
 - וַיָּהִיוּ הַכַּרְבִים פּרְשֵׁי כָנַפִים לְמַעַלָה סֹכְכִים בַּכַנְפֵיהֵם עַל־הַכַּפֹּרֵת וּפָנֵיהֶם אִישׁ אֵל־אַחִיו אֵל־הַכַּפֹּרֵת הַיוּ פָּנֵי
- וַיַעַשׂ אֵת־הַשִּׁלְחַן עֵצֵי שִׁטִים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחִבּוֹ וָאַמַה וַחָצִי קֹמַתוֹ:
 - יא וַיְצַף אֹתוֹ זְהָב טָהוֹר וַיַּעֵשׁ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב:
 - וַיַעשׁ לוֹ מִסְגָרֵת טֹפַח סָבִיב וַיַּעַשׁ זֵר־זַהַב לְמִסְגַּרְתּוֹ
- וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבָּעת זָהַב וַיִּהֵן אֵת־הַטַבַּעת עַל אַרְבַּע הַפָּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגִּלַיו:
 - לְעָמַת הַמָּסָגָרֵת הַיוּ הַטַּבַּעת בַּתִּים לַבַּדִּים לְשֵׁאת אַת־הַשַּׁלְחַן:
 - וַיַּעַשׂ אָת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִים וַיִּצַף אֹתַם זָהַב לַשָּׂאת אַת־הַשַּׁלְחַן:
- טז וַיַּעשׂ אֵת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר עַל־הַשִּׁלְחַן אֵת־קעַרֹתִיו :טַהוֹר

- 17 Udělal také svícen z zlata čistého, z taženého *zlata* udělal svícen; sloupec jeho i prutové jeho, misky jeho, koule jeho i květové jeho z něho byli.
- 18 Šest pak prutů bylo po stranách jeho, tři prutové s jedné strany jeho, a tři prutové s druhé strany jeho.
- 19 Tři misky na způsob pecky mandlové udělány *byly* na prutu jednom, *a* koule a květ, a tři misky na způsob pecky mandlové udělány na prutu druhém, *a* koule a květ; tak *i na* jiných šesti prutech z svícnu vycházejících.
- 20 Na svícnu také *byly* čtyři misky, udělané na způsob mandlové pecky, *a* koule jeho i květové jeho.
- 21 A byla koule pode dvěma pruty z něho, a koule *druhá* pode dvěma pruty z něho, a koule *třetí* pode dvěma pruty z něho, *a tak pod* šesti pruty vycházejícími z něho.
- 22 Koule jejich i prutové jejich z něho byli, všecko hned jedním tažením z zlata čistého.
- 23 Udělal i lamp jeho sedm, i utěradla jeho, i nádoby *k oharkům* jeho z zlata čistého.
- 24 Z centnéře zlata čistého udělal jej se vším tím nádobím.
- 25 Udělal také oltář pro kadění z dříví setim, lokte zdélí a lokte zšíří, čtverhraný, dvou pak loket zvýší; z něho byli rohové jeho.
- 26 A obložil jej zlatem čistým, svrchek jeho i po stranách vůkol, i rohy jeho; a udělal mu korunu zlatou vůkol.
- 27 Po dvou podobně kruzích zlatých udělal u něho, pod korunou ve dvou úhlech jeho, po dvou stranách jeho, skrze něž by provlačováni byli sochorové, aby nošen byl na nich.
- 28 A zdělal ty sochory z dříví setim, a obložil je zlatem.
- 29 Nadělal také oleje pomazání svatého, a kadidla z vonných věcí, čistého, dílem apatykářským.

- יז וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּנֹרָה זְהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה יְרֵכָה וְקָנָה גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה הָיוּ:
 - יח וְשִׁשֶּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצְדֵּיהָ שְׁלֹשֶׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצְּדָּה הָאֵחָד וּשִׁלשָׁה קָנֵי מִנֹרָה מִצְּדָּה הַשֵּׁנִי:
 - ט שׁלשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנָה הָאֶחָד כַּפְּתֹּר וְפָרַח וּשְׁלשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָה אֶחָד כַּפְתֹּר וְפָרַח כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה:
 - כ וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקְּדִים כַּפְּתֹּרֶיהְ וּפְרָחֶיהָ:
- כא וְכַפְּתֹר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָה וְכַפְּתֹר תַּחַת שְׁנֵי הַקְּנִים מִמֶּנָה וְכַפְּתֹר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָה לְשֵׁשֶׁת הַקְּנִים הַיֹּצָאִים מִמֵּנַה:
 - כב כַּפְּתֹרֵיהֶם וּקְנֹתָם מִמֶּנָּה הָיוּ כַּלְּה מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טהור:
- כג וַיַּעַשׂ אֶת־גַרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר:
 - בד כִּכְּר זָהָב טָהוֹר עֲשָׂה אֹתָהּ וְאֵת כְּל־כֵּלֶיהָ:
 - בה וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִים אַמְּה אָרְכּוֹ וְאַמְּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמְּתִיִם לִמְתוֹ מִמֶּנוּ הִיוּ קַרְנֹתִיו:
 - כו וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֵת־קַרְנֹתִיו וַיַּעֲשׁ לוֹ זֵר זַהָב סַבִיב:
- כז וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זְהָב עָשָּׁה־לוֹ מִתַּחַת לְזֵרוֹ עַל שְׁתֵּי צַּלְעֹתְיו עַל שָׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבַדִּים לַשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֵם:
 - כח וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתְם זְהָב:
- כט וַיַּעַשׂ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה לֹדֶשׁ וְאֶת־קְטֹרֶת הַפַּמִּים טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֹקַחַ:

שמות לח: 38

- Udělal také oltář k zápalu z dříví setim, pěti loket zdélí a pěti loket zšíří, čtverhraný, a tří loket zvýší.
- A zdělal mu rohy na čtyřech úhlech jeho; z něho byli rohové jeho, a obložil jej mědí.
- Nadělal také všelijakých nádob k oltáři, hrnců a lopat, a kotlíků a vidliček, a nádob jeho k uhlí; všecka nádobí jeho udělal měděná.
- Udělal k oltáři i rošt mřežovaný, měděný, pod okolkem oltáře dole, až do prostřed něho.
- mu, v nichž by sochorové bývali.
- Sochory pak udělal z dříví setim a obložil je mědí.
- A uvlékl ty sochory do těch kruhů po obou stranách oltáře k nošení jeho na nich; prázdný z prken udělal jej.
- Udělal též umyvadlo měděné, a podstavek jeho měděný z zrcadel houfně přicházejících žen, kteréž přicházely ke dveřím stánku úmluvy.
- Udělal také síň k straně polední; koltry očkovaté síně té z bílého hedbáví přesukovaného na sto loket,
- 10 Sloupů jejich dvadceti, a k nim podstavků dvadceti z mědi, háky na sloupích, a přepásaní jejich z stříbra.
- 11 Tolikéž k straně půlnoční koltry na sto loket, sloupů k nim dvadceti a podstavků jejich dvadceti z mědi, háky na sloupích a přepásaní jejich z stříbra.
- 12 K straně pak západní koltry očkovaté na padesáte loket, sloupů k nim deset a podstavků jejich deset, háky na sloupích a přepásaní jejich z stříbra.
- 13 A v straně přední na východ padesáti loktů,
- 14 Koltry očkovaté patnácti loktů byly při straně jedné, sloupové k nim tři, a podstavkové jejich tři.
- 15 A k straně druhé, u brány síně té, jakž tam, tak tuto, koltry očkovaté patnácti loktů, sloupové k nim tři a podstavkové jejich tři.
- 16 Všecky koltry síně vůkol očkovaté z bílého hedbáví přesukovaného.

- וַיַּעַשׂ אָת־מִזְבַּח הַעֹלַה עַצֵי שִׁטִים חַמֵשׁ אַמּוֹת אַרְכּוֹ וָחָמֵשׁ־אַמּוֹת רַחָבּוֹ רַבוּעַ וְשַׁלֹשׁ אַמּוֹת לְמַתוֹ:
- וַיַּעשׂ קַרָנֹתַיו עַל אַרָבַּע פָּנֹתַיו מִמֶּנוּ הַיוּ קַרְנֹתַיו וַיִּצָף אֹתוֹ נחשת:
 - וַיַּעַשׂ אֵת־כַּל־כָּלֵי הַמַּזָבֵּחַ אַת־הַסִּירֹת וָאֵת־הַיַּעִים וָאֵת־הַמָּזְרַלִּת אֵת־הַמִּזְלֵגֹת וָאֵת־הַמַּחִתֹּת כַּל־כֵּלַיו עַשַּׂה נַחשֵת:
 - וַיַּעַשֹּׁ לַמַּזְבָּחַ מִכָבַּר מַעֲשָׂה רַשָּׁת נָחֹשֵׁת תַּחַת כַּרַכְּבּוֹ מִלְמַטָּה עַד־חֵצִיוֹ:
- A slil čtyři kruhy na čtyřech krajích k roštu měděné- וַיִּצֹק אַרָבַע טַבָּעֹת בָּאַרָבַע הַקּצָוֹת לָמִכִבַּר הַנְּחֹשֶׁת בָּתִּים
 - וַיַּעַשׂ אֵת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִים וַיִּצַף אֹתַם נְחֹשֶׁת:
 - וַיָּבֵא אֵת־הַבַּדִּים בַּטַבַּעֹת עַל צַלְעֹת הַמְּזְבֵּחַ לַשָּׂאת אֹתוֹ בַּהֶם נִבוּב לָחֹת עַשַּׂה אֹתוֹ:
 - וַיַּעַשׂ אָת הַכִּיוֹר נִחֹשֶׁת וְאֶת כַּנּוֹ נִחֹשֶׁת בִּמַרָאֹת הַצּבְאֹת אַשר צַבָאוּ פַּתַח אהֶל מועד:
 - וַיַּעַשׂ אֶת־הַחַצֵּר לִפָּאַת נָגָב הֵּימַנָה קַלְעֵי הַחַצֵּר שֶׁשׁ מַשְזַר מֵאַה בַּאַמַּה:
 - עַמּוּדֵיהֶם עַשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עַשְׂרִים נָחֹשֵׁת וַוֵי הַעַּמַּדִים וַחֲשָׁקֵיהֶם כָּסֵף:
 - וַלְפָאַת צַפוֹן מֵאָה בַאַמַּה עַמוּדֵיהֵם עֵשִׂרִים וְאַדְנֵיהֶם צָשָׁרִים נָחשֶׁת וָוֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשָׁקֵיהֵם כַּסֵף:
 - וּלְפָאַת־יַם קַלַעִים חֲמִשִּׁים בַּאַמַה עַמוּדֵיהֵם עֲשַׂרַה וָאַדְגֵיהֶם עֲשָּׂרָה וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשׁוּקֵיהֶם כָּסֶף:
 - וַלְפַאַת קַדָּמָה מְזַרַחָה חַמְשִׁים אַמַּה:
 - קַלַעִים חַמֵשׁ־עַשָּׁרָה אַמַּה אַל־הַכַּתַף עַמּוּדֵיהָם שָׁלשַׁה וַאַדְנֵיהֵם שָׁלשַׁה:
 - וַלַכַּתָף הַשָּׁנִית מָזָה וּמְזָה לְשַׁעַר הַחַצֵּר קַלַעִים חַמֶשׁ צַשְׂרֵה אַמָּה עַמַּדִיהֵם שָׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֵם שָׁלֹשַׁה:
 - טז כַּל־קַלְעֵי הַחָצֵר סַבִיב שׁשׁ מַשְׁזַר:

- 17 Podstavkové pak sloupů z mědi, hákové na sloupích a přepásaní jich z stříbra, a obložení makovic jejich z stříbra; všickni také sloupové síně přepásáni *byli* stříbrem.
- Zastření pak brány síňce dílem krumpéřským z postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného a hedbáví bílého přesukovaného; dlouhost jeho dvadceti loktů, výsost pak šířky pěti loktů, *jako i jiných* koltr síně očkovatých.
- 19 A sloupové k ní čtyři a podstavkové jejich čtyři z mědi, hákové jejich stříbrní, a obložení makovic jejich a přepásaní jejich z stříbra.
- 20 Všickni pak kolíkové příbytku a síně vůkol *byli* z mědi.
- 21 Tyto jsou věci vyčtené k příbytku, příbytku svědectví, kteréž jsou vyčteny podlé rozkázaní Mojžíšova, skrze Itamara, syna Arona kněze, *k* službě Levítů.
- 22 A Bezeleel, syn Uri, syna Hur, z pokolení Juda, udělal všecky tyto věci, kteréž přikázal Hospodin Mojžíšovi;
- 23 A s ním Aholiab, syn Achisamechův z pokolení Dan, tesař a vtipný řemeslník, a krumpéř na modrém postavci a šarlatu, a červci dvakrát barveném a kmentu.
- 24 Všeho zlata vynaloženého na samo dílo, na všecko dílo svatyně, *(bylo pak zlato obětované,)* devět a dvadceti centnéřů, a sedm set třidceti lotů podlé váhy svatyně.
- 25 Stříbra pak *od těch*, jenž náležejí ku počtu shromáždění, sto centnéřů, a tisíc sedm set sedmdesáte pět lotů podlé váhy svatyně.
- 26 Půl lotu z každé hlavy podlé váhy svatyně, ode všech jdoucích v počet od dvadcíti let a výše, *jichž bylo* šestkrát sto tisíc, tři tisíce pět set a padesáte.
- A bylo sto centnéřů stříbra k slévání podstavků svatyně a podstavků opony; sto podstavků ze sta centnéřů, centnéř do podstavku.
- 28 A z tisíce sedmi set sedmdesáti pěti *lotů* udělal háky na sloupy, a obložil makovice jejich a přepásal je.
- 29 Mědi pak obětované *bylo* sedmdesáte centnéřů a dva tisíce a čtyři sta lotů.
- 30 A udělal z ní podstavky ke dveřům stánku svědectví a oltář měděný, a rošt měděný k němu, a všecky nádoby oltáře,

- יז וְהָאֵדְנִים לְעַמֻּדִים נְחֹשֶׁת וָנֵי הָעַמּוּדִים וַחֲשׁוּקֵיהֶם כֶּסֶף וְצִפּוּי רָאשֵׁיהֶם כְּסֶף וְהֵם מְחֻשְּׁקִים כֶּסֶף כֹּל עַמֻּדֵי הַחָצֵר:
- ּה וּמְסַךּ שַׁעַר הָחָצֵר מַעֲשֵׂה רֹקֵם הְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אֹרֶדּ וְקוֹמְה בְּרֹחַב חָמֵשׁ אַמוֹת לִעָמַת קַלִעֵי הָחַצֵר:
 - יט וְעַפֻּדִיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת וָוֵיהֶם כֶּסֶף וִצְפַּוּי רָאשֵׁיהֵם וַחֲשָׁקֵיהֵם כַּסֵף:
 - כ וְכָל־הַיְתֵדֹת לַמִּשְׁכָּן וְלֶחְצֵר סְבִיב נְחֹשֶׁת:
- כא אֵלֶה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֻדָת אֲשֶׁר פָּקּד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתְמָר בֶּן־אַהַרֹן הַכֹּהַן:
 - כב וּבְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִּוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - כג וְאִתּוֹ אָהֶלִיאָב בֶּן־אֲחִיסְמֶךּ לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתִּכֵלֵת וּבָאַרגָמָן וּבִתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ:
 - ַר כָּל־הַזְּהָב הֶעְשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכֹל מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי זְהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֵׁקֵל בִּשָׁקֵל הַקֹּדֵש:
- כה וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מְאַת כִּכְּר וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשְׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:
 - ו בָּקַע לַגּּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקּּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר עַל־הַפְּקָדִים מָבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְמַעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלִשֶׁת אֶלַפִּים וָחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִׁים:
- כז וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת אֵת אַדְנֵי הַלֶּדֶשׁ וְאֵת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכְּר לְאָדֶן:
 - כח וְאֶת־הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת וַחֲמִשְׁה וְשִׁבְעִים עָשְׂה וְוִים לָעַמּוּדִים וִצָּפָּה רָאשִׁיהֵם וִחִשֵּׁק אֹתָם:
 - כט וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שָׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שַׁקֵל:
- ל וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת־אַדְנֵי פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִוְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כְּל־כְּלֵי הַמִּוְבַּח:

- 31 A podstavky síně vůkol a podstavky brány síně, všecky také kolíky příbytku a všecky kolíky síňce vůkol.
- לא וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סְבִיב וְאֶת־אַדְנֵי שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־יִתְדֹת הֶחָצֵר סְבִיב:

שמות לט: 39

- Z modrého pak postavce a šarlatu a červce dvakrát barveného udělali roucha k službě, k přisluhování v svatyni. Udělali i roucho svaté, kteréž by bylo Aronovi, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 2 A udělal náramenník z zlata, postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbáví přesukovaného.
- 3 I nadělali plíšků zlatých, a nastříhali *z nich* nití, aby *jimi* províjeli skrze modrý postavec a šarlat, a červec dvakrát barvený a bílé hedbáví, dílem řemeslným.
- 4 Náramky u něho udělali tak, aby se jeden s druhým spojiti mohl; na dvou krajích svých spojoval se.
- 5 Přepásaní také náramenníka, kteréž bylo na něm, z týchž *věcí* bylo *a* týmž dílem, z zlata, postavce modrého a šarlatu a červce dvakrát barveného, a bílého hedbáví přesukovaného, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 6 Přisadili i kamení onychinové, vložené a vsazené do zlata, řezané tak, jako ryty bývají pečeti, s jmény synů Izraelských.
- 7 A vložil je na vrchní kraje náramenníku, *aby byli* kamenové pro pamět na syny Izraelské, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 8 Udělal i náprsník dílem řemeslným, *takovým* dílem jako náramenník, z zlata, postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbáví přesukovaného.
- 9 Čtverhranatý byl; dvojnásobní udělali náprsník, na píd zdélí, a na píd zšíří, dvojnásobní.
- 10 A vysadili jej čtyřmi řady kamení *drahého* pořádkem *tímto*: Sardius, topazius a smaragdus v řadu prvním;
- 11 V řadu pak druhém karbunkulus, zafir a jaspis;
- 12 A v řadu třetím linkurius, achates a ametyst;
- 13 A v čtvrtém řadu chrysolit, onychin a beryl, vložení a vsazení do zlata v svém pořádku.
- 14 Těch pak kamenů s jmény synů Izraelských bylo dvanácte vedlé jmen jejich, vyrytých, jako pečet ryta bývá, každý vedlé jména svého pro dvanáctero pokolení.

- א וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשְּׁנִי עְשׁוּ בִּגְדֵי־שְּׂרְד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וַיַּצְשׁוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהְרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- ב וַיַּעַשׂ אֶת־הָאֵפֹּד זָהָב הְּכֵלֶת וְאַרְגָמָן וְתוֹלַעַת שְׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר:
- ג וַיְרַקְעוּ אֶת־פַּחֵי הַזְּהָב וְקצֵץ פְּתִילִם לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמֶן וּבְתוֹךְ תּוֹלַעַת הַשְּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מעשה חשב:
 - ד כְּתֵפֹת עָשׂוּ־לוֹ חֹבְרֹת עַלֹּ־שְׁנֵי קצוותו *קְצוֹתָיו* חֻבָּר:
- ָּן וְחַשֶּׁב אֲפָּדְּתוֹ אֲשֶׁר עָלְיו מִמֶּנוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב הְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - י וַיַּצְשׂוּ אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם מֻסַבּּת מִשְׁבְּצֹת זְהָב מְפָּתְּחֹת פָּתוּחֵי חוֹתָם עַל־שָׁמוֹת בָּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 - וּ וַיָּשֶׂם אֹתָם עַל כִּתְפֹּת הָאֵפֹּד אַבְנֵי זִכְּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֵשֶׁר צָּוָה יִהוָה אֵת־מֹשֶׁה:
- ַוַיַּעַשׂ אֶת־הַחֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹּד זְהָב הְּכֵלֶת וְעַשׁ מְשְׁזָר: וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשְׁזָר:
 - ט רָבוּעַ הָיָה כָּפוּל עָשׂוּ אֶת־הַחֹשֶׁן זֶרֵת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רָחְבּוֹ כּפוּל:
 - וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה וּבְרֶקֶת הַטוּר הָאָחָד:
 - יא וְהַטוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶּךְ סַפִּיר וְיָהְלֹם:
 - יב והטור השלישי לשם שבו ואחלמה:
 - יג וְהַטוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה מוּסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב בְּמִלָּאֹתֶם:
- יד וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵנָּה שְׁהֵים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ לִשְׁנִים עָשֶׂר שְׁבֶט:

- 15 Udělali i k náprsníku řetízky jednostejné, dílem točeným z zlata čistého.
- 16 Udělali také dva haklíky zlaté, a dva kroužky zlaté, a připjali ty dva kroužky na dvou krajích náprsníku.
- 17 A prostrčili dva řetízky zlaté skrze dva kroužky na krajích náprsníku.
- 18 Druhé pak dva konce dvou řetízků vpjali do dvou těch haklíků, a dali je na vrchní kraje náramenníku po předu.
- 19 Udělali též dva kroužky zlaté, kteréž dali na dva kraje náprsníku, na té obrubě jeho, kteráž byla po straně náramenníka po spodu.
- 20 Udělali ještě dva *jiné* kroužky zlaté, kteréž dali na dvě strany náramenníka zespod po předu, proti spojení מַלְמַטָּה מַמוּל פַּנִיו לְעָמַת מַחָבַּרַתוֹ מִמַעַל לְחֵשֶׁב הָאָפֹּד: jeho, kteréž jest nad přepásaním náramenníka.
- 21 I přivázali náprsník od kroužků jeho k kroužkům toho náramenníka tkanicí hedbáví modrého, aby byl nad přepásaním náramenníka, a aby neodevstával náprsník od náramenníka, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 22 Udělal také plášť *náležející k* náramenníku, dílem vytkávaným, všecken z postavce modrého,
- 23 A díru u prostřed pláště, jako díra v pancíři; okolek byl po kraji jejím vůkol, aby se neroztrhl.
- 24 Udělali také na podolku pláště jablka zrnatá z postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbáví přesukovaného.
- 25 Nadělali i zvonečků z zlata čistého, a zzavěšovali zvonečky ty mezi jablky zrnatými u podolku pláště vůkol, u prostřed *mezi* jablky zrnatými;
- 26 Zvonček a jablko zrnaté, *opět za tím* zvonček a jablko zrnaté u podolku pláště vůkol, k užívání toho při službě, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 27 Potom udělali sukni z bílého hedbáví dílem vytkávaným, Aronovi a synům jeho.
- 28 I čepici z bílého hedbáví, a klobouky ozdobné z bílého hedbáví, a košilky tenké z bílého hedbáví přesukovaného,
- 29 Pás také z bílého hedbáví přesukovaného, a postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, dílem krumpéřským, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi,
- 30 Udělali i plech koruny svaté z zlata čistého, a napsali na něm písmo dílem vyrývajících pečeti: Svatost Hospodinu.

- וַיַּעשׂוּ עַל־הַחשׁן שַׁרְשִׁרֹת גַּבְלָת מַעֲשֵׂה עַבֹת זַהַב טָהוֹר:
- וַיַּעֲשׂוּ שָׁהֵי מִשְׁבָּצֹת זָהָב וּשָׁהֵי טַבָּעֹת זָהָב וַיִּהַנוּ אֵת־שְׁהֵי הַטַּבַעֹת עַל־שָׁנֵי קצות הַחֹשׁן:
 - וַיָּתָנוּ שָׁתֵּי הַעֲבֹתֹת הַזָּהָב עַל־שָׁתֵּי הַטַּבַּעֹת עַל־קצות
 - וָאֶת שָׁהֵי קצוֹת שָׁהֵי הַעֲבֹתֹת נַתְנוּ עַל־שָׁהֵי הַמְּשְׁבָּצֹת ויתנם על־כתפת האפד אל־מול פניו:
 - וַיַּעשוּ שָׁתֵּי טַבָּעֹת זַהָב וַיַּשִּׂימוּ עַל־שָׁנֵי קצוֹת הַחֹשֵׁן עַל־שָׂפַתוֹ אֲשֶׁר אֱל־עֶבֶר הַאֱפֹּד בַּיִתַה:
- וַיַּעֲשׂוּ שָׁהֵי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּהְנָם עַל־שָׁהֵי כִתְפֹת הַאפֹד
- כא וַיַּרַכָּסוּ אֵת־הַחֹשׁן מְטַבָּעֹתִיו אֵל־טַבָּעֹת הַאֵפֹד בַּפְתִיל תָּכֵלֶת לְהִיֹת עַל־חֵשֵׁב הָאֵפֹּד וְלֹא־יִזָּח הַחֹשֵׁן מֶעַל הַאֵפֹּד בַאַשֶר צָוָה יְהוָה אַת־משה:
 - כב וַיַּעַשׂ אָת־מִעִיל הַאֵפֹּד מַעֲשֶׂה אֹרֶג כְּלִיל תִּכֵלֶת:
- וּפִי־הַמִּעִיל בִּתוֹכוֹ כִּפִי תַחָרָא שַׂפַה לְפִיו סַבִיב לֹא יִקְרַעַ:
- וַיַּעֲשׂוּ עַל־שׁוּלֵי הַמִּעִיל רְמּוֹנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגַמַן וְתוֹלַעַת שַׁנִי מַשְזַר:
 - וַיַּצֵשׂוּ פַעַמֹנֵי זַהַב טָהוֹר וַיִּתְנוּ אֵת־הַפַּעַמֹנִים בִּתוֹךְ הַרְמֹנִים עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סַבִיב בִּתוֹךְ הַרְמֹנִים:
 - פּעַמן וָרָמֹן פַּעַמן וָרָמֹן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב לְשַׁרֶת בַּאַשַר צָוָה יָהוָה אָת־משה:
 - כז וַיַּצֵשׂוּ אֶת־הַכַּתִנֹת שֵׁשׁ מַצֵשֶׂה אֹרֶג לְאַהֵרֹן וּלְבַנַיו:
- כח וָאֶת הַמִּצְנָפֶת שֶׁשׁ וָאֶת־פַּאֲרֵי הַמִּגִבַּעֹת שֶׁשׁ וָאֵת־מִכְנָסֵי הַבַּד שַשׁ מַשְׁזַר:
 - ואָת־הָאַבְנֵט שֵשׁ מָשִׁזֶר וּתְכֵלֵת וְאַרְגָּמֶן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מַעֲשֶׂה רֹקֵם כַּאֲשֶׁר צְוָה יִהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
- וַיַּצֵשׂוּ אֶת־צִיץ גַוַר־הַקֹּדֵשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתִּבוּ עָלָיו מִכְתַּב פַתוּחֵי חוֹתַם קֹדֵשׁ לִיהוַה:

- 31 A dali do něho tkanici z hedbáví modrého, aby přivázán byl k čepici na hoře, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 32 A tak dokonáno jest všecko dílo příbytku stánku úmluvy; a učinili synové Izraelští všecko, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinili,
- 33 A přinesli příbytek ten k Mojžíšovi, stánek i všecka nádobí jeho, háky jeho, dsky jeho, svlaky jeho, i sloupy jeho a podstavky jeho,
- Přikrytí také z koží skopových na červeno barvených, a přikrytí z koží jezevčích i oponu zastření,
- 35 Truhlu svědectví s sochory jejími i slitovnici,
- 36 Stůl, všecka nádobí jeho i chléb předložení,
- 37 Svícen čistý, lampy jeho, lampy zpořádané, i všecka nádobí jeho, i olej k svícení,
- 38 Též oltář zlatý a olej pomazání a kadidlo z vonných věcí a zastření ke dveřům stánku,
- 39 Oltář měděný a rošt jeho měděný, sochory jeho a všecka nádobí jeho, i umyvadlo a podstavek jeho,
- 40 Očkovaté koltry síně a sloupy k nim s podstavky jejich, i zastření k bráně *té* síně, provazy také její a kolíky i všecka nádobí k službě příbytku, k stánku úmluvy,
- 41 Roucha k službě, k přisluhování v svatyni, roucho svaté Arona kněze i roucho synů jeho k konání úřadu kněžského.
- 42 Vedlé všeho, což přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak udělali synové Izraelští všecko to dílo.
- 43 A viděl Mojžíš všecko to dílo, a aj, udělali je, jakž byl přikázal Hospodin, tak udělali. I požehnal jim Mojžíš.

- לא וַיִּתְנוּ עָלְיו פְּתִיל הְּכֵלֶת לְתֵת עַל־הַמִּצְנֶפֶת מִלְמְעְלָה כַּאֵשֵׁר צִוָּה יִהוָה אֵת־מֹשֵׁה:
- לב וַתֵּכֶל כָּל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּעֲשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּלֹל אֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עֲשׁוּ:
- לג וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כְּל־כֵּלְיוּ קְרָסִיו קְרָשִׁיו בריחו בְּרִיחִיו וְעַמֻּדְיו וַאֲדְנִיו:
- לד וְאֶת־מִכְסֵה עוֹרֹת הָאֵילִם הַמְאָדְּמִים וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת הַתְּחַשִׁים וָאֵת פַּרֹכֵת הַמַּסַדְּ:
 - לה אֶת־אֲרֹן הָעֵדָת וְאֶת־בַּדְּיו וְאֵת הַכַּפּׂרֶת:
 - לו אֶת־הַשַּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלְיו וְאֵת לֶחֶם הַפְּנִים:
 - לז אֶת־הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת־נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת הַמַּצְרְכָה וְאֵת־כַּל־בַּלֵיהָ וְאֵת שֵׁמֵן הַמָּאוֹר:
- לח וְאֵת מִזְבַּח הַזְּהָב וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וִאֵת מָסַךּ פָּתַח הָאֹהֵל:
- לט אַת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדְּיוּ וִאֶת־כַּל־כַּלִיו אָת־הַכִּיֹר וָאֶת־כַּנּוֹ:
 - מ אַת קַלְעֵי הָחָצֵר אֶת־עַפֻּדֶיהָ וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת־הַפְּסְךְּ לְשַׁעַר הָחָצֵר אֶת־מֵיתָרָיו וִיתֵדֹתֶיהָ וְאֵת כְּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַפִּשִׁכָּן לִאֹהֵל מוֹעֵד:
 - מא אֶת־בּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקּדֶשׁ אֶת־בּגְדֵי הַקּּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן:
 - מב כְּכֹל אֲשֶׁר־צִּוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עְשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כַּל־הַעֲבֹדָה:
 - מג וַיַּרָא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עֲשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צְוָּה יָהוָה כֵּן עֲשׁוּ וַיִּבָרֶךְ אֹתַם מֹשֶׁה:

שמות מ: 40

- Potom mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:
- V den měsíce prvního, prvního dne téhož měsíce vyzdvihneš příbytek, stánek úmluvy.
- A postavíš tam truhlu svědectví a zastřeš ji oponou.
- Vneseš i stůl a zřídíš řád jeho, vneseš také svícen a rozsvítíš lampy jeho.
- Postavíš též oltář zlatý pro kadění naproti truhle svědectví, a zavěsíš zastření ve dveřích příbytku.
- Potom postavíš oltář k zápalům přede dveřmi příbytku stánku úmluvy.
- Postavíš také umyvadlo mezi stánkem úmluvy a mezi oltářem, do něhož naleješ vody.
- Naposledy vyzdvihneš síň vůkol a zavěsíš zastření brány síně.
- Tedy vezmeš olej pomazání a pomažeš příbytku a všech věcí, kteréž v něm jsou, a posvětíš ho i všech nádob jeho, a bude svatý.
- 10 Pomažeš i oltáře zápalu a všech nádob jeho a posvětíš oltáře, a budeť oltář svatý.
- 11 Pomažeš také umyvadla a podstavku jeho, a posvětíš ho.
- 12 A přistoupiti kážeš Aronovi i synům jeho ke dveřím stánku svědectví, a umyješ je vodou.
- A oblečeš Arona v roucha svatá a pomažeš ho a po- וָהִלְבַּשִׁתָּ אֹתוֹ נְקַדֵּשׁ וּמְשַׁחָתָּ אֹתוֹ וְקְדַשְׁתָּ světíš ho, aby úřad kněžský konal přede mnou.
- 14 Synům také jeho přistoupiti kážeš, a zobláčíš je v sukně.
- 15 A pomažeš jich, tak jako jsi pomazal otce jejich, aby úřad kněžský konali přede mnou, aby jim bylo pomazání jejich toto k kněžství věčnému po rodech jejich.
- 16 I učinil Mojžíš *tak*. Všecko, jakž mu rozkázal Hospodin, tak učinil.
- 17 I stalo se měsíce prvního léta druhého, prvního dne měsíce, že vyzdvižen jest příbytek.
- 18 Mojžíš tedy vyzdvihl příbytek a podložil podstavky jeho a postavil dsky jeho, a provlékl svlaky jeho, a vyzdvihl sloupy jeho.

- וַיַדַבֶּר יָהוָה אֱל־מֹשֶׁה לָאמֹר:
- בְּיוֹם־הַחֹדֵשׁ הַרָאשׁוֹן בָּאָחַד לַחֹדֵשׁ תַּקִים אַת־מִשְׁכַּן
- וְשַׂמְתָּ שָׁם אֵת אֲרוֹן הָעֲדוּת וְסַכֹּת עַל־הָאָרֹן אֵת־הַפַּּרֹכֶת:
- וָהַבָּאתָ אֵת־הַשָּׁלְחָן וְעָרַכִּתָּ אֵת־עֵרְכּוֹ וְהַבָּאתָ אֵת־הַמְּנֹרָה וָהַעֲלֵיתַ אֵת־נֵרֹתֵיהַ:
- וְנַתַתַּה אֵת־מִזְבַּח הַזַּהַב לְקְטֹרֵת לְפָנֵי אֵרוֹן הַעֵּדָת וְשַׂמְתַּ 7 אָת־מַסַדְ הַפַּתַח לַמִּשִׁכַּן:
 - וְנַתַתַּה אֵת מָזָבַּח הַעֹּלָה לְפָנֵי פַּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד: ٦
 - וְנַתַתַּ אֱת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֵל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּח וְנַתַתַּ שֵׁם מיִם:
 - יְשַׂמְהָ אֶת־הֶחָצֵר סְבִיב וְנָתַהָּ אֶת־מָסַךְּ שַׁעַר הֵחָצֵר:
- וָלַקַחָתַּ אֱת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמַשַׁחָתַּ אֱת־הַמִּשְׁכַּן ּוָאֵת־כַּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וִקְדַשְׁתַּ אֹתוֹ וָאֵת־כַּל־כֵּלַיו וְהַיָה קֹדֵשׁ:
 - וּמַשַׁחָתַּ אֵת־מִזְבַּח הַעֹלֵה וָאֵת־כַּל־כָּלַיו וִקְדַשְׁתַּ אָת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ לְדֵשׁ קַדַשִׁים:
 - וּמַשַׁחָתַ אֵת־הַכִּיֹר וָאֵת־כַּנוֹ וִקְדַשְׁתַּ אֹתוֹ:
- וָהָקַרַבְתַּ אֵת־אַהַרֹן וְאֵת־בַּנִיו אֵל־פֶּתַח אֹהֵל מוֹעֶד וְרַחַצְתַּ אתם בַּמַיִם:
- אֹתוֹ וִכְהֵן לִי:
 - ּוָאֶת־בַּנַיו תַּקְרִיב וְהָלְבַּשְׁתַּ אֹתַם כָּתַּנֹת:
- וּמַשַּׁחָתַּ אֹתַם כַּאֲשֶׁר מַשַּׁחָתַּ אֵת־אֲבִיהֵם וְכְהַנוּ לִי וְהַיִּתַה לָהָיֹת לַהֶּם מַשְּׁחַתָּם לְכָהָנַּת עוֹלַם לְדֹרֹתַם:
 - וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כִּכֹל אֲשֶׁר צְוַה יִהוָה אֹתוֹ כֵּן עַשַּׂה:
 - וַיָהִי בַּחֹדֵשׁ הַרָאשׁוֹן בַּשַּׁנָה הַשֶּׁנִית בָּאָחַד לַחֹדֵשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכַּן:
 - וַיָּקֶם מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשִׁכַּן וַיָּתֵן אֶת־אֲדַנַיו וַיַּשֶׂם אֶת־קְרַשַׁיו וַיָּהֶן אֱת־בִּרִיחַיו וַיַּקֶם אֱת־עַמּוּדַיו:

- 19 Potom postavil stánek v příbytku a dal přikrytí stánku svrchu na něj, jakož mu byl přikázal Hospodin.
- 20 A vzav svědectví, vložil je do truhly, uvlékl také sochory k truhle a dal slitovnici svrchu na truhlu.
- 21 I vnesl truhlu do příbytku a zavěsil oponu zastření, a zastřel truhlu svědectví, jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 22 Postavil i stůl v stánku úmluvy k straně příbytku půlnoční, vně před oponou.
- 23 A zřídil na něm zpořádaní chlebů před Hospodinem, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 24 A postavil svícen v stánku úmluvy naproti stolu, v straně příbytku ku poledni.
- 25 A rozsvítil lampy před Hospodinem, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 26 Postavil také oltář zlatý v stánku úmluvy před oponou,
- 27 A kadil na něm kadidlem vonným, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 28 Zavěsil také zastření dveří příbytku.
- 29 A oltář zápalu postavil ke dveřům příbytku stánku úmluvy, a obětoval na něm oběti zápalné a suché, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 30 A postavil umyvadlo mezi stánkem úmluvy a mezi oltářem, do něhož nalil vody k umývání.
- 31 A umýval z něho Mojžíš, Aron a synové jeho ruce své i nohy své.
- 32 Když vcházeli do stánku úmluvy, a když přistupovali k oltáři, umývali se, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.
- 33 Naposledy vyzdvihl síň vůkol příbytku a oltáře, a zavěsil zastření brány síně. A tak dokonal Mojžíš dílo to.
- 34 Tedy přikryl oblak stánek úmluvy, a sláva Hospodinova naplnila příbytek.
- A nemohl Mojžíš vjíti do stánku úmluvy; nebo byl nad ním oblak, a sláva Hospodinova naplnila příbytek.
- 36 Když pak odnášel se oblak s příbytku, brali se synové Izraelští po všech taženích svých.
- 37 Pakli se neodnášel oblak, nehýbali se až do dne, v němž se zdvihl.

- יט וַיִּפְרשׁ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכְּן וַיְשֶׂם אֶת־מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלְיו מִלְמְעָלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - כ וַיִּקַח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדָת אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבּּדִּים עַל־הַאָרֹן וַיְּתֵּן אֵת־הַכַּפֹּרֵת עַל־הַאָרֹן מִלְמַעְלָה:
- כא וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֹן אֶל־הַמִּשְׁכְּן וַיָּשֶׂם אֵת פָּרֹכֶת הַמְּסְךּ וַיָּסֶדְ עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - כב וַיִּתֵּן אֶת־הַשֶּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן צְפֹנָה מַחוּץ לַפַּרֹכֵת:
 - כג וַיַּצְרֹךְ עָלָיו עֵרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה אֵת־מֹשֵׁה:
 - כד וַיָּשֶׂם אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד נֹכַח הַשַּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן נָגְבָּה:
 - כה וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - כו וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזְּהָב בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפְּּרֹכֶת:
 - כז וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - כח וַיָּשֶׂם אֵת־מָסַךּ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן:
- כט וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלָה שָׁם פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלְיוּ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִּוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - ל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שְׁמְּה מֵיִם לְרַחַצָּה:
- לא וְרָחֲצוּ מִמֶּנוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם:
 - ַלָּב בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקְרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר צְוָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
 - לג וַיָּקֶם אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת־מְסַךְּ שַׁעַר הֶחָצֵר וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־הַמְּלָאכָה:
- לד וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:
 - לה וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שְׁכַן עְלָיו הֶעְנָן וּכְבוֹד יְהוָה מְלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן:
 - לו וּבְהַעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל מסעיהם:
 - לז וְאָם־לֹא יֵעְלֶה הֶעָנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הַעְּלֹתוֹ:

38 A byl oblak Hospodinův nad příbytkem ve dne, a oheň býval v noci na něm, před očima všeho domu Izraelského ve všech taženích jejich.

לח פִּי עֲנַן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁבָּן יוֹמֶם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם:

כתובים

אסתר

אסתר א: 1

- 1 Stalo se pak za času krále Asvera, (to jest ten Asverus, jenž kraloval od Indie až k Mouřenínské zemi nad sto dvadcíti a sedmi krajinami),
- 2 Že toho času, když seděl král Asverus na stolici království svého, jenž byla v Susan, městě královském,
- 3 Léta třetího kralování svého, učinil u sebe hody všechněm knížatům svým a služebníkům svým, nejznamenitějším Perským a Médským, hejtmanům a vládařům nad krajinami,
- 4 Ukazuje bohatství, slávu království svého a čest, i ozdobu důstojnosti své za mnoho dnů, totiž za sto a osmdesáte dnů.
- 5 (A když se vyplnili dnové ti, učinil král všemu lidu, což ho koli bylo v Susan městě královském, od největšího až do nejmenšího, hody za sedm dní na paláci v zahradě při domě královském.)
- 6 Též čalouny bílé, zelené a z postavce modrého, zavěšené na provázcích kmentových a šarlatových u kroužků stříbrných, na sloupích mramorových, lůžka zlatá a stříbrná na podlaze porfyretové a mramorové, pariové a socharetové.
- 7 Nápoj pak dávali v nádobách zlatých, a to v nádobách jiných a jiných, i vína královského v hojnosti, jakž slušelo na krále.
- 8 Ale ku pití, podlé nařízení, žádný nenutil. Nebo tak poručil král všechněm správcům domu svého, aby činili podlé vůle jednoho každého.
- 9 Také i královna Vasti učinila hody ženám v domě královském krále Asvera.
- 10 Dne pak sedmého, když se podveselil král vínem, rozkázal Mehumanovi, Biztovi, Charbonovi, Bigtovi a Abagtovi, Zetarovi a Karkasovi, sedmi komorníkům, kteříž sloužili před oblíčejem krále Asvera,
- 11 Aby přivedli Vasti královnu před oblíčej krále v koruně královské, aby okázal národům i knížatům krásu její; nebo velmi krásná byla.
- 12 Ale odepřela královna Vasti přijíti k rozkazu královskému, skrze ty komorníky vzkázanému. Pročež král rozhněval se velmi a rozpálil se hněvem sám v sobě.

- א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה:
- ב בּיָמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֵשֵׁר בִּשׁוּשַׁן הַבִּירַה:
- ג בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁהֶּה לְכָל־שָׂרִיו וַעֲבָדִיו חֵיל פָּרַס וּמְדֵי הַפַּרְתְּמִים וְשָׁבִי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו:
 - ר בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־עשׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גִּדּוּלַתוֹ יַמִים רַבִּים שִׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם:
- ּ וּבִמְלוֹאת הַיָּמִים הָאֵלֶּה עֲשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּנִמְץְאִים בְּנִמְלוֹאת הַיָּמִים בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה לְמִגְּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתָּה שִׁבְעַת יְמִים בַּחֲצֵר גִּנַת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ:
 - חוּר כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמְן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֵשׁ מִטּוֹת זָהָב וְכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהַט־וְשֵׁשׁ וִדַר וִסֹחַרֵת:
 - ז וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִבּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב בִּיַד הַמֵּלֵדְ:
- ן הַשְּׁתִיָּה כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן יִפַּד הַמֶּלֶדְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וַאִישׁ:
 - ט גַם וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֵשֶׁר לַמֵּלֶךְ אָחַשְׁוָרוֹש:
 - בּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמְן בִּוְּתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסְּרִיסִים הַמִשְׁרָתִים אֵת־פָּנֵי הַמֵּלֵךְ אֲחַשִׁוֵרוֹשׁ:
- יא לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת הָעַמִּים וְהַשְּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא:
 - יב וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה וַשְׁתִּי לְבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶּף אֲשֶׁר בְּיַד הַסְּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֵּלָף מָאֹד וַחַמְתוֹ בַּעַרָה בוֹ:

- 13 I řekl král mudrcům znajícím časy, (nebo tak každé věci podával král na všecky zběhlé v právích a soudech),
- 14 A nejbližšímu sebe Charsenovi, Setarovi, Admatovi, Tarsisovi, Meresovi, Marsenovi, Memuchanovi, sedmi vývodám Perským a Médským, jenž vídali tvář královskou, a sedali první po králi:
- 15 Co se má podlé práva státi s královnou Vasti, proto že nevyplnila rozkazu krále Asvera, stalého skrze komorníky?
- 16 Tedy řekl Memuchan před králem i knížaty: Ne proti samému králi zavinila královna Vasti, ale proti všechněm knížatům, a proti všechněm národům všech krajin Asvera krále.
- 17 Nebo když se donese to, co učinila královna, všech žen, zlehčí sobě muže své a řeknou: An král Asverus rozkázal přivésti královnu Vasti před oblíčej svůj, a však nepřišla.
- 18 Nýbrž ještě tohoto dne budou to mluviti kněžny Perské a Médské, *(kteréž slyšely, co učinila královna)*, všechněm knížatům královským, i naplodí se hojně pýchy a zpoury.
- 19 Jestliže se tedy králi za dobré vidí, nechť se stane výpověď královská od oblíčeje jeho, a nechť jest vepsána mezi práva Perská a Médská, kteráž by nemohla změněna býti, že nechtěla přijíti Vasti před oblíčej krále Asvera, pročež království její dá král jiné, lepší nežli ona.
- 20 Tak když uslyší výpověd královskou, kterouž vyhlásiti dá po všem království svém, jakkoli veliké jest, všecky ženy v poctivosti míti budou manžely své, od největšího až do nejmenšího.
- 21 I líbila se ta rada králi i knížatům, a učinil král podlé rady Memuchanovy.
- A rozeslal listy do všech krajin královských, do jedné každé krajiny písmem jejím, a do každého národu jazykem jeho, aby každý muž byl pánem domu svého. Což oznámil každý hejtman lidu jazykem jeho.

- יג וַיּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת וָדִין:
- ד וְהַקּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמְתָא תַרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׁרֵי פָּרַס וּמְדֵי רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיִּשְׁבִים רִאשׁנָה בַּמַּלְכוּת:
 - טו כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל אֲשֶׁר לֹא־עֶשְׂתָה אַת־מַאָמַר הַמֶּלֵךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ בָּיַד הַפְּרִיסִים:
- טז וַיאמֶר מומכן מְמוּכְן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמֵּלְכְּה כִּי עַל־כְּל־הַשְּׂרִים ועַל־כָּל־הָעַמִּים אֵשֶׁר בָּכָל־מִדִינוֹת הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ:
- ז פִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנִיו וְלֹא־בָאָה:
 - יח וְהַיּוֹם הַזֶּה תּאֹמַרְנָה שָׂרוֹת פָּרַס־וּמְדֵי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמֵּלְכָּה לְכֹל שָׁרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדֵי בִּזְּיוֹן וָקְצֶף:
- יט אָם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנְיו וְיִכְּתֵב בְּדְתֵי פָרַס־וּמְדִי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָה יָתֵן הַמֵּלֶךְ לִרְעוּתַה הַטוֹבָה מִמֵּנָה:
 - כ וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַצְשֶׂה בְּכְל־מַלְכוּתוֹ כִּי רַבְּה היא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתִּנוּ יָקָר לְבַעְלֵיהֵן לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן:
 - כא וַיִּיטַב הַדָּבֶר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּדְבַר מִמוּכַן:
- כב וַיִּשְׁלַח סְפָּרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כּכְתָבָה וְאֶל־עַם וְעָם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹרֵר בְּבֵיתוֹ וּמִדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ:

- Ty věci když se zběhly, a když se upokojila prchlivost krále Asvera, zpomenul na Vasti a na to, což byla učinila, též i na to, jaká se výpověd stala proti ní.
- I řekli mládenci královští, služebníci jeho: Nechť hledají králi mladic, panen krásných.
- A nechť zřídí král úředníky ve všech krajinách království svého, kteříž by shromáždili všecky mladice, panny krásné, do Susan města královského, do domu ženského, pod stráž Hegai komorníka královského, strážce žen, a ať jim vydává okrasy jejich.
- místo Vasti. I líbila se ta věc králi, a učinil tak.
- Byl pak jeden Žid v Susan, městě královském, jménem Mardocheus syn Jairův, syna Simei, syna Cis, z pokolení Beniamin.
- A ten byl přestěhován z Jeruzaléma s přestěhovanými, kteříž přestěhováni byli s Jekoniášem králem Judským, kteréhož přestěhoval Nabuchodonozor král Babylonský.
- Ten choval Hadassu, jinak Esteru, dceru strýce svého, proto že neměla otce ani matky. A děvečka ta byla pěkné postavy a krásné tváři, kterouž po smrti otce a matky její vzal sobě Mardocheus za dceru.
- Stalo se tedy, když vyšlo slovo královské a rozkaz jeho, a když shromážďováno bylo panen mnoho do Susan, města královského, pod stráž Hegai, že i Ester vzata byla do domu královského pod stráž Hegai, strážného nad ženami.
- I líbila se jemu ta mladice, a našla milost u něho. Pročež i hned dal jí okrasu její a díl její, a sedm panen způsobných z domu královského; k tomu opatření její i jejích panen proměnil v lepší v domě ženském.
- 10 Neoznámila pak Ester lidu svého, ani rodiny své; nebo přikázal jí byl Mardocheus, aby nepravila.
- 11 Ale Mardocheus každého dne chodíval před síní domu ženského, aby zvěděl, jak se má Ester, a co se s ní děje.
- před krále Asvera, když se vyplnilo při ní podlé práva žen, za dvanácte měsíců, (nebo za tolik dnů ozdobovaly se, šest měsíců olejem mirrovým, a šest měsíců věcmi vonnými a ozdobami ženskými),

- אַחַר הַדָּבָרִים הָאֵלֵה כִּשׁךְּ חֵמַת הַמֵּלֵךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר :אָת־וַשְׁתִּי וָאֶת אֵשֶׁר־עַשְׂתָה וָאֶת אֱשֶׁר־נָגָזַר עַלֵּיהַ:
- וַיּאמְרוּ נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתִיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טובות מַראָה:
 - וְיַפְבֵּצוּ הַמֵּלֶךְ פִּקִידִים בְּכַל־מִדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אָת־כַּל־נַעַרַה־בִתוּלַה טוֹבַת מַרְאָה אֵל־שׁוּשַׁן הַבִּירַה אַל־בֵּית הַנַּשִׁים אַל־יַד הָגָא סְרִיס הַמֵּלֵךְ שׁמֵר הַנַּשִׁים וְנַתוֹן תַּמָרוּקֵיהָן:
- A mladice, kteráž by se zalíbila králi, aby kralovala וָהַנַּצַרָה אֲשֵׁר תִּיטַב בָּצֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחָת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב ַהַדָּבַר בִּעִינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן:
 - אִישׁ יָהוּדִי הַיָה בִּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מַרְדָּכַי בֵּן יָאִיר בַּן־שָׁמִעִי בַּן־קִישׁ אָישׁ יִמִינִי:
 - אַשֶׁר הַגִּלָה מִירוּשַׁלַיִם עִם־הַגֹּלַה אֲשֶׁר הַגִּלְתַה עִם יְכַנְיָה מֶלֶדְיִהוּדָה אֲשֶׁר הָגִלָה נְבוּכַדְנָאצַר מֵלֶדְ בַּבֶּל:
 - וַיָהִי אֹמֵן אֶת־הַדַּסָּה הִיא אֶסְתֵּר בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לַהּ אַב וָאָמַה וָפָת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֵה וּבְמוֹת אַבִיהַ וְאָמַה לַקַתַה מַרְדֵּכֵי לוֹ לְבַת:
 - וַיָהִי בִּהְשַּׁמֵע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדַתוֹ וּבִהְקָבֶץ נְעַרוֹת רַבּוֹת אַל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֵל־יַד הָגַי וַתִּלַּקַח אֵסְתֵּר אֵל־בֵּית הַמַּלַךְ אַל־יַד הָגַי שׁמַר הַנַּשִׁים:
 - וַתִּיטַב הַנַּצֵרָה בִצֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיִבַהֵל אָת־תַּמְרוּקֵיהַ וָאָת־מַנוֹתָהַ לָתֵת לַהּ וָאֶת שֶׁבַע הַנְּעַרוֹת ָהָרְאָיוֹת לָתֶת־לָה מִבֵּית הַמֵּלֶךְ וַיִּשַׁנֵּהָ וְאֵת־נַעֵרוֹתֵיהָ לְטוֹב בֵּית הַנַּשִׁים:
 - לא־הָגִידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּה וְאֶת־מוֹלַדְתַּה כִּי מַרְדֵּכִי צְוַה יעליה אַשר לא־תַגִּיד:
 - יא וּבְכַל־יוֹם וַיוֹם מַרְדֵּכַי מָתְהַלֵּךְ לְפָנֵי חֲצַר בֵּית־הַנַּשִׁים לַדַעַת אַת־שָלוֹם אַסְתַר וּמַה־יַעַשָּה בַּה:
- 12 Když pak přišel jistý čas jedné každé panny, aby vešla יב וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ הֵיוֹת לַהּ כָּדַת הַנַּשִׁים שָׁנֵים עַשַּׁר חֹדֵשׁ כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יִמֵי מָרוּקֵיהֶן שִׁשַּׁה חָדַשִּׁים בִּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשַּׁה חַדַשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנַּשִׁים:

- 13 A tak přicházela panna před krále. Cožkoli řekla, dávalo se jí, aby s tím šla z domu žen až k domu královskému.
- 14 U večer vcházela k králi, a ráno zase odcházela do druhého domu ženského, pod stráž Saasgazy, komorníka královského, strážce ženin. Nepřicházela více k králi, ale jestliže se líbila králi, povolána bývala ze jména.
- 15 Tedy když přišel čas jistý Estery, dcery Abichaile, strýce Mardocheova, kterouž byl vzal sobě za dceru, aby vešla k králi, nežádala ničeho, než což řekl Hegai komorník královský, strážce žen. I líbila se Ester všechněm, kteříž ji viděli.
- 16 A tak vzata jest Ester k králi Asverovi do domu jeho královského, měsíce desátého, *(jenž jest měsíc Tebet)*, léta sedmého kralování jeho.
- 17 I zamiloval král Ester nade všecky jiné ženy, a nalezla milost a lásku u něho nade všecky panny, tak že vstavil korunu královskou na hlavu její, a učinil ji královnou místo Vasti.
- 18 K tomu také učinil král hody veliké všechněm knížatům svým a služebníkům svým, totiž hody Estery, a dal odpočinutí krajinám, a daroval je tak, jakž slušelo na krále.
- 19 A když podruhé shromažďovány byly panny, a Mardocheus seděl u brány královské,
- 20 Ester pak neoznámila byla rodiny své a národu svého, jakž jí byl přikázal Mardocheus; nebo rozkázaní Mardocheovo Ester činila, jako i když chována byla u něho:
- 21 V těch dnech, (když Mardocheus sedal u brány královské), rozhněval se Bigtan a Teres, dva komorníci královští z strážných prahu, a smýšleli o to, aby vztáhli ruce na krále Asvera.
- 22 Čehož dověděv se Mardocheus, oznámil to Ester královně, Ester pak oznámila králi jménem Mardocheovým.
- 23 A když bylo toho vyhledáváno, našlo se tak. I oběšeni jsou ti oba na šibenici, a zapsáno jest to do kronik před králem.

- יג וּבָזֶה הַנַּצְרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תּאֹמֵר יִנְּתֵן לָה לָבוֹא עִמְה מִבֵּית הַנְּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ:
- ד בְּעֶרֶב הִיא בְאָה וּבַבּקֶר הִיא שְׁבָה אֶל־בֵּית הַנְּשִׁים שֵׁנִי אֶל־יַד שַׁצְשְׁגַז סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹמֵר הַפִּילַגְשִׁים לא־תָבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חָפֵץ בָּה הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם:
- טו וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל דֹּד מְרְדֶּכֵי אֲשֶׁר לְקַח־לוֹ לְבַת לְבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יאמַר הַגִּי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנְּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בָּעֵינֵי כָּל־רֹאֵיהָ:
 - טז וַתִּלְּקַח אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת בִּשְׁוַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ:
- ז וַיֶּאֶהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִכְּלֹ־הַנְּשִׁים וַתִּשְׂא־חֵן וְחֶסֶד לְפָנִיו מִכְּלֹ־הַבְּתוּלֹת וַיְּשֶׁם כָּתֶר־מֵלְכוּת בְּרֹאשָׁה וַיַּמְלִיכֶהְ תַּחַת וַשְׁתִּי:
 - יח וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדְיו אֵת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה וַיִּתֵּן מַשְּׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ:
 - יט וּבְהָקָבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית וּמְרְדֶּכֵי ישׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ:
 - ב אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּה וְאֶת־עַמְּה כַּאֲשֶׁר צִּוָּה עָלֶיהָ מְרְדֵּכִי וְאֶת־מַאֲמַר מְרְדֵּכִי אֶסְתֵּר עֹשְׂה כַּאֲשֶׁר הְיְתָה בִאָמָנָה אִתּוֹ:
- נא בַּיָּמִים הָהֵם וּמְרְדֶּכֵי ישֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ קְצַף בִּגְתָן וְתֶרֶשׁ שְׁנֵי־סָרִיםֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַפַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יְד בַּמֶּלֶךְ אָחַשִׁוֵרשׁ:
- ַבב וַיּנְדַע הַדָּבָר לְמָרְדְּכִי וַיַּגֵּד לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתּאֹמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מְרְדֵּכִי:
 - כג וַיְבָקּשׁ הַדְּבָר וַיִּמְּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכְּתֵב בְּסֵפֶּר דְּבָרֵי הַיָּמִים לִפָּנֵי הַמֵּלֵדְּ:

- 1 Po těch věcech zvelebil král Asverus Amana syna Hammedatova Agagského, a vyvýšil ho, tak že vyzdvihl stolici jeho nade všecka jiná knížata, kteříž byli při něm.
- 2 A všickni služebníci královští, kteříž vcházeli do brány královské, klaněli se a padali před Amanem; nebo tak přikázal o něm král. Ale Mardocheus se neklaněl, ani padal.
- 3 Protož řekli služebníci královští, kteříž byli v bráně královské, Mardocheovi: Proč přestupuješ přikázaní královské?
- 4 I stalo se, když o to s ním mluvívali každého dne, a neposlechl jich, že to oznámili Amanovi, aby viděli, bude-li stálý v svých slovích Mardocheus; nebo oznámil jim, že jest Žid.
- Vida pak Aman, že se Mardocheus neklaní, ani padá před ním, naplněn jest Aman prchlivostí.
- 6 Ale za malou věc sobě položil, vztáhnouti ruku na Mardochea samého, (nebo byli oznámili jemu, z kterého by lidu byl Mardocheus). Protož smýšlel Aman, aby zahubil národ Mardocheův, totiž všecky Židy, kteříž byli ve všem království Asverovu.
- 7 Takž měsíce prvního, totiž měsíce Nísan, léta dvanáctého kralování Asverova, rozkázal uvrci pur, totiž los, před sebou ode dne ke dni, a od měsíce až do měsíce dvanáctého, jenž jest měsíc Adar.
- 8 Nebo byl řekl Aman králi Asverovi: Jest lid jakýsi rozptýlený a roztroušený mezi lidem ve všech krajinách království tvého, jejichž práva rozdílná jsou ode všech národů, práv pak královských neostříhají. Protož králi není užitečné, nechati jich.
- 9 Jestliže se králi za dobré vidí, nechť se napíše, aby je zahladili, a já deset tisíc centnéřů stříbra odvážím do rukou představeným té práci, aby je vnesli do komory královské.
- 10 Tedy král sňav prsten svůj s ruky své, dal jej Amanovi synu Hammedatovu Agagskému, nepříteli Židovskému.
- 11 A řekl král Amanovi: Stříbro to daruji tobě i lid ten, abys naložil s ním, jakť se koli líbí.

- א אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדֵּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמְן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיְּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כַּל־הַשְּׂרִים אֲשֵׁר אָתּוֹ:
- ָּ וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי־כֵן צִּוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמְרְדֶּכֵי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשִׁתַּחֵנֵה:
- ג וַיּאֹמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמְרְדֶּכָי מַדּוּעַ אַתַּה עוֹבֶר אֵת מִצְוַת הַמֵּלֶדְ:
- ד וַיְהִי באמרם בְּאָמְרָם אֵלְיו יוֹם וְיוֹם וְלֹא שְׁמַע אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת הָיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מְרְדֵּכֵי כִּי־הִגִּיד לְהֶם אֵשֵׁר־הוּא יִהוּדִי:
- ָּהְבָּי בּי־אֵין מְרְדֶּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמְּלֵא הָמְן בָּי־אֵין מְרְדֶּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ וַיִּמְּלֵא הָמְן חַמָּה:
- וַיָּבֶז בְּעֵינָיו לִשְׁלֹח יָד בְּמְרְדֶּכֵי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מְרְדֵּכִי וַיְבַקֵּשׁ הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּכָל־מַלְכוּת אֲחַשִׁוֵרוֹשׁ עַם מַרְדֵּכֵי:
- בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא־חֹדֶשׁ נִיסְן בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוַרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרֶל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עְשָׁר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדְר:
- ז וַיּאֹמֶר הָמֶן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם־אֶחָד מְפַּזָּר וּמְפֹּרְד בֵּין הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךְ וְדָתֵיהֶם שׁנוֹת מִכְּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׁים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שׁׁוֶה לְהַנִּיחָם:
- ט אָם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכְּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלְפִּים כִּכַּר־כָּסֶף אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֵּלֵך:
- י וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבּּעְתּוֹ מֵעַל יְדוֹ וַיִּתְנְהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא האַגגי צֹרָר הַיִּהוּדִים:
 - יא וַיּאֹמֶר הַמֶּלֶךְּ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לְךְּ וְהָעָם לַעֲשׁוֹת בּוֹ כַּטוֹב בָּעִינֵיך:

- 12 Protož povoláni jsou písaři královští téhož měsíce prvního třináctého dne, a psáno jest všecko tak, jakž přikázal Aman, k knížatům královským i vývodám, kteříž byli v jedné každé krajině, i hejtmanům jednoho každého národu, každé krajině vedlé písma jejího, a každému národu vedlé jazyku jeho; jménem krále Asvera psáno, a zapečetěno prstenem královským.
- I jsou posláni listové po poslích do všech krajin královských, aby hubili, mordovali a vyhladili všecky Židy, od mladého až do starce, děti i ženy, jednoho dne, totiž třináctého, měsíce dvanáctého, *(jenž jest měsíc Adar)*, a loupeže jejich aby rozbitovali.
- 14 Summa toho psání byla: Aby vyhlášeno bylo v jedné každé krajině a oznámeno všechněm národům, aby hotovi byli ke dni tomu.
- 15 Tedy vyjeli poslové stěží s poručením královským, a vyhlášeno jest to v Susan, městě královském. Král pak a Aman seděli, kvasíce, ale měšťané Susan zkormouceni byli.

- יב וַיָּקְּרְאוּ סֹפְּרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרְאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכְּתַב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִּוָּה הָמְן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׁרֵי עַם וְעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָה וְעַם וְעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ:
- ג וְנִשְׁלוֹחַ סְפָּרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כְּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהָּרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כְּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עְשָׂר הוּא־חֹדֵשׁ אַדָר וּשְׁלַלִם לַבוֹז:
 - יד פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנְּתֵן דְּת בְּכְל־מְדִינָה וּמְדִינָה גְּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה:
- טו הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה וָהַמֶּלֶךְ וָהַמֵּן יַשְׁבוּ לְשִׁתּוֹת וָהַעִּיר שׁוּשֵׁן נַבוֹכָה:

אסתר ד: 4

- : Mardocheus pak zvěděv všecko to, což se bylo stalo, roztrhl roucho své, a vzal na sebe žíni a popel, a jda po městě, křičel křikem velikým a žalostným.
- A přišel až před bránu královskou; nebo žádný neměl vcházeti do brány královské v oděvu žíněném.
- V každé také krajině i místě, kamžkoli slovo královské a výpověd jeho došla, kvílení veliké bylo od Židů, a půst, pláč i úpění, a žíni s popelem podestřeli sobě mnozí.
- Pročež přišedše děvečky Estery a komorníci její, oznámili jí to. I zarmoutila se královna velmi, a poslala šaty, aby oblékli Mardochea, a aby vzali žíni jeho od něho. Ale on jich nepřijal.
- Tedy zavolavši Ester Hatacha, jednoho z komorníků královských, kteréhož jí byl dal za služebníka, poručila mu o Mardocheovi, aby přezvěděl, co a proč by to bylo.
- Takž vyšel Hatach k Mardocheovi na ulici města, kteráž jest před branou královskou.
- I oznámil jemu Mardocheus všecko, co se mu přihodilo, i o té summě peněz, kterouž připověděl אַשֶּׁר אָמַר הָמֵן לְשָׁקוֹל עַל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ ביהודיים בַּיָהוּדִים Aman dáti do komory královské proti Židům, k vyhlazení jich.
- 8 K tomu i přípis psané výpovědi, kteráž vyhlášena byla v Susan, aby zhubeni byli, dal jemu, aby ukázal Ester a oznámil jí, a aby jí rozkázal jíti k králi, a milosti hledati u něho, a prositi před tváří jeho za lid svůj.
- Tedy přišel Hatach, a oznámil Ester slova Mardocheova.
- 10 I řekla Ester Hatachovi, a poručila mu oznámiti Mardocheovi:
- 11 Všickni služebníci královští i lid krajin královských vědí, že kterýž by koli muž neb žena všel před krále do síně vnitřní, nejsa povolán, jedno právo o něm jest, aby hrdlo propadl, kromě toho, k komuž by král vztáhl berlu zlatou, že živ zůstane. Já pak nebyla jsem povolána, abych vešla k králi již třidceti dnů.
- 12 Ale když oznámili Mardocheovi slova Estery,
- 13 Rekl Mardocheus, aby zase oznámeno bylo Esteře: Nemysl sobě, abys zachována býti mohla v domě královském ze všech Židů.

- וּמָרְדֵּכִי יָדַע אֵת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֵּכִי אֵת־בָּגָדִיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וַאֶפֶר וַיֵּצֵא בִּתוֹךְ הַעִיר וַיִּזְעַק זְעַקָה גִּדֹלָה
- וַיָבוֹא עַד לְפָנֵי שַעַר־הַמֵּלֶך כִּי אֵין לָבוֹא אֵל־שַעַר הַמֵּלֶך בלבוש שק:
- וּבְכַל־מִדִינָה וּמִדִינָה מִקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֵּלֶךְ וְדַתוֹ מַגִּיעַ אָבֵל גַּדוֹל לַיָּהוּדִים וְצוֹם וּבָכִי וּמְסְפֵּד שַׂק וַאָפֵר יְצַע
 - וַתָּבוֹאינָה נַצֵרוֹת אֱסְתֵּר וְסָרִיסֵיהָ וַיַּגִּידוּ לָה וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מִאֹד וַתִּשְׁלַח בִּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מֶרְדֵּכֵי וּלְהָסִיר שַׁקּוֹ מֵעָלָיו וִלֹא קבֵּל:
- וַתְקָרָא אֵסְתֵּר לַהַתַּךְ מְסַּרִיסֵי הַמֵּלֶךְ אֲשֵׁר הַעֵמִיד לְפַּנֵיהַ וַתְצַוָהוּ עַל־מַרְדַכִי לְדַעַת מַה־זָה וְעַל־מַה־זָה:
 - וַיֵּצֵא הַתָּךְ אֱל־מֶרְדָּכָי אֱל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֵׁר לִפְנֵי ישַער־הַמֵּלֵדְ:
- וַיַּגָּד־לוֹ מַרְדֵּכִי אֵת כַּל־אֲשֶׁר קַרָהוּ וְאֵת פַּרְשַׁת הַכְּסֵף לָאַבָּדַם:
 - וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־וִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשִּׁמִידָם נַתַן לוֹ לְהַרָאוֹת אֵת־אֵסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָה וּלְצֵוּוֹת עַלֵּיהַ לָבוֹא אַל־הַמֶּלֶךְ לְהָתְחַנֵּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפַנִיו עַל־עַמַה:
 - וַיַבוֹא הַתַדְ וַיַּגָּד לְאֵסְתֵּר אֵת דְּבָרֵי מַרְדֵּכַי:
 - ותאמר אָסְתֵּר לְהַתַּדְ וַתְצֵוָהוּ אָל־מַרְדָּכִי:
- בָּל־עַבְדֵי הַמֵּלֶךְ וַעַם־מִדִינוֹת הַמֵּלֶךְ יוֹדְעִים אֲשֶׁר כַּל־אִישׁ וָאִשַּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא־אֵל־הַמֶּלֶךְ אֵל־הַחַצֵּר הַפָּנִימִית אֲשֶׁר לא־יִקַרָא אַחַת דָּתוֹ לְהַמִית לְבַד מֵאֲשֵׁר יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֵּלֶךְ אָת־שַׁרְבִיט הַזַּהַב וְחָיָה וַאָנִי לֹא נְקְרֵאתי לַבוֹא אל-המלך זה שלושים יום:
 - יב וַיַּגִידוּ לְמַרְדֵּכִי אֵת דְּבְרֵי אֵסְתֵּר:
 - יג וַיֹּאמֵר מָרְדֵּכִי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְּשֵׁךְ לָהָמַלֶט בֵּית־הַמַּלֶךְ מְכַּל־הַיָּהוּדִים:

- Nebo jestliže se umlčíš v tento čas, oddechnutí a vysvobození Židům přijde odjinud, ty pak a dům otce tvého zahynete. A kdo ví, ne pro tento-lis čas přišla k tomu království?
- 15 I řekla Ester, aby zase oznámili Mardocheovi:
- 16 Jdi a shromažď všecky Židy, což jest jich v Susan, a posťte se za mne, a nejezte ani píte za tři dni, v noci ani ve dne. Já podobně, i panny mé postiti se budou, a teprv vejdu k králi, což však neobyčejné jest, a jestližeť zahynu, nechť zahynu.
- 17 Tedy šel Mardocheus, a učinil všecko tak, jakž mu poručila Ester.

- יד כִּי אָם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזּאֹת רֶוַח וְהַצְּלְה יַצְמוֹד לַיְהוּדִים מִמְּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תּאֹבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אָם־לְעֵת כָּזֹאַת הָגַעַתְּ לַמַּלְכוּת:
 - טו וַתּאֹמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מְרְדֶּכְי:
- ז לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כְּל־הַיְהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאֹכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וְיוֹם גַּם־אֲנִי וְנַעֲלֹתִי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדְּת וְכַאֵשֵׁר אָבַדְתִּי
 - יז וַיַּעֲבֹר מָרְדְּכִי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלְיו אֶסְתֵּר:

- Stalo se potom dne třetího, oblékši se Ester v roucho královské, postavila se v síni vnitřní domu královského, naproti pokoji královskému. Král pak seděl na stolici své královské, v pokoji královském naproti dveřím domu.
- Stalo se, pravím, když uzřel král Ester královnu, ana stojí v síni, že milostí jsa k ní nakloněn, vztáhl král k Ester berlu zlatou, kterouž držel v ruce své. Tedy přistoupivši Ester, dotkla se konce berly.
- I řekl jí král: Co jest tobě, královno Ester? A jaká jest prosba tvá? Až do polovice království dáno bude tobě.
- Odpověděla Ester: Jestliže se králi za dobré vidí, nechať přijde král s Amanem dnes na hody, kteréž jsem jemu připravila.
- I řekl král: Zavolejte rychle Amana, ať naplní žádost Estery. A tak přišel král s Amanem na hody, kteréž byla připravila Ester.
- tvá? A budeť dáno. Aneb jaká jest prosba tvá? Bys pak žádala až do polovice království, staneť se.
- I odpověděla Ester: Žádost má a prosba má jest:
- Nalezla-li jsem milost u krále, a jestliže se králi za dobré vidí povoliti žádosti mé, a naplniti prosbu mou, aby ještě přišel král i Aman na hody, kteréž jim připravím, a zítra učiním podlé slova královského.
- A tak vyšel Aman dne toho, vesel jsa a dobré mysli. Ale když viděl Aman Mardochea v bráně královské, že ani nepovstal, ani se nehnul před ním, naplněn jest Aman hněvem proti Mardocheovi.
- 10 A však zdržel se Aman, až přišel do domu svého, a poslav, povolal přátel svých a Zeres ženy své.
- 11 I vypravoval jim Aman o slávě bohatství svého, i o množství synů svých, i o všem, čímž ho zvelebil král, a jak ho vyvýšil nad knížata i služebníky královské.
- 12 A doložil Aman: Nadto nepozvala Ester královna s králem na hody, kteréž byla připravila jen mne, a ještě i k zejtří pozván jsem od ní s králem.
- Ale všecko to nic mi neprospívá, pokudžkoli vídám וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מְרְדֵּכִי Mardochea, toho Žida, sedati u brány královské.

- וַיָהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֵסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֵמֹד בַּחַצֵּר בַּית־הַמֵּלֵךְ הַפִּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֵּלֵךְ וְהַמֵּלֵךְ יוֹשֵׁב צַל־כְּפָא מַלְכוּתוֹ בָּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכָח פַּתַח הַבַּיִת:
- וַיִהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֵת־אֵסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֵת בַּחָצֵר ַנִשְׂאַה חֶן בִּעֵינַיו וַיּוֹשֵׁט הַמֶּלֶךְ לְאָסְתֵּר אֵת־שַׁרְבִיט הַזַּהַב אַשֶּׁר בִּיַדוֹ וַתִּקְרַב אָסְתֵּר וַתְּגַע בִּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט:
 - וַיֹּאמֶר לָה הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֱסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקּשְׁתַךְ עַד־חַצִי הַמַּלְכוּת וִינַתון לַךְּ:
- וַתֹּאמֵר אֵסְתֵּר אִם־עַל־הַמֵּלֵךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמֶן הַיּוֹם אַל־הַמִּשְׁתָה אֲשֵׁר־עַשִּׂיתִי לוֹ:
 - וַיֹּאמֶר הַמֵּלֶךְ מַהַרוּ אֵת־הַמַן לַעֲשׂוֹת אֵת־דָבַר אֵסְתֵּר וַיַבֹא הַמֶּלֶךְ וָהַמָן אֵל־הַמְּשָׁתָּה אֲשֶׁר־עַשְׂתָה אֱסְתֵּר:
- Potom řekl král k Ester, napiv se vína. Jaká jest žádost וַיֹּאמֶר הַמֵּלֵךְ לָאֶסְתֵּר בִּמְשִׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שָׁאֵלֶתַךְ וְיִּנָּתֵן לְךּ וּמַה־בַּקַשָּתֶךְ עַד־חָצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעַשׁ:
 - וַתַעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שָׁאֶלַתִי וּבַקַשָּׁתִי:
 - אָם־מַצַאתִי חָן בִּעִינֵי הַמֵּלֶךְ וְאָם־עַל־הַמֵּלֶךְ טוֹב לָתַת אָת־שָאַלָתִי וַלַעֲשׁוֹת אֶת־בַּקּשַׁתִי יַבוֹא הַמֵּלֶךְ וָהָמַן אַל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר אָעֵשֶׂה לָהֶם וּמַחַר אֶעֵשֶׂה כִּדְבַר
 - וַיָּצֵא הַמַן בַּיּוֹם הַהוּא שַמֶת וָטוֹב לֶב וְכָרָאוֹת הַמַן אֶת־מֶרְדֶּכֵי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וִלֹא־זָע מִמֵּנּוּ וַיִּמֵּלֵא הַמָן עַל־מַרְדֵּכֵי חֵמָה:
 - וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֵל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיַּבֵא אֵת־אֹהַבִיו וֹאָת־זֵרֵשׁ אִשְׁתּוֹ:
 - יא וַיָסַפֶּר לַהֶם הַמַן אֵת־כָּבוֹד עַשִׁרוֹ וִרֹב בַּנַיו וְאֵת כַּל־אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֵּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־הַשַּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֵּלֶךְ:
 - וַיֹּאמֶר הַמַּן אַף לֹא־הֵבִיאַה אָסְתֵּר הַמַּלְכַּה עִם־הַמֵּלֶךְ אָל־הַמִּשָׁתֵּה אֲשֶׁר־עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קרואילה עם־הַמֶּלֶר:
 - ַהַיָּהוּדִי יוֹשֶב בִּשַעַר הַמֵּלֶךְ:

- 14 Řekla jemu Zeres žena jeho, i všickni přátelé jeho: Nechť udělají šibenici zvýši padesáti loket, a ráno rci králi, aby na ní oběsili Mardochea, a vejdi s králem na hody vesele. I líbila se ta rada Amanovi, a rozkázal postaviti šibenici.
- יד וַתּאֹמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־אֹהֲבְיו יַצְשׁוּ־עֵץ גָּבֹהַ חֲמִשִּׁים אַמְּה וּבַבּּקֶר אֲמֹר לַמֶּלֶךּ וְיִתְלוּ אֶת־מְרְדֶּכֵי עָלָיו וּבֹא־עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתָּה שָּׁמֵחַ וַיִּיטַב הַדְּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׁ הָעֵץ:

- 1 Té noci král nemoha spáti, rozkázal přinésti knihy pamětné, kroniky, kteréž čteny byly před králem.
- I našli zapsáno, že pověděl Mardocheus na Bigtana a Teresa, dva komorníky královské z těch, jenž ostříhali prahu, že ukládali vztáhnouti ruku na krále Asvera.
- 3 Tedy řekl král: Čím jest poctěn, neb jak zveleben Mardocheus za to? Odpověděli služebníci královští, dvořané jeho: Není jemu nic dáno.
- 4 I řekl král: Kdo jest v síni? (Aman pak byl přišel do síně domu královského zevnitřní, mluviti s králem, aby oběšen byl Mardocheus na šibenici, kterouž jemu připravil.)
- 5 Odpověděli králi služebníci jeho: Aj, Aman stojí v síni. Řekl král: Nechť vejde sem.
- 6 Takž všel Aman. Jemuž řekl král: Co sluší učiniti muži tomu, kteréhož by chtěl král ctíti? (Aman řekl sám v sobě: Kohož by jiného chtěl král více ctíti, nežli mne?)
- Odpověděl Aman králi: Muži tomu, jehož král ctíti chce,
- 8 Ať přinesou roucho královské, do kteréhož se král obláčí, a přivedou koně, na kterémž jezdí král, a vstaví korunu královskou na hlavu jeho.
- 9 A dadouce roucho to i koně toho v ruku některého z nejznamenitějších knížat královských, ať oblekou muže toho, jehož král chce ctíti, a ať jej vodí na koni po ulici města, a volají před ním: Tak se má státi muži tomu, jehož král ctíti chce.
- 10 Tedy řekl král Amanovi: Pospěš, vezmi to roucho a koně, jakž jsi řekl, a učiň to Mardocheovi Židu, kterýž sedí v bráně královské. Nepomíjejž ničeho ze všeho toho, což jsi mluvil.
- 11 Protož vzav Aman roucho i koně, oblékl Mardochea, a vedl jej na koni po ulici města, volaje před ním: Tak se má státi muži tomu, jehož král ctíti chce.
- 12 Potom navrátil se Mardocheus k bráně královské. Aman pak rychle pospíšil do domu svého, smuten jsa, s zakrytou hlavou.

- אַ בַּלַיְלָה הַהוּא נְדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶף וַיּאֹמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶּר הַזְּכִרנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיָּהִיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֵּלֵף:
- ב וַיִּמְצֵא כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מְרְדֵּכֵי עַל־בִּגְתְנָא וְתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ:
 - ַניּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־נַּצְשָּׂה יְקָר וּגְדוּלְה לְמְרְדְּכֵי עַל־זֶה מָלֶרְ הַמֶּלֶךְ מְשְׁרְתִיו לֹא־נַעֲשָׂה עִמּוֹ דְּבָר:
 - ַניּאַמֶּר הַמֶּלֶּךְ מִי בֶּחָצֵר וְהָמְן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנְה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מְרְדְּכַי עַל־הָעֵץ אַשֵּׁר־הַכִּין לוֹ:
 - ּה וַיּאֹמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמְן עֹמֵד בֶּחָצֵר וַיּאֹמֶר המלךּ יבוֹא:
 - וַיָּבוֹא הָמָן וַיּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַצְשׂוֹת בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַצֵשׂוֹת יָקָר יוֹתֵר מִמֵּנִי:
 - וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפַץ בִּיקְרוֹ:
 - ז יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לְבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּראשׁוֹ:
- וּ וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשְּׁרֵי הַמֶּלֶּךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּישׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כְּכָה וֵעְשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ:
 - י ניאמר הַמֶּלֶךְ לְהָמְן מַהֵּר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן לְמְרְדֶּכֵי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דְּבָר מִכּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
 - א וַיִּקַח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מְרְדְּכִי וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעְשֶׂה לְאִישׁ אֵשֵׁר הַמֵּלֵךְ חַפָּץ בִּיקרוֹ:
- יב וַיָּשָׁב מָרְדֶּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךּ וְהָמְן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל וַחָפוּי ראש:

- I vypravoval Aman Zeres ženě své a všechněm přátelům svým všecko, což se mu přihodilo. I řekli jemu mudrci jeho i Zeres žena jeho: Poněvadž z národu Židovského jest Mardocheus, před jehož oblíčejem počal jsi klesati, neodoláš jemu, ale jistě padneš před oblíčejem jeho.
- 14 A když oni ještě mluvili s ním, komorníci královští přišli, a rychle vzali Amana na hody, kteréž připravila Ester.
- יג וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרְהוּ וַיּאֹמְרוּ לוֹ חֲכָמְיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מְרְדֵּכֵי אֲשֶׁר הַחִּלּוֹתְ לִנְפֹּל לְפָנְיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־נְפוֹל תִּפּוֹל לְפַנָיו:
 - יד עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־עְשְׂתָה אֶסְתֵּר:

- 1 A tak přišel král i Aman, aby hodovali s Ester královnou.
- I řekl král k Ester opět druhého dne, napiv se vína: Jaká jest žádost tvá, Ester královno? A budeť dáno. Aneb jaká jest prosba tvá? Až do polovice království staneť se.
- nalezla milost před očima tvýma, ó králi, a jestliže se králi za dobré vidí, nechť mi jest darován život můj k mé žádosti, a národu mému k prosbě mé.
- Nebo prodáni jsme, já i národ můj, abychom zbiti, pomordováni a vyhlazeni byli, ješto kdybychom za služebníky a děvky prodáni byli, mlčela bych, ač by i tak ten nepřítel nijakž nemohl nahraditi králi té škody.
- Opět odpovídaje král Asverus, řekl Ester královně: I kdož jest to ten, a kde jest ten, jehož srdce tak jest naduté, aby to činil?
- I řekla Ester: Muž protivník a nepřítel nejhorší jest Aman tento. Takž Aman zhrozil se před oblíčejem krále a královny.
- Tedy král vstal v prchlivosti své od pití vína, a vyšel na zahradu při paláci. Aman pak pozůstal tu, aby prosil za život svůj Estery královny; nebo viděl, že jest o něm zle uloženo od krále.
- 8 Potom král navrátil se z zahrady palácu do domu, kdež pil víno, a Aman padl na lůžko, na kterémž seděla Ester. I řekl král: Což ještě násilé učiniti chce královně u mne v domě? A hned jakž slovo to vyšlo z úst krále, tvář Amanovu zakryli.
- Mezi tím řekl Charbona, jeden z komorníků, před králem: Aj, ještě šibenice, kterouž připravil Aman Mardocheovi, kterýž mluvil králi k dobrému, stojí při domě Amanově, zvýší padesáti loket. I řekl král: Oběstež ho na ní.
- 10 Tedy oběsili Amana na té šibenici, kterouž byl připravil Mardocheovi. A tak prchlivost královská ukojila se.

- וַיַבֹּא הַמֶּלֶךְ וָהַמַן לְשָׁתּוֹת עָם־אֵסְתֵּר הַמַּלְכַּה:
- וַיֹּאמֶר הַמֵּלֶךְ לָאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בִּמְשִׁתֵּה הַיַּיֵן מַה־שְּׁאֵלְתֵדְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנְּתֵן לָדְ וּמַה־בַּקּשָׁתַדְ עַד־חַצִי הַמַּלְכוּת וְתַעַשֹּ:
- Tedy odpověděla Ester královna a řekla: Jestliže jsem וַתַּעַן אֱסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתּאִמֶר אָם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךּ הַמֶּלֶךּ וָאָם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב הָנַתֶן־לִי נַפָּשִׁי בִּשְׁאֵלַתִי וְעַמִּי
 - פִי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וִעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהַרוֹג וּלְאַבֵּד וְאָלוּ לַעָבַדִים וִלְשָׁפַחוֹת נִמְכַּרְנוּ הָחֲרַשִּׁתִּי כִּי אֵין הַצַּר שׁוָה בַנוַק הַמַּלֵדְ:
 - וַיּאֹמֶר הָמֶּלֶךְ אָחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיּאֹמֶר לְאֵסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא וָה וָאֵי־זָה הוּא אֲשֶׁר־מְלַאוֹ לְבּוֹ לַעֲשׁוֹת כֶּן:
 - וַתּאֹמֵר־אֵסְתֵּר אִישׁ צַר וִאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֵּה וִהָמָן נִבְעַת מַלְפָנֵי הַמֵּלֶךְ וָהַמַּלְכַּה:
 - וָהַמֶּלֶךְ קַם בַּחֲמָתוֹ מִמְּשָׁתֵּה הַיַּיִן אֱל־גִּנַּת הַבִּיתַן וִהַמַן עַמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפָּשׁוֹ מֶאֶסְתֵּר הַמַּלְכַּה כִּי רַאָה כִּי־כַלְתַה אַלִיו הַרַעָה מָאֵת הַמַּלַרְ:
 - וָהַמֶּלֶךְ שַׁב מִגְנַּת הַבִּיתַן אֱל־בֵּית מִשְׁתֵּה הַיֵּין וְהַמַן נֹפֶל עַל־הַמְטָה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עַלֵיהַ וַיֹּאמֶר הַמֵּלֶךְ הָגָם לְכִבּוֹשׁ אָת־הַמַּלְכַּה עִמִּי בַּבַּיִת הַדַּבַר יַצַא מִפִּי הַמֵּלֶךְ וּפְנֵי הַמַן
 - וַיּאֹמֶר חַרְבוֹנָה אֵחַד מִן־הַסַּרִיסִים לְפָנֵי הַמֵּלֶךְ גַם הַנָּה־הַעֵץ אֱשֶׁר־עַשָּׁה הַמַן לְמַרְדֵּכַי אֱשֶׁר דְּבֶּר־טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַ חֲמִשִׁים אַמְה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תִּלְהוּ עַלַיו:
 - וַיִּתְלוּ אֶת־הָמֶן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמֶרְדֶּכָי וַחֲמַת הַמֶּלֵךְ שַׁכַכַה:

- 1 Téhož dne dal král Asverus Ester královně dům Amana nepřítele Židovského, a Mardocheus přišel před krále, (nebo oznámila Ester, co by jí on byl).
- 2 Kdežto král sňav prsten svůj, kterýž vzal od Amana, dal jej Mardocheovi. Ester pak ustanovila Mardochea nad domem Amanovým.
- 3 Potom ještě Ester mluvila před králem, padši k nohám jeho, a s pláčem pokorně ho prosila, aby zrušil nešlechetnost Amana Agagského a jeho úklady, kteréž smyslil proti Židům.
- 4 (Tedy vztáhl král k Esteře berlu zlatou, a Ester vstavši, postavila se před králem.)
- A řekla: Jestliže se králi za dobré vidí, a nalezla-li jsem milost před tváří jeho, a jestliže se ta věc králi slušná býti vidí, a já jsem-li příjemná před očima jeho: nechť jest psáno, aby byli zrušeni listové ti, a tak úkladové Amana syna Hammedatova Agagského, kteréž rozepsal, aby vyhladili Židy, což jest jich ve všech krajinách královských.
- 6 Nebo jak bych se mohla dívati na to zlé, kteréž by potkalo lid můj? A jak bych mohla hleděti na zhoubu rodiny své?
- 7 I řekl král Asverus Ester královně a Mardocheovi Židu: Ej, dům Amanův dal jsem Esteře, jeho pak oběsili na šibenici, proto že vztáhnouti chtěl ruku svou na Židy.
- 8 Vy tedy pište Židům, jakž se vám za dobré zdá, jménem královským, a zapečeťte prstenem královským. (Nebo což se píše jménem krále, a zapečetí prstenem královským, nemůže zpátkem jíti.)
- 9 Takž svolali písaře královské v ten čas měsíce třetího, jenž jest měsíc Siban, dvadcátého třetího dne téhož měsíce, a psáno jest všecko tak, jakž přikázal Mardocheus, k Židům a knížatům, i vývodám a hejtmanům krajin, kteréž jsou od Indie až do země Mouřenínské, sto dvadceti sedm krajin, do každé krajiny písmem jejím, každému národu jazykem jeho, též i Židům písmem jejich a jazykem jejich.
- 10 A když napsal jménem krále Asvera a zapečetil prstenem královským, rozeslal listy po poslích, kteříž jezdívali na koních rychlých a mezcích mladých:

- א בּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן צֹרֵר היהודיים הַיְּהוּדִים וּמְרְדֵּכִי בָּא לִפְנֵי הַמֵּלֵךְ כִּי־הִגִּידָה אֱסִתֵּר מַה הוּא־לָה:
 - ב וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבּּעְתּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהְמָן וַיִּתְּנָהּ לְמַרְדֵּכִי וַתִּשֵׂם אֵסְתֵּר אֵת־מַרְדֵּכִי עַל־בֵּית הָמָן:
- ג וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶּדְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְּלְיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמֶן הָאֲגִגִי וְאֵת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֵשֵׁר חַשֵּׁב עַל־הַיָּהוּדִים:
 - ד וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֵת שַׁרְבִט הַזְּהָב וַתְּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֵּלֶךְ:
- וּתּאֹמֶר אָם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאָם־מָצְאתִי חֵן לְפָנְיו וְכָשֵׁר הַדְּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכְּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כְּתַב לְאַבֵּד אֶת־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ:
 - ּכִּי אֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי:
- ז ניאמֶר הַמֶּלֶף אֲחַשְׁנֵרשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּלְמְרְדֵּכֵי הַיְּהוּדִי הַנֵּה בֵית־הָמָן נְתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ תְּלוּ עַל־הָעֵץ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יְדוֹ ביהודיים בַּיְהוּדִים:
 - ז וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְהוּדִים כַּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־וִּכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחָתוֹם בִּטַבַּעַת הַמֵּלֵךְ אֵין לִהָשִׁיב:
- וַיָּקְרְאוּ סֹפְרֵי־הַמֶּלֶךְ בְּעֵת־הַהִּיא בַּחֹדֶשׁ הַשְׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכְּתֵב כְּכֶל־אֲשֶׁר־צִּוָּה מְרְדֵּכֵי אֶל־הַיְהוּדִים וְאֶל הְאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים־וְהַפַּחוֹת וְשָׁרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכָתַבָּה וִעַם וַעַם כִּלְשׁנוֹ וִאֵל־הַיָּהוּדִים כְּכָתַבָם וְכִלְשׁוֹנָם:
 - וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ וַיַּחְתֹּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָּרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסוּסִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֵחַשִׁתְרָנִים בִּנֵי הָרַמָּכִים:

- 11 Že jest povolil král Židům, kteřížby v kterémkoli a aby hubili, mordovali a plénili všecka vojska národu i krajiny, útok činících na ně, na děti jejich i ženy jejich, a kořisti jejich aby rozbitovali.
- 12 Jednoho a téhož dne ve všech krajinách krále Asvera, totiž třináctého, měsíce dvanáctého, jenž jest měsíc Adar.
- 13 Summa toho psání: Aby vyhlášeno bylo v jedné každé krajině, a oznámeno všechněm národům, aby Zidé byli hotovi ke dni tomu ku pomstě nad nepřátely svými.
- 14 Tedy poslové, kteříž jezdívali na koních prudkých a na mezcích, vyjeli snažným a rychlým během s poručením královským, a vyhlášeno jest to v Susan, městě královském.
- 15 Mardocheus pak vycházel od oblíčeje královského v rouše královském z postavce modrého a bílého, v koruně zlaté veliké a v plášti kmentovém a šarlatovém, a město Susan plésalo a veselilo se.
- 16 Nebo Židům vzešlo světlo a radost, i veselé a sláva.
- Ano i v každé krajině i v každém městě, na kteréžkoli místo poručení královské a výpověd jeho došla, veselé a radost měli Zidé, hody a dobrou vůli, a mnozí z národů jiných přistupovali k Židům; nebo připadl na ně strach Zidovský.

- אַשֶׁר נַתַן הַמֵּלֶךְ לַיָּהוּדִים אֲשֶׁר בִּכָּל־עִיר־וַעִיר לְהָקּהֵל městě byli, aby shromáždíce se, zastávali života svého, וַלַעֵמֹד עַל־נַפְשֵׁם לָהַשָּׁמִיד וַלָהָרג וּלָאָבֵּד אָת־כַּל־חֵיל עם וּמָדִינַה הַצַּרִים אֹתַם טַף וְנַשִּׁים וּשְׁלַלַם לַבוֹז:
 - בִּיוֹם אָחַד בִּכַל־מִדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אָחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עַשַּׂר לַחֹדֵשׁ שָׁנִים־עַשַּׁר הוּא־חֹדֵשׁ אַדַר:
 - פַּתִשֵׁגן הַכִּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בִּכָל־מִדִינָה וּמִדִינָה גָּלוּי לְכַל־הַעַּמִּים וְלְהִיוֹת היהודיים הַיָּהוּדִים עתודים עַתִידִים ליום הזה להנקם מאיביהם:
 - הַרָצִים רֹכָבֵי הַרֶכֵשׁ הַאֲחַשְׁתְּרָנִים יַצָאוּ מְבֹהַלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְנַה בִּשׁוּשֵׁן הַבִּירַה:
 - וּמְרְדֵּכִי יָצָא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תִּכֵלֵת וַחוּר וַעֲטֶרֵת זָהָב גִּדוֹלָה וִתַכִרִיךְ בּוּץ וִאַרְגָּמֶן וִהָעִיר שׁוּשָׁן צַהַלָה וַשַּׂמַחַה:
 - לַיָּהוּדִים הַיָּתָה אוֹרָה וְשְׂמְחָה וְשַׁשׁן וִיקַר:
 - וּבְכַל־מִדִינָה וּמִדִינָה וּבְכַל־עִיר וַעִיר מִקוֹם אֲשֵׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וִדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וִשָּׂשוֹן לַיִּהוּדִים מִשְׁתֵּה וִיוֹם טוֹב וָרַבִּים מֵעַמֵּי הַאַרֵץ מִתִיהַדִים כִּי־נַפַּל פַּחַד־הַיָּהוּדִים עַלֵיהֵם:

9: אסתר

- Potom dvanáctého měsíce, (jenž jest měsíc Adar), třináctého dne téhož měsíce, když přišel čas poručení královského a výpovědi jeho, aby se vyplnila, v ten den, v kterýž se nadáli nepřátelé Židovští, že budou panovati nad nimi, stalo se na odpor, že panovali Židé nad těmi, kteříž je v nenávisti měli.
- 2 Nebo se byli shromáždili Židé v městech svých, po všech krajinách krále Asvera, aby vztáhli ruku na ty, kteříž hledali jejich zlého. A žádný před nimi neostál, nebo připadl strach jejich na všecky národy.
- 3 A všickni hejtmané krajin, i knížata a vývodové, i správcové díla královského v poctivosti měli Židy; nebo strach Mardocheův na ně připadl.
- 4 Byl zajisté Mardocheus veliký v domě královském, a rozcházela se pověst o něm po všech krajinách; nebo muž ten Mardocheus vždy více rostl.
- 5 A tak zbili Židé všecky nepřátely své, mečem hubíce, mordujíce a vyhlazujíce je, a nakládajíce s těmi, kteříž je v nenávisti měli, podlé líbosti své.
- 6 Ano i v Susan městě královském zmordovali Židé a vyhladili pět set mužů.
- 7 A Parsandata, Dalfona i Aspata,
- 8 A Porata, Adalia i Aridata,
- 9 I Parimasta, Arisai i Aridai a Vajezata,
- 10 Deset synů Amana syna Hammedatova, nepřítele Židovského, zmordovali. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.
- 11 Dne toho, když se donesl krále počet zmordovaných v Susan městě královském,
- 12 Řekl král Esteře královně: V Susan městě královském zmordovali Židé a vyhladili pět set mužů, a deset synů Amanových. Co pak učinili v jiných krajinách královských? Již tedy jaká jest žádost tvá? A dánoť bude. Aneb která prosba tvá ještě? A staneť se.
- 13 Odpověděla Ester: jestliže se králi za dobré vidí, nechť jest dopuštěno ještě zítra Židům, kteříž jsou v Susan, učiniti podlé výpovědi dnešní, a deset synů Amanových zvěšeti na šibenici.
- 14 I přikázal král, aby se tak stalo. Tedy vyhlášena jest výpověd v Susan, a tak deset synů Amanových zvěšeli.

- א וּבִשְׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךּ וְדָתוֹ לְהֵעְשׁוֹת בִּיוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לְשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפּוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשִׁלְטוּ הַיָּהוּדִים הַמָּה בִּשׂנָאֵיהַם:
- ָּ נִקְהַלוּ הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לִשְׁלֹחַ יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמֵד לִפְנֵיהֶם כִּי־נְפַל פַּחָדָם עַל־כָּל־הָעַמִּים:
 - ג וְכָל־שָׂבִי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׁי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְהוּדִים כִּי־נְפַל פַּחַד־מַרְדֵּכִי עֵלֵיהֵם:
- ר פּי־גָדוֹל מָרְדֶּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת פִּי־הָאִישׁ מְרְדֶּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל:
- ה וַיַּכּוּ הַיְּהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן וַיַּצְשׁוּ בִשׂוָאֵיהֵם כִּרְצוֹנָם:
- ּוּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ:
 - וּ וְאֵת פַּרְשַׁנְדָּתָא וְאֵת דַּלְפוֹן וְאֵת אַסְפָּתָא:
 - ןאָת פּוֹרָתָא וְאֵת אֲדַלְיָא וְאֵת אֲרִידְתָא:
 - ַט וְאֵת פַּרְמַשְׁתָּא וְאֵת אֲרִיסִי וְאֵת אֲרִדִי וְאֵת וַיְזְתָא:
- עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא צֹֹרֵר הַיְּהוּדִים הָרְגוּ וּכַבּּזְּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יִדָם:
 - יא בּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהַרוּגִים בְּשׁוּשֵׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֵּלֵדְ:
- ב וַיּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׁרֶת בְּנֵי־הָמְן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׁוּ וּמַה־שְׁאֵלְתֵךְ וְיִנְּתֵן לְךְּ וּמַה־בַּקָשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׁ:
- ג וַתּאֹמֶר אֶסְתֵּר אָם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנְּתֵן גַּם־מְחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׁוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמֶן יִתלוּ עַל־הָעֵץ:
- יד וַיּאֹמֶר הַמֶּלֶךְ לְהַעְשׂוֹת כֵּן וַתִּנְּתֵן דְּת בְּשׁוּשָׁן וְאֵת עֲשֶׂרֶת בָּנִי־הַמַן תַּלוּ:

- 15 A shromáždivše se Židé, kteříž byli v Susan, také i sta mužů. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.
- 16 Jiní také Zidé, kteříž byli v krajinách královských, shromáždivše se, a zastávajíce života svého, tak odpočinuli od nepřátel svých. Zmordovali pak těch, jenž je v nenávisti měli, sedmdesáte pět tisíc. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.
- 17 Stalo se to dne třináctého měsíce Adar. I odpočinuli čtrnáctého dne téhož měsíce, a učinili sobě v ten den hody a veselé.
- 18 Ale Židé, kteříž byli v Susan, shromáždili se třináctého dne téhož měsíce a též čtrnáctého, a odpočinuli patnáctého, a učinili sobě na ten den hody a veselé.
- 19 Protož Zidé, kteříž bydlí ve vsech a v městečkách nehrazených, světí den čtrnáctý měsíce Adar, majíce veselé, hody a dobrou vůli, a posílajíce částky pokrmů jedni druhým.
- 20 Nebo rozepsal Mardocheus ty věci, a rozeslal listy ke všem Židům, kteříž byli ve všech krajinách krále Asvera, blízkým i dalekým,
- 21 Ustavuje jim, aby slavili den čtrnáctý měsíce Adar, a den patnáctý téhož měsíce každého roku,
- 22 Podlé dnů těch, v nichž odpočinuli Židé od nepřátel svých, a měsíce toho, kterýž se jim obrátil z zámutku v radost, a z kvílení v dobrou vůli, aby ty dni slavili, hodujíce a veselíce se, a posílajíce částky pokrmů jeden druhému, i dary chudým.
- 23 I přijali to všickni Židé, že budou činiti to, což začali, a což jim psal Mardocheus:
- 24 Jak Aman syn Hammedatův Agagský, protivník všech Židů, ukládal o Židech, aby je vyhubil a uvrhl pur, totiž los, k setření a zahlazení jejich.
- 25 Ale jak ona vešla před oblíčej krále, poručil král v listech, aby obráceni byli úkladové jeho nešlechetní, kteréž vymyslil proti Zidům, na hlavu jeho, a aby ho oběsili i syny jeho na šibenici.
- 26 I nazvali ty dny Purim, totiž losů, od jména toho pur. A tak z příčiny všech slov listu toho, a což viděli při tom, i což přišlo k nim,
- 27 Ustavili a přijali Zidé na sebe i na símě své, i na všecky připojené k sobě, aby to nepominulo, že budou slaviti ty dva dni podlé vypsání jejich, a podlé určitého času jejich každého roku.

- וַיָּקְהַלוּ היהודיים הַיִּהוּדִים אֵשֶׁר־בִּשׁוּשָׁן גַּם בִּיוֹם אַרְבָּעָה čtrnáctého dne měsíce Adar, zmordovali v Susan tři צַשַׂר לָחֹדֶשׁ אָדֶר וַיָּהָרְגוּ בִשׁוּשַׁן שָׁלשׁ מֵאוֹת אָישׁ וּבַבְּוָה לא שַלְחוּ אֵת־יַדַם:
 - וּשָׁאָר הַיָּהוּדִים אֲשֶׁר בִּמִדִינוֹת הַמֵּלֵךְ נִקְהַלוּ וְעַמֹד עַל־נַפִּשָׁם וָנוֹחַ מֵאֹיָבֵיהֵם וְהָרֹג בִּשׂנָאֵיהֵם חַמְשָׁה וִשְבִעִים אָלֶף וּבַבְּזַּה לֹא שֵלְחוּ אֵת־יַדַם:
 - בִּיוֹם־שָׁלשַה עַשַּׂר לְחֹדֵשׁ אֲדֵר וְנוֹחַ בִּאַרְבַּעַה עַשַּׂר בּוֹ וִעשׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֵּה וִשְּׂמְחָה:
 - יח והיהודיים וְהַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בִּשׁוּשָׁן נִקְהַלוּ בִּשִׁלשָׁה עַשַׂר בּוֹ וּבָאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וִנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וִעָשֹה אֹתוֹ יום מִשְׁתֵּה וִשְׁמְחַה:
 - עַל־כֵּן הַיָּהוּדִים הפרוזים הַפַּרַזִים הַיֹּשְבִים בִּעַרֵי הַפּּרַזוֹת עשִים אַת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֵשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֵּה וִיוֹם טוֹב וּמְשָׁלוֹחַ מַנוֹת אִישׁ לְרֵעָהוּ:
 - וַיִּכְתֹּב מְרְדְּכֵי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶה וַיִּשִׁלַח סְפַּרִים אַל־כַּל־הַיָּהוּדִים אֲשֵׁר בִּכַל־מִדִינוֹת הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהַרְחוֹקִים:
 - לְקַיֵּם עַלֵיהָם לְהִיוֹת עֹשִׁים אֶת יוֹם אַרְבַּעַה עַשַּׁר לְחֹדֵשׁ אַדַר וָאֵת יוֹם־חֲמִשַּׁה עַשַּׂר בּוֹ בְּכַל־שַׁנָה וְשַׁנָה:
 - כַּיַמִים אֲשֶׁר־נַחוּ בַהֶם הַיְהוּדִים מֶאוֹיְבֵיהֵם וְהַחֹדֵשׁ אֲשֶׁר נָהָפַּךְ לַהֶם מִיָּגוֹן לְשִׁמְחַה וּמֵאֲבֵל לִיוֹם טוֹב לַעֲשׁוֹת אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו וּמַתַּנוֹת לַאֵבִיוֹנִים:
 - וַקבֶּל הַיָּהוּדִים אֶת אֲשֶׁר־הֶחֶלּוּ לַעֲשׁוֹת וָאֵת אֲשֶׁר־כַּתַב מַרַדַּכִי אַלִיהַם:
 - פִי הָמָן בֶּן־הַמִּדָתָא הָאֵגָגִי צֹרֵר כָּל־הַיִּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיָּהוּדִים לְאַבְּדָם וְהָפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרֵל לְהָמֵּם וּלְאַבַּדָם:
 - כה וּבִבֹאַה לִפְנֵי הַמֵּלֵךְ אָמַר עִם־הַסֵּפֵר יָשוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הַרַעַה אֲשֶׁר־חַשֶּׁב עַל־הַיָּהוּדִים עַל־ראשוֹ וְתַלוּ אֹתוֹ וָאֵת־בַּנִיו עַל־הַעֵץ:
 - עַל־כֵּן קַרָאוּ לַיָּמִים הַאֶלֶה פוּרִים עַל־שֶׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־כָּל־דָבְרֵי הָאָגֶרֵת הַזֹּאֹת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הָגִּיעַ
 - קיָמוּ וקבל וְקָבָּרוּ הַיָּהוּדִים עֲלֵיהֵם וְעַל־זַרְעַם וְעַל בָּל־הַנְּלְוִים עַלֵיהֵם וְלֹא יַעֲבוֹר לְהִיוֹת עֹשִׂים אֵת שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֵה כִּכִתָבָם וִכִזְמַנָּם בִּכָל־שָׁנָה וִשְׁנָה:

- 28 A že ti dnové budou pamětní a slavní v každém věku, rodině, krajině a městě; k tomu, že ti dnové Purim nepominou z prostředku Židů, a památka jejich nepřestane u potomků jejich.
- 29 Psala také Ester královna, dcera Abichailova, i Mardocheus Žid pro větší upevnění psání z strany dnů Purim po druhé.
- 30 A on rozeslal to psání ke všem Židům, do sta dvadcíti sedmi krajin království Asverova, vzkazuje jim pozdravení,
- Aby tuze drželi dny ty Purim v určité časy jich, jakž je nařídil jim Mardocheus Žid a Ester královna, a jakž to přijali na sebe a na símě své, na pamět postů a křiku jejich.
- 32 A tak výpověd Estery potvrdila ustanovení dnů Purim, což zapsáno jest v knize této.

- כח וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַצְשִׁים בְּכְל־דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפְּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזְכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם:
 - כט וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל וּמְרְדֶּכַי הַיְהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת אָגֶרֶת הַפּוּרִים הַזּאֹת הַשֵּׁנִית:
- ל וַיִּשְׁלַח סְפָּרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת:
- לא לְקַיֵּם אַת־יְמֵי הַפָּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם מְרְדֶּכֵי הַיְּהוּדִי וְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְכַאֲשֶׁר קִיְמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־זַרְעָם דִּבְרֵי הַצֹּמוֹת וְזַעֲקָתָם:
 - לב וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה וְגִכְתָּב בַּּסֵפֶּר:

10: אסתר

- mořské.
- Všickni pak činové síly jeho a moci jeho, i vypsání důstojnosti Mardocheovy, kterouž ho zvelebil král, to vše zapsáno jest v knize o králích Médských a Perských.
- Nebo Mardocheus Žid byl druhý po králi Asverovi, a veliký u Židů, i vzácný u všeho množství bratří svých, pečuje o dobré lidu svého, a způsobuje pokoj všemu semeni svému.

- Potom uložil král Asverus daň na zemi i na ostrovy נִיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אחשרש אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם:
 - וְכָל־מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפָרְשַׁת גְּדֻלַּת מְרְדֶּכֵי אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶּר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מַדֵי וּפַרַס:
 - פִּי מָרְדֵּכַי הַיָּהוּדִי מִשְׁנֵה לַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיִּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחִיו דֹרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שֶׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ:

קהלת

קהלת א: 1

- 1 Slova kazatele syna Davidova, krále v Jeruzalémě.
- 2 Marnost nad marnostmi, řekl kazatel, marnost nad marnostmi, a všecko marnost.
- 3 Jaký užitek má člověk ze všelijaké práce své, kterouž vede pod sluncem?
- 4 Věk pomíjí, a jiný věk nastává, ačkoli země na věky trvá.
- 5 Vychází slunce, i zapadá slunce, a k místu svému chvátá, kdež vychází.
- 6 Jde ku poledni, a obrací se na půlnoci, sem i tam se toče, chodí vítr, a okolky svými navracuje se vítr.
- Všecky řeky jdou do moře, a však se moře nepřeplňuje; do místa, do něhož tekou řeky, navracují se, aby zase odtud vycházely.
- 8 Všecky věci jsou plné zaneprázdnění, aniž může člověk vymluviti; nenasytí se oko hleděním, aniž se naplní ucho slyšením.
- 9 Což bylo, jest to, což býti má; a což se nyní děje, jest to, což se díti bude; aniž jest co nového pod sluncem.
- 10 Jest-liž jaká věc, o níž by říci mohl: Pohleď, toť jest cosi nového? Ano již to bylo před věky, kteříž byli před námi.
- 11 Není paměti prvních věcí, aniž také potomních, kteréž budou, památka zůstane u těch, jenž potom nastanou.
- 12 Já kazatel byl jsem králem nad Izraelem v Jeruzalémě,
- 13 A přiložil jsem mysl svou k tomu, jak bych vyhledati a vystihnouti mohl rozumností svou všecko to, což se děje pod nebem. (Takové bídné zaměstknání dal Bůh synům lidským, aby se jím bědovali.)
- 14 Viděl jsem všecky skutky, dějící se pod sluncem, a aj, všecko jest marnost a trápení ducha.
- 15 Což křivého jest, nemůže se zpřímiti, a nedostatkové nemohou sečteni býti.
- 16 Protož tak jsem myslil v srdci svém, řka: Aj, já zvelebil jsem a rozšířil moudrost nade všecky, kteříž byli přede mnou v Jeruzalémě, a srdce mé dosáhlo množství moudrosti a umění.

- דּבְרֵי לֹהֶלֶת בֶּן־דְּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשְׁלָם:
- ב הַבַל הַבָלִים אָמַר לֹהֶלֶת הַבֵל הַבָלִים הַכֹּל הָבֶל:
- ג מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ:
 - ד דור הֹלֵדְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלְם עֹמָדֶת:
- ה וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ הוּא שם:
- ו הוֹלֵף אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צְפוֹן סוֹבֵב סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סָבִיבֹתִיו שָׁב הַרוּחַ:
- ַּכְּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מְלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם שְׁבִים לְלְכֶת:
- ז כָּל־הַדְּבָרִים יְגִעִים לֹא־יוּכַל אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לְרָאוֹת וְלֹא־תִמְּלֵא אֹזֶן מִשְׁמֹעֵ:
- י מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִהְיֶה וּמַה־שֶׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיַעְשֶׂה וְאֵין כַּל־חַדַשׁ תַּחַת הַשָּׁמֵשׁ:
- יַשׁ דְּבָר שֶׁיּאמַר רְאֵה־זֶה חָדְשׁ הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְפָנֵנוּ: אֲשֶׁר הָיָה מִלְפָנֵנוּ:
- יא אֵין זָכְרוֹן לָרִאשׁנִים וְגַם לְאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לְהֶם זָכָרוֹן עִם שֶׁיִּהְיוּ לְאַחֲרֹנָה:
 - ב אַנִי לְהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשְׁלְם:
- יג וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר בַּחָכְמְה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשְׂה תַּחַת הַשָּׁמְיִם הוּא עִנְיַן רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֵנוֹת בּוֹ:
- יד רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֵבֵל וּרְעוּת רוּחַ:
 - טו מְעֻנְּת לֹא־יוּכַל לְתְלָן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל לְהִמְּנוֹת:
 - טז דַּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנֵי עַל־יְרוּשֶׁלָם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכִמָה וָדָעַת:

- 17 I přiložil jsem mysl svou, abych poznal moudrost a umění, nemoudrost i bláznovství, ale shledal jsem, že i to jest trápení ducha.
- 18 Nebo kde jest mnoho moudrosti, tu mnoho hněvu; a kdož rozmnožuje umění, rozmnožuje bolest.
- יז וְאֶהְנָה לִבִּי לְדַעַת חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יְדַעְתִּי שֶׁגַם־זֶה הוּא רַעְיוֹן רוּחַ:
 - יח פִּי בְּרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב:

קהלת ב: 2

- 1 Řekl jsem opět srdci svému: Nuže nyní zkusím tě v veselí, užívejž tedy dobrých věcí. A hle, i to marnost.
- 2 Smíchu jsem řekl: Blázníš, a veselí: Co to děláš?
- 3 Přemyšloval jsem v srdci svém, abych povoloval u víně tělu svému, srdce však své spravuje moudrostí, a přídržel se bláznovství dotud, až bych zkusil, co by lepšího bylo synům lidským, aby činili pod nebem v počtu dnů života svého.
- 4 Veliké jsem skutky činil, vystavěl jsem sobě domy, štípil jsem sobě vinice.
- 5 Vzdělal jsem sobě zahrady a štěpnice, a štípil jsem v nich stromy všelijakého ovoce.
- 6 Nadělal jsem sobě rybníků, abych svlažoval jimi les plodící dříví.
- 7 Najednal jsem sobě služebníků a děvek, a měl jsem čeled v domě svém; k tomu i stáda skotů a bravů veliká měl jsem nade všecky, kteříž byli přede mnou v Jeruzalémě.
- 8 Nahromáždil jsem sobě také stříbra a zlata a klínotů od králů a krajin; způsobil jsem sobě zpěváky a zpěvakyně i jiné rozkoše synů lidských a nástroje muzické rozličné.
- 9 A tak velikým jsem učiněn, a zrostl jsem nade všecky, kteříž přede mnou byli v Jeruzalémě; nadto moudrost má zůstávala při mně.
- 10 A čehožkoli žádaly oči mé, nezbránil jsem jim, aniž jsem zbraňoval srdci svému jakého veselí; srdce mé zajisté veselilo se ze vší práce mé, a to byl podíl můj ze vší práce mé.
- 11 Ale jakž jsem se ohlédl na všecky skutky své, kteréž činily ruce mé, a na práci úsilně vedenou, a aj, všecko marnost a trápení ducha, a že nic není užitečného pod sluncem.
- 12 Pročež obrátil jsem se, abych spatřoval moudrost a nemoudrost, i bláznovství. (Nebo co by člověk spravil, chtěje následovati krále? To, což již jiní spravili.)
- 13 I viděl jsem, že jest užitečnější moudrost než bláznovství, tak jako jest užitečnější světlo nežli temnost.
- 14 Moudrý má oči v hlavě své, blázen pak ve tmách chodí; a však poznal jsem, že jednostejné příhody všechněm se přiházejí.

- א אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי לְכָה־נָּא אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב וָהָנָה גַם־הוּא הָבֵל:
 - ב לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי מְהוֹלֶל וּלְשִׁמְחָה מַה־זֹּה עֹשָׂה:
- ג תַּרְתִּי בְלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי נֹהֵג בַּחְכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד אֲשֶׁר־אֶרְאֶה אֵי־זֶה טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַצֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמִיִם מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּיהֶם:
 - ד הגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נְטַעְתִּי לִי כְּרָמִים:
 - : עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־כָּרִי:
- ַ עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים:
- ז קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִּת הָיָה לִּי גַּם מִקְנֶה בָקָר וָצֹאו הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכּּל שֶׁהָיוּ לְפָנֵי בִּירוּשְׁלָם:
- ר כְּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי שַׁרִים וִשְׁדּוֹת: לִי שַׁרִים וִשָּׁרוֹת וְתַעַנוּגֹת בָּנֵי הָאַדָם שִׁדָּה וִשְׁדּוֹת:
- ט וְגָדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי מִכּל שֶׁהָיָה לְפָנֵי בִּירוּשְׁלְם אַף חְכְמְתִי עָמְדָה לִי:
- ְוֹכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עִינֵי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מְנַעְתִּי אֶת־לִבִּי מִכְּל־שִּׁמְחָה כִּי־לִבִּי שָּׁמֵחַ מִכְּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה חֶלְקִי מִכְּל־עֲמָלִי:
 - יא וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשֵׂי שֶׁעְשׁוּ יָדֵי וּבֶעְמָל שֶׁעְמַלְתִּי לַעֲשׁוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת השמש:
- יב וּפָנִיתִי אֲנִי לְרְאוֹת חָכְמָה וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי מֶה הָאָדְם שִׁיְבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עְשׂוּהוּ:
- יג וְרָאִיתִי אָנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָּכְמָה מִן־הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁך:
- יד הֶחְכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַם־אָנִי שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָם:

- 15 Protož jsem řekl v srdci svém: Máliť mi se tak díti, jako se děje bláznu, pročež jsem tedy moudrostí předčil? A tak řekl jsem v srdci svém: I to jest marnost.
- 16 Nebo není památka moudrého jako i blázna na věky, proto že to, což nyní jest, ve dnech budoucích všecko v zapomenutí přichází, a že jakož umírá moudrý, tak i blázen.
- 17 Pročež mrzí mne tento život; nebo semi nelíbí nic, což se děje pod sluncem, poněvadž všecky věci jsou marnost a trápení ducha.
- 18 Ano mrzí mne i všecka práce má, kterouž jsem vedl pod sluncem proto že jí zanechati musím člověku, kterýž bude po mně.
- 19 A kdo ví, bude-li moudrý, či blázen? A však panovati bude nade vší prací mou,kterouž jsem vedl, a v níž jsem moudrý byl pod sluncem. A i to marnost.
- 20 I přišel jsem na to, abych pochybil v srdci svém o vší práci, kterouž jsem konal, a v níž jsem moudrý byl pod sluncem.
- 21 Mnohý zajisté člověk pracuje moudře, uměle a spravedlivě, a však jinému, kterýž nepracoval o tom, nechává toho za podíl jemu, ješto i to jest marnost a bídná věc.
- 22 Nebo co má člověk ze vší práce své a z kvaltování srdce svého, kteréž snáší pod sluncem,
- 23 Poněvadž všickni dnové jeho bolestní, a zaměstknání jeho hněv, tak že ani v noci neodpočívá srdce jeho? A i to marnost.
- 24 Zdaliž není to chvalitebné při člověku, jísti a píti, a učiniti životu svému pohodlí z práce své? Ač i to také viděl jsem, že z ruky Boží pochází.
- 25 Nebo kdož by jísti a užívati měl toho nežli já?
- 26 Člověku zajisté, kterýž se líbí jemu, dává moudrost, umění a veselí; hříšníku pak dává trápení, aby shromažďoval a hrnul, čehož by zanechal tomu, kterýž se líbí Bohu. I to také jest marnost a trápení ducha.

- טו וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלְמָה חָכַמִתִּי אֵנִי אָז יוֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בִלְבִּי שֵׁגַם־זֵה הָבֶל:
- טז כִּי אֵין זִכְרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל לְעוֹלְם בְּשֶׁכְּבָר הַיְּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יְמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל:
- ַן שְׂנֵאתִי אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עְלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשְׂה תַּחַת הַ הַשְּׁמֵשׁ כִּי־הַכּּל הָבֵל וּרְעוּת רוּחַ:
 - ַן שְׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמְלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ װּ עְשֶׂנִיחָנּוּ לְאָדָם שֵׁיִהְיֶה אַחַרִי:
 - יט וּמִי יוֹדֵעַ הָחָכָם יִהְיֶה אוֹ סְכָל וְיִשְׁלֵט בְּכָל־עֲמְלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחְכַמְתִּי תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל:
- כ וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הֶעָמֶל שֶׁעְמַלְתִּי תַּחַת הַשְּׁמֵש:
 - כא כּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹא עָמַל־בּוֹ יִתְּנָנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶּל וְרָעָה רַבְּה:
 - כב כִּי מֶה־הֹוֶה לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עְמֵל הַחַת הַשַּׁמֵש:
- כג כִּי כָל־יָמְיו מַכְאֹבִים וָכַעַס עִנְיְנוֹ גַּם־בַּלַיְלָה לֹא־שְׁכַב לְבּוּ גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא:
 - כד אֵין־טוֹב בָּאָדָם שֶׁיאֹכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְּשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַם־זֹה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא:
 - כה כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ חוּץ מִמֵּנִי:
- כו כִּי לְאָדָם שֵׁטוֹב לְפָנִיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת וְשִּׁמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיָן לֶאֱסוֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הֵבֵל וּרִעוּת רוּחַ:

קהלת ג: 3

- Všeliká věc má jistý čas, a každé předsevzetí pod nebem svou chvíli.
- Jest čas rození i čas umírání, čas sázení a čas vykopání, což vsazeno bývá;
- Cas mordování a čas hojení, čas boření a čas stavení;
- Čas pláče a čas smíchu, čas smutku a čas proskakování:
- Čas rozmítání kamení a čas shromažďování kamení, čas objímání a čas vzdálení se od objímání;
- Cas hledání a čas ztracení, čas chování a čas zavržení;
- Cas roztrhování a čas sšívání, čas mlčení a čas mluvení:
- Cas milování a čas nenávidění, čas boje a čas pokoje.
- Co tedy má ten, kdo práci vede, z toho, o čemž pracuje?
- ským, aby se jím trápili.
- 11 Sám všecko činí ušlechtile časem svým, nýbrž i žádost světa dal v srdce jejich, aby nestihal člověk díla toho, kteréž dělá Bůh, ani počátku ani konce.
- 12 Odtud seznávám, že nic lepšího nemají, než aby se יַדַעִּתִּי כִּי אָם־לְשְׁמוֹחַ וְלַעֲשׁוֹת טוֹב בְּחַיָּיו veselili, a činili dobře v životě svém,
- 13 Ač i to, když všeliký člověk jí a pije, a užívá dobrých věcí ze všelijaké práce své, jest dar Boží.
- 14 Znám, že cožkoli činí Bůh, to trvá na věky; nemůže se k tomu nic přidati, ani od toho co odjíti. A činí to Bůh, aby se báli oblíčeje jeho.
- 15 To, což bylo, i nyní jest, a což bude, již bylo; nebo Bůh obnovuje to, což pominulo.
- 16 Přesto viděl jsem ještě pod sluncem na místě soudu bezbožnost, a na místě spravedlnosti nespravedlnost.
- 17 I řekl jsem v srdci svém: Budeť Bůh spravedlivého i bezbožného souditi; nebo tam bude čas každému předsevzetí i každému skutku.
- 18 Rekl jsem v srdci svém o způsobu synů lidských, že jim ukázal Bůh, aby viděli, že jsou podobni hovadům.

- לַכֹּל זָמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֵץ תַּחַת הַשַּׁמִים:
- עת לַלֵדֶת וְעֵת לַמוּת עת לַטַעַת וְעֵת לַעַקוֹר נָטוּעַ:
 - עת להרוג ועת לרפוא עת לפרוץ ועת לבנות:
 - עת לְבַכּוֹת וְעַת לְשָׁחוֹק עַת סְפוֹד וְעַת רְקוֹד:
- עת לָהַשָּׁלִידְּ אָבָנִים וְעֵת כָּנוֹס אֲבָנִים עת לַחֲבוֹק וְעֵת
 - יַת לְבַקֵּשׁ וְעַת לְאַבֵּד עַת לְשָׁמוֹר וְעַת לְהַשִּׁלִיך:
 - עת לִקרוֹעַ וְעֵת לְתִפּוֹר עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֶּר:
 - עת לַאֲהֹב וְעַת לִשְׁנֹא עַת מִלְחַמָה וְעַת שַׁלוֹם:
 - מַה־יתרון הַעושה בַאשר הוא עַמַל:
- 10 Viděl jsem zaměstknání, kteréž dal Bůh synům lid- ָרָאִיתִי אֵת־הָעִנִיָן אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְבָנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ
 - אָת־הַכֹּל עַשַּה יַפָּה בָעָתּוֹ גַּם אָת־הַעֹלָם נַתַן בִּלְבַּם מִבְּלִי אַשֶׁר לֹא־יִמִצָּא הָאָדָם אֵת־הַמַּעֵשֶׂה אֲשֵׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים :מראש ועד־סוף

 - וגם כַּל־הַאָדַם שִׁיּאֹכַל וְשַׁתַה וְרַאַה טוֹב בִּכַל־עַמַלוֹ מַתַּת
 - ַיַדַעָתִּי כִּי כַּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׁה הָאֱלֹהִים הוּא יָהְיֵה לְעוֹלַם עַלַיו אַין לְהוֹסִיף וּמָמֶנוּ אֵין לְגרע וָהָאֱלֹהִים עַשַׂה שֵׁיָרָאוּ
 - מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר לִּהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יַבַקשׁ אַת־נָרַדַּף:
 - וְעוֹד רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מִקוֹם הַמִּשִׁפֶּט שָׁמָה הָרַשַּׁע וּמָקוֹם הַצֵּדֵק שַׁמַה הַרַשַע:
 - אַמַרִתִּי אֲנִי בִּלְבִּי אֵת־הַצַּדִּיק וְאֵת־הַרַשַּׁע יִשְׁפֹּט הַאֱלֹהִים בִּי־עֵת לְכַל־חֶפֶץ וְעַל כַּל־הַמַּעֲשֶׂה שַׁם:
 - אַמַרְתִּי אֲנִי בִּלְבִּי עַל־דִּבְרַת בִּנִי הַאַדַם לְבַרָם הָאֵלֹהִים וַלָרָאוֹת שָׁהָם־בָּהָמָה הַמָּה לַהָם:

- 19 Případnost synů lidských a případnost hovad jest případnost jednostejná. Jakož umírá ono, tak umírá i on, a dýchání jednostejné všickni mají, aniž co napřed má člověk před hovadem; nebo všecko jest marnost.
- také zase navracuje se do prachu.
- 21 Kdo to zná, že duch synů lidských vstupuje zhůru, a duch hovadí že sstupuje pod zemi?
- 22 Protož spatřil jsem, že nic není lepšího, než veseliti se člověku v skutcích svých, poněvadž to jest podíl jeho. Nebo kdo jej k tomu přivede, aby poznati mohl to, což jest budoucího po něm?

- פִּי מִקְרֵה בָנֵי־הָאָדָם וּמִקְרֵה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֵה אֲחָד לָהֵם פָמוֹת זָה כֵּן מוֹת זָה וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מָן־הַבָּהֶמָה אַיָן כִּי הַכֹּל הַבֵּל:
- 20 Obé to jde k místu jednomu; obé jest z prachu, obé שָב וְהַפָּל הָיָה מָן־הֶעָפָר וְהַכּּל הִיָה מָן־הֶעָפָר וְהַכּּל שָׁב אַל־הַעָפָר:
 - כא מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמְעְלָה וְרוּחַ הַבָּהַמָּה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַשְּׁה לְאָרֶץ:
 - כב וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדְם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא ָחֶלְקוֹ כִּי מִי יִבִיאָנּוּ לָרָאוֹת בִּמֶה שֵׁיִהְיֵה אַחַרָיו:

קהלת ד: 4

- Opět obrátiv se, i viděl jsem všeliká ssoužení, kteráž se dějí pod sluncem, a aj, slzy křivdu trpících, ješto nemají potěšitele, ani moci k vyjití z ruky těch, kteříž je ssužují, a nemají potěšitele.
- 2 Protož já chválil jsem mrtvé, kteříž již zemřeli, více nežli živé, kteříž jsou živi až po dnes.
- 3 Nýbrž nad oba tyto šťastnější jest ten, kterýž ještě nebyl, a neviděl skutku zlého, dějícího se pod sluncem.
- 4 Nebo spatřil jsem všelikou práci a každé dobré dílo, že jest k závisti jedněch druhým. I to také jest marnost a trápení ducha.
- 5 Blázen skládá ruce své, a jí maso své, říkaje:
- 6 Lepší jest plná hrst s odpočinutím, nežli přehršlí plné s prací a trápením ducha.
- 7 Opět obrátiv se, viděl jsem jinou marnost pod sluncem:
- 8 Jest samotný někdo, nemaje žádného, ani syna, ani bratra, a však není konce všeliké práci jeho, ani oči jeho nemohou se nasytiti bohatství. Nepomyslí: Komu já pracuji, tak že i životu svému ujímám pohodlí? I to také jest marnost a bídné zaneprázdnění.
- 9 Lépeť jest dvěma než jednomu; mají zajisté dobrý užitek z práce své.
- Nebo padne-li který z nich, druhý pozdvihne tovaryše svého. Běda tedy samotnému, když by padl; nebo nemá druhého, aby ho pozdvihl.
- 11 Také budou-li dva spolu ležeti, zahřejí se, ale jeden jak se zahřeje?
- 12 Ovšem, jestliže by se kdo jednoho zmocniti chtěl, dva postaví se proti němu; ano trojnásobní provázek nesnadně se přetrhne.
- 13 Lepší jest dítě chudé a moudré, než král starý a blázen, kterýž neumí již ani napomenutí přijímati,
- 14 Ačkoli z žaláře vychází, aby kraloval, nýbrž i v království svém může na chudobu přijíti.
- 15 Viděl jsem všecky živé, kteříž chodí pod sluncem, ani se přídrželi pacholete, potomka onoho, kterýž měl kralovati místo něho.

- א וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כְּלֹ־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לְהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד עשׁקֵיהֵם כֹּחַ וָאֵין לְהֶם מִנַחֵם:
- ב וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הַמְּה חיים עדנה:
 - ג וְטוֹב מִשְׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רְאָה אֵת־הַמַּעֵשָׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשְּׁמֵשׁ:
- ד וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כְּל־עָמְל וְאֵת כְּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קְנָאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ:
 - : הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדְיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשְׂרוֹ:
 - ו טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמֶל וּרְעוּת רוּחַ:
 - וּ וְשַׁבָתִּי אֵנִי וָאַרְאֵה הֵבֶל תַּחַת הַשָּׁמֵשׁ:
- ַיִשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וְאָח אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמְלוֹ גַּם־עִינִיו צֵינוֹ לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי אֲנִי עָמֵל וּמְחַפֵּר אַת־נַפִּשִׁי מִטוֹבָה גַם־זֵה הָבֶל וִעִנִין רָע הוּא:
 - ט טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לְהֶם שְּׁכָר טוֹב בַּעֵמַלָם:
 - ּ כִּי אָם־יִפּׁלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ וְאִילוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפּּוֹל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ:
 - א גַּם אָם־יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךּ יֵחְם:
 - יב וְאָם־יִתְקְפוֹ הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נָגְדּוֹ וְהַחוּט הַמְשֻׁלְּשׁ לֹא בִמְהַרָה יִנְּתֵק:
 - יג טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךּ זְקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע להזּהר עוֹד:
- ד פִּי־מִבֵּית הָסוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד רָשׁ:
- טו רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַצְמֹד תַּחְתָּיו:

16 Nebývalo konce té vrtkosti všeho lidu, jakž toho, kterýž byl před nimi, takž ani potomci nebudou se těšiti z něho. Protož i to jest marnost a trápení ducha.

17

- טז אַין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעִיוֹן רוּחַ:
- יז שְׁמֹר רגליך רַגְּיְלֶדְ כַּאֲשֶׁר תַּלֵדְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים וְקְרוֹב לִשְׁמֹעַ מִתֵּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׁוֹת רָע:

קהלת ה: 5

- Ostříhej nohy své, když jdeš do domu Božího, a buď hotovější k slyšení nežli k dávání obětí bláznů; nebo oni neznají toho, že zle činí.
- Nebývej rychlý k mluvení, ani srdce tvé kvapné k vynášení slova před oblíčejem Božím, poněvadž Bůh jest na nebi, a ty na zemi; protož nechť jsou slova tvá nemnohá.
- hlas blázna z množství slov.
- Když bys učinil slib Bohu, neprodlévej ho splniti, nebo nemá líbosti v blázních. Cožkoli slíbíš, splň.
- Lépe jest, abys nesliboval, než abys slibě, neplnil.
- Nedopouštěj ústům svým, aby k hříchu přivodila tělo tvé, aniž říkej před andělem, že to jest poblouzení. Proč máš hněvati Boha řečí svou, kterýž by na zkázu přivedl dílo rukou tvých?
- Nebo kdež jest mnoho snů, tu i marnosti a slova mnohá, ale ty Boha se boj.
- Jestliže bys nátisk chudého a zadržení soudu a spravedlnosti spatřil v krajině, nediv se té věci; nebo vyšší vysokého šetří, a ještě vyšší nad nimi.
- Zemský pak obchod u všech přední místo má; i král rolí slouží.
- 10 Kdo miluje peníze, nenasytí se penězi; a kdo miluje hojnost, nebude míti užitku. I to jest marnost.
- 11 Kde jest mnoho statku, mnoho bývá i těch, kteříž jedí jej. Jakýž tedy má užitek pán jeho? Jediné, že očima svýma hledí na něj.
- 12 Sladký jest sen pracovitému, jez on málo neb mnoho, ale sytost bohatého nedopouští mu spáti.
- 13 Jest přebídná věc, kterouž jsem viděl pod sluncem: Bohatství nachované tomu, kdož je má, k jeho zlé-
- kteréhož zplodí, nebude míti v ruce své ničeho.

- אַל־תִּבַהֵל עַל־פִּידְּ וִלְבִּדְּ אַל־יִמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר לְפְנֵי הָאֵלהִים כִּי הָאֵלהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֵץ עַל־כֵּן יהיו דבריך מעטים:
 - ב כִּי בַּא הַחֵלוֹם בִּרֹב עַנָין וְקוֹל כָּסִיל בִּרֹב דְּבַרִים:
- Nebo jakož přichází sen z velikého pracování, tak צָאֵשֶׁר הִדֹּר נָדֶר לֵאלֹהִים אַל־הְאַחֵר לְשַׁלְמוֹ כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אָת אַשֶׁר־תַּדֹר שַׁלָם:
 - טוב אשר לא־תדר משתדור ולא תשלם:
 - אַל־תָּתֵן אֵת־פִּידְּ לַחֲטִיא אֵת־בִּשַׂרֵדְּ וְאַל־תּאֹמֵר לְפְנֵי הַמַּלְאַךְ כִּי שָׁגַגָה הִיא לַמַה יִקְצֹף הַאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךְ וַחַבֵּל אָת־מַעשה יַדִיךּ:
 - כִּי בָרֹב חֲלֹמוֹת וַהַבָּלִים וּדְבַרִים הַרְבֵּה כִּי אֵת־הָאֵלֹהִים
 - אָם־עשֶׁק רַשׁ וְגַוֵל מִשְׁפָּט וַצֵּדֵק תִּרְאָה בַמִּדִינָה אַל־תָּתְמַה עַל־הַחֶפֶץ כִּי גַבֹהַ מֵעַל גַבֹהַ שׁמֵר וּגִבֹהִים
 - וִיתָרוֹן אָרֵץ בַּכֹּל היא הוּא מֵלֶךְ לְשַׂדָה נְעֵבַד:
 - אֹהֵב כֵּסֶף לֹא־יִשִּׂבַּע כַּסֶף וּמִי־אֹהֵב בַּהָמוֹן לֹא תִבוּאָה גַם־זֶה הַבֶּל:
 - בּרָבוֹת הַטוֹבָה רַבּוּ אוֹכְלֵיהָ וּמַה־כִּשִׁרוֹן לְבִעָּלֵיהָ כִּי אָם־ראית רְאוּת עֵינַיו:
 - יא מְתוּקָה שָׁנַת הַעֹבֶד אָם־מְעַט וְאָם־הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשַּׂבַע לעשיר איננו מניח לו לישון:
 - יַשׁ רְעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שְׁמוּר לִבְעָלְיו
 - וָאַבַד הַעשׁר הַהוּא בְּעָנִין רַע וְהוֹלִיד בֵּן וָאֵין בְּיַדוֹ מאומה:
- 14 Nebo hyne bohatství takové pro zlou správu; syn, בַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אָמוֹ עָרוֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לא־ישא בעמלו שילך בידו:

- 15 Jakž vyšel z života matky své nahý, tak zase odchází, jakž přišel, aniž čeho odnáší z práce své, což by vzal v ruku svou.
- 16 A toť jest také přebídná věc, že rovně, jakž přišel, tak odjíti musí. Protož jaký užitek míti bude toho, že pracoval u vítr?
- 17 K tomu, že po všecky dny své v temnostech jídal, s mnohým zůřením, nemocí a hněvem?
- 18 Aj, toť jsem já spatřil, že dobrá a čistá jest věc jísti a píti a užívati pohodlí ze vší práce své, kterouž kdo vede pod sluncem v počtu dnů života svého, kteréž dal jemu Bůh, nebo to jest podíl jeho;
- 19 A že kterémukoli člověku dal Bůh bohatství a zboží, a dopustil, aby užíval jich, a bral díl svůj, a veselil se z práce své, to jest dar Boží.
- 20 Nebo nebude mnoho pamatovati na dny života svého, proto že Bůh jemu přeje veselí srdce jeho.

- ו וְגַם־זֹה רָעָה חוֹלָה כָּל־עָמַת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֵׁיַצֵּמֹל לַרוּחַ:
 - טז גַם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ וָקְצֶף:
 - יז הָנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אָנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֶכוֹל־וְלִשְׁתּוֹת וְלְרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמְלוֹ שֶׁיַעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יִמִי־חיו חַיַּי אֲשֶׁר־נַתַן־לוֹ הַאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֵלְקוֹ:
- ח גַּם כְּל־הָאָדְם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנוּ וְלְשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ וְלִשְׁמֹחַ בַּעֲמְלוֹ זה מַתַּת אֵלהִים הִיא:
 - ט פִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו פִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ:

כ

קהלת ו: 6

- 1 Jest bídná věc, kterouž jsem viděl pod sluncem, a lidem obyčejná:
- 2 Kterému člověku dal Bůh bohatství a zboží i slávu, tak že nemá nedostatku duše jeho v ničemž, čehokoli žádá, a však nedopouští mu Bůh užívati těch věcí, ale jiný leckdos sžíře to, a toť jest marnost a bídná věc.
- 3 Zplodil-li by kdo sto synů, a byl by živ mnoho let, jakkoli rozmnoženi jsou dnové let jeho, nebyl-li život jeho nasycen dobrými věcmi, a neměl by ani pohřbu, pravím, že šťastnější jest nedochůdče nežli on.
- 4 Nebo ono v zmaření přicházeje, do temností odchází, a jméno jeho temnostmi přikryto bývá.
- 5 Nýbrž ani slunce nevídá, aniž čeho poznává, a tak odpočinutí má lepší nežli onen.
- 6 A byť pak byl živ dva tisíce let, a pohodlí by neužil, zdaliž k jednomu místu všickni neodcházejí?
- 7 Všecka práce člověka jest pro ústa jeho, a však duše jeho nemůže se nasytiti.
- 8 Nebo co má více moudrý nežli blázen? A co chudý, kterýž se umí chovati mezi lidmi?
- 9 Lépe jest viděti nežli žádati, ale i to jest marnost a trápení ducha.
- 10 Čímžkoli jest, dávno jest tím nazván, a známé bylo, že člověk býti měl, a že se nebude moci souditi s silnějším, nežli jest sám.
- 11 A poněvadž předsevzetí mnohá rozmnožují marnost, co na tom má člověk?
- Nebo kdo ví, co by bylo dobrého člověku v tomto životě, v počtu dnů marného života jeho, kteříž pomíjejí jako stín? Aneb kdo oznámí člověku, co se díti bude po něm pod sluncem?

- : צַשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם:
- ַ אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכּּל אֲשֶׁר־יִתְאַנֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נְכְרִי יֹאֹכֵלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וְחֲלִי רְע הוּא:
 - ָּ אָם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב שֶׁיּהְיוּ יְמֵי־שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הַיָּתָה לֹוֹ אַמַרָתִּי טוֹב מִמֵּנוּ הַנַּפֵל:
 - : כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵדְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכַפֶּה:
 - : גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה מִזֶּה:
 - וְאִלוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אַל־מַקוֹם אָחַד הַכֹּל הוֹלֶךְ:
 - ו כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנָּפֶשׁ לֹא תִמְּלֵא:
 - קּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־לֶּעְנִי יוֹדֵעַ לַהְלֹךְ נָגֶד החיים:
 - ט טוֹב מַרְאָה עֵינַיִם מֵהְלָדְ־נָפֶשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ:
 - י מַה־שֶּׁהְיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לְדִין עִם שהתקיף שֶׁתַּקִיף מִמֶּנוּ:
 - א פִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יֹּתֵר לְאָדְם:
 - יב כִּי מִי־יוֹדֵעַ מַה־טוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם כַּצֵל אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת השמש:

קהלת ז: 7

- 1 Lepší jest jméno dobré nežli mast výborná, a den smrti než den narození člověka.
- 2 Lépe jest jíti do domu zámutku, nežli jíti do domu hodování, pro dokonání každého člověka, a kdož jest živ, složí to v srdci svém.
- 3 Lepší jest horlení nežli smích; nebo zůřivá tvář polepšuje srdce.
- 4 Srdce moudrých v domě zámutku, ale srdce bláznů v domě veselí.
- 5 Lépe jest slyšeti žehrání moudrého, nežli aby někdo poslouchal písně bláznů.
- 6 Nebo jako praštění trní pod hrncem, tak smích blázna. A i to jest marnost.
- 7 Ssužování zajisté k bláznovství přivodí moudrého, a dar oslepuje srdce.
- 8 Lepší jest skončení věci nežli počátek její; lepší jest dlouho čekající nežli vysokomyslný.
- 9 Nebuď kvapný v duchu svém k hněvu; nebo hněv v lůnu bláznů odpočívá.
- 10 Neříkej: Cím jest to, že dnové první lepší byli nežli tito? Nebo bys se nemoudře na to vytazoval.
- 11 Dobrá jest moudrost s statkem, a velmi užitečná těm, kteříž vidí slunce;
- 12 Nebo v stínu moudrosti a v stínu stříbra odpočívají. A však přednější jest umění moudrosti, přináší život těm, kdož ji mají.
- 13 Hleď na skutky Boží. Nebo kdo může zpřímiti to, což on zkřivil?
- 14 V den dobrý užívej dobrých věcí, a v den zlý buď bedliv; nebo i to naproti onomu učinil Bůh z té příčiny, aby nenalezl člověk po něm ničeho.
- 15 Všecko to viděl jsem za dnů marnosti své: Bývá spravedlivý, kterýž hyne s spravedlností svou; tolikéž bývá bezbožný, kterýž dlouho živ jest v zlosti své.
- 16 Nebývej příliš spravedlivý, aniž buď příliš moudrý. Proč máš na zkázu přicházeti?
- 17 Nebuď příliš starostlivý, aniž bývej bláznem. Proč máš umírati dříve času svého?
- 18 Dobréť jest, abys se onoho přídržel, a tohoto se nespouštěl; nebo kdo se bojí Boha, ujde všeho toho.

- א טוב שם משֶמֶן טוב וְיוֹם הַפְּוֶת מִיוֹם הּוְלְדוֹ:
- ב טוֹב לְלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וִהַחַי יִתֵּן אֵל־לִבּוֹ:
 - ג טוֹב כַּעַס מִשְּׂחֹק כִּי־בְרֹעַ פָּנִים יִיטַב לֵב:
 - ד לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה:
 - :טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים:
 - ו כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל וְגַם־זֶה הַבֵּל:
 - בּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם וִיאַבֵּד אֶת־לֵב מַהְנָה:
- י טוֹב אַחֲרִית דָּבֶר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶדְּ־רוּחַ מִגְּבַהּ־רוּחַ:
- ט אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲדּ לִכְעוֹס כִּי כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ:
- אַל־תּאֹמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרָאשׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה פִי לֹא מֵחַכִּמָה שַׁאַלְתַּ עַל־זֵה:
 - א טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר לְרֹאֵי הַשְּׁמֶשׁ:
- יב כִּי בְּצֵל הַחְכְמָה בְּצֵל הַכְּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחְכְמָה תְּחֵיֶּה בְעָלֶיהָ:
 - יג רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עַוּתוֹ:
 - יד בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה לְעָמַת־זֶה עָשָּׁה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדְם אַחֵרִיו מָאוּמַה:
 - טו אֶת־הַכּּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִּדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאַרִיךּ בִּרָעָתוֹ:
 - טז אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר לְמָּה תִּשׁוֹמֵם:
- יז אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל לְמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּדְ:
- יח טוֹב אֲשֶׁר תָּאֱחֹז בָּזֶה וְגִם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךּ כִּי־יְרֵא אַלֹהִים יֵצֵא אָת־כָּלָם:

- 19 Moudrost posiluje moudrého nad desatero knížat, kteříž jsou v městě.
- 20 Není zajisté člověka spravedlivého na zemi, kterýž by činil dobře a nehřešil.
- 21 Také ne ke všechněm slovům, kteráž mluví lidé, přikládej mysli své, poněvadž nemáš dbáti, by i služebník tvůj zlořečil tobě.
- 22 Neboť ví srdce tvé, že jsi i ty častokrát zlořečil jiným.
- 23 Všeho toho zkusil jsem moudrostí, a řekl jsem: Budu moudrým, ale moudrost vzdálila se ode mne.
- 24 Což pak vzdálené a velmi hluboké jest, kdož to najíti může?
- 25 Všecko jsem přeběhl myslí svou, abych poznal a vyhledal, i vynalezl moudrost a rozumnost, a abych poznal bezbožnost, bláznovství a nemoudrost i nesmyslnost.
- 26 I našel jsem věc hořčejší nad smrt, ženu, jejíž srdce tenata, a ruce její okovy. Kdož se líbí Bohu, zachován bývá od ní, ale hříšník bývá od ní jat.
- 27 Pohleď, to jsem shledal, *(praví kazatel)*, jedno proti druhému stavěje, abych nalezl umění,
- 28 Čeho pak přesto hledala duše má, však jsem nenalezl: Muže jednoho z tisíce našel jsem, ale ženy mezi tolika jsem nenalezl.
- 29 Obzvláštně pohleď i na to, což jsem nalezl: Že učinil Bůh člověka dobrého, ale oni následovali smyšlínek rozličných.
- 30 Kdo se může vrovnati moudrému, a kdo může vykládati všelikou věc?

- : הַחְכְמָה תָּעֹז לֶחְכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הִיוּ בָּעִיר:
- כ פִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טוֹב וְלֹא יֶחֲטָא:
 - כא גַם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדַבֵּרוּ אַל־תִּתֵּן לִבֶּדְּ אֲשֶׁר לא־תִשָּׁמַע אַת־עַבִּדְּדְּ מְקַלְלֶךְ:
- כב כִּי גַם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לְבֶּךְ אֲשֶׁר גַם־את אַ*תָּה* קִלְּלְתְּ אחרים:
 - כג כָּל־זֹה נָסִיתִי בַחָּכְמָה אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה ממני:
 - כד רָחוֹק מַה־שֶּׁהְיָה וְעָמֹק עָמֹק מִי יִמְצְאֶנּוּ:
 - כה סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לְדַעַת וְלָתוּר וּכַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת רָשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת:
 - כו וּמוֹצֵא אֲנִי מַר מִמְּנֶת אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּה אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְּלֵט מִמֶּנַה וְחוֹטֵא יִלַּכֶד בַּה:
 - כז רְאֵה זֶה מְצָאתִי אָמְרָה לְהֶלֶת אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא חֵשְׁבּוֹן:
 - ַמאֶלֶף אָשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מְצָאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מַצַאתִי וָאִשָּׁה בָכַל־אֵלֶה לֹא מַצַאתִי:
 - כט לְבַד רְאֵה־זֶה מְצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדְם יָשֶׁר וְהֵמָּה בִקְשׁוּ חִשִּׁבנוֹת רַבִּים:

ל

קהלת ח:8

- Moudrost člověka osvěcuje oblíčej jeho, a nestydatost tváři jeho proměňuje.
- 2 Jáť radím: Výpovědi královské ostříhej, a však podlé přísahy Boží.
- Nepospíchej odjíti od tváři jeho, aniž trvej v zpouře; nebo cožť by koli chtěl, učinil by.
- Nebo kde slovo královské, tu i moc jeho, a kdo dí jemu: Co děláš?
- Kdo ostříhá přikázaní, nezví o ničem zlém. I čas i příčiny zná srdce moudrého.
- Nebo všeliké předsevzetí má čas a příčiny. Ale i to neštěstí veliké člověka se přídrží,
- Ze neví, co budoucího jest. Nebo jak se stane, kdo mu oznámí?
- Není člověka, kterýž by moci měl nad životem, aby zadržel duši, aniž má moc nade dnem smrti; nemá ani braně v tom boji, aniž vysvobodí bezbožnost bezbožného.
- 9 Ve všem tom viděl jsem, přiloživ mysl svou ke všemu tomu, co se děje pod sluncem, že časem panuje člověk nad člověkem k jeho zlému.
- 10 A tehdáž viděl jsem bezbožné pohřbené, že se zase navrátili, ale kteříž z místa svatého odešli, v zapomenutí dáni jsou v městě tom, v kterémž dobře činili. I to také jest marnost.
- 11 Nebo že ne i hned ortel dochází pro skutek zlý, protož vroucí jest k tomu srdce synů lidských, aby činili zlé věci.
- 12 A ačkoli hříšník činí zle na stokrát, a vždy se mu odkládá, já však vím, že dobře bude bojícím se Boha, kteříž se bojí oblíčeje jeho.
- 13 S bezbožným pak nedobře se díti bude, aniž se prodlí dnové jeho; minou jako stín, proto že jest bez bázně před oblíčejem Božím.
- 14 Jest marnost, kteráž se děje na zemi: Že bývají spravedliví, jimž se však vede, jako by činili skutky מַגִּיעַ אֱלֶהֶם כָּמַעֲשֶׂה הַרְשַׁעִים וְיֵשׁ רְשַׁעִים שֶׁמַגִּיעַ אֱלֶהֶם bezbožných; zase bývají bezbožní, kterýmž se však vede, jako by činili skutky spravedlivých. Protož jsem řekl: I to také jest marnost.

- מִי כָּהַחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פְּנְיו ָועוֹ פַנַיו יִשְנֵּא:
 - אָנִי פִּי־מֵלֶךְ שָׁמוֹר וְעַל דְּבְרַת שָׁבוּעַת אֱלֹהִים:
- אַל־תִּבָהֵל מִפָּנִיו תֵּלֵךְ אַל־תַעֵמֹד בִּדָבָר רָע כִּי כָּל־אֵשֵׁר יַחָפֿץ יַעֲשֵׂה:
 - בַּאֲשֶׁר דָבַר־מֶלֶךְ שָׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר־לוֹ מָה־תַּעֲשֶׂה:
- שומר מִצְוָה לֹא יָדַע דָבַר רַע וְעֵת וּמִשְׁפַּט יָדַע לֶב חַכָם:
 - פִּי לְכָל־חֵפֵץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־רָעַת הָאָדָם רַבְּה עְלְיו:
 - בּי־אֵינֵנוּ יֹדֶעַ מַה־שִׁיּהָיָה בִּי כַּאֲשֵׁר יִהְיָה מִי יַגִּיד לוֹ:
- אֵין אַדַם שַׁלִּיט בַּרוּחַ לְכִלוֹא אֵת־הַרוּחַ וְאֵין שָׁלְטוֹן בִּיוֹם הַמָּנֵת וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יִמַלֵּט רֵשַׁע
- אַת־כַּל־זָה רַאִיתִי וָנַתוֹן אֵת־לְבִּי לְכַל־מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשַׂה תַּחַת הַשַּׁמֵשׁ עַת אֲשֶׁר שַׁלַט הָאַדַם בְּאַדַם לְרַע לוֹ:
 - וּבְכֵן רַאִיתִי רְשַׁעִים קבָרִים וַבַאוּ וּמִמְּקוֹם קַדוֹשׁ יְהַלֶּכוּ וִישָׁתַּכָּחוּ בַעִיר אֲשֶׁר כֵּן־עַשוּ גַּם־זֵה הַבֵּל:
- יא אַשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פָתָגַם מַעֲשֵׂה הַרַעַה מְהֵרָה עַל־כֵּן מַלֵּא לָב בָּנֵי־הַאַדָם בַּהֶם לְעֵשׁוֹת רַע:
 - אַשר חטא עשה רע מאת ומאריך לו כִּי גַם־יוֹדַע אַנִי אַשֶׁר יִהְיָה־טוֹב לְיִרָאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירָאוּ מִלְפַנַיו:
 - וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה לַרַשַּׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יַמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינְנּוּ ירא מלפני אלהים:
- יש־הבל אַשר נעשה על־האַרץ אַשר יש צדיקים אַשר בָּמַעשה הַצַּדִיקִים אַמַרְתִּי שׁגַּם־זָה הַבֵּל:

- 15 A tak chválil jsem veselí, proto že nic nemá lepšího člověk pod sluncem, jediné aby jedl a pil, a veselil se, a že to pozůstává jemu z práce jeho ve dnech života jeho, kteréž dal jemu Bůh pod sluncem.
- 16 A ač jsem se vydal srdcem svým na to, abych moudrost vystihnouti mohl, a vyrozuměti bídě, kteráž bývá na zemi, pro kterouž ani ve dne ani v noci nespí,
- 17 A však viděl jsem při každém skutku Božím, že nemůže člověk vystihnouti skutku dějícího se pod sluncem. O čež pracuje člověk, vyhledati chtěje, ale nenalézá; nýbrž byť i myslil moudrý, že se doví, nebude moci nic najíti.
- טו וְשָׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לְאָדָם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁמוֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־נְתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ:
- זז כַּאֲשֶׁר נְתַתִּי אֶת־לִבִּי לְדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעִנְיִן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה:
 - וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַצְמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר הַחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמִצֹא:

קהלת ט: 9

- 1 Všecko to zajisté rozvažoval jsem v srdci svém, abych vysvětlil všecko to, že spravedliví a moudří, i skutkové jejich jsou v rukou Božích. Jakož milosti, tak ani nenávisti nezná člověk ze všech věcí, kteréž jsou před oblíčejem jeho.
- Všecko se děje jednostejně při všech; jedna a táž případnost jest spravedlivého jako bezbožného, dobrého a čistého jako nečistého, obětujícího jako toho, kterýž neobětuje, tak dobrého jako hříšníka, přisahajícího jako toho, kterýž se přísahy bojí.
- 3 A toť jest přebídná věc mezi vším tím, což se děje pod sluncem, že případnost jednostejná jest všechněch, ovšem pak že srdce synů lidských plné jest zlého, a že bláznovství přídrží se srdce jejich, pokudž živi jsou, potom pak umírají,
- 4 Ačkoli ten, kterýž tovaryší se všechněmi živými, má naději, an psu živému lépe jest nežli lvu mrtvému.
- 5 Nebo živí vědí, že umříti mají, mrtví pak nevědí nic, aniž více mají odplaty, proto že v zapomenutí přišla památka jejich.
- 6 Anobrž i milování jejich, i nenávist jejich, i závist jejich zahynula, a již více nemají dílu na věky v žádné věci, kteráž se děje pod sluncem.
- 7 Nuže tedy jez s radostí chléb svůj, a pí s veselou myslí víno své, nebo již oblibuje Bůh skutky tvé.
- 8 Každého času ať jest roucho tvé bílé, a oleje na hlavě tvé nechť není nedostatku.
- Živ buď s manželkou, kterouž jsi zamiloval, po všecky dny života marnosti své, kterýžť dán pod sluncem po všecky dny marnosti tvé; nebo to jest podíl tvůj v životě tomto a při práci tvé, kterouž vedeš pod sluncem.
- 10 Všecko, což by před se vzala ruka tvá k činění, podlé možnosti své konej; nebo není práce ani důmyslu ani umění ani moudrosti v hrobě, do něhož se béřeš.
- 11 A obrátiv se, spatřil jsem pod sluncem, že nezáleží běh na rychlých, ani boj na udatných, nýbrž ani živnost na moudrých, ani bohatství na opatrných, ani přízeň na umělých, ale podlé času a příhody přihází se všechněm.

- א כִּי אֶת־כְּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלְבוּר אֶת־כְּל־זֶה אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה גַם־שָׂנָאָה אָין יוֹדֵעַ הַאָּדַם הַכֹּל לְפָנֵיהֵם:
- ב הַכּּל כַּאֲשֶׁר לַכּּל מִקְרֶה אֶחְד לַצַּדִּיק וְלָרְשְׁע לַטוֹב וְלַטְהוֹר וְלַטְמֵא וְלַזּבֵח וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנוּ זֹבֵח כַּטוֹב כַּחֹטֶא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֵׁר שָׁבוּעָה יָרֵא:
- ג זֶה רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַצְשְׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי־מִקְרֶה אֶחְד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מְלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם בִּחַיֵּיהֵם וִאָחֲרַיו אֵל־הַמֶּתִים:
 - קי־מִי אֲשֶׁר יבחר יְחֻבַּר אֶל כְּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטְּחוֹן -כִּי־לְכֵלֵב חַי הוּא טוֹב מְן־הַאַרְיֵה הַמֵּת:
- קאּוּמֶה פֿי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמֶה הַ נִּאַרָם: יוֹבְעִים שָׁכָר כִּי נִשְׁכַּח זְכָרֶם:
- ַגַם אַהְבָתָם גַּם־שִּׂנְאָתָם גַּם־קּנְאָתָם כְּבָר אָבְדָה וְחֵלֶק אַ אַין־לְהֶם עוֹד לְעוֹלְם בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ:
- ז לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךּ וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךְ כִּי כְבָר רָצָה הָאֵלהִים אַת־מַעַשִּׂיךּ:
- :־בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶידְ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאִשְׁדְ אַל־יֶחְסָר:
- ַרְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֶבְלֶּךְּ אֲשֶׁר נְּתַּוֹלְךְּ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כֹּל יְמֵי הָבְלֶךְּ כִּי הוּא חֶלְקְךְּ בַּחַיִּים וּבַעַמְלִךְּ אֵשֵׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֵשׁ:
 - י כּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְדְּ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲדְּ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתְּה הֹלֵדְּ שְׁמְה:
 - יא שַׁבְתִּי וְרָאֹה תַחַת-הַשֶּׁמֶשׁ כִּי לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר וְגַם לֹא לַנִּיְדְעִים חֵן כִּי־עַת וְפָגַע יִקְרֶה אָת־כִּלָּם:

- 12 Nebo tak nezná člověk času svého jako ryby, kteréž loveny bývají sítí škodlivou, a jako ptáci polapeni bývají osídlem; tak zlapáni bývají synové lidští v čas zlý, když na ně připadá v náhle.
- 13 Také i tuto moudrost viděl jsem pod sluncem, kteráž za velikou byla u mne:
- 14 Bylo město malé, a v něm lidí málo, k němuž přitáhl král mocný, a obehnav je, zdělal proti němu náspy veliké.
- 15 I nalezen jest v něm muž chudý moudrý, kterýž vysvobodil to město moudrostí svou, ačkoli žádný nevzpomenul na muže toho chudého.
- 16 Protož řekl jsem já: Lepší jest moudrost než síla, ačkoli moudrost chudého toho byla v pohrdání, a slov jeho neposlouchali.
- 17 Slov moudrých pokojně poslouchati sluší, raději než křiku panujícího mezi blázny.
- nemoudrý jeden kazí mnoho dobrého.

- יב כִּי גַם לֹא־יַדַע הַאָּדָם אָת־עָתּוֹ כַּדָּגִים שַׁנַאָחַזִים בִּמְצוֹדָה רַעָה וְכַצְפַּרִים הָאָחָזוֹת בַּפַּח כַּהֶם יוּקְשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לַעַת רַעַה כִּשַּׁתִּפּוֹל עַלֵיהֶם פָּתָאם:
 - גַם־זֹה רַאָיתִי חַכָּמָה תַּחַת הַשַּׁמֵשׁ וּגִדוֹלָה הִיא אֱלַי:
- עיר קטַנָּה וַאֵנָשִׁים בָּה מִעָט וּבָא־אֵלֵיהָ מֶלֵךְ גָּדוֹל וְסָבַב אתה ובַנָה עַלֵיהַ מִצוֹדִים גִּדֹלִים:
 - וּמַצָא בָה אִיש מִסְכֵּן חַכָם וּמְלַט־הוּא אֵת־הַעִיר בָּחַכִמַתוֹ וָאַדַם לֹא זַכַר אֵת־הַאִישׁ הַמְּסִכֵּן הַהּוּא:
- טז וָאַמַרְתִּי אַנִי טוֹבַה חַכִּמַה מִגְבוּרָה וְחַכְמַת הַמִּסְכֵּן בִּזוּיַה וּדְבָרָיו אֵינָם נִשִּׁמַעִים:
 - דָּבָרֵי חֲכָמִים בָּנַחַת נִשְׁמַעִים מְזַעֵקַת מוֹשֵׁל בַּכַּסִילים:
- 18 Lepší jest moudrost než nástrojové váleční, ale יח טוֹבָה מִכְּלֵי קָרָב וִחוֹטֵא אֶחָד יִאַבֵּד טוֹבָה הַרְבָּה:

קהלת י: 10

- 1 Muchy mrtvé nasmrazují a nakažují mast apatekářskou; tak pro moudrost a slávu vzácného maličko bláznovství zohyžďuje.
- 2 Srdce moudrého jest po pravici jeho, ale srdce blázna po levici jeho.
- 3 I tehdáž, když blázen cestou jde, srdce jeho nedostatek trpí; nebo všechněm znáti dává, že blázen jest.
- 4 Jestliže by duch toho, jenž panuje, povstal proti tobě, neopouštěj místa svého; nebo krotkost přítrž činí hříchům velikým.
- 5 Jest zlá věc, kterouž jsem viděl pod sluncem, totiž neprozřetelnost, kteráž pochází od vrchnosti,
- Že blázen postaven bývá v důstojnosti veliké, a bohatí že v nízkosti sedávají.
- 7 Viděl jsem služebníky na koních, knížata pak, ana chodí pěšky jako služebníci.
- 8 Kdo kopá jámu, upadá do ní; a kdo boří plot, ušťkne jej had.
- 9 Kdo přenáší kamení, urazí se jím; a kdo štípá dříví, nebezpečenství bude míti od něho.
- 10 Jestliže se ztupí železo, a nenabrousí-li ostří jeho, tedy síly přičiniti musí; ale mnohem lépe může to spraviti moudrost.
- 11 Ušťkne-li had, než by zaklet byl, nic neprospějí slova zaklinače.
- 12 Slova úst moudrého jsou příjemná, ale rtové blázna sehlcují jej.
- 13 Počátek slov úst jeho jest nemoudrost, a ostatek mluvení jeho pouhé bláznovství.
- 14 Nebo blázen mnoho mluví, ješto neví člověk ten, co budoucího jest. To zajisté, co bude po něm, kdo mu oznámí?
- 15 Práce bláznů k ustání je přivodí, nebo neumí ani do města trefiti.
- 16 Běda tobě, země, když král tvůj dítě jest, a knížata tvá ráno hodují.
- 17 Blahoslavená jsi ty země, když král tvůj jest syn šlechetných, a knížata tvá, když čas jest, jídají pro posilnění, a ne pro opilství.

- א זְבוּבֵי מֶנֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקֶר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד סָכְלוּת מִעַט:
 - ב לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ:
- ג וְגַם־בַּדֶּרֶהְ כשהסכל בְּשֶׁסְּכָל הֹלֵהְ לִבּוֹ חָסֵר וְאָמַר לַכּל סַכָל הוּא:
- אם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךּ מְקוֹמְדּ אַל־תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא ינִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים:
 - ה צש רְעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיּצָא מִלְּפְנֵי הַשַּׁלִיט:
 - ו נָתַן הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵׁפֶל יֵשֵבוּ:
 - ז רָאִיתִי עֲבָדִים עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כַּעֲבָדִים על־הארץ:
 - ו חפר גוּמָץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכֶנוּ נְחָשׁ:
 - ים מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסְּכֵן בָּם:
 - י אָם־קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קּלְקַל וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הכשיר הַכְשֵׁר חְכְמָה:
 - יא אָם־יִשׁרָּ הַנְּחָשׁ בְּלוֹא־לְחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלְּשׁוֹן:
 - ב דּבְרֵי פִּי־חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל הְּבַלְּעֶנּוּ:
 - יג הְחָלַת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה:
 - יד וְהַפְּכָל יַרְבֶּה דְבָרִים לֹא־יֵדַע הָאָדָם מַה־שֶׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֵה מֵאַחַרָיו מִי יַגִּיד לוֹ:
 - טו עְמַל הַכְּסִילִים הְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לְלֶכֶת אֶל־עִיר:
 - טז אִי־לְדְּ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נְעַר וְשָׂרַיִדְּ בַּבּקֶר יֹאכֵלוּ:
 - יז אַשְׁרֵיִדְּ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּדְ בֶּן־חוֹרִים וְשְׂרַיִדְ בְּעֵת יֹאכֵלוּ בִּגבוּרָה וָלֹא בַשִּׁתִי:

- 18 Ano pro lenost schází krov, a pro opuštění rukou kapává do domu.
- 19 Pro obveselení strojívají hody, a víno obveseluje život, peníze pak ke všemu dopomáhají.
- 20 Ani sám u sebe králi nezlořeč, ani v skrýších pokoje svého nezlořeč mocnějšímu; nebo pták nebeský donesl by hlas ten, a to, což křídla má, vyjevilo by řeč tvou.
- :הַבְּיִת: יִבַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבְּיִת:
 - יט לִשְׂחוֹק עֹשִׁים לֶחֶם וְיֵיִן יְשַׂמֵּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אַת־הַכּּל:
- גם בְּמַדְעַדְ מֶלֶדְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכְּבְדְּ אַל־תְּקַלֵּל עִשְׁיר כִּי עוֹף הַשְּׁמִים יוֹלִידְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הכנפים בְּנְפִים יַגִיד דְּבָר:

קהלת יא: 11

- Pouštěj chléb svůj po vodě, nebo po mnohých dnech najdeš jej.
- bude na zemi.
- Když se naplňují oblakové, déšť na zem vydávají; a když padá dřevo na poledne aneb na půlnoci, na kteréž místo padá to dřevo, tu zůstává.
- 4 Kdo šetří větru, nebude síti; a kdo hledí na husté oblaky, nebude žíti.
- Jakož ty nevíš, která jest cesta větru, a jak rostou kosti v životě těhotné, tak neznáš díla Božího, kterýž činí נָּכָה לֹא תַדַע אֱת־מַעֵשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל: všecko.
- Hned z jitra rozsívej símě své, a u večer nedávej odpočinutí ruce své; nebo ty nevíš, co jest lepšího, to-li či ono, čili obé jednostejně dobré jest.
- Příjemnéť jest zajisté světlo, a milá věc očima viděti slunce;
- A však, by mnoho let živ jsa člověk, ve všech těch veselil by se, tedy rozpomenul-li by se na dny temnosti, jak jich mnoho bude, cožkoli přeběhlo, počte za marnost.
- Radujž se tedy, mládenče, v mladosti své, a nechť tě obveseluje srdce tvé ve dnech mladosti tvé, a choď po cestách srdce svého, a podlé žádosti očí svých, než věz, že tě s tím se vším přivede Bůh na soud.
- 10 Anobrž odejmi hněv od srdce svého, a odvrať zlost od těla svého; nebo dětinství a mladost jest marnost.

- שַׁלַּח לַחָמָך עַל־פָּנֵי הַמַּיִם כִּי־בָרֹב הַיַּמִים תִּמְצַאֵנוּ:
- Dej částku sedmi aneb i osmi, nebo nevíš, co zlého מַּן־חֵלֵק לִשִּׁבְעָה וָגַם לְשִׁמוֹנָה כִּי לֹא תַדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה
 - אָם־יִמַּלְאוּ הַעָבִים גַּשֵׁם עַל־הָאָרֵץ יָרִיקוּ וְאָם־יִפּוֹל עֵץ בַּדַרוֹם וִאָם בַּצָּפוֹן מִקוֹם שֶׁיִפּוֹל הָעֵץ שֶׁם יְהוּא:
 - שמר רוח לא יורע וראה בעבים לא יקצור:
 - בּאֲשֶׁר אֵינִדְּ יוֹדֶעַ מַה־דֶּרֶדְ הַרוֹחַ כַּעֲצַמִים בִּבֶטֶן הַמְּלֵאַה
 - בַּבַקר זָרַע אָת־זַרְעָדְּ וַלְעָרָב אַל־תַּנַּח יַדַדְּ כִּי אֵינָדְּ יוֹדֵע אַי זָה יָכשׁר הַזָה אוֹ־זָה וָאָם־שְׁנֵיהֶם כַּאָחַד טוֹבִים:
 - וּמַתוֹק הַאוֹר וָטוֹב לַעֵינֵים לְרָאוֹת אֵת־הַשַּׁמַשׁ:
 - כִּי אָם־שַׁנִים הַרְבֶּה יִחְיֵה הַאַדַם בִּכַלַּם יִשְׂמַח וִיִזְכֹּר אַת־יִמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יָהָיוּ כַּל־שַׁבַּא הַבַל:
 - שָׂמַח בַּחוּר בִּיַלְדוּתֵיך וִיטִיבִדְ לְבִּךְ בִּימֵי בְחוּרוֹתֵךְ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְּדְ וּבְמַרְאֵי עֵינֵיךְ וְדָע כִּי עַל־כָּל־אֵלֵה יִבִיאַך האלהים במשפט:
 - וָהַסֵר כַּעַס מִלְבֵּך וְהַעָבֶר רַעַה מִבְּשַׂרֵך כִּי־הַיַלְדוּת וָהַשַּׁחַרוּת הַבֵּל:

קהלת יב: 12

- A pamatuj na stvořitele svého ve dnech mladosti své, prvé než nastanou dnové zlí, a přiblíží se léta, o nichž díš: Nemám v nich zalíbení;
- 2 Prvé než se zatmí slunce a světlo, a měsíc i hvězdy, a navrátí se hustí oblakové po dešti;
- V ten den, v kterémž se třísti budou strážní domu, a nakřiví se muži silní, a ustanou melící, proto že jich málo bude, a zatmí se ti, kteříž vyhlédají z oken,
- A zavříny budou dvéře od ulice s slabým zvukem mlení, a povstanou k hlasu ptačímu, a přestanou všecky slibnosti zpěvu;
- Ano i vysokosti báti se budou, a úrazu na cestě, a kvésti bude mandlový strom, tak že i kobylka těžká bude, a poruší se žádost; nebo béře se člověk do domu věčného, a choditi budou po ulici kvílící;
- Prvé než se přetrhne provaz stříbrný, a než se rozrazí číše zlatá, a roztříští se věderce nad vrchovištěm, a roztrhne se kolo nad studnicí,
- 7 A navrátí se prach do země, jakž prvé byl, duch pak navrátí se k Bohu, kterýž jej dal.
- Marnost nad marnostmi, řekl kazatel, a všecko marnost.
- Cím pak byl kazatel moudřejší, tím více vyučoval lid umění, a rozvažoval, zpytoval, i složil množství přísloví.
- 10 Snažovaltě se kazatel vyhledati věci nejžádostivější, a napsal, což pravého jest, a slova věrná.
- 11 Slova moudrých podobná ostnům a hřebíkům vbitým, slova skladatelů, kteráž jsou vydána od pastýře jednoho.
- 12 A tak tedy jimi, synu můj, hojně dosti osvícen býti וִיֹתֵר מֵהַמָּה בָּנִי הִזָּהֵר צֵשׂוֹת סְפָּרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג můžeš. Dělání knih mnohých žádného konce není, a čísti mnoho jest zemdlení těla.
- 13 Summa všeho, což jsi slyšel: Boha se boj, a přikázaní jeho ostříhej, nebo na tom všecko člověku záleží.
- 14 Poněvadž všeliký skutek Bůh přivede na soud, i každou věc tajnou, buďto dobrou, buďto zlou.

- וּוָכֹר אֵת־בּוֹרָאֵידְ בִּימֵי בִּחוּרֹתֵידְ עַד אֲשֵׁר לֹא־יָבֹאוּ יִמֵי הַרַעָה וָהָגִיעוּ שַׁנִים אֲשֶׁר תֹאמָר אֶין־לִי בָהֶם חֶפֶץ:
 - עַד אֲשֵׁר לֹא־תַחִשַּׁךְ הַשָּׁמֵשׁ וְהָאוֹר וְהַיֵּרַחַ וְהַכּּוֹכָבִים וִשֶׁבוּ הֵעָבִים אַחַר הַגַּשֵׁם:
 - בַּיוֹם שֵׁיָזָעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהָתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הַחָיִל וּבָטִלוּ הַטֹחֲנוֹת כִּי מִעָטוּ וְחַשְׁכוּ הַרֹאוֹת בַּאַרְבּוֹת:
 - וְסִגְרוּ דְלַתַיִם בַּשׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה וְיַקוּם לְקוֹל הַצְּפוֹר וִישַחוּ כַּל־בַנוֹת הַשִּׁיר:
- גַם מִגָּבֹהַ יָרָאוּ וְחַתְחַתִּים בַּדֵּרֶךְ וְיָנֵאץ הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל הָחָגָב וְתָפֵּר הָאֵבִּיּוֹנָה כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֵל־בֵּית עוֹלְמוֹ וְסַבְבוּ בַשׁוּק הַסֹפְדִים:
- עַד אַשֶׁר לֹא־ירחק יֻרַתֶּק חֶבֶל הַכֵּסֶף וְתַרָץ גִּלַת הַזַּהַב יִתִשַּׁבֵר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ וְנַרֹץ הַגַּלְגַל אֵל־הַבּוֹר:
 - וַישֹב הַעַפַר עַל־הַאָרֵץ כְּשֵׁהַיָה וְהַרוּחַ תַּשׁוּב אַל־הַאַלהִים אַשֶּׁר נְתַנָה:
 - הבל הבלים אַמַר הַקּוֹהֵלֶת הַכֹּל הָבַל:
 - וִיֹתֵר שֶׁהַיַה קֹהֶלֶת חַכָם עוֹד לְמַדֹידַעַת אֵת־הַעָם וְאָזֵן וָחָקֵר תִּקָן מְשָׁלִים הַרְבָּה:
- בַּקַשׁ לְהָלֶת לִמְצֹא דְבָרֵי־חֶפֶץ וְכַתוּב ישֶׁר דְבָרֵי אֱמֶת:
- דָּבָרֵי חֲכָמִים כַּדָּרָבנוֹת וּכִמַשִּׁמְרוֹת נְטוּעִים בַּעֵלֵי אֵסְכּּוֹת נִתָּנוּ מֶרֹעֵה אֵחַד:
- הַרְבֵּה יִגְעַת בַּשַּׂר:
 - סוֹף דַּבַר הַכּּל נִשְׁמַע אֵת־הָאֱלֹהִים יָרָא וְאֵת־מִצְוֹתִיו שמור כִּי־זֶה כַּל־הַאַדָם:
 - פִּי אַת־כָּל־מַעֵשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְמִשְׁפָּט עַל כְּל־נֶעְלְם :אָם־טוֹב וְאָם־רַע
 - סוף דבר הכל נשמע את־האלהים ירא ואת־מצותיו שמור כייזה כל-האדם